ఓమ్.

యజుర్వేద సంహితాయాః

పదపాఠే

ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ, చతుర్థకాణ్డాః

సమర్థైః వేద విద్వద్భిః పరిశోధితాః.

రాజాధిరాజ శ్రీమన్మైసూర్ మహారాజకంఠీరవ

శ్రీమత్కృష్ణరాజ సార్వభౌమాస్థాన ఋత్విజా

గోమఠం శ్రీనివాసజ్యౌతిషికేణ

మద్రాస్

జూబిలీ ముద్రాశాలాయాం

ప్రప్రథమవారం ముద్రాపితాః

విజయంతాం.

వికారి సం॥ జ్యేష్ఠ శుక్ల పౌర్ణిమా.

యజుర్వేద పుస్తక మూల్యక్రమః.

		రూ.	అ.
సంహితామాత్రం	(ద్వితీయముద్రణం)	౬	౦
బ్రాహ్మణం పరాయతం	,,	౪	౮
ఆరణ్యకాది	తృతీయ్యా ,,	౨	౬
యజుస్సంహితాయాః పదపాఠః సంపుటద్వయాత్మకః (నూతనం)		౧౨	౦

వినేమాని పుస్తకా న్యేకమప్యన్యత్పుస్తకం నాస్మానుక్రయలభ్యం వర్తతే.

ఉపరి ప్రదర్శిత పుస్తకాపేక్షిభిస్తు హూణ కర్ణాట ఆన్ధ్రి సంస్కృతేష్వన్యతమ లిప్యైవ స్ఫుటతరం స్వస్వనామ స్వగ్రామ నామాది వివరణపూర్వకం లేఖనీయ్యం. గ్రంథాక్షరైర్వా లేఖనీయ్యం. నద్రావిడాది ఇతరలిప్యా.

విలాసక్రమస్తు.—

"గోమఠం శ్రీనివాస జోస్యర్,
బ్యాంకి మానేజర్,
మైసూర్."

శ్రీ

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

పురాఖలు పరమకారుణికస్య భగవత శ్రీమన్నారాయణస్యా-
నుగ్రహేణైవ తైత్తిరీయ్యా యజుర్వేదరాశిః సంహితా బ్రాహ్మణా-
రణ్యాత్మకః సమస్తవేదవ్యుత్పిత్సుజనసౌకర్యార్థం సస్వరచిహ్నా-
దికమాన్ధ్రలిప్యా నేనైవ జనేన ముద్రాప్య ప్రకటీకృత ఇతీదం సమస్త
భూమండల మండనాయమాన బ్రాహ్మణమండలీ విదితమేవేతిమన్యే.

ఇతఃపరంతత్సంహితాభాగస్యపదప్రకారోఽపి తథైవముద్రా-
ప్య ప్రకటీకృత్యవిద్యార్థి జనహృద్ధ్యః కృతశ్చేత్ బహూనాం వై-
దికానా మత్యంతసంతోషాయ భవేదితి బహుభిర్వేదవిద్భిరాజ్ఞప్తే-
నానేనజనేన పూర్వమేవ భగవత్సంకల్పితం తన్ముద్రాపణమపి బహుల
ధనరాశివ్యయపూర్వక మనేకాంతరాయాన్తరితమపి భగవదనుగ్ర
హేణైవ నిర్వర్తితమితి విశేషతస్సంతుష్యామి.

అపిచ అద్యతనవేదవ్యుత్పిత్సు జనపురాతన తపఃఫలపరిపాక
మివాధునైవోదిత మదృష్టపూర్వమిమం సంపుటద్వయాత్మకం య
జుస్సంహితాయాః పదపుస్తకం సర్వేపి బ్రాహ్మణపర్యాః క్షిప్రమేవ
స్వోపయోగాయాంగీకృత్య సార్థకీకుర్వంత్వస్యజనస్యైతదర్థ-
కం శ్రమమితి సప్రశ్రయం ప్రార్థ్యతే.

౨౩-౬-౯౯ }
మైసూర్ }

ఇతి నతిపూర్వికా విజ్ఞప్తిః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమత్కాంచీపురీ విరాజమానాచార్య పదపీఠాధిష్ఠిత మహిత మఠాధీశ్వరైః శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యైః శ్రీమద్వేద మార్గ ప్రతిష్ఠాపనాచార్యోభయవేదాన్త ప్రవర్తక శాంతశమదమాద్యనంత కల్యాణగుణగణపరిపూర్ణైః శ్రీవాదికేసరి శ్రీమత్సౌమ్యజామాతృముని వర్యైః.

శ్రీమద్వేదమార్గేత్యాది మైసూర్, గోమఠం జ్యోతిషం ఋత్విక్ శ్రీనివాసాచార్యర్క్ మంగలాశాసనపూర్వకం ప్రేషితేయం శ్రీముఖపత్రికా.

ఇదానీం అత్ర సద్గోష్ఠి కాలక్షేపాదిభిస్సమం భగవతో దేవదేవస్య శ్రీమతో వరదరాజస్య నిత్యోత్సవాదయోభివర్ధంతే తత్రత్యభావత్కా పుత్రపౌత్రాదిభిస్సహ కుశలోదన్తపత్రికా ప్రేషణీయా

దేవరీర్ మైసూరిల్ ముద్రిప్పిత్త యాజుషసప్తకాణ్డం పదక్రమంగళ్ రొంబవుంనన్నాయిరుక్కిరదు. బహువేదవిత్తుక్కళ్ పార్త్తు సందేహనివృత్తిపణ్ణిక్కొండు సంతోషిక్కిరార్హళ్. నల్లశుద్ధపాఠమాయిరుక్కిరద్. ఇప్పడియె మట్రుముళ్ళ వేదం వేదాంగంగళైయుం నన్నాయిశోధిత్తు అచ్చిట్టాల్ బహువైదికోజ్జీవనమావదాల్ శ్రీయదుగిరి తిరునారాయణ పెరుమాళ్ ముఖోల్లాసమాయిరుక్కుం.

మంగలాశాసనం.

తిరునారాయణపురం (విళంబి) ఆవణిమాసం ౧-తేది.

శ్రీ. శ వాదికేసరి అళహియ మణవాళ రామానుజ జీయర్.

ఇది శ్రీమత్కాంచీనగరి శ్రీ, శ్రీ, వాదికేసరి అళహియ మణవాళజీయంగార్ స్వాములనుగ్రహించిన శ్రీముఖ పత్రికా.

శ్రీః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

తైత్తిరీయయజుస్సగ్ంహితాయాః

పదపాఠః.

ప్రథమకాండే - ప్రథమప్రశ్నః.

:0:

శ్రీహయగ్రీవాయనమః. హరిః ఓం ॥ ఇషే । త్వా । ఊర్జే। త్వా। వాయవః। స్థ । ఉపాయవ ఇత్యుప - ఆయవః । స్థ। దేవః। వః। సవితా। ప్రేతి । అర్పయతు। శ్రేష్ఠతమాయేతి శ్రేష్ఠ - తమాయ। కర్మణే। ఏతి। ప్యాయధ్వమ్। అఘ్నియాః । దేవభాగమితి దేవ - భాగమ్। ఊర్జస్వతీః। పయస్వతీః । ప్రజావతీరితి ప్రజా - వతీః। అనమీవాః । అయక్ష్మాః। మా। వః। స్తేనః। ఈశత । మా। అఘశగ్ంస ఇత్యఘ-శగ్ంసః। రుద్రస్య। హేతిః । పరీతి। వః । వృణక్తు। ధ్రువాః ! అస్మిన్న్ । గోపతావితి గో-పతౌ । స్యాత । బహ్వీః । యజమానస్య । పశూన్ । పాహి ॥౧॥

ఇషే త్రిచత్వారిగ్ంశత్ ॥౧॥

యజ్ఞస్య । ఘోషత్ । అసి । ప్రత్యుష్టమితి ప్రతి - ఉష్టమ్। రక్షః । ప్రత్యుష్టా ఇతి ప్రతి-ఉష్టాః । అరాతయః । ప్రేతి। ఇయం । అగాత్ । ధిషణా। బర్హిః। అచ్ఛ। మనునా। కృతా। స్వధయేతి స్వ-ధయా । వితష్టేతి వి-తష్టా। తే ।ఏతి। వహన్తి । కవయః । పురస్తాత్।

దేవేభ్యః । జుష్టమ్ । ఇహ । బర్హిః । ఆసదఇత్యా-సదే । దేవానామ్ ।
పరిష్టుతమితిపరి-స్తుతమ్ । అసి । వర్షవృద్ధమితివర్ష-వృద్ధమ్ ।
అసి । దేవబర్హిరితిదేవ-బర్హిః । మా । త్వా । అన్వక్ । మా । తిర్యక్ ।
పర్వ । తే । రాధ్యాసమ్ । ఆచ్ఛేత్తేత్యా-ఛేత్తా । తే । మా । రిషమ్ । దేవబ
ర్హిరితిదేవ- బర్హిః । శతవల్శమితిశత - వల్శమ్ । వీతి । రో
హ । సహస్రవల్శా ఇతి సహస్ర - వల్శాః ॥ ౨ ॥ వీతి । వయమ్ ।
రుహేమ । పృథివ్యాః । సమ్పృచ ఇతిసం - పృచః । పాహి । సుస
మ్భృతేతిసు - సమ్భృతా । త్వా । సమితి । భరామి । అదిత్యై ।
రాస్నా । అసి । ఇన్ద్రాణ్యై । సంనహనమితిసం-నహనమ్ । పూషా ।
తే । గ్రన్థిమ్ । గ్రథ్నాతు । సః । తే । మా । ఏతి । స్థాత్ । ఇన్ద్రస్య । త్వా ।
బాహుభ్యామితిబాహు-భ్యామ్ । ఉదితి । యచ్ఛే । బృహస్పతేః ।
మూర్ధ్నా । హరామి । ఉరు । అన్తరిక్షమ్ । అన్వితి । ఇహి । దేవఙ్గ
మమితిదేవం-గమమ్ । అసి ॥ 3 ॥ సహస్రవల్శాఅష్టాత్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౨ ॥

శున్ధధ్వమ్ । దైవ్యాయ । కర్మణే । దేవయజ్యాయా ఇతి దేవ-
యజ్యాయై । మాతరిశ్వనః । ఘర్మః । అసి । ద్యౌః । అసి । పృథివీ ।
అసి । విశ్వధాయా ఇతివిశ్వ-ధాయాః । అసి ॥ పరమేణ । ధామ్నా ।
దృగ్ంహస్వ । మా । హ్వాః । వసూనామ్ । పవిత్రమ్ । అసి । శతధా
రమితిశత - ధారమ్ । వసూనామ్ । పవిత్రమ్ । అసి । సహస్రధార
మితిసహస్ర-ధారమ్ । హుతః । స్తోకః । హుతః । ద్రప్సః । అగ్న
యే । బృహతే । నాకాయ । స్వాహా । ద్యావా పృథివీభ్యామితిద్యా

వా - పృథివీభ్యామ్ । సా । విశ్వాయురితి విశ్వ - ఆయుః । సా ।
విశ్వవ్యచా ఇతి విశ్వ - వ్యచాః । సా।విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా।సమి
తి । పృచ్యధ్వమ్ ॥ ఋతావరీరిత్యృత-వరీః । ఊర్మిణీః । మధుమ
త్తమా ఇతి మధుమత్-తమాః । మన్ద్రాః । ధనస్య। సాతయే।
సోమేన । త్వా। ఏతి । తనచ్మి । ఇన్ద్రాయ । దధి । విష్ణో ఇతి ।
హవ్యమ్ । రక్షస్వ ॥ ౪ ॥ సోమేనాష్టౌ।చ॥3॥

కర్మణే । వామ్ । దేవేభ్యః । శకేయమ్ । వేషాయ।త్వా ।
ప్రత్యుష్టమితి ప్రతి-ఉష్టమ్ । రక్షః । ప్రత్యుష్టా ఇతి ప్రతి-ఉష్టాః।
అరాతయః । ధూః।అసి । ధూర్వ । ధూర్వన్తమ్ । ధూర్వ।తమ్।
యః । అస్మాన్ । ధూర్వతి । తమ్।ధూర్వ । యమ్। వయమ్। ధూ
ర్వామః । త్వమ్ । దేవానామ్।అసి । సస్నితమమితి సస్ని - తమమ్।
పప్రితమమితి పప్రి - తమమ్ । జుష్టతమమితిజుష్ట-తమమ్।వహ్ని
తమమితి వహ్ని-తమమ్ । దేవహూతమమితి దేవ-హూతమమ్ ।
అహ్రుతమ్ । అసి । హవిర్ధానమితి హవిః - ధానమ్ । దృꣳహస్వ ।
మా।హ్వాః । మిత్రస్య । త్వా । చక్షుషా।ప్రేతి । ఈక్షే। మా।భేః।
మా । సమితి।విక్థాః । మా । త్వా ॥౫॥ హిగ్ంసిషమ్। ఉరు । వా
తాయ । దేవస్య । త్వా । సవితుః । ప్రసవ ఇతి ప్ర - సవే । అ
శ్వినోః । బాహుభ్యామితి బాహు- భ్యామ్। పూష్ణః।హస్తాభ్యామ్ ।
అగ్నయే। జుష్టమ్ । నిరితి । వపామి । అగ్నీషోమాభ్యామిత్యగ్నీ-
సోమాభ్యామ్।ఇదమ్ । దేవానామ్ । ఇదమ్। ఉ నః । సహ । స్ఫా

ధృత్యై । త్వా । న । అరాత్యై । సువః । అభి । వీతి । ఖ్యేషమ్ । వైశ్వా
నరమ్ । జ్యోతిః । దృꣳహన్తామ్ । దుర్యాః । ద్యావాపృథివ్యో రితి
ద్యావా-పృథివ్యోః । ఉరు । అన్తరిక్షమ్ । అన్వితి । ఇహి । అది
త్యాః । త్వా । ఉపస్థ ఇత్యుప - స్థే । సాదయామి । అగ్నే । హ
వ్యమ్ । రక్షస్వ ॥ ౬ ॥ మా త్వా షట్చత్వారిꣳశచ్చ ॥ ౪ ॥

దేవః । వః । సవితా । ఉత్ । పునాతు । అచ్ఛిద్రేణ । పవిత్రేణ ।
వసోః । సూర్యస్య । రశ్మిభిరితి రశ్మి - భిః । ఆపః । దేవీః । అగ్రేపువ ఇ
త్యగ్రే-పువః । అగ్రేగువ ఇత్యగ్రే - గువః । అగ్రే । ఇమమ్ । య
జ్ఞమ్ । నయత । అగ్రే । యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ- పతిమ్ । ధత్త । యు
ష్మాన్ । ఇన్ద్రః । అవృణీత । వృత్రతూర్య ఇతి వృత్ర - తూర్యే ।
యూయమ్ । ఇన్ద్రమ్ । అవృణీధ్వమ్ । వృత్రతూర్య ఇతి వృ
త్ర-తూర్యే । ప్రోక్షితా ఇతి ప్ర-ఉక్షితాః । స్థ । అగ్నయే । వః । జుష్టమ్ ।
ప్ర । ఉక్షామి । అగ్నీషోమాభ్యామి త్యగ్నీ-సోమాభ్యామ్ । శున్ధ
ధ్వమ్ । దైవ్యాయ । కర్మణే । దేవయజ్యాయా ఇతి దేవ - యజ్యా
యై । అవధూతమిత్యవ - ధూతమ్ । రక్షః । అవధూతా ఇత్యవ -
ధూతాః । అరాతయః । అదిత్యాః । త్వక్ । అసి । ప్రతీతి । త్వా ॥ ౭ ॥
పృథివీ । వేత్తు । అధిషవణమిత్యధి - సవనమ్ । అసి । వానస్పత్యమ్ ।
ప్రతీతి । త్వా । అదిత్యాః । త్వక్ । వేత్తు । అగ్నేః । తనూః । అసి । వాచః ।
విసర్జనమితి వి-సర్జనమ్ । దేవవీతయ ఇతి దేవ-వీతయే । త్వా । గృహ్ణామి ।
అద్రిః । అసి । వానస్పత్యః । సః । ఇదమ్ । దేవేభ్యః । హవ్యమ్ । సుశమి

తిసు- శమి|శ్రమిష్వ । ఇషమ్|ఏతి|వ్రద|ఊర్జమ్ । ఏతిః వ్రద|ద్యుమదితి ద్యు-మత్|వ్రదత|వయమ్ । సఙ్ఘాతమితి సం-ఘాతమ్ । జైష్మ| వర్ష వృద్ధమితి వర్ష-వృద్ధమ్ । అసి|ప్రతీతి|త్వా| వర్షవృద్ధమితి వర్ష-వృద్ధమ్| వైత్తు|పరాపూత్తమితి పరా-పూత్తమ్ । రక్షః|పరాపూత్తా ఇతి పరా-పూత్తాః|అరాతయః । రక్షసామ్|భాగః|అసి| వాయుః| వః|వీతి|విన క్తు|దైవః|వః । సవితా|హిరణ్యపాణిరితి హిరణ్య-పాణిః| ప్రతీతి| గృహ్ణాతు॥ ౮ ॥ త్వాభాగ ఏకాదశచ ॥ ౫ ॥

అవధూత్తమిత్యవ - ధూత్తమ్ । రక్షః|అవధూత్తా ఇత్యవ - ధూత్తాః । అరాతయః|అదిత్యాః త్వక్|అసి| ప్రతీతి|త్వా । పృథివీ| వైత్తు|దివః|స్క-మ్భనిః| అసి| ప్రతీతి|త్వా|అదిత్యాః|త్వక్| వైత్తు|ధిషణా| అసి|పర్వత్యా| ప్రతీతి|త్వా|దివః|స్క-మ్భనిః|వైత్తు|ధిషణా|అసి| పార్వతేయీ । ప్రతీతి|త్వా|పర్వతిః|వైత్తు|దైవస్య । త్వా|సవితుః । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవె । అశ్వినోః|బాహుభ్యామితి బాహు - భ్యామ్| పూష్ణః । హస్తాభ్యామ్ । అధీతి|వప్సామి|ధాన్యమ్ । అసి|ధినుహి| దైవాః|ప్రాణాయేతి ప్ర-అనాయ|త్వా| అపానాయేత్యప - అనాయ| త్వా|వ్యానాయేతి వి-అనాయ|త్వా|దీర్ఘామ్ । అన్వితి|ప్రసితి మితి ప్ర-సితిమ్ । ఆయుషే|ధామ్|దైవః|వః । సవితా|హిరణ్యపాణిరితి హిరణ్య-పాణిః|ప్రతీతి| గృహ్ణాతు॥ ౯॥ ప్రాణాయ త్వాపఞ్చదశచ॥ ౬॥

ధృష్టిః|అసి|బ్రహ్మ|యచ్ఛ । అపేతి|అగ్నే|అగ్నిమ్|ఆమాదమిత్యామ-అదమ్ । జహి|నిరితి|క్రవ్యాదమితి క్రవ్య- అదమ్|సేధ|

ఏతి। దేవయజ్యమితి దేవ-యజమ్।వహ।నిర్దగ్ధమిత్తి నిః-దగ్ధమ్।రక్షః।
నిర్దగ్ధా ఇతినిః-దగ్ధాః। అరాతయః।ధ్రువమ్।అసి।పృథివీమ్।దృగ్ం
హ।ఆయుః।దృగ్ంహ।ప్రజామితిప్ర-జామ్।దృగ్ంహ।సజాతానితి
స-జాతాన్। అస్మై।యజమానాయ।పరీతి।ఊహ।ధర్త్రమ్।అసి।
అన్తరిక్షమ్।దృగ్ంహ।ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్।దృగ్ంహ।అపానమి
త్యప-అనమ్।దృగ్ంహ।సజాతానితిస-జాతాన్। అస్మై। యజమా
నాయ। పరీతి। ఊహ। ధరుణమ్। అసి।దివమ్।దృగ్ంహ। చక్షుః॥
౧౦॥దృగ్ంహ।శ్రోత్రమ్। దృగ్ంహ।సజాతానితిస-జాతాన్।అస్మై।
యజమానాయ। పరీతి।ఊహ।ధర్మ। అసి।దిశః।దృగ్ంహ।యోనిమ్।
దృగ్ంహ।ప్రజామితిప్ర-జామ్।దృగ్ంహ।సజాతానితిస-జాతాన్।
అస్మై।యజమానాయ। పరీతి।ఊహ।చితః।స్థ।ప్రజామితి ప్ర-జామ్।
అస్మై।రయిమ్। అస్మై।సజాతానితి స-జాతాన్। అస్మై। యజమానా
య।పరీతి।ఊహ। భృగూణామ్। అఙ్గిరసామ్।తపసా। తప్యధ్వమ్।
యాని।ఘర్మే। కపాలాని।ఉపచిన్వన్తీత్యుప-చిన్వన్తి।వేధసః। పూష్ణః।
తాని। అపీతి।వ।ఇన్ద్రవాయూ ఇతీన్ద్ర-వాయూ।వీతి। ముఞ్చ
తామ్॥ ౧౧॥ చక్షుర్దప్తాచత్వారిగ్ంశచ్చ॥ ౭॥

సమితి।వస్రామి।సమితి। ఆపః।అద్భిరిత్యత్-భిః। అగ్మత; సమి
తి।ఓషధయః। రసేన।సమితి।రేవతీః। జగతీభిః।మధుమతీరితి మధు-
మతీః।మధుమతీభిరితి మధు-మతీభిః।సృజ్యధ్వమ్। అద్భ్య ఇత్య
త్-భ్యః।పరీతి। ప్రజాతా ఇతి ప్ర-జాతాః।స్థ।సమితి। అద్భిరిత్యత్-

భిః। పృచ్యధ్వమ్ । జనయత్యై। త్వా।సమితి।నయామి । అగ్నయే।
త్వా।అగ్నీషోమాభ్యామిత్యగ్నీ - సోమాభ్యామ్ । మఖస్య । శిరః।
అసి।ఘర్మః।అసి। విశ్వాయురితి।విశ్వ - ఆయుః । ఉరు । ప్రథస్వ ।
ఉరు।తే।యజ్ఞపతిరితియజ్ఞ -పతిః । ప్రథతామ్ । త్వచమ్ । గృహ్ణీ
ష్వ।అన్తరితమిత్యన్తః-ఇతమ్ । రక్షః।అన్తరితా ఇత్యన్తః - ఇ -
తాః।అరాతయః।దేవః।త్వా । సవితా।శ్రపయతు।వర్షిష్ఠే । అధీతి।
నాకే।అగ్నిః। తే।తనువమ్।మా।అతీతి । ధాక్।అగ్నే।హవ్యమ్ । రక్ష
స్వ।సమితి।బ్రహ్మణా । పృచ్యస్వ।ఏకతాయ । స్వాహా।ద్వితాయ।
స్వాహా।త్రితాయ।స్వాహా ॥ ౧౨ ॥ సవితాద్వావిగ్ంశతిశ్చ॥ ౮॥

ఏతి।దదే।ఇన్ద్రస్య। బాహుః।అసి।దక్షిణః । సహస్రభృష్టి రితి
సహస్ర-భృష్టిః। శతతేజా ఇతిశత-తేజాః । వాయుః । అసి।తిగ్మతే
జా ఇతి తిగ్మ-తేజాః । పృథివి।దేవయజనీతి దేవ-యజని । ఓషధ్యాః।
తే।మూలమ్।మా।హిగ్ంసిషమ్।అపహత ఇత్యప-హతః। అరరుః।పృథి
వ్యై।వ్రజమ్। గచ్ఛ।గోస్థానమితి గో-స్థానమ్। వర్షతు।తే।ద్యౌః।
బధాన।దేవ । సవితః।పరమస్యామ్। పరావతీతిపరా - వతి।శతేన।పా
శైః।యః । అస్మాన్।ద్వేష్టి।యమ్ । చ।వయమ్। ద్విష్మః।తమ్।అతః।
మా।మౌక్ । అపహత ఇత్యప-హతః।అరరుః। పృథివ్యై।దేవయజ-
న్యా ఇతి దేవ-యజన్యై।వ్రజమ్ ॥ ౧౩ ॥ గచ్ఛ । గోస్థానమితిగో-
స్థానమ్।వర్షతు।తే ॥ ద్యౌః।బధాన । దేవ।సవితః । పరమస్యామ్।
పరావతీతి పరా-వతి।శతేన।పాశైః।యః। అస్మాన్। ద్వేష్టి।యమ్।చ।వ

యమ్।ద్విష్మ।తమ్।అతః।మా।మ్మాక్।అపహత్త ఇత్యప-హ్రత్తః।అరరుః। పృథివ్యాః। అదేవయజన ఇత్యదేవ-యజనః। వ్రజమ్।గచ్ఛ।గో స్థానమితిగో-స్థానమ్। వర్షతు।తే।ద్యౌః।బధాన।దేవ।సవితః।పరమ స్యామ్।పరావతీతి పరా-వతి।శతేన।పాశైః।యః।అస్మాన్।ద్వేష్టి।యమ్। చ।వయమ్।ద్విష్మః।తమ్।అతః।మా॥ ౧౪ ॥ మ్మాక్।అరరుః।తే।దివమ్। మా।స్కాన్।వసవః।త్వా।పరీతి।గృహ్ణన్తు।గాయత్రేణ।ఛన్దసా।రుద్రాః। త్వా।పరీతి।గృహ్ణన్తు।త్రైష్టుభేన।ఛన్దసా।ఆదిత్యాః।త్వా।పరీతి। గృహ్ణన్తు।జాగతేన।ఛన్దసా। దేవస్య।సవితుః। సవే।కర్మ।కృణ్వన్తి। వేధసః।ఋతమ్। అసి।ఋతసదనమిత్యృత-సదనమ్। అసి।ఋతశ్రీ రిత్యృత-శ్రీః। అసి।ధాః।అసి। స్వధేతి స్వ-ధా।అసి।ఉర్వీ।చ। అసి।వస్వీ। చ।అసి।పురా।క్రూరస్య।విసృప ఇతి వి-సృపః। విరప్శిన్నితి వి-రప్శిన్। ఉదాదాయేత్యుత్ - ఆదాయ। పృథివీమ్।జీరదానురితి జీర-దానుః।యామ్। ఐరయన్।చన్ద్రమసి।స్వధాభిరితి స్వ-ధాభిః। తామ్। ధీరాసః।అనుదృశ్యేత్యను-దృశ్య।యజన్తే॥ ౧౫ ॥ దేవయజన్యై వ్రజన్తమస్తోమా విరప్శిన్నేకాదశ చ ॥ ౯ ॥

ప్రత్యుష్టమితి ప్రతి-ఉష్టం। రక్షః।ప్రత్యుష్టా ఇతి ప్రతి-ఉష్టాః।అరాతయః। అగ్నేః।వః।తేజిష్ఠేన।తేజసా।నిః।తపామి। గోష్ఠ మితిగో-స్థమ్। మా।నిరితి।మృక్షం। వాజినమ్। త్వా। సపత్నసా హమితి సపత్న-సాహమ్।సమితి।మార్జ్మి। వాచమ్।ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్।చక్షుః।శ్రోత్రమ్। ప్రజామితి ప్ర-జామ్। యోనిమ్। మా।

నిరితి।మృధ్రమ్।వాజినీమ్ । త్వా। సపత్నసాహీమితిసపత్న - సాహీ
మ్।సమితి।మార్జ్మి । ఆశాసానేత్యా- శాసానా । సౌమనసమ్ । ప్రజా
మితిప్ర-జామ్ । సౌభాగ్యమ్ । తనూమ్।అగ్నేః । అనువ్రతేత్యను-
వ్రతా।భూత్వా । సమితి।నహ్యే । సుకృతాయేతిసు-కృతాయ ।
కమ్। సుప్రజసఇతిసు-ప్రజసః।త్వా।వయమ్।సుపత్నీరితిసు- పత్నీః।
ఉపేతి॥౧౬॥సేదిమ।అగ్నే।సపత్నదమ్భనమితిసపత్న - దమ్భనమ్ ।
అదబ్ధాసః।అదాభ్యమ్ । ఇమమ్; వీతి.స్యామి । వరుణస్య । పాశమ్।
యమ్।అబధ్నీత । సవితా।సుకేతఇతిసు- కేతః।ధాతుః।చ । యోనౌ।
సుకృతస్యేతిసు- కృతస్య । లోకే।స్యోనమ్ । మే।సహ । పత్యా ।
కరోమి।సమితి।ఆయుషా।సమితి।ప్రజయేతి ప్ర-జయా। సమితి।అగ్నే।
వర్చసా। వర్చసా ।పునః।సమితి।పత్నీ।పత్యా।అహమ్।గచ్ఛే।సమితి।
ఆత్మా। తనువా।మమ । మహీనామ్।పయః । అసి।ఓషధీనామ్।రసః।
తస్య । తే । అక్షీయమాణస్య । నిరితి ॥ ౧౭ ॥ వపామి । మహీ
నామ్ । పయః । అసి । ఓషధీనామ్ । రసః । అదబ్ధేన । త్వా ।చ
క్షుషా । అవేతి।ఈక్షే । సుప్రజాస్త్వాయేతిసు ప్రజాః - త్వాయ ।
తేజః।అసి।తేజః । అను।ప్రేతి । ఇహి । అగ్నిః । తే । తేజః । మా ।
వీతి।నైత్ ॥అగ్నేః।జిహ్వా । అసి।సుభూరితిసు - భూః।దేవానామ్ । ధా
మ్నేధామ్నఇతిధామ్నే - ధామ్నే । దేవేభ్యః । యజుషేయజుషఇతి
యజుషే-యజుషే । భవ।శుక్రమ్।అసి । జ్యోతిః।అసి।తేజః । అసి।దే
వః।వః।సవితా । ఉదితి।పునాతు।అచ్ఛిద్రేణ । పవిత్రేణ।వసోః । సూ

ర్యస్య।రశ్మిభిరితిరశ్మి-భిః। శుక్రమ్।త్వా।శుక్రాయామ్। ధామ్నేధా మ్న ఇతిధామ్నే-ధామ్నే। దేవేభ్యః। యజుషేయజుషఇతియజుషే - యజుషే। గృహ్ణామి। జ్యోతిః।త్వా। జ్యోతిషి।అర్చిః।త్వా। అర్చిషి। ధామ్నేధామ్న ఇతిధామ్నే-ధామ్నే। దేవేభ్యః। యజుషే యజుష ఇతియజుషే - యజుషే। గృహ్ణామి ॥ ౧౮ ॥ ఉపనీరశ్మిభిశ్శుక్రగ్ం షోడశచ ॥ ౧౦ ॥

కృష్ణః। అసి।ఆఖరేష్ఠఇత్యాఖరె-స్థః।అగ్నయే।త్వా।స్వాహా। వేదిః।అసి। బర్హిషే। త్వా।స్వాహా।బర్హిః।అసి।స్రుగ్భ్యఇతిస్రుక్ - భ్యః।త్వా।స్వాహా। దివే।త్వా।అన్తరిక్షాయ।త్వా।పృథివ్యై।త్వా। స్వధేతిస్వ-ధా।పితృభ్యఇతిపితృ-భ్యః। ఊర్క్।భవ।బర్హిషద్భ్య ఇతిబర్హిషత్ -భ్యః। ఊర్జా। పృథివీమ్।గచ్ఛత। విష్ణోః।స్తూపః। అసి। ఊర్ణామ్రదసమిత్యూర్ణా-మ్రదసమ్। త్వా। స్తృణామి। స్వా సస్థమితిసు - ఆసస్థమ్। దేవేభ్యః। గన్ధర్వః। అసి। విశ్వావసురితి విశ్వ - వసుః। విశ్వస్మాత్। ఈషతః। యజమానస్య। పరిధిరితి పరి-ధిః। ఇడః। ఈడితః। ఇన్ద్రస్య। బాహుః। అసి। ౧౯ ॥ దక్షిణః। యజమానస్య। పరిధిరితిపరి - ధిః। ఇడః। ఈడితః। మిత్రావరుణావితిమిత్రా - వరుణౌ। త్వా।ఉత్తరత ఇత్యుత్ - తరతః। పరీతి।ధత్తామ్।ధ్రువేణ।ధర్మణా।యజమానస్య।పరిధిరితిపరి-ధిః।ఇడః। ఈడితః। సూర్యః।త్వా।పురస్తాత్। పాతు।కస్యాః।చిత్। అభిశస్త్యా ఇత్యభి-శస్త్యాః।వీతిహోత్రమితివీతి-హోత్రమ్।త్వా।కవే।ద్యు

మన్త్రమితిద్యు-మన్త్రమ్ । సమితి।ఇధీమహి । అగ్నే । బృహన్తమ్ ।
అధ్వరే।విశః। యన్త్రే ఇతి।స్థః।వసూనామ్ । రుద్రాణాం।ఆదిత్యానా
మ్।సదసి । సీద।జుహూః । ఉపభృదిత్యుప- భృత్ । ధ్రువా।అసి ।
ఘృతాచీ।నామ్నా।ప్రియేణ।నామ్నా।ప్రియే । సదసి।సీద।ఏతాః ।
అసదన్ । సుకృతస్యేతిసు-కృతస్య । లోకే। తాః।విష్ణో ఇతి । పాహి।
పాహి । యజ్ఞం । పాహి । యజ్ఞపతిమితియజ్ఞ - పతిమ్ । పాహి ।
మామ్ । యజ్ఞనియమితియజ్ఞ-నియమ్ ॥ ౨౦ ॥ బ్రావాహూరసిప్రియేస
దసిపఞ్చదశచ ॥ ౧౧ ॥

భువనమ్।అసి। వీతి।ప్రథస్వ।అగ్నే । యష్టః।ఇదమ్।నమః।
జుహూః।ఏతి।ఇహి।అగ్నిః ।త్వా। హ్వయతి।దేవయజ్యాయా ఇతి దేవ -
యజ్యాయై । ఉపభృది త్యుప-భృత్ ।ఏతి।ఇహి।దేవః।త్వా।సవితా।
హ్వయతి । దేవయజ్యాయా ఇతి దేవ-యజ్యాయై । అగ్నావిష్ణూ ఇ
త్యగ్నా- విష్ణూ।మా।వామ్ । అవేతి।క్రమిషమ్।వీతి।జిహాథామ్ ।
మా।మా।సమితి । తాప్తమ్।లోకమ్।మే।లోకకృతావితిలోక- కృ
తౌ।కృణుతమ్।విష్ణోః । స్థానమ్।అసి।ఇతః।ఇన్ద్రః । అకృణోత్ । వీ
ర్యాణి।సమారభ్యేతిసం-ఆరభ్య । ఊర్ధ్వః।అధ్వరః । దివిస్పృశమితి
దివి-స్పృశమ్ । అహ్రుతః। యజ్ఞః । యజ్ఞపతేరితి యజ్ఞ-పతేః ।
ఇన్ద్రావానితీన్ద్ర - వాన్ । స్వాహా।బృహత్ । భాః।పాహి । మా।
అగ్నే।దుశ్చరితాదితిదుః - చరితాత్ । ఏతి।మా।సుచరితఇతిసు -
చరితే । భజ।మఖస్య । శిరః। అసి । సమితి । జ్యోతిషా । జ్యోతిః।

ఉజ్జ్యాతమ్ ॥ ౨౧ ॥ అభ్రాతృవ్యైకవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧౨ ॥

వాజస్య । మా । ప్రసవేనేతి ప్ర - సవేన । ఉద్గ్రాభేణేత్యుత్ - గ్రాభేణ । ఉత్ । అగ్రభీత్ । అథ । సపత్నాన్ । ఇన్ద్రః । మే । నిగ్రాభేణేతి ని - గ్రాభేణ । అధరాన్ । అకః । ఉద్గ్రాభమిత్యుత్ - గ్రాభమ్ । చ । నిగ్రాభమితి ని - గ్రాభమ్ । చ । బ్రహ్మ । దేవాః । అవీవృధన్ । అథ । సపత్నాన్ । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర - అగ్నీ । మే । విషూచీనాన్ । వి । అస్యతామ్ । వసుభ్య ఇతి వసు - భ్యః । త్వా । రుద్రేభ్యః । త్వా । ఆదిత్యేభ్యః । త్వా । అక్తమ్ । రిహాణాః । వియన్తు । వయః । ప్రజామితి ప్ర - జామ్ । యోనిమ్ । మా । నిరితి । మృక్షమ్ । ఏతి । ప్యాయన్తామ్ । ఆపః । ఓషధయః । మరుతామ్ । పృషతయః । స్థ । దివమ్ ॥ ౨౨ ॥ గచ్ఛ । తతః । నః । వృష్టిమ్ । ఏతి । ఊర్జయ । ఆయుష్పా ఇత్యాయుః - పాః । అగ్నే । అసి । ఆయుః । మే । పాహి । చక్షుష్పా ఇతి చక్షుః - పాః । అగ్నే । అసి । చక్షుః । మే । పాహి । ధ్రువా । అసి । యమ్ । పరిధిమితి పరి - ధిమ్ । పర్యధత్థా ఇతి పరి - అధత్థాః । అగ్నే । దేవ । పణిభిరితి పణి - భిః । వీయమాణః । తమ్ । తే । ఏతమ్ । అన్వితి । జోషమ్ । భరామి । న । ఇత్ । ఏషః । త్వత్ । అపచేతయాతా ఇత్యప - చేతయాతై । యజ్ఞస్య । పాథః । ఉప । సమితి । ఇతమ్ । సగ్ంస్రావభాగా ఇతి సగ్ంస్రావ - భాగాః । స్థ । ఇషాః । బృహన్తః । ప్రస్తరేష్ఠా ఇతి ప్రస్తరే - స్థాః । బర్హిషద ఇతి బర్హి - సదః । చ ॥ ౨౩ ॥ దేవాః । ఇమామ్ । వాచమ్ ॥ అభీతి । విశ్వే । గృణన్తః । ఆసద్యేత్యా - సద్య । అస్మిన్ । బర్హిషి । మాదయధ్వమ్ । అగ్నేః । వామ్ । అపన్న ।

గృహాస్యేత్యపన్న - గృహస్య। సదసి। సాదయామి। సుమ్నాయ। సుమ్నినీతి। సుమ్నే। మా। ధత్తమ్। ధురి। ధుర్యౌ। పాతమ్। అగ్నే। అదబ్ధాయో ఇత్యదబ్ధ-ఆయో। అశీతతనో ఇత్యశీత-తనో। పాహి। మా। అద్య। దివః। పాహి। ప్రసిత్యా ఇతి ప్ర-సిత్యై। పాహి। దురిష్ట్యా ఇతి దుః-ఇష్ట్యై। పాహి। దురద్మన్యా-ఇతి దుః-అద్మన్యై। పాహి। దుశ్చరితాదితి దుః-చరితాత్। అవిషమ్। నః। పితుమ్। కృణు। సుషదేతి సు-సదా। యోనిమ్। స్వాహా। దేవాః। గాతువిద ఇతి గాతు-విదః। గాతుమ్। విత్త్వా। గాతుమ్। ఇత। మనసః। పతే। ఇమమ్। నః। దేవ। దేవేషు। యజ్ఞమ్। స్వాహా। వాచి। స్వాహా। వాతే। ధాః ॥ ౨౪ ॥ దివశ్చ విత్త్వా గాతుం త్రయోదశ చ ॥ ౧౩ ॥

ఉభా। వామ్। ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర - అగ్నీ। ఆహువధ్యై। ఉభా। రాధసః। సహ। మాదయధ్యై। ఉభా। దాతారౌ। ఇషామ్। రయీణామ్। ఉభా। వాజస్య। సాతయే। హువే। వామ్। అశ్రవమ్। హి। భూరిదావత్తరేతి భూరిదావత్ - తరా। వామ్। విజామాతురితి వి - జామాతుః। ఉత। వా। ఘ। స్యాలాత్। అథ। సోమస్య। ప్రయతీతి ప్ర-యతీ। యువభ్యామితి యువ- భ్యామ్। ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర - అగ్నీ। స్తోమమ్। జనయామి। నవ్యమ్। ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర - అగ్నీ। నవతిమ్। పురః। దాసపత్నీరితి దాస- పత్నీః। అధూనుతమ్। సాకమ్। ఏకేన। కర్మణా। శుచిమ్। ను। స్తోమమ్। నవజాతమితి నవ - జాతమ్। అద్య। ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర - అగ్నీ। వృత్రహణేతి వృత్ర-హనా। జుషేథామ్॥ ౨౫॥

ఉభా । హి । వామ్ । సుహవేతి సు-హవా । జోహవీమి । తా । వా
జమ్ । సద్యః । ఉశతే । ధేష్ఠా । వయమ్ । ఉ । త్వా । పథః । పతే ।
రథమ్ । న । వాజసాతయ ఇతి వాజ-సాతయే । ధియే । పూషన్ ।
అయుజ్మహి । పథస్పథ ఇతి పథః-పథః । పరిపతిమితి పరి-పతిమ్ ।
వచస్యా । కామేన । కృతః । అభీతి । ఆనట్ । అర్కమ్ । సః ।
నః । రాసత్ । శురుధః । చన్ద్రాగ్రా ఇతి చన్ద్ర-అగ్రాః । ధియన్ధియ
మితి ధియం - ధియమ్ । సీషధాతి । ప్రేతి । పూషా । క్షేత్రస్య ।
పతినా । వయమ్ । హితేన । ఇవ । జయామసి । గామ్ । అశ్వమ్ ।
పోషయిత్ను । ఏతి । సః । నః ॥ ౨౬ ॥ మృడాతి । ఈదృశే । క్షేత్ర
స్య । పతే । మధుమన్తమితి మధు-మన్తమ్ । ఊర్మిమ్ । ధేనుః ।
ఇవ । పయః । అస్మాసు । ధుక్ష్వ । మధుశ్చుతమితి మధు-శ్చుతమ్ ।
ఘృతమ్ । ఇవ । సుపూతమితి సు-పూతమ్ । ఋతస్య । నః । పత
యః । మృడయన్తు । అగ్నే । నయ । సుపథేతి సు-పథా । రాయే ।
అస్మాన్ । విశ్వాని । దేవ । వయునాని । విద్వాన్ । యుయోధి ।
అస్మత్ । జుహురాణమ్ । ఏనః । భూయిష్ఠామ్ । తే । నమఉక్తిమితి
నమః - ఉక్తిమ్ । విధేమ । ఏతి । దేవానామ్ । అపీతి । పన్థామ్ ।
అగన్మ । యత్ । శక్నవామ । తత్ । అన్వితి । ప్రవోఢుమితి ప్ర-
వోఢుమ్ । అగ్నిః । విద్వాన్ । సః । యజాత్ ॥ ౨౭ ॥ సః । ఇత్ ।
ఉ । హోతా । సః । అధ్వరాన్ । సః । ఋతూన్ । కల్పయాతి ।
యత్ । వాహిష్ఠమ్ । తత్ । అగ్నయే । బృహత్ । అర్చ । విభా

వసోఇతి విభా-వసో । మహిషీ । ఇవ । త్వత్ । రయిః । త్వత్ । వా
జాః । ఉదితి । ఈరతే । అగ్నే । త్వమ్ । పారయ । నవ్యః । అస్మాన్ ।
స్వస్తిభిరితిస్వస్తి - భిః । అతీతి । దుర్గాణీతిదుః-గాని । విశ్వా ।
పూః । చ । పృథ్వీ । బహులా । నః । ఉర్వీ । భవ । తోకాయ ।
తనయాయ । శమ్ । యోః । త్వమ్ । అగ్నే । వ్రతపాఇతివ్రత-
పాః । అసి । దేవః । ఏతి । మర్త్యేషు । ఆ । త్వమ్ । యజ్ఞేషు । ఈ
డ్యః । యత్ । వః । వయమ్ । ప్రమినామేతిప్ర-మినామ । వ్ర
తాని । విదుషామ్ । దేవాః । అవిదుష్టరాసఇత్యవిదుః - తరాసః ।
అగ్నిః । తత్ । విశ్వమ్ । ఏతి । పృణాతి । విద్వాన్ । యేభిః ।
దేవాన్ । ఋతుభిరిత్యృతు- భిః । కల్పయాతి । ౩౫ ॥ జుషే.ధా
మాసనోయజ్ఞాదా త్రయోవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧౪ ॥

ఇషే త్వా యజ్ఞస్య శున్ధ వాజ-ర్మణే దైవో వధూత్తన్ధ ఎప్టిస్సం
వస్తామ్యాదదై ప్రత్యుష్టజా-ఘ్ణోసి భువన మసి వాజస్యేభా వాఇచ
తుర్దశ ॥

ఇషే దృగ్ హ భువనమష్టావిగ్ంశతిః ॥

ఇషే. త్వా కల్పయాతి. ॥

హరిః ఓమ్॥

ఉభా । హి । వామ్ । సుహవేతి సు-హవా । జోహవీమి । తా । వా
జమ్ । సద్యః । ఉశతే । ధేష్ఠా । వయమ్ । ఉ । త్వా । పథః । పతే ।
రథమ్ । న । వాజసాతయ ఇతి వాజ - సాతయే । ధియే । పూషన్ ।
అయుజ్మహి । పథస్పథ ఇతి పథః - పథః । పరిపతిమితి పరి - పతిమ్ ।
వచస్యా । కామేన । కృతః । అభీతి । ఆనట్ । అర్కమ్ । సః ।
నః । రాసత్ । శురుధః । చన్ద్రాగ్రా ఇతి చన్ద్ర - అగ్రాః । ధియన్ధియ
మితి ధియం - ధియమ్ । సీషధాతి । ప్రేతి । పూషా । క్షేత్రస్య ।
పతినా । వయమ్ । హితేన । ఇవ । జయామసి । గామ్ । అశ్వమ్ ।
పోషయిత్ను । ఏతి । సః । నః ॥ ౨౬ ॥ మృడాతి । ఈదృశే । క్షేత్ర
స్య । పతే । మధుమన్తమితి మధు - మన్తమ్ । ఊర్మిమ్ । ధేనుః ।
ఇవ । పయః । అస్మాసు । ధుక్ష్వ । మధుశ్చుతమితి మధు - శ్చుతమ్ ।
ఘృతమ్ । ఇవ । సుపూతమితి సు - పూతమ్ । ఋతస్య । నః । పత
యః । మృడయన్తు । అగ్నే । నయ । సుపథేతి సు-పథా । రాయే ।
అస్మాన్ । విశ్వాని । దేవ । వయునాని । విద్వాన్ । యుయోధి ।
అస్మత్ । జుహురాణమ్ । ఏనః । భూయిష్ఠామ్ । తే । నమఉక్తిమితి
నమః - ఉక్తిమ్ । విధేమ । ఏతి । దేవానామ్ । అపీతి । పన్థామ్ ।
అగన్మ । యత్ । శక్నవామ । తత్ । అన్వితి । ప్రవోఢుమితి ప్ర-
వోఢుమ్ । అగ్నిః । విద్వాన్ । సః । యజాత్ ॥ ౨౭ ॥ సః । ఇత్ ।
ఉ । హోతా । నః । అధ్వరాన్ । సః । ఋతూన్ । కల్పయాతి ।
యత్ । వాహిష్ఠమ్ । తత్ । అగ్నయే । బృహత్ । అర్చ । విభా

వసో ఇతి విభా-వసో । మహిషీ । ఇవ । త్వత్ । రయిః । త్వత్ । వా
జాః । ఉదితి । ఈరతే । అగ్నే । త్వమ్ । పారయ । నవ్యః । అస్మాన్ ।
స్వస్తిభిరితి స్వస్తి - భిః । అతీతి । దుర్గాణీతి దుః-గాని । విశ్వా ।
పూః । చ । పృథ్వీ । బహులా । నః । ఉర్వీ । భవ । తోకాయ ।
తనయాయ । శమ్ । యోః । త్వమ్ । అగ్నే । వ్రతపా ఇతి వ్రత-
పాః । అసి । దేవః । ఏతి । మర్త్యేషు । ఆ । త్వమ్ । యజ్ఞేషు । ఈ
డ్యః । యత్ । వః । వయమ్ । ప్రమినామేతి ప్ర-మినామ । వ్ర
తాని । విదుషామ్ । దేవాః । అవిదుష్టరాస ఇత్యవిదుః - తరాసః ।
అగ్నిః । తత్ । విశ్వమ్ । ఏతి । పృణాతి । విద్వాన్ । యేభిః ।
దేవాన్ । ఋతుభిరిత్యృతు- భిః । కల్పయాతి । ౩౦ ॥ ఇషే. ధా
మాసనో యజ్ఞాదా త్రయోవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧౪ ।

ఇషే త్వా యజ్ఞస్య శున్ధధ్వం కర్మణే దేవో వధూత్రన్ధృష్టిస్సం
వసామఘ్యాద దేవ ప్రత్యుష్టం కృష్ణోసి భువన మసి వాజస్యేభా వాశ్చ
తుర్దశ ॥

ఇషే. దృగ్హ భువనషుష్టావిగ్ంశతిః ॥

ఇషే. త్వా కల్పయాతి. ॥

హరిః ఓమ్॥

ప్రథమకాండే

ద్వితీయప్రశ్నః

హరిః ఓమ్ ॥ ఆపః । ఉన్దన్తు । జీవసే । దీర్ఘాయుత్వాయేతి దీర్ఘాయుః-త్వాయ । వర్చసే । ఓషధే । త్రాయస్వ । ఏనం । స్వధిత ఇతి స్వ-ధితే । మా । ఏనం । హింసీః । దేవశ్రూరితి దేవ-శ్రూః । ఏతాని । ప్రేతి । వపే । స్వస్తి । ఉత్తరాణీత్యుత్-తరాణి । అశీయ । ఆపః । అస్మాన్ । మాతరః । శున్ధన్తు । ఘృతేన । నః । ఘృతప్వ ఇతి ఘృత-ప్వః । పునన్తు । విశ్వం । అస్మత్ । ప్రేతి । వహన్తు । రిప్రం । ఉదితి । ఆభ్యః । శుచిః । ఏతి । పూతః । ఏమి । సోమస్య । తనూః । అసి । తనువం । మే । పాహి । మహీనాం । పయః । అసి । వర్చోధా ఇతి వర్చః-ధాః । అసి । వర్చః ॥ ౧ ॥ మయి । ధేహి । వృత్రస్య । కనీనికా । అసి । చక్షుష్పా ఇతి చక్షుః-పాః । అసి । చక్షుః । మే । పాహి । చిత్పతిరితి చిత్-పతిః । త్వా । పునాతు । వాక్పతిరితి వాక్-పతిః । త్వా । పునాతు । దేవః । త్వా । సవితా । పునాతు । అచ్ఛిద్రేణ । పవిత్రేణ । వసోః । సూర్యస్య । రశ్మిభిరితి రశ్మి-భిః । తస్య । తే । పవిత్రపత ఇతి పవిత్ర-పతే । పవిత్రేణ । యస్మై । కం । పునే । తత్ । శకేయం । ఏతి । వః । దేవాసః । ఈమహే । సత్యధర్మాణ ఇతి సత్య-ధర్మాణః । అధ్వరే । యత్ । వః । దేవాసః । ఆగురేత్యా-గురే । యజ్ఞియాసః । హవామహే । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర-అగ్నీ ।

ద్యావాపృథివీఇతిద్యావా - పృథివీ। ఆపః। ఓషధీః । త్వం। దీక్షాణాం।
అధిపతిరిత్యధిపతిః । అసి । ఇహ। మా। సంతం। పాహి॥ ౨ ॥ వర్చ ఓష
ధీరష్టౌ చ ॥ ౧ ॥

ఆకూత్యైఇత్యా-కూత్యై । ప్రయుజఇతిప్ర-యుజే। అగ్న
యే । స్వాహా । మేధాయై । మనసే । అగ్నయే । స్వాహా । దీక్షా
యై । తపసే । అగ్నయే । స్వాహా । సరస్వత్యై । పూష్ణే। అగ్న
యే । స్వాహా । ఆపః । దేవీః । బృహతీః । విశ్వశంభువఇతివిశ్వ-
శంభువః । ద్యావాపృథివీఇతిద్యావా - పృథివీ । ఉరు। అంతరిక్షం।
బృహస్పతిః । నః । హవిషా । వృధాతు । స్వాహా । విశ్వః। దేవస్య।
నేతుః । మర్తః । వృణీత । సఖ్యమ్ । విశ్వః। రాయః । ఇషుధ్యసి।
ద్యుమ్నమ్। వృణీత। పుష్యసే । స్వాహా । ఋక్సామయోరిత్యృక్-
సామయోః । శిల్పేఇతి । స్థః। తేఇతి । వామ్ । ఏతి । రభే। తేఇతి ।
మా ॥3॥ పాతమ్ । ఏ। అస్య । యజ్ఞస్య । ఉదృచఇత్యుత్-ఋచః।
ఇమామ్ ; ధియమ్ । శిక్షమాణస్య । దేవ । క్రతుమ్ । దక్షమ్ ।
వరుణ । సమితి । శిశాధి । యయా । అతీతి । విశ్వా । దురితేతి
దుః - ఇతా। తరేమ । సుతర్మాణమితిసు - తర్మాణమ్ । అధీతి । నా
వమ్ । రుహేమ । ఊర్క్ । అసి । ఆఙ్గిరసీ । ఊర్ణమ్రదాఇత్యూర్ణ-
మ్రదాః । ఊర్జమ్ । మే । యచ్ఛ । పాహి । మా । మా। మా ।
హింసీః ॥ విష్ణోః । శర్మ । అసి। శర్మ । యజమానస్య । శర్మ । మే।
యచ్ఛ । నక్షత్రాణామ్। మా। అతీకాశాత్ । పాహి। ఇన్ద్రస్య।

యోనిః । అసి ॥౪॥ మా । మా । హిగ్ంసీః । కృష్యై । త్వా । సుస
స్యాయా ఇతి సు - సస్యాయై । సుపిప్పలాభ్య ఇతి సు - పిప్పలాభ్యః ।
త్వా । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి - భ్యః । సూపస్థా ఇతి సు - ఉపస్థాః ।
దేవః । వనస్పతిః । ఊర్ధ్వః । మా । పాహి । ఏతి । ఉదృచ ఇత్యు
త్ - ఋచః । స్వాహా । యజ్ఞమ్ । మనసా । స్వాహా । ద్యావా
పృథివీభ్యామితి ద్యావా - పృథివీభ్యామ్ । స్వాహా । ఉరోః । అన్తరి
క్షాత్ । స్వాహా । యజ్ఞమ్ । వాతాత్ । ఏతి । రభే ॥౫॥ మాయో
నిరసిత్రిగ్ంశచ్చ ॥ దైవీమ్ । ధియమ్ । మనామహే । సుమృడీకామితి సు-
మృడీకామ్ । అభిష్టయే । వర్చోధామితి వర్చః-ధామ్ । యజ్ఞవాహసమి
తి యజ్ఞ - వాహసమ్ । సుపారేతి సు - పారా । నః । అసత్ । వశే ।
యే । దేవాః । మనోజాతా ఇతి మనః - జాతాః । మనోయుజ ఇతి మ
నః - యుజః । సుదక్షా ఇతి సు - దక్షాః । దక్షపితార ఇతి దక్ష - పితా
రః । తే । నః । పాన్తు । తే । నః । అవన్తు । తేభ్యః । నమః । తే
భ్యః । స్వాహా । అగ్నే । త్వమ్ । స్వితి । జాగృహి । వయమ్ ।
స్వితి । మన్దిషీమహి । గోపాయ । నః । స్వస్తయే । ప్రబుధ ఇతి
ప్ర - బుధే । నః । పునః । దదః । త్వమ్ । అగ్నే । వ్రతపా ఇతి
వ్రత-పాః । అసి । దేవః । ఏతి । మర్త్యేషు । ఆ । త్వమ్ ॥౬॥ యజ్ఞే
షు । ఈడ్యః । విశ్వే । దేవాః । అభీతి । మామ్ । ఏతి । అవవృ
త్రన్ । పూషా । సన్యా । సోమః । రాధసా । దేవః । సవితా ।
వసోః । వసుదావేతి వసు - దావా । రాస్వ । ఇయత్ । సోమ ।

ఏతి । భూయః । భర । మా । పృణన్న్ । పూర్త్యా। వీతి। రాధి ।
మా । అహమ్ । ఆయుషా । చన్ద్రమ్ । అసి । మమ । భోగాయ।
భవ । వస్త్రమ్ । అసి । మమ । భోగాయ । భవ । ఉస్రా । అసి।
మమ । భోగాయ । భవ । హయః । అసి । మమ । భోగాయ।భ
వ ॥౭॥ ఛాగః । అసి । మమ । భోగాయ । భవ । మేషః । అసి ।
మమ । భోగా-య। భవ । వాయవే । త్వా । వరుణాయ । త్వా ।
నిర్ఋత్యా ఇతి నిః-ఋత్యై। త్వా । రుద్రాయ। త్వా । దేవీః।ఆపః ।
అపామ్ । నపాత్ ।యః।ఊర్మిః । హవిష్యః।ఇన్ద్రియావానితీన్ద్రియ-
వాన్ । మదిన్తమః।తమ్।వః । మా। అవేతి । క్రమిషమ్ । అచ్ఛి
న్నమ్।తన్తుమ్ । పృథివ్యాః । అన్వితి। గేషమ్ । భద్రాత్ ।అభీతి ।
శ్రేయః।ప్రేతి । ఇహి।బృహస్పతిః । పురఏతేతి పురః-ఏతా। తే।అస్తు।
అథ । ఈమ్।అవేతి।స్య।వరే।ఏతి।పృథివ్యాః। ఆరే।శత్రూన్।కృణు
హి।సర్వవీర ఇతి సర్వ-వీరః। ఏతి।ఇదమ్। అగన్మ । దేవయజన మితి
దేవ-యజనమ్।పృథివ్యాః।విశ్వే। దేవాః।యత్ ।అజుషన్త।పూర్వే।ఋ
క్సామాభ్యామిత్యృక్సామ-భ్యామ్ । యజుషా । సన్తరన్త ఇతి సం-
తరన్తః । రాయః।పోషేణ । సమితి । ఇషా।మదేమ ॥౮॥ ఆతర్వాగ్ం
హయోఽసి మమ భోగాయ భవ సప్త పఞ్చవిగ్ంశతిశ్చ ॥౩॥

ఇయమ్। తే। శుక్ర। తనూః।ఇదమ్।వర్చః।తయా। సమితి। భవ।
భ్రాజమ్।గచ్ఛ।జూః।అసి।ధృతా।మనసా।జుష్టా।విష్ణవే।తస్యాః। తే।స
త్యసవస ఇతి సత్య-సవసః । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవే। వాచః। యన్త్రమ్।

అశీయ। స్వాహా । శుక్రమ్ । అసి। అమృతమ్ । అసి। వైశ్వదేవమితి
వైశ్వ-దేవమ్। హవిః । సూర్యస్య। చక్షుః। ఏతి। అరుహమ్ । అగ్నేః।
అక్ష్ణః । కనీనికామ్। యత్ । ఏతశేభిః। ఈయసే। భ్రాజమానః। విపశ్చి
తా । చిత్ । అసి । మనా । అసి । ధీః । అసి । దక్షిణా॥ ౯ ॥ అసి।
యజ్ఞియా । అసి । క్షత్రియా । అసి । అదితిః । అసి । ఉభయత
శ్శీర్ష్ణీత్యుభయతః-శీర్ష్ణీ । సా । నః । సుప్రాచీతిసు - ప్రాచీ । సుప్రతీ
చీతి సు-ప్రతీచీ । సమితి । భవ । మిత్రః । త్వా । పది । బధ్నా
తు । పూషా । అధ్వనః । పాతు । ఇన్ద్రాయ । అధ్యక్షాయేత్యధి -
అక్షాయ । అన్వితి । త్వా । మాతా । మన్యతామ్ । అన్వితి ।
పితా। అన్వితి। భ్రాతా । సగర్భ్య ఇతి స-గర్భ్యః । అన్వితి। సఖా।
సయూథ్య ఇతి స-యూథ్యః । సా । దేవి । దేవమ్ । అచ్ఛ । ఇహి।
ఇన్ద్రాయ । సోమమ్ । రుద్రః । త్వా । ఏతి । వర్తయతు । మిత్ర
స్య । పథా । స్వస్తి । సోమసఖేతి సోమ - సఖా । పునః । ఏతి ।
ఇహి । సహ । రయ్యా ॥ ౧౦ । దక్షిణాసోమసఖా పఞ్చ చ॥౪॥

వస్వీ । అసి । రుద్రా । అసి । అదితిః । అసి । ఆదిత్యా। అ-
సి । శుక్రా । అసి । చన్ద్రా । అసి । బృహస్పతిః । త్వా । సుమ్నే ।
రణ్వతు । రుద్రః । వసుభిరితి వసు-భిః । ఏతి। చికేతు। పృథివ్యాః।
త్వా । మూర్ధన్ । ఏతి । జిఘర్మి । దేవయజన ఇతి దేవ-యజనే।
ఇడాయాః । పదే । ఘృతవతీతి ఘృత-వతి । స్వాహా । పరిలిఖిత
మితి పరి - లిఖితమ్ । రక్షః।పరిలిఖితా ఇతి పరి-లిఖితాః। అరాత

యః । ఇదమ్ । అహమ్ । రక్షసః । గ్రీవాః । అపీతి । కృన్తామి ।
యః । అస్మాన్ । ద్వేష్టి । యమ్ । చ । వయమ్ । ద్విష్మః । ఇదమ్ ।
అస్య । గ్రీవాః ॥ ౧౧ ॥ అపీతి । కృన్తామి । అస్మే ఇతి । రాయః ।
త్వే ఇతి । రాయః । తోతే । రాయః । సమితి । దేవి । దేవ్యా ।
ఉర్వశ్యా । పశ్యస్వ । త్వష్టీమతీ । తే । సపేయ । సురేతా ఇతి
సు-రేతాః । రేతః । దధానా । వీరమ్ । విదేయ । తవ । సన్దృశీతి
సం-దృశి । మా । అహమ్ । రాయః । పోషేణ । వీతి । యోష
మ్ ॥ ౧౨ ॥ అస్య ప్రివా పక్షాన్మే త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౫ ॥

అగ్ంశునా । తే । అగ్ంశుః । పృచ్యతామ్ । పరుషా । పరుః ।
గన్ధః । తే । కామమ్ । అవతు । మదాయ । రసః । అచ్యుతః ।
అమాత్యః । అసి । శుక్రః । తే । గ్రహః । అభీతి । త్యమ్ । దేవమ్ ।
సవితారమ్ । ఊణ్యోః । కవిక్రతుమితి కవి-క్రతుమ్ । అర్చామి ।
సత్యసవసమితి సత్య-సవసమ్ । రత్నధామితి రత్న-ధామ్ । అభీతి । ప్రి-
యమ్ । మతిమ్ । ఊర్ధ్వా । యస్య । అమతిః । భాః । అదిద్యుతత్ ।
సవీమని । హిరణ్యపాణిరితి హిరణ్య-పాణిః । అమిమీత । సుక్రతురితి
సు-క్రతుః । కృపా । సువః । ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర- జాభ్యః । త్వా । ప్రాణా
యేతి ప్ర-అనాయ । త్వా । వ్యానాయేతి వి - అనాయ । త్వా । ప్రజా
ఇతి ప్ర-జాః । త్వమ్ । అను । ప్రేతి । అనిహి । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । త్వా
మ్ । అను । ప్రేతి । అనన్తు ॥ ౧౩ ॥ అనుస్తప్తచ ॥ ౬ ॥

సోమమ్ । తే । క్రీణామి । ఊర్జస్వన్తమ్ । పయస్వన్తమ్ । వీ

ర్యావన్తమితి వీర్య- వన్తమ్। అభిమాతిషాహమిత్యభిమాతి - సా
హమ్।శుక్రమ్। తే।శుక్రేణ।క్రీణామి। చన్ద్రమ్।చన్ద్రేణ। అమృ
తమ్। అమృతేన। సమ్యత్।తే।గోః। అస్మే ఇతి।చన్ద్రాణి। తపసః।
తనూః। అసి। ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః। వర్ణః।తస్యాః।తే। సహ
స్రపోషమితి సహస్ర-పోషమ్। పుష్యన్త్యాః। చరమేణ। పశునా।
క్రీణామి। అస్మే ఇతి।తే।బన్ధుః। మయి।తే।రాయః। శ్రయన్తామ్।
అస్మే ఇతి।జ్యోతిః। సోమవిక్రయిణీతి సోమ - విక్రయిణి। తమః।
మిత్రః।నః।ఏతి। ఇహి।సుమిత్రధా ఇతి సుమిత్ర-ధాః।ఇన్ద్రస్య।ఊరుమ్।
ఏతి।విశ। దక్షిణమ్।ఉశన్।ఉశన్తమ్।స్యోనః।స్యోనమ్।స్వాన। భ్రాజ।
అఙ్ఘారే।బమ్భారే।హస్త। సుహస్తేతి సు-హస్త। కృశానవితి కృశ -
అనో।ఏతే।వః। సోమక్రయణా ఇతి సోమ - క్రయణాః। తాన్।రక్ష
ధ్వమ్।మా।వః।దభన్ ॥౧౪॥ ఊరున్ద్వావిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౭॥

ఉదితి।ఆయుషా। స్వాయుషేతి సు - ఆయుషా।ఉదితి। ఓష
ధీనామ్। రసేన।ఉదితి।పర్జన్యస్య। శుష్మేణ।ఉదితి। అస్థామ్। అమృ
తాః।అను।ఉరు। అన్తరిక్షమ్। అన్వితి।ఇహి। అదిత్యాః।సదః। అసి।
అదిత్యాః। సదః।ఏతి।సీద। అస్తభ్నాత్।ద్యామ్। ఋషభః। అన్తరి
క్షమ్।అమిమీత। వరిమాణమ్।పృథివ్యాః।ఏతి। అసీదత్। విశ్వా।
భువనాని।సమ్రాడితి సం-రాట్। విశ్వా।ఇత్।తాని। వరుణస్య। వ్ర
తాని।వనేషు।వీతి।అన్తరిక్షమ్। తతాన।వాజమ్।అర్వత్స్విత్యర్వత్ -
సు।పయః। అఘ్నియాసు।హృత్స్వితి హృత్ - సు ॥ ౧౫ ॥ క్రతుమ్।

వరుణః। విక్షు। అగ్నిమ్। దివి। సూర్యమ్ । అదధాత్। సోమమ్। అద్రౌ ।
ఉదితి। ఉ। త్యమ్ । జాతవేదసమితి జాత- వేదసమ్ । దేవమ్। వహన్తి ।
కేతవః। దృశే । విశ్వాయ। సూర్యమ్। ఉస్రౌ॥ ఏతి। ఇతమ్। ధూర్షాహౌ
ఇతి ధూః-సాహౌ । అనశ్రూ ఇతి। అవీరహణౌ ఇత్యవీర-హనౌ । బ్ర
హ్మచోదనావితి బ్రహ్మ-చోదనౌ । వరుణస్య। స్కమ్భనమ్ । అసి। వరు
ణస్య । స్కమ్భసర్జనమితి స్కమ్భ-సర్జనమ్। అసి । ప్రత్యస్త ఇతి ప్రతి
అస్తః । వరుణస్య । పాశః ॥ ౧౬ ॥ ప్రత్యుత్సపఞ్చత్రిగ్ంశచ్చ ॥౮॥

ప్రేతి । చ్యవస్వ । భువః । పతే। విశ్వాని । అభీతి । ధామా
ని । మా। త్వా । పరిపరీతి పరి - పరీ । విదత్ । మా। త్వా । పరిపన్థిన
ఇతి పరి - పన్థినః । విదన్ । మా । త్వా । వృకాః । అఘాయవ ఇత్య
ఘ - యవః । మా । గన్ధర్వః । విశ్వావసురితి విశ్వ - వసుః ।
ఏతి । దఘత్ । శ్యేనః । భూత్వా । పరేతి । పత । యజమానస్య ।
నః । గృహే । దేవైః। సగ్గ్ంస్కృతమ్ । యజమానస్య । స్వస్త్య
యనీతి స్వస్తి - అయనీ । అసి। అపీతి । పన్థామ్ । అగస్మహి । స్వ
స్తిగామితి స్వస్తి - గామ్ । అనేహసమ్ । యేన । విశ్వాః । పరీతి ।
ద్విషః । వృణక్తి । విన్దతే । వసు । నమః । మిత్రస్య । వరుణస్య ।
చక్షసే । మహః । దేవాయ । తత్ । ఋతమ్ । సపర్యత । దూ
రేదృశ ఇతి దూరే - దృశే । దేవజాతాయేతి దేవ - జాతాయ । కే
తవే । దివః । పుత్రాయ । సూర్యాయ । శగ్ంసత । వరుణస్య ।
స్కమ్భనమ్। అసి । వరుణస్య । స్కమ్భసర్జనమితి స్కమ్భ - సర్జన

మ్ । అసి । ఉన్ముక్తఇత్యుత్ - ముక్తః । వరుణస్య । పాశః ॥౧౭॥
మిత్రస్యత్రయోవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౯ ॥

అగ్నేః । ఆతిథ్యమ్ । అసి । విష్ణవే । త్వా । సోమస్య । ఆతిథ్యమ్ । అసి । విష్ణవే । త్వా । అతిథేః । ఆతిథ్యమ్ । అసి । విష్ణవే । త్వా । అగ్నయే । త్వా । రాయస్పోషదావ్న్నఇతిరాయస్పోష-దావ్న్నే । విష్ణవే । త్వా । శ్యేనాయ । త్వా । సోమభృతఇతిసోమ - భృతే । విష్ణవే । త్వా । యా । తే । ధామాని । హవిషా । యజన్తి । తా । తే । విశ్వా । పరిభూరితిపరి - భూః । అస్తు । యజ్ఞమ్ । గయస్ఫానఇతిగయ - స్ఫానః । ప్రతరణఇతిప్ర - తరణః । సువీరఇతిసు - వీరః । అవీరహేత్యవీర-హా । ప్రేతి । చర । సోమ । దుర్యాన్ । అదిత్యాః । సదః । అసి । అదిత్యాః । సదః । ఏతి ॥ ౧౮ ॥ సీద । వరుణః । అసి । ధృతవ్రతఇతిధృత-వ్రతః । వారుణమ్ । అసి । శంయోరితిశం - యోః । దేవానామ్ । సఖ్యాత్ । మా । దేవానామ్ । అపసః । ఛిత్స్మహి । ఆపతయఇత్యా - పతయే । త్వా । గృహ్ణామి । పరిపతయఇతిపరి - పతయే । త్వా । గృహ్ణామి । తనూనప్త్రఇతితనూ - నప్త్రే । త్వా । గృహ్ణామి । శాక్వరాయ । త్వా । గృహ్ణామి । శక్మన్న్ । ఓజిష్ఠాయ । త్వా । గృహ్ణామి । అనాధృష్టమిత్యనా - ధృష్టమ్ । అసి । అనాధృష్యమిత్యనా - ధృష్యమ్ । దేవానామ్ । ఓజః । అభిశస్తిపాఇత్యభిశస్తి-పాః । అనభిశస్తేన్యమిత్యనభి - శస్తేన్యమ్ । అ

న్వితి । తే । దీక్షామ్ । దీక్షాపతిరితి దీక్షా-పతిః । మన్యతామ్ ।
అన్వితి । తపః । తపస్పతిరితి తపః-పతిః । అఞ్జసా । సత్యమ్ । ఉపేతి ।
గేషమ్ । సువితే । మా । ధాః ॥ ౧౯ ॥ ఆమైకశ్చ ॥ ౧౦ ॥

అగ్ంశురగ్ంశురిత్యగ్ంశుః-అగ్ంశుః । తే । దేవ । సోమ । ఏతి ।
ప్యాయతామ్ । ఇన్ద్రాయ । ఏకధనవిద ఇత్యేకధన - విదే । ఏతి ।
తుభ్యమ్ । ఇన్ద్రః । ప్యాయతామ్ । ఏతి । త్వమ్ । ఇన్ద్రాయ । ప్యా
యస్వ । ఏతి । ప్యాయయ । సఖీన్ । సన్యా । మేధయా । స్వస్తి ।
తే । దేవ । సోమ । సుత్యామ్ । అశీయ । ఏష్టాః । రాయః । ప్రే
తి । ఇషే । భగాయ । ఋతమ్ । ఋతవాదిభ్య ఇత్యృతవాది -
భ్యః । నమః । దివే । నమః । పృథివ్యై । అగ్నే । వ్రతపత ఇతి
వ్రత-పతే । త్వమ్ । వ్రతానామ్ । వ్రతపతిరితి వ్రత - పతిః ।
అసి । యా । మమ । తనూః । ఏషా । సా । త్వయి ॥ ౨౦ ॥ యా ॥
తవ । తనూః । ఇయమ్ । సా । మయి । సహ । నౌ । వ్రతపత
ఇతి వ్రత-పతే । వ్రతినోః । వ్రతాని । యా । తే । అగ్నే ।
రుద్రియా । తనూః । తయా । నః । పాహి । తస్యాః । తే । స్వాహా ॥
యా । తే । అగ్నే । అయాశయేత్యయా-శయా । రజాశయేతి ర
జా-శయా । హరాశయేతి హరా- శయా । తనూః । వర్షిష్ఠా ।
గహ్వరేష్ఠేతి గహ్వరే-స్థా । ఉగ్రమ్ । వచః । అపేతి । అవధీమ్ ।
త్వేషమ్ । వచః । అపేతి । అవధీమ్ । స్వాహా ॥ ౨౧ ॥ త్వయి
చత్వారిగ్ంశచ్చ । ౧౧ ॥

విత్తాయనీతి విత్త-అయనీ । మే । అసి । తిక్తాయనీతి తిక్త-
అయనీ । మే । అసి । అవతాత్ । మా । నాథితమ్ । అవతాత్ ।
మా । వ్యథితమ్ । విదేః । అగ్నిః । నభః । నామ । అగ్నే । అ
ఙ్గిరః । యః । అస్యామ్ । పృథివ్యామ్ । అసి । ఆయుషా । నా
మ్నా । ఏతి । ఇహి । యత్ । తే । అనాధృష్టమిత్యనా-ధృష్టమ్ ।
నామ । యజ్ఞియమ్ । తేన । త్వా । ఏతి । దధే । అగ్నే । అఙ్గిరః ।
యః । ద్వితీయస్యామ్ । తృతీయస్యామ్ । పృథివ్యామ్ । అసి ।
ఆయుషా । నామ్నా । ఏతి । ఇహి । యత్ । తే । అనాధృష్టమి
త్యనా-ధృష్టం । నామ ॥ ౨౨ ॥ యజ్ఞియమ్ । తేన । త్వా । ఏతి ।
దధే । సింహీః । అసి । మహిషీః । అసి । ఉరు । ప్రథస్వ । ఉరు ।
తే । యజ్ఞపతిరితి యజ్ఞ-పతిః । ప్రథతామ్ । ధ్రువా । అసి । దే
వేభ్యః । శున్ధస్వ । దేవేభ్యః । శుమ్భస్వ । ఇన్ద్రఘోష ఇతీన్ద్ర-
ఘోషః । త్వా । వసుభిరితి వసు-భిః । పురస్తాత్ । పాతు । మనో
జవా ఇతి మనః-జవాః । త్వా । పితృభిరితి పితృ-భిః । దక్షిణతః ।
పాతు । ప్రచేతా ఇతి ప్ర-చేతాః । త్వా । రుద్రైః । పశ్చాత్ ।
పాతు । విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా । త్వా । ఆదిత్యైః । ఉత్తరత ఇత్యు
త్-తరతః । పాతు । సింహీః । అసి । సపత్నసాహీతి సపత్న-సా
హీ । స్వాహా । సింహీః । అసి । సుప్రజావనిరితి సుప్రజా-వనిః ।
స్వాహా । సింహీః ॥ ౨౩ ॥ అసి । రాయస్పోషవనిరితి రాయస్పో
ష-వనిః । స్వాహా । సింహీః । అసి । ఆదిత్యవనిరిత్యాదిత్య-వనిః ।

స్వాహా। స్రిగ్ంహీః ॥ అసి । ఏతి । వహ్ని । దేవాన్ । దేవయత ఇతి దేవ-యతె । యజమానాయ । స్వాహా । భూతేభ్యః । త్వా । వి శ్వాయురితి విశ్వ-ఆయుః । అసి । పృథివీమ్ । దృగ్ంహ। ధ్రువ క్షిదితి ధ్రువ-క్షిత్ । అసి । అన్తరిక్షమ్ । దృగ్ంహ। అచ్యుతక్షి దిత్యచ్యుత - క్షిత్ । అసి । దివమ్ । దృగ్ంహ। అగ్నేః । భస్మ । అసి । అగ్నేః । పురీషమ్ । అసి॥ ౨౮ ॥ నామ సుప్రజావనిస్స్వా హాస్రిగ్ంహీః పఞ్చ త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౨ ॥

యుఞ్జతే । మనః । ఉత । యుఞ్జతే । ధియః । విప్రాః । వి ప్రస్య । బృహతః । విపశ్చితః । వీతి । హోత్రాః।దధే । వయున వివిదితివయున - విత్ । ఏకః । ఇత్ । మహీ । దేవస్య । సవి తుః । పరి ష్టుతిరితిపరి - స్తుతిః । సువాగితిసు - వాక్ । దేవ । దు ర్యాన్ । ఏతి । వద । దేవశ్రుతావితి దేవ - శ్రుతౌ । దేవేషు । ఏ తి । ఘోషేథామ్ । ఏతి । నః । వీరః । జాయతామ్ । కర్మణ్యః। యమ్ । సర్వే । అనుజీవామేత్యను - జీవామ । యః । బహూనా మ్ । అసత్ । వశీ । ఇదమ్ । విష్ణుః । వీతి । చక్రమే । త్రేధా। నితి । దధే । పదమ్ । సమూఢమితిసం - ఊఢమ్ । అస్య ॥౨౯॥ పాగ్ంసురే। ఇరావతీఇతీరా - వతీ । ధేనుమతీఇతిధేను - మతీ।హి। భూతమ్ । సూయవసినీఇతిసు - యవసినీ । మనవే । యశస్యేఇతి। వీతి । అస్కభాత్ । రోదసీఇతి । విష్ణుః । ఏతేఇతి । దాధార।పృ థివీమ్ । అభితః । మయూఖైః । ప్రాచీఇతి । ప్రేతి । ఇతమ్ । అ

ధ్వరమ్ । కల్పయన్తీఇతి । ఊర్ధ్వం । యజ్ఞమ్।నయతమ్ । మా।
జిహ్వరతమ్ । అత్ర । రమేథాం । వర్ష్మన్ । పృథివ్యాః । దివః।
వా । విష్ణో । ఉత । వా । పృథివ్యాః । మహః । వా । విష్ణో । ఉ
త । వా । అన్తరిక్షాత్ । హస్తౌ । పృణస్వ । బహుభిరితిబహు -
భిః । వసవ్యైః । ఆ । ప్రేతి । యచ్ఛ ॥ ౨౬॥ దక్షిణాత్ । ఏతి।
ఉత । సవ్యాత్ । విష్ణోః । నుకమ్ । వీర్యాణి । ప్రేతి । వోచమ్ ।
యః । పార్థివాని । విమమఇతివి - మమే । రజాగ్ంసి।యః। అస్క-
భాయత్ । ఉత్తరమిత్యుత్ - తరమ్ । సధస్థమితిసధ - స్థమ్ । వి
చక్రమాణఇతివి - చక్రమాణః । త్రేధా । ఉరుగాయఇత్యురు-
గాయః । విష్ణోః। రరాటమ్ । అసి । విష్ణోః । పృష్ఠమ్ । అసి । వి
ష్ణోః । శ్నప్త్రేఇతి । స్థః । విష్ణోః । స్యూః । అసి । విష్ణోః । ధ్రువ
మ్ । అసి । వైష్ణవమ్ । అసి । విష్ణవే । త్వా ॥ ౨౭ ॥ అస్య యజ్ఞ
స్యైకాన్నచత్వారిగ్ంశచ్చ॥౧౪॥

కృణుష్వ । పాజః । ప్రసితిమితిప్ర - సితిమ్ । న॥ పృథ్వీం ।
యాహి।రాజా । ఇవ। అమవానిత్యమ-వాన్ । ఇభేన । తృష్వీమ్ ।
అన్వితి।ప్రసితిమితిప్ర-సితిమ్ । ద్రూణానః । అస్తా॥అసి । విధ్య।రక్షసః।
తపిష్ఠైః । తవ।భ్రమాసః । ఆశుయా । పతన్తి।అన్వితి । స్పృశ।
ధృషతా । శోశుచానః । తపూగ్ంషి। అగ్నే।జుహ్వా । పతఙ్గాన్ ।
అసన్దితఇత్యసం-దితః । వీతి।సృజ । విష్వక్ । ఉల్కాః । ప్రతీతి।
స్పశః । వీతి । సృజ। తూర్ణితమ ఇతితూర్ణి-తమః । భవ।పాయుః ।

విశః । అస్యాః । అదబ్ధః । యః । నః । దూరే । అఘశగ్ంస ఇత్యఘ-
శగ్ంసః॥ ౨౮॥ యః । అన్తి । అగ్నే । మాకిః । తే । వ్యథిః । ఆ । దధ
ర్షీత్ । ఉదితి । అగ్నే । తిష్ఠ । ప్రతి । ఆ । తనుష్వ । నీతి । అమిత్రాన్ ।
ఓషతాత్ । తిగ్మహేత ఇతి తిగ్మ-హేతే । యః । నః । అరాతిమ్ । సమి
ధానేతి సం-ఇధాన । చక్రే । నీచా । తమ్ । ధక్షి । అతసమ్ । న । శుష్క-
మ్ । ఊర్ధ్వః । భవ । ప్రతీతి । విధ్య । అధీతి । అస్మత్ । ఆవిః । కృణుష్వ ।
దైవ్యాని । అగ్నే । అవేతి । స్థిరా । తనుహి । యాతుజూనామ్ । జామిమ్ ।
అజామిమ్ । ప్రేతి । మృణీహి । శత్రూన్ । సః । తే । ౨౯ ॥ జానాతి । సుమతి
మితి సు-మతిమ్ । యవిష్ఠ । యః । ఈవతే । బ్రహ్మణే । గాతుమ్ । ఐరత్ ।
విశ్వాని । అస్మై । సుదినానీతి సు-దినాని । రాయః । ద్యుమ్నాని ।
అర్యః । వీతి । దురః । అభీతి । ద్యౌత్ । సః । ఇత్ । అగ్నే । అస్తు ।
సుభగ ఇతి సు-భగః । సుదానురితి సు-దానుః । యః । త్వా । నిత్యేన ।
హవిషా । యః । ఉక్థైః । పిప్రీషతి । స్వే । ఆయుషి । దురోణ ఇతి దుః-
ఓనే । విశ్వా । ఇత్ । అస్మై । సుదినేతి సు-దినా । సా । అసత్ । ఇష్టిః ।
అర్చామి । తే । సుమతిమితి సు-మతిమ్ । ఘోషి । అర్వాక్ । సమితి ।
తే । వావాతా । జరతామ్ ॥ ౩౦ ॥ ఇయమ్ । గీః । స్వశ్వా ఇతి సు-అశ్వాః ।
త్వా । సురథా ఇతి సు-రథాః । మర్జయేమ । అస్మే ఇతి । క్షత్రాణి ।
ధారయేః । అన్వితి । ద్యూన్ । ఇహ । త్వా । భూరి । ఆ । చరేత్ । ఉపేతి ।
త్మన్ । దోషావస్తరితి దోషా-వస్తః । దీదివాగ్ంసమ్ । అన్వితి । ద్యూన్ ।
క్రీడన్తః । త్వా । సుమనస ఇతి సు-మనసః । సపేమ । అభీతి । ద్యు

మ్నా | తస్థివాగ్ంసః | జనానామ్ | యః | త్వా | స్వశ్వ ఇతి సు-అశ్వః |
సుహిరణ్య ఇతి సు-హిరణ్యః | అగ్నే | ఉపయాతీత్యుప - యాతి |
వసుమతేతి వసు-మతా | రథేన | తస్య | త్రాతా | భవసి | తస్య | సఖా |
యః | తే | ఆతిథ్యమ్ | ఆనుషక్ | జుజోషత్ | మహః | గ్రాహ్మి ॥ ౩౦ ॥
బన్ధుతా | వచోభిరితి వచః-భిః | తత్ | మా | పితుః | గోతమాత్ |
అన్వితి | ఇయాయ | త్వమ్ | నః | అస్య | వచసః | చికిద్ధి | హోతః | యవిష్ఠ |
సుక్రతో ఇతి సు-క్రతో | దమూనాః | అస్వప్నజ ఇత్యస్వప్న-జః |
తరణయః | సుశేవా ఇతి సు - శేవాః | అతన్ద్రాసః | అవృకాః |
అశ్రమిష్ఠాః | తే | పాయవః | సధ్రియఞ్చః | నిషద్యేతి ని-సద్య | అగ్నే |
తవ | నః | పాన్తు | అమూర | యే | పాయవః | మామతేయమ్ | తే | అగ్నే ॥
పశ్యన్తః | అన్ధమ్ | దురితాదితి దుః-ఇతాత్ | అరక్షన్ | రరక్ష |
తాన్ | సుకృత ఇతి సు-కృతః | విశ్వవేదా ఇతి విశ్వ-వేదాః | దిప్స
న్తః | ఇత్ | రిపవః | న | హ ॥ ౩౧ ॥ దేభుః | త్వయా | వయమ్ | సధన్య
ఇతి సధ-న్యః | త్వోతాః | తవ | ప్రణీతీతి ప్ర - నీతీ | అశ్యామ | వాజాన్ |
ఉభా | శగ్ంసా | సూదయ | సత్యతాతేతి సత్య - తాతే | ఆను
ష్ఠుయా | కృణుహి | అహ్రయాణ | అయా | తే | అగ్నే | సమిధేతి
సం-ఇధా | విధేమ | ప్రతి | స్తోమమ్ | శస్యమానమ్ | గృభాయ |
దహ | ఆశసః | రక్షసః | పాహి | అస్మాన్ | ద్రుహః | నిదః | మిత్రమహ ఇతి మి
త్ర-మహః | అవద్యాత్ | రక్షోహణమితి రక్షః - హనం | వాజినమ్ |
ఆ | జిఘర్మి | మిత్రమ్ | ప్రథిష్ఠమ్ | ఉప | యామి | శర్మ | శిశానః |

అగ్నిః । క్రతుభిరితి క్రతు-భిః । సమిద్ధ ఇతి సం-ఇద్ధః । సః । నః । దివా ॥
౩౩ ॥ సః । రిషః । పాతు । నక్తమ్ । వీతి । జ్యోతిషా । బృహతా । భాసి ।
అగ్నిః । అర్చిః । విశ్వాని । కృణుతే । మహిత్వేతి మహి-త్వా । ప్రేతి ।
అదేవీః । మాయాః । సహతే । దురేవా ఇతి దుః-ఏవాః । శిశీతే । శృఙ్గే
ఇతి । రక్షసే । వినిక్ష ఇతి వి-నిక్షే । ఉత । స్వానాసః । దివి । సన్తు । అగ్నేః ।
తిగ్మాయుధా ఇతి తిగ్మ-ఆయుధాః । రక్షసే । హన్తవై । ఉ । మదే ।
చిత్ । అస్య । ప్రేతి । రుజన్తి । భామాః । న । వరన్తే । పరిబాధ ఇతి పరి-
బాధః । అదేవీః ॥ ౩౪ ॥ అఘశగ్ంసస్తే జరతాగ్ంరుజామిః హా ది
వైకచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౪ ॥

అపఉన్దన్త్వాకూత్యై దైవీమ్ధియన్తే వస్వ్యస్యగ్ంశునా తే సోమన్తఉదాయుషా ప్రచ్యవస్వాగ్నే రాత్రిక్ష్యవగ్ంశురగ్ంశుర్ద్వాత్రా యనీ మేసి యుఞ్జతే కృణుష్వ పాజశ్చతుర్దశ ॥

ఆపో వస్వ్యసి యాత వైయజ్ఞేశ్చతుస్త్రిగ్ంశత్,

ఆప ఉన్దన్త్వదేవీః ॥ హరిః ఓమ్.

తత్సత్.

ప్రథమకాండే

తృతీయప్రశ్నః

హరిః ఓమ్॥ దేవస్య । త్వా । సవితుః । ప్రసవ ఇతి ప్ర - సవే । అశ్వినోః । బాహుభ్యామితి బాహు - భ్యామ్ । పూష్ణః । హస్తాభ్యామ్ । ఏతి । దదే । అభ్రిః । అసి । నారిః । అసి । పరిలిఖితమితి పరి-లిఖితమ్ । రక్షః । పరిలిఖితా ఇతి పరి - లిఖితాః । అరాతయః । ఇదమ్ । అహమ్ । రక్షసః । గ్రీవాః । అపీతి । కృన్తామి । యః । అస్మాన్ । ద్వేష్టి । యమ్ । చ । వయమ్ । ద్విష్మః । ఇదమ్ । అస్య । గ్రీవాః । అపీతి । కృన్తామి । దివే । త్వా । అన్తరిక్షాయ । త్వా । పృథివ్యై । త్వా । శున్ధతామ్ । లోకః । పితృషదన ఇతి పితృ-సదనః । యవః । అసి । యవయ । అస్మత్ । ద్వేషః ॥ ౧ ॥ యవయ । అరాతీః । పితౄణామ్ । సదనమ్ । అసి । ఉదితి । దివమ్ । స్తభాన । ఏతి । అన్తరిక్షమ్ । పృణ । పృథివీమ్ । దృగ్ంహ । ద్యుతానః । త్వా । మారుతః । మినోతు । మిత్రావరుణయోరితి మిత్రా - వరుణయోః । ధ్రువేణ । ధర్మణా । బ్రహ్మవనిమితి బ్రహ్మ-వనిమ్ । త్వా । క్షత్రవనిమితి క్షత్ర-వనిమ్ । సుప్రజావనిమితి సుప్రజా-వనిమ్ । రాయస్పోషవనిమితి రాయస్పోష-వనిమ్ । పరీతి । ఊహామి । బ్రహ్మ । దృగ్ంహ । క్షత్రమ్ । దృగ్ంహ ।

ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । దృగ్ంహా । రాయః । పోషమ్ । దృగ్ంహ । ఘృతేన । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । ఏతి । పృథామ్ । ఇన్ద్రస్య । సదః । అసి । విశ్వజనస్యేతి విశ్వ-జనస్య । ఛాయా । పరీతి । త్వా । గిర్వణః । గిరః । ఇమాః । భవన్తు । విశ్వతః । వృద్ధాయుమితి వృద్ధ - ఆయుమ్ । అన్వితి । వృద్ధయః । జుష్టాః । భవన్తు । జుష్టయః । ఇన్ద్రస్య । స్యూః । అసి । ఇన్ద్రస్య । ధ్రువమ్ । అసి । ఐన్ద్రమ్ । అసి । ఇన్ద్రాయ । త్వా ॥ ౨ ॥ ద్వేష ఇమా అష్టాదశచ ॥ ౧ ॥

రక్షోహణ ఇతి రక్షః - హనః । వలగహన ఇతి వలగ- హనః । వైష్ణవాన్ । ఖనామి । ఇదమ్ । అహమ్ । తమ్ । వలగమితి వల-గమ్ । ఉదితి । వపామి । యమ్ । నః । సమానః । యమ్ । అసమానః । నిచఖానేతి ని-చఖాన । ఇదమ్ । ఏనమ్ । అధరమ్ । కరోమి । యః । నః । సమానః । యః । అసమానః । అరాతీయతి । గాయత్రేణ । ఛన్దసా । అవబాఢ ఇత్యవ-బాఢః । వలగ ఇతి వల-గః । కిమ్ । అత్ర । భద్రమ్ । తత్ । నౌ । సహ । విరాడితి వి-రాట్ । అసి । సపత్నహేతి సపత్న-హా । సమ్రాడితి సం-రాట్ । అసి । భ్రాతృవ్యహేతి భ్రాతృవ్య-హా । స్వరాడితి స్వ- రాట్ । అసి । అభిమాతిహేత్యభిమాతి - హా । విశ్వారాడితి విశ్వ - రాట్ । అసి । విశ్వాసామ్ । నాష్ట్రాణామ్ । హన్తా ॥ ౩ ॥ రక్షోహణ ఇతి రక్షః - హనః । వలగహన ఇతివలగ-హనః । ప్రేతి ।

ఉక్షామి । వైష్ణవాన్ । రక్షోహణ ఇతి రక్షః-హనః । వలగహన ఇతి వలగ-హనః । అవేతి । నయామి । వైష్ణవాన్ । యవః । అసి । యవయ । అస్మత్ । ద్వేషః । యవయ । అరాతీః । రక్షోహణ ఇతి రక్షః-హనః । వలగహన ఇతి వలగ-హనః । అవేతి । స్తృణామి । వైష్ణవాన్ । రక్షోహణ ఇతి రక్షః-హనః । వలగహన ఇతి వలగ-హనః । అభీతి । జుహోమి । వైష్ణవాన్ । రక్షోహణావితి రక్షః-హనౌ । వలగహనావితి వలగ-హనౌ । ఉపేతి । దధామి । వైష్ణవీ ఇతి । రక్షోహణావితి రక్షః-హనౌ । వలగహనావితి వలగ-హనౌ । పరీతి । ఊహామి । వైష్ణవీ ఇతి । రక్షోహణావితి రక్షః-హనౌ । వలగహనావితి వలగ-హనౌ । పరీతి । స్తృణామి । వైష్ణవీ ఇతి । రక్షోహణావితి రక్షః-హనౌ । వలగహనావితి వలగ-హనౌ । వైష్ణవీ ఇతి । బృహన్ । అసి । బృహద్గ్రావేతి బృహత్-గ్రావా । బృహతీమ్ । ఇన్ద్రాయ । వాచమ్ । వద ॥ ౪ ॥ హ నైష్ప్రాయద్వచ ॥ ౧ ॥

విభూరితి వి-భూః । అసి । ప్రవాహణ ఇతి ప్ర-వాహనః । వహ్నిః । అసి । హవ్యవాహన ఇతి హవ్య-వాహనః । శ్వాత్రః । అసి । ప్రచేతా ఇతి ప్ర-చేతాః । తుథః । అసి । విశ్వవేదా ఇతి విశ్వ-వేదాః । ఉశిక్ । అసి । కవిః । అఙ్ఘారిః । అసి । బమ్భారిః । అవస్యుః । అసి । దువస్వాన్ । శున్ధ్యూః । అసి । మార్జాలీయః । సమ్రాడితి సం-రాట్ । అసి । కృశానురితి కృశ-అనుః । పరిషద్య ఇతి పరి-సద్యః । అసి । పవమానః । ప్రతక్వేతి ప్ర-తక్వా । అసి । నభస్వాన్ । అసమ్మృష్ట ఇత్యసం-మృష్టః ।

అసి।హవ్యసూదఇతి హవ్య-సూదః । ఋతధామేత్యృత-ధామా ।
అసి। సువర్జ్యోతిరితిసువః-జ్యోతిః। బ్రహ్మజ్యోతిరితి బ్రహ్మ-జ్యోతిః।అసి।
సువర్ధామేతి సువః-ధామా । అజః । అసి । ఏకపాదిత్యేక - పాత్ ।
అహిః।అసి । బుధ్నియః। రౌద్రేణ । అనీకేన। పాహి। మా। అగ్నే ।
పిపృహి। మా।మా। మా।హిగ్ంసీః॥ ౫ ॥ అనీకేనాష్టౌచ ॥ ౩ ॥

త్వమ్ । సోమ । తనూకృద్భ్య ఇతి తనూకృత్-భ్యః । ద్వే
షోభ్య ఇతి ద్వేషః-భ్యః। అన్యకృతేభ్య ఇత్యన్య-కృతేభ్యః। ఉరు।
యన్తా । అసి । వరూథమ్ । స్వాహా । జుషాణః । అప్తుః। ఆజ్యస్య।
వేతు । స్వాహా । అయమ్ । నః । అగ్నిః । వరివః । కృణోతు ।
అయమ్ । మృధః । పురః । ఏతు । ప్రభిన్దన్నితి ప్ర-భిన్దన్ । అ
యమ్ । శత్రూన్ । జయతు। జర్హృషాణః । అయమ్ । వాజమ్।
జయతు । వాజసాతావితి వాజ-సాతౌ । ఉరు । విష్ణో ఇతి । వీతి ।
క్రమస్వ । ఉరు । క్షయాయ । నః । కృధి । ఘృతమ్। ఘృతయో
నఇతి ఘృత-యోనే । పిబ । ప్రప్రేతి ప్ర-ప్ర । యజ్ఞపతిమితి య
జ్ఞ-పతిమ్।తిర। సోమః । జిగాతి । గాతువిదితి గాతు - విత్ ॥ ౬ ॥
దేవానామ్। పతిః। నిష్కృతమితి నిః-కృతమ్। ఋతస్య। యోనిమ్ ।
ఆసదమిత్యా-సదమ్। అదిత్యాః। సదః। అసి। అదిత్యాః। సదః। ఏతి ।
సీద। ఏషః। వః। దేవ। సవితః। సోమః । తమ్। రక్షధ్వమ్। మా। నః।
దభత్। ఏతత్ । త్వమ్। సోమ। దేవః । దేవాన్। ఉపేతి। అగాః ।
ఇదమ్। అహమ్। మనుష్యః।మనుష్యాన్ । సహ । ప్రజయేతి ప్ర -

జయా । ప్రజా । రాయః । పోషేణ । నమః । దేవేభ్యః । స్వధేతి స్వ-ధా ।
పితృభ్య ఇతి పితృ-భ్యః । ఇదమ్ । అహమ్ । నిరితి । వరుణస్య । పాశాత్ ।
సువః । అభి ॥ ౭ ॥ వీతి । ఖ్యేషమ్ । వైశ్వానరమ్ । జ్యోతిః । అగ్నే ।
వ్రతపత ఇతి వ్రత-పతే । త్వమ్ । వ్రతానామ్ । వ్రతపతిరితి వ్రత -
పతిః । అసి । యా । మమ । తనూః । త్వయి । అభూత్ । ఇయమ్ । సా ।
మయి । యా । తవ । తనూః । మయి । అభూత్ । ఏషా । సా । త్వయి । య
థాయథమితి యథా-యథమ్ । నౌ । వ్రతపత ఇతి వ్రత - పతే ।
వ్రతినోః । వ్రతాని ॥ ౮ ॥ గాత్రుమవిద్భ్యేకత్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౪ ॥

అతీతి । అన్యాన్ । అగామ్ । న । అన్యాన్ । ఉపేతి । అగా
మ్ । అర్వాక్ । త్వా । పరైః । అవిదమ్ । పరః । అవరైః । తమ్ ।
త్వా । జుషే ; వైష్ణవమ్ । దేవయజ్యాయా ఇతి దేవ - యజ్యా
యై । దేవః । త్వా । సవితా । మధ్వా । అనక్తు । ఓషధే । త్రా
యస్వ । ఏనమ్ । స్వధిత ఇతి స్వ - ధితే । మా । ఏనమ్ । హిగ్ంసీః ।
దివమ్ । అగ్రేణ । మా । లేఖీః । అన్తరిక్షమ్ । మధ్యేన । మా । హి
గ్ంసీః । పృథివ్యా । సమితి । భవ । వనస్పతే । శతవల్శ ఇతి శ
త - వల్శః । వీతి । రోహ । సహస్రవల్శా ఇతి సహస్ర - వల్శాః ।
వీతి । వయమ్ । రుహేమ । యమ్ । త్వా । అయమ్ । స్వధితిరితి
స్వ - ధితిః । తేతిజానః । ప్రణినాయేతి ప్ర - ణినాయ । మహతే ।
సౌభగాయ । అచ్ఛిన్నః । రాయః । సువీర ఇతి సు - వీరః ॥ ౯ ॥ య
న్దశ చ ॥ ౫ ॥

పృథివ్యై । త్వా । అన్తరిక్షాయ । త్వా । దివే । త్వా । శున్ధతామ్ । లోకః । పితృషదనఇతిపితృ - సదనః । యవః । అసి । యవయ । అస్మత్ । ద్వేషః । యవయ । అరాతీః । పితృణామ్ । సదనమ్ । అసి । స్వావేశఇతిసు - ఆవేశః । అసి । అగ్రేగాఇత్యగ్రే - గాః । నేతౄణామ్ । వనస్పతిః । అధి । త్వా । స్థాస్యతి । తస్య । విత్తాత్ । దేవః । త్వా । సవితా । మధ్వా । అనక్తు । సుపిప్పలాభ్యఇతిసు - పిప్పలాభ్యః । త్వా । ఓషధీభ్యఇత్యోషధి - భ్యః । ఉత్ । దివమ్ । స్తభాన । ఏతి । అన్తరిక్షమ్ । పృణ । పృథివీమ్ । ఉపరేణ । దృꣳహ । తే । తే । ధామాని । ఉశ్మసి ॥ ౧౦ ॥ గమధ్యై । గావః । యత్ర । భూరిశృఙ్గాఇతిభూరి - శృఙ్గాః । అయాసః । అత్ర । అహ । తత్ । ఉరుగాయస్యేత్యురు - గాయస్య । విష్ణోః । పరమమ్ । పదమ్ । అవేతి । భాతి । భూరేః । విష్ణోః । కర్మాణి । పశ్యత । యతః । వ్రతాని । పస్పశే । ఇన్ద్రస్య । యుజ్యః । సఖా । తత్ । విష్ణోః । పరమమ్ । పదమ్ । సదా । పశ్యన్తి । సూరయః । దివి । ఇవ । చక్షుః । ఆతతమిత్యా - తతమ్ । బ్రహ్మవనిమితిబ్రహ్మ - వనిమ్ । త్వా । క్షత్రవనిమితిక్షత్ర - వనిమ్ । సుప్రజావనిమితి సుప్రజా- వనిమ్ । రాయస్పోషవనిమితిరాయస్పోష - వనిమ్ । పరీతి । ఊహామి । బ్రహ్మ । దృꣳహ । క్షత్రమ్ । దృꣳహ । ప్రజామితిప్ర - జామ్ । దృꣳహ । రాయః । పోషమ్ । దృꣳహ । పరివీరితిపరి - వీః । అసి । పరీతి । త్వా । దైవీః । విశః । వ్యయన్

న్తామ్ । పరీతి । ఇమమ్ । రాయః । పోషః । యజమానమ్ । మను
ష్యాః । అన్తరిక్షస్య । త్వా । సానౌ । అవేతి । గూహామి ॥౧౧॥
ఉశ్మసీపోషమేకాన్నవిగ్ంశతిశ్చ ॥౬॥

ఇషే । త్వా । ఉపవీరిత్యుప - వీః । అసి । ఉపో ఇతి । దే
వాః । దైవీః । విశః । ప్రేతి । అగుః । వహ్నీః । ఉశిజః । బృహ
స్పతే । ధారయ । వసూని । హవ్యా । తే । స్వదన్తామ్ । దేవ ।
త్వ-ష్టః । వసు । రణ్వ । రేవతీః । రమధ్వమ్ । అగ్నేః । జనిత్ర
మ్ । అసి । వృషణౌ । స్థః । ఉర్వశీ । అసి । ఆయుః । అసి । పురూ
రవాః । ఘృతేన । అక్తే ఇతి । వృషణమ్ । దధాథామ్ । గాయత్ర
మ్ । ఛన్దః । అను । ప్రేతి । జాయస్వ । త్రైష్టుభమ్ । జాగతమ్ ।
ఛన్దః । అను । ప్రేతి । జాయస్వ । భవతమ్ ॥౧౨॥ నః । సమన
సావితి స - మనసౌ । సమోకసావితి సం - ఓకసౌ । అరేపసౌ । మా ।
యజ్ఞమ్ । హిగ్ంసిష్టమ్ । మా । యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ - పతిమ్ । జాత
వేదసావితి జాత-వేదసౌ । శివౌ । భవతమ్ । అద్య । నః । అగ్నౌ । అగ్నిః ।
చరతి । ప్రవిష్ట ఇతి ప్ర-విష్టః । ఋషీణామ్ । పుత్రః । అధిరాజ ఇత్య
ధి-రాజః । ఏషః । స్వాహాకృత్యేతి స్వాహా-కృత్య । బ్రహ్మణా । తే ।
జుహోమి । మా । దేవానామ్ । మిథుయా । కః । భాగధేయమితి భాగ-
ధేయమ్ ॥౧౩॥ భవతమేకత్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౭ ॥

ఏతి । దద్దే । ఋతస్య । త్వా । దేవహవిరితి దేవ-హవిః । పాశేన ।
ఏతి । రభే । ధర్ష । మానుషాన్ । అద్భ్య ఇత్యత్-భ్యః । త్వా । ఓషధీ

భ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । ప్రేతి । ఉక్షామి । అపామ్ । పేరుః । అసి । స్వా
త్తమ్ । చిత్ । సదేవమితి స-దేవమ్ । హవ్యమ్ । ఆపః । దేవీః । స్వదత ।
ఏనమ్ । సమితి । తే । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । వాయునా । గచ్ఛతామ్ ।
సమితి । యజత్రైః । అఙ్గాని । సమితి । యజ్ఞపతిరితి యజ్ఞ-పతిః ।
ఆశిషేత్యా-శిషా । ఘృతేన । అక్తౌ । పశుం । త్రాయేథాం ॥ రే
వతీః । యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ-పతిం । ప్రియధా ఇతి ప్రియ-ధాః । ఏతి
విశత । ఉరో ఇతి । అన్తరిక్ష । సజూరితి స-జూః । దేవేన ॥ ౧౪ ॥ వా
తేన । అస్య । హవిషః । త్మనా । యజ । సమితి । అస్య । తనువా ।
భవ । వర్షీయః । వర్షీయసి । యజ్ఞే । యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ-పతిం ।
ధాః । పృథివ్యాః । సంపృచ ఇతి సం-పృచః । పాహి । నమః । తే । ఆ
తానేత్యా-తాన । అనర్వా । ప్రేతి । ఇహి । ఘృతస్య । కుల్యాం ॥
అన్వితి । సహ । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । సహ । రాయః । పోషేణ ।
ఆపః । దేవీః । శుద్ధాయువ ఇతి శుద్ధ-యువః । శుద్ధాః । యూయం ।
దేవాన్ । ఊఢ్వం । శుద్ధాః । వయం । పరివిష్టా ఇతి పరి-విష్టాః ।
పరివేష్టార ఇతి పరి-వేష్టారః । వః । భూయాస్మ ॥ ౧౫ ॥ దేవేన చతు
శ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౮ ॥

వాక్ । తే । ఏతి । ప్యాయతాం । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । తే ।
ఏతి । ప్యాయతాం । చక్షుః । తే । ఏతి । ప్యాయతాం । శ్రోత్రం ।
తే । ఏతి । ప్యాయతాం । యా । తే । ప్రాణానితి ప్ర-అనాన్ । శుక్ ।
జగామ । యా । చక్షుః । యా । శ్రోత్రం । యత్ । తే । క్రూరం ।

యత్ । ఆస్థితమిత్యా-స్థితం । తత్ । తే । ఏతి । ప్యాయతాం । తత్ । తే । ఏతేన । శుంధతాం । నాభిః । తే । ఏతి । ప్యాయతాం । పాయుః । తే । ఏతి । ప్యాయతాం । శుద్ధాః । చరిత్రాః । శం । అద్భ్య ఇత్యత్-భ్యః ॥ ౧౬ ॥ శం । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । శం । పృథివ్యై । శం । అహోభ్యామిత్యహః-భ్యాం । ఓషధే । త్రాయస్వ । ఏనం । స్వధిత ఇతిస్వ - ధితే । మా । ఏనం । హిగ్ంసీః । రక్షసాం । భాగః । అసి । ఇదం । అహం । రక్షః । అధమం । తమః । నయామి । యః । అస్మాన్ । ద్వేష్టి । యం । చ । వయం । ద్విష్మః । ఇదం । ఏనం । అధమం । తమః । నయామి । ఇషే । త్వా । ఘృతేన । ద్యావాపృథివీ ఇతిద్యావా-పృథివీ । ప్రేతి । ఊర్ణ్వాథాం । అచ్ఛిన్నః । రాయః । సువీర ఇతిసు-వీరః । ఉరు । అంతరిక్షం । అన్వితి । ఇహి । వాయో ఇతి । వీతి । ఇహి । స్తోకానాం । స్వాహా । ఊర్ధ్వనభసమిత్యూర్ధ్వ-నభసం । మారుతం । గచ్ఛతం ॥ ౧౭ ॥ అద్భ్యోవీహి పంచచ ॥ ౯ ॥

సమితి । తే । మనసా । మనః । సమితి । ప్రాణేనేతిప్ర- అనేన । ప్రాణ ఇతిప్ర-అనః । జుష్టం । దేవేభ్యః ॥ హవ్యం । ఘృతవదితి ఘృత-వత్ । స్వాహా । ఐంద్రః । ప్రాణ ఇతిప్ర- అనః । అంగేఅంగ ఇత్యంగే-అంగే । నీతి । దేధ్యత్ । ఐంద్రః । అపాన ఇత్యప-అనః । అంగేఅంగ ఇత్యంగే-అంగే । వీతి । బోభువత్ । దేవ । త్వష్టః । భూరి । తే । సగ్ంసమితిసం-సం । ఏతు । విషురూపా ఇతివిషు-రూపాః ।

యత్ । సలక్ష్మాణ ఇతి స-లక్ష్మాణః । భవథ । దేవత్రేతి దేవ-త్రా ।
యంతం । అవసె । సఖాయః । అన్వితి । త్వా । మాతా । పితరః ।
మదంతు । శ్రీః । అసి । అగ్నిః । త్వా । శ్రీణాతు । ఆపః । సమితి ।
అరిణన్ । వాతస్య ॥౧౮॥ త్వా । ధ్రజ్యై । పూష్ణః । రగ్ంహ్యై ।
అపాం । ఓషధీనాం । రోహిష్యై । ఘృతం । ఘృతపావాన ఇతి ఘృ
త - పావానః । పిబత । వసాం । వసాపావాన ఇతి వసా- పావానః ।
పిబత । అంతరిక్షస్య । హవిః । అసి । స్వాహా । త్వా । అంతరిక్షా
య । దిశః । ప్రదిశ ఇతి ప్ర-దిశః । ఆదిశ ఇత్యా - దిశః । విదిశ
ఇతి వి-దిశః । ఉద్దిశ ఇత్యుత్ -దిశః । స్వాహా । దిగ్భ్య ఇతి దిక్ -భ్యః ।
నమః । దిగ్భ్య ఇతి దిక్ -భ్యః ॥౧౯॥ వాతస్యాష్టావిగ్ంశతిశ్చ ॥౧౦॥

సముద్రం । గచ్ఛ । స్వాహా । అంతరిక్షం । గచ్ఛ । స్వా
హా । దేవం । సవితారం । గచ్ఛ । స్వాహా । అహోరాత్రే ఇత్య
హః - రాత్రే । గచ్ఛ । స్వాహా । మిత్రావరుణావితి మిత్రా- వరు
ణా । గచ్ఛ । స్వాహా । సోమం । గచ్ఛ । స్వాహా । యజ్ఞం । గ
చ్ఛ । స్వాహా । ఛందాగ్ంసి । గచ్ఛ । స్వాహా । ద్యావాపృథివీ
ఇతి ద్యావా-పృథివీ । గచ్ఛ । స్వాహా । నభః । దివ్యం । గచ్ఛ ।
స్వాహా । అగ్నిం । వైశ్వానరం । గచ్ఛ । స్వాహా । అద్భ్య ఇత్యత్ -
భ్యః । త్వా । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి - భ్యః । మనః । మే । హార్దిః ।
యచ్ఛ । తనూమ్ । త్వచమ్ । పుత్రమ్ । నప్తారమ్ । అశీయ । శుక్ । అసి ।
తమ్ । అభీతి । శోచ । యః । అస్మాన్ । ద్వేష్టి । యమ్ । చ । వయమ్ ।

ద్విష్మః । ధామ్నోధామ్న ఇతి ధామ్నః-ధామ్నః । రాజన్న్ । ఇతః । వరుణ । నః । ముఞ్చ । యత్ । ఆపః । అఘ్నియాః । వరుణ । ఇతి । శపామహే । తతః । వరుణ । నః । ముఞ్చ ॥ ౨౦ ॥ ఆసిపద్వ్యగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧౧ ॥

హవిష్మతీః । ఇమాః । ఆపః । హవిష్మాన్ । దేవః । అధ్వరః । హవిష్మాన్ । ఏతి । వివాసతి । హవిష్మాన్ । అస్తు । సూర్యః । అగ్నేః । వః । అపన్నగృహస్యేత్యపన్న-గృహస్య । సదసి । సాదయామి । సుమ్నాయ । సుమ్నినీః । సుమ్నే । మా । ధత్త । ఇన్ద్రాగ్నియోరితీన్ద్ర-అగ్నియోః । భాగధేయీరితి భాగ-ధేయీః । స్థ । మిత్రావరుణయోరితి మిత్రా-వరుణయోః । భాగధేయీరితి భాగ-ధేయీః । స్థ । విశ్వేషామ్ । దేవానామ్ । భాగధేయీరితి భాగ-ధేయీః । స్థ । యజ్ఞే । జాగృత ॥ ౨౧ ॥ హవిష్మతీశ్చతుస్త్రిగ్ంశత్ ॥ ౧౨ ॥

హృదే । త్వా । మనసే । త్వా । దివే । త్వా । సూర్యాయ । త్వా । ఊర్ధ్వమ్ । ఇమమ్ । అధ్వరమ్ । కృధి । దివి । దేవేషు । హోత్రాః । యచ్ఛ । సోమ । రాజన్న్ । ఏతి । ఇహి । అవేతి । రోహ । మా । భేః । మా । సమితి । విక్థాః । మా । త్వా । హిగ్ంసిషమ్ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । త్వమ్ । ఉపావరోహేత్యుప-అవరోహ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । త్వామ్ । ఉపావరోహన్త్విత్యుప-అవరోహన్తు । శృణోతు । అగ్నిః । సమిధేతి సం-ఇధా । హవమ్ । మే । శృణ్వన్తు । ఆపః । ధిషణాః । చ । దేవీః । శృణోత । గ్రావాణః । విదుషః । ను ॥ ౨౨ ॥ యజ్ఞం । శృణోతు । దేవః । సవితా । హవమ్ । మే । దేవీః । ఆపః । అపామ్ । నపాత్ । యః । ఊర్మిః । హవి

భ్యః । ఇన్ద్రియావానితీన్ద్రియ-వాన్ । మదిన్తమః।తమ్। దైవేభ్యః।
దైవత్రేతి దేవ-త్రా।ధత్త।శుక్రమ్।శుక్రపేభ్య ఇతి శుక్ర-పేభ్యః।
యేషామ్ । భాగః।స్థ।స్వాహా।కార్షీః। అసి । ఆపేతి । అపామ్।పృ
థమ్ । సముద్రస్య।వః । అక్షిత్యై।ఉదితి । నయె । యమ్ । అగ్నే।
పృత్స్వితిపృత్-సు । మర్త్యమ్ । అవః । వాజేషు । యమ్।జునాః।
సః । యన్తా । శశ్వతీః । ఇషః ॥౨౩॥ నుసప్తచత్వారిగ్ంశచ్చ॥౧౩॥

త్వమ్ । అగ్నే । రుద్రః । అసురః మహః । దివః । త్వమ్ ।
శర్ధః । మారుతమ్ । పృక్షః । ఈశిషే । త్వమ్ । వాతైః । అరు
ణైః । యాసి । శఙ్గయ ఇతి శం-గయః । త్వమ్ । పూషా । విధత
ఇతి వి-ధతః । పాసి । ను । త్మనా । ఏతి । వః । రాజానమ్ । అ
ధ్వరస్య । రుద్రమ్। హోతారమ్ । సత్యయజమితి సత్య-యజమ్।
రోదస్యోః । అగ్నిమ్ । పురా । తనయిత్నోః । అచిత్తాత్।హిరణ్య
రూపమితి హిరణ్య-రూపమ్ । అవసే । కృణుధ్వమ్ । అగ్నిః ।
హోతా।ని। ససాద । యజీయాన్ । ఉపస్థ ఇత్యుప-స్థే । మా
తుః । సురభౌ । ఉ । లోకే । యువా । కవిః । పురున్నిష్ఠ ఇతి పురు-
నిష్ఠః ॥౨౪॥ ఋతావేత్యృత-వా । ధర్తా । కృష్టీనామ్ । ఉత।మ
ధ్యే । ఇద్ధః । సాధ్వీమ్ । అకః । దేవవీతిమితి దేవ-వీతిమ్ । నః ।
అద్య । యజ్ఞస్య । జిహ్వామ్ । అవిదామ । గుహ్యామ్ । సః ।
ఆయుః । ఏతి । ఆగాత్ । సురభిః వసానః । భద్రామ్ । అకః। దేవ
హూతిమితి దేవ-హూతిమ్ । నః । అద్య । అక్రన్దత్ । అగ్నిః। స్త

నయన్న్ । ఇవ । ద్యౌః । భూమ । రేరిహత్ । వీరుధః । సమఞ్జన్ని
తి సం-అఞ్జన్న్ । సద్యః । జజ్ఞానః । వీతి । హి । ఈమ్ । ఇద్ధః । అ
ఖ్యత్ । ఏతి । రోదసీ ఇతి । భానునా । భాతి । అన్తః । త్వే ఇతి ।
వసూని । పురవ్వణీకేతి పురు-అనీక ॥ ౨౫ ॥ హోతః । దోషా । వస్తోః ।
ఏతి । ఈరిరే । యజ్ఞియాసః । క్షామ । ఇవ । విశ్వా । భువనాని ।
యస్మిన్న్ - సమితి । సౌభగాని । దధిరే । పావకే । తుభ్యమ్ । తాః ।
అఙ్గిర స్తమేత్యఙ్గిరః-తమ । విశ్వాః । సుక్షితయ ఇతి సు - క్షితయః ।
పృథక్ । అగ్నే । కామాయ । యేమిరే । అశ్యామ । తం । కామమ్ ।
అగ్నే । తవ । ఊతీ । అశ్యామ । రయిమ్ । రయివ ఇతి రయి-వః ।
సువీరమితి సు-వీరమ్ । అశ్యామ । వాజమ్ । అభీతి । వాజయన్తః ।
అశ్యామ । ద్యుమ్నమ్ । అజర । అజరమ్ । తే । శ్రేష్ఠమ్ । యవి
ష్ఠ । భారత । అగ్నే । ద్యుమన్తమితి ద్యు-మన్తమ్ । ఏతి । భర ॥
౨౬ ॥ వస్తో ఇతి । పురుస్పృహమితి పురు-స్పృహమ్ । రయిమ్ । సః ।
శ్విత్రానః । తన్యతుః । రోచనస్థా ఇతి రోచన-స్థాః । అజరేభిః । నా
నదద్భిరితి నానదత్-భిః । యవిష్ఠః । యః । పావకః । పురుతమ
ఇతి పురు-తమః । పురూణి । పృథూని । అగ్నిః । అనుయాతీత్యను-
యాతి । భర్వన్న్ । ఆయుః । తే । విశ్వతః । దధత్ । అయమ్ ।
అగ్నిః । వరేణ్యః । పునః । తే । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । ఏతి । అ
యతి । పరేతి । యక్ష్మం । సువామి । తే । ఆయుర్దా ఇత్యాయుః-
దాః । అగ్నే । హవిషః । జుషాణః । ఘృతప్రతీక ఇతి ఘృత-ప్రతీ

క్షః । ఘృతయోనిరితి ఘృత-యోనిః । ఏధి । ఘృతమ్ । పీత్వా । మధు ।
చారు ॥ గవ్యమ् । పితా । ఇవ । పుత్రమ్ । అభీతి ॥ ౨౭ ॥ రక్షతాత్ ।
ఇమమ్ । తస్మై । తే । ప్రతిహర్యత ఇతి ప్రతి-హర్యతే । జాతవేద ఇ
తి జాత-వేదః । విచర్షణ ఇతి వి-చర్షణే । అగ్నే । జనామి ।
సుష్టుతిమితి సు-స్తుతిమ్ । దివః । పరీతి । ప్రథమమ్ । జజ్ఞే । అగ్నిః ।
అస్మత్ । ద్వితీయమ్ । పరీతి ॥ జాతవేదా ఇతి జాత-వేదాః । తృతీ
యమ్ । అప్స్విత్యప్-సు । నృమణా ఇతి నృ-మనాః । అజస్రమ్ ।
ఇన్ధానః । ఏనమ్ । జరతే । స్వాధీరితి స్వా-ధీః । శుచిః । పావక । వ
న్ద్యః । అగ్నే । బృహత్ । వీతి । రోచసే । త్వమ్ । ఘృతేభిః ।
ఆహుత ఇత్యా-హుతః । దృశానః । రుక్మః । ఉర్వ్యా । వీతి ॥ అద్యౌ
త్ । దుర్మర్షమితి దుః-మర్షమ్ । ఆయుః । శ్రియే । రుచా
నః । అగ్నిః । అమృతః । అభవత్ । వయోభిరితి వయః-భిః ॥ ౨౮ ॥
యత్ । ఏనమ్ । ద్యౌః । అజనయత్ । సురేతా ఇతి సు-రేతాః । పతి ।
యత్ । ఇషే । నృపతిమితి నృ-పతిమ్ । తేజః । ఆనట్ । శుచి ।
రేతః । నిషిక్తమితి ని-సిక్తమ్ । ద్యౌః । అభీకే । అగ్నిః । శర్ధమ్ ।
అనవద్యమ్ । యువానమ్ । స్వాధియమితి స్వా-ధియమ్ । జనయత్ ।
సూదయత్ । చ । సః । తేజీయసా । మనసా । త్వోతః । ఉత । శి-
క్ష । స్వపత్యస్యేతి సు-అపత్యస్య । శిక్షోః । అగ్నే । రాయః । నృత
మస్యేతి నృ-తమస్య । ప్రభూతావితి ప్ర-భూతౌ । భూయామ ।
తే । సుష్టుతయ ఇతి సు-స్తుతయః । చ । వస్వః । అగ్నే । సహన్తమ్ ।

ఏతి । భర । ద్యుమ్నస్య । ప్రాసహేతి ప్ర-సహా । రయిమ్। విశ్వాః। యః ॥ ౨౮ ॥ చర్షణీః । అభీతి । ఆసా । వాజేషు । ప్రాసహత్ । తమ్ । అగ్నే । పృతనాసహమితి పృతనా - సహమ్ । రయిమ్। సహస్వః । ఏతి । భర । త్వమ్ । హి । సత్యః । అద్భుతః । దాతా । వాజస్య । గోమత ఇతి గో-మతః। ఉక్షాన్నాయేత్యుక్ష- అన్నాయ । వశాన్నాయేతి వశా-అన్నాయ । సోమపృష్ఠాయేతి సోమపృష్ఠాయ । వేధసే । స్తోమైః । విధేమ । అగ్నయే । వద్మా । హి । సూనో ఇతి। అసి । అద్మసద్వేత్యద్మ-సద్వా । చక్రే । అగ్నిః । జనుషా । అజ్మ । అన్నమ్ । సః । త్వమ్ । నః । ఊర్జసన ఇత్యూర్జ-సనే । ఊర్జమ్।ధాః। రాజా । ఇవ । జేః । అవృకే । క్షేషి । అన్తః। అగ్నె।ఆయూగ్ంషి॥ ౩౦ ॥ పవసే।ఏతి । సువ । ఊర్జమ్ । ఇషమ్ । చ । నః । ఆరే । బాధస్వ । దుచ్ఛునామ్ । అగ్నే । పవస్వ । స్వపా ఇతి సు-అపాః । అస్మే ఇతి । వర్చః।సువీర్యమితి సు-వీర్యమ్ । దధత్ । పోషమ్ । రయిమ్ । మయి । అగ్నే । పావక । రోచిషా । మన్ద్రయా । దేవ। జిహ్వయా । ఏతి । దేవాన్ । వక్షి । యక్షి । చ॥ సః। నః । పావక। దీదివః । అగ్నే । దేవాన్ । ఇహ । ఏతి । వహ । ఉపేతి। యజ్ఞమ్। హవిః । చ । నః । అగ్నిః । శుచివ్రతతమ ఇతి శుచివ్రత-తమః । శుచిః । విప్రః । శుచిః । కవిః । శుచిః । రోచతే । ఆహుత ఇత్యా - హుతః ; ఉదితి । అగ్నే । శుచయః । తవ । శుక్రాః । భ్రాజన్తః । ఈరతే । తవ । జ్యోతీగ్ంషి।అర్చయః ॥౩౧॥ పురుష్యసి పుర్వణీక భ

త్రాభి వయోభిర్య ఆయూగ్ంషిప్రవిప్రశ్శ్నచ్ఛిశ్చతుర్దశ చ ॥ ౧౪ ॥

దైవస్యరక్షోహణోవిభూస్త్వగ్ంస్తోమాత్రయ్యన్యానగామ్పృథి

వ్యా ఇషె త్వా దద్రె వాక్తె సన్తెసముద్రగ్ంహవిష్మ తీర్హృదె త్వ మగ్నె రుద్రశ్చతుర్దశ ॥

దెవస్య గ్రమధ్యా హవిష్మతీః పవస్తపక త్రిగ్ంశత్॥

దె వ స్యా ర్చ్చ యః॥

హరిః ఓం తత్సత్॥

—⁂—

ప్రథమకాండే

చతుర్థప్రశ్నః

హరిః ఓమ్॥ ఏతి। దదే। గ్రావా। అసి। అధ్వరకృదిత్యధ్వర-కృత్। దేవేభ్యః। గమ్భీరమ్। ఇమమ్। అధ్వరమ్। కృధి। ఉత్తమేనేత్యుత్-తమేన। పవినా। ఇన్ద్రాయ। సోమమ్। సుషుతమితి సు-సుతమ్। మధుమన్తమితి మధుమన్తమ్। పయస్వన్తమ్। వృష్టివనిమితి వృష్టి-వనిమ్। ఇన్ద్రాయ। త్వా। వృత్రఘ్న ఇతి వృత్ర-ఘ్నే। ఇన్ద్రాయ। త్వా। వృత్రతుర ఇతి వృత్ర-తురే। ఇన్ద్రాయ। త్వా। అభిమాతిఘ్న ఇత్యభిమాతి-ఘ్నే। ఇన్ద్రాయ। త్వా। ఆదిత్యవత ఇత్యాదిత్య-వతే। ఇన్ద్రాయ। త్వా। విశ్వదేవ్యావత ఇతి విశ్వదేవ్య-వతే। శ్వాత్రాః। స్థ। వృత్రతుర ఇతి వృత్ర-తురః। రాధోగూర్తా ఇతి రాధః-గూర్తాః। అమృతస్య। పత్నీః। తాః। దేవీః। దేవత్రేతి దేవ-త్రా। ఇమమ్। యజ్ఞమ్। ధత్త। ఉపహూతా ఇత్యుప-హూతాః। సోమస్య। పిబత। ఉపహూత ఇత్యుప-హూతః। యుష్మాకమ్॥ ౧॥

సోమః। పిబతు। యత్। తే। సోమ। దివి। జ్యోతిః। యత్। పృథివ్యామ్। యత్। ఉరౌ। అన్తరిక్షే। తేన। అస్మై। యజమానాయ। ఉరు। రాయా। కృధి। అధి। దాత్రే। వోచః। ధిషణే ఇతి వీడూ ఇతి। సతీ ఇతి। వీడయేథామ్। ఊర్జమ్। దధాథామ్। ఊర్జమ్। మే। ధత్తమ్। మా। వామ్। హింస

సిష్టమ్ । మా । మా । హిగ్ంసిష్టం । ప్రాక్ । అపాక్ । ఉదక్ । అధరాక్ ।
తాః । త్వా । దిశః । ఏతి । ధావన్తు । అమ్బ । నీతి । స్వర । యత్ । తే ।
సోమ । అదాభ్యమ్ । నామ । జాగృవి । తస్మై । తే । సోమ । సోమాయ ।
స్వాహా ॥ ౨ ॥ యుష్మాకగ్గ్ం స్వరయత్తే నవ చ ॥ ౧ ॥

వాచః । పతయే । పవస్వ । వాజిన్న్ । వృషా । వృష్ణః । అగ్ంశు
భ్యామిత్యగ్ంశు-భ్యామ్ । గభస్తిపూత ఇతి గభస్తి-పూతః । దేవః ।
దేవానామ్ । పవిత్రమ్ । అసి । యేషామ్ । భాగః । అసి । తేభ్యః । త్వా ।
స్వాఙ్కృతః । అసి । మధుమతీరితి మధు-మతీః । నః । ఇషః । కృధి ।
విశ్వేభ్యః । త్వా । ఇన్ద్రియేభ్యః । దివ్యేభ్యః । పార్థివేభ్యః । మనః । త్వా ।
అష్టు । ఉరు । అన్తరిక్షమ్ । అన్వితి । ఇహి । స్వాహా । త్వా । సుభవ ఇతి
సు-భవః । సూర్యాయ । దేవేభ్యః । త్వా । మరీచిపేభ్య ఇతి మరీచి-
పేభ్యః । ఏషః । తే । యోనిః । ప్రాణాయేతి ప్ర-అనాయ । త్వా ॥ ౩ ॥
వాచస్సప్తచత్వారిగ్ంశత్ ॥ ౨ ॥

ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । అన్తః ।
యచ్ఛ । మఘవన్నితి మఘ-వన్ । పాహి । సోమమ్ । ఉరుష్య । రాయః ।
సమితి । ఇషః । యజస్వ । అన్తః । తే । దధామి । ద్యావాపృథివీ
ఇతి ద్యావా-పృథివీ । అన్తః । ఉరు । అన్తరిక్షమ్ । సజోషా ఇతి
స-జోషాః । దేవైః । అవరైః । పరైః । చ । అన్తర్యామ ఇత్యన్తః-
యామే । మఘవన్నితి మఘ-వన్ । మాదయస్వ । స్వాఙ్కృతః ।
అసి । మధుమతీరితి మధు-మతీః । నః । ఇషః । కృధి । విశ్వేభ్యః ।

త్వా । ఇన్ద్రియేభ్యః । దివ్యేభ్యః । పార్థివేభ్యః। మనః । త్వా। అష్టు।
ఉరు । అన్తరిక్షమ్ । అన్వితి । ఇహి । స్వాహా । త్వా । సుభవః
ఇతి సు-భవః । సూర్యాయ । దేవేభ్యః । త్వా । మరీచిపేభ్య ఇతి
మరీచి-పేభ్యః । ఏషః । తే । యోనిః । అపానాయేత్య ప - అనా
య । త్వా ॥ ౮ ॥ దేవేభ్యస్సప్తచ ॥ ౩ ॥

ఏతి । వాయో ఇతి । భూత । శుచిపా ఇతి శుచి-పాః। ఉపేతి।
నః । సహస్రమ్ । తే। నియుత ఇతి ని-యుతః । విశ్వవారేతి విశ్వ-
వార । ఉపో ఇతి । తే । అన్ధః । మద్యమ్ । అయామి । యస్య ।
దేవ । దధిషే । పూర్వపేయ మితి పూర్వ - పేయం । ఉపయామ
గృహీత ఇత్యుప యామ - గృహీతః । అసి । వాయవే । త్వా ।
ఇన్ద్రవాయూ ఇతీన్ద్ర వాయూ । ఇమె । సుతాః । ఉపేతి। ప్రయో
భిరితి ప్రయః-భిః । ఏతి । గతమ్ । ఇన్దవః । వామ్ । ఉశన్తి । హి।
ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి। ఇన్ద్రవాయు
భ్యా మితీన్ద్రవాయు-భ్యామ్ । త్వా । ఏషః । తే। యోనిః । సజో
షాభ్యామితి స-జోషాభ్యామ్ । త్వా ॥ ౫ ॥ ఆ వాయో త్రిచత్వా
రిగ్ంశత్ ॥ ౪ ॥

అయమ్ । వామ్ । మిత్రావరుణేతి మిత్రా-వరుణా । సుతః।
సోమః । ఋతావృధేత్యృత-వృధా । మమ । ఇత్ । ఇహ । శ్రు
తమ్ । హవమ్ । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ - గృహీతః ।
అసి। మిత్రావరుణాభ్యామితి మిత్రా - వరుణాభ్యామ్ । త్వా। ఏషః ।

తే । యోనిః । ఋతాయుభ్యామిత్యృతాయు - భ్యామ్ । త్వా ॥ ౬ ॥
అయాం వాం విగ్ంశతిః ॥ ౫ ॥

యాం । వామ్ । కశా । మధుమతీతి మధు - మతీ । అశ్వినా । సూనృతావతీతి సూనృతా-వతీ । తయా । యజ్ఞమ్ । మిమిక్షతమ్ । ఉపయామ గృహీత ఇత్యుపయామ - గృహీతః । అసి । అశ్విభ్యామిత్యశ్వి - భ్యామ్ । త్వా । ఏషః । తే । యోనిః । మాధ్వీభ్యామ్ । త్వా ॥ ౭ ॥ యా వామష్టాదశ ॥ ౬ ॥

ప్రాతర్యుజావితి ప్రాతః - యుజా । వీతి । ముచ్యేథామ్ । అశ్వినా । ఏతి । ఇహ । గచ్ఛతమ్ । అస్య । సోమస్య । పీతయే । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ - గృహీతః । అసి । అశ్విభ్యామిత్యశ్వి - భ్యామ్ । త్వా । ఏషః । తే । యోనిః । అశ్విభ్యామిత్యశ్వి-భ్యామ్ । త్వా ॥ ౮ ॥ ప్రాతర్యుజావేకాన్న విగ్ంశతిః ॥ ౭ ॥

అయమ్ । వేనః । చోదయత్ । పృశ్నిగర్భా ఇతి పృశ్ని-గర్భాః । జ్యోతిర్జరాయురితి జ్యోతిః - జరాయుః । రజసః । విమాన ఇతి వి - మానే । ఇమమ్ । అపామ్ । సఙ్గమ ఇతి సం - గమే । సూర్యస్య । శిశుమ్ । న । విప్రాః । మతిభిరితి మతి-భిః । రిహన్తి । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । శణ్డాయ । త్వా । ఏషః । తే । యోనిః । వీరతామ్ । పాహి ॥ ౯ ॥ అయం వేనః పఞ్చవిగ్ంశతిః ॥ ౮ ॥

తం । ప్రత్నథా । పూర్వథా । విశ్వథా । ఇమథా । జ్యేష్ఠతాతిమితి జ్యేష్ఠ - తాతిమ్ । బర్హిషదమితి బర్హి-సదమ్ ।

సువర్విదమితిసువః - విదమ్ । ప్రతీచీనమ్ । వృజనమ్ । దోహసే । గిరా । ఆశుమ్ । జయన్తమ్ । అన్వితి । యాసు । వర్ధసే । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ - గృహీతః । అసి । మర్కాయ । త్వా । ఏషః । తే । యోనిః । ప్రజా ఇతి ప్ర - జాః । పాహి ॥ ౧౦ ॥ తగ్ంషడ్విగ్ంశతిః ॥ ౯ ॥

యే । దేవాః । దివి । ఏకాదశ । స్థ । పృథివ్యామ్ । అధీతి । ఏకాదశ । స్థ । అప్సుషద ఇత్యప్సు-సదః । మహినా । ఏకాదశ । స్థ । తే । దేవాః । యజ్ఞమ్ । ఇమమ్ । జుషధ్వమ్ । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । ఆగ్రయణః । అసి । స్వాగ్రయణ ఇతి సు - ఆగ్రయణః । జిన్వ । యజ్ఞమ్ । జిన్వ । యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ - పతిమ్ । అభీతి । సవనా । పాహి । విష్ణుః । త్వామ్ । పాతు । విశమ్ । త్వమ్ । పాహి । ఇన్ద్రియేణ । ఏషః । తే । యోనిః । విశ్వేభ్యః । త్వా । దేవేభ్యః ॥ ౧౧ ॥ యే దేవాస్త్రిచత్వారిగ్ంశత్ ॥౧౦॥

త్రిగ్ంశత్ । త్రయః । చ । గణినః । రుజన్తః । దివమ్ । రుద్రాః । పృథివీమ్ । చ । సచన్తే । ఏకాదశాసః । అప్సుషద ఇత్యప్సు-సదః । సుతమ్ । సోమమ్ । జుషన్తామ్ । సవనాయ । విశ్వే । ఉపయామ గృహీత ఇత్యుపయామ - గృహీతః । అసి । ఆగ్రయణః । అసి । స్వాగ్రయణ ఇతి సు-ఆగ్రయణః । జిన్వ । యజ్ఞమ్ । జిన్వ । యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ-పతిమ్ । అభీతి । సవనా । పాహి । విష్ణుః । త్వామ్ । పాతు । విశమ్ । త్వమ్ । పాహి । ఇన్ద్రియేణ । ఏషః । తే । యోనిః ।

విశ్వేభ్యః । త్వా । దేవేభ్యః॥౧౨॥ త్రిగ్ంశద్ద్విచత్వారిగ్ంశత్ ॥౧౧॥

ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ - గృహీతః । అసి । ఇన్ద్రాయ । త్వా । బృహద్వత ఇతి బృహత్ - వతే । వయస్వతే । ఉక్థాయువ ఇత్యుక్థ-యువే । యత్ । తే । ఇన్ద్ర । బృహత్ । వయః । తస్మై । త్వా । విష్ణవే । త్వా । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । ఉక్థాయువ ఇత్యుక్థ - యువే ॥ ౧౩ ॥ ఉపయామగృహీతో ద్వావిగ్ంశతిః ॥ ౧౨ ॥

మూర్ధానమ్ । దివః । అరతిమ్ । పృథివ్యాః । వైశ్వానరమ్ । ఋతాయ । జాతమ్ । అగ్నిమ్ । కవిమ్ । సమ్రాజమితిసం-రాజమ్ । అతిథిం । జనానామ్ । ఆసన్న్ । ఏతి । పాత్రమ్ । జనయన్త । దేవాః । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । అగ్నయే । త్వా । వైశ్వానరాయ । ధ్రువః । అసి । ధ్రువక్షితిరితి ధ్రువ - క్షితిః । ధ్రువాణామ్ । ధ్రువతమ ఇతి ధ్రువ-తమః । అచ్యుతానామ్ । అచ్యుతక్షిత్తమ ఇత్యచ్యుతక్షిత్ - తమః । ఏషః । తే । యోనిః । అగ్నయే । త్వా । వైశ్వానరాయ ॥ ౧౪ ॥ మూర్ధానమ్పఞ్చత్రిగ్ంశత్ ॥ ౧౩ ॥

మధుః । చ ॥ మాధవః । చ । శుక్రః । చ । శుచిః । చ । నభః । చ । నభస్యః । చ । ఇషః । చ । ఊర్జః । చ । సహః । చ । సహస్యః । చ । తపః । చ । తపస్యః । చ । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ - గృహీతః । అసి । సగ్ంసర్ప ఇతిసం - సర్పః । అసి ।

అగ్ంహస్పత్యామేత్యగ్ంహః-ప్రత్యాయ । త్వా ॥ ౧౫ ॥ మధుస్త్రిగ్ంశత్ ॥ ౧౪ ॥

ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర - అగ్నీ । ఆ । గతమ్ । సుతమ్ । గీర్భిః । నభః । వరేణ్యమ్ । అస్య । పాతమ్ । ధియా । ఇషితా । ఉపయామ గృహీత ఇత్యుపయామ - గృహీతః । అసి । ఇన్ద్రాగ్నిభ్యామితీన్ద్రాగ్ని- భ్యామ్ । త్వా । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాగ్నిభ్యామితీన్ద్రాగ్ని - భ్యామ్ । త్వా ॥ ౧౬ ॥ ఓమాసః । చర్షణీధృత ఇతిచర్షణి - ధృతః । విశ్వే । దేవాసః । ఆ । గత । దాశ్వాగ్ంసః । దాశుషః । సుతమ్ । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ - గృహీతః । అసి । విశ్వేభ్యః । త్వా । దేవేభ్యః । ఏషః । తే । యోనిః । విశ్వేభ్యః । త్వా । దేవేభ్యః ॥ ౧౭ ॥ ఇన్ద్రాగ్నీ ఓమాసోవిగ్ంశతిర్విగ్ంశతిః ॥ ౧౫ ॥ ౧౬ ॥

మరుత్వన్తమ్ । వృషభమ్ । వావృధానమ్ । అకవారిమిత్యకవా-అరిమ్ । దివ్యమ్ । శాసమ్ । ఇన్ద్రమ్ । విశ్వాసాహమితి విశ్వ - సాహమ్ । అవసే । నూతనాయ । ఉగ్రమ్ । సహోదామితి సహః-దామ్ । ఇహ । తమ్ । హువేమ । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । ఇన్ద్రాయ । త్వా । మరుత్వతే । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । మరుత్వతే ॥ ౧౮ ॥ మరుత్వన్తగ్ంషడ్విగ్ంశతిః ॥ ౧౭ ॥

ఇన్ద్ర । మరుత్వః । ఇహ । పాహి । సోమమ్ । యథా ।

శ్వార్యాతే । అపిబః । సుతస్య । తవ । ప్రణీతీతి ప్ర-నీతీ । తవ । శూర । శర్మన్న్ । ఏతి । వివాసన్తి । కవయః । సుయజ్ఞా ఇతి సు-యజ్ఞాః । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । ఇన్ద్రాయ । త్వా । మరుత్వతే । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । మరుత్వతే ॥ ౧౯ ॥ మరుత్వాన్ । ఇన్ద్ర । వృషభః । రణాయ । పిబ । సోమమ్ । అనుష్వధమిత్యను-స్వధమ్ । మదాయ । ఏతి । సిఞ్చస్వ । జఠరే । మధ్వః । ఊర్మిమ్ । త్వమ్ । రాజా । అసి । ప్రదివ ఇతి ప్ర-దివః । సుతానామ్ । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । ఇన్ద్రాయ । త్వా । మరుత్వతే । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । మరుత్వతే ॥ ౨౦ ॥ ఇన్ద్ర మరుత్వో మరుత్వానేకాన్న త్రిగ్ంశదేకాన్నత్రిగ్ంశత్ ॥౧౮॥౧౯॥

మహాన్ । ఇన్ద్రః । యః । ఓజసా । పర్జన్యః । వృష్టిమానితి వృష్టి-మాన్ । ఇవ । స్తోమైః । వత్సస్య । వావృధే । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । మహేన్ద్రాయేతి మహా-ఇన్ద్రాయ । త్వా । ఏషః । తే । యోనిః । మహేన్ద్రాయేతి మహా-ఇన్ద్రాయ । త్వా ॥ ౨౧ ॥ మహానేకాన్న విగ్ంశతిః ॥ ౨౦ ॥

మహాన్ । ఇన్ద్రః । నృవదితి నృ-వత్ । ఏతి । చర్షణిప్రా ఇతి చర్షణి-ప్రాః । ఉత । ద్విబర్హా ఇతి ద్వి-బర్హాః । అమినః । సహోభిరితి సహః-భిః । అస్మద్రియగిత్యస్మ-ద్రియక్ । వావృధే । వీర్యాయ । ఉరుః । పృథుః । సుకృత ఇతి సు-కృతః । క

ర్తృభిరితి కర్తృ-భిః । భూత్ । ఉపయామగృహీత ఇత్యుప
యామ-గృహీతః । అసి । మహేన్ద్రాయేతి మహా-ఇన్ద్రాయ । త్వా ।
ఏషః । తే । యోనిః । మహేన్ద్రాయేతి మహా-ఇన్ద్రాయ । త్వా ॥
౨౨ ॥ మహాన్నృవత్షడ్విగ్ంశతిః ॥ ౨౧ ॥

కదా । చన । స్తరీః । అసి । న । ఇన్ద్ర । సశ్చసి । దాశు
షే । ఉపోపేత్యుప-ఉప । ఇత్ । ను । మఘవన్నితి మఘ-వన్ । భూ
యః । ఇత్ । ను । తే । దానమ్ । దేవస్య । పృచ్యతే । ఉపయా
మగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । ఆదిత్యేభ్యః । త్వా ।
కదా । చన । ప్రేతి । యుచ్ఛసి । ఉభే ఇతి । నీతి । పాసి । జ
న్మనీ ఇతి । తురీయ । ఆదిత్య । సవనమ్ । తే । ఇన్ద్రియమ్ । ఏతి ।
తస్థౌ । అమృతమ్ । దివి । యజ్ఞః । దేవానాం । ప్రతీతి । ఏతి । సు
మ్నమ్ । ఆదిత్యాసః । భవత । మృడయన్తః । ఏతి । వః । అర్వా
చీ । సుమతిరితి సు-మతిః । వవృత్యాత్ । అగ్ంహోః । చిత్ ।
యా । వరివోవిత్తరేతి వరివోవిత్ - తరా । అసత్ । వివస్వః ।
ఆదిత్య । ఏషః । తే । సోమపీథ ఇతి సోమ-పీథః । తేన । మన్దస్వ ।
తేన । తృప్య । తృప్యాస్మ । తే । వయమ్ । తర్పయితారః । యా ।
దివ్యా । వృష్టిః । తయా । త్వా । శ్రీణామి ॥ ౨౩ ॥ వసస్సప్తవిగ్ం
శతిశ్చ ॥ ౨౨ ॥

వామమ్ । అద్య । సవితః । వామమ్ । ఉ । శ్వః । దివేదివ
ఇతి దివే-దివే । వామమ్ । అస్మభ్యమిత్యస్మ - భ్యమ్ । సావీః ।

వామస్య । హి । క్షయస్య । దేవ । భూరేః । అయా । ధియా ।
వామభాజ ఇతి వామ-భాజః । స్యాత్ । ఉపయామగృహీత ఇత్యు
పయామ-గృహీతః । అసి । దేవాయ । త్వా । సవిత్రే ॥ ౨౪ ॥
న్వామఞ్చతుర్విగ్ంశతిః ॥ ౨౩ ॥

అదబ్ధేభిః । సవితః । పాయుభిరితి పాయు-భిః । త్వమ్ । శి
వేభిః । అద్య । పరీతి । పాహి । నః । గయమ్ । హిరణ్యజిహ్వ ఇతి
హిరణ్య-జిహ్వః । సువితాయ । నవ్యసే । రక్ష । మాకిః । నః । అ
ఘశగ్ంస ఇత్యఘ-శగ్ంసః । ఈశత । ఉపయామగృహీత ఇత్యుప
యామ-గృహీతః । అసి । దేవాయ । త్వా । సవిత్రే ॥ ౨౫ ॥
అదబ్ధేభిస్త్రయోవిగ్ంశతిః ॥ ౨౪ ॥

హిరణ్యపాణిమితి హిరణ్య-పాణిమ్ । ఊతయే । సవితారమ్ ।
ఉపేతి । హ్వయే । సః । చేత్తా । దేవతా । పదమ్ । ఉపయామగృ
హీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । దేవాయ । త్వా । సవి
త్రే ॥ ౨౬ ॥ హిరణ్యపాణిఞ్చతుర్దశ ॥ ౨౫ ॥

సుశర్మేతి సు-శర్మా । అసి । సుప్రతిష్ఠాన ఇతి సు-ప్రతిష్ఠా
నః । బృహత్ । ఉక్షే । నమః । ఏషః । తే । యోనిః । విశ్వేభ్యః ।
త్వా । దేవేభ్యః ॥ ౨౭ ॥ సుశర్మా ద్వాదశ ॥ ౨౬ ॥

బృహస్పతిసుతస్యేతి బృహస్పతి-సుతస్య । తే । ఇన్దో ఇతి ।
ఇన్ద్రియావత ఇతీన్ద్రియ-వతః । పత్నీవన్తమితి పత్నీ-వన్తమ్ ।
గ్రహమ్ । గృహ్ణామి । అగ్నా3ఇ । పత్నీవా3 ఇతి పత్నీ-వా3 ।

సజూరితి స-జూః । దేవేన । త్వష్ట్రా । సోమమ్ । పిబ । స్వాహా ॥ ౨౮ ॥ బృహస్పతిసుతస్య పఞ్చదశ ॥ ౨౭ ॥

హరిః । అసి । హారి-యోజన ఇతి హారి-యోజనః । హర్యోః । స్థాతా । వజ్రస్య । భర్తా । పృశ్నేః । ప్రేతా । తస్య । తే । దేవ । సోమ । ఇష్టయజుష ఇతీష్ట-యజుషః । స్తుతస్తోమస్యేతి స్తుత-స్తోమస్య । శస్తోక్థస్యేతి శస్త-ఉక్థస్య । హరివన్తమితి హరి-వన్తమ్ । గ్రహమ్ । గృహ్ణామి । హరీః । స్థ । హర్యోః । ధానాః । సహసోమా ఇతి సహ-సోమాః । ఇన్ద్రాయ । స్వాహా ॥ ౨౯ ॥ హరిష్షడ్విగ్ంశతిః ౨౮ ॥

అగ్నే । ఆయూగ్ంషి । పవసే । ఆ । సువ । ఊర్జమ్ । ఇషమ్ । చ । నః । ఆరే । బాధస్వ । దుచ్ఛునామ్ । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । అగ్నయే । త్వా । తేజస్వతే । ఏషః । తే । యోనిః । అగ్నయే । త్వా । తేజస్వతే ॥ ౩౦ ॥ అగ్న ఆయూగ్ంషి త్రయోవిగ్ంశతిః ॥ ౨౯ ॥

ఉత్తిష్ఠన్నిత్యుత్-తిష్ఠన్న్ । ఓజసా । సహ । పీత్వా । శిప్రే ఇతి । అవేపయః । సోమమ్ । ఇన్ద్ర । చమూ ఇతి । సుతమ్ । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । ఇన్ద్రాయ । త్వా । ఓజస్వతే । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । ఓజస్వతే ॥ ౩౧ ॥ ఉత్తిష్ఠన్నేకవిగ్ంశతిః ॥ ౩౦ ॥

తరణిః । విశ్వదర్శత ఇతి విశ్వ-దర్శతః । జ్యోతిష్కృత్

దితి జ్యోతిః-కృత్ । అసి । సూర్య । విశ్వమ్ । ఏతి॥ భాసి । రోచ
నమ్ । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । సూ
ర్యాయ । త్వా । భ్రాజస్వతే । ఏషః । తే । యోనిః॥సూర్యాయ॥
త్వా । భ్రాజస్వతే ॥ ౩౨ ॥ తరణిర్విగ్ంశతిః ॥ ౩౧ ॥

ఏతి । ప్యాయస్వ । మదిన్తమ । సోమ । విశ్వాభిః । ఊతి
భిరిత్యూతి-భిః । భవ । నః । సప్రథస్తమ ఇతి సప్రథః-తమః ॥ ౩౩॥
ఆ ప్యాయస్వ నవ ॥ ౩౨ ॥

ఈయుః । తే । యే । పూర్వతరామితి పూర్వ - తరామ్ ।
అపశ్యన్ । వ్యుచ్ఛన్తీమితి వి - ఉచ్ఛన్తీమ్ । ఉషసమ్ । మర్త్యాసః ।
అస్మాభిః । ఊ । ను । ప్రతిచక్ష్యేతి ప్రతి-చక్ష్యా । అభూత్ । ఓ
ఇతి । తే । యన్తి । యే । అపరీషు । పశ్యాన్ ॥ ౩౪ ॥ ఈయురే
తాన్న విగ్ంశతిః ॥ ౩౩ ॥

జ్యోతిష్మతీమ్ । త్వా । సాదయామి । జ్యోతిష్కృతమితి
జ్యోతిః-కృతమ్ । త్వా । సాదయామి । జ్యోతిర్విదమితి జ్యోతిః-వి
దమ్ । త్వా । సాదయామి । భాస్వతీమ్ । త్వా । సాదయామి ।
జ్వలన్తీమ్ । త్వా । సాదయామి । మల్మలాభవన్తీమితి మల్మలా-భవ
న్తీమ్ । త్వా । సాదయామి । దీప్యమానామ్ । త్వా । సాదయా
మి । రోచమానామ్ । త్వా । సాదయామి । అజస్రామ్ । త్వా ।
సాదయామి । బృహజ్జ్యోతిషమితి బృహత్-జ్యోతిషమ్ । త్వా ।
సాదయామి । బోధయన్తీమ్ । త్వా । సాదయామి । జాగ్రతీమ్ ।

త్వా।స్వాదయామి ॥౩౫॥ జ్యోతిష్మతీగ్ంవ త్రి గ్ంశత్ ॥ ౩౪ ॥

ప్రయాసాయేతి ప్ర-యాసాయ । స్వాహా । ఆయాసాయే త్యా-యాసాయ । స్వాహా । వియాసాయేతి వి-యాసాయ । స్వాహా । సంయాసాయేతి సం-యాసాయ । స్వాహా । ఉద్యాసా యేత్యుత్ - యాసాయ । స్వాహా । అవయాసాయేత్యవ - యాసాయ । స్వాహా । శుచే । స్వాహా । శోకాయ । స్వాహా । తప్యత్వై । స్వాహా । తపతే । స్వాహా । బ్రహ్మహత్యాయా ఇతి బ్రహ్మ-హత్యాయై । స్వాహా । సర్వస్మై । స్వాహా ॥౩౬॥ ప్రయాసాయ చతుర్వింశతిః ॥ ౩౫ ॥

చిత్తమ్ । సన్తానేనేతి సం-తానేన । భవమ్ । యక్నా । రుద్రమ్ । తనిమ్నా । పశుపతిమితి పశు-పతిమ్ । స్థూలహృదయే నేతి స్థూల-హృదయేన । అగ్నిమ్ । హృదయేన । రుద్రమ్ । లోహితేన । శర్వమ్ । మతస్నాభ్యామ్ । మహాదేవమితి మహా-దేవమ్ । అన్తఃపార్శ్వేనేత్యన్తః - పార్శ్వేన । ఓషిష్ఠహనమిత్యోషిష్ఠ-హనమ్ । శిఙ్గీనికోశ్యాభ్యామితి శిఙ్గీ-నికోశ్యాభ్యామ్ ॥౩౭ ॥ చిత్తమ ష్టాదశ ॥ ౩౬ ॥

ఏతి । తిష్ఠ । వృత్రహన్నితి వృత్ర-హన్న్ । రథమ్ । యుక్తా । తే । బ్రహ్మణా । హరీ ఇతి । అర్వాచీనమ్ । స్వితి । తే । మనః । గ్రావా । కృణోతు । వగ్నునా । ఉపయామగృహీత ఇత్యు పయామ - గృహీతః । అసి । ఇన్ద్రాయ త్వా । షోడశినే । ఏ

షః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । షోడశినే ॥ ౩౮ ॥ ఆతిష్ఠ షడ్వింశతిః ॥ ౩౭ ॥

ఇన్ద్రమ్ । ఇత్ । హరీ ఇతి । వహతః । అప్రతిధృష్టశవసమిత్యప్రతి ధృష్ట-శవసమ్ । ఋషీణామ్ । చ । స్తుతీః । ఉపేతి । యజ్ఞమ్ । చ । మానుషాణామ్ । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । ఇన్ద్రాయ । త్వా । షోడశినే । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । షోడశినే ॥ ౩౯ ॥ ఇన్ద్రమిత్త్రయోవిగ్ంశతిః ॥ ౩౮ ॥

అసావి । సోమః । ఇన్ద్ర । తే । శవిష్ఠ । ధృష్ణో । ఏతి । ఇహి । ఏతి । త్వా । పృణక్తు । ఇన్ద్రియమ్ । రజః । సూర్యమ్ । న । రశ్మిభిరితి రశ్మి-భిః । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । ఇన్ద్రాయ । త్వా । షోడశినే । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । షోడశినే ॥ ౪౦ ॥ అసావిసప్తవిగ్ంశతిః ॥ ౯ ॥

సర్వస్య । ప్రతిశీవరీతి ప్రతి-శీవరీ । భూమిః । త్వా । ఉపస్థ ఇత్యుప-స్థే । ఏతి । అధిత । స్యోనా । అస్మై । సుషదేతి సు-సదా । భవ । యచ్ఛ । అస్మై । శర్మ । సప్రథా ఇతి స-ప్రథాః । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । ఇన్ద్రాయ । త్వా । షోడశినే । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । షోడశినే ॥ ౪౧ ॥ మహాన్ । ఇన్ద్రః । వజ్రబాహురితి వజ్ర-బాహుః । షోడశీ । శర్మ । యచ్ఛతు । స్వస్తి । నః । సుమఘవేతి సుమఘ-వా । కరోతు ।

హస్తే । ఆప్నానః । యః । అస్మాన్ । ద్వేష్టి । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । ఇన్ద్రాయ । త్వా । షోడశినే । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । షోడశినే ॥ ౪౨ ॥ సర్వస్య ప్రహాన్థద్విగ్ంశతిష్షడ్విగ్ంశతిః ॥

సజోషా ఇతి స-జోషాః । ఇన్ద్ర । సగణ ఇతి స-గణః । మరుద్భిరితి మరుత్-భిః । సోమమ్ । పిబ । వృత్రహన్నితి వృత్ర-హన్ । శూర । విద్వాన్ । జహి । శత్రూన్ । అపేతి । మృధః । నుదస్వ । అథ । అభయమ్ । కృణుహి । విశ్వతః । నః । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । ఇన్ద్రాయ । త్వా । షోడశినే । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । షోడశినే ॥ ౪౩ ॥ సజోషాస్త్రిగ్ంశత్ ॥ ౪౨ ॥

ఉదితి । ఊం । త్యమ్ । జాతవేదసమితి జాత-వేదసమ్ । దేవమ్ । వహన్తి । కేతవః । దృశే । విశ్వాయ । సూర్యమ్ । చిత్రమ్ । దేవానామ్ । ఉదితి । అగాత్ । అనీకమ్ । చక్షుః । మిత్రస్య । వరుణస్య । అగ్నేః । ఏతి । అప్రాః । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । అన్తరిక్షమ్ । సూర్యః । ఆత్మా । జగతః । తస్థుషః । చ । అగ్నే । నయ । సుపథేతి సు-పథా । రాయే । అస్మాన్ । విశ్వాని । దేవ । వయునాని । విద్వాన్ । యుయోధి । అస్మత్ । జుహురాణమ్ । ఏనః । భూయిష్ఠామ్ । తే । నమ ఉక్తిమితి నమః-ఉక్తిమ్ । విధేమ । దివమ్ । గచ్ఛ । సువః । పత । రూపేణ ॥ ౪౪ ॥ వః । రూపమ్ । అభి । ఏతి । పత్వా । వయసా । వయః ।

తృష్టః । నః । విశ్వవేదా ఇతి విశ్వ-వేదాః । వీతి । భజతు । వర్షిష్ఠే ।
అధీతి । నాకే । ఏతత్ । తే । అగ్నే । రాధః । ఏతి । ఏతి । సోమచ్యుతమితి
సోమ-చ్యుతమ్ । తత్ । మిత్రస్య । పథా । నయ । ఋతస్య । పథా ।
ప్రేతి । ఇత । చన్ద్రదక్షిణా ఇతి చన్ద్ర-దక్షిణాః । యజ్ఞస్య । పథా ।
సువితా । నయన్తీః । బ్రాహ్మణమ్ । అద్య । రాధ్యాసమ్ । ఋ
షిమ్ । ఆర్షేయమ్ । పితృమన్తమితి పితృ - మన్తమ్ । పైతృ
మత్యమితి పైతృ- మత్యమ్ । సుధాతుదక్షిణమితి సు ధాతు - దక్షి
ణమ్ । వీతి । సువః । పశ్య । వీతి । అన్తరిక్షమ్ । యతస్వ । సదస్యైః ।
అస్మద్దాత్రా ఇత్యస్మత్ -దాత్రాః । దేవత్రేతి దేవ-త్రా । గచ్ఛత ।
మధుమతీరితి మధు-మతీః । ప్రదాతారమితి ప్ర-దాతారమ్ । ఏతి ।
విశత । అనవహాయేత్యనవ-హాయ । అస్మాన్ । దేవయానేనేతి దేవ-
యానేన । పథా । ఇత । సుకృతామితి సు -కృతామ్ । లోకే । సీద
త । తత్ । నః । సగ్ంస్కృతమ్ ॥ ౪౨ ॥ రూపేణ సదస్యైరష్టా
దశ చ ॥ ౪౩ ॥

ధాతా । రాతిః । సవితా । ఇదమ్ । జుషన్తామ్ । ప్రజాపతి
రితి ప్రజా-పతిః । నిధిపతిరితినిధి - పతిః । నః । అగ్నిః । త్వష్టా ।
విష్ణుః । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । సగ్ంరరాణా ఇతిసం-రరాణాః । యజ
మానాయ । ద్రవిణమ్ । దధాతు । సమితి । ఇన్ద్ర । నః । మనసా ।
నేషి । గోభిః । సమితి । సూరిభిరితి సూరి-భిః । మఘవన్నితి మఘ -
వన్ । సమితి । స్వస్త్యా । సమితి । బ్రహ్మణా । దేవకృతమితి దేవ-

కృత్రమ్ । యత్ । అస్తి । సమితి । దేవానామ్ । సుమత్యేతి సు-మ
త్యా । యజ్ఞియానామ్ । సమితి । వర్చసా । పయసా । సమితి । తనూభిః ।
అగన్మహి । మనసా । సమితి । శివేన । త్వష్టా । నః । అత్ర । వరివః ।
కృణోతు ॥ ౪౬ ॥ అన్వితి । మార్ష్టు । తనువః । యత్ । విలిష్టమితి
వి-లిష్టమ్ । యత్ । అద్య । త్వా । ప్రయతీతి ప్ర-యతీ । యజ్ఞే ।
అస్మిన్ । అగ్నే । హోతారమ్ । అవృణీమహి । ఇహ । ఋధక్ । అయా
ట్ । ఋధక్ । ఉత । అశమిష్ఠాః । ప్రజానన్నితి ప్ర-జానన్ । యజ్ఞ
మ్ । ఉపేతి । యాహి । విద్వాన్ । స్వగేతి స్వ-గా । నః । దేవాః ।
సదనమ్ । అకర్మ । యే । ఆజగ్మేత్యా-జగ్మ । సవనా । ఇదమ్ । జుషాణాః ।
జక్షివాగ్ంసః । పపివాగ్ంసః । చ । విశ్వే । అస్మే ఇతి । ధత్త । వసవః । వ
సూని । యాన్ । ఏతి । అవహః । ఉశతః । దేవ । దేవాన్ । తాన్ ॥ ౪౭ ॥
ప్రేతి । ఈరయ । స్వే । అగ్నే । సధస్థ ఇతి సధ-స్థే । వహమానాః ।
భరమాణాః । హవీగ్ంషి । వసుమ్ । ఘర్మమ్ । దివమ్ । ఏతి । తిష్ఠత ।
అను । యజ్ఞ । యజ్ఞమ్ । గచ్ఛ । యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ-పతిమ్ ।
గచ్ఛ । స్వామ్ । యోనిమ్ । గచ్ఛ । స్వాహా । ఏషః । తే । యజ్ఞః ।
యజ్ఞపతే ఇతి యజ్ఞ-పతే । సహసూక్తవాక ఇతి సహసూక్త-వాకః ।
సువీర ఇతి సు-వీరః । స్వాహా । దేవాః । గాతువిద ఇతి గాతు-
విదః । గాతుమ్ । విత్వా । గాతుమ్ । ఇత । మనసః । పతే । ఇమమ్ ।
నః । దేవ । దేవేషు । యజ్ఞమ్ । స్వాహా । వాచి । స్వాహా । వాతే ।
ధాః ॥ ౪౮ ॥ కృణోతు తాన్త్వష్టాచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౪౪ ॥

ఉరుమ్ । హి । రాజా । వరుణః । చకార । సూర్యాయ । ప
న్థామ్ । అన్వేతవా ఇత్యను-ఏతవై । ఉ । అపదే । పాదా । ప్రతిధాతవ
ఇతి ప్రతి - ధాతవే । అకః । ఉత । అపవక్తేత్యప-వక్తా । హృదయా
విధ ఇతి హృదయ-విధః । చిత్ । శతమ్ । తే । రాజన్ । భిషజః ।
సహస్రమ్ । ఉర్వీ । గభీరా । సుమతిరితిసు - మతిః । తే । అస్తు ।
బాధస్వ । ద్వేషః । నిరృతిమితి నిః - ఋతిమ్ । పరాచైః । కృత
మ్ । చిత్ । ఏనః । ప్రేతి । ముముగ్ధి । అస్మత్ । అభిష్ఠిత ఇత్యభి -
స్థితః । వరుణస్య । పాశః । అగ్నేః । అనీకమ్ । అపః । ఏతి । వివేశ ।
అపామ్ । నపాత్ । ప్రతిరక్షన్నితి ప్రతి - రక్షన్న్ । అసుర్యమ్ ।
దమేదమ ఇతి దమే-దమే ॥ ౪౯ ॥ సమిధమితి సం-ఇధమ్ । యు
క్షి । అగ్నే । ప్రతీతి । తే । జిహ్వా । ఘృతమ్ । ఉదితి । చరణ్యేత్ ।
సముద్రే । తే । హృదయమ్ । అప్స్విత్యప్-సు । అన్తః । సమితి ।
త్వా । విశన్తు । ఓషధీః । ఉత । ఆపః । యజ్ఞస్య । త్వా । యజ్ఞపత
ఇతి యజ్ఞ-పతే । హవిర్భిరితి హవిః-భిః । సూక్తవాక ఇతి సూక్త-
వాకే । నమోవాక ఇతి నమః-వాకే । విధేమ । అవభృథేత్యవ-
భృథ । నిచుంపుణేతి ని-చుంపుణ । నిచేరురితి ని-చేరుః । అసి ।
నిచుంపుణేతి ని-చుంపుణ । అవేతి । దేవైః । దేవకృతమితి దేవ-
కృతమ్ । ఏనః । అయాట్ । అవేతి । మర్త్యైః । మర్త్యకృతమితి
మర్త్య-కృతమ్ । ఉరోః । ఏతి । నః । దేవ । రిషః । పాహి । సుమి
త్రా ఇతి సు-మిత్రాః । నః । ఆపః । ఓషధయః ॥ ౫౦ ॥ సన్తు । దుర్మి

త్రా ఇతి దుః-మిత్రాః । తస్మై । భూయాసుః । యః । అస్మాన్ ।
ద్వేష్టి । యమ్ । చ । వయమ్ । ద్విష్మః । దేవీః । ఆపః । ఏషః । వః ।
గర్భః । తమ్ । వః । సుప్రీతమితి సు-ప్రీతమ్ । సుభృతమితి సు-భృతమ్ ।
అకర్మ । దేవేషు । నః । సుకృత ఇతి సు-కృతః । బ్రూతాత్ । ప్రతి
యుత్త ఇతి ప్రతి-యుత్తః । వరుణస్య । పాశః । ప్రత్యస్త ఇతి ప్రతి-
అస్తః । వరుణస్య । పాశః । ఏధః । అసి । ఏధిషీమహి । సమిదితి
సం-ఇత్ । అసి । తేజః । అసి । తేజః । మయి । ధేహి । అపః । అన్వితి ।
అచారిషమ్ । రసేన । సమితి । అసృక్ష్మహి । పయస్వాన్ । అగ్నే ।
ఏతి । అగమమ్ । తమ్ । మా । సమితి । సృజ । వర్చసా ॥ ౫౦ ॥
దమేదమ్ను ఓషధయః ఆ షట్చ ॥ ౪౫ ॥

యః । త్వా । హృదా । కీరిణా । మన్యమానః । అమర్త్యమ్ ।
మర్త్యః । జోహవీమి । జాతవేద ఇతి జాత-వేదః । యశః । అస్మా
సు । ధేహి । ప్రజాభిరితి ప్ర-జాభిః । అగ్నే । అమృతత్వమిత్య
మృత-త్వమ్ । అశ్యామ్ । యస్మై । త్వమ్ । సుకృత ఇతి సు-కృతే ।
జాతవేద ఇతిజాత-వేదః । ఉ । లోకమ్ । అగ్నే । కృణవః । స్యోనమ్ ।
అశ్వినమ్ । సః । పుత్రిణమ్ । వీరవన్తమితి వీర-వన్తమ్ । గోమన్త
మితి గో-మన్తమ్ । రయిమ్ । నశతే । స్వస్తి । త్వే ఇతి । స్వేతి ।
పుత్రస్య । శవసః । అవృత్రన్ । కామకాతయ ఇతి కామ-కాతయః ।
న । త్వామ్ । ఇన్ద్ర । అతీతి । రిచ్యతే । ఉక్థఉక్థ ఇత్యుక్థే । ఉక్థే ।
సోమః । ఇన్ద్రమ్ । మమాద । నీథేనీథ ఇతి నీథే-నీథే । మఘవాన

మితి పృథు-పాజసమ్ ॥ ౫-౨ ॥ ప్రుతాసః । యత్ । శ్రమ్ । సబాధ ఇతి సబాధః । ప్రితరమ్ । నాప్పుత్రాః । సమానదక్షా ఇతి సమాన-దక్షాః । అవసాహవన్తె । అగ్నె । రసెన । తెజసా । జాతవెద ఇతి జాత-వెదః । వీతి । రోచసె । రక్షోహేతి రక్షః-హా । అమీవచాతన ఇత్యమీవ-చాతనః । అపః । అన్వితి । ఆచ్చారిస్మ్ । రసెన । సమితి । అసృక్ష్మహి । పయస్వాన్ । అగ్నె । ఆ । ఇతి । అగమమ్ । తమ్ । మా । సమితి । సృజ । వర్చసా । వసుః । వసుపతిరితి వసు-పతిః । హి । కమ్ । అసి । అగ్నె । విభావసురితి విభా-వసుః । స్యామ । తె । సుమతావితి సు-మతౌ । అపి । త్వామ్ । అగ్నె । వసుపతిమితి వసు-పతిమ్ । వసూనామ్ । అభి । ప్రెతి । మన్దె ॥ ౫౩ ॥ అధ్వరేషు । రాజన్న్ । త్వయా । వాజమ్ । వాజయన్త ఇతి వాజ-యన్తః । జయెమ । అభీతి । స్యామ । పృత్సుతీః । మర్త్యానామ్ । త్వామ్ । అగ్నె । వాజసాతమమితి వాజ-సాతమమ్ । విప్రాః । వర్ధన్తి । సుష్టుతమితి సు-స్తుతమ్ । సః । నః । రాస్వ । సువీర్యమితి సు-వీర్యమ్ । అయమ్ । నః । అగ్నిః । వరివః । కృణోతు । అయమ్ । మృధః । పురః । ఎతు । ప్రభిన్దన్నితి ప్ర-భిన్దన్న్ । అయమ్ । శత్రూన్ । జయతు । జర్హృషాణః । అయమ్ । వాజమ్ । జయతు । వాజసాతావితి వాజ-సాతౌ । అగ్నినా । అగ్నిః । సమితి । ఇధ్యతె । కవిః । గృహపతిరితి గృహ-పతిః । యువా । హవ్యవాడితి హవ్య-వాట్ । జుహ్వాస్య ఇతి జుహు-ఆస్యః । త్వమ్ । హి । అగ్నె । అగ్నినా । విప్రః । విప్రెణ । సన్న్ । సతా । సఖా । సఖ్యా ।

సమిధ్యస ఇతి సం - ఇధ్యసే । ఉదితి । అగ్నే । శుచయః । తవ । వీతి। జ్యోతిషా ॥ ౫౮॥ మఘవానంమన్దైవ్యాగ్నే చతుర్దశ చ ॥ ౭౬ ॥

ఆ దదే వాచస్పతయ ఉపయామగృహీత్తోస్యా వాయో అయం వాం యానాం ప్రాత్తర్యుజావయం తం యే దేవాస్త్రీగ్ంశ దుపయామగృ-హీతోసి మూర్ధానం మధుశ్చేన్ద్రాగ్నీ ఓమాసో మ రుత్వ న్తమిన్ద్ర మరుత్వో మరుత్వాన్మహాన్మహాన్ ఎవత్క-దా వా మమదబ్దేభిర్ హిరణ్యపాణిగ్ సుశర్మా బృహస్పతిసుతస్య హరిరస్యా గ్న ఉ త్తిష్ఠ న్తరణిర్గా ప్యాయస్వేయుష్టేయే జ్యోతిష్మతీం ప్రయాసా య చి త్తమా తిష్ఠేన్ద్రమసా వి సర్వస్య మహాన్ఠ జోస్తా ఉద్దు త్యం ధాతోరుగ్ంహి యస్త్వా షట్చత్వారిగ్ంశత్ ॥ ౭౬ ॥ ఆ దదే యే దేవా మహాన్ తిష్ఠన్ సర్వస్య స న్తు దుర్మిత్రాశ్చతుః పఞ్చాశత్ ॥౫౮ ఆ దదే వి జ్యోతిషా ॥

హరిః ఓం తత్సత్.

ప్రథమకాండే

పంచమప్రశ్నః

హరిః ఓం ॥ దేవాసురా ఇతి దేవ-అసురాః । సంయత్తా ఇతి సం-యత్తాః । ఆసన్న్ । తే । దేవాః । విజయమితి వి-జయమ్ । ఉపయన్త ఇత్యుప-యన్తః । అగ్నౌ । వామమ్ । వసు । సమ్ । నీతి । అదధత । ఇదమ్ । ఉ । నః । భవిష్యతి । యది । నః । జేష్యన్తి । ఇతి । తత్ । అగ్నిః । నీతి । అకామయత । తేన । అపేతి । అక్రామత్ । తత్ । దేవాః । విజిత్యేతి వి-జిత్య । అవరురుత్సమానా ఇత్యవ-రురుత్సమానాః । అన్వితి । ఆయన్న్ । తత్ । అస్య । సహసా । ఏతి । అదిత్సన్త । సః । అరోదీత్ । యత్ । అరోదీత్ । తత్ । రుద్రస్య । రుద్రత్వమితి రుద్ర-త్వమ్ । యత్ । అశ్రు । అశీయత । తత్ ॥ ౧ ॥ రజతమ్ । హిరణ్యమ్ । అభవత్ । తస్మాత్ । రజతమ్ । హిరణ్యమ్ । అదక్షిణ్యమ్ । అశ్రుజమిత్యశ్రు-జమ్ । హి । యః । బర్హిషి । దదాతి । పురా । అస్య । సంవత్సరాదితి సం-వత్సరాత్ । గృహే । రుదన్తి । తస్మాత్ । బర్హిషి । న । దేయమ్ । సః । అగ్నిః । అబ్రవీత్ । భాగీ । అసాని । అథ । వః । ఇదమ్ । ఇతి । పునరాధేయమితి పునః-ఆధేయమ్ । తే । కేవలమ్ । ఇతి । అబ్రువన్న్ । ఋధ్నవత్ । ఖలు । సః । ఇతి ।

అబిభ్రీత్ । యః । పుష్టిదేవత్యమితి పుష్టి - దేవత్యమ్ । అగ్నిమ్ ।
ఆదధాత్యా ఇత్యా-దధాతి । ఇతి । తమ్ । పూషా । ఏతి । అధత్త ।
తేన ॥ ౨ ॥ పూషా । ఆర్ధ్నోత్ । తస్మాత్ । పౌష్ణాః । పశవః । ఉ
చ్యన్తే । తమ్ । త్వష్టా । ఏతి । అధత్త । తేన । త్వష్టా । ఆర్ధ్నోత్ ।
తస్మాత్ । త్వాష్ట్రాః । పశవః । ఉచ్యన్తే । తమ్ । మనుః । ఏతి ।
అధత్త । తేన । మనుః । ఆర్ధ్నోత్ । తస్మాత్ । మానవ్యః । ప్ర
జా ఇతి ప్ర-జాః । ఉచ్యన్తే । తమ్ । ధాతా । ఏతి । అధత్త ।
తేన । ధాతా । ఆర్ధ్నోత్ । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః । వై ।
ధాతా । తస్మాత్ । సంవత్సరమితి సం-వత్సరమ్ । ప్రజా ఇతి
ప్ర-జాః । పశవః । అను । ప్రేతి । జాయన్తే । యః । ఏవమ్ । పు
నరాధేయస్యేతి పునః-ఆధేయస్య । ఋద్ధిమ్ । వేద ॥ ౩ ॥ ఋధ్నో
తి । ఏవ । యః । అస్య । ఏవమ్ । బన్ధుతామ్ । వేద । బన్ధుమా
నితి బన్ధు-మాన్ । భవతి । భాగధేయమితి భాగ - ధేయమ్ । వై ।
అగ్నిః । ఆహిత ఇత్యా-హితః । ఇచ్ఛమానః । ప్రజామితి ప్ర జా
మ్ । పశూన్ । యజమానస్య । ఉపేతి । దోద్రావ । ఉద్వాస్యే
త్యుత్-వాస్య । పునః । ఏతి । దధీత । భాగధేయేనేతి భాగ - ధే
యేన । ఏవ । ఏనమ్ । సమితి । అర్ధయతి । అథో ఇతి । శాన్తిః ।
ఏవ । అస్య । ఏషా । పునర్వస్వోరితి పునః-వస్వోః । ఏతి । దధీ
త । ఏతత్ । వై । పునరాధేయస్యేతి పునః-ఆధేయస్య । నక్షత్రమ్ ।
యత్ । పునర్వసూ ఇతి పునః-వసూ । స్వాయామ్ । ఏవ । ఏనమ్ ।

దైనతాయామ్ । ఆధామెత్యా-ధాయ । బ్రహ్మవర్చసీతి బ్రహ్మ-
వర్చసీ । భవతి । దర్భైః । ఏతి । దధాతి । అయాతయామత్వా
యెత్యయాతయామ-త్వాయ । దర్భైః । ఏతి । దధాతి । అద్భ్య
ఇత్యత్-భ్యః । ఏవ । ఏనమ్ । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । అవ
రుధ్యేత్యవ-రుధ్య । ఏతి । ధత్తే । పఞ్చకపాల ఇతి పఞ్చ-కపాలః ।
పురోడాశః । భవతి । పఞ్చ । వై । ఋతవః । ఋతుభ్య ఇత్యృ
తు-భ్యః । ఏవ । ఏనమ్ । అవరుధ్యేత్యవ-రుధ్య । ఏతి । ధత్తే ॥ ౪ ॥
అశీయత తత్తేన వెద దర్భైః పఞ్చవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧ ॥

పరేతి । వై । ఏషః । యజ్ఞమ్ । పశూన్ । వపతి । యః ।
అగ్నిమ్ । ఉద్వాసయత ఇత్యుత్ - వాసయతె । పఞ్చకపాల ఇతి
పఞ్చ-కపాలః । పురోడాశః । భవతి । పాఙ్క్తః । యజ్ఞః । పా
ఙ్క్తాః । పశవః । యజ్ఞమ్ । ఏవ । పశూన్ । అవెతి । రున్ధే । వీర
హేతి వీర-హా । వై । ఏషః । దేవానామ్ । యః । అగ్నిమ్ । ఉ
ద్వాసయత ఇత్యుత్-వాసయతె । న । వై । ఏతస్య । బ్రాహ్మణాః ।
ఋతాయవ ఇత్యృత - యవః । పురా । అన్నమ్ । అక్షన్న్ । ప
ఙ్క్త్యః । యాజ్యానువాక్యా ఇతి యాజ్యా - అనువాక్యాః ।
భవన్తి । పాఙ్క్తః । యజ్ఞః । పాఙ్క్తః । పురుషః । దేవాన్ । ఏవ ।
వీరమ్ । నిరవదాయెతి నిః అవదాయ । అగ్నిమ్ । పునః । ఏతి ॥ ౫ ॥
ధత్తే । శతాక్షరా ఇతి శత-అక్షరాః । భవన్తి । శతాయురితి శత-
ఆయుః । పురుషః । శతేన్ద్రియ ఇతి శత-ఇన్ద్రియః । ఆయుషి । ఏ

వ । ఇన్ద్రియే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । యత్ । వై । అగ్నిః । ఆహిత
ఇత్యా-హితః । న । బుధ్యతే । జ్యాయః । భాగధేయమితి భాగ-
ధేయమ్ । నికామయమాన ఇతి ని-కామయమానః । యత్ । ఆ
గ్నేయమ్ । సర్వమ్ । భవతి । సా । ఏవ । అస్య । బుద్ధిః । సమి
తి । వై । ఏతస్య । గృహే । వాక్ । సృజ్యతే । యః । అగ్ని
మ్ । ఉద్వాసయత ఇత్యుత్-వాసయతే । సః । వాచమ్ । సగ్ంసృ
ష్టామితి సం-సృష్టామ్ । యజమానః । ఈశ్వరః । అన్వితి । పరా
భవితోరితి పరా-భవితోః । విభక్తయ ఇతి వి-భక్తయః । భవన్తి
ప్రాచః । విధృత్యా ఇతి వి-ధృత్యై । యజమానస్య । అపరాభా
వాయేత్యపరా-భావాయ ॥ ౬ ॥ విభక్తిమితి వి-భక్తిమ్ । కరోతి ।
బ్రహ్మ । ఏవ । తత్ । అకః । ఉపాగ్ంశ్విత్యుప-అగ్ంశు । యజతి ।
యథా । వామమ్ । వసు । వివిదానః । గూహతి । తాదృక్ । ఏ
వ । తత్ । అగ్నిమ్ । ప్రతీతి । స్విష్టకృతమితి స్విష్ట-కృతమ్ । నిరి
తి । ఆహ । యథా । వామమ్ । వసు । వివిదానః । ప్రకాశమితి
ప్ర-కాశమ్ । జిగమిషతి । తాదృక్ । ఏవ । తత్ । విభక్తిమితి వి-
భక్తిమ్ । ఉక్త్వా । ప్రయాజేనేతి ప్ర-యాజేన । వషట్ । కరోతి ।
ఆయతనాదిత్యా-యతనాత్ । ఏవ । న । ఏతి । యజమానః ।
వై । పురోడాశః । పశవః । ఏతే ఇతి । ఆహుతీ ఇత్యా-హుతీ ।
యత్ । అభితః । పురోడాశమ్ । ఏతే ఇతి । ఆహుతీ ఇత్యా-హు
౭ ॥ జుహోతి । యజమానమ్ । ఏవ । ఉభయతః । పశుభిరితి ప

శు-భిః । పరీతి । గృహ్ణాతి । కృతయజురితి కృత-యజుః । సమ్భృ
తసమ్భార ఇతి సమ్భృత - సమ్భారః । ఇతి । ఆహుః । న । స
మ్భృత్యా ఇతి సం-భృత్యాః । సమ్భారా ఇతి సం - భారాః । న ।
యజుః । కర్తవ్యమ్ । ఇతి । అథో ఇతి । ఖలు । సమ్భృత్యా ఇతి
సం-భృత్యాః । ఏవ । సమ్భారా ఇతి సం-భారాః । కర్తవ్యమ్। య
జుః । యజ్ఞస్య । సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । పునర్నిష్కృత
ఇతి పునః-నిష్కృతః । రథః । దక్షిణా । పునరుత్స్యూతమితి పు
నః-ఉత్స్యూతమ్ । వాసః । పునరుత్సృష్ట ఇతి పునః-ఉత్సృష్టః ।
అనడ్వాన్ । పునరాధేయస్యేతి పునః-ఆధేయస్య । సమృద్ధ్యా ఇతి
సం-ఋద్ధ్యై । సప్త । తే । అగ్నే । సమిధ ఇతి సం-ఇధః । సప్త।
జిహ్వాః । ఇతి।అగ్నిహోత్రమిత్యగ్ని-హోత్రమ్।జుహోతి।య
త్రయత్రేతియత్ర-యత్ర । ఏవ । అస్య । న్యక్తమితిని-అక్తమ్ ।
తతః ॥౮॥ ఏవ । ఏనమ్ । అవేతి । రుద్ధే । వీరహేతి వీర-హా । వై ।
ఏషః । దేవానామ్। యః। అగ్నిమ్ । ఉద్వాసయత ఇత్యుత్ - వాస
యతె । తస్య । వరుణః । ఏవ । ఋణయాదిత్యృణం - యాత్ । ఆ
గ్నివారుణమిత్యాగ్ని - వారుణమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-
కపాలమ్ । అను । నిరితి । వపేత్ । యమ్ । చ । ఏవ । హన్తి ।
యః । చ । అస్య । ఋణయాదిత్యృణ - యాత్ । తౌ । భాగధే
యేనేతి భాగ-ధేయేన । ప్రీణాతి । న । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్ఛతి।
యజమానః ॥౯॥ అపరాభావాయ పురోడాశమైతె ఆహుతీ తస్మై

త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౨ ॥

భూమిః । భూమ్నా । ద్యౌః । వరిణా । అన్తరిక్షమ్ । మహి
త్వేతి మహి-త్వా । ఉపస్థ ఇత్యుప-స్థే । తే । దేవి । అదితే । అగ్ని
మ్ । అన్నాదమిత్యన్న - అదమ్ । అన్నాద్యాయేత్యన్న - అద్యా
య । ఏతి । దధే । ఏతి । అయమ్ । గౌః । పృశ్నిః । అక్రమీ
త్ । అసనత్ । మాతరమ్ । పునః । పితరమ్ । చ । ప్రయన్ని
తి ప్ర-యన్న్ । సువః । త్రిగ్ంశత్ । ధామ । వీతి । రాజతి । వాక్ ।
పతఙ్గాయ । శిశ్రియే । ప్రతీతి । అస్య । వహ । ద్యుభిరితి ద్యు-
భిః । అస్య । ప్రాణాదితి ప్ర-అనాత్ । అపానతీత్యప-అనతీ । అన్తః ।
చరతి । రోచనా । వీతి । అఖ్యత్ । మహిషః । సువః । యత్ ।
త్వా ॥౧౦॥ క్రుద్ధః । పరోవపేతి పరా-ఉవప । మన్యునా । యత్ ।
అవర్త్యా । సుకల్పమితి సు-కల్పమ్ । అగ్నే । తత్ । తవ । పు
నః । త్వా । ఉదితి । దీపయామసి । యత్ । తే । మన్యుపరోప్త
స్యేతి మన్యు-పరోప్తస్య । పృథివీమ్ । అన్వితి । దధ్వసే । ఆది
త్యాః । విశ్వే । తత్ । దేవాః । వసవః । చ । సమాభరన్నితి సం-
ఆభరన్న్ । మనః । జ్యోతిః । జుషతామ్ । ఆజ్యమ్ । విచ్ఛిన్నమి
తి వి-ఛిన్నమ్ । యజ్ఞమ్ । సమితి । ఇమమ్ । దధాతు । బృహ
స్పతిః । తనుతామ్ । ఇమమ్ । నః । విశ్వే । దేవాః । ఇహ । మా
దయన్తామ్ । సప్త । తే । అగ్నే । సమిధ ఇతి సం-ఇధః । సప్త ।
జిహ్వాః । సప్త ॥౧౧॥ ఋషయః । సప్త । ధామ । ప్రియాణి । స

త్వా। హోత్రాః । సప్తధేతిసప్త-ధా । త్వా । యజన్తి । సప్త । యోనీః । ఏతి । పృణస్వ । ఘృతేన । పునః । ఊర్జా । నీతి । వర్తస్వ । పునః । అగ్నే । ఇషా । ఆయుషా । పునః । నః । పాహి । విశ్వతః । సహ । రయ్యా । నీతి । వర్తస్వ । అగ్నే । పిన్వస్వ । ధారయా । విశ్వప్స్నియేతి విశ్వ-ప్స్నియా। విశ్వతః । పరి। లేకః । సలేక ఇతి స-లేకః । సులేక ఇతి సు-లేకః । తే । నః । ఆదిత్యాః । ఆజ్యమ్ । జుషాణాః । వియన్తు । కేతః । సకేత ఇతి స-కేతః । సుకేత ఇతి సు-కేతః । తే । నః।ఆదిత్యాః । ఆజ్యమ్। జుషాణాః । వియన్తు । వివస్వాన్ । అదితిః । దేవజూతిరితి దేవ-జూతిః । తే । నః । ఆదిత్యాః । ఆజ్యమ్ । జుషాణాః । వియన్తు ॥ ౧౨ ॥

త్వా జిహ్వాసన్ సప్త సుకేత స్సేన స్త్రయోదశ చ ॥ 3 ॥

భూమిః । భూమ్నా।ద్యౌః। వరిణా।ఇతి । ఆహ।ఆశిషేత్యా-శిషా । ఏవ।ఏనమ్ । ఏతి।ధత్తే।సర్పాః । వై ।జీర్యన్తః ।అమన్యన్త । సః।ఏతమ్ । కసర్ణీరః । కాద్రవేయః । మన్త్రమ్ । అపశ్యత్ । తతః । వై । తే।జీర్ణాః । తనూః । అపేతి । అఘ్నత । సర్పరాజ్ఞియా ఇతి సర్ప - రాజ్ఞియాః । ఋగ్భిరిత్యృక్-భిః । గార్హపత్యమితి గార్హ-పత్యమ్। ఏతి।దధాతి । పునర్నవమితి పునః-నవమ్ । ఏవ। ఏనమ్ । అజరమ్ । కృత్వా । ఏతి।ధత్తే । అథో ఇతి । పూతమ్ । ఏవ।పృథివీమ్ । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ । న।ఉపేతి।అనమత్ । సః।ఏతమ్ ॥ ౧౩ ॥ మన్త్రమ్ । అపశ్యత్ ।తతః।వై ।తామ్। అన్నా

ద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ । ఉపేతి। అస్మాత్ । యత్ । సర్పరాజ్ఞియా ఇతిసర్ప-రాజ్ఞియాః । ఋగ్భిరిత్యృక్-భిః । గార్హపత్యమితి గార్హ-పత్యమ్ । ఆదధాతీత్యా-దధాతి । అన్నాద్యస్యేత్యన్న - అద్యస్య। అవరుధ్యా ఇత్యవ-రుధ్యై । అథో ఇతి। అస్యామ్। ఏవ । ఏనమ్। ప్రతిష్ఠితమితి ప్రతి-స్థితమ్ । ఏతి । ధత్తే। యత్ । త్వా । క్రుద్ధః । పరోవపేతి పరా-ఉవప । ఇతి। ఆహ । అపేతి । హ్నుతే। ఏవ। అస్మై । తత్। పునః। త్వా । ఉదితః దీపయామసి । ఇతి। ఆహ। సమితి । ఇన్ధే। ఏవ। ఏనమ్ । యత్। తే। మన్యుపరోప్తస్యేతి మన్యు-పరోప్తస్య। ఇతి। ఆహ । దేవతాభిః। ఏవ ॥ ౧౮ ॥ ఏనమ్। సమితి । భరతి । వీతి। వై । ఏతస్య। యజ్ఞః । ఛిద్యతే। యః । అగ్నిమ్ । ఉద్వాసయత ఇత్యుత్-వాసయతే । బృహస్పతివత్యేతి బృహస్పతి-వత్యా । ఋచా। ఉపేతి। తిష్ఠతే। బ్రహ్మ। వై । దేవానామ్। బృహస్పతిః । బ్రహ్మణా। ఏవ। యజ్ఞమ్। సమితి । దధాతి । విచ్ఛిన్నమితి వి-ఛిన్నమ్ । యజ్ఞమ్ । సమితి । ఇమమ్। దధాతు । ఇతి। ఆహ । సన్తత్యా ఇతి సం-తత్యై । విశ్వే । దేవాః। ఇహ । మాదయన్తామ్ । ఇతి । ఆహ। సన్తత్యేతి సం-తత్య । ఏవ। యజ్ఞమ్ । దేవేభ్యః। అన్వితి । దిశతి। సప్త। తే। అగ్నే। సమిధ ఇతి సం-ఇధః । సప్త। జిహ్వాః ॥ ౧౯ ॥ ఇతి । ఆహ । సప్తసప్తేతి సప్త - సప్త। వై । సప్తధేతి సప్త-ధా । అగ్నేః। ప్రియాః । తనువః। తాః । ఏవ। అవేతి । రున్ధే। పునః। ఊర్జా । సహ। రయ్యా। ఇతి । అభితః। పురోడాశమ్ । ఆహుతీ ఇత్యా-హుతీ। జుహోతి । యజమానమ్ । ఏవ।

ఊర్జా।చ।ఋద్ధ్యా । చ।ఉభయతః । పరి।గృహ్ణాతి । ఆదిత్యాః।వై ।
అస్మాత్ । లోకాత్ । అముమ్ । లోకమ్ । ఆయన్న్ । తే। అము
ష్మిన్న్ । లోకే । వీతి । అతృష్యన్న్ । తే । ఇమమ్ । లోకమ్ ।
పునః । అభ్యవేత్యేత్యభి - అవేత్య । అగ్నిమ్ । ఆధాయేత్యా-ధా
య । ఏతాన్। హోమాన్ । అజుహవుః । తే । ఆర్ధ్నువన్న్ । తే।
సువర్గమితి సువః - గమ్ । లోకమ్ । ఆయన్న్ । యః । పరాచీ
నమ్ । పునరాధేయాదితి పునః-ఆధేయాత్ । అగ్నిమ్ । ఆదధీతే
త్యా-దధీత । సః । ఏతాన్। హోమాన్ । జుహుయాత్ । యా
మ్ । ఏవ । ఆదిత్యాః । ఋద్ధిమ్ । ఆర్ధ్నువన్న్ । తామ్ । ఏవ ।
ఋధ్నోతి ॥ ౧౬ ॥ సైతం దైవతాభిరేవ జిహ్వా ఏతాన్పుఞ్చవిగ్ం
శతిశ్చ ॥ ౪ ॥

ఉపప్రయన్త ఇత్యుప-ప్రయన్తః । అధ్వరమ్ । మన్త్రమ్।
వోచేమ । అగ్నయే । ఆరే । అస్మే ఇతి । చ । శృణ్వతే । అస్య।
ప్రత్నామ్ । అన్వితి । ద్యుతమ్ । శుక్రమ్ । దుదుహ్రే । అహ్ర
యః । పయః । సహస్రసామితి సహస్ర-సామ్ । ఋషిమ్ । అగ్నిః।
మూర్ధా । దివః । కకుత్ ।పతిః । పృథివ్యాః । అయమ్ । అపామ్ ।
రేతాగ్ంసి। జిన్వతి । అయమ్ । ఇహ । ప్రథమః । ధాయి ।
ధాతృభిరితి ధాతృ - భిః । హోతా । యజిష్ఠః । అధ్వరేషు ।
ఈడ్యః । యమ్ । అప్నవానః । భృగవః । విరురుచురితి వి-
రురుచుః । వనేషు । చిత్రమ్ । విభువమితి వి-భువమ్ । విశే

విశ్వే ఇతి విశ్వే-విశ్వే । ఉభా । వామ్ । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర-అగ్నీ ।
ఆహువధ్యై ॥ ౧౭ ॥ ఉభా । రాధసః । సహ । మాదయధ్యై ।
ఉభా । దాతారౌ । ఇషామ్ । రయీణామ్ । ఉభా । వాజస్య ।
సాతయే । హువే । వామ్ । అయమ్ । తే । యోనిః । ఋత్వియః ।
యతః । జాతః । అరోచథాః । తమ్ । జానన్ । అగ్నే । ఏతి ।
రోహ । అథ । నః । వర్ధయ । రయిమ్ । అగ్నే । ఆయూగ్ంషి ।
పవసే । ఏతి । సువ । ఊర్జమ్ । ఇషమ్ । చ । నః । ఆరే । బాధ
స్వ । దుచ్ఛునామ్ । అగ్నే । పవస్వ । స్వపా ఇతి సు-అపాః । అస్మే
ఇతి । వర్చః । సువీర్యమితి సు-వీర్యమ్ । దధత్ । పోషమ్ । రయి
మ్ ॥ ౧౮ ॥ మయి । అగ్నే । పావక । రోచిషా । మన్ద్రయా ।
దేవ । జిహ్వయా । ఏతి । దేవాన్ । వక్షి । యక్షి । చ । నః ।
నః । పావక । దీదివః । అగ్నే । దేవాన్ । ఇహ । ఏతి । వహ ।
ఉపేతి । యజ్ఞమ్ । హవిః । చ । నః । అగ్నిః । శుచివ్రతతమ ఇతి
శుచివ్రత-తమః । శుచిః । విప్రః । శుచిః । కవిః । శుచిః । రోచతే ।
ఆహుత ఇత్యా-హుతః । ఉదితి । అగ్నే । శుచయః । తవ । శు
క్రాః । భ్రాజన్తః । ఈరతే । తవ । జ్యోతీగ్ంషి । అర్చయః । ఆయు
ర్దా ఇత్యాయుః-దాః । అగ్నే । అసి । ఆయుః । మే ॥ ౧౯ ॥ దేహి ।
వర్చోదా ఇతి వర్చః-దాః । అగ్నే । అసి । వర్చః । మే । దేహి ।
తనూపా ఇతి తనూ-పాః । అగ్నే । అసి । తనువమ్ । మే । పా
హి । అగ్నే । యత్ । మే । తనువాః । ఊనమ్ । తత్ । మే ।

ఏతి । పృణ । చిత్రావసో ఇతి చిత్ర-వసో । స్వస్తి । తే । పార
మ్ । అశీయ । ఇన్ధానాః । త్వా । శతమ్ । హిమాః । ద్యుమన్త
ఇతి ద్యు-మన్తః । సమితి । ఇధీమహి । వయస్వన్తః । వయస్కృత
మితి వయః-కృతమ్ । యశస్వన్తః । యశస్కృతమితి యశః-కృత
మ్ । సువీరాస ఇతి సు-వీరాసః । అదాభ్యమ్ । అగ్నే । సపత్న
దమ్భనమితి సపత్న-దమ్భనమ్ । వర్షిష్ఠే । అధి । నాకే । సమి
తి । త్వమ్ । అగ్నే । సూర్యస్య । వర్చసా । అగ్రథాః । సమితి । ఋ
షీణామ్ । స్తుతేన । సమితి । ప్రియేణ । ధామ్నా । త్వమ్ । అగ్నే ।
సూర్యవర్చా ఇతి సూర్య-వర్చాః । అసి । సమితి । మామ్ । ఆయు
షా । వర్చసా । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । సృజ ॥ ౨౦ ॥ ఆహులవద్వై
శ్యోపసగ్ంస్థయింత్వై వర్చసా సప్త దశ చ ॥ ౫ ॥

సమితి । పశ్యామి । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । అహమ్ । ఇడప్ర
జస ఇతీడ-ప్రజసః । మానవీః । సర్వాః । భవన్తు । నః । గృహే ।
అమ్భః । స్థ । అమ్భః । వః । భక్షీయ । మహః । స్థ । మహః । వః ।
భక్షీయ । సహః । స్థ । సహః । వః । భక్షీయ । ఊర్జః । స్థ । ఊ
ర్జమ్ । వః । భక్షీయ । రేవతీః । రమధ్వమ్ । అస్మిన్ । లోకే । అ
స్మిన్ । గోష్ఠ ఇతి గో-స్థే । అస్మిన్ । క్షయే । అస్మిన్ । యోనౌ ।
ఇహ । ఏవ । స్త । ఇతః । మా । అపేతి । గాత । బహ్వీః । మే ।
భూయాస్త ॥ ౨౧ ॥ సగ్ంహితేతి సం-హితా । అసి । విశ్వరూపీరితి
విశ్వ-రూపీః । ఏతి । మా । ఊర్జా । విశ । ఏతి । గౌపత్యేన । ఏతి ।

రాయః । పోషేణ । సహస్రపోషమితి సహస్ర-పోషమ్ । వః । పు
ష్యాసమ్ । మయి । వః । రాయః । శ్రియన్తామ్ । ఉపేతి । త్వా ।
అగ్నే । దివేదివ ఇతి దివే-దివే । దోషావస్తరితి దోషా-వస్తః । ధి
యా । వయమ్ । నమః । భరన్తః । ఏతి । ఇమసి । రాజన్తమ్ । అ
ధ్వరాణామ్ । గోపామితి గో-పామ్ । ఋతస్య । దీదివిమ్ । వర్ధమా
నమ్ । స్వే । దమే । సః । నః । పితా । ఇవ । సూనవే । అగ్నే । సూ
పాయన ఇతి సు-ఉపాయనః । భవ । సచస్వ । నః । స్వస్తయే । అ
గ్నే ॥ ౨౨ ॥ త్వమ్ । నః । అన్తమః । ఉత । త్రాతా । శివః । భవ । వ
రూథ్యః । తమ్ । త్వా । శోచిష్ఠ । దీదివః । సుమ్నాయ । నూనమ్ ।
ఈమహే । సఖిభ్య ఇతి సఖి-భ్యః । వసుః । అగ్నిః । వసుశ్రవా ఇతి
వసు-శ్రవాః । అచ్ఛ । నక్షి । ద్యుమత్తమ ఇతి ద్యుమత్-తమః । ర
యిమ్ । దాః । ఊర్జా । వః । పశ్యామి । ఊర్జా । మా । పశ్యత
రాయః పోషేణ । వః । పశ్యామి । రాయః । పోషేణ । మా । పశ్య
త । ఇడాః । స్థ । మధుకృత ఇతి మధు-కృతః । స్యోనాః మా । ఏతి ।
విశత । ఇరాః । మదః సహస్రపోషమితి సహస్ర-పోషమ్ । వః । పు
ష్యాసమ్ ॥ ౨౩ ॥ మయి । వః । రాయః । శ్రియన్తామ్ । తత్ । సవి
తుః । వరేణ్యమ్ । భర్గః । దేవస్య । ధీమహి । ధియః । యః । నః ।
ప్రచోదయాదితి ప్ర-చోదయాత్ । సోమానమ్ । స్వరణమ్ । కృణు
హి । బ్రహ్మణః । పతే । కక్షీవన్తమితి కక్షీ-వన్తమ్ । యః । ఔశిజ
మ్ । కదా । చన । స్తరీః । అసి । న । ఇన్ద్ర । సశ్చసి । దాశుషే ।

ఉప్తో పెత్యుప-ఉప్త । ఇత్ । ను । మఘవన్నితి మఘ-వన్న్ । భూ
యః । ఇత్ । ను । తే । దానమ్ । దేవస్య । పృచ్యతే । పరీతి ।
త్వా । అగ్నే । పురమ్ । వయమ్ । విప్రమ్ । సహస్య । ధీమహి ।
ధృషద్వర్ణమితి ధృషత్-వర్ణమ్ । దివేదివ ఇతి దివే-దివే । భేత్తా
రమ్ । భఙ్గురావత ఇతి భఙ్గుర-వతః । అగ్నే । గృహపత ఇతి గృహ-
పతే । సుగృహపతిరితి సు-గృహపతిః । అహమ్ । త్వయా । గృ
హపతినేతి గృహ-పతినా । భూయాసమ్ । సుగృహపతిరితి సు-
గృహపతిః । మయా । త్వమ్ । గృహపతినేతి గృహ - పతినా ।
భూయాః । శతమ్ । హిమాః । తామ్ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏతి ।
శాసే । తన్తవే । జ్యోతిష్మతీమ్ । తామ్ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ ।
ఏతి । శాసే । అముష్మై । జ్యోతిష్మతీమ్ ॥౧౮౧॥ ౨౪ ॥ భూయాస్త
స్వస్తయెగ్నె పుష్యానం ధృషద్వర్ణమెకాన్న త్రిꣳశచ్చ ॥ ౬॥

అయజ్ఞః । వై । ఏషః । యః । అసామా । ఉపప్రయన్త
ఇత్యుప-ప్రయన్తః । అధ్వరమ్ । ఇతి । ఆహ । స్తోమమ్ । ఏవ ।
అస్మై । యుఙ్క్తే । ఉపేతి । ఇతి । ఆహ । ప్రజేతి ప్ర-జా । వై ।
పశవః । ఉపేతి । ఇమమ్ । లోకమ్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । ఏవ ।
పశూన్ । ఇమమ్ । లోకమ్ । ఉపేతి । ఏతి । అస్య । ప్రత్నామ్ ।
అన్వితి । ద్యుతమ్ । ఇతి । ఆహ । సువర్గ ఇతి సువః - గః । వై ।
లోకః । ప్రత్నః । సువర్గమితి సువః - గమ్ । ఏవ । లోకమ్ । సమ్
మారోహతీతి సం-ఆరోహతి । అగ్నిః । మూర్ధా । దివః । కకుత్ ।

ఇతి । ఆహ । మూర్ధానమ్ ॥ ౨౨ ॥ ఏవ । ఏనమ్ । సమానానామ్ ।
కరోతి । అథో ఇతి । దేవలోకాదితి దేవ-లోకాత్ । ఏవ । మ
నుష్యలోక ఇతి మనుష్య-లోకే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । అయమ్ । ఇ
హ । ప్రథమః । ధాయి । ధాతృభిరితి ధాతృ-భిః । ఇతి । ఆహ ।
ముఖ్యం । ఏవ । ఏనమ్ । కరోతి । ఉభా । వామ్ । ఇన్ద్రాగ్నీ
ఇతీన్ద్ర అగ్నీ । ఆహువధ్యై । ఇతి । ఆహ । ఓజః । బలమ్ । ఏ
వ । అవేతి । రున్ధే । అయమ్ । తే । యోనిః । ఋత్వియః । ఇతి ।
ఆహ । పశవః । వై । రయిః । పశూన్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే ।
షడ్భిరితి షట్-భిః । ఉపేతి । తిష్ఠతే । షట్ । వై ॥ ౨౩ ॥ ఋ
తవః । ఋతుషు । ఏవ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । షడ్భిరితి షట్-భిః ।
ఉత్తరాభిరిత్యుత్-తరాభిః । ఉపేతి । తిష్ఠతే । ద్వాదశ । సమితి ।
పద్యన్తే । ద్వాదశ । మాసాః । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః ।
సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరే । ఏవ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । యథా ।
వై । పురుషః । అశ్వః । గౌః । జీర్యతి । ఏవమ్ । అగ్నిః । ఆహి
త ఇత్యా-హితః । జీర్యతి । సంవత్సరస్యేతి సం-వత్సరస్య । పర
స్తాత్ । ఆగ్నిపావమానీభిరిత్యాగ్ని-పావమానీభిః । ఉపేతి । తిష్ఠ
తే । పునర్నవమితి పునః-నవమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । అజరమ్ । క
రోతి । అథో ఇతి । పునాతి । ఏవ । ఉపేతి । తిష్ఠతే । యోగః ।
ఏవ । అస్య । ఏషః । ఉపేతి । తిష్ఠతే ॥ ౨౪ ॥ దమః । ఏవ ।
అస్య । ఏషః । ఉపేతి । తిష్ఠతే । యాచ్ఞా । ఏవ । అస్య । ఏషా ।

ఉపేతి । తిష్ఠతే । యథా । పాపీయాన్ । శ్రేయసే । ఆహృత్యే
త్యా-హృత్య । నమస్యతి । తాదృక్ । ఏవ । తత్ । ఆయుర్దా ఇ
త్యాయుః-దాః । అగ్నే । అసి । ఆయుః । మే । దేహి । ఇతి ।
ఆహ । ఆయుర్దా ఇత్యాయుః-దాః । హి । ఏషః । వర్చోదా ఇతి
వర్చః-దాః । అగ్నే । అసి । వర్చః । మే । దేహి । ఇతి । ఆహ ।
వర్చోదా ఇతి వర్చః-దాః । హి । ఏషః । తనూపా ఇతి తనూ-పాః ।
అగ్నే । అసి । తనువమ్ । మే । పాహి । ఇతి । ఆహ ॥ ౨౮ ॥
తనూపా ఇతి తనూ-పాః । హి । ఏషః । అగ్నే । యత్ । మే । తను
వాః । ఊనమ్ । తత్ । మే । ఏతి । పృణ । ఇతి । ఆహ । యత్ । మే । ప్రజా
యై ఇతి ప్ర-జాయై । పశూనామ్ । ఊనమ్ । తత్ । మే । ఏతి । పూర
య । ఇతి । వావ । ఏతత్ । ఆహ । చిత్రావసో ఇతి చిత్ర-వసో । స్వ
స్తి । తే । పారమ్ । అశీయ । ఇతి । ఆహ । రాత్రిః । వై । చిత్రావసు
రితి చిత్ర-వసుః । అవ్యుష్ట్యై ఇత్యవి-ఉష్ట్యై । వై । ఏతస్యై । పురా ।
బ్రాహ్మణాః । అభైషుః । వ్యుష్టిమితి వి-ఉష్టిమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే ।
ఇన్ధానాః । త్వా । శతమ్ ॥ ౨౯ ॥ హిమాః । ఇతి । ఆహ । శతాయురితి
శత-ఆయుః । పురుషః । శతేన్ద్రియ ఇతి శత-ఇన్ద్రియః । ఆయుషి ।
ఏవ । ఇన్ద్రియే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । ఏషా । వై । సూర్మీ । కర్ణకావతీతి
కర్ణక-వతీ । ఏతయా । హ । స్మ । వై । దేవాః । అసురాణామ్ । శత
తర్హానితి శత-తర్హాన్ । తృంహన్తి । యత్ । ఏతయా । సమిధ
మితి సం-ఇధమ్ । ఆదధాతీత్యా-దధాతి । వజ్రమ్ । ఏవ । ఏతత్ ।

శతఘ్నీమితి శత-ఘ్నీమ్ । యజమానః । భ్రాతృవ్యాయ । ప్రేతి ।
హరతి । స్తృత్యై । అఛమ్బట్కారమిత్యఛమ్బట్ - కారమ్ ।
సమితి । త్వమ్ । అగ్నే । సూర్యస్య । వర్చసా । అగథాః । ఇతి । ఆహ ।
ఏతత్ । త్వమ్ । అసి । ఇదమ్ । అహమ్ । భూయాసమ్ । ఇతి । వావ ।
ఏతత్ । ఆహ । త్వమ్ । అగ్నే । సూర్యవర్చా ఇతి సూర్య-వర్చాః ।
అసి । ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే ॥
౩౦ ॥ మూర్ధానగ్ంహడ్వా ఏష ఉప తిష్ఠతే స్తాహీత్యాహ శతఘ్ను
హగ్ం షోడశ చ ॥ ౭ ॥

సమితి । పశ్యామి । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । అహమ్ । ఇతి । ఆహ ।
యావన్తః । ఏవ । గ్రామ్యాః । పశవః । తాన్ । ఏవ । అవేతి । రుద్ధే ।
అమ్భః । స్థ । అమ్భః । వః । భక్షీయ । ఇతి । ఆహ । అమ్భః । హి । ఏతాః ।
మహః । స్థ । మహః । వః । భక్షీయ । ఇతి । ఆహ । మహః । హి । ఏతాః ।
సహః । స్థ । సహః । వః । భక్షీయ । ఇతి । ఆహ । సహః । హి । ఏతాః । ఊర్జః । స్థ । ఊర్జ
మ్ । వః । భక్షీయ । ఇతి ॥ ౩౧ ॥ ఆహ । ఊర్జః । హి । ఏతాః । రేవతీః ।
రమధ్వమ్ । ఇతి । ఆహ । పశవః । వై । రేవతీః । పశూన్ । ఏవ । ఆత్మన్ ।
రమయతే । ఇహ । ఏవ । స । ఇతః । మా । అపేతి । గాత । ఇతి । ఆహ ।
ధ్రువాః । ఏవ । ఏనాః । అనపగా ఇత్యనప-గాః । కురుతే । ఇష్టకచిదితీ
ష్టక-చిత్ । వై । అన్యః । అగ్నిః । పశుచిదితి పశు-చిత్ । అన్యః ।
సగ్ంహితేతి సం-హితా । అసి । విశ్వరూపీరితి విశ్వ-రూపీః । ఇతి ।
వత్సమ్ । అభీతి । మృశతి । ఉపేతి । ఏవ । ఏనమ్ । ధత్తే । పశుచితమితి

పశు-చితమ్ । ఏనమ్ । కుర్వతే । ప్రేతి ॥ ౩౨ ॥ వై । ప్రేషః । అస్మాత్ ।
లోకాత్ । చ్యవతే । యః । ఆహవనీయమిత్యా-హవనీయమ్ । ఉపతి
ష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే । గార్హపత్యమితి గార్హ-పత్యమ్ । ఉప
తిష్ఠతే । అస్మిన్ । ఏవ । లోకే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । అథో ఇతి । గార్
హపత్యాయేతి గార్హ - పత్యాయ । ఏవ । నీతి । హ్నుతే । గాయ
త్రీభిః । ఉపేతి । తిష్ఠతే । తేజః । వై । గాయత్రీ । తేజః । ఏవ । ఆత్మన్ ।
ధత్తే । అథో ఇతి । యత్ । ఏతమ్ । తృచమ్ । అన్వాహేత్యను- ఆహ ।
సన్తత్యా ఇతి సం-తత్యై । గార్హపత్యమితి గార్హ-పత్యమ్ ।
వై । అన్వితి । ద్విపాద ఇతి ద్వి-పాదః । వీరాః । ప్రేతి । జాయన్తే ।
యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । ద్విపదాభిరితి ద్వి-పదాభిః । గార్హప
త్యమితి గార్హ- పత్యమ్ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప - తిష్ఠతే ॥ ౩౩ ॥
ఏతి । అస్య । వీరః । జాయతే । ఊర్జా । నః । పశ్యాసి । ఊ
ర్జా । మా । పశ్యత । ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ ।
ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । తత్ । సవితుః । వరేణ్యమ్ । ఇతి । ఆహ ।
ప్రసూత్యా ఇతి ప్ర-సూత్యై । సోమానమ్ । స్వరణమ్ । ఇతి ।
ఆహ । సోమపీథమితి సోమ-పీథమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । కృణు
హి । బ్రహ్మణః । పతే । ఇతి । ఆహ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-
వర్చసమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । కదా । చన । స్తరీః । అసి ।
ఇతి । ఆహ । న । స్తరీమ్ । రాత్రిమ్ । వసతి ॥ ౩౪ ॥ యః । ఏ
వమ్ । విద్వాన్ । అగ్నిమ్ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే । పరీతి ।

త్వా । అగ్నే । పురమ్ । వయమ్ । ఇతి । ఆహ । పరిధిమితి పరి - ధిమ్ । ఏవ । ఏతమ్ । పరీతి । దధాతి । అస్కన్దా య । అగ్నే । గృహపత ఇతి గృహ-పతే । ఇతి । ఆహ । యథా యజురితి యథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ । శతమ్ । హిమాః । ఇతి । ఆహ । శతమ్ । త్వా । హేమన్తాన్ । ఇన్ధిషీయ । ఇతి । వావ । ఏతత్ । ఆహ । పుత్రస్య । నామ । గృహ్ణాతి । అన్నాదమిత్యన్న-అదమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । కరోతి । తామ్ । ఆశిషమిత్యా - శిషమ్ । ఏతి । శాస్తే । తన్తవే । జ్యోతిష్మతీమ్ । ఇతి । బ్రూయాత్ । య స్య । పుత్రః । అజాతః । స్యాత్ । తేజస్వీ । ఏవ । అస్య । బ్రహ్మవర్చ సీతి । బ్రహ్మ-వర్చసీ । పుత్రః । జాయతే । తామ్ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏ తి । శాస్తే । అముష్మై । జ్యోతిష్మతీమ్ । ఇతి । బ్రూయాత్ । య స్య । పుత్రః । జాతః । స్యాత్ । తేజః । ఏవ । అస్మిన్ । బ్రహ్మ వర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । దధాతి ॥ ౩౫ ॥ ఊర్జం వో భక్షీ యేతి ప్ర గార్ హపత్యముప తిష్ఠతే వసతి జ్యోతిష్మతీ మేకాన్న త్రిగ్ం శచ్చ ॥ ౮ ॥

అగ్నిహోత్రమిత్యగ్ని-హోత్రమ్ । జుహోతి । యత్ । ఏవ । కిమ్ । చ । యజమానస్య । స్వమ్ । తస్య । ఏవ । తత్ । రేతః । సిఞ్చతి । ప్రజనన ఇతి ప్ర-జననే । ప్రజననమితి ప్ర-జననమ్ । హి । వై । అగ్నిః । అథ । ఓషధీః । అన్తగతా ఇత్యన్త-గతాః । దహతి । తాః । తతః । భూయసీః । ప్రేతి । జాయన్తే । యత్ ।

ప్రాయమ్। ప్రజిహ్వాతి । రేతః । ఏవ । తత్ । సిఞ్చతి । ప్రేతి। ప్రవ్ర
ప్రాతిత్త సవనేనేతి ప్రాతః-సవనేన । జనయతి । తత్ । రేతః । సిక్తమ్।
న । త్వష్ట్రా । అవికృతమిత్యవి - కృతమ్ । ప్రేతి । జాయతె ।
యావచ్ఛ ఇతి యావత్ - శః । వై । రేతసః । సిక్తస్య ॥౩౬॥ త్వ
ష్టా । రూపాణి । వికరోతీతి వి-కరోతి । తావచ్ఛ ఇతి తావత్ -శః।
వై । తత్ । ప్రేతి । జాయతె । ఏషః । వై । దైవ్యః । త్వష్టా ।
యః । యజతె । బహ్వీభిః । ఉపేతి । తిష్ఠతె । రేతసః । ఏవ । సి
క్తస్య । బహుశ ఇతి బహు-శః । రూపాణి । వీతి । కరోతి । సః।
ప్రేతి । ఏవ । జాయతె । శ్వశ్శ్వ ఇతి శ్వః-శ్వః। భూయాన్ । భ
వతి । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । అగ్నిమ్ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తి
ష్ఠతె । అహః । దేవానామ్ । ఆసీత్ । రాత్రిః । అసురాణామ్ ।
తె । అసురాః । యత్ । దేవానామ్ । విత్తమ్ । వేద్యమ్। ఆసీత్ ।
తేన। సహ ॥ ౩౭ ॥ రాత్రిమ్। ప్రేతి । అవిశన్ । తె । దేవాః। హీనాః।
అమన్యన్త । తె । అపశ్యన్న్ । ఆగ్నేయీ । రాత్రిః। ఆగ్నేయాః।
పశవః। ఇమమ్ । ఏవ । అగ్నిమ్ । స్తవామ । సః । నః । స్తుతః ।
పశూన్ । పునః । దాస్యతి । ఇతి । తె । అగ్నిమ్ । అస్తువన్న్ ।
సః । ఏభ్యః । స్తుతః । రాత్రియాః । అధీతి । అహః । అభీతి । ప
శూన్ । నిరితి । ఆర్జత్ । తె । దేవాః । పశూన్ । విత్వా । కా
మాన్ । అకుర్వత । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । అగ్నిమ్ । ఉపతి
ష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతె । పశుమానితి పశు-మాన్ । భవతి ॥ ౩౮ ॥

ఆదిత్యః । వై । అస్మాత్ । లోకాత్ । అముమ్ । లోకమ్ । ఐత్ ।
సః । అముమ్ । లోకమ్ । గత్వా । పునః । ఇమమ్ । లోకమ్ । అభి ।
అధ్యాయత్ । సః । ఇమమ్ । లోకమ్ । ఆగత్యేత్యా-గత్య । మృ
త్యోః । అబిభేత్ । మృత్యుసంయుత ఇతి మృత్యు-సంయుతః । ఇవ ।
హి । అయమ్ । లోకః । సః । అమన్యత । ఇమమ్ । ఏవ । అగ్ని
మ్ । స్తవాని । సః । మా । స్తుతః । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లో
కమ్ । గమయిష్యతి । ఇతి । సః । అగ్నిమ్ । అస్తౌత్ । సః । ఏ
నమ్ । స్తుతః । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । అగమయత్ ।
యః ॥ ౩౯ ॥ ఏవమ్ । విద్వాన్ । అగ్నిమ్ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠ
తే । సువర్గమితి సువః-గమ్ । ఏవ । లోకమ్ । ఏతి । సర్వమ్ । ఆ
యుః । ఏతి । అభీతి । వై । ఏషః । అగ్నీ ఇతి । ఏతి । రోహతి । యః ।
ఏనౌ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే । యథా । ఖలు । వై । శ్రేయాన్ ।
అభ్యారూఢ ఇత్యభి-ఆరూఢః । కామయతే । తథా । కరోతి । న
క్తమ్ । ఉపేతి । తిష్ఠతే । న । ప్రాతః । సమితి । హి । నక్తమ్ ।
వ్రతాని । సృజ్యన్తే । సహ । శ్రేయాన్ । చ । పాపీయాన్ । చ ।
ఆసాతే ఇతి । జ్యోతిః । వై । అగ్నిః । తమః । రాత్రిః । యత్ ॥
౪౦ ॥ నక్తమ్ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే । జ్యోతిషా । ఏవ । త
మః । తరతి । ఉపస్థేయ ఇత్యుప-స్థేయః । అగ్నీ౩ః । న । ఉపస్థే
యా౩ ఇత్యుప-స్థేయా౩ః । ఇతి । ఆహుః । మనుష్యాయ । ఇత్ ।
ను । వై । యః । అహరహరిత్యహః-అహః । ఆహృత్య । ఆహృత్యేత్యా-హృ

త్య । అథ । ఏనమ్ । యాచతి।సః । ఇత్ । ను।వై । తమ్।ఉపేతి ।
ఋచ్ఛతి । అథ।కః।దైవాత్ । అహరహరిత్యహః అహః । యాచి
ష్యతి । ఇతి।తస్మాత్।నః।ఉపస్థేయ ఇత్యుప-స్థేయః । అధో ఇతి।ఖలు।
ఆహుః । ఆశిష ఇత్యా-శిషే।వై । కమ్ । యజమానః । యజతే ।
ఇతి।ఏషా।ఖలు।వై ॥ ౪౧ ॥ ఆహితాగ్నేరిత్యాహిత-అగ్నేః । ఆశీ
రిత్యా-శీః । యత్ ।అగ్నిమ్ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే । తస్మాత్ ।
ఉపస్థేయ ఇత్యుప-స్థేయః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః।పశూన్ ।
అసృజత । తే।సృష్టాః । అహోరాత్రే ఇత్యహః-రాత్రే । ప్రేతి ।
అవిశన్।తాన్ । ఛన్దోభిరితి ఛన్దః-భిః । అన్వితి । అవిన్దత్ । యత్ ।
ఛన్దోభిరితి ఛన్దః-భిః । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే । స్వమ్ । ఏవ।తత్ ।
అన్వితి । ఇచ్ఛతి । న।తత్ర । జామి । అస్తి । ఇతి । ఆహుః।యః ।
అహరహరిత్యహః అహః । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప-తిష్ఠతే । ఇతి।యః ।
వై । అగ్నిమ్ । ప్రత్యఙ్ । ఉపతిష్ఠత ఇత్యుప - తిష్ఠతే । ప్రతీతి ।
ఏనమ్ । ఓషతి । యః । పరాఙ్ । విష్వఙ్ । ప్రజయేతి ప్ర-జయా ।
పశుభిరితి పశు-భిః । ఏతి । కవాతిర్యఙ్ఙితి కవా-తిర్యఙ్ । ఇవ।ఉపేతి ।
తిష్ఠేత । న । ఏనమ్ । ప్రత్యోషతీతి ప్రతి-ఓషతి । న । విష్వఙ్ ।
ప్రజయేతి ప్ర-జయా । పశుభిరితి పశు-భిః । ఏతి ॥ ౪౨ ॥ సిక్తస్య
సహ భవతి మో యత్ఖలు వై పశుభిస్త్రయోదశ చ ॥ ౯ ॥

మమ । నామ । ప్రథమమ్ । జాతవేద ఇతి జాత-వేదః ।
పితా । మాతా । చ । దధతుః । యత్ । అగ్రే । తత్ । త్వమ్ ।

బిభృహి । పునః । ఏతి । మత్ । ఇతో॑రిత్యా-ఏతో॑ః । తవ । అహ
మ్ । నామ । బిభర్మి । అగ్నే । మమ । నామ । తవ । చ । జాత
వేద ఇతి జాత-వేదః । వాససీ ఇతి । ఇవ । వివసానావితి వి-వసానౌ ।
వై ఇతి । చరావః । ఆయుషే । త్వమ్ । జీవసే । వయమ్ । యథా
యథమితి యథా-యథమ్ । వి । పరీతి । దధావహై । పునః । తే
ఇతి । నమః । అగ్నయే । అప్రతివిద్ధాయేత్యప్రతి-విద్ధాయ । నమః ।
అనాధృష్టాయేత్యనా-ధృష్టాయ । నమః । సమ్రాజ ఇతి సం-
రాజే । అషాఢః ॥ ౪౩ ॥ అగ్నిః । బృహద్వయా ఇతి బృహత్-
వయాః । విశ్వజిదితి విశ్వ-జిత్ । సహన్త్యః । శ్రేష్ఠః । గన్ధర్వః ।
త్వత్పితార ఇతి త్వత్-పితారః । అగ్నే । దేవాః । త్వామాహు
తయ ఇతి త్వాం-ఆహుతయః । త్వద్వివాచనా ఇతి త్వత్-వివా
చనాః । సమితి । మామ్ । ఆయుషా । సమితి । గౌపత్యేన । సుహిత
ఇతి సు-హితే । మా । ధాః । అయమ్ । అగ్నిః । శ్రేష్ఠతమ ఇతి
శ్రేష్ఠ-తమః । అయమ్ । భగవత్తమ ఇతి భగవత్-తమః । అయ
మ్ । సహస్రసాతమ ఇతి సహస్ర-సాతమః । అస్మై । అస్తు । సువీ
ర్యమితి సు-వీర్యమ్ । మనః । జ్యోతిః । జుషతామ్ । ఆజ్యమ్ । విచ్ఛి
న్నమితి వి-ఛిన్నమ్ । యజ్ఞమ్ । సమితి । ఇమమ్ । దధాతు । యాః ।
ఇష్టాః । ఉషసః । నిమ్రుచ ఇతి ని-మ్రుచః । చ । తాః । సమితి ।
దధామి । హవిషా । ఘృతేన । పయస్వతీః । ఓషధయః ॥ ౪౪ ॥
పయస్వత్ । వీరుధామ్ । పయః । అపామ్ । పయసః । యత్ ।

పయః । తేన । మామ్ । ఇన్ద్ర । సమితి । సృజ । అగ్నే । వ్రత
పత ఇతి వ్రత-పతే । వ్రతమ్ । చరిష్యామి । తత్ । శకేయమ్ ।
తత్ । మే । రాధ్యతామ్ । అగ్నిమ్ । హోతారమ్ । ఇహ । తమ్ ।
హువే । దేవాన్ । యజ్ఞియాన్ । ఇహ । యాన్ । హవామహే ।
ఏతి । యన్తు । దేవాః । సుమనస్యమానా ఇతి సు-మనస్యమానాః ।
వియన్తు । దేవాః । హవిషః । మే । అస్య । కః । త్వా । యునక్తి ।
సః । త్వా । యునక్తు । యాని । ఘర్మే । కపాలాని । ఉపచిన్వన్తీ
త్యుప-చిన్వన్తి ॥ ౮౫ ॥ వేధసః । పూష్ణః । తాని । అపీతి । వ్రతే । ఇన్ద్ర
వాయూ ఇతీన్ద్ర-వాయూ । వీతి । ముఞ్చతామ్ । అభిన్నః । ఘ
ర్మః । జీరదానురితి జీర-దానుః । యతః । ఆర్తః । తత్ । అగన్న ।
పునః । ఇధ్మః । వేదిః । పరిధయ ఇతి పరి-ధయః । చ । సర్వే ।
యజ్ఞస్య । ఆయుః । అను । సమితి । చరన్తి । త్రయస్త్రిగ్ంశదితి
త్రయః-త్రిగ్ంశత్ । తన్తవః । యే । వితత్నిర ఇతి వి-తత్నిరే । యే ।
ఇమమ్ । యజ్ఞమ్ । స్వధయేతి స్వ-ధయా । దదన్తే । తేషామ్ ।
ఛిన్నమ్ । ప్రతీతి । ఏతత్ । దధామి । స్వాహా । ఘర్మః । దేవాన్ ।
అపీతి । ఏతు ॥ ౮౬ ॥ అషాఢ ఓషధయ ఉపచిన్వన్తి పఞ్చచత్వా
రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౦ ॥

వైశ్వానరః । నః । ఊత్యా । ఆ । ప్రేతి ॥ యాతు । పరావత ఇతి పరా-
వతః । అగ్నిః । ఉక్థేన । వాహసా । ఋతావానమిత్యృత-వానమ్ ।
వైశ్వానరమ్ । ఋతస్య । జ్యోతిషః । పతిమ్ । అజస్రమ్ । ఘర్మ

మ్ । ఈమహే । వైశ్వానరస్య । దగ్ంసనాభ్యః । బృహత్ । అరి ణాత్ । ఏకః । స్వపస్యయేతి సు-అపస్యయా । కవిః । ఉభా । పి తరా । మహయన్న్ । అజాయత । అగ్నిః । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । భూరిరేతసేతి భూరి-రేతసా । పృష్టః । దివి । పృ ష్టః । అగ్నిః । పృథివ్యామ్ । పృష్టః । విశ్వాః । ఓషధీః । ఏతి । వివేశ । వైశ్వానరః । సహసా । పృష్టః । అగ్నిః । సః । నః । దివా । సః ॥ ౮౭ ॥ రిషః । పాతు । నక్తం । జాతః । యత్ । అగ్నే । భు వనా । వ్యఖ్య ఇతి వి-అఖ్యః । పశుమ్ । న । గోపా ఇతి గో-పాః । ఇర్యః । పరిజ్మేతి పరి-జ్మా । వైశ్వానర । బ్రహ్మణే । విన్ద । గాతు మ్ । యూయమ్ । పాత । స్వస్తిభిరితి స్వస్తి-భిః । సదా । నః । త్వమ్ । అగ్నే । శోచిషా । శోశుచానః । ఏతి । రోదసీ ఇతి । అపృణాః । జా యమానః । త్వమ్ । దేవాన్ । అభిశస్తేరిత్యభి-శస్తేః । అముఞ్చః । వైశ్వానర । జాతవేద ఇతి జాత-వేదః । మహిత్వేతి మహి-త్వా । అస్మాకమ్ । అగ్నే । మఘవత్స్వితి మఘవత్-సు । ధారయ । అ నామి । క్షత్రమ్ । అజరమ్ । సువీర్యమితి సు-వీర్యమ్ । వయమ్ । జయేమ । శతినమ్ । సహస్రిణమ్ । వైశ్వానర ॥ ౮౮ ॥ వాజమ్ । అగ్నే । తవ । ఊతిభిరిత్యూతి-భిః । వైశ్వానరస్య । సుమతావితి సు-మతౌ । స్యామ । రాజా । హికమ్ । భువనానామ్ । అభిశ్రీరిత్య భి-శ్రీః । ఇతః । జాతః । విశ్వమ్ । ఇదమ్ । వీతి । చష్టే । వైశ్వా నరః । యతతే । సూర్యేణ । అవేతి । తే । హేడః । వరుణ । న

మోభిరితి నమః-భిః । అవేతి । యజ్ఞేభిః । ఈమహే । హవిర్భిరితి
హవిః-భిః । క్షయన్న్ । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ । అసుర । ప్ర)
చేత ఇతి ప్ర-చేతః । రాజన్న్ । ఏనాగ్ంసి। శిశ్ర)థః । కృతాని।
ఉదితి । ఉత్తమమిత్యుత్-తమమ్ । వరుణ । పాశమ్ । అస్మత్ ।
అవేతి । అధమమ్ । వీతి । మధ్యమమ్ । శ్ర)థాయ । అథ ।
వయమ్ । ఆదిత్య ॥౪౯॥ వ్ర)తే । తవ । అనాగసః । అదితయే ।
స్యామ । దధిక్రావ్ణ్ణ ఇతి దధి-క్రావ్ణ్ణః । అకారిషమ్ । జిష్ణోః ।
అశ్వస్య । వాజినః । సురభి । నః । ముఖా । కరత్ । ప్రేతి । నః।
ఆయూగ్ంషి। తారిషత్ । ఏతి । దధిక్రా ఇతి దధి - క్రాః। శవసా।
పఞ్చ । కృష్టీః । సూర్యః ఇవ । జ్యోతిషా । అపః । తతాన । స
హస్ర)సా ఇతి సహస్ర-సాః । శతసా ఇతి శత-సాః । వాజీ। అర్వా।
పృణక్తు । మధ్వా । సమితి । ఇమా । వచాగ్ంసి। అగ్నిః । మూ
ర్ధా । భువః మరుతః । యత్ । హ । నః । దివః । సుమ్నాయన్త
ఇతి సుమ్న-యన్తః । హవామహే । ఏతి । తు । నః ॥ ౫౦ ॥ ఉ
పేతి । గన్తన । యా । వః । శర్మ । శశమానాయ । సన్తి । త్రి)
ధాతూనీతి త్రి-ధాతూని । దాశుషే । యచ్ఛత । అధి । అస్మభ్య
మిత్యస్మ-భ్యమ్ । తాని । మరుతః । వీతి । యన్త । రయిమ్। నః।
ధత్త । వృషణః । సువీరమితి సు-వీరమ్ । అదితిః । నః। ఉరుష్య
తు । అదితిః । శర్మ । యచ్ఛతు । అదితిః । పాతు। అగ్ంహసః।
మహీమ్ । ఊ । స్వితి । మాతరమ్ । సువ్ర)తానామితి సు-వ్ర)

తానామ్ । ఋతస్య । పత్నీమ్ । అవసె । హువెమ । తువి-క్షత్రామితి తువి-క్షత్రామ్ । అజరన్తీమ్ । ఉరూచీమ్ । సుశర్మాణమితి సు-శర్మాణమ్ । అదితిమ్ । సుప్రణీతిమితి సు-ప్రణీతిమ్ । సుత్రామాణమితి సు-త్రామాణమ్ । పృథివీమ్ । ద్యామ్ । అనెహసమ్ । సుశర్మాణమితి సు-శర్మాణమ్ । అదితిమ్ । సుప్రణీతి-మితిసు-ప్రణీతిమ్ । దైవీమ్ । నావమ్ । స్వరిత్రామితి సు-అరిత్రామ్ । అనాగసమ్ । అస్రవన్తీమ్ । ఏతి । రుహెమ । స్వస్తయె । ఇమామ్ । స్వితి । నావమ్ । ఏతి । అరుహమ్॥ శతారిత్రామితి శత-అరిత్రామ్ । శతస్ఫ్యామితి శత-స్ఫ్యమ్ । అచ్ఛిద్రామ్ । పారయిష్ణుమ్ ॥ ౧౯౨ ॥ ౫౧ ॥ దివా న సహస్రిణం వైశ్వానరాదిత్యతూ నో నెహసగ్ంసుశర్మాణమెకాన్న విగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧౧ ॥

దెవాసురాః పర్గా భూమిర్భూమిరుప ప్రియన్త్వసం పశ్వాయ్యజ్ఞస్సం పశ్వామ్యగ్నిహోత్రం మహ్యనామ వైశ్వానర ఏకాదశ ॥ ౧౧ ॥ దెవాసురాః క్షుద్ధస్సంపశ్యామి సం పశ్యామి నక్త ముపగన్తనై కపఞ్చాశత్ ॥ ౫౧ ॥

దెవాసురాః పారయిష్ణుమ్ ॥

హరిః ఓం తత్సత్ ॥

ప్రథమకాండే

షష్ఠః ప్రశ్నః

—:o:—

హరిః । ఓమ్ ॥ సమితి । త్వా । సిఞ్చామి । యజుషా । ప్ర
జామితి ప్ర-జామ్ । ఆయుః । ధనమ్ । చ । బృహస్పతి ప్రసూత
ఇతి బృహస్పతి-ప్రసూతః । యజమానః । ఇహ । మా । రిషత్ ।
ఆజ్యమ్ । అసి । సత్యమ్ । అసి । సత్యస్య । అధ్యక్షమిత్యధి - అ
క్షమ్ । అసి । హవిః । అసి । వైశ్వానరమ్ । వైశ్వదైవమితి వై
శ్వ-దైవమ్ । ఉత్పూతశుష్మమిత్యుత్పూత - శుష్మమ్ । సత్యౌజా ఇతి
సత్య-ఓజాః । సహః । అసి । సహమానమ్ । అసి । సహస్వ । అరా
తీః । సహస్వ । అరాతీయతః । సహస్వ । పృతనాః । సహస్వ । పృత
న్యతః । సహస్రవీర్యమితి సహస్ర-వీర్యమ్ । అసి । తత్ । మా ।
జిన్వ । ఆజ్యస్య । ఆజ్యమ్ । అసి । సత్యస్య । సత్యమ్ । అసి । సత్యా
యురితి సత్య-ఆయుః ॥ ౧ ॥ అసి । సత్య శుష్మమితి సత్య-శుష్మమ్ ।
అసి । సత్యేన । త్వా । అభి । ఘారయామి । తస్య । తే । భక్షీ
య । పఞ్చానామ్ । త్వా । వాతానామ్ । యన్త్రాయ । ధర్త్రాయ ।
గృహ్ణామి । పఞ్చానామ్ । త్వా । ఋతూనామ్ । యన్త్రాయ ।
ధర్త్రాయ । గృహ్ణామి । పఞ్చానామ్ । త్వా । దిశామ్ । యన్త్రా
య । ధర్త్రాయ । గృహ్ణామి । పఞ్చానామ్ । త్వా । పఞ్చజనా

నామితి పఞ్చ-జనానామ్ । యన్త్రాయ । ధర్త్రాయ । గృహ్ణామి । చక్షోః । త్వా । పఞ్చబిలస్యేతి పఞ్చ-బిలస్య । యన్త్రాయ । ధర్త్రాయ । గృహ్ణామి । బ్రహ్మణః । త్వా । తేజసే । యన్త్రాయ । ధర్త్రాయ । గృహ్ణామి । క్షత్రస్య । త్వా । ఓజసే । యన్త్రాయ ॥ ౨ ॥ ధర్త్రాయ । గృహ్ణామి । విశే । త్వా । యన్త్రాయ । ధర్త్రాయ । గృహ్ణామి । సువీర్యాయేతి సు-వీర్యాయ । త్వా । గృహ్ణామి । సుప్రజాస్త్వాయేతి సుప్రజాః-త్వాయ । త్వా । గృహ్ణామి । రాయః । పోషాయ । త్వా । గృహ్ణామి । బ్రహ్మవర్చసాయేతి బ్రహ్మవర్చసాయ । త్వా । గృహ్ణామి । భూః । అస్మాకమ్ । హవిః । దేవానామ్ । ఆశిష ఇత్యా-శిషః । యజమానస్య । దేవానామ్ । త్వా । దేవతాభ్యః । గృహ్ణామి । కామాయ । త్వా । గృహ్ణామి ॥ ౨ ॥ సత్యాయురోజసే యన్త్రాయ త్రయస్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧ ॥

ధ్రువః । అసి । ధ్రువః । అహమ్ । సజాతేష్వితి స-జాతేషు । భూయాసమ్ । ధీరః । చేత్తా । వసువిదితి వసు-విత్ । ఉగ్రః । అసి । ఉగ్రః । అహమ్ । సజాతేష్వితి స-జాతేషు । భూయాసమ్ । ఉగ్రః । చేత్తా । వసువిదితి వసు-విత్ । అభిభూరిత్యభి-భూః । అసి । అభిభూరిత్యభి-భూః । అహమ్ । సజాతేష్వితి స - జాతేషు । భూయాసమ్ । అభిభూరిత్యభి-భూః । చేత్తా । వసువిదితి వసు-విత్ । యునజ్మి । త్వా । బ్రహ్మణా । దైవ్యేన । హవ్యాయ । అస్మై । వో

ధవే । జాతవేద ఇతి జాత-వేదః । ఇన్ధానాః । త్వా । సుప్రజస
ఇతి సు-ప్రజసః । సువీరా ఇతి సు-వీరాః । జ్యోక్ । జీవేమ । బలి
హృత ఇతి బలి-హృతః । వయమ్ । తే । యత్ । మే । అగ్నే ।
అస్య । యజ్ఞస్య । రిష్యాత్ ॥ ౪ ॥ యత్ । వా । స్కన్దాత్ । ఆ
జ్యస్య । ఉత । విష్ణో ఇతి ॥ తేన । హన్మి । సపత్నమ్ । దుర్మరాయు
మితి దుః-మరాయుమ్ । ఏతి । ఏనమ్ । దధామి । నిర్ఋత్యా
ఇతి నిః-ఋత్యాః । ఉపస్థ ఇత్యుప-స్థే । భూః । భువః । సువః ।
ఉచ్ఛుష్మ ఇత్యుత్-శుష్మః । అగ్నే । యజమానాయ । ఏధి । ని
శుష్మ ఇతి ని-శుష్మః । అభిదాసత ఇత్యభి-దాసతే । అగ్నే । దేవే
ద్ధేతి దేవ-ఇద్ధ । మన్విద్ధేతి మను-ఇద్ధ । మన్ద్రజిహ్వేతి మన్ద్ర-
జిహ్వ । అమర్త్యస్య । తే । హోతః । మూర్ధన్ । ఏతి । జిఘర్మి
రాయః । పోషాయ । సుప్రజాస్త్వాయేతి సుప్రజాః-త్వాయ । సు
వీర్యాయేతి సు-వీర్యాయ । మనః । అసి । ప్రాజాపత్యమితి ప్రా
జా-పత్యమ్ । మనసా । మా । భూతేన । ఏతి । విశ । వాక్ । అ
సి । ఐన్ద్రీ । సపత్నక్షయణీతి సపత్న-క్షయణీ ॥ ౫ ॥ వాచా । మా ।
ఇన్ద్రియేణ । ఏతి । విశ । వసన్తమ్ । ఋతూనామ్ । ప్రీణామి ।
సః । మా । ప్రీతః । ప్రీణాతు । గ్రీష్మమ్ । ఋతూనామ్ । ప్రీ
ణామి । సః । మా । ప్రీతః । ప్రీణాతు । వర్షాః । ఋతూనా
మ్ । ప్రీణామి । తాః । మా । ప్రీతాః । ప్రీణన్తు । శరదమ్ ।
ఋతూనామ్ । ప్రీణామి । సా । మా । ప్రీతా । ప్రీణాతు । హేమ

మన్తశిశిరావితి హేమన్త-శిశిరౌ । ఋతూనామ్ । ప్రీణామి । తౌ । ప్రా । ప్రీతౌ । ప్రీణీతామ్ । అగ్నీషోమయోరిత్యగ్నీ - సోమయోః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా । చక్షుష్మాన్ । భూయాసమ్ । అగ్నేః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ - యజ్యయా । అన్నాద ఇత్యన్న-అదః । భూయాసమ్ ॥ ౬ ॥ దబ్ధిః । అసి । అదబ్ధః । భూయాసమ్ । అముమ్ । దభేయమ్ । అగ్నీషోమయోరిత్యగ్నీ-సోమయోః । అహమ్ । దేవ-యజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా । వృత్రహేతి వృత్ర-హా । భూయాసమ్ । ఇన్ద్రాగ్నియోరితీన్ద్ర-అగ్నియోః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా । ఇన్ద్రియావీ । అన్నాద ఇత్యన్న-అదః । భూయాసమ్ । ఇన్ద్రస్య । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా । ఇన్ద్రియావీ । భూయాసమ్ । మహేన్ద్రస్యేతి మహా-ఇన్ద్రస్య । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా । జేమానమ్ । మహిమానమ్ । గమేయమ్ । అగ్నేః । స్విష్టకృత ఇతి స్విష్ట-కృతః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా । ఆయుష్మాన్ । యజ్ఞేన । ప్రతిష్ఠామితి ప్రతి-స్థామ్ । గమేయమ్ ॥ ౭ ॥ రిష్యాత్సపత్న ఉయజ్యాన్నాదో భూయాసగ్ంషట్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧ ॥

అగ్నిః । ప్రా । దురిష్టాదితి దుః-ఇష్టాత్ । పాతు । సవితా । అఘశగ్ంసాదిత్యఘ - శగ్ంసాత్ । యః । మే । అన్తిదూరే । అరాతీయతి । తమ్ । ఏతేన । జేషమ్ । సురూపవర్షవర్ణ ఇతి

సురూప-వర్షవర్ణే । ఏతి । ఇహి । ఇమాః । భద్రాః । దుర్యాః ।
అభి । ఏతి । ఇహి । మామ్ । అనువ్రతేత్యను-వ్రతా । నీతి । ఉ ।
శీర్షాణి । మృఢ్వమ్ । ఇడే । ఏతి । ఇహి । అదితే । ఏతి । ఇహి । సరస్వతి । ఏతి । ఇ
హి । రన్తిః । అసి । రమతిః । అసి । సూనరీ । అసి । జుష్టే ।
జుష్టిమ్ । తే । అశీయ । ఉపహూత ఇత్యుప-హూతే । ఉపహవమి
త్యుప-హవమ్ ॥ ౨ ॥ తే । అశీయ । సా । మే । సత్యా । ఆశీరి
త్యా-శీః । అస్య । యజ్ఞస్య । భూయాత్ । అరేడతా । మనసా । తత్ ।
శకేయమ్ । యజ్ఞః । దివమ్ । రోహతు । యజ్ఞః । దివమ్ । గ
చ్ఛతు । యః । దేవయాన ఇతి దేవ-యానః । పన్థాః । తేన । యజ్ఞః ।
దేవాన్ । అపీతి । ఏతు । అస్మాసు । ఇన్ద్రః । ఇన్ద్రియమ్ । దధా
తు । అస్మాన్ । రాయః । ఉత । యజ్ఞాః । సచన్తామ్ । అస్మాసు ।
సన్తు । ఆశిష ఇత్యా-శిషః । సా । నః । ప్రియా । సుప్రతూర్తి
రితి సు-ప్రతూర్తిః । మఘోనీ । జుష్టిః । అసి । జుషస్వ । నః । జు
ష్టా । నః ॥ ౩ ॥ అసి । జుష్టమ్ । తే । గమేయమ్ । మనః । జ్యో
తిః । జుషతామ్ । ఆజ్యమ్ । విచ్ఛిన్నమితి వి-ఛిన్నమ్ । యజ్ఞమ్ ।
సమితి । ఇమమ్ । దధాతు । బృహస్పతిః । తనుతామ్ । ఇమమ్ ।
నః । విశ్వే । దేవాః । ఇహ । మాదయన్తామ్ । బ్రధ్న । పిన్వస్వ ।
దదతః । మే । మా । క్షాయి । కుర్వతః । మే । మా । ఉపేతి । ద
సత్ । ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః । భాగః । అసి । ఊర్జస్వాన్ ।
పయస్వాన్ । ప్రాణాపానావితి ప్రాణ-అపానౌ । మే । పాహి ।

సమానవ్యానావితి సమాన-వ్యానౌ । మే । పాహి । ఉదానవ్యా
నావిత్యుదాన-వ్యానౌ । మే । పాహి । అక్షితః । అసి । అక్షిత్యై ।
త్వా । మా । మే । క్షేష్ఠాః । అముత్ర । అముష్మిన్న్ । లోకే ॥
౧౦ ॥ ఉపహూతం జుష్టా నస్త్వా వషట్చ ॥ 3 ॥
బర్హిషః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా ।
ప్రజావానితి ప్రజా-వాన్ । భూయాసమ్ । నరాశగ్ంసస్య । అ
హమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ - యజ్యయా । పశుమానితి పశు -
మాన్ । భూయాసమ్ । అగ్నేః । స్విష్టకృత ఇతి స్విష్ట-కృతః । అ
హమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా । ఆయుష్మాన్ । యజ్ఞేన ।
ప్రతిష్ఠామితి ప్రతి-స్థామ్ । గమేయమ్ । అగ్నేః । అహమ్ । ఉ
జ్జితిమిత్యుత్-జితిమ్ । అను । ఉదితి । జేషమ్ । సోమస్య । అహమ్ ।
ఉజ్జితిమిత్యుత్-జితిమ్ । అను । ఉదితి । జేషమ్ । అగ్నేః । అహమ్ ।
ఉజ్జితిమిత్యుత్-జితిమ్ । అను । ఉదితి । జేషమ్ । అగ్నీషోమయో
రిత్యగ్నీ-సోమయోః । అహమ్ । ఉజ్జితిమిత్యుత్-జితిమ్ । అను ।
ఉదితి । జేషమ్ । ఇన్ద్రాగ్నియోరితీన్ద్ర - అగ్నియోః । అహమ్ ।
ఉజ్జితిమిత్యుత్-జితిమ్ । అను । ఉదితి । జేషమ్ । ఇన్ద్రస్య । అహమ్ ।
౧౧ ॥ ఉజ్జితిమిత్యుత్-జితిమ్ । అను । ఉదితి । జేషమ్ । మహేన్ద్ర
స్యేతి మహా-ఇన్ద్రస్య । అహమ్ । ఉజ్జితిమిత్యుత్-జితిమ్ । అను ।
ఉదితి । జేషమ్ । అగ్నేః । స్విష్టకృత ఇతి స్విష్ట-కృతః । అహమ్ ।
ఉజ్జితిమిత్యుత్-జితిమ్ । అను । ఉదితి । జేషమ్ । వాజస్య । మా ।

ప్రసవేనేతి ప్ర-సవేన । ఉద్గ్రాభేణేత్యుత్ - గ్రాభేణ । ఉదితి ।
అగ్రభీత్ । అథ । సపత్నాన్ । ఇన్ద్రః । మే । నిగ్రాభేణేతి ని -
గ్రాభేణ । అధరాన్ । అకః । ఉద్గ్రాభమిత్యుత్ గ్రాభమ్ । చ ।
నిగ్రాభమితి ని-గ్రాభమ్ । చ । బ్రహ్మ । దేవాః । అవీవృధన్న్ ।
అథ । సపత్నాన్ । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర-అగ్నీ । మే । విషూచీనాన్ ।
వీతి । అస్యతామ్ । ఏత । ఇమాః । అగన్న్ । ఆశిష ఇత్యా-శిషః ।
దోహకామా ఇతి దోహ-కామాః । ఇన్ద్రవన్త ఇతీన్ద్ర-వన్తః ॥
౧౨ ॥ వనామహే । ధుక్షీమహి । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । ఇషమ్ ।
రోహితేన । త్వా । అగ్నిః । దేవతామ్ । గమయతు । హరిభ్యా
మితి హరి-భ్యామ్ । త్వా । ఇన్ద్రః । దేవతామ్ । గమయతు । ఏత
శేన । త్వా । సూర్యః । దేవతామ్ । గమయతు । వీతి । తే । ముఞ్చామి ।
రశనాః । వీతి । రశ్మీన్ । వీతి । యోక్త్రా । యాని । పరిచర్తనా
నీతి పరి-చర్తనాని । ధత్తాత్ । అస్మాసు । ద్రవిణమ్ । యత్ । చ ।
భద్రమ్ । ప్రేతి । నః । బ్రూతాత్ । భాగధా ఇతి భాగ-ధాః । దే
వతాసు । విష్ణోః । శంయోరితి శం-యోః । అహమ్ । దేవయజ్య
యేతి దేవ-యజ్యయా । యజ్ఞేన । ప్రతిష్ఠామితి ప్రతి-స్థామ్ । గ
మేయమ్ । సోమస్య । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా ॥
౧౩ ॥ సురేతా ఇతి సు-రేతాః । రేతః । ధిషీయ । త్వష్టుః । అహమ్ ।
దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా । పశూనామ్ । రూపమ్ । పుషే
యమ్ । దేవానామ్ । పత్నీః । అగ్నిః । గృహపతిరితి గృహ -

ప్రతిః । యజ్ఞస్య । మిథునమ్ । తయోః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి
దేవ-యజ్యయా । మిథునేన । ప్రేతి । భూయాసమ్ । వేదః । అసి ।
విత్తిః । అసి । విదేయ । కర్మ । అసి । కరుణమ్ । అసి । క్రియా
సమ్ । సనిః । అసి । సనితా । అసి । సనేయమ్ । ఘృతవన్తమితి
ఘృత-వన్తమ్ । కులాయినమ్ । రాయః । పోషమ్ । సహస్రిణమ్ ।
వేదః । దదాతు । వాజినమ్ ॥ ౧౫ ॥ ఇన్ద్రస్యాహమిన్ద్రియావన్తస్సో
మస్యాహం దేవయజ్యయా చతుశ్చత్వారింశచ్చ ॥ ౪ ॥

ఏతి । ప్యాయతామ్ । ధ్రువా । ఘృతేన । యజ్ఞంయజ్ఞ
మితి యజ్ఞం-యజ్ఞమ్ । ప్రతీతి । దేవయద్భ్య ఇతి దేవయత్-భ్యః ।
సూర్యాయాః । ఊధః । అదిత్యాః । ఉపస్థ ఇత్యుప-స్థే । ఉరుధా
రేత్యురు - ధారా । పృథివీ । యజ్ఞే । అస్మిన్ । ప్రజాపతేరితి
ప్రజా - పతేః । విభానితి వి-భాన్ । నామ । లోకః । తస్మిన్ ।
త్వా । దధామి । సహ । యజమానేన । సత్ । అసి । సత్ । మే ।
భూయాః । సర్వమ్ । అసి । సర్వమ్ । మే । భూయాః । పూర్ణమ్
అసి । పూర్ణమ్ । మే । భూయాః । అక్షితమ్ । అసి । మా । మే ।
క్షేష్ఠాః । ప్రాచ్యామ్ । దిశి । దేవాః । ఋత్విజః । మార్జయన్తామ్ ।
దక్షిణాయామ్ ॥ ౧౬ ॥ దిశి । మాసాః । పితరః । మార్జయన్తామ్ ।
ప్రతీచ్యామ్ । దిశి । గృహాః । పశవః । మార్జయన్తామ్ । ఉదీ
చ్యామ్ । దిశి । ఆపః । ఓషధయః । వనస్పతయః । మార్జయన్తామ్ ।
ఊర్ధ్వాయామ్ । దిశి । యజ్ఞః । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః । యజ్ఞ

పతిరితి యజ్ఞ - పతిః । మూర్జయన్తామ్ । విష్ణోః । క్రమః । అసి ।
అభిమాతిహేత్యభిమాతి-హా । గాయత్రేణ । ఛన్దసా । పృథివీమ్ ।
అను । వీతి । క్రమే । నిర్భక్త ఇతి నిః - భక్తః । సః । యమ్ ।
ద్విష్మః । విష్ణోః । క్రమః । అసి । అభిశస్తిహేత్యభిశస్తి - హా ।
త్రైష్టుభేన । ఛన్దసా । అన్తరిక్షమ్ । అను । వీతి । క్రమే । నిర్భ
క్త ఇతి నిః-భక్తః । సః । యమ్ । ద్విష్మః । విష్ణోః । క్రమః । అసి ।
అరాతీయతః । హన్తా । జాగతేన । ఛన్దసా । దివమ్ । అను । వీతి ।
క్రమే । నిర్భక్త ఇతి నిః-భక్తః । సః । యమ్ । ద్విష్మః । విష్ణోః ।
క్రమః । అసి । శత్రూయత ఇతి శత్రు - యతః । హన్తా । ఆనుష్టు
భేనేత్యాను-స్తుభేన । ఛన్దసా । దిశః । అను । వీతి । క్రమే । నిర్భ
క్త ఇతి నిః-భక్తః । సః । యమ్ । ద్విష్మః ॥౧౬॥ దక్షిణాయామన్త
రిక్షమను వి క్రమే నిర్భక్తస్సయన్ద్విష్మో విష్ణోరేకాన్న త్రింశచ్చ ॥౫॥

అగన్మ । సువః । సువః । అగన్మ । సన్దృశ ఇతి సం-దృశః । తే ।
మా । ఛిత్సి । యత్ । తే । తపః । తస్మై । తే । మా । ఏతి ।
వృక్షి । సుభూరితి సు-భూః । అసి । శ్రేష్ఠః । రశ్మీనామ్ । ఆయు
ర్ధా ఇత్యాయుః - ధాః । అసి । ఆయుః । మే । ధేహి । వర్చోధా
ఇతి వర్చః-ధాః । అసి । వర్చః । మయి । ధేహి । ఇదమ్ । అహమ్ ।
అముమ్ । భ్రాతృవ్యమ్ । ఆభ్యః । దిగ్భ్య ఇతి దిక్-భ్యః । అస్యై ।
దివః । అస్మాత్ । అన్తరిక్షాత్ । అస్యై । పృథివ్యాః । అస్మాత్ ।
అన్నాద్యాదిత్యన్న - అద్యాత్ । నిరితి । భజామి । నిర్భక్త ఇతి

నిః-భక్తః । సః । యమ్ । ద్విష్మః ॥ ౧౭ ॥ సమితి । జ్యోతిషా ।
అభూవమ్ । ఐన్ద్రీమ్ । ఆవృతమిత్యా-వృతమ్ । అన్వావర్త ఇత్య
ను-ఆవర్తే । సమితి । అహమ్ । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । సమితి ।
మయా । ప్రజేతి ప్ర-జా । సమితి । అహమ్ । రాయః । పోషేణ ।
సమితి । మయా । రాయః । పోషః । సమిద్ధ ఇతి సమ్-ఇద్ధః । అగ్నే ।
మే । దీదిహి । సమేద్ధేతి సమ్-ఏద్ధా । తే । అగ్నే । దీద్యాసమ్ । వసు
మానితి వసు-మాన్ । యజ్ఞః । వసీయాన్ । భూయాసమ్ । అగ్నే ।
ఆయూగ్ంషి । పవసే । ఏతి । సువ । ఊర్జమ్ । ఇషమ్ । చ । నః ।
ఆరే । బాధస్వ । దుచ్ఛునామ్ । అగ్నే । పవస్వ । స్వపా ఇతి సు-అ
పాః । అస్మే ఇతి । వర్చః । సువీర్యమితి సు-వీర్యమ్ ॥ ౧౮ ॥ దధత్ । పోషమ్ ।
రయిమ్ । మయి । అగ్నే । గృహపత ఇతి గృహ-పతే । సుగృ
హపతిరితి సు-గృహపతిః । అహమ్ । త్వయా । గృహపతినేతి
గృహ-పతినా । భూయాసమ్ । సుగృహపతిరితి సు-గృహపతిః ।
మయా । త్వమ్ । గృహపతినేతి గృహ-పతినా । భూయాః ।
శతమ్ । హిమాః । తామ్ । ఆశిషమిత్యాశిషమ్ । ఏతి । శాసే । తన్తవే ।
జ్యోతిష్మతీమ్ । తామ్ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏతి । శాసే । అముష్మై ।
జ్యోతిష్మతీమ్ । కః । త్వా । యునక్తి । సః । త్వా । వీతి । ముఞ్చతు ।
అగ్నే । వ్రతపత ఇతి వ్రత-పతే । వ్రతమ్ । అచారిషమ్ । తత్ । అశకమ్ ।
తత్ । మే । అరాధి । యజ్ఞః । బభూవ । సః । ఏతి ॥ ౧౯ ॥ బభూవ । సః ।
ప్రేతి । జజ్ఞే । సః । వావృధే । సః । దేవానామ్ । అధిపతిరిత్యధి-

ప్రతిః । బభూవ । సః । అస్మాన్ । అధిపత్నీనిత్యధి - పత్నీన్ । కరోతు । వయమ్ । స్యామ । పతయః । రయీణామ్ । గోమానితి గో-మాన్ । అగ్నే । అవిమానిత్యవి-మాన్ । అశ్వీ । యజ్ఞః । నృవత్సఖేతి నృవత్-సఖా । సదమ్ । ఇత్ । అప్రమృష్య ఇత్యప్ర-మృష్యః । ఇడావానితీడా-వాన్ । ఏషః । అసుర । ప్రజావానితి ప్రజా-వాన్ । దీర్ఘః । రయిః । పృథుబుధ్న ఇతి పృథు-బుధ్నః । సభావానితి సభా-వాన్ ॥ ౨౦ ॥ దివ్యష్మస్సువీర్యగ్ంసఆపఞ్చత్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౬ ॥

యథా । వై । సమృతసోమా ఇతి సమృత - సోమాః । ఏవమ్ । వై । ఏతే । సమృతయజ్ఞా ఇతి సమృత-యజ్ఞాః । యత् । దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ । కస్య । వా । అహ । దేవాః । యజ్ఞమ్ । ఆగచ్ఛన్తీత్యా - గచ్ఛన్తి । కస్య । వా । న । బహూనామ్ । యజమానానామ్ । యః । వై । దేవతాః । పూర్వః । పరిగృహ్ణాతీతి పరి-గృహ్ణాతి । సః । ఏనాః । శ్వః । భూతే । యజతే । ఏతత్ । వై । దేవానామ్ । ఆయతనమిత్యా - యతనమ్ । యత్ । ఆహవనీయ ఇత్యా-హవనీయః । అన్తరా । అగ్నీ ఇతి । పశూనామ్ । గార్హపత్య ఇతి గార్హ-పత్యః । మనుష్యాణామ్ । అన్వాహార్యపచన ఇత్యన్వాహార్య-పచనః । పితృణామ్ । అగ్నిమ్ । గృహ్ణాతి । స్వే । ఏవ । ఆయతన ఇత్యా-యతనే । దేవతాః । పరీతి ॥ ౨౧ ॥ గృహ్ణాతి । తాః । శ్వః । భూతే । యజతే । వ్రతేన । వై । మేధ్యః । అగ్నిః । వ్రతపతిరితి వ్రత-పతిః । బ్రాహ్మణః । వ్రతభృ

దితి వ్రత-భృత్ । వ్రతమ్ । ఉపైష్యన్నిత్యుప - ఏష్యన్న్ । బ్రూ యాత్ । అగ్నే । వ్రతపత ఇతి వ్రత-పతే । వ్రతమ్।చరిష్యామి। ఇతి । అగ్నిః । వై । దేవానామ్ । వ్రతపతిరితి వ్రత-పతిః।తస్మై। ఏవ । ప్రతిప్రోచ్యేతి ప్రతి-ప్రోచ్య । వ్రతమ్ । ఏతి । లభతే । బర్ హిషా । పూర్ణమాస ఇతి పూర్ణ-మాసే । వ్రతమ్ । ఉపైతి।ప్రతి। వత్సైః । అమావాస్యాయామిత్యమా - వాస్యాయామ్ । ఏతత్। హి । ఏతయోః । ఆయతనమిత్యా-యతనమ్ । ఉపస్తీర్య ఇత్యు ప-స్తీర్యః । పూర్వః । చ । అగ్నిః । అపరః । చ । ఇతి । ఆహుః। మనుష్యాః ॥ ౨౨ ॥ ఇత్ । ను । వై । ఉపస్తీర్ణమిత్యుప- స్తీర్ణమ్। ఇచ్ఛన్తి । కిమ్ । ఉ । దేవాః । యేషామ్ । నవావసానమితి నవ - అవసానమ్ । ఉపైతి । అస్మిన్న్ । శ్వః । యక్ష్యమాణే । దేవతాః। వసన్తి । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । అగ్నిమ్। ఉపస్తృణాతీత్యుప- స్తృణాతి। యజమానేన । గ్రామ్యాః । చ । పశవః । అవరుధ్యా ఇత్యవ-రుధ్యాః । ఆరణ్యాః । చ । ఇతి । ఆహుః । యత్ । గ్రా మ్యాన్ । ఉపవసతీత్యుప-వసతి । తేన । గ్రామ్యాన్ । అవేతి । రున్ధే। యత్ । ఆరణ్యస్య । అశ్నాతి । తేన । ఆరణ్యాన్ । యత్। అనాశ్వాన్ । ఉపవసేదిత్యుప-వసేత్ । పితృదేవత్య ఇతి పితృ - దేవత్యః । స్యాత్ । ఆరణ్యస్య । అశ్నాతి । ఇన్ద్రియమ్ ॥ ౨౩ ॥ వై । ఆరణ్యమ్ । ఇన్ద్రియమ్ । ఏవ । ఆత్మన్ । ధత్తే । యత్ । అనాశ్వాన్ ।ఉపవసేదిత్యుప-వసేత్ ।క్షోధుకః।స్యాత్ ।యత్ । అశ్న

యాత్ । రుద్రః । అస్య । ప్రశూన్ । అభీతి । మన్యేత । అపః ।
అశ్నాతి । తత్ । న । ఇవ । అశితమ్ । న । ఇవ । అనశితమ్ । న ।
క్షోధుకః । భవతి । న । అస్య । రుద్రః । ప్రశూన్ । అభీతి । మన్య
తే । వజ్రః । వై । యజ్ఞః । క్షుత్ । ఖలు । వై । మనుష్యస్య ।
భ్రాతృవ్యః । యత్ । అనాశ్వాన్ । ఉపవసతీత్యుప-వసతి । వజ్రేణ ।
ఏవ । సాక్షాదితి స-అక్షాత్ । క్షుధమ్ । భ్రాతృవ్యమ్ । హన్తి ॥
౨౮ ॥ పరి మనుష్యా ఇన్ద్రియగ్ం సాక్షాత్త్రీణిచ ॥ ౭ ॥
యః । వై । శ్రద్ధామితి శ్రత్-ధామ్ । అనారభ్యేత్యనా-రభ్య ।
యజ్ఞేన । యజతే । న । అస్య । ఇష్టాయ । శ్రత్ । దధతే । అపః ।
ప్రేతి । నయతి । శ్రద్ధేతి శ్రత్-ధా । వై । ఆపః । శ్రద్ధామితి
శ్రత్-ధామ్ । ఏవ । ఆరభ్యేత్యా-రభ్య । యజ్ఞేన । యజతే । ఉ
భయే । అస్య । దేవమనుష్యా ఇతి దేవ-మనుష్యాః । ఇష్టాయ ।
శ్రత్ । దధతే । తత్ । ఆహుః । అతీతి । వై । ఏతాః । వృత్రమ్ ।
మ్ । నైదన్తి । అతీతి । వాచమ్ । మనః । వావ । ఏతాః । న ।
అతీతి । నైదన్తి । ఇతి । మనసా । ప్రేతి । నయతి । ఇయమ్ । వై ।
మనః ॥ ౨౯ ॥ అనయా । ఏవ । ఏనాః । ప్రేతి । నయతి । అస్క
న్నహవిరిత్యస్క-న్న-హవిః । భవతి । యః । ఏవమ్ । వేద । యజ్ఞా
యుధానీతి యజ్ఞ-ఆయుధాని । సమితి । భరతి । యజ్ఞః । వై । యజ్ఞా
యుధానీతి యజ్ఞ-ఆయుధాని । యజ్ఞమ్ । ఏవ । తత్ । సమితి ।
భరతి । యత్ । ఏకమేకమిత్యేకం - ఏకమ్ । సమ్భరేదితి సం-భ

రేత్ । పితృదేవత్యానీతి పితృ-దేవత్యాని । స్యుః । యత్ । సహ ।
సర్వాణి । మానుషాణి । ద్వేద్వే ఇతి ద్వే-ద్వే । సమితి । భరన్తి ।
యాజ్యానువాక్యయోరితి యాజ్యా - అనువాక్యయోః । ఏవ ।
రూపమ్ । కరోతి । అథో ఇతి । మిథునమ్ । ఏవ । యః । వై ।
దశ । యజ్ఞాయుధానీతి యజ్ఞ-ఆయుధాని । వేద । ముఖతః । అస్య ।
యజ్ఞః । కల్పతే । స్ఫ్యః ॥ ౨౮ ॥ చ । కపాలాని । చ । అగ్ని
హోత్రహవణీత్యగ్నిహోత్ర-హవనీ । చ । శూర్పమ్ । చ । కృష్ణాజినమితి
కృష్ణ-అజినమ్ । చ । శమ్యా । చ । ఉలూఖలమ్ । చ । ముసలమ్ ।
చ । దృషత్ । చ । ఉపలా । చ । ఏతాని । వై । దశ । యజ్ఞా
యుధానీతి యజ్ఞ-ఆయుధాని । యః । ఏవమ్ । వేద । ముఖతః ।
అస్య । యజ్ఞః । కల్పతే । యః । వై । దేవేభ్యః । ప్రతిప్రోచ్యేతి
ప్రతి-ప్రోచ్య । యజ్ఞేన । యజతే । జుషన్తే । అస్య । దేవాః ।
హవ్యమ్ । హవిః । నిరుప్యమాణమితి నిః-ఉప్యమానమ్ । అభీతి ।
మన్త్రయేత । అగ్నిమ్ । హోతారమ్ । ఇహ । తమ్ । హువే ।
ఇతి ॥ ౨౯ ॥ దేవేభ్యః । ఏవ । ప్రతిప్రోచ్యేతి ప్రతి - ప్రోచ్య ।
యజ్ఞేన । యజతే । జుషన్తే । అస్య । దేవాః । హవ్యమ్ । ఏషః ।
వై । యజ్ఞస్య । గ్రహః । గృహీత్వా । ఏవ । యజ్ఞేన । యజతే ।
తత్ । ఉదిత్వా । వాచమ్ । యచ్ఛతి । యజ్ఞస్య । ధృత్యై । అథో
ఇతి । మనసా । వై । ప్రజాపతిరితి ప్రజా - పతిః । యజ్ఞమ్ । అత
నుత । మనసా । ఏవ । తత్ । యజ్ఞమ్ । తనుతే । రక్షసామ్ । అన

న్వవచారా్రామేత్యనను అవచా్రార్రాయ । యః । వై । యజ్ఞమ్ । యోగే ।
ఆగత ఇత్యా-గతే । యునక్తి । యుఙ్క్తే । యుఙ్క్తే నేషు । కః ।
త్వా । యునక్తి । సః । త్వా । యునక్తు । ఇతి । ఆహ । ప్రజాప
తిరితి ప్రజా-పతిః । వై । కః । ప్రజాపతినేతి ప్రజా-పతినా । ఏవ ।
ఏనమ్ । యునక్తి । యుఙ్క్తే । యుఙ్క్తే నేషు ॥ ౨౮ ॥ వై షనస్స ఫ్య
ఇతి యునక్త్వేకాదశ చ ॥ ౮ ॥

ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । యజ్ఞాన్ । అసృజత । అగ్ని
హోత్రమిత్యగ్ని-హోత్రమ్ । చ । అగ్నిష్టోమమిత్యగ్ని-స్తోమమ్ । చ । పౌర్ణ
మాసీమితి పౌర్ణ-మాసీమ్ । చ । ఉక్థ్యమ్ । చ । అమావాస్యామిత్యమా-వా
స్యామ్ । చ । అతిరాత్రమిత్యతి-రాత్రమ్ । చ । తాన్ । ఉదితి । అమిమీత । యా
వత్ । అగ్నిహోత్రమిత్యగ్ని-హోత్రమ్ । ఆసీత్ । తావాన్ । అగ్నిష్టోమ
ఇత్యగ్ని-స్తోమః । యావతీ । పౌర్ణమాసీతి పౌర్ణ-మాసీ । తావాన్ ।
ఉక్థ్యః । యావతీ । అమావాస్యేత్యమా-వాస్యా । తావాన్ । అతి
రాత్ర ఇత్యతి-రాత్రః । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । అగ్నిహోత్రమి
త్యగ్ని-హోత్రమ్ । జుహోతి । యావత్ । అగ్నిష్టోమనేత్యగ్ని-స్తోమేన ।
ఉపాప్నోతీత్యుప-ఆప్నోతి । తావత్ । ఉపేతి । ఆప్నోతి । యః ।
ఏవం । విద్వాన్ । పౌర్ణమాసీమితి పౌర్ణ-మాసీమ్ । యజతే । యా
వత్ । ఉక్థ్యేన । ఉపాప్నోతీత్యుప-ఆప్నోతి ॥ ౨౯ ॥ తావత్ । ఉ
పేతి । ఆప్నోతి । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । అమావాస్యామిత్య
మా-వాస్యామ్ । యజతే । యావత్ । అతిరాత్రేణేత్యతి-రాత్రేణ । ఉ

పాప్నోతీత్యుప-ఆప్నోతి । తావత్ । ఉపేతి । ఆప్నోతి । పరమేష్ఠినః ।
వై । ఏషః । యజ్ఞః । అగ్రే । ఆసీత్ । తేన । సః । పరమామ్ । కా
ష్ఠామ్ । అగచ్ఛత్ । తేన । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । నిర
వాసాయయదితి నిః-అవాసాయయత్ । తేన । ప్రజాపతిరితి
ప్రజా-పతిః । పరమామ్ । కాష్ఠామ్ । అగచ్ఛత్ । తే
న । ఇన్ద్రమ్ । నిరవాసాయయదితి నిః-అవాసాయయత్ । తేన ।
ఇన్ద్రః । పరమామ్ । కాష్ఠామ్ । అగచ్ఛత్ । తేన । అగ్నీషో
మావిత్యగ్నీ-సోమా । నిరవాసాయయదితి నిః-అవాసాయయత్ ।
తేన । అగ్నీషోమావిత్యగ్నీ-సోమా । పరమామ్ । కాష్ఠామ్ । అ
గచ్ఛతామ్ । యః ॥ ౩౦ ॥ ఏవమ్ । విద్వాన్ । దర్శపూర్ణమాసా
వితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ । యజతే । పరమామ్ । ఏవ । కాష్ఠామ్ ।
గచ్ఛతి । యః । వై । ప్రజాతేనేతి ప్ర-జాతేన । యజ్ఞేన । య
జతే । ప్రేతి । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । పశుభిరితి పశు-భిః । మిథు
నైః । జాయతే । ద్వాదశ । మాసాః । సంవత్సర ఇతి సం-వత్స
రః । ద్వాదశ । ద్వన్ద్వానీతి ద్వం-ద్వాని । దర్శపూర్ణమాసయో
రితి దర్శ-పూర్ణమాసయోః । తాని । సమ్పాద్యానీతి సం-పాద్యా
ని । ఇతి । ఆహుః । వత్సమ్ । చ । ఉపావసృజతీత్యుప-అవసృ
జతి । ఉఖామ్ । చ । అధీతి । శ్రయతి । అవేతి । చ । హన్తి ।
దృషదౌ । చ । సమాహన్తీతి సం-ఆహన్తి । అధీతి । చ । వపతే ।
కపాలాని । చ । ఉపేతి । దధాతి । పురోడాశమ్ । చ ॥ ౩౧ ॥ ఆ

ధిశ్రయతీత్యధి-శ్రయతి । ఆజ్యమ్ । చ । స్తమ్బయజురితి స్తమ్బ-
యజుః । చ । హరతి । అభీతి । చ । గృహ్ణాతి । వేదిమ్ । చ । ప
రిగృహ్ణాతీతి పరి - గృహ్ణాతి । పత్నీమ్ । చ । సమితి । నహ్యతి ।
ప్రోక్షణీరితి ప్ర-ఉక్షణీః । చ । ఆసాదయతీత్యా-సాదయతి। ఆజ్యమ్।
చ । ఏతాని । వై । ద్వాదశ । ద్వన్ద్వానీతి ద్వం-ద్వాని । దర్శ
పూర్ణమాసయోరితి దర్శ - పూర్ణమాసయోః । తాని । యః । ఏ
వమ్ । సమ్పాద్యేతి సం-పాద్య । యజతే । ప్రజాతేనేతి ప్ర-జాతే
న। ఏవ।యజ్ఞేన । యజతే । ప్రేతి । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । పశు
భిరితి పశు-భిః । మిథునైః । జాయతే ॥ ౩౨ ॥ ఉక్థైర్నోపాప్నోత్య
గచ్ఛతాంయః పురోడాశం చ చత్వారింశచ్చ॥ ౯ ॥

ధ్రువః । అసి।ధ్రువః । అహమ్।సజాతేష్వితిస - జాతేషు
భూయాసమ్ । ఇతి । ఆహ । ధ్రువాన్ । ఏవ । ఏనాన్ । కురుతే ।
ఉగ్రః । అసి । ఉగ్రః । అహమ్ । సజాతేష్వితి స-జాతేషు । భూ
యాసమ్ । ఇతి । ఆహ । అప్రతివాదిన ఇత్యప్రతి-వాదినః । ఏవ
ఏనాన్ । కురుతే । అభిభూరిత్యభి-భూః । అసి। అభిభూరిత్యభి-భూః
అహమ్ । సజాతేష్వితి స-జాతేషు । భూయాసమ్ । ఇతి । ఆహ
యః । ఏవ । ఏనమ్ । ప్రత్యుత్పిపీతే ఇతి ప్రతి-ఉత్పిపీతే । తమ్।ఉపే
తి । అస్యతే । యునజ్మి । త్వా । బ్రహ్మణా। దైవ్యేన । ఇతి । ఆ
హ । ఏషః । వై । అగ్నేః । యోగః । తేన ॥ ౩౩ ॥ ఏవ । ఏనమ్।
యునక్తి । యజ్ఞస్య । వై । సమృద్ధేనేతి సం-ఋద్ధేన । దేవాః । ప్ర

వర్గ మితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । ఆయన్న్ । యజ్ఞస్య । వ్యృద్ధే
నేతి వి-ఋద్ధేన । అసురాః । పరేతి । అభావయన్న్ । యత్ ।
వై । అగ్నే । అస్య । యజ్ఞస్య । రిష్యాత్ । ఇతి । ఆహ । యజ్ఞ
స్య । ఏవ । తత్ । సమృద్ధేనేతి సం-ఋద్ధేన । యజమానః । సువర్గ
మితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । ఏతి । యజ్ఞస్య । వ్యృద్ధేనేతి వి-ఋ
ద్ధేన । భ్రాతృవ్యాన్ । పరేతి । భావయతి । అగ్నిహోత్ర మిత్య
గ్ని-హోత్రమ్ । ఏతాభిః । వ్యాహృతీభిరితి వ్యాహృతి-భిః । ఉపే
తి । సాదయేత్ । యజ్ఞముఖమితి యజ్ఞ-ముఖమ్ । వై । అగ్ని
హోత్రమిత్యగ్ని-హోత్రమ్ । బ్రహ్మ । ఏతాః । వ్యాహృతయ ఇతి
వి-ఆహృతయః । యజ్ఞముఖ ఇతి యజ్ఞ-ముఖే । ఏవ । బ్రహ్మ॥
౩౮ ॥ కుర్వతే । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరే । పర్యాగత ఇతి ప
రి-ఆగతే । ఏతాభిః । ఏవ । ఉపేతి । సాదయేత్ । బ్రహ్మ-ణా ।ఏవ
ఉభయతః। సంవత్సరమితి సం - వత్సరమ్। పరీతి । గృహ్ణాతి ।
దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ-పూర్ణమాసా । చాతుర్మాస్యానీతి
చాతుః-మాస్యాని । ఆలభమాన ఇత్యా-లభమానః । ఏతాభిః ।
వ్యాహృతీభిరితి వ్యాహృతి-భిః।హవీగ్ంషి । ఏతి । సాదయేత్ । య
జ్ఞముఖమితి యజ్ఞ-ముఖమ్ । వై । దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ-
పూర్ణమాసౌ । చాతుర్మాస్యానీతి చాతుః-మాస్యాని । బ్రహ్మ । ఏ
తాః । వ్యాహృతయ ఇతి వి-ఆహృతయః । యజ్ఞముఖ ఇతి యజ్ఞ-
ముఖే । ఏవ । బ్రహ్మ । కుర్వతే । సంవత్సర ఇతి సం - వత్సరే ।

పర్యాగత్త ఇతి పరి-ఆగతె । ఏతాభిః । ఏవ । ఏతి । స్వాదయైత్ ।
బ్రహ్మణా । ఏవ । ఉభయతః । సంవత్సరమితి సం-వత్సరమ్ । ప
రీతి । గృహ్ణాతి । యత్ । వై । యజ్ఞస్య । సామ్నా । క్రియ
తె । రాష్ట్రమ్ ॥ ౩౫ ॥ యజ్ఞస్య । ఆశీరిత్యా - శీః । గచ్ఛతి ।
యత్ । ఋచా । విశమ్ । యజ్ఞస్య । ఆశీరిత్యా- శీః । గచ్ఛతి ।
అథ । బ్రాహ్మణః । అనాశీర్కేణ । యజ్ఞేన । యజతె । సామిధేనీరితి
సాం-ఇధేనీః । అనువక్ష్యన్నిత్యను-వక్ష్యన్ । ఏతాః । వ్యాహృతీ
రితి వి-ఆహృతీః । పురస్తాత్ । దధ్యాత్ । బ్రహ్మ । ఏవ । ప్రతి
పదమితి ప్రతి-పదమ్ । కురుతె । తథా । బ్రాహ్మణః । సాశీర్కేణేతి
స-ఆశీర్కేణ । యజ్ఞేన । యజతె । యమ్ । కామయేత । యజమా
నమ్ । భ్రాతృవ్యమ్ । అస్య । యజ్ఞస్య । ఆశీరిత్యా-శీః । గచ్ఛేత్ ।
ఇతి । తస్య । ఏతాః । వ్యాహృతీరితి వి-ఆహృతీః । పురోనువాక్యా
యామితి పురః-అనువాక్యాయామ్ । దధ్యాత్ । భ్రాతృవ్యదేవ
త్యేతి భ్రాతృవ్య-దేవత్యా । వై । పురోనువాక్యేతి పురః - అను
వాక్యా । భ్రాతృవ్యమ్ । ఏవ । అస్య । యజ్ఞస్య ॥ ౩౬ ॥ ఆశీరి
త్యా-శీః । గచ్ఛతి । యాన్ । కామయేత । యజమానాన్ । స
మావతీ । ఏనాన్ । యజ్ఞస్య । ఆశీరిత్యా-శీః । గచ్ఛేత్ । ఇతి ।
తెషామ్ । ఏతాః । వ్యాహృతీరితి వి - ఆహృతీః । పురోనువాక్యా
యాః ఇతి పురః-అనువాక్యాయాః । అర్ధర్చ ఇత్యర్ధ-ఋచే । ఏకామ్ ।
దధ్యాత్ । యాజ్యాయై । పురస్తాత్ । ఏకామ్ । యాజ్యాయాః ।

అర్ధర్చ ఇత్యర్ధ-ఋచె । ఏకామ్ । తథా । ఏవైనా । సమావతీ ।
యజ్ఞస్య । ఆశీరిత్యా-శీః । గచ్ఛతి । యథా । వై । పర్జన్యః । సు
వృష్టమితి సు-వృష్టమ్ । వర్షతి । ఏవమ్ । యజ్ఞః । యజమానా
య । వర్షతి । స్థలయా । ఉదకమ్ । పరిగృహ్ణన్తీతి పరి-గృ
హ్ణన్తి । ఆశిషేత్యా-శిషా । యజ్ఞమ్ । యజమానః । పరీతి । గృ
హ్ణాతి । మనః । అసి । ప్రాజాపత్యమితి ప్రాజా-పత్యమ్ ॥ ౩౨ ॥
మనసా । మా । భూతేన । ఏతి । విశ । ఇతి । ఆహ । మనః । వై ।
ప్రాజాపత్యమితి ప్రాజా-పత్యమ్ । ప్రాజాపత్య ఇతి ప్రాజా-పత్యః ।
యజ్ఞః । మనః । ఏవ । యజ్ఞమ్ । ఆత్మన్న్ । ధత్తే । వాక్ । అసి ।
ఐన్ద్రీ । సపత్నక్షయణీతి సపత్న-క్షయణీ । వాచా । మా । ఇ
న్ద్రియేణ । ఏతి । విశ । ఇతి । ఆహ । ఐన్ద్రీ । వై । వాక్ । వాచమ్ ।
ఏవ । ఐన్ద్రీమ్ । ఆత్మన్ । ధత్తే ॥ ౩౩ ॥ తేనైవ బ్రహ్మ రాష్ట్రి
మేవాస్య యజ్ఞస్య ప్రాజాపత్యగ్ం షట్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౦ ॥

యః । వై । సప్తదశమితి సప్త - దశమ్ । ప్రజాపతిమితి
ప్రజా-పతిమ్ । యజ్ఞమ్ । అన్వాయత్తమిత్యను - ఆయత్తమ్ । వే
ద । ప్రతీతి । యజ్ఞేన । తిష్ఠతి । న । యజ్ఞాత్ । భ్రగ్ంశతే । ఏతి ।
శ్రావయ । ఇతి । చతురక్షరమితి చతుః-అక్షరమ్ । అస్తు । శ్రౌ
షట్ । ఇతి । చతురక్షరమితి చతుః - అక్షరమ్ । యజ । ఇతి ।
ద్వ్యక్షరమితి ద్వి-అక్షరమ్ । యె । యజామహే । ఇతి । పఞ్చా
క్షరమితి పఞ్చ-అక్షరమ్ । ద్వ్యక్షర ఇతి ద్వి-అక్షరః । వషట్కార

ఇతి వషట్-కారః । ఏషః । వై । సప్తదశ ఇతి సప్త-దశః । ప్ర
జాపతిరితి ప్రజా-పతిః । యజ్ఞమ్ । అన్వాయత్త ఇత్యను-ఆయత్తః ।
యః । ఏవమ్ । వేద । ప్రతీతి । యజ్ఞేన । తిష్ఠతి । న । యజ్ఞాత్ ।
భ్రంశతే । యః । వై । యజ్ఞస్య । ప్రాయణమితి ప్ర-అయనమ్ ।
ప్రతిష్ఠామితి ప్రతి-స్థామ్ ॥ ౩౯ ॥ ఉదయనమిత్యుత్-అయనమ్ ।
వేద । ప్రతిష్ఠితేనేతి ప్రతి-స్థితేన । అరిష్టేన । యజ్ఞేన । సగ్ంస్థా
మితి సం-స్థామ్ । గచ్ఛతి । ఏతి । శ్రావయ । అస్తు । శ్రౌషట్ ।
యజ । యే । యజామహే । వషట్కార ఇతి వషట్-కారః । ఏ
తత్ । వై । యజ్ఞస్య । ప్రాయణమితి ప్ర-అయనమ్ । ఏషా । ప్ర
తిష్ఠేతి ప్రతి-స్థా । ఏతత్ । ఉదయనమిత్యుత్-అయనమ్ । యః ।
ఏవమ్ । వేద । ప్రతిష్ఠితేనేతి ప్రతి-స్థితేన । అరిష్టేన । యజ్ఞేన । స
గ్ంస్థామితి సం-స్థామ్ । గచ్ఛతి । యః । వై । సూనృతాయై । దో
హమ్ । వేద । దుహే । ఏవ । ఏనామ్ । యజ్ఞః । వై । సూనృతా ।
ఏతి । శ్రావయ । ఇతి । ఏతి । ఏవ । ఏనామ్ । అహ్వత్ । అస్తు ॥ ౪౦ ॥
శ్రౌషట్ । ఇతి । ఉపావాస్రాగిత్యుప-ఆవాస్రాక్ । యజ । ఇతి ।
ఉదితి । అనైషీత్ । యే । యజామహే । ఇతి । ఉపేతి । అస
దత్ । వషట్కారేణేతి వషట్-కారేణ । దోగ్ధి । ఏవ । వై ।
సూనృతాయై । దోహః । యః । ఏవమ్ । వేద । దుహే । ఏవ ।
ఏనామ్ । దేవాః । వై । సత్రమ్ । ఆసత । తేషామ్ । దిశః । అదస
స్యన్ । తే । ఏతామ్ । ఆర్ద్రామ్ । పఙ్క్తిమ్ । అపశ్యన్ ।

ఏతి । శ్రావయ । ఇతి । పురోవాతమితి పురః - వాతమ్ । అజ్జన
యన్న్ । అస్తు । శ్రౌషట్ । ఇతి । అభ్రమ్ । సమితి । అప్లావ
యన్న్ । యజ । ఇతి । విద్యుత్తమితి వి-ద్యుతమ్ ॥ ౪౧ ॥ అజ్ఞ
నయన్న్ । యే । యజామహే । ఇతి । ప్రేతి । అవర్షయన్న్ । అభీతి ।
అస్తనయన్న్ । వషట్కారేణేతి వషట్-కారేణ । తతః । వై ।
తేభ్యః । దిశః । ప్రేతి । అప్యాయన్త । యః । ఏవమ్ । వేద ।
ప్రేతి । అస్మై । దిశః । ప్యాయన్తే । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ ।
త్వోవేదేతి త్వః-వేద । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । త్వంవైదేతి
త్వం - వేద । యమ్ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా - పతిః । వేద । నః ।
పుణ్యః । భవతి । ఏషః । వై । ఛన్దస్యః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా -
పతిః । ఏతి । శ్రావయ । అస్తు । శ్రౌషట్ । యజ । యే । యజా
మహే । వషట్కార ఇతి వషట్-కారః । యః । ఏవమ్ । వేద ।
పుణ్యః । భవతి । వసన్తమ్ ॥ ౪౨ ॥ ఋతూనామ్ । ప్రీణామి । ఇతి ।
ఆహ । ఋతవః । వై । ప్రయాజా ఇతి ప్ర-యాజాః । ఋతూన్ ।
ఏవ । ప్రీణాతి । తే । అస్మై । ప్రీతాః । యథాపూర్వమితి యథా -
పూర్వమ్ । కల్పన్తే । కల్పన్తే । అస్మై । ఋతవః । యః । ఏవమ్ ।
వేద । అగ్నీషోమయోరిత్యగ్నీ - సోమయోః । అహమ్ । దేవ
యజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా । చక్షుష్మాన్ । భూయాసమ్ । ఇతి ।
ఆహ । అగ్నీషోమాభ్యామిత్యగ్నీ-సోమాభ్యామ్ । వై । యజ్ఞః ।
చక్షుష్మాన్ । తాభ్యామ్ । ఏవ । చక్షుః । ఆత్మన్న్ । ధత్తే । అగ్నేః ।

అహమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా । అన్నాద ఇత్యన్న -
అదః । భూయాసమ్ । ఇతి । ఆహ । అగ్నిః । వై । దేవానామ్ ।
అన్నాద ఇత్యన్న-అదః । తేన । ఏవ ॥ ౪౩ ॥ అన్నాద్యమిత్యన్న-
అద్యమ్ । ఆత్మన్న్ । ధత్తే । దబ్ధిః । అసి । అదబ్ధః । భూయాసమ్ ।
అముమ్ । దభేయమ్ । ఇతి । ఆహ । ఏతయా । వై । దబ్ధ్యా ।
దేవాః । అసురాన్ । అదభ్నువన్న్ । తయా । ఏవ । భ్రాతృవ్యమ్ ।
దభ్నోతి । అగ్నీషోమయోరిత్యగ్నీ- సోమయోః । అహమ్ । దేవ
యజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా । వృత్రహేతి వృత్ర-హా । భూయా
సమ్ । ఇతి । ఆహ । అగ్నీషోమాభ్యామిత్యగ్నీ-సోమాభ్యామ్ ।
వై । ఇన్ద్రః । వృత్రమ్ । అహన్న్ । తాభ్యామ్ । ఏవ । భ్రాతృ
వ్యమ్ । స్తృణుతే । ఇన్ద్రాగ్నియోరితీన్ద్ర-అగ్నియోః । అహమ్ ।
దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా । ఇన్ద్రియావీ । అన్నాద ఇత్యన్న-
అదః । భూయాసమ్ । ఇతి । ఆహ । ఇన్ద్రియావీ । ఏవ । అన్నాద
ఇత్యన్న-అదః । భవతి । ఇన్ద్రస్య ॥ ౪౪ ॥ అహమ్ । దేవయజ్య
యేతి దేవ-యజ్యయా । ఇన్ద్రియావీ । భూయాసమ్ । ఇతి । ఆహ ।
ఇన్ద్రియావీ । ఏవ । భవతి । మహేన్ద్రస్యేతి మహా-ఇన్ద్రస్య ।
అహమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా । జేమానమ్ । మహి
మానమ్ । గమేయమ్ । ఇతి । ఆహ । జేమానమ్ । ఏవ । మహిమా
నమ్ । గచ్ఛతి । అగ్నేః । స్విష్టకృత ఇతి స్విష్ట-కృతః । అహమ్ ।
దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా । ఆయుష్మాన్ । యజ్ఞేన । ప్రతి

ష్ఠామితి । ప్రతి-స్థామ్ । గమేయమ్ । ఇతి । ఆహ । ఆయుః ।
ఏవ । ఆత్మన్న్ । ధత్తే । ప్రతీతి । యజ్ఞేన । తిష్ఠతి ॥ ౪౫ ॥ ప్రతి
ష్ఠా మహ్యాదస్తు విద్యుతం వసన్తం తేనై వేన్ద్రి స్యాష్టా
త్రిగ్ం శచ్చ ॥ ౧౧ ॥

ఇన్ద్రమ్ । వః । విశ్వతః । పరీతి । హవామహే । జనేభ్యః ।
అస్మాకమ్ । అస్తు । కేవలః । ఇన్ద్రమ్ । నరః । నేమధితేతి నేమ-
ధితా । హవన్తే । యత్ । పార్యాః । యునజతే । ధియః । తాః ।
శూరః । నృషాతేతి నృ-సాతా । శవసః । చకానః । ఏతి । గోమ
తీతి గో-మతి । వ్రజే । భజ । త్వమ్ । నః । ఇన్ద్రియాణి । శత
క్రతో ఇతి శత-క్రతో । యా । తే । జనేషు । పఞ్చస్వితి పఞ్చ-
సు । ఇన్ద్ర । తాని । తే । ఏతి । వృణే । అన్వితి । తే । దాయి ।
మహే । ఇన్ద్రియాయ । సత్రా । తే । విశ్వమ్ । అన్వితి । వృత్ర
హత్య ఇతి వృత్ర-హత్యే । అన్వితి ॥ ౪౬ ॥ క్షత్రమ్ । అన్వితి ।
సహః । యజత్ర । ఇన్ద్ర । దేవేభిః । అన్వితి । తే । నృషహ్య
ఇతి నృ-సహ్యే । ఏతి । యస్మిన్న్ । సప్త । వాసవాః । తిష్ఠన్తి ।
స్వారుహా ఇతి స్వ-రుహః । యథా । ఋషిః । హ । దీర్ఘశ్రుత్తమ
ఇతి దీర్ఘశ్రుత్-తమః । ఇన్ద్రస్య । ఘర్మః । అతిథిః । ఆమాసు ।
పక్వమ్ । ఐరయః । ఏతి । సూర్యమ్ । రోహయః । దివి । ఘర్మమ్ ।
న । సామన్న్ । తపత । సువృక్తిభిరితి సువృక్తి-భిః । జుష్టమ్ ।
గిర్వణసే । గిరః । ఇన్ద్రమ్ । ఇత్ । గాథినః । బృహత్ । ఇన్ద్రమ్ ।

అర్కేభిః । అర్కిణః । ఇన్ద్రమ్ । వాణీః । అనూషత । గాయన్తి ।
త్వా । గాయత్రిణః ॥ ౪౭ ॥ అర్చన్తి । అర్కమ్ । అర్కిణః ।
బ్రహ్మాణః । త్వా । శతక్రతవితి శత-క్రతో । ఉత్ । వంశమ్ ।
ఇవ । యేమిరే । అగ్ంహోముచ ఇత్యగ్ంహః-ముచే । ప్రేతి ।
భరేమ । మనీషామ్ । ఓషిష్ఠదావ్న ఇత్యోషిష్ఠ-దావ్నే ।
సుమతిమితి సు-మతిమ్ । గృణానాః । ఇదమ్ । ఇన్ద్ర । ప్రతీతి ।
హవ్యమ్ । గృభాయ । సత్యాః । సన్తు । యజమానస్య । కామాః ।
వివేష । యత్ । మా । ధిషణా । జజాన । స్తవై । పురా ।
పార్యాత్ । ఇన్ద్రమ్ । అహ్నః । అగ్ంహసః । యత్ర । పీపరత్ ।
యథా । నః । నావా । ఇవ । యాన్తమ్ । ఉభయే । హవన్తే ।
ప్రేతి । సమ్రాజమితి సం-రాజమ్ । ప్రథమమ్ । అధ్వరాణామ్ ॥
౪౮ ॥ అగ్ంహోముచమిత్యగ్ంహః - ముచమ్ । వృషభమ్ ।
యజ్ఞియానామ్ । అపామ్ । నపాతమ్ । అశ్వినా । హయన్తమ్ ।
అస్మిన్న్ । నరః । ఇన్ద్రియమ్ । ధత్తమ్ । ఓజః । వీతి । నః ।
ఇన్ద్ర । మృధః । జహి । నీచా । యచ్ఛ । పృతన్యతః । అధ
స్పదమిత్యధః-పదమ్ । తమ్ । ఈమ్ । కృధి । యః । అస్మాన్ ।
అభిదాసతీత్యభి-దాసతి । ఇన్ద్ర । క్షత్రమ్ । అభీతి । వామమ్ ।
ఓజః । అజాయథాః । వృషభ । చర్షణీనామ్ । అపేతి । అనుదః ।
జనమ్ । అమిత్రయన్తమిత్యమిత్ర-యన్తమ్ । ఉరుమ్ । దేవేభ్యః ।
అకృణోః । ఉ । లోకమ్ । మృగః । న । భీమః । కుచరః । గిరిష్ఠా

ఇతి గిరి-స్థాః । పరావత ఇతి పరా-వతః ॥ ౪౯ ॥ ఏతి । జగామ ।
పరస్యాః । సృకమ్ । సగ్ంశాయేతి సం-శాయ । పవిమ్ । ఇన్ద్ర ।
తిగ్మమ్ । వీతి । శత్రూన్ । తాఢి । వీతి । మృధః । నుదస్వ । వీతి ।
శత్రూన్ । వీతి । మృధః । నుద । వీతి । వృత్రస్య । హనూ ఇతి । రుజ ।
వీతి । మన్యుమ్ । ఇన్ద్ర । భామితః । అమిత్రస్య । అభిదాసత ఇత్య
భి-దాసతః । త్రాతారమ్ । ఇన్ద్రమ్ । అవితారమ్ । ఇన్ద్రమ్ ।
హవేహవ ఇతి హవే-హవే । సుహవమితి సు-హవమ్ । శూరమ్ ।
ఇన్ద్రమ్ । హువే । ను । శక్రమ్ । పురుహూతమితి పురు-హూ
తమ్ । ఇన్ద్రమ్ । స్వస్తి । నః । మఘవేతి మఘ-వా । ధాతు ।
ఇన్ద్రః । మా । తే । అస్యామ్ ॥ ౫౦ ॥ సహసానన్నితి సహసా-
వన్ । పరిష్టౌ । అఘాయు । భూమ । హరివ ఇతి హరి-వః । పరా
దై ఇతి పరా-దై । త్రాయస్వ । నః । అవృకేభిః । వరూథైః ।
తవ । ప్రియాసః । సూరిషు । స్యామ । అనవః । తే । రథమ్ ।
అశ్వాయ । తక్షన్ । త్వష్టా । వజ్రమ్ । పురుహూతేతి పురు-
హూత । ద్యుమన్తమితి ద్యు-మన్తమ్ । బ్రహ్మాణః । ఇన్ద్రమ్ ।
మహయన్తః । అర్కైః । అవర్ధయన్ । అహయే । హన్తవై । ఉ ।
వృష్ణే । యత్ । తే । వృషణః । అర్కమ్ । అర్చాన్ । ఇన్ద్ర ।
గ్రావాణః । అదితిః । సజోషా ఇతి స-జోషాః ।
అనశ్వాసః । యే । పవయః । అరథాః । ఇన్ద్రేషితా ఇతీన్ద్ర-ఇషి
తాః । అభ్యవర్తన్తేత్యభి-అవర్తన్త । దస్యూన్ ॥ ౫౧ ॥ ప్రత్ర

హత్యేను గాయత్రిణోధ్వరాణాం పత్త్రావత్తోస్యామష్టాచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౩ ॥

సం త్వా సిఞ్చామి ధృవోస్యగ్నిర్త్వా బర్హిష్టోహమా ప్యాయత్త్వామగన్మ యథా వై యో వై శ్రద్ధాం ప్రజాపతిర్యజ్ఞా ఘృవోసీత్యాహ యోవై సప్తదశమిన్ద్రం హో ద్వాదశ ॥ ౧౩ ॥

సం త్వా బర్హిష్టావాం యథా నా ఏవం విద్వాన్త్సావ ట్సహాసాద్విన్నైకపఞ్చాశత్ ॥ ౨౧ ॥

సం త్వా సిఞ్చామి దస్యాన్ ॥

హరిః ఓం తత్సత్.

ప్రథమ కాండే

సప్తమ ప్రశ్నః.

హరి ఓం ॥ పాకయజ్ఞమితి పాక - యజ్ఞమ్ । వై । అన్వితి । ఆహితాగ్నేరిత్యాహిత - అగ్నేః । పశవః । ఉపేతి । తిష్ఠన్తే । ఇడా । ఖలు । వై । పాకయజ్ఞ ఇతి పాక-యజ్ఞః । సా । ఏషా । అన్తరా । ప్రయాజానూయాజానితి ప్రయాజ - అనూయాజాన్ । యజమానస్య । లోకే । అవహితేత్యవ-హితా । తామ్ । ఆహ్రియమాణామిత్యా - హ్రియమాణామ్ । అభీతి । మన్త్రయేత । సురూపవర్షవర్ణ ఇతి సురూప-వర్షవర్ణే । ఏతి । ఇహి । ఇతి । పశవః । వై । ఇడా । పశూన్ । ఏవ । ఉపేతి । హ్వయతే । యజ్ఞమ్ । వై । దేవాః । అదుహ్రన్ । యజ్ఞః । అసురాన్ । అదుహత్ । తే । అసురాః । యజ్ఞదుగ్ధా ఇతి యజ్ఞ - దుగ్ధాః । పరేతి । అభవన్ । యః । వై । యజ్ఞస్య । దోహమ్ । విద్వాన్ ॥ ౧ ॥ యజతే । అపీతి । అన్యమ్ । యజమానమ్ । దుహే । సా । మే । సత్యా । ఆశీరిత్యా-శీః । అస్య । యజ్ఞస్య । భూయాత్ । ఇతి । ఆహ । ఏషః । వై । యజ్ఞస్య । దోహః । తేన । ఏవ । ఏనమ్ । దుహే । ప్రత్తా । వై । గౌః । దుహే । ప్రత్తా । ఇడా । యజమానాయ । దుహే । ఏతే । వై । ఇడాయై । స్తనాః ।

ఇడా । ఉపహూతేత్యుప-హూతా । ఇతి । వాయుః । వత్సః ।
యర్ హి । హోతా । ఇడామ్ । ఉపహ్వయేతేత్యుప - హ్వయేత ।
తర్ హి । యజమానః । హోతారమ్ । ఈక్షమాణః । వాయుమ్ ।
మనసా । ధ్యాయేత్ ॥ ౨ ॥ మాత్రే । వత్సమ్ । ఉపావసృజతీత్యు
ప-అవసృజతి । సర్వేణ । వై । యజ్ఞేన । దేవాః । సువర్గమితి సు
వః-గమ్ । లోకమ్ । ఆయన్న్ । పాకయజ్ఞేనేతి పాక-యజ్ఞేన । మ
నుః । అశ్రామ్యత్ । సా । ఇడా । మనుమ్ । ఉపావర్తతేత్యుప-
ఆవర్తత । తామ్ । దేవాసురా ఇతి దేవ-అసురాః । వీతి । అహ్వ
యన్త । ప్రతీచీమ్ । దేవాః । పరాచీమ్ । అసురాః । సా । దేవాన్ ।
ఉపావర్తతేత్యుప-ఆవర్తత । పశవః । వై । తత్ । దేవాన్ । అ
వృణత । పశవః । అసురాన్ । అజహుః । యమ్ । కామయేత ।
అపశుః । స్యాత్ । ఇతి । పరాచీమ్ । తస్య । ఇడామ్ । ఉపేతి ।
హ్వయేత । అపశుః । ఏవ । భవతి । యమ్ ॥ ౩ ॥ కామయేత ।
పశుమానితి పశు-మాన్ । స్యాత్ । ఇతి । ప్రతీచీమ్ । తస్య ।
ఇడామ్ । ఉపేతి । హ్వయేత । పశుమానితి పశు-మాన్ । ఏవ ।
భవతి । బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । సః । తు ।
వై । ఇడామ్ । ఉపేతి । హ్వయేత । యః । ఇడామ్ । ఉపహూ
యేత్యుప-హూయ । ఆత్మానమ్ । ఇడాయామ్ । ఉపహ్వయేతేత్యు
ప-హ్వయేత । ఇతి । సా । నః । ప్రియా । సుప్రతూర్తిరితి సు-
ప్రతూర్తిః । మఘోనీ । ఇతి । ఆహ । ఇడామ్ । ఏవ । ఉపహూ

యేత్యుప-హూయ । ఆత్మానమ్ । ఇడాయామ్ । ఉపేతి । హ్వయ
న్తే । వ్యస్తమితి వి-అస్తమ్ । ఇవ । వై । ఏతత్ । యజ్ఞస్య ।
యత్ । ఇడా । సామి । ప్రాశ్నన్తీతి ప్ర-అశ్నన్తి ॥ ౪ ॥ సామి ।
మార్జయన్తే । ఏతత్ । ప్రతీతి । వై । అసురాణామ్ । యజ్ఞః ।
వీతి । అచ్ఛిద్యత । బ్రహ్మణా । దేవాః । సమితి । అదధుః । బృ
హస్పతిః । తనుతామ్ । ఇమమ్ । నః । ఇతి । ఆహ । బ్రహ్మ । వై ।
దేవానామ్ । బృహస్పతిః । బ్రహ్మణా । ఏవ । యజ్ఞమ్ । సమితి । ద
ధాతి । విచ్ఛిన్నమితి వి-ఛిన్నమ్ । యజ్ఞమ్ । సమితి । ఇమమ్ । ద
ధాతు । ఇతి । ఆహ । సన్తత్యా ఇతి సం-తత్యై । విశ్వే । దేవాః ।
ఇహ । మాదయన్తామ్ । ఇతి । ఆహ । సన్తత్యేతి సం-తత్య । ఏవ ।
యజ్ఞమ్ । దేవేభ్యః । అన్వితి । దిశతి । యామ్ । వై ॥ ౫ ॥
యజ్ఞే । దక్షిణామ్ । దదాతి । తామ్ । అస్య । పశవః । అను ।
సమితి । క్రామన్తి । సః । ఏషః । ఈజానః । అపశుః । భావుకః ।
యజమానేన । ఖలు । వై । తత్ । కార్యమ్ । ఇతి । ఆహుః ।
యథా । దేవత్రేతి దేవ-త్రా । దత్తమ్ । కుర్వీత । ఆత్మన్న్ ।
పశూన్ । రమయేత । ఇతి । బ్రధ్న । పిన్వస్వ । ఇతి । ఆహ ।
యజ్ఞః । వై । బ్రధ్నః । యజ్ఞమ్ । ఏవ । తత్ । మహయతి ।
అథో ఇతి । దేవత్రేతి దేవ-త్రా । ఏవ । దత్తమ్ । కురుతే ।
ఆత్మన్న్ । పశూన్ । రమయతే । దదతః । మే । మా । క్షాయి ।
ఇతి । ఆహ । అక్షితిమ్ । ఏవ । ఉపేతి । ఏతి । కుర్వతః । మే ।

మా । ఉపేతి । గ్రస్తత్ । ఇతి । ఆహ । భూమానం । ఏవ । ఉపేతి ।
ఏతి ॥ ౬ ॥ విద్వాన్థ్యాయేద్భవతి యం ప్రాశ్నన్తి యాం వై పశ
ఏకాన్న విగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧ ॥

సగ్గ్ంశ్రవా ఇతి సం-శ్రవాః । హ । సౌవర్చనసః । తుమి
ఞ్జమ్ । ఔపోదితిమిత్యౌప-ఉదితిమ్ । ఉవాచ । యత్ । సత్రిణామ్ ।
హోతా । అభూః । కామ్ । ఇడామ్ । ఉపేతి । అహ్వాథాః । ఇతి ।
తామ్ । ఉపేతి । అహ్వే । ఇతి । హ । ఉవాచ । యా । ప్రాణే
నేతి ప్ర-అనేన । దేవాన్ । దాధార । వ్యానేనేతి వి-అనేన । మనుష్
ష్యాన్ । అపానేనేత్యప-అనేన । పితౄన్ । ఇతి । ఛినత్తి । సా । న ।
ఛినత్తి । ఇతి । ఛినత్తి । ఇతి । హ । ఉవాచ । శరీరమ్ । వై ।
అస్యై । తత్ । ఉపేతి । అహ్వాథాః । ఇతి । హ । ఉవాచ ।
గౌః । వై ॥ ౭ ॥ అస్యై । శరీరమ్ । గామ్ । వావ । తౌ । తత్ ।
పరీతి । అవక్తారౌ । యా । యజ్ఞే । దీయతే । సా । ప్రాణేనేతి
ప్ర-అనేన । దేవాన్ । దాధార । యయా । మనుష్యాః । జీవన్తి ।
సా । వ్యానేనేతి వి-అనేన । మనుష్యాన్ । యామ్ । పితృభ్య ఇతి
పితృ-భ్యః । ఘ్నన్తి । సా । అపానేనేత్యప-అనేన । పితౄన్ ।
యః । ఏవమ్ । వేద । పశుమానితి పశు-మాన్ । భవతి । అథ ।
వై । తామ్ । ఉపేతి । అహ్వే । ఇతి । హ । ఉవాచ । యా । ప్రజా
ఇతి ప్ర-జాః । ప్రభవన్తీరితి ప్ర-భవన్తీః । ప్రతీతి । అభవతీత్యా-
భవతి । ఇతి । అన్నమ్ । వై । అస్యై । తత్ ॥ ౮ ॥ ఉపేతి ।

అశ్వాధాః । ఇతి । హ । ఉవాచ । ఓషధయః । వై । అస్యాః । అన్నమ్ । ఓషధయః । వై । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ప్రభవన్తీరితి ప్ర-భవన్తీః । ప్రతి । ఏతి । భవన్తి । యః । ఏవమ్ । వేద । అన్నాద ఇత్యన్న-అదః । భవతి । అథ । వై । తామ్ । ఉపేతి । అహ్వ్యా । ఇతి । హ । ఉవాచ । యా । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । పరాభవన్తీరితి పరా-భవన్తీః । అనుగృహ్ణాతీత్యను-గృహ్ణాతి । ప్రతీతి । ఆభవన్తీరిత్యా-భవన్తీః । గృహ్ణాతి । ఇతి । ప్రతిష్ఠామితి ప్రతి-స్థామ్ । వై । అస్యై । తత్ । ఉపేతి । అశ్వాధాః । ఇతి । హ । ఉవాచ । ఇయమ్ । వై । అస్యై । ప్రతిష్ఠేతి ప్రతి-స్థా ॥ ౯ ॥ ఇయమ్ । వై । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । పరాభవన్తీరితి పరా-భవన్తీః । అన్వితి । గృహ్ణాతి । ప్రతీతి । ఆభవన్తీరిత్యా-భవన్తీః । గృహ్ణాతి । యః । ఏవమ్ । వేద । ప్రతీతి । ఏవ । తిష్ఠతి । అథ । వై । తామ్ । ఉపేతి । అహ్వ్యా । ఇతి । హ । ఉవాచ । యస్యై । నిక్రమణే ఇతి ని-క్రమణే । ఘృతమ్ । ప్రజా ఇతి ప్ర - జాః । సఞ్జీవన్తీరితి సం-జీవన్తీః । పిబన్తి । ఇతి । ఛినత్తి । సా । న । ఛినత్తీ 3 । ఇతి । న । ఛినత్తి । ఇతి । హ । ఉవాచ । ప్రేతి । తు । జనయతి । ఇతి । ఏషః । వై । ఇడామ్ । ఉపేతి । అశ్వాధాః । ఇతి । హ । ఉవాచ । వృష్టిః । వై । ఇడా । వృష్ట్యై । వై । నిక్రమణే ఇతి ని-క్రమణే । ఘృతమ్ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । సఞ్జీవన్తీరితి సం-జీవన్తీః । పిబన్తి । యః । ఏవమ్ । వేద । ప్రేతి ।

ఏవ । జాయతే । అన్నాద ఇత్యన్న-అదః । భవతి ॥ ౧౦ ॥ గార్వా అస్యై తత్ప్రతిష్ఠావ్వాధా ఇతి విగ్ంశతిశ్చ ॥ ౨ ।

పరోక్షమితి పరః-అక్షమ్ । వై । అన్యే । దేవాః । ఇజ్యన్తే । ప్రత్యక్షమితి ప్రతి-అక్షమ్ । అన్యే । యత్ । యజతే । యే । ఏవ । దేవాః । పరోక్షమితి పరః-అక్షమ్ । ఇజ్యన్తే । తాన్ । ఏవ । తత్ । యజతి । యత్ । అన్వాహార్యమిత్యను-ఆహార్యమ్ । ఆహరతీత్యా-హరతి । ఏతే । వై । దేవాః । ప్రత్యక్షమితి ప్రతి-అక్షమ్ । యత్ । బ్రాహ్మణాః । తాన్ । ఏవ । తేన । ప్రీణాతి । అథో ఇతి । దక్షిణా । ఏవ । అస్య । ఏషా । అథో ఇతి । యజ్ఞస్య । ఏవ । ఛిద్రమ్ । అపీతి । దధాతి । యత్ । వై । యజ్ఞస్య । క్రూరమ్ । యత్ । విలిష్టమితి వి-లిష్టమ్ । తత్ । అన్వాహార్యేణేత్యను-ఆహార్యేణ ॥ ౧౧ ॥ అన్వాహరతీత్యను-ఆహరతి । తత్ । అన్వాహార్యస్యేత్యను-ఆహార్యస్య । అన్వాహార్యత్వమిత్యన్వా-హార్య-త్వమ్ । దేవదూతా ఇతి దేవ-దూతాః । వై । ఏతే । యత్ । ఋత్విజః । యత్ । అన్వాహార్యమిత్యను-ఆహార్యమ్ । ఆహరతీత్యా-హరతి । దేవదూతానితి దేవ-దూతాన్ । ఏవ । ప్రీణాతి । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । దేవేభ్యః । యజ్ఞాన్ । వ్యాదిశదితి వి-ఆదిశత్ । సః । రిరిచానః । అమన్యత । సః । ఏతమ్ । అన్వాహార్యమిత్యను-ఆహార్యమ్ । అభక్తమ్ । అపశ్యత్ । తమ్ । ఆత్మన్న్ । అధత్త । సః । వై । ఏషః । ప్రాజాపత్య ఇతి ప్రాజా-పత్యః । యత్ । అన్వాహా

ర్య ఇత్యను-ఆహార్యః । యస్య । ఏవమ్ । విదుషః । అన్వాహార్య
ఇత్యను-ఆహార్యః । ఆహ్రియత ఇత్యా-హ్రియతే । సాక్షాదితి స-
అక్షాత్ । ఏవ । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । ఋధ్నోతి । అపరి
మిత ఇత్యపరి-మితః । నిరుప్య ఇతి నిః-ఉప్యః । అపరిమిత ఇత్యపరి-
మితః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః ॥ ౧౨ ॥
ఆప్త్యై । దేవాః । వై । యత్ । యజ్ఞే । అకుర్వత । తత్ । అసు
రాః । అకుర్వత । తే । దేవాః । ఏతమ్ । ప్రాజాపత్యమితి ప్రా
జా-పత్యమ్ । అన్వాహార్యమిత్యను-ఆహార్యమ్ । అపశ్యన్ । తమ్ ।
అన్వాహరన్తేత్యను-ఆహరన్త । తతః । దేవాః । అభవన్ ।
పరేతి । అసురాః । యస్య । ఏవమ్ । విదుషః । అన్వాహార్య ఇత్య
ను-ఆహార్యః । ఆహ్రియత ఇత్యా-హ్రియతే । భవతి । ఆత్మనా ।
పరేతి । అస్య । భ్రాతృవ్యః । భవతి । యజ్ఞేన । వై । ఇష్టీ ।
పక్వేన । పూర్తీ । యస్య । ఏవమ్ । విదుషః । అన్వాహార్య ఇత్యను
ఆహార్యః । ఆహ్రియత ఇత్యా-హ్రియతే । సః । తు । ఏవ । ఇష్టాపూర్తీతీ
ష్ట-పూర్తీ । ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః । భాగః । అసి ॥ ౧౩ ॥
ఇతి । ఆహ । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । ఏవ । భాగధేయే
నేతి భాగ-ధేయేన । సమితి । అర్ధయతి । ఊర్జస్వాన్ । పయస్వాన్ ।
ఇతి । ఆహ । ఊర్జమ్ । ఏవ । అస్మిన్ । పయః । దధాతి ।
ప్రాణాపానావితి ప్రాణ-అపానౌ । మే । పాహి । సమానవ్యా
నావితి సమాన-వ్యానౌ । మే । పాహి । ఇతి । ఆహ । ఆశిషమి

త్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । అక్షితః । అసి ।
అక్షిత్యై । త్వా । మా । మే । క్షేష్ఠాః । అముత్ర । అముష్మిన్న్ ।
లోకే । ఇతి । ఆహ । క్షీయతే । వై । అముష్మిన్న్ । లోకే ।
అన్నమ్ । ఇతః ప్రదానమితీతః-ప్రదానమ్ । హి । అముష్మిన్న్ ।
లోకే । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ఉపజీవన్తీత్యుప-జీవన్తి । యత్ ।
ఏవమ్ । అభిమృశతీత్యభి-మృశతి । అక్షితిమ్ । ఏవ । ఏనత్ ।
గమయతి । న । అస్య । అముష్మిన్న్ । లోకే । అన్నమ్ ।
క్షీయతే ॥ ౧౪ ॥ అన్వాహార్యేణ ప్రజాపతేరసి హ్యముష్మిన్లోకే
పఞ్చదశచ ॥ ౩ ॥

బర్హిషః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా ।
ప్రజావానితి ప్రజా-వాన్ । భూయాసమ్ । ఇతి । ఆహ । బర్
హిషా । వై । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః ।
అసృజత । తేన । ఏవ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । సృజతే । నరా
శగ్ంసస్య । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా । పశుమా
నితి పశు-మాన్ । భూయాసమ్ । ఇతి । ఆహ । నరాశగ్ంసేన ।
వై । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । పశూన్ । అసృజత । తేన ।
ఏవ । పశూన్ । సృజతే । అగ్నేః । స్విష్టకృత ఇతి స్విష్ట-కృతః ।
అహమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్యయా । ఆయుష్మాన్ । యజ్ఞేన ।
ప్రతిష్ఠామితి ప్రతి-స్థామ్ । గమేయమ్ । ఇతి ఆహ । ఆయుః ।
ఏవ । ఆత్మన్న్ । ధత్తే । ప్రతీతి । యజ్ఞేన । తిష్ఠతి । దర్శపూర్ణ

మాసయోరితి దర్శ-పూర్ణమాసయోః ॥ ౧౫ ॥ వై । దేవాః ।
ఉజ్జితిమిత్యుత్-జితిమ్ । అను । ఉదితి । అజయన్న్ । దర్శపూర్ణ
మాసాభ్యామితి దర్శ-పూర్ణమాసాభ్యామ్ । అసురాన్ । అపేతి ।
అనుదన్త । అగ్నేః । అహమ్ । ఉజ్జితిమిత్యుత్ - జితిమ్ । అను ।
ఉదితి । జేషమ్ । ఇతి । ఆహ । దర్శపూర్ణమాసయోరితి దర్శ-
పూర్ణమాసయోః । ఏవ । దేవతానామ్ । యజమానః । ఉజ్జితిమి
త్యుత్-జితిమ్ । అను । ఉదితి । జయతి । దర్శపూర్ణమాసాభ్యామితి
దర్శ-పూర్ణమాసాభ్యామ్ । భ్రాతృవ్యాన్ । అపేతి । నుదతే ।
వాజవతీభ్యామితి వాజ - వతీభ్యామ్ । వీతి । ఊహతి । అన్నమ్ ।
వై । వాజః । అన్నమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । ద్వాభ్యామ్ । ప్రతి
ష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । యః । వై । యజ్ఞస్య । ద్వౌ । దోహౌ ।
విద్వాన్ । యజతే । ఉభయతః ॥ ౧౬ ॥ ఏవ । యజ్ఞమ్ । దుహే ।
పురస్తాత్ । చ । ఉపరిష్టాత్ । చ । ఏషః । వై । అన్యః । యజ్ఞస్య ।
దోహః । ఇడాయామ్ । అన్యః । యర్హి । హోతా । యజమా
నస్య । నామ । గృహ్ణీయాత్ । తర్హి । బ్రూయాత్ । ఏతి ।
ఇమాః । అగ్మన్న్ । ఆశిష ఇత్యా - శిషః । దోహకామా ఇతి
దోహ-కామాః । ఇతి । సగ్ంస్తుతా ఇతి సం-స్తుతాః । ఏవ । దేవ
తాః । దుహే । అధో ఇతి । ఉభయతః । ఏవ । యజ్ఞం । దుహే ।
పురస్తాత్ । చ । ఉపరిష్టాత్ । చ । రోహితేన । త్వా । అగ్నిః ।
దేవతామ్ । గమయతు । ఇతి । ఆహ । ఏతే । వై । దేవాశ్వాః

ఇతి దేవ-అశ్వాః ॥ ౧౭ ॥ యజమానః । ప్రస్తర ఇతి ప్ర-స్తరః ।
యత్ । ఏతైః । ప్రస్తరమితి ప్ర-స్తరమ్ । ప్రహరతీతి ప్ర-
హరతి । దైవ్యాశ్వైరితి దేవ-అశ్వైః । ఏవ । యజమానమ్ । సువ
ర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । గమయతి । వీతి । తే । ముఞ్చామి ।
రశనాః । వీతి । రశ్మీన్ । ఇతి । ఆహ । ఏషః । వై । అగ్నేః ।
విమోక ఇతి వి-మోకః । తేన । ఏవ । ఏనమ్ । వీతి । ముఞ్చతి ।
విష్ణోః । శంయోరితి శం-యోః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ-
యజ్యయా । యజ్ఞేన । ప్రతిష్ఠామితి ప్రతి-స్థామ్ । గమేయమ్ ।
ఇతి ఆహ । యజ్ఞః । వై । విష్ణుః । యజ్ఞే । ఏవ । అన్తతః ।
ప్రతీతి । తిష్ఠతి । సోమస్య । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి దేవ-యజ్య
యా । సురేతా ఇతి సు-రేతాః ॥ ౧౮ ॥ రేతః । ధిషీయ । ఇతి ।
ఆహ । సోమః । వై । రేతోధా ఇతి రేతః-ధాః । తేన । ఏవ ।
రేతః । ఆత్మన్న్ । ధత్తే । త్వష్టుః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి
దేవ-యజ్యయా । పశూనామ్ । రూపమ్ । పుషేయమ్ । ఇతి ।
ఆహ । త్వష్టా । వై । పశూనామ్ । మిథునానామ్ । రూపకృదితి
రూప-కృత్ । తేన । ఏవ । పశూనామ్ । రూపమ్ । ఆత్మన్ ।
ధత్తే । దేవానామ్ । పత్నీః । అగ్నిః । గృహపతిరితి గృహ-పతిః ।
యజ్ఞస్య । మిథునమ్ । తయోః । అహమ్ । దేవయజ్యయేతి
దేవ-యజ్యయా । మిథునేన । ప్రేతి । భూయాసమ్ ।
ఇతి । ఆహ । ఏతస్మాత్ । వై । మిథునాత్ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-

ప్రతిః । మిథునేన ॥ ౧౯ ॥ ప్రేతి । అజాయత । తస్మాత్ । ఏవ ।
యజమానః । మిథునేన । ప్రేతి । జాయతే । వేదః । అసి ।
విత్తిః । అసి । విదేయ । ఇతి । ఆహ । వేదేన । వై । దేవాః ।
అసురాణామ్ । విత్తమ్ । వేద్యమ్ । అవిన్దన్త । తత్ । వేదస్య ।
వేదత్వమితి వేద-త్వమ్ । యద్యదితి యత్-యత్ । భ్రాతృవ్యస్య ।
అభిధ్యాయేదిత్యభి-ధ్యాయేత్ । తస్య । నామ । గృహ్ణీయాత్ ।
తత్ । ఏవ । అస్య । సర్వమ్ । వృఙ్క్తే । ఘృతవన్తమితి
ఘృత-వన్తమ్ । కులాయినమ్ । రాయః । పోషమ్ । సహస్రిణమ్ ।
వేదః । దదాతు । వాజినమ్ । ఇతి । ఆహ । ప్రేతి । సహస్రమ్ ।
పశూన్ । ఆప్నోతి । ఏతి । అస్య । ప్రజాయామితి ప్ర-జాయామ్ ।
వాజీ । జాయతే । యః । ఏవమ్ । వేద ॥ ౨౦ ॥ దర్శపూర్ణమాసౌ
సయో రుభయతో దేవాశ్వాస్సురేతాః ప్రజాపతిర్మిథునే
నాప్నోత్యష్టౌ చ ॥ ౮ ॥

ధ్రువామ్ । వై । రిచ్యమానామ్ । యజ్ఞః । అన్వితి । రిచ్యతే । యజ్ఞమ్ ।
యజమానః । యజమానమ్ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ధ్రువామ్ ।
ఆప్యాయమానామిత్యా-ప్యాయమానామ్ । యజ్ఞః । అను । ఏతి ।
ప్యాయతే । యజ్ఞమ్ । యజమానః । యజమానమ్ । ప్రజా ఇతి
ప్ర-జాః । ఏతి । ప్యాయతామ్ । ధ్రువా । ఘృతేన । ఇతి ।
ఆహ । ధ్రువామ్ । ఏవ । ఏతి । ప్యాయయతి । తామ్ । ఆప్యా
యమానామిత్యా-ప్యాయమానామ్ । యజ్ఞః । అను । ఏతి । ప్యా

యుక్తే । యజ్ఞమ్ । యజమానః । యజమానమ్ । ప్రజా ఇతి ప్ర-
జాః । ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః । విభానితి వి-భాన్ । నామ ।
లోకః । తస్మిన్న్ । త్వా । దధామి । సహ । యజమానేన । ఇతి ॥
౨౧॥ ఆహ । అయమ్ । వై । ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః । విభా
నితి వి-భాన్ । నామ । లోకః । తస్మిన్న్ । ఏవ । ఏనమ్ । దధా
తి । సహ । యజమానేన । రిచ్యతే । ఇవ । వై । ఏతత్ । యత్ ।
యజతే । యత్ । యజమానభాగమితి యజమాన - భాగమ్ ।
ప్రాశ్నాతీతి ప్ర-అశ్నాతి । ఆత్మానమ్ । ఏవ । ప్రీణాతి । ఏతావాన్ ।
వై । యజ్ఞః । యావాన్ । యజమానభాగ ఇతి యజమాన - భా
గః । యజ్ఞః । యజమానః । యత్ । యజమానభాగమితి యజ
మాన-భాగమ్ । ప్రాశ్నాతీతి ప్ర-అశ్నాతి । యజ్ఞే । ఏవ । యజ్ఞమ్ ।
ప్రతీతి । స్థాపయతి । ఏతత్ । వై । సూయవసమితి సు-యవసమ్ ।
సోదకమితి స-ఉదకమ్ । యత్ । బర్హిః । చ । ఆపః । చ । ఏత
త్ ॥ ౨౨ ॥ యజమానస్య । ఆయతనమిత్యా-యతనమ్ । యత్ ।
వేదిః । యత్ । పూర్ణపాత్రమితి పూర్ణ-పాత్రమ్ । అన్తర్వేదీత్య
న్తః-వేది । నినయతీతి ని-నయతి । స్వే । ఏవ । ఆయతనే ఇత్యా-
యతనే । సూయవసమితి సు-యవసమ్ । సోదకమితి స-ఉదకమ్ ।
కురుతే । సత్ । అసి । సత్ । మే । భూయాః । ఇతి । ఆహ ।
ఆపః । వై । యజ్ఞః । ఆపః । అమృతమ్ । యజ్ఞమ్ । ఏవ । అ
మృతమ్ । ఆత్మన్న్ । ధత్తే । సర్వాణి । వై । భూతాని । వ్రతమ్ ।

ఉపయన్తమిత్యుప-యన్తమ్ । అను । ఉపేతి । యన్తి । ప్రాచ్యామ్ ।
దిశి । దేవాః । ఋత్విజః । మార్జయన్తామ్ । ఇతి । ఆహ । ఏషః ।
వై । దర్శపూర్ణమాసయోరితి దర్శ-పూర్ణమాసయోః । అవభృథ
ఇత్యవ - భృథః ॥ ౨౩ ॥ యాని । ఏవ । ఏనమ్ । భూతాని । వృ
తమ్ । ఉపయన్తమిత్యుప-యన్తమ్ । అనూపయన్తీత్యను-ఉపయన్తి ।
తైః । ఏవ । సహ । అవభృథమిత్యవ-భృథమ్ । అవేతి । ఏతి ।
విష్ణుముఖా ఇతి విష్ణు - ముఖాః । వై । దేవాః । ఛన్దోభిరితి ఛన్దః-
భిః । ఇమాన్ । లోకాన్ । అనపజయ్యమిత్యనప - జయ్యమ్ । అ
భీతి । అజయన్న్ । యత్ । విష్ణుక్రమానితి విష్ణు-క్రమాన్ । క్రమతే ।
విష్ణుః । ఏవ । భూత్వా । యజమానః । ఛన్దోభిరితి ఛన్దః - భిః । ఇ
మాన్ । లోకాన్ । అనపజయ్యమిత్యనప-జయ్యమ్ । అభీతి ।
జయతి । విష్ణోః । క్రమః । అసి । అభిమాతిహేత్యభిమాతి - హా ।
ఇతి । ఆహ । గాయత్రీ । వై । పృథివీ । త్రైష్టుభమ్ । అన్తరి
క్షమ్ । జాగతీ । ద్యౌః । ఆనుష్టుభీరిత్యాను-స్తుభీః । దిశః । ఛన్దో
భిరితి ఛన్దః-భిః । ఏవ । ఇమాన్ । లోకాన్ । యథాపూర్వమితి
యథా-పూర్వమ్ । అభీతి । జయతి ॥ ౨౪ ॥ యజమానేనేతి వై
తదవభృథో దిశస్సప్త చ ॥ ౫ ॥

అగన్మ । సువః । సువః । అగన్మ । ఇతి । ఆహ । సువర్గ
మితి సువః-గమ్ । ఏవ । లోకమ్ । ఏతి । సన్దృశి ఇతి సం-దృశః ।
తే । మా । ఛిత్సి । యత్ । తే । తపః । తస్మై । తే । మా ।

ఏతి । వృఙ్క్తే । ఇతి । ఆహ । యథాయజురితి యథా-యజుః । ఏవ ।
ఏతత్ । సుభూరితి సు-భూః । అసి । శ్రేష్ఠః । రశ్మీనామ్ । ఆయు
ర్ధా ఇత్యాయుః-ధాః । అసి । ఆయుః । మే । ధేహి । ఇతి । ఆహ ।
ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । ప్రేతి ।
వై । ఏషః । అస్మాత్ । లోకాత్ । చ్యవతే । యః ॥ ౨౫ ॥
విష్ణుక్రమానితి విష్ణు-క్రమాన్ । క్రమతే । సువర్గాయేతి సువః-
గాయ । హి । లోకాయ । విష్ణుక్రమా ఇతి విష్ణు-క్రమాః । క్రి
యన్తే । బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మం-వాదినః । వదన్తి । సః । తు ।
వై । విష్ణుక్రమానితి విష్ణు-క్రమాన్ । క్రమేత । యః । ఇమాన్ ।
లోకాన్ । భ్రాతృవ్యస్య । సంవిద్యేతి సం-విద్య । పునః । ఇమమ్ ।
లోకమ్ । ప్రత్యవరోహేదితి ప్రతి-అవరోహేత్ । ఇతి । ఏ
షః । వై । అస్య । లోకస్య । ప్రత్యవరోహ ఇతి ప్రతి-అవరో
హః । యత్ । ఆహ । ఇదమ్ । అహమ్ । అముమ్ । భ్రాతృ
వ్యమ్ । ఆభ్యః । దిగ్భ్య ఇతి దిక్-భ్యః । అస్యై । దివః । ఇతి ।
ఇమాన్ । ఏవ । లోకాన్ । భ్రాతృవ్యస్య । సంవిద్యేతి సం-విద్య ।
పునః । ఇమమ్ । లోకమ్ । ప్రత్యవరోహతీతి ప్రతి-అవరోహతి ।
సమితి ॥ ౨౬ । జ్యోతిషా । అభూవమ్ । ఇతి । ఆహ । అస్మిన్ ।
ఏవ । లోకే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । ఐన్ద్రీమ్ । ఆవృతమిత్యా-వృ
తమ్ । అన్వావర్త ఇత్యను-ఆవర్తే । ఇతి । ఆహ । అసౌ । వై ।
ఆదిత్యః । ఇన్ద్రః । తస్య । ఏవ । ఆవృతమిత్యా-వృతమ్ । అ

న్వితి । పర్యావర్తత ఇతి పరి-ఆవర్తతే । దక్షిణా । పర్యావర్తత ఇతి
పరి-ఆవర్తతే । స్వమ్ । ఏవ । వీర్యమ్ । అన్వితి । పర్యావర్తత
ఇతి పరి-ఆవర్తతే । తస్మాత్ । దక్షిణః । అర్ధః । ఆత్మనః । వీర్యా
వత్తర ఇతి వీర్యావత్-తరః । అథో ఇతి । ఆదిత్యస్య । ఏవ । ఆ
వృతమిత్యా-వృతమ్ । అన్వితి । పర్యావర్తత ఇతి పరి-ఆవర్తతే ।
సమితి । అహమ్ । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । సమితి । మయా ।
ప్రజేతి ప్ర-జా । ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ ॥ ౨౭ ॥ ఏవ ॥
ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । సమిద్ధ ఇతి సం-ఇద్ధః । అగ్నే । మే ।
దీదిహి । సమేద్ధేతి సం-ఏద్ధా । తే । అగ్నే । దీద్యాసమ్ । ఇతి । ఆ
హ । యథాయజురితి యథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ । వసుమానితి
వసు-మాన్ । యజ్ఞః । వసీయాన్ । భూయాసమ్ । ఇతి । ఆహ ।
ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । బహు । వై ।
గార్హపత్యస్యేతి గార్హ-పత్యస్య । అన్తే । మిశ్రమ్ । ఇవ ।
చర్యతే । అగ్నిపావమానీభ్యామిత్యగ్ని-పావమానీభ్యామ్ ।
గార్హపత్యమితి గార్హ-పత్యమ్ । ఉపేతి । తిష్ఠతే । పునాతి ।
ఏవ । అగ్నిమ్ । పునీతే । ఆత్మానమ్ । ద్వాభ్యామ్ । ప్రతిష్ఠిత్యా
ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । అగ్నే । గృహపత ఇతి గృహ-పతే । ఇతి ।
ఆహ ॥ ౨౮ ॥ యథాయజురితి యథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ ।
శతమ్ । హిమాః । ఇతి । ఆహ । శతమ్ । త్వా । హేమన్తాన్ ।
ఇన్ధిషీయ । ఇతి । వావ । ఏతత్ । ఆహ । పుత్రస్య । నామ ।

గృహ్ణాతి । అన్నాదమిత్యన్న-అదమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । కరోతి ।
తామ్ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏతి । శాస్తే । తన్తవే । జ్యోతి
ష్మతీమ్ । ఇతి । బ్రూయాత్ । యస్య । పుత్రః । అజాతః । స్యాత్ ।
తేజస్వీ । ఏవ । అస్య । బ్రహ్మవర్చసీతి బ్రహ్మ-వర్చసీ । పుత్రః ।
జాయతే । తామ్ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏతి । శాస్తే । అము
ష్మై । జ్యోతిష్మతీమ్ । ఇతి । బ్రూయాత్ । యస్య । పుత్రః ॥ ౨౯ ॥
జాతః । స్యాత్ । తేజః । ఏవ । అస్మిన్న్ । బ్రహ్మవర్చసమితి
బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । దధాతి । యః । వై । యజ్ఞమ్ । ప్రయుజ్యే
తి ప్ర-యుజ్య । న । విముఞ్చతీతి వి-ముఞ్చతి । అప్రతిష్ఠాన
ఇత్యప్రతి-స్థానః । వై । సః । భవతి । కః । త్వా । యునక్తి । సః ।
త్వా । వి । ముఞ్చతు । ఇతి । ఆహ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-
పతిః । వై । కః । ప్రజాపతినేతి ప్రజా-పతినా । ఏవ । ఏనమ్ ।
యునక్తి । ప్రజాపతినేతి ప్రజా-పతినా । వి । ముఞ్చతి । ప్రతి
ష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । ఈశ్వరమ్ । వై । వ్రతమ్ । అవిసృష్ట
మిత్యవి-సృష్టమ్ । ప్రదహ ఇతి ప్ర-దహః । అగ్నే । వ్రతపత
ఇతి వ్రత-పతే । వ్రతమ్ । అచారిషమ్ । ఇతి । ఆహ । వ్రతమ్ ।
ఏవ ॥ ౩౦ ॥ వి । సృజతే । శాన్త్యై । అప్రదాహాయేత్యప్ర-
దాహాయ । పరాఙ్ । వావ । యజ్ఞః । ఏతి । న । నీతి । వర్తతే ।
పునః । యః । వై । యజ్ఞస్య । పునరాలమ్భమితి పునః-ఆలమ్భమ్ ।
విద్వాన్ । యజతే । తమ్ । అభి । నీతి । వర్తతే । యజ్ఞః । బ్ర

భువ । సః । పతి । బభూవ । ఇతి । ఆహ । ఏషః । వై । యజ్ఞస్య ।
పునరాలమ్భ ఇతి పునః-ఆలమ్భః । తేన । ఏవ । ఏనమ్ । పునః ।
ప్రతి । లభతే । అనవరుద్ధేత్యనవ-రుద్ధా । వై । ఏతస్య । విరాడితి
వి-రాట్ । యః । ఆహితాగ్నిరిత్యాహిత-అగ్నిః । సన్ । అప
భః । పశవః । ఖలు । వై । బ్రాహ్మణస్య । సభా । ఇష్ట్వా । ప్రాఙ్ ।
ఉత్క్రమ్యేత్యుత్-క్రమ్య । బ్రూయాత్ । గోమానితి గో-మాన్ ।
అగ్నే । అవిమానిత్యవి-మాన్ । అశ్వీ । యజ్ఞః । ఇతి । అవేతి ।
సభామ్ । రున్ధే ప్రేతి । సహస్రమ్ । పశూన్ । ఆప్నోతి । ప్రతి ।
అస్య । ప్రజాయామితి ప్ర-జాయామ్ । వాజీ । జాయతే ॥ ౩౧ ॥
యస్యాత్ప్రాశివం గృహపత ఇత్యాప్యాముష్మై జ్యోతిష్మతీమితి బ్రూ
యాద్యస్య పుత్రోఽవ్రతమేవ ఖలు వై చతుర్విగ్ంశతిశ్చ ॥ ౬ ॥

దేవ । సవితః । ప్రేతి । సువ । యజ్ఞమ్ । ప్రేతి । సువ ।
యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ-పతిమ్ । భగాయ । దివ్యః । గన్ధర్వః । కేతపూ
రితి కేత-పూః । కేతమ్ । నః । పునాతు । వాచః । పతిః । వాచమ్ ।
అద్య । స్వదాతి । నః । ఇన్ద్రస్య । వజ్రః । అసి । వార్త్రఘ్న
ఇతి వార్త్ర-ఘ్నః । త్వయా । అయమ్ । వృత్రమ్ । వధ్యాత్ । వా
జస్య । ను । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవే । మాతరమ్ । మహీమ్ । అదితిమ్ ।
నామ । వచసా । కరామహే । యస్యామ్ । ఇదమ్ । విశ్వమ్ ।
భువనమ్ । ఆవివేశేత్యా-వివేశ । తస్యామ్ । నః । దేవః । సవితా ।
ధర్మ । సావిషత్ । అప్స్విత్యప్-సు ॥ ౩౨ ॥ అన్తః । అమృతమ్ ।

అప్స్విత్యప్-సు । భేషజమ్ । అపామ్ । ఉత । ప్రశస్తిష్వితి ప్ర-
శస్తిషు । అశ్వాః । భవథ । వాజినః । వాయుః । వా । త్వా । మ
నుః । వా । త్వా । గన్ధర్వాః । సప్తవిగ్ంశతిరితి సప్త-విగ్ంశతిః
తే । అగ్రే । అశ్వమ్ । ఆయుఞ్జన్న్ । తే । అస్మిన్న్ । జవమ్ ।
ఏతి । అదధుః । అపామ్ । నపాత్ । ఆశుహేమన్నిత్యాశు-హేమ
న్న్ । యః । ఊర్మిః । కకుద్వానితి కకుత్-వాన్ । ప్రతూర్తిరితి
ప్ర-తూర్తిః । వాజసాతమ ఇతి వాజ-సాతమః । తేన । అయమ్ ।
వాజమ్ । సేత్ । విష్ణోః । క్రమః । అసి । విష్ణోః । క్రాన్తమ్ ।
అసి । విష్ణోః । విక్రాన్తమితి వి-క్రాన్తమ్ । అసి । । అఙ్కౌ ।
న్యఙ్కావితి ని-అఙ్కౌ । అభితః । రథమ్ । యౌ । ధ్వాన్తమ్ ।
వాతాగ్రమితి వాత-అగ్రమ్ । అన్వితి । సఞ్చరన్తావితి సం-చ
రన్తౌ । దూరేహేతిరితి దూరే-హేతిః । ఇన్ద్రియావానితీన్ద్రియ-
వాన్ । పతత్రీ । తే । నః । అగ్నయః । పప్రయః । పారయన్తు
॥ 3 ॥ అప్సు న్యఙ్కా పఞ్చ దశ చ ॥ ౭ ॥

దేవస్య । అహమ్ । సవితుః । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవే ।
బృహస్పతినా । వాజజితేతి వాజ-జితా । వాజమ్ । జేషమ్ । దేవస్య ।
అహమ్ । సవితుః । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవే । బృహస్పతినా ।
వాజజితేతి వాజ-జితా । వర్షిష్ఠమ్ । నాకమ్ । రుహేయమ్ ।
ఇన్ద్రాయ । వాచమ్ । వదత । ఇన్ద్రమ్ । వాజమ్ । జాపయ
త । ఇన్ద్రః । వాజమ్ । అజయిత్ । అశ్వాజనీత్యశ్వ-అజని । వాజి

న్ని । వాజేషు । వాజినీవతీతి వాజినీ-వతి । అశ్వా౯ । స్రమతిస్స్వ
తి స్రమత్-స్తు । వాజయు । అర్వా । అసి । సప్తిః । అసి । వాజీ।
అసి । వాజినః । వాజమ్ । ధావత । మరుతామ్ । ప్రసవ ఇతి
ప్ర-సవే । జయత । వీతి । యోజనా । మిమీధ్వమ్ । అధ్వనః ।
స్కభ్నీత ॥ ౩౪ ॥ కాష్ఠామ్। గచ్ఛత । వాజేవాజ ఇతి వాజే-వా
జే । అవత । వాజినః । నః । ధనేషు । విప్రాః । అమృతాః। ఋ
తజ్ఞా ఇత్యృత-జ్ఞాః । అస్య । మధ్వః । పిబత । మాదయ ధ్వమ్ ।
తృప్తాః । యాత । పథిభిరితి పథి-భిః । దేవయానైరితి దేవ-
యానైః । తే । నః । అర్వన్తః । హవనశ్రుత ఇతి హవన-శ్రుతః।
హవం । విశ్వే । శృణ్వన్తు । వాజినః । మితద్రవ ఇతి మిత-ద్రవః।
సహస్రసా ఇతి సహస్ర-సాః । మేధసాతేతి మేధ-సాతా । సని
ష్యవః । మహః । యె । రత్నమ్ । సమిధేష్వితి సం-ఇధేషు।జభ్రిరే।
శమ్ । నః । భవన్తు । వాజినః । హవేషు । దేవతాతేతి దేవ-తా
తా । మితద్రవ ఇతి మిత-ద్రవః । స్వర్కా ఇతి సు - అర్కాః ।
జమ్భయన్తః । అహిమ్ । వృకమ్ । రక్షాగ్ంసి । సనేమి । అస్మత్।
యుయవన్న్ ॥ ౩౫ ॥ అమీవాః । ఏషః । స్యః । వాజీ। క్షిపణిమ్।
తురణ్యతి । గ్రీవాయామ్ । బద్ధః । అపికక్ష ఇత్యపి-కక్షే । ఆసని।
క్రతుమ్ । దధిక్రా ఇతి దధి-క్రాః । అన్వితి । సన్తవీత్వదితి సం-
తవీత్వత్ । పథామ్ । అఙ్కాగ్ంసి । అన్వితి । ఆపనీఫణదిత్యా-
పనీఫణత్ । ఉత । స్మ । అస్య । ద్రవతః । తురణ్యతః । పర్ణమ్।

స । వేః । అను । వర్తిః । ప్రగర్ధిన ఇతి ప్ర-గర్ధినః । శ్యేనస్య ।
ఇవ । ధ్రజతః । అఙ్కసమ్ । పరి । దధిక్రావ్ణ్ణ ఇతి దధి-క్రావ్
ణ్ణః । సహ । ఊర్జా । తరిత్రతః । ఆ । మా । వాజస్య । ప్రసవ
ఇతి ప్ర-సవః । జగమ్యాత్ । ఆ । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-
పృథివీ । విశ్వశమ్భూ ఇతి విశ్వ-శమ్భూ । ఆ । మా । గన్తా
మ్ । పితరా ॥ ౩౬ ॥ మాతరా । చ । ఆ । మా । సోమః । అ
మృతత్వాయేత్యమృత-త్వాయ । గమ్యాత్ । వాజినః । వాజజి
త ఇతి వాజ-జితః । వాజమ్ । సరిష్యన్తః । వాజమ్ । జేష్యన్తః ।
బృహస్పతేః । భాగమ్ । అవ । జిఘ్రత । వాజినః । వాజజిత
ఇతి వాజ-జితః । వాజమ్ । ససృవాగ్ంసః । వాజమ్ । జిగివాగ్ం
సః । బృహస్పతేః । భాగే । ని । మృడ్ఢ్వమ్ । ఇయమ్ । వః ।
సా । సత్యా । సన్ధేతి సం-ధా । అభూత్ । యామ్ । ఇన్ద్రేణ ।
సమధధ్వమితి సం-అధధ్వమ్ । అజీజిపత । వనస్పతయః । ఇన్ద్ర
మ్ । వాజమ్ । వీతి । ముచ్యధ్వమ్ ॥ ౩౭ ॥ స్యభీన్త యుయవన్ని
తస్రా ద్విచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౮ ॥

క్షత్రస్య । ఉల్బమ్ । అసి । క్షత్రస్య । యోనిః । అసి ।
జాయే । ఏతి । ఇహి । సువః । రోహావ । రోహావ । హి । సువః ।
అహమ్ । నౌ । ఉభయోః । సువః । రోక్ష్యామి । వాజః । చ ।
ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవః । చ । అపిజ ఇత్యపి-జః । చ । క్రతుః । చ ।
సువః । చ । మూర్ధా । చ । వ్యశ్నియ ఇతి వి-అశ్నియః । చ । ఆ

న్త్యాయనః । చ । అన్త్యః । చ । భౌవనః । చ । భువనః । చ । అధిపతిరిత్యధి-పతిః । చ । ఆయుః । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । అపాన ఇత్యప-అనః ॥ ౩౮ ॥ యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । వ్యాన ఇతి వి-అనః । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । చక్షుః । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । శ్రోత్రమ్ । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । మనః । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । వాక్ । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । ఆత్మా । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । యజ్ఞః । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । సువః । దేవాన్ । అగన్మ । అమృతాః । అభూమ । ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । అభూమ । సమితి । అహమ్ । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । సమితి । మయా । ప్రజేతి ప్ర-జాః । సమితి । అహమ్ । రాయః । పోషేణ । సమితి । మయా । రాయః । పోషః । అన్నాయ । త్వా । అన్నాద్యాయేత్యన్న-అద్యాయ । త్వా । వాజాయ । త్వా । వాజజిత్యాయా ఇతి వాజ-జిత్యాయై । త్వా । అమృతమ్ । అసి । పుష్టిః । అసి । ప్రజననమితి ప్ర-జననమ్ । అసి ॥ ౩౯ ॥ అప్తానో వాజాయ నవచ॥౯॥

వాజస్య । ఇదమ్ । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవః । సుషువే । అగ్రే । సోమమ్ । రాజానమ్ । ఓషధీషు । అప్స్విత్యప్-సు । తాః ॥ అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ । మధుమతీరితి మధు-మతీః । భవన్తు । వయమ్ । రాష్ట్రే । జాగ్రియామ । పురోహితా ఇతి పురః-హితాః । వాజస్య । ఇదమ్ । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవః । ఏతి । ప్ర

భూత్వ । ఇమా । చ । విశ్వా । భువనాని । సర్వతః । నః । విరాజ
మితివి-రాజమ్ । పరీతి । ప్రతి । ప్రజానన్నితిప్ర-జానన్న్ । ప్రజా
మితి ప్ర-జామ్ । పుష్టిమ్ । వర్ధయమానః । అస్మై ఇతి । వాజస్య ।
ఇమామ్ । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవః । శిశ్రియె । దివమ్ । ఇమా ।
చ । విశ్వా । భువనాని । సమ్రాడితి సమ్-రాట్ । అదిత్సన్తమ్ ।
దాపయతు । ప్రజానన్నితి ప్ర-జానన్న్ । రయిమ్ ॥ ౪౦ ॥ చ ।
నః । సర్వవీరామితి సర్వ-వీరామ్ । నీతి । యచ్ఛతు । అగ్నే ।
అచ్ఛ । వద । ఇహ । నః । ప్రతీతి । నః । సుమనా ఇతి సు - మ
నాః । భవ । ప్రేతి । నః । యచ్ఛ । భువః । ప్రతే । ధనదా ఇతి
ధన-దాః । అసి । నః । త్వమ్ । ప్రేతి । నః । యచ్ఛతు । అర్య
మా । ప్రేతి । భగః । ప్రేతి । బృహస్పతిః । ప్రేతి । దేవాః । ప్రే
తి । ఉత । సూనృతా । ప్రేతి । వాక్ । దేవీ । దదాతు । నః ।
అర్యమణమ్ । బృహస్పతిమ్ । ఇన్ద్రమ్ । దానాయ । చోదయ ।
వాచమ్ । విష్ణుమ్ । సరస్వతీమ్ । సవితారమ్ ॥ ౪౧ ॥ చ । వాజి
నమ్ । సోమమ్ । రాజానమ్ । వరుణమ్ । అగ్నిమ్ । అన్వారభామ
హె. ఇత్యను-ఆరభామహె । ఆదిత్యాన్ । విష్ణుమ్ । సూర్యమ్ ।
బ్రహ్మాణమ్ । చ । బృహస్పతిమ్ । దేవస్య । త్వా । సవితుః । ప్ర
సవ ఇతి ప్ర-సవె । అశ్వినోః । బాహుభ్యామితి బాహు-భ్యామ్ ।
పూష్ణః । హస్తాభ్యామ్ । సరస్వత్యై । వాచః । యన్తుః । యన్త్రె
ణ । అగ్నేః । త్వా । సామ్రాజ్యేనేతి సామ్-రాజ్యేన । అభీతి ।

సింఙ్ఖా౽చమి । ఇన్ద్రస్య । బృహస్పతేః । త్వా । సామ్రాజ్యేనేతి సాం-రాజ్యేన । అభీతి । సింఞ్చామి ॥ ౪౨ ॥ రయిగ్ం సవితారగ్ం షట్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౦ ॥

అగ్నిః । ఏకాక్షరేణేత్యేక- అక్షరేణ । వాచమ్ । ఉదితి । అజయత్ । అశ్వినా । ద్వ్యక్షరేణేతి ద్వి-అక్షరేణ । ప్రాణాపానావితి ప్రాణ-అపానౌ । ఉదితి । అజయతామ్ । విష్ణుః । త్ర్యక్షరేణేతి త్రి-అక్షరేణ । త్రీన్ । లోకాన్ । ఉదితి । అజయత్ । సోమః । చతురక్షరేణేతి చతుః-అక్షరేణ । చతుష్పద ఇతి చతుః-పదః । పశూన్ । ఉదితి । అజయత్ । పూషా । పఞ్చాక్షరేణేతి పఞ్చ-అక్షరేణ । పఙ్క్తిమ్ । ఉదితి । అజయత్ । ధాతా । షడక్షరేణేతి షట్-అక్షరేణ । షట్ । ఋతూన్ । ఉదితి । అజయత్ । మరుతః । సప్తాక్షరేణేతి సప్త-అక్షరేణ । సప్తపదామితి సప్త- పదామ్ । శక్వరీమ్ । ఉదితి । అజయన్ । బృహస్పతిః । అష్టాక్షరేణేత్యష్టా-అక్షరేణ । గాయత్రీమ్ । ఉదితి । అజయత్ । మిత్రః । నవాక్షరేణేతి నవ-అక్షరేణ । త్రివృతమితి త్రి-వృతమ్ । స్తోమమ్ । ఉదితి । అజయత్ ॥ ॥ ౪౩ ॥ వరుణః । దశాక్షరేణేతి దశ - అక్షరేణ । విరాజమితి వి-రాజమ్ । ఉదితి । అజయత్ । ఇన్ద్రః । ఏకాదశాక్షరేణేత్యేకాదశ- అక్షరేణ । త్రిష్టుభమ్ । ఉదితి । అజయత్ । విశ్వే । దేవాః । ద్వాదశాక్షరేణేతి ద్వాదశ - అక్షరేణ । జగతీమ్ । ఉదితి । అజయన్ । వసవః । త్రయోదశాక్షరేణేతి

త్రయోదశ-అక్షరేణ । త్రయోదశమితి త్రయః-దశమ్ । స్తోమమ్ । ఉదితి । అజయన్న్ । రుద్రాః । చతుర్దశాక్షరేణేతి చతుర్దశ - అక్షరేణ । చతుర్దశమితి చతుః - దశం । స్తోమం । ఉదితి । అజయన్న్ । ఆదిత్యాః । పఞ్చదశాక్షరేణేతి పఞ్చదశ - అక్షరేణ । పఞ్చదశమితి పఞ్చ-దశమ్ । స్తోమమ్ । ఉదితి । అజయన్న్ । అదితిః । షోడశాక్షరేణేతి షోడశ-అక్షరేణ । షోడశమ్ । స్తోమమ్ । ఉదితి । అజయత్ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా - పతిః । సప్తదశాక్షరేణేతి సప్తదశ-అక్షరేణ । సప్తదశమితి సప్త - దశమ్ । స్తోమమ్ । ఉదితి । అజయత్ ॥ ౪౪ ॥ త్రివృతగ్ం స్తోమముదజయుథ్ షట్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౧ ॥

ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ - గృహీతః । అసి । నృషదమితి నృ-సదమ్ । త్వా । ద్రుషదమితి ద్రు-సదమ్ । భువనసదమితి భువన-సదమ్ । ఇన్ద్రాయ । జుష్టమ్ । గృహ్ణామి । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ - గృహీతః । అసి । అప్సుషదమిత్యప్సు-సదమ్ । త్వా । ఘృతసదమితి ఘృత-సదమ్ । వ్యోమసదమితి వ్యోమ-సదమ్ । ఇన్ద్రాయ । జుష్టమ్ । గృహ్ణామి । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ - గృహీతః । అసి । పృథివిషదమితి పృథివి-సదమ్ । త్వా । అన్తరిక్షసదమిత్యన్తరిక్ష-సదమ్ । నాకసదమితి నాక-సదమ్ । ఇన్ద్రాయ । జుష్టమ్ । గృహ్ణా

మి । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । యే । గ్రహాః ।
పాఞ్చజనీనా ఇతి పాఞ్చ-జనీనాః । యేషామ్ । తిస్రః । పరమజా
ఇతి పరమ-జాః । దైవ్యాః । కోశాః ॥ ౪౭ ॥ సముబ్జిత ఇతి సం-ఉబ్జి
తః । తేషామ్ । విశిప్రియాణామితి వి-శిప్రియాణామ్ । ఇషమ్ ।
ఊర్జమ్ । సమితి । అగ్రభీమ్ । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ ।
త్వా । అపామ్ । రసమ్ । ఉద్వయసమిత్యుత్-వయసమ్ । సూర్య
రశ్మిమితి సూర్య-రశ్మిమ్ । సమాభృతమితి సం-ఆభృతమ్ । అపామ్ ।
రసస్య । యః । రసః । తమ్ । వః । గృహ్ణామి । ఉత్తమమిత్యుత్
తమమ్ । ఏషః । తే । యోనిః । ఇన్ద్రాయ । త్వా । అయా । వి
ష్ఠా ఇతి వి-స్థాః । జనయన్న్ । కర్వరాణి । సః । హి । ఘృణిః ।
ఉరుః । వరాయ । గాతుః । సః । ప్రతి । ఉదితి । ఐత్ । ధరుణః ।
మధ్వః । అగ్రమ్ । స్వాయామ్ । యత్ । తనువామ్ । తనూమ్ ।
ఐరయత । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి ।
ప్రజాపతయ ఇతి ప్రజా-పతయే । త్వా । జుష్టమ్ । గృహ్ణామి ।
ఏషః । తే । యోనిః । ప్రజాపతయ ఇతి ప్రజా-పతయే । త్వా ॥
౪౮ ॥ కోశాస్తనువాం త్రయోదశ చ ॥ ౧౨ ॥

అన్వితి । అహ । మాసాః । అన్వితి । ఇత్ । వనాని ।
అన్వితి । ఓషధీః । అన్వితి । పర్వతాసః । అన్వితి । ఇన్ద్రమ్ । రో
దసీ ఇతి । వావశానే ఇతి । అన్వితి । ఆపః । అజిహత । జాయ
మానమ్ । అన్వితి । తే । దాయి । మహే । ఇన్ద్రియాయ । సత్రా ।

తే । విశ్వమ్ । అన్వితి । వృత్రహత్య ఇతి వృత్ర-హత్యే ।
అన్వితి । క్షత్రమ్ । అన్వితి । సహః । యజత్ర । ఇన్ద్ర । దేవే
భిః । అన్వితి । తే । నృషహ్య ఇతి నృ-సహ్యే । ఇన్ద్రాణీమ్ ।
ఆసు । నారిషు । సుపత్నీమితి సు-పత్నీమ్ । అహమ్ ।
అశ్రవమ్ । న । హి । అస్యాః । అపరమ్ । చన । జరసా ॥ ౪౮ ॥
మరతే । పతిః । న । అహమ్ । ఇన్ద్రాణి । రారణ । సఖ్యుః । వృ
షాకపేరితి వృషా-కపేః । ఋతే । యస్య । ఇదమ్ । అప్యమ్ । హవిః ।
ప్రియమ్ । దేవేషు । గచ్ఛతి । యః । జాతః । ఏవ । ప్రథమః ।
మనస్వాన్ । దేవః । దేవాన్ । క్రతునా । పర్యభూషదితి పరి -
అభూషత్ । యస్య । శుష్మాత్ । రోదసీ ఇతి । అభ్యసేతామ్ ।
నృమ్ణస్య । మహ్నా । సః । జనాసః । ఇన్ద్రః । ఏతి । తే । మహః ।
ఇన్ద్ర । ఊతీ । ఉగ్ర । సమన్యవ ఇతి స-మన్యవః । యత్ ।
సమరన్తేతి సం-అరన్త । సేనాః । పతాతి । దిద్యుత్ । నర్యస్య ।
బాహ్వోః । మా । తే ॥ ౪౯ ॥ మనః । విష్వద్రియగితి విష్వ-
ద్రియక్ । వీతి । చారీత్ । మా । నః । మర్ధీః । ఏతి । భర ।
దద్ధి । తత్ । నః । ప్రేతి । దాశుషే । దాతవే । భూరి । యత్ ।
తే । నవ్యే । దేష్ణే । శస్తే । అస్మిన్న్ । తే । ఉక్థే । ప్రేతి । బ్ర
వామ । వయమ్ । ఇన్ద్ర । స్తువన్తః । ఏతి । తు । భర । మాకిః ।
ఏతత్ । పరీతి । స్థాత్ । విద్మ । హి । త్వా । వసుపతిమితి వసు-
పతిమ్ । వసూనామ్ । ఇన్ద్ర । యత్ । తే । మాహినమ్ । దత్ర

మ్ । అస్తి । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ । తత్ । హర్యశ్వేతి
హరి-అశ్వ ॥ ౪౯ ॥ ప్రేతి । యన్ధి । ప్రదాతారమితి ప్ర - దా
తారమ్ । హవామహే । ఇన్ద్రమ్ । ఏతి । హవిషా । వయమ్ ।
ఉభా । హి । హస్తా । వసునా । పృణస్వ । ఆ । ప్రేతి । యచ్ఛ ।
దక్షిణాత్ । ఏతి । ఉత । సవ్యాత్ । ప్రదాతేతి ప్ర-దాతా । వజ్రీ ।
వృషభః । తురాషాట్ । శుష్మీ । రాజా । వృత్రహేతి వృత్ర-
హా । సోమపావేతి సోమ-పావా । అస్మిన్ । యజ్ఞే । బర్హిషి ।
ఏతి । నిషద్యేతి ని-సద్య । అధ । భవ । యజమానాయ । శమ్ ।
యోః । ఇన్ద్రః । సుత్రామేతి సు-త్రామా । స్వవానితి స్వ-వాన్ ।
అవోభిరిత్యవః-భిః । సుమృడీక ఇతి సు-మృడీకః । భవతు । విశ్వ
వేదా ఇతి విశ్వ-వేదాః । బాధతామ్ । ద్వేషః । అభయమ్ । కృ
ణోతు । సువీర్యస్యేతి సు-వీర్యస్య ॥ ౫౦ ॥ పతయః । స్యామ ।
తస్య । వయమ్ । సుమతావితి సు-మతౌ । యజ్ఞియస్య । అపీతి ।
భద్రే । సౌమనసే । స్యామ । సః । సుత్రామేతి సు - త్రామా ।
స్వవానితి స్వ-వాన్ । ఇన్ద్రః । అస్మే ఇతి । ఆరాత్ । చిత్ ।
ద్వేషః । సనుతః । యుయోతు । రేవతీః । నః । సధమాద ఇతి సధ-
మాదః । ఇన్ద్రే । సన్తు । తువివాజా ఇతి తువి-వాజాః । క్షుమ
న్తః । యాభిః । మదేమ । ప్రో ఇతి । స్వేతి । అస్మై । పురోరథమితి
పురః-రథమ్ । ఇన్ద్రాయ । శూషమ్ । అర్చత । అభీకే । చిత్ ।
ఉ । లోకకృదితి లోక-కృత్ । సఙ్గే । సమత్స్వితి సమత్-సు ।

వృ॒త్ర॒హేతి॑ వృత్ర-హా । అ॒స్మాక᳚మ్ । బో॒ధి॒ । చో॒ది॒తా । నభ॑న్తామ్ । అ॒న్య॒కే॒షా᳚మ్ । జ్యా॒కాః॥ అధీతి॑ । ధన్వ॒స్వితి॒ ధన్వ॑ - సు॥ ౫౧ ॥ జ॒రసా మా॒ తే॑ హ॒ర్య॒శ్వ సు॒వీర్య॒స్యాధ్య॑క్షం చ॥ ౧౩ ॥

పా॒క॒య॒జ్ఞగ్ం సగ్ంశ్ర॑వాః ప్ర॒కో॑శం బ॒ర్హిషో॑హం ధ్రు॒వామ॒గ్నే॒స్త్వా॑హ్యా॒ దేవ॑ సవిత॒ర్దేవస్యా॒హం క్ష॒త్రస్యో॑ల్బం వాజస్య॒ మ॒స్మిన్నిర॑కాతురేణో॒పయ్యా మగృ॑హీత్తో॒స్యన్వహా॒ మా పా॒ప్రోడ॑శ ॥

పా॒క॒య॒జ్ఞంవరో॑తం ధ్రు॒వాం వి సృ॑జతే చ ప్ర॒పస్ర్వ॑వీ॒రాం పత॑యస్తాన్యస్మైక॑ ప॒ఞ్చా॒శత్॥

పా॒క॒య॒జ్ఞం ధన్వ॑సు॥

హ॑రిః ఓంతత్సత్॥

ప్రథమ కాండే

అష్టమ ప్రశ్నః

హరిః ఓమ్ । అనుమత్యై ఇత్యను-మత్యై । పురోడాశమ్।
అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపతి । ధేనుః। దక్షిణా।
యే । ప్రత్యఞ్చః । శమ్యాయాః । అవశీయన్త ఇత్యవ-శీయన్తే ।
తమ్। నైర్‌ఋతమితి నైః ఋతమ్ । ఏకకపాలమిత్యేక - కపాలమ్ ।
కృష్ణమ్ । వాసః । కృష్ణతూషమితి కృష్ణ-తూషమ్ । దక్షిణా ।
వీతి । ఇహి । స్వాహా । ఆహుతిమిత్యా-హుతిమ్ । జుషాణః। ఏషః।
తే । నిర్‌ఋత ఇతి నిః-ఋతే । భాగః । భూతే । హవిష్మతీ । అసి ।
ముఞ్చ । ఇమమ్ । అగ్ంహసః । స్వాహా । నమః । యః। ఇదమ్।
చకార । ఆదిత్యమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపతి । వరః । దక్షిణా ।
ఆగ్నావైష్ణవమిత్యాగ్నా-వైష్ణవమ్।ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-
కపాలమ్ । వామనః । వహీ । దక్షిణా । అగ్నీషోమీయమిత్య
గ్నీ-సోమీయమ్ ॥ ౧ ॥ ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ- కపాలమ్ ।
హిరణ్యమ్ । దక్షిణా । ఐన్ద్రమ్। ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపా
లమ్ । ఋషభః । వహీ । దక్షిణా । ఆగ్నేయమ్ । అష్టాకపాలమి
త్యష్టా-కపాలమ్ । ఐన్ద్రమ్ । దధి । ఋషభః । వహీ । దక్షిణా।
ఐన్ద్రాగ్నమిత్యైన్ద్ర-అగ్నమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-కపా

లమ్ । వైశ్వదేవమితి వైశ్వ-దేవమ్।చరుమ్।ప్రథమజ ఇతి ప్రథ మ-జః । వత్సః । దక్షిణా । సౌమ్యమ్ । శ్యామాకమ్ । చరుమ్ । వాసః । దక్షిణా । సరస్వత్యై । చరుమ్। సరస్వతే । చరుమ్। మిథు నౌ । గావౌ । దక్షిణా ॥ ౨ ॥ అగ్నీషోమీయం చతుస్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧ ॥

ఆగ్నేయమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా - కపాలమ్ । నిరితి । వపతి । సౌమ్యమ్ । చరుమ్ । సావిత్రమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ - కపాలమ్ । సారస్వతమ్ । చరుమ్ । పౌష్ణమ్ । చరుమ్। మారుతమ్ । సప్తకపాలమితి సప్త - కపాలమ్ । వైశ్వదేవీమితి వైశ్వ - దేవీమ్ । ఆమిక్షామ్ । ద్యావాపృథివ్యమితి ద్యావా - పృథివ్యమ్ । ఏకకపాలమిత్యేక-కపాలమ్॥౩॥ ఆగ్నేయగ్ం సౌమ్యం మారుతమష్టాదశ॥ ౨॥

ఐన్ద్రాగ్నమిత్యైన్ద్ర - అగ్నమ్।ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । మారుతీమ్ । ఆమిక్షామ్ । వారుణీమ్ । ఆమిక్షామ్ । కాయమ్ । ఏకకపాలమిత్యేక - కపాలమ్ । ప్రఘాస్యానితి ప్ర-ఘాస్యాన్।హవామహే । మరుతః । యజ్ఞవాహస ఇతి యజ్ఞ - వాహసః । కరమ్భేణ। సజోషస ఇతి స-జోషసః । మో ఇతి । స్వితి । నః । ఇన్ద్ర । పృత్స్వితి పృత్ - సు । దేవ । అస్తు । స్మ । తే । శుష్మిన్న్ । అవయా ; మహీ । హి । అస్య । మీఢుషః । యవ్యా । హవిష్మతః । మరుతః । వన్దతే । గీః । యత్ । గ్రామే । యత్ ।

అరణ్యే । యత్ । సభాయామ్ । యత్ । ఇన్ద్రియే । యత్ । శూద్రే । యత్ । అర్యే । ఏనః । చకృమ । వయమ్ । యత్ । ఏకస్య । అధీతి । ధర్మణి । తస్య । అవయజనమిత్యవ - యజనమ్ । అసి । స్వాహా । అక్రన్న్ । కర్మ । కర్మకృత ఇతి కర్మ - కృతః । సహ । వాచా । మయోభువేతి మయః - భువా । దేవేభ్యః । కర్మ । కృత్వా । అస్తమ్ । ప్రేతి । ఇత । సుదానవ ఇతి సు - దానవః ॥ ౮ ॥ వయం యద్విగ్ శతిశ్చ ॥ 3॥

అగ్నయే । అనీకవత ఇత్యనీక - వతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా - కపాలమ్ । నిరితి । వపతి । సాకమ్ । సూర్యేణ । ఉద్యతేత్యుత్ - యతా । మరుద్భ్య ఇతి మరుత్ - భ్యః । సాన్తపనేభ్య ఇతి సాం - తపనేభ్యః । మధ్యన్దినే । చరుమ్ । మరుద్భ్య ఇతి మరుత్ - భ్యః । గృహమేధిభ్య ఇతి గృహమేధి - భ్యః । సర్వాసామ్ । దుగ్ధే । సాయమ్ । చరుమ్ । పూర్ణా । దర్వి । పరేతి । పత । సుపూర్ణేతి సు - పూర్ణా । పునః । ఏతి । పత । వస్న । ఇవ । వీతి । క్రీణావహై । ఇషమ్ । ఊర్జమ్ । శతక్రతో ఇతి శత - క్రతో । దేహి । మే । దదామి । తే । నీతి । మే । ధేహి । నీతి । తే । దధే । నిహారమితి ని-హారమ్ । ఇత్ । నీతి । మే । హర । నిహారమితి ని-హారమ్ ॥ ౫ ॥ నీతి । హరామి । తే । మరుద్భ్య ఇతి మరుత్-భ్యః । క్రీడిభ్య ఇతి క్రీడి-భ్యః । పురోడాశమ్ । సప్తకపాలమితి సప్త-కపాలమ్ । నిరితి । వపతి । సాకమ్ ।

సూర్యేణ । ఉద్యతేత్యుత్-యతా । ఆగ్నేయమ్ । అష్టాకపాల
మిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపతి । సౌమ్యమ్ । చరుమ్ । సావి
త్రమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-కపాలమ్ । సారస్వతమ్ । చ
రుమ్ । పౌష్ణమ్ । చరుమ్ । ఐన్ద్రాగ్నమిత్యైన్ద్ర-అగ్నమ్ ।
ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ - కపాలమ్ । ఐన్ద్రమ్ । చరుమ్ ।
వైశ్వకర్మణమితి వైశ్వ-కర్మణమ్ । ఏకకపాలమిత్యేక-కపాలమ్ ॥
౬ ॥ హార్తా నిహారం త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౮ ॥

సోమాయ । పితృమత ఇతి పితృ-మతే । పురోడాశమ్ ।
షట్కపాలమితి షట్-కపాలమ్ । నిరితి । వపతి । పితృభ్య ఇతి
పితృ-భ్యః । బర్హిషద్భ్య ఇతి బర్హిషత్-భ్యః । ధానాః ।
పితృభ్య ఇతి పితృ-భ్యః । అగ్నిష్వాత్తేభ్య ఇత్యగ్ని - స్వాత్తే
భ్యః । అభివాన్యాయై ఇత్యభి - వాన్యాయై । దుగ్ధే । మన్థమ్ ।
ఏతత్ । తే । తత । యే । చ । త్వామ్ । అన్వితి । ఏతత్ । తే ।
పితామహ । ప్రపితామహేతి ప్ర-పితామహ । యే । చ త్వామ్ ।
అన్వితి । అత్ర । పితరః । యథాభాగమితి యథా - భాగమ్ ।
మన్దధ్వమ్ । సుసన్దృశమితి సు-సన్దృశమ్ । త్వా । వయమ్ । మ
ఘవన్నితి మఘ-వన్న్ । మన్దిషీమహి । ప్రేతి । నూనమ్ । పూర్ణవ
న్ధుర ఇతి పూర్ణ-వన్ధురః । స్తుతః । యాసి । వశాన్ । అను ।
యోజా । ను । ఇన్ద్ర । తే । హరీ ఇతి । ౭ ॥ అక్షన్న్ । అమీ
మదన్త । హి । అవేతి । ప్రియాః । అధూషత । అస్తోషత । స్వ

భానవ ఇతి స్వ-భానవః । విప్రాః । నవిష్ఠయా । మతీ । యోజా । ను । ఇన్ద్ర । తే । హరీ ఇతి । అక్షన్న్ । పితరః । అమీమదన్త । పితరః । అతీతృపన్త । పితరః । అమీమృజన్త । పితరః । పరా । ఇత । పితరః । సోమ్యాః । గమ్భీరైః । పథిభిరితి పథి-భిః । పూర్వ్యైః । అథ । పితౄన్ । సువిదత్రానితి సు-విదత్రాన్ । అపీతి । ఇత । యమేన । యే । సధమాదమితి సధ-మాదమ్ । మదన్తి । మనః । ను । ఆ । హువామహే । నారాశగ్ంసేన । స్తోమేన । పితౄణామ్ । చ । మన్మభిరితి మన్మ-భిః । ఆ ॥ ౮ ॥ నః । ఏతు । మనః । పునః । క్రత్వే । దక్షాయ । జీవసే । జ్యోక్ । చ । సూర్యమ్ । దృశే । పునః । నః । పితరః । మనః । దదాతు । దైవ్యః । జనః । జీవమ్ । వ్రాతమ్ । సచేమహి । యత్ । అన్తరిక్షమ్ । పృథివీమ్ । ఉత । ద్యామ్ । యత్ । మాతరమ్ । పితరమ్ । వా । జిహిగ్ంసిమ । అగ్నిః । మా । తస్మాత్ । ఏనసః । గార్హపత్య ఇతి గార్హ-పత్యః । ప్రేతి । ముఞ్చతు । దురితేతి దుః-ఇతా । యాని । చకృమ । కరోతు । మామ్ । అనేనసమ్ ॥ ౯ ॥ హరీ మన్మభిరా చతుశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౫ ॥

ప్రతిపూరుషమితి ప్రతి-పూరుషమ్ । ఏకకపాలానిత్యేక-కపాలాన్ । నిరితి । వపతి । ఏకమ్ । అతిరిక్తమిత్యతి-రిక్తమ్ । యావన్తః । గృహ్యాః । స్మః । తేభ్యః । కమ్ । అకరమ్ । పశూనామ్ । శర్మ । అసి । శర్మ । యజమానస్య । శర్మ । మే । యచ్ఛ ।

ఏకః । ఏవ । రుద్రః । న । ద్వితీయాయ । తస్థే । ఆఖుః । తే ।
రుద్ర । పశుః । తమ్ । జుషస్వ । ఏషః । తే । రుద్ర । భాగః ।
సహ । స్వస్రా । అమ్బికయా । తమ్ । జుషస్వ । భేషజమ్ । గవే ।
అశ్వాయ । పురుషాయ । భేషజమ్ । అథో ఇతి । అస్మభ్యమిత్య
స్మ-భ్యమ్ । భేషజమ్ । సుభేషజమితి సు-భేషజమ్ ॥౧౦॥ యథా ।
అసతి । సుగమితి సు-గమ్ । మేషాయ । మేష్యై । అవేతి ।
అమ్బ । రుద్రమ్ । అదిమహి । అవేతి । దేవమ్ । త్ర్యమ్బకమితి
త్రి-అమ్బకమ్ । యథా । నః । శ్రేయసః । కరత్ । యథా ।
నః । వస్యసః । కరత్ । యథా । నః । పశుమత ఇతి పశు-మతః ।
కరత్ । యథా । నః । వ్యవసాయయాదితి వి-అవసాయయాత్ ।
త్ర్యమ్బకమితి త్రి-అమ్బకమ్ । యజామహే । సుగన్ధిమితి సు-గ
న్ధిమ్ । పుష్టివర్ధనమితి పుష్టి-వర్ధనమ్ । ఉర్వారుకమ్ । ఇవ । బన్ధ
నాత్ । మృత్యోః । ముక్షీయ । మా । అమృతాత్ । ఏషః । తే ।
రుద్ర । భాగః । తమ్ । జుషస్వ । తేన । అవసేన । పరః । మూ
జవత ఇతి మూజ-వతః । అతీతి । ఇహి । అవతతధన్వేత్యవతత-
ధన్వా । పినాకహస్త ఇతి పినాక-హస్తః । కృత్తివాసా ఇతి కృత్తి-
వాసాః ॥ ౧౧ ॥ సుభేషజమిహి త్రీణి చ ॥ ౬ ॥

ఐన్ద్రాగ్నమిత్యైన్ద్ర-అగ్నమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-కపా
లమ్ । వైశ్వదేవమితి వైశ్వ-దేవమ్ । చరుమ్ । ఇన్ద్రాయ ।
శునాసీరాయ । పురోడాశమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-కపా

ఓమ్ । వాయవ్యమ్ । పయః । సౌర్యమ్ । ఏకకపాలమిత్యేక-కపా
లమ్ । ద్వాదశగవమితి ద్వాదశ-గవమ్ । సీరమ్ । దక్షిణా ।
ఆగ్నేయమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపతి ।
రౌద్రమ్ । గావీధుకమ్ । చరుమ్ । ఐన్ద్రమ్ । దధి । వారుణమ్ ।
యవమయమితి యవ-మయమ్ । చరుమ్ । వహినీ । ధేనుః ।
దక్షిణా । యే । దేవాః । పురస్సద ఇతి పురః-సదః । అగ్నినేత్రా
ఇత్యగ్ని-నేత్రాః । దక్షిణాసద ఇతి దక్షిణా-సదః । యమనేత్రా ఇతి
యమ-నేత్రాః । పశ్చాత్సద ఇతి పశ్చాత్-సదః । సవితృనేత్రా
ఇతి సవితృ-నేత్రాః । ఉత్తరసద ఇత్యుత్తర-సదః । వరుణనేత్రా
ఇతి వరుణ-నేత్రాః । ఉపరిషద ఇత్యుపరి-సదః । బృహస్పతినేత్రా
ఇతి బృహస్పతి-నేత్రాః । రక్షోహణ ఇతి రక్షః-హనః । తే । నః ।
పాన్తు । తే । నః । అవన్తు । తేభ్యః ॥ ౧౨ ॥ నమః । తేభ్యః ।
స్వాహా । సమూఢమితి సం-ఊఢమ్ । రక్షః । సన్దగ్ధమితి సం-దగ్ధమ్ ।
రక్షః । ఇదమ్ । అహమ్ । రక్షః । అభి । సమితి । దహామి ।
అగ్నయే । రక్షోఘ్న ఇతి రక్షః-ఘ్నే । స్వాహా । యమాయ ।
సవిత్రే । వరుణాయ । బృహస్పతయే । దువస్వతే । రక్షోఘ్న ఇతి
రక్షః-ఘ్నే । స్వాహా । ప్రష్టివాహీతి ప్రష్టి-వాహీ । రథః । దక్షిణా
దేవస్య । త్వా । సవితుః । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవే । అశ్వినోః ।
బాహుభ్యామితి బాహు-భ్యామ్ । పూష్ణః । హస్తాభ్యామ్ । ర
క్షసః । వధమ్ । జుహోమి । హతమ్ । రక్షః । అవధిష్మ । రక్షః ।

యత్ । వస్తే । తత్ । దక్షిణా ॥ ౧౩ ॥ తేభ్యః పఞ్చ చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౮ ॥

ధాత్రే । పురోడాశమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ - కపాలమ్ । నిః । వపతి । అనుమత్యై ఇత్యను-మత్యై । చరుమ్ । రాకాయై । చరుమ్ । సినీవాల్యై । చరుమ్ । కుహ్వై । చరుమ్ । మిథునౌ । గావౌ । దక్షిణా । ఆగ్నావైష్ణవమిత్యాగ్నా-వైష్ణవమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిః । వపతి । ఐన్ద్రావైష్ణవమిత్యైన్ద్రా - వైష్ణవమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ - కపాలమ్ । వైష్ణవమ్ । త్రికపాలమితి త్రి-కపాలమ్ । వామనః । వహీ । దక్షిణా । అగ్నీషోమీయమిత్యగ్నీ - సోమీయమ్ । ఏకాదశ కపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిః । వపతి । ఇన్ద్రాసోమీయమితీన్ద్రా-సోమీయమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । సౌమ్యమ్ । చరుమ్ । బభ్రుః । దక్షిణా । సోమాపౌష్ణమితి సోమా-పౌష్ణమ్ । చరుమ్ । నిః । వపతి । ఐన్ద్రాపౌష్ణమిత్యైన్ద్రా - పౌష్ణమ్ । చరుమ్ । పౌష్ణమ్ । చరుమ్ । శ్యామః । దక్షిణా । వైశ్వానరమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-కపాలమ్ । నిః । వపతి । హిరణ్యమ్ । దక్షిణా । వారుణమ్ । యవమయమితి యవ - మయమ్ । చరుమ్ । అశ్వః । దక్షిణా ॥ ౧౪ ॥ వైశ్వానరం ద్వాదశకపాలం నిఃష్టౌ చ ॥ ౯ ॥

బార్హస్పత్యమ్ । చరుమ్ । నిః । వపతి । బ్రహ్మణః । గృహే ।

శితిపృష్ఠ ఇతి శితి-పృష్ఠః । దక్షిణా । ఐన్ద్రమ్ । ఏకాదశకపాలమి
త్యేకాదశ-కపాలమ్ । రాజన్యస్య । గృహే । ఋషభః । దక్షిణా ।
ఆదిత్యమ్ । చరుమ్ । మహిష్యై । గృహే । ధేనుః । దక్షిణా ।
నైర్ఋతమితి నైః-ఋతమ్ । చరుమ్ । పరివృక్త్యై ఇతి పరి-
వృక్త్యై । గృహే । కృష్ణానామ్ । వ్రీహీణామ్ । నఖనిర్భిన్నమితి
నఖ-నిర్భిన్నమ్ । కృష్ణా । కూటా । దక్షిణా । ఆగ్నేయమ్ । అష్టా
కపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । సేనాన్య ఇతి సేనా-న్యః । గృహే ।
హిరణ్యమ్ । దక్షిణా । వారుణమ్ । దశకపాలమితి దశ-కపాలమ్ ।
సూతస్య । గృహే । మహానిరష్ట ఇతి మహా-నిరష్టః । దక్షిణా ।
మారుతమ్ । సప్తకపాలమితి సప్త-కపాలమ్ । గ్రామణ్య ఇతి
గ్రామ-న్యః । గృహే । పృశ్నిః । దక్షిణా । సావిత్రమ్ । ద్వాదశక
పాలమితి ద్వాదశ-కపాలమ్ ॥ ౧౫ ॥ క్షత్తుః । గృహే । ఉప
ధ్వస్త ఇత్యుప-ధ్వస్తః । దక్షిణా । ఆశ్వినమ్ । ద్వికపాలమితి ద్వి-
కపాలమ్ । సంగ్రహీతురితి సం-గ్రహీతుః । గృహే । సవాత్యా
వితి స-వాత్యౌ । దక్షిణా । పౌష్ణమ్ । చరుమ్ । భాగదుఘస్యేతి
భాగ-దుఘస్య । గృహే । శ్యామః । దక్షిణా । రౌద్రమ్ । గావీధు
కమ్ । చరుమ్ । అక్షావాపస్యేత్యక్ష-ఆవాపస్య । గృహే ।
శబలః । ఉద్వార ఇత్యుత్-వారః । దక్షిణా । ఇన్ద్రాయ । సుత్రా
మ్ణే ఇతి సు-త్రామ్ణే । పురోడాశమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-
కపాలమ్ । ప్రతి । నిరితి । వపతి । ఇన్ద్రాయ । అగ్ంహోముచ ఇత్య

గ్ంహః-ముచే । అయమ్ ॥ నః । రాజా । వృత్రహేతి వృత్ర-హా ।
రాజా । భూత్వా । వృత్రమ్ । వధ్యాత్ । మైత్రాబార్హస్ప
త్యమితి మైత్రా-బార్హస్పత్యమ్ । భవతి । శ్వైతాయై । శ్వైతవ
త్సాయా ఇతి శ్వైత-వత్సాయై । దుగ్ధే । స్వయమ్మూర్తే ఇతి
స్వయం-మూర్తే । స్వయమ్మథిత ఇతి స్వయం-మథితే । ఆజ్యే ।
అశ్వత్థే ॥ ౧౩ ॥ పాత్రే । చతుస్స్రక్తావితి చతుః-స్రక్తౌ । స్వయ
మవపన్నాయా ఇతి స్వయం-అవపన్నాయై । శాఖాయై । కర్ణాన్ ।
చ । అకర్ణాన్ । చ । తణ్డులాన్ । వి । చినుయాత్ । యే । కర్ణాః ।
సః । పయసి । బార్హస్పత్యః । యే । అకర్ణాః । సః । ఆజ్యే ।
మైత్రః । స్వయఙ్కృతేతి స్వయం-కృతా । వేదిః । భవతి । స్వయ
న్దినమితి స్వయం-దినమ్ । బర్హిః । స్వయఙ్కృత ఇతి స్వయం-
కృతః । ఇధ్మః । సా । ఏవ । శ్వైతా । శ్వైతవత్సేతి శ్వైత-వ
త్సా । దక్షిణా ॥ ౧౪ ॥ ద్వాదశకపాలమశ్వత్థే త్రయస్త్రింగ్ం
శచ్చ ॥ ౯ ॥

అగ్నయే । గృహపతయ ఇతి గృహ-పతయే । పురోడా
శమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిః । వపతి । కృష్ణా
నామ్ । వ్రీహీణామ్ । సోమాయ । వనస్పతయే । శ్యామాకమ్ । చ
రుమ్ । సవిత్రే । సత్యప్రసవాయేతి సత్య-ప్రసవాయ । పురోడా
శమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-కపాలమ్ । ఆశూనామ్ । వ్రీ
హీణామ్ । రుద్రాయ । పశుపతయ ఇతి పశు-పతయే । గావీధుకమ్ ।

చరుమ్ । బృహస్పతయే । వాచః । పతయే । నైవారమ్ । చరుమ్ ।
ఇన్ద్రాయ । జ్యేష్ఠాయ । పురోడాశమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకా
దశ-కపాలమ్ । మహావ్రీహీణామితి మహా-వ్రీహీణామ్ । మిత్రా
య । సత్యాయ । ఆమ్బానామ్ । చరుమ్ । వరుణాయ । ధర్మపత
య ఇతి ధర్మ-పతయే । యవమయమితి యవ-మయమ్ । చరుమ్ ।
సవితా । త్వా । ప్రసవానామితి ప్ర - సవానామ్ । సువతామ్ ।
అగ్నిః । గృహపతీనామితి గృహ-పతీనామ్ । సోమః । వనస్పతీ
నామ్ । రుద్రః । పశూనామ్ ॥ ౧౭ ॥ బృహస్పతిః । వాచామ్ ।
ఇన్ద్రః । జ్యేష్ఠానామ్ । మిత్రః । సత్యానామ్ । వరుణః । ధర్మప
తీనామితి ధర్మ-పతీనాం । యే । దేవాః । దేవసువ ఇతి దేవ- సువః ।
స్థ । తే । ఇమమ్ । ఆముష్యాయణమ్ । అనమిత్రాయ । సువ
ధ్వమ్ । మహతే । క్షత్రాయ । మహతే । ఆధిపత్యాయేత్యాధి-
పత్యాయ । మహతే । జానరాజ్యాయేతి జాన-రాజ్యాయ ।
ఏషః । వః । భరతాః । రాజా । సోమః । అస్మాకమ్ । బ్రాహ్మణా
నామ్ । రాజా । ప్రతీతి । త్యత్ । నామ । రాజ్యమ్ । అధాయి ।
స్వామ్ । తనువమ్ । వరుణః । అశిశ్రేత్ । శుచేః । మిత్రస్య ।
వ్రత్యాః । అభూమ । అమన్మహి । మహతః । ఋతస్య । నామ ।
సర్వే । వ్రాతాః । వరుణస్య । అభూవన్ । వీతి । మిత్రః । ఏవైః ।
అరాతిమ్ । అతారీత్ । అసూషుదన్త । యజ్ఞియాః । ఋతేన ।
వీతి । ఉ । త్రితః । జరిమాణమ్ । నః । ఆనట్ । విష్ణోః । క్రమః ।

అసి । విష్ణోః । క్రాన్తమ్ । అసి । విష్ణోః । విక్రాన్తమితి వి-క్రాన్తమ్ । అసి ॥ ౧౯ ॥ ప్రస్తూనాం వ్రాతాః పఞ్చవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧౦ ॥

అర్థేత ఇత్యర్థ-ఇతః । స్థ । అపామ్ । పతిః । అసి । వృషా । అసి । ఊర్మిః । వృషసేన ఇతి వృష-సేనః । అసి । వ్రజక్షిత ఇతి వ్రజ-క్షితః । స్థ । మరుతామ్ । ఓజః । స్థ । సూర్యవర్చస ఇతి సూర్య-వర్చసః । స్థ । సూర్యత్వచస ఇతి సూర్య-త్వచసః । స్థ । మాన్దాః । స్థ । వాశాః । స్థ । శక్వరీః । స్థ । విశ్వభృత ఇతి విశ్వ-భృతః । స్థ । జనభృత ఇతి జన-భృతః । స్థ । అగ్నేః । తేజస్యాః । స్థ । అపామ్ । ఓషధీనామ్ । రసః । స్థ । అపః । దేవీః । మధుమతీరితి మధు-మతీః । అగృహ్ణన్ । ఊర్జస్వతీః । రాజసూయాయేతి రాజ-సూయాయ । చితానాః । యాభిః । మిత్రావరుణావితి మిత్రా-వరుణౌ । అభ్యషిఞ్చన్నిత్యభి-అసిఞ్చన్ । యాభిః । ఇన్ద్రమ్ । అనయన్ । అతీతి । అరాతీః । రాష్ట్రదా ఇతి రాష్ట్ర-దాః । స్థ । రాష్ట్రమ్ । దత్త । స్వాహా । రాష్ట్రదా ఇతి రాష్ట్ర-దాః । స్థ । రాష్ట్రమ్ । అముష్మై । దత్త ॥ ౨౦ ॥ అత్యేకాదశ చ ॥ ౧౧ ॥

దేవీః । ఆపః । సమితి । మధుమతీరితి మధు-మతీః । మధుమతీభిరితి మధు-మతీభిః । సృజ్యధ్వమ్ । మహి । వర్చః । క్షత్రియాయ । వన్వానాః । అనాధృష్టా ఇత్యనా-ధృష్టాః । సీదత ।

ఊర్జస్వతీః । మహీ । వర్చః । క్షత్రియాయ । దధతీః । అనిభృష్ట
మిత్యని-భృష్టమ్ । అసి । వాచః । బన్ధుః । తపోజా ఇతి తపః-జాః ।
సోమస్య । దాత్రమ్ । అసి । శుక్రాః । వః । శుక్రేణ । ఉదితి ।
పునామి । చన్ద్రాః । చన్ద్రేణ । అమృతాః । అమృతేన । స్వాహా ।
రాజసూయాయేతి రాజ-సూయాయ । చితానాః । సధమాద ఇతి
సధ-మాదః । ద్యుమ్నినీః । ఊర్జః । ఏతాః । అనిభృష్టా ఇత్యని-
భృష్టాః । అపస్యువః । వసానః । పస్త్యాసు । చక్రే । వరుణః ।
సధస్థమితి సధ-స్థమ్ । అపామ్ । శిశుః ॥ ౨౧ ॥ మాతృతమాస్వితి
మాతృ-తమాసు । అన్తః । క్షత్రస్య । ఉల్బమ్ । అసి । క్షత్రస్య ।
యోనిః । అసి । ఆవిన్నః । అగ్నిః । గృహపతిరితి గృహ-పతిః ।
ఆవిన్నః । ఇన్ద్రః । వృద్ధశ్రవా ఇతి వృద్ధ-శ్రవాః । ఆవిన్నః ।
పూషా । విశ్వవేదా ఇతి విశ్వ-వేదాః । ఆవిన్నౌ । మిత్రావరుణా
వితి మిత్రా-వరుణౌ । ఋతావృధావిత్యృత-వృధా । ఆవిన్నే ఇతి ।
ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । ధృతవ్రతే ఇతి ధృత-
వ్రతే । ఆవిన్నా । దేవీ । అదితిః । విశ్వరూపీతి విశ్వ-రూపీ ।
ఆవిన్నః । అయమ్ । అసౌ । ఆముష్యాయణః । అస్యామ్ । విశి ।
అస్మిన్న్ । రాష్ట్రే । మహతే । క్షత్రాయ । మహతే । ఆధిపత్యా
యేత్యాధి-పత్యాయ । మహతే । జానరాజ్యాయేతి జాన-రాజ్యా
య । ఏషః । వః । భరతాః । రాజా । సోమః । అస్మాకమ్ । బ్రాహ్మ
ణానామ్ । రాజా । ఇన్ద్రస్య ॥ ౨౨ ॥ వజ్రః । అసి । వార్త్రఘ్నః

ఘ్న ఇతి వార్త్ర-ఘ్నః । త్వయా । అయమ్ । వృత్రమ్।
వధ్యాత్ । శత్రుబాధనా ఇతి శత్రు-బాధనాః । స్థ । పాత ।
మా। ప్రత్యఞ్చమ్ । పాత । మా । తిర్యఞ్చమ్ । అన్వఞ్చమ్।
మా । పాత । దిగ్భ్య ఇతి దిక్-భ్యః । మా । పాత । విశ్వాభ్యః।
మా । నాష్ట్రాభ్యః । పాత । హిరణ్యవర్ణావితి హిరణ్య - వర్ణౌ ।
ఉషసామ్ । విరోక ఇతి వి-రోకే । అయస్థూణావిత్యయః -
స్థూణౌ । ఉదితావిత్యుత్-ఇతౌ । సూర్యస్య । ఏతి । రోహతమ్ ।
వరుణ । మిత్ర । గర్తమ్ । తతః। చక్షాథామ్ । అదితిమ్ ।
దితిమ్ । చ ॥ ౧౩ ॥ శిశురిన్నస్యైకచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౨ ॥

సమిధమితి సం-ఇధమ్ । ఏతి । తిష్ఠ । గాయత్రీ। త్వా । ఛన్ద
సామ్ । అవతు । త్రివృదితి త్రి-వృత్ । స్తోమః । రథన్తరమితి
రథం - తరమ్ । సామ । అగ్నిః । దేవతా । బ్రహ్మ। ద్రవిణమ్ ।
ఉగ్రామ్ । ఏతి । తిష్ఠ । త్రిష్టుప్ । త్వా । ఛన్దసామ్ । అవతు ।
పఞ్చదశ ఇతి పఞ్చ-దశః। స్తోమః । బృహత్ । సామ । ఇన్ద్రః ।
దేవతా । క్షత్రమ్ । ద్రవిణమ్ । విరాజమితి వి - రాజమ్ । ఏతి ।
తిష్ఠ । జగతీ । త్వా । ఛన్దసామ్ । అవతు । సప్తదశ ఇతి సప్త -
దశః । స్తోమః । వైరూపమ్ । సామ । మరుతః । దేవతా । విట్ ।
ద్రవిణమ్ । ఉదీచీమ్। ఏతి । తిష్ఠ । అనుష్టుబిత్యను-స్తుప్ । త్వా ॥
౨౪ ॥ ఛన్దసామ్ । అవతు । ఏకవిగ్ంశ ఇత్యేక-విగ్ంశః । స్తోమః।
వైరాజమ్ । సామ । మిత్రావరుణావితి మిత్రా - వరుణౌ । దేవ

తా । బలమ్ । ద్రవిణమ్ । ఊర్ధ్వామ్ । ఏతి । త్రిష్టుప్ । పఙ్క్తిః । త్వా ।
ఛన్దసామ్ । అవతు । త్రిణవత్రయస్త్రిగ్ంశావితి త్రిణవ-త్రయ
స్త్రిగ్ంశౌ । స్తోమౌ । శాక్వరరైవతే ఇతి శాక్వర-రైవతే ।
సామనీ ఇతి । బృహస్పతిః । దేవతా । వర్చః । ద్రవిణమ్ । ఈదృఙ్ ।
చ । అన్యాదృఙ్ । చ । ఏతాదృఙ్ । చ । ప్రతీదృఙితి ప్రతి-
దృఙ్ । చ । మితః । చ । సమ్మిత ఇతి సం-మితః । చ । సభరా ఇతి
స-భరాః । శుక్రజ్యోతిరితి శుక్ర - జ్యోతిః । చ । చిత్రజ్యోతిరితి
చిత్ర-జ్యోతిః । చ । సత్యజ్యోతిరితి సత్య-జ్యోతిః । చ । జ్యోతిష్మాన్ ।
చ । సత్యః । చ । ఋతపా ఇత్యృత-పాః । చ ॥ ౨౫ ॥ అత్యగ్ంహా ఇత్యతి-
అగ్ంహాః । అగ్నయే । స్వాహా । సోమాయ । స్వాహా । సవిత్రే ।
స్వాహా । సరస్వత్యై । స్వాహా । పూష్ణే । స్వాహా । బృహస్ప
తయే । స్వాహా । ఇన్ద్రాయ । స్వాహా । ఘోషాయ । స్వాహా ।
శ్లోకాయ । స్వాహా । అగ్ంశాయ । స్వాహా । భగాయ । స్వాహా ।
క్షేత్రస్య । పతయే । స్వాహా । పృథివ్యై । స్వాహా । అన్తరిక్షా
య । స్వాహా । దివే । స్వాహా । సూర్యాయ । స్వాహా । చన్ద్ర
మసే । స్వాహా । నక్షత్రేభ్యః । స్వాహా । అద్భ్య ఇత్యత్-భ్యః ।
స్వాహా । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి - భ్యః । స్వాహా । వనస్పతిభ్య
ఇతి వనస్పతి - భ్యః । స్వాహా । చరాచరేభ్యః । స్వాహా । పరిప్ల
వేభ్య ఇతి పరి-ప్లవేభ్యః । స్వాహా । సరీసృపేభ్యః । స్వాహా ॥
౨౬ ॥ అనుష్టుప్త్వా ఋతపాశ్చ సరీసృపేభ్యస్స్వాహా ॥ ౧౩॥

సోమస్య । త్విషిః । అసి । తవ । ఇవ । మే । త్విషిః ।
భూయాత్ । అమృతమ్ । అసి । మృత్యోః । మా । పాహి ।
దిద్యోత్ । మా । పాహి । అవేష్టా ఇత్యవ-ఇష్టాః । దన్దశూకాః ।
నిరస్తమితి నిః - అస్తమ్ । నముచేః । శిరః । సోమః । రాజా ।
వరుణః । దేవాః । ధర్మసువ ఇతి ధర్మ-సువః । చ । యే । తే ।
తే । వాచమ్ । సువన్తామ్ । తే । తే । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ ।
సువన్తామ్ । తే । తే । చక్షుః । సువన్తామ్ । తే । తే । శ్రోత్రమ్ ।
సువన్తామ్ । సోమస్య । త్వా । ద్యుమ్నేన । అభి । సిఞ్చామి ।
అగ్నేః ॥ ౨౭ ॥ తేజసా । సూర్యస్య । వర్చసా । ఇన్ద్రస్య । ఇన్ద్రి
యేణ । మిత్రావరుణయోరితి మిత్రా - వరుణయోః । వీర్యేణ ।
మరుతామ్ । ఓజసా । క్షత్రాణామ్ । క్షత్రపతిరితి క్షత్ర
పతిః । అసి । అతీతి । దివః । పాహి । సమావవృత్రన్నితి సమ్-
ఆవవృత్రన్న్ । అధరాక్ । ఉదీచీః । అహిమ్ । బుధ్నియమ్ ।
అన్వితి । సఞ్చరన్తీరితి సమ్-చరన్తీః । తాః । పర్వతస్య । వృష
భస్య । పృష్ఠే । నావః । చరన్తి । స్వసిచ ఇతి స్వ-సిచః । ఇ
యానాః । రుద్ర । యత్ । తే । క్రయి । పరమ్ । నామ । తస్మై ।
హుతమ్ । అసి । యమేష్టమితి యమ-ఇష్టమ్ । అసి । ప్రజాపత
ఇతి ప్రజా-పతే । న । త్వత్ । ఏతాని । అన్యః । విశ్వా । జాతాని ।
పరీతి । తా । బభూవ । యత్కామా ఇతి యత్-కామాః । తే ।
జుహుమః । తత్ । నః । అస్తు । వయమ్ । స్యామ । పతయః ।

రయీణామ్ ॥ ౨౮ ॥ అగ్నే స్తైకాదశ చ ॥ ౯౪ ॥

ఇన్ద్రస్య । వజ్రః । అసి । వార్త్రఘ్న ఇతి వార్త్ర-ఘ్నః ।
త్వయా । అయమ్ । వృత్రమ్ । వధ్యాత్ । మిత్రావరుణయో
రితి మిత్రా-వరుణయోః । త్వా । ప్రశాస్త్రోరితి ప్ర-శాస్త్రోః ।
ప్రశిషేతి ప్ర-శిషా । యునజ్మి । యజ్ఞస్య । యోగేన । విష్ణోః । క్ర
మః । అసి । విష్ణోః । క్రాన్తమ్ । అసి । విష్ణోః । విక్రాన్తమితి
వి-క్రాన్తమ్ । అసి । మరుతామ్ । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవే । జేషమ్ ।
ఆప్తమ్ । మనః । సమితి । అహమ్ । ఇన్ద్రియేణ । వీర్యేణ । ప
శూనామ్ । మన్యుః । అసి । తవ । ఇవ । మే । మన్యుః । భూ
యాత్ । నమః । మాత్రే । పృథివ్యై । మా । అహమ్ । మా
తరమ్ । పృథివీమ్ । హిగ్ంసిషమ్ । మా ॥ ౨౯ ॥ మామ్ ।
మాతా । పృథివీ । హిగ్ంసీత్ । ఇయత్ । అసి । ఆయుః । అసి ।
ఆయుః । మే । ధేహి । ఊర్క్ । అసి । ఊర్జమ్ । మే । ధేహి ।
యుజ్ । అసి । వర్చః । అసి । వర్చః । మయి । ధేహి । అగ్నయే ।
గృహపతయ ఇతి గృహ-పతయే । స్వాహా । సోమాయ । వన
స్పతయే । స్వాహా । ఇన్ద్రస్య । బలాయ । స్వాహా । మరుతామ్ ।
ఓజసే । స్వాహా । హగ్ంసః । శుచిషదితి శుచి-సత్ । వసుః । అ
న్తరిక్షసదిత్యన్తరిక్ష-సత్ । హోతా । వేదిషదితి వేది-సత్ । అ
తిథిః । దురోణసదితి దురోణ-సత్ । నృషదితి నృ-సత్ । వరస
దితి వర-సత్ । ఋతసదిత్యృత-సత్ । వ్యోమసదితి వ్యోమ-సత్ ।

అబ్జా ఇత్యప్-జాః । గోజా ఇతి గో-జాః । ఋతజా ఇత్యృత-జాః । అద్రిజా ఇత్యద్రి-జాః । ఋతమ్ । బృహత్ ॥ ౩౦ ॥ హిగ్ంసిష్టం మత్రైజాస్త్రీణి చ ॥ ౧౫ ॥

మిత్రః । అసి । వరుణః । అసి । సమితి । అహమ్ । విశ్వైః । దేవైః । క్షత్రస్య । నాభిః । అసి । క్షత్రస్య । యోనిః । అసి । స్యోనామ్ । ఆ । సీద । సుషదామితి సు-సదామ్ । ఆ । సీద । మా । త్వా । హిగ్ంసీత్ । మా । మా । హిగ్ంసీత్ । ని । ససాద । ధృతవ్రత ఇతి ధృత-వ్రతః । వరుణః । పస్త్యాసు । ఆ । సామ్రాజ్యాయేతి సాం-రాజ్యాయ । సుక్రతురితి సు-క్రతుః । బ్రహ్మా౩న్ । త్వమ్ । రాజన్న్ । బ్రహ్మా । అసి । సవితా । అసి । సత్యసవ ఇతి సత్య-సవః । బ్రహ్మా౩న్ । త్వమ్ । రాజన్న్ । బ్రహ్మా । అసి । ఇన్ద్రః । అసి । సత్యౌజా ఇతి సత్య-ఓజాః ॥ ౩౧ ॥ బ్రహ్మా౩న్ । త్వమ్ । రాజన్న్ । బ్రహ్మా । అసి । మిత్రః । అసి । సుశేవ ఇతి సు-శేవః । బ్రహ్మా౩న్ । త్వమ్ । రాజన్ । బ్రహ్మా । అసి । వరుణః । అసి । సత్యధర్మేతి సత్య-ధర్మా । ఇన్ద్రస్య । వజ్రః । అసి । వార్త్రఘ్న ఇతి వార్త్ర-ఘ్నః । తేన । మే । రధ్య । దిశః । అభి । అయమ్ । రాజా । అభూత్ । సుశ్లోకా౩మితి సు-శ్లోకా౩మ్ । సుమఙ్గలా౩మితి సు-మఙ్గలా౩మ్ । సత్యరాజా౩నితి సత్య-రాజా౩న్ । అపామ్ । నప్త్రే । స్వాహా । ఊర్జః । నప్త్రే । స్వాహా । అగ్నయే । గృహపతయ ఇతి గృహ-పతయే । స్వాహా ॥ ౩౨ ॥

సత్యౌజాశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౬ ॥

ఆగ్నేయమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా - కపాలమ్ । నిరితి । వపతి । హిరణ్యమ్ । దక్షిణా । సారస్వతమ్ । చరుమ్ । వత్సతరీ । దక్షిణా । సావిత్రమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-కపాలమ్ । ఉపధ్వస్త ఇత్యుప-ధ్వస్తః । దక్షిణా । పౌష్ణమ్ । చరుమ్ । శ్యామః । దక్షిణా । బార్హస్పత్యమ్ । చరుమ్ । శితిపృష్ఠ ఇతి శితి-పృష్ఠః । దక్షిణా । ఐన్ద్రమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ - కపాలమ్ । ఋషభః । దక్షిణా । వారుణమ్ । దశకపాలమితి దశ - కపాలమ్ । మహానిరష్ట ఇతి మహా - నిరష్టః । దక్షిణా । సౌమ్యమ్ । చరుమ్ । బభ్రుః । దక్షిణా । త్వాష్ట్రమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । శుణ్ఠః । దక్షిణా । వైష్ణవమ్ । త్రికపాలమితి-త్రి కపాలమ్ । వామనః । దక్షిణా ॥ 33 ॥ ఆగ్నేయగ్ం. హిరణ్యగ్ం సారస్వతం ద్విచత్వారిగ్ంశత్ ॥ ౧౭ ॥

సద్యః । దీక్షయన్తి । సద్యః । సోమమ్ । క్రీణన్తి । పుణ్డరిస్రజామ్ । ప్రేతి । యచ్ఛతి । దశభిరితి దశ-భిః । వత్సతరైః । సోమమ్ । క్రీణాతి । దశపేయ ఇతి దశ-పేయః । భవతి । శతమ్ । బ్రాహ్మణాః । పిబన్తి । సప్తదశమితి సప్త-దశమ్ । స్తోత్రమ్ । భవతి । ప్రాకాశౌ । అధ్వర్యవే । దదాతి । స్రజమ్ । ఉద్గాత్ర ఇత్యుత్-గాత్రే । రుక్మమ్ । హోత్రే । అశ్వమ్ । ప్రస్తోతృప్రతిహర్తృభ్యామితి ప్రస్తోతృప్రతిహర్తృ-భ్యామ్ । ద్వాదశ । పష్ఠౌహీః ।

బ్రహ్మణే । వశామ్ । మైత్రావరుణాయేతి మైత్రా-వరుణాయ । ఋ
షభమ్ । బ్రాహ్మణాచ్ఛగ్ంసినే । వాససీ ఇతి । నేష్టాపోతృభ్యా
మితి నేష్టాపోతృ-భ్యామ్ । స్థూరి । యవాచితమితి యవ-ఆచితమ్ ।
అచ్ఛావాకాయ । అనడ్వాహమ్ । అగ్నీధ ఇత్యగ్ని-ఇధే । భార్గవః ।
హోతా । భవతి । శ్రాయన్తీయమ్ । బ్రహ్మసామమితి బ్రహ్మ-
సామమ్ । భవతి । వారవన్తీయమితి వార-వన్తీయమ్ । అగ్నిష్టో
మసామమిత్యగ్నిష్టోమ-సామమ్ । సారస్వతీః । అపః । గృహ్ణాతి ॥
౩౮ ॥ వారవన్తీయం చత్వారి చ ॥ ౧౪ ॥

ఆగ్నేయమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి ।
వపతి । హిరణ్యమ్ । దక్షిణా । ఐన్ద్రమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యే
కాదశ-కపాలమ్ । ఋషభః । దక్షిణా । వైశ్వదేవమితి వైశ్వ-
దేవమ్ । చరుమ్ । పిశఙ్గీ । పష్ఠౌహీ । దక్షిణా । మైత్రావరుణీమి
తి మైత్రా-వరుణీమ్ । ఆమిక్షామ్ । వశా । దక్షిణా । బార్హస్ప
త్యమ్ । చరుమ్ । శితిపృష్ఠ ఇతి శితి-పృష్ఠః । దక్షిణా । ఆది
త్యామ్ । మల్హామ్ । గర్భిణీమ్ । ఏతి । లభతే । మారుతీమ్ ।
పృశ్నిమ్ । పష్ఠౌహీమ్ । అశ్విభ్యామిత్యశ్వి-భ్యామ్ । పూష్ణే ।
పురోడాశమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-కపాలమ్ । నిరితి ।
వపతి । సరస్వతే । సత్యవాచ ఇతి సత్య-వాచే । చరుమ్ । సవిత్రే ।
సత్యప్రసవాయేతి సత్య-ప్రసవాయ । పురోడాశమ్ । ద్వాదశక
పాలమితి ద్వాదశ-కపాలమ్ । తిసృధన్వమితి తిసృ-ధన్వమ్ । శు

ష్ట-దృతిరితి శుష్క-దృతిః । దక్షిణా ॥ ౩౫ ॥ ఆగ్నేయగ్ం హిర
ణ్యమైన్ద్రం వైశ్వదేవం ప్రైశజీ బార్హస్పత్యగ్ం సప్తచత్వా
రిగ్ంశత్ ॥ ౧౯ ॥

ఆగ్నేయమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వప
తి । సౌమ్యమ్ । చరుమ్ । సావిత్రమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-
కపాలమ్ । బార్హస్పత్యమ్ । చరుమ్ । త్వాష్ట్రమ్ । అష్టాకపా
లమిత్యష్టా-కపాలమ్ । వైశ్వానరమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాద
శ-కపాలమ్ । దక్షిణః । రథవాహనవాహ ఇతి రథవాహన - వా
హః । దక్షిణా । సారస్వతమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపతి । పౌష్ణ
మ్ । చరుమ్ । మైత్రమ్ । చరుమ్ । వారుణమ్ । చరుమ్ । క్షైత్ర
పత్యమితి క్షైత్ర-పత్యమ్ । చరుమ్ । ఆదిత్యమ్ । చరుమ్ । ఉత్తర ఇత్యుత్-
తరః । రథవాహనవాహ ఇతి రథవాహన-వాహః । దక్షిణా ॥౩౬॥
ఆగ్నేయగ్ం సౌమ్యం బార్హస్పత్యం చతుస్త్రిగ్ంశత్ ॥ ౨౦॥

స్వాద్వీమ్ । త్వా । స్వాదునా । తీవ్రామ్ । తీవ్రేణ । అమృ
తామ్ । అమృతేన । సృజామి । సమితి । సోమేన । సోమః । అ
సి । అశ్విభ్యామిత్యశ్వి - భ్యామ్ । పచ్యస్వ । సరస్వత్యై ।
పచ్యస్వ । ఇన్ద్రాయ । సుత్రామ్ణ ఇతి సు-త్రామ్ణే । పచ్యస్వ ।
పునాతు । తే । పరిస్రుతమితి పరి-స్రుతమ్ । సోమమ్ । సూర్యస్య ।
దుహితా । వారేణ । శశ్వతా । తనా । వాయుః । పూతః । పవి
త్రేణ । ప్రత్యఙ్ । సోమః । అతిద్రుత ఇత్యతి-ద్రుతః । ఇన్ద్ర

స్య । యుజ్యః । సఖా । కువిత్ । అఙ్గ । యవమన్త ఇతి యవ-
మన్తః । యవమ్ । చిత్ । యథా । దాన్తి । అనుపూర్వమిత్యను-
పూర్వమ్ । వియూయేతి వి - యూయ । ఇహేహేతీహ - ఇహ ।
ఏషామ్ । కృణుత । భోజనాని । యే । బర్హిషః । నమోవృక్తి-
మితి నమః-వృక్తిమ్ । న । జగ్ముః । ఆశ్వినమ్ । ధూమ్రమ్ ।
ఏతి । లభన్తే । సారస్వతమ్ । మేషమ్ । ఐన్ద్రమ్ । ఋషభమ్ ।
ఐన్ద్రమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపతి ।
సావిత్రమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-కపాలమ్ । వారుణమ్ ।
దశకపాలమితి దశ-కపాలమ్ । సోమప్రతీకా ఇతి సోమ-ప్రతీకాః ।
పితరః । తృప్ణుత । వడబా । దక్షిణా ॥ ౩౭ ॥ భోజనాని షడ్వింగ్ం
శతిశ్చ ॥ ౨౧ ॥

అగ్నావిష్ణూ ఇత్యగ్నా - విష్ణూ । మహి । తత్ । వామ్ ।
మహిత్వమితి మహి-త్వమ్ । వీతమ్ । ఘృతస్య । గుహ్యాని । నామ ।
దమేదమ ఇతి దమే-దమే । సప్త । రత్నా । దధానా । ప్రతీతి ।
వామ్ । జిహ్వా । ఘృతమ్ । ఏతి । చరణ్యేత్ । అగ్నావిష్ణూ ఇత్య-
గ్నా - విష్ణూ । మహి । ధామ । ప్రియమ్ । వామ్ । వీథః ।
ఘృతస్య । గుహ్యా । జుషాణా । దమేదమ ఇతి దమే-దమే । సుష్టు-
తీరితి సు - స్తుతీః । వావృధానా । పరీతి । వామ్ । జిహ్వా ।
ఘృతమ్ । ఉదితి । చరణ్యేత్ । ప్రేతి । నః । దేవీ । సరస్వతీ ।
వాజేభిః । వాజినీవతీతి వాజినీ-వతీ । ధీనామ్ । అవిత్రీ । అవతు ।

ఏతి । నః । దివః । బృహతః ॥ ౩౭ ॥ పర్వతాత్ । ఏతి । సరస్వ
తీ । యజతా । గన్తు । యజ్ఞమ్ । హవమ్ । దేవీ । జుజుషాణా ।
ఘృతాచీ । శగ్మామ్ । నః । వాచమ్ । ఉశతీ । శృణోతు । బృహ
స్పతే । జుషస్వ । నః । హవ్యాని । విశ్వదైవ్యేతి విశ్వ - దైవ్య ।
రాస్వ । రత్నాని । దాశుషే । ఏవా । పిత్రే । విశ్వదేవాయేతి
విశ్వ-దేవాయ । వృష్ణే । యజ్ఞైః । విధేమ । నమసా । హవిర్భి
రితి హవిః-భిః । బృహస్పతే । సుప్రజా ఇతి సు - ప్రజాః । వీరవ
న్త ఇతి వీర-వన్తః । వయమ్ । స్యామ । పతయః । రయీణామ్ ।
బృహస్పతే । అతీతి । యత్ । అర్యః । అర్హాత్ । ద్యుమదితి
ద్యు-మత్ । విభాతీతి వి-భాతి । క్రతుమదితి క్రతు-మత్ । జనేషు ।
యత్ । దీదయత్ । శవసా ॥ ౩౮ ॥ ఋతప్రజాతేత్యృత - ప్ర
జాత । తత్ । అస్మాసు । ద్రవిణమ్ । ధేహి । చిత్రమ్ । ఏతి ।
నః । మిత్రావరుణేతి మిత్రా - వరుణా । ఘృతైః । గవ్యూతిమ్ ।
ఉక్షతమ్ । మధ్వా । రజాగ్ంసి । సుక్రతూ ఇతి సు-క్రతూ । ప్రేతి ।
బాహవా । సిసృతమ్ । జీవసే । నః । ఏతి । నః । గవ్యూతిమ్ । ఉక్ష
తమ్ । ఘృతేన । ఏతి । నః । జనే । శ్రవయతమ్ । యువానా ।
శ్రుతమ్ । మే । మిత్రావరుణేతి మిత్రా-వరుణా । హవా । ఇమా ।
అగ్నిమ్ । వః । పూర్వ్యమ్ । గిరా । దేవమ్ । ఈడే । వసూ
నామ్ । సపర్యన్తః । పురుప్రియమితి పురు-ప్రియమ్ । మిత్రమ్ ।
న । క్షేత్రసాధసమితి క్షేత్ర - సాధసమ్ । మక్షు । దేవవత్త ఇతి

దేవ-వ్రతః । రథః ॥ ౪౦ ॥ శూరః । వా । పృత్స్వితి పృత్-సు
కాసు । చిత్ । దేవానామ్ । యః । ఇత్ । మనః । యజమానః ।
ఇయక్షతి । అభీతి । ఇత్ । అయజ్వనః । భువత్ । న । యజమాన ।
రిష్యసి । న । సున్వాన । న । దేవయో ఇతి దేవ-యో । అసత్ ।
అత్ర । సువీర్యమితి సు-వీర్యమ్ । ఉత । త్యత్ । ఆశ్వశ్వియమి
త్యాశు-అశ్వియమ్ । నకిః । తమ్ । కర్మణా । నశత్ । న । ప్రేతి ।
యోషత్ । న । యోషతి । ఉపేతి । క్షరన్తి । సిన్ధవః । మయో
భువ ఇతి మయః-భువః । ఈజానమ్ । చ । యక్ష్యమాణమ్ । చ ।
ధేనవః । పృణన్తమ్ । చ । పపురిమ్ । చ ॥ ౪౧ ॥ శ్రీవస్యవః ।
ఘృతస్య । ధారాః । ఉపేతి । యన్తి । విశ్వతః । సోమారుద్రేతి
సోమా-రుద్రా । వీతి । వృహతమ్ । విషూచీమ్ । అమీవా ।
యా । నః । గయమ్ । ఆవివేశేత్యా-వివేశ । ఆరే । బాధేథామ్ ।
నిర్ఋతిమితి నిః-ఋతిమ్ । పరాచైః । కృతమ్ । చిత్ । ఏనః ।
ప్రేతి । ముముక్తమ్ । అస్మత్ । సోమారుద్రేతి సోమా-రుద్రా ।
యువమ్ । ఏతాని । అస్మే ఇతి । విశ్వా । తనూషు । భేషజాని ।
ధత్తమ్ । అవేతి । స్యతమ్ । ముఞ్చతమ్ । యత్ । నః । అస్తి ।
తనూషు । బద్ధమ్ । కృతమ్ । ఏనః । అస్మత్ । సోమాపూష
ణేతి సోమా-పూషణా । జననా । రయీణామ్ । జననా । దివః ।
జననా । పృథివ్యాః । జాతౌ । విశ్వస్య । భువనస్య । గోపా ।
దేవాః । అకృణ్వన్ । అమృతస్య । నాభిమ్ । ఇమౌ । దేవౌ ।

జాయమానౌ । జుషన్త । ఇమౌ । తమాగ్ంసి । గూహతామ్ । అజుష్టౌ । ఆభ్యామ్ । ఇన్దుః । పక్వమ్ । ఆమాసు । అన్తః । సోమాపూషభ్యామితి సోమాపూష-భ్యామ్ । జనత్ । ఉస్రియాసు ॥౪౨॥

బృహతశ్శ్రవసా రథః పపురించ దివో జనతా పఞ్చవిగ్ంశతిశ్చ ॥౨౨॥

అనుమత్యా ఆగ్నేయమైన్ద్రాగ్నమగ్నయే సోమాయ ప్రతిపూరుష మైన్ద్రాగ్నంధాత్రే బార్హస్పత్యమగ్నయేఽర్ధినా ఽదేవీ ప్రనమిధగ్గ్ం సోమస్యేన్ద్రస్య మిత్ర ఆగ్నేయగ్ం ప్రద్య ఆగ్నేయమాగ్నేయగ్ం స్వాద్వీం త్వాఽగ్నావిష్ణూ ద్వావిగ్ంశతిః ॥ ౨౨ ॥

అనుమత్యై యథాఽసతి దేవీరాపో మిత్రోఽసి శూరో వా ద్విచత్వారిగ్ంశత్ ॥ ౪౨ ॥ అనుమత్యా ఉస్రియాసు ॥

ఇతి శ్రీమత్తైత్తిరీయసంహితాపదపాఠే

ప్రథమకాణ్డస్సమాప్తః.

ఓం తత్సత్ ॥

ద్వితీయకాణ్డే

ప్రథమప్రపాఠకః ప్రారమ్భః.

హరిః ఓమ్॥ వాయవ్యమ్। శ్వేతమ్। ఎతి। లభేత। భూతికామ ఇతి భూతి - కామః। వాయుః। వై। క్షేపిష్ఠా। దేవతా। వాయుమ్। ఏవ। స్వేన। భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన। ఉపేతి। ధావతి। సః। ఏవ। ఏనమ్। భూతిమ్। గమయతి। భవతి। ఏవ। అతిక్షిప్రేత్యతి-క్షిప్రా। దేవతా। ఇతి। ఆహుః। సా। ఏనమ్। ఈశ్వరా। ప్రదహ ఇతి ప్ర-దహః। ఇతి। ఏతమ్। ఏవ। సన్తమ్। వాయవే। నియుత్వత ఇతి ని-యుత్వతే। ఎతి। లభేత। నియుదితి ని - యుత్। వై। అస్య। ధృతిః। ధృతః। ఏవ। భూతిమ్। ఉపేతి। ఏతి। అప్రదాహాయేత్యప్ర-దాహాయ। భవతి। ఏవ ॥ ౧ ॥ వాయవే। నియుత్వత ఇతి ని-యుత్వతే। ఎతి। లభేత। గ్రామకామ ఇతి గ్రామ-కామః। వాయుః। వై। ఇమాః। ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః। నస్యోతా ఇతి నసి - ఓతాః। నేనీయన్తే। వాయుమ్। ఏవ। నియుత్వన్తమితి ని-యుత్వన్తమ్। స్వేన। భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన। ఉపేతి। ధావతి। సః। ఏవ। అస్మై। ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః। నస్యోతా ఇతి నసి-ఓతాః। నీతి। యచ్ఛతి। గ్రామీ। ఏవ। భవతి। నియుత్వత ఇతి ని-యుత్వతే। భవతి।

ధ్రువాః । ఏవ । అస్మై । అనపగా ఇత్యనప - గాః । కరోతి । వా
యవే । నియుత్వత ఇతి ని-యుత్వతే । ఏతి । లభేత । ప్రజాకామ
ఇతి ప్రజా-కామః । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । వై । వాయుః । అ
పాన ఇత్యప - అనః । నియుదితి ని - యుత్ । ప్రాణాపానావితి
ప్రాణ - అపానౌ । ఖలు । వై । ఏతస్య । ప్రజాయా ఇతి ప్ర-జా
యాః ॥ ౨ ॥ అపేతి । క్రామతః । యః । అలమ్ । ప్రజాయా
ఇతి ప్ర-జాయై । సన్న్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । న । విన్దతే । వా
యుమ్ । ఏవ । నియుత్వన్తమితి ని-యుత్వన్తమ్ । స్వేన । భాగధే
యేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై । ప్రాణా
పానాభ్యామితి ప్రాణ-అపానాభ్యామ్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ ।
ప్రేతి । జనయతి । విన్దతే । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । వాయవే । ని
యుత్వత ఇతి ని - యుత్వతే । ఏతి । లభేత । జ్యోగామయావీతి
జ్యోక్-ఆమయావీ । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । వై । వాయుః । అపా
న ఇత్యప-అనః । నియుదితి ని-యుత్ । ప్రాణాపానావితి ప్రాణ -
అపానౌ । ఖలు । వై । ఏతస్మాత్ । అపేతి । క్రామతః । యస్య ।
జ్యోక్ । ఆమయతి । వాయుమ్ । ఏవ । నియుత్వన్తమితి ని-యు
త్వన్తమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి ॥ 3 ॥ ధావ
తి । సః । ఏవ । అస్మిన్న్ । ప్రాణాపానావితి ప్రాణ-అపానౌ ।
దధాతి । ఉత । యది । ఇతాసురితీత-అసుః । భవతి । జీవతి । ఏవ ।
ప్రజాపతిరితి ప్రజా - పతిః । వై । ఇదమ్ । ఏకః । ఆసీత్ ।

సః । అకామయత । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । పశూన్ । సృజేయ । ఇ-
తి । సః । ఆత్మనః । వపామ్ । ఉదితి । అక్ఖిదత్ । తామ్ । అగ్నౌ ।
ప్రేతి । అగృహ్ణాత్ । తతః । అజః । తూపరః । సమితి । అభవ-
త్ । తమ్ । స్వాయై । దేవతాయై । ఏతి । అలభత । తతః । వై ।
సః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । పశూన్ । అసృజత । యః । ప్రజా-
కామ ఇతి ప్రజా-కామః ॥ ౪ ॥ పశుకామ ఇతి పశు-కామః । స్యా-
త్ । సః । ఏతమ్ । ప్రాజాపత్యమితి ప్రాజా-పత్యమ్ । అజమ్ ।
తూపరమ్ । ఏతి । లభేత । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । ఏవ ।
స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ ।
అస్మై । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పశూన్ । ప్రేతి । జనయతి । యత్ ।
శ్మశ్రుణః । తత్ । పురుషాణామ్ । రూపమ్ । యత్ ।
తూపరః । తత్ । అశ్వానామ్ । యత్ । అన్యతోదన్నిత్యన్యతః-
దన్ । తత్ । గవామ్ । యత్ । అవ్యాః । ఇవ । శఫాః । తత్ ।
అవీనామ్ । యత్ । అజః । తత్ । అజానామ్ । ఏతావన్తః । వై ।
గ్రామ్యాః । పశవః । తాన్ ॥ ౫ ॥ రూపేణ । ఏవ । అవేతి ।
రున్ద్ధే । సోమాపౌష్ణమితి సోమా-పౌష్ణమ్ । త్రైతమ్ । ఏతి । లభే-
త । పశుకామ ఇతి పశు-కామః ; ద్వౌ । వై । అజాయై । స్తనౌ ।
నానా । ఏవ । ద్వౌ । అభీతి । జాయేతే ఇతి । ఊర్జమ్ । పుష్టిమ్ ।
తృతీయః । సోమాపూషణావితి సోమా-పూషణౌ । ఏవ । స్వేన ।
భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తౌ । ఏవ । అస్మై ।

ప్రశూన్ । ప్రేతి । జనయత్తః । సోమః । వై । రేతోధా ఇతి రేతః-ధాః । పూషా । పశూనామ్ । ప్రజనయితేతి ప్ర-జనయితా । సోమః । ఏవ । అస్మై । రేతః । దధాతి । పూషా । పశూన్ । ప్రేతి । జనయతి । ఔదుమ్బరః । యూపః । భవతి । ఊర్క్ । వై । ఉదుమ్బరః । ఊర్క్ । పశవః । ఊర్జా । ఏవ । అస్మై । ఊర్జమ్ । పశూన్ । అవేతి । రున్ధే ॥ ౯ ॥ అప్రదాహాయ భవత్యేవ ప్రజాయా ఆమయతి వాయుమేవ నియుత్వన్తగ్ం స్వేన భాగధేయేనోప ప్రజాకామస్తాన్ యూపస్త్రయోదశ చ ॥ ౧ ॥

ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । అసృజత । తాః । అస్మాత్ । సృష్టాః । పరాచీః । ఆయన్న్ । తాః । వరుణమ్ । అగచ్ఛన్న్ । తాః । అన్వితి । ఇత్ । తాః । పునః । అయాచత । తాః । అస్మై । న । పునః । అదదాత్ । సః । అబ్రవీత్ । వరమ్ । వృణీష్వ । అథ । మే । పునః । దేహి । ఇతి । తాసామ్ । వరమ్ । ఆ । ఇతి । అలభత । సః । కృష్ణః । ఏకశితిపాదిత్యేక-శితిపాత్ । అభవత్ । యః । వరుణగృహీత ఇతి వరుణ-గృహీతః । స్యాత్ । సః । ఏతమ్ । వారుణమ్ । కృష్ణమ్ । ఏకశితిపాదమిత్యేక-శితిపాదమ్ । ఆ । ఇతి । లభేత । వరుణమ్ ॥ ౭ ॥ ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ । వరుణపాశాదితి వరుణ-పాశాత్ । ముఞ్చతి । కృష్ణః । ఏకశితిపాదిత్యేక-శితిపాత్ । భవతి । వారుణః । హి । ఏషః । దేవతయా ।

సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । సువర్భానురితి సువః-భానుః । ఆసురః ।
సూర్యమ్ । తమసా । అవిధ్యత్ । తస్మై । దేవాః । ప్రాయశ్చిత్తి-
మ్ । ఐచ్ఛన్ । తస్య । యత్ । ప్రథమమ్ । తమః । అపాఘ్నన్ని-
త్యప-అఘ్నన్ । సా । కృష్ణా । అవిః । అభవత్ । యత్ । ద్వితీ-
యమ్ । సా । ఫల్గునీ । యత్ । తృతీయమ్ । సా । బలక్షీ । యత్ ।
అధ్యస్థాదిత్యధి-అస్థాత్ । అపాకృన్తన్నిత్యప-అకృన్తన్ । సా ।
అవిః । వశా ॥ ౮ ॥ సమితి । అభవత్ । తే । దేవాః । అబ్రువ-
న్ । దైవపశురితి దేవ-పశుః । వై । అయమ్ । సమితి । అభూత్ ।
కస్మై । ఇమమ్ । ఎతి । లప్స్యామహై । ఇతి । అథ । వై । త-
ర్హి । అల్పా । పృథివీ । ఆసీత్ । అజాతాః । ఓషధయః । తామ్ ।
అవిమ్ । వశామ్ । ఆదిత్యేభ్యః । కామాయ । ఎతి । అలభన్త ।
తతః । వై । అప్రథత । పృథివీ । అజాయన్త । ఓషధయః । యః ।
కామయేత । ప్రథేయ । పశుభిరితి పశు-భిః । ప్రేతి । ప్రజయేతి
ప్ర-జయా । జాయేయ । ఇతి । సః । ఏతామ్ । అవిమ్ । వశామ్ ।
ఆదిత్యేభ్యః । కామాయ ॥ ౯ ॥ ఎతి । లభేత । ఆదిత్యాన్ । ఏవ ।
కామమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి ।
తే । ఏవ । ఏనమ్ । ప్రథయన్తి । పశుభిరితి పశు-భిః । ప్రేతి । ప్రజ-
యేతి ప్ర-జయా । జనయన్తి । అసౌ । ఆదిత్యః । న । వీతి । అరో-
చత । తస్మై । దేవాః । ప్రాయశ్చిత్తిమ్ । ఐచ్ఛన్ । తస్మై । ఏతాః ।
మల్హాః । ఎతి । అలభన్త । ఆగ్నేయీమ్ । కృష్ణగ్రీవీమితి కృష్ణ-

గ్రీవీమ్ । సగ్ంహితామితి సం - హితామ్। ఐన్ద్రీమ్ । శ్వైతామ్।
బార్హస్పత్యామ్ । తాభిః । ఏవ। అస్మిన్న్ । రుచమ్। అదధుః ।
యః । బ్రహ్మవర్చసకామ ఇతి బ్రహ్మవర్చస-కామః । స్యాత్ ।
తస్మై । ఏతాః। మల్హాః । ఏతి । లభేత ॥ ౧౦ ॥ ఆగ్నేయీమ్ ।
కృష్ణగ్రీవీమితి కృష్ణ-గ్రీవీమ్ । సగ్ంహితామితి సం-హితామ్।
ఐన్ద్రీమ్। శ్వైతామ్ । బార్హస్పత్యామ్ । ఏతాః । ఏవ । దేవ-
తాః । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి ।
తాః। ఏవ। అస్మిన్న్। బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । దధాతి।
బ్రహ్మవర్చసీతి బ్రహ్మ - వర్చసీ । ఏవ । భవతి । వసన్తా ।
ప్రాతః । ఆగ్నేయీమ్ । కృష్ణగ్రీవీమితి కృష్ణ-గ్రీవీమ్। ఏతి। లభేత ।
గ్రీష్మే । మధ్యన్దినే । సగ్ంహితామితి సం- హితామ్ । ఐన్ద్రీమ్ ।
శరది । అపరాహ్ణ ఇత్యపర - అహ్నే । శ్వైతామ్। బార్హస్ప-
త్యామ్ । త్రీణి । వై । ఆదిత్యస్య । తేజాగ్ంసి। వసన్తా। ప్రాతః ।
గ్రీష్మే । మధ్యన్దినే । శరది । అపరాహ్ణ ఇత్యపర-అహ్నే। యా-
వన్తి । ఏవ । తేజాగ్ంసి । తాని । ఏవ ॥ ౧౧ ॥ అవేతి । రున్ధే।
సంవత్సరమితి సం-వత్సరమ్ । పర్యాలభ్యన్త ఇతి పరి-ఆలభ్య-
న్తే । సంవత్సర ఇతి సం - వత్సరః । వై । బ్రహ్మవర్చసస్యేతి
బ్రహ్మ-వర్చసస్య । ప్రదాతేతి ప్ర-దాతా । సంవత్సర ఇతి సం-వ-
త్సరః । ఏవ । అస్మై । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్। ప్రే-
తి । యచ్ఛతి । బ్రహ్మవర్చసీతి బ్రహ్మ-వర్చసీ । ఏవ । భవతి ।

గర్భిణయః । భవన్తి । ఇన్ద్రియమ్ । వై । గర్భః । ఇన్ద్రియమ్ । ఏవ ।
అస్మిన్న్ । దధతి । సారస్వతీమ్ । మేషీమ్ । ఎతి । లభేత । యః । ఈశ్వరః ।
వాచః । వదితోః । సన్న్ । వాచమ్ । న । వదేత్ । వాక్ । వై ।
సరస్వతీ । సరస్వతీమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయే-
న । ఉపేతి । ధావతి । సా । ఏవ । అస్మిన్న్ ॥ ౧౨ ॥ వాచమ్ ।
దధాతి । ప్రవదితేతి ప్ర-వదితా । వాచః । భవతి । అపన్నదతీత్య-
పన్న - దతీ । భవతి । తస్మాత్ । మనుష్యాః । సర్వామ్ । వాచమ్ ।
వదన్తి । ఆగ్నేయమ్ । కృష్ణగ్రీవమితి కృష్ణ-గ్రీవమ్ । ఎతి ।
లభేత । సౌమ్యమ్ । బభ్రుమ్ । జ్యోగామయావీతి జ్యోక్ - ఆమయా-
వీ । అగ్నిమ్ । వై । ఏతస్య । శరీరమ్ । గచ్ఛతి । సోమమ్ ।
రసః । యస్య । జ్యోక్ । ఆమయతి । అగ్నేః । ఏవ । అస్య ।
శరీరమ్ । నిష్క్రీణాతీతి నిః-క్రీణాతి । సోమాత్ । రసమ్ । ఉత ।
యది । ఇతాసురితీత-అసుః । భవతి । జీవతి । ఏవ । సౌమ్యమ్ ।
బభ్రుమ్ । ఎతి । లభేత । ఆగ్నేయమ్ । కృష్ణగ్రీవమితి కృష్ణ-
గ్రీవమ్ । ప్రజాకామా ఇతి ప్రజా - కామాః । సోమః ॥ ౧౩ ॥ వై ।
రేతోధా ఇతి రేతః-ధాః । అగ్నిః । ప్రజానామితి ప్ర-జానామ్ ।
ప్రజనయితేతి ప్ర-జనయితా । సోమః । ఏవ । అస్మై । రేతః ।
దధాతి । అగ్నిః । ప్రజామితి ప్ర - జామ్ । ప్రేతి । జనయతి ।
విన్దతే । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । ఆగ్నేయమ్ । కృష్ణగ్రీవమితి కృ-
ష్ణ-గ్రీవమ్ । ఎతి । లభేత । సౌమ్యమ్ । బభ్రుమ్ । యః । బ్రా-

హ్మణః । విద్యామ్ । అనూచ్యేత్యను-ఉచ్య । న । విరోచత ఇతి వి-రో-
చేత । యత్ । ఆగ్నేయః । భవతి । తేజః । ఏవ । అస్మిన్ ।
తేన । దధాతి । యత్ । సౌమ్యః । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వ-
ర్చసమ్ । తేన । కృష్ణగ్రీవ ఇతి కృష్ణ-గ్రీవః । ఆగ్నేయః ।
భవతి । తమః । ఏవ । అస్మాత్ । అపేతి । హన్తి । శ్వేతః ।
భవతి ॥ ౧౪ ॥ రుచమ్ । ఏవ । అస్మిన్ । దధాతి । బభ్రుః । సౌ-
మ్యః । భవతి । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । ఏవ । అ-
స్మిన్ । త్విషిమ్ । దధాతి । ఆగ్నేయమ్ । కృష్ణగ్రీవమితి కృష్ణ-గ్రీ-
వమ్ । ఆ । లభేత । సౌమ్యమ్ । బభ్రుమ్ । ఆగ్నేయమ్ । కృష్ణగ్రీవమితి కృ-
ష్ణ-గ్రీవమ్ । పురోధాయామితి పురః-ధాయామ్ । స్పర్ధమానః । ఆ-
గ్నేయః । వై । బ్రాహ్మణః । సౌమ్యః । రాజన్యః । అభితః । సౌ-
మ్యమ్ । ఆగ్నేయౌ । భవతః । తేజసా । ఏవ । బ్రహ్మణా । ఉభ-
యతః । రాష్ట్రమ్ । పరీతి । గృహ్ణాతి । ఏకధేత్యేక-ధా । సమా-
వృజ్య ఇతి సం-ఆవృజ్య । పురః । ఏనమ్ । దధతే ॥ ౧౫ ॥ ల-
భేత వరుణం ప్రశైతామువిం ప్రశామాదిత్యేభ్యః కామాయ సుల్ హా
ఆ లభేత తాన్యేవ స్వైవాస్మిన్నో సమశ్వేతో భవతి త్రిచత్వారి-
గ్ంశచ్చ ॥ ౨ ॥

దేవాసురా ఇతి దేవ-అసురాః । ఏషు । లోకేషు । అస్పర్-
ధన్త । సః । ఏతమ్ । విష్ణుః । వామనమ్ । అపశ్యత్ । తమ్ ।
స్వాయై । దేవతాయై । ఆ । అలభత । తతః । వై । సః । ఇ-

మాన్ । లోకాన్ । అభీతి । అజయత్ । వైష్ణవమ్ । వామనమ్ ।
ఏతి । లభేత । స్పర్ధమానః । విష్ణుః । ఏవ । భూత్వా । ఇమాన్ ।
లోకాన్ । అభీతి । జయతి । విషమ ఇతి వి-సమే । ఏతి । లభేత ।
విషమా ఇతి వి-సమాః । ఇవ । హి । ఇమే । లోకాః । సమృ-
ద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । ఇన్ద్రాయ । మన్యుమత ఇతి మన్యు-మతే ।
మనస్వతే । లలామమ్ । ప్రాశృఙ్గమ్ । ఏతి । లభేత । సఙ్గ్రామ
ఇతి సం-గ్రామే ॥ ౧౬ ॥ సంయత్త ఇతి సం-యత్తే । ఇన్ద్రియేణ ।
వై । మన్యునా । మనసా । సఙ్గ్రామమితి సం-గ్రామమ్ । జయతి ।
ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । మన్యుమన్తమితి మన్యు-మన్తమ్ । మనస్వన్తమ్ ।
స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః ।
ఏవ । అస్మిన్న్ । ఇన్ద్రియమ్ । మన్యుమ్ । మనః । దధాతి । జ-
యతి । తమ్ । సఙ్గ్రామమితి సం-గ్రామమ్ । ఇన్ద్రాయ । మరుత్వతే ।
పృశ్నిసక్థమితి పృశ్ని - సక్థమ్ । ఏతి । లభేత । గ్రామకామ ఇతి
గ్రామ-కామః । ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । మరుత్వన్తమ్ । స్వేన । భాగ-
ధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అ-
స్మై । సజాతానితి స-జాతాన్ । ప్రేతి । యచ్ఛతి । గ్రామీ । ఏవ ।
భవతి । యత్ । ఋషభః । తేన ॥ ౧౭ ॥ ఇన్ద్రః । యత్ ।
పృశ్నిః । తేన । మారుతః । సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । పశ్చా-
త్ । పృశ్నిసక్థ ఇతి పృశ్ని-సక్థః । భవతి । పశ్చాదన్వవసాయినీ-
మితి పశ్చాత్-అన్వవసాయినీమ్ । ఏవ । అస్మై । విశమ్ । కరోతి ।

సౌమ్యమ్ । బభ్రుమ్ । ఆ । లభేత । అన్నకామ ఇత్యన్న-కామః ।
సౌమ్యమ్ । వై । అన్నమ్ । సోమమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధే-
యేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉప । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై ।
అన్నమ్ । ప్రేతి । యచ్ఛతి । అన్నాద ఇత్యన్న - అదః । ఏవ ।
భవతి । బభ్రుః । భవతి । ఏతత్ । వై । అన్నస్య । రూపమ్ ।
సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । సౌమ్యమ్ । బభ్రుమ్ । ఆ । లభే-
త । యమ్ । అలమ్ ॥ ౧౮ ॥ రాజ్యాయ । సన్తమ్ । రాజ్యమ్ ।
న । ఉపనమేదిత్యుప-నమేత్ । సౌమ్యమ్ । వై । రాజ్యమ్ । సో-
మమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉప ।
ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై । రాజ్యమ్ । ప్రేతి । యచ్ఛతి । ఉ-
పేతి । ఏనమ్ । రాజ్యమ్ । నమతి । బభ్రుః । భవతి । ఏతత్ । వై ।
సోమస్య । రూపమ్ । సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । ఐన్ద్రమ్ ।
వృత్రతురమితి వృత్ర-తురమ్ । లలామమ్ । ప్రాశృఙ్గమ్ । ఆ ।
లభేత । గతశ్రీరితి గత - శ్రీః । ప్రతిష్ఠాకామ ఇతి ప్రతిష్ఠా -
కామః । పాప్మానమ్ । ఏవ । వృత్రమ్ । తీర్త్వా । ప్రతిష్ఠామితి ప్రతి-
స్థామ్ । గచ్ఛతి । ఐన్ద్రమ్ । అభిమాతిఘ్నమిత్యభిమాతి-ఘ్నమ్ ।
లలామమ్ । ప్రాశృఙ్గమ్ । ఆ ॥ ౧౯ ॥ లభేత । యః । పాప్మ-
నా । గృహీతః । స్యాత్ । పాప్మా । వై । అభిమాతిరిత్యభి-మా-
తిః । ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । అభిమాతిహనమిత్యభిమాతి - హనమ్ ।
స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉప । ధావతి । సః ।

ఏవ । అస్మాత్ । పాప్మానమ్ । అభిమాతిమిత్యభి-మాతిమ్ । ప్రేతి । నుదతే । ఇన్ద్రాయ । వజ్రిణే । లలామమ్ । ప్రాశృఙ్గమ్ । ఏతి । లభేత । యమ్ । అలమ్ । రాజ్యాయ । సన్తమ్ । రాజ్యమ్ । న । ఉపనమేదిత్యుప-నమేత్ । ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । వజ్రిణమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై । వజ్రమ్ । ప్రేతి । యచ్ఛతి । సః । ఏనమ్ । వజ్రః । భూత్యై । ఇన్ధే । ఉపేతి । ఏనమ్ । రాజ్యమ్ । నమతి । లలామః । ప్రాశృఙ్గః । భవతి । ఏతత్ । వై । వజ్రస్య । రూపమ్ । సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై ॥ ౨౦ ॥ సజ్జాయె తెనాలమభిమాతిఘ్నె లలామం ప్రాశృఙ్గమేనం పఞ్చదశ చ ॥ 3 ॥

అసౌ । ఆదిత్యః । న । వీతి । అరోచత । తస్మై । దేవాః । ప్రాయశ్చిత్తిమ్ । ఐచ్ఛన్న్ । తస్మై । ఏతామ్ । దశర్షభామితి దశ-ఋషభామ్ । ఏతి । అలభన్త । తయా । ఏవ । అస్మిన్న్ । రుచమ్ । అదధుః । యః । బ్రహ్మవర్చసకామ ఇతి బ్రహ్మవర్చస-కామః । స్యాత్ । తస్మై । ఏతామ్ । దశర్షభామితి దశ-ఋషభామ్ । ఏతి । లభేత । అముమ్ । ఏవ । ఆదిత్యమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మిన్న్ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ - వర్చసమ్ । దధాతి । బ్రహ్మవర్చసీతి బ్రహ్మ-వర్చసీ । ఏవ । భవతి । వసన్తా । ప్రాతః । త్రీన్ । లలామాన్ । ఏతి । లభేత । గ్రీష్మే । మధ్యన్దినే ॥ ౨౧ ॥ త్రీన్ । శితి-

పృష్ఠానితి శితి-పృష్ఠాన్। శరది । అపరాహ్ణ ఇత్యపర - అహ్నే ।
త్రీన్ । శితివారానితి శితి - వారాన్ । త్రీణి । వై । ఆదిత్యస్య ।
తేజాగ్ంసి । వసన్తా । ప్రాతః । గ్రీష్మే । మధ్యన్దినే । శరది । అప-
రాహ్ణ ఇత్యపర-అహ్నే । యావన్తి । ఏవ । తేజాగ్ంసి । తాని ।
ఏవ । అవేతి । రున్ధే । త్రయస్త్రయ ఇతి త్రయః-త్రయః । ఏతి।
లభ్యన్తే । అభిపూర్వమిత్యభి-పూర్వమ్ । ఏవ । అస్మిన్న్ । తేజః।
దధాతి । సంవత్సరమితి సం-వత్సరమ్ । పర్యాలభ్యన్త ఇతి పరి-
ఆలభ్యన్తే । సంవత్సర ఇతి సం - వత్సరః । వై । బ్రహ్మవర్చస-
స్యేతి బ్రహ్మ-వర్చసస్య । ప్రదాతేతి ప్ర-దాతా। సంవత్సర ఇతి
సం-వత్సరః । ఏవ । అస్మై । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్।
ప్రేతి । యచ్ఛతి।బ్రహ్మవర్చసీతి బ్రహ్మ-వర్చసీ । ఏవ । భవతి ।
సంవత్సరస్యేతి సం - వత్సరస్య । పరస్తాత్ । ప్రాజాపత్యమితి
ప్రాజా-పత్యమ్ । కద్రుమ్ ॥ ౨౨ ॥ ఏతి । లభేత । ప్రజాపతిరితి
ప్రజా-పతిః । సర్వాః । దేవతాః । దేవతాసు । ఏవ । ప్రతీతి ।
తిష్ఠతి। యది । బిభీయాత్ । దుశ్చర్మేతి దుః-చర్మా । భవిష్యామి।
ఇతి । సోమాపౌష్ణమితి సోమా - పౌష్ణమ్ । శ్యామమ్ । ఏతి ।
లభేత । సౌమ్యః । వై । దేవతయా । పురుషః । పౌష్ణాః । పశవః।
స్వయా । ఏవ । అస్మై । దేవతయా । పశుభిరితి పశు- భిః । త్వచ-
మ్ । కరోతి । న । దుశ్చర్మేతి దుః-చర్మా । భవతి । దేవాః । చ ।
వై । యమః । చ । అస్మిన్న్ । లోకే । అస్పర్ధన్త । సః । యమః।

దేవానామ్ । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । అయువత । తత్ । యమస్య ॥
౧౩ ॥ యమత్వమితి యమ-త్వమ్ । తే । దేవాః । అమన్యన్త ।
యమః । వై । ఇదమ్ । అభూత్ । యత్ । వయమ్ । స్మః । ఇతి ।
తే । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । ఉపేతి । అధావన్న్ । సః ।
ఏతౌ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । ఆత్మనః । ఉక్షవశావిత్యుక్ష-
వశౌ । నిరితి । అమిమీత । తే । దేవాః । వైష్ణావరుణీమితి వై-
ష్ణా-వరుణీమ్ । వశామ్ । ఏతి । అలభన్త । ఐన్ద్రమ్ । ఉక్షాణమ్ ।
తమ్ । వరుణేన । ఏవ । గ్రాహయిత్వా । విష్ణునా । యజ్ఞేన ।
ప్రేతి । అనుదన్త । ఐన్ద్రేణ । ఏవ । అస్య । ఇన్ద్రియమ్ । అ-
వృఞ్జత । యః । భ్రాతృవ్యవానితి భ్రాతృవ్య-వాన్ । స్యాత్ । సః ।
స్పర్ధమానః । వైష్ణావరుణీమితి వైష్ణా-వరుణీమ్ ॥ ౧౪ ॥ వశామ్ ।
ఏతి । లభేత । ఐన్ద్రమ్ । ఉక్షాణమ్ । వరుణేన । ఏవ । భ్రాతృవ్య-
మ్ । గ్రాహయిత్వా । విష్ణునా । యజ్ఞేన । ప్రేతి । నుదతే । ఐన్ద్రే-
ణ । ఏవ । అస్య । ఇన్ద్రియమ్ । వృఙ్క్తే । భవతి । ఆత్మనా ।
పరేతి । అస్య । భ్రాతృవ్యః । భవతి । ఇన్ద్రః । వృత్రమ్ ।
అహన్ । తమ్ । వృత్రః । హతః । షోడశభిరితి షోడశ-భిః ।
భోగైః । అసినాత్ । తస్య । వృత్రస్య । శీర్షతః । గావః ।
ఉదితి । ఆయన్ । తాః । వైదేహ్యః । అభవన్న్ । తాసామ్ ।
ఋషభః । జఘనే । అను । ఉదితి । ఐత్ । తమ్ । ఇన్ద్రః ॥ ౧౫ ॥
అచాయత్ । సః । అమన్యత । యః । వై । ఇమమ్ । ఆలభేతే-

త్యా-లభేత । ముచ్యేత । అస్మాత్ । పాప్మనః । ఇతి । సః । ఆగ్నే-
యమ్ । కృష్ణగ్రీవమితి కృష్ణ-గ్రీవమ్ । ఏతి । ఆలభేత । ఐన్ద్రమ్ ।
ఋషభమ్ । తస్య । అగ్నిః । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-
ధేయేన । ఉపసృత ఇత్యుప-సృతః । షోడశధేతి షోడశ-ధా । వృ-
త్రస్య । భోగాన్ । అపీతి । అదహత్ । ఐన్ద్రేణ । ఇన్ద్రియమ్ ।
ఆత్మన్న్ । అధత్త । యః । పాప్మనా । గృహీతః । స్యాత్ । సః ।
ఆగ్నేయమ్ । కృష్ణగ్రీవమితి కృష్ణ - గ్రీవమ్ । ఏతి । లభేత ।
ఐన్ద్రమ్ । ఋషభమ్ । అగ్నిః । ఏవ । అస్య । స్వేన । భాగధే-
యేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపసృత ఇత్యుప-సృతః ॥ ౨౬ ॥ పాప్మా-
నమ్ । అపీతి । దహతి । ఐన్ద్రేణ । ఇన్ద్రియమ్ । ఆత్మన్న్ ।
ధత్తే । ముచ్యతే । పాప్మనః । భవతి । ఏవ । ద్యావాపృథివ్యామి-
తి ద్యావా - పృథివ్యామ్ । ధేనుమ్ । ఏతి । లభేత । జ్యోగపరుద్ధ
ఇతి జ్యోక్ - అపరుద్ధః । అనయోః । హి । వై । ఏషః । అప్రతి-
ష్ఠిత ఇత్యప్రతి-స్థితః । అథ । ఏషః । జ్యోక్ । అపరుద్ధ ఇత్యప-
రుద్ధః । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । ఏవ । స్వేన । భాగ-
ధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తే ఇతి । ఏవ । ఏన-
మ్ । ప్రతిష్ఠామితి ప్రతి-స్థామ్ । గమయతః । ప్రతీతి । ఏవ । తి-
ష్ఠతి । పర్యారిణీ । భవతి । పర్యారీ । ఇవ । హి । ఏతస్య । రా-
ష్ట్రమ్ । యః । జ్యోగపరుద్ధ ఇతి జ్యోక్-అపరుద్ధః । సమృద్ధ్యా ఇతి
సం-ఋద్ధ్యై । వాయవ్యమ్ ॥ ౨౭ ॥ వత్సమ్ । ఏతి । లభేత ।

వాయుః । వై । అనయోః । వత్సః । ఇమే । వై । ఏతస్మై । లో-
కాః । అపశుష్కా ఇత్యప - శుష్కాః । విట్ । అపశుష్కేత్యప -
శుష్కా । అథ । ఏషః । జ్యోక్ । అపరుద్ధ ఇత్యప-రుద్ధః । వాయు-
మ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధా-
వతి । సః । ఏవ । అస్మై । ఇమాన్ । లోకాన్ । విశమ్ । ప్రేతి ।
దాపయతి । ప్రేతి । అస్మై । ఇమే । లోకాః । స్నువన్తి । భుఞ్జతీ ।
ఏనమ్ । విట్ । ఉపేతి । తిష్ఠతే ॥ ౨౮ ॥ మధ్యన్దినే కద్రుం
యమస్య స్పర్ధమానో వైష్ణావరుణీం తమిన్ద్రోऽస్య స్వేన భాగ-
ధేయేనోపసృతో వాయవ్యం ద్విచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౮ ॥

ఇన్ద్రః । వలస్య । బిలమ్ । అపేతి । ఔర్ణోత్ । సః ।
యః । ఉత్తమ ఇత్యుత్-తమః । పశుః । ఆసీత్ । తమ్ । పృష్ఠమ్ ।
ప్రతీతి । సఙ్గృహ్యేతి సం-గృహ్య । ఉదితి । అక్ఖిదత్ । తమ్ ।
సహస్రమ్ । పశవః । అను । ఉదితి । ఆయన్ । సః । ఉన్నత ఇ-
త్యుత్-నతః । అభవత్ । యః । పశుకామ ఇతి పశు - కామః ।
స్యాత్ । సః । ఏతమ్ । ఐన్ద్రమ్ । ఉన్నతమిత్యుత్ - నతమ్ ।
ఏతి । లభేత । ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధే-
యేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై । పశూన్ । ప్రేతి ।
యచ్ఛతి । పశుమానితి పశు-మాన్ । ఏవ । భవతి । ఉన్నత
ఇత్యుత్-నతః ॥ ౨౯ ॥ భవతి । సాహస్రీ । వై । ఏషా । లక్ష్మీ ।
యత్ । ఉన్నత ఇత్యుత్ - నతః । లక్ష్మియా । ఏవ । పశూన్ ।

అవతి । తస్మై । యదా । సహస్రమ్ । పశూన్ । ప్రాప్నుయాదితి
ప్ర-ఆప్నుయాత్ । అథ । వైష్ణవమ్ । వామనమ్ । ఏతి । లభేత ।
ఏతస్మిన్న్ । వై । తత్ । సహస్రమ్ । అధీతి । అతిష్ఠత్ । తస్మాత్ ।
ఏషః । వామనః । సమీషిత ఇతి సం - ఈషితః । పశుభ్య ఇతి ప-
శు-భ్యః । ఏవ । ప్రజాతేభ్య ఇతి ప్ర-జాతేభ్యః । ప్రతిష్ఠామితి
ప్రతి-స్థామ్ । దధాతి । కః । అర్హతి । సహస్రమ్ । పశూన్ ।
ప్రాప్తుమితి ప్ర-ఆప్తుమ్ । ఇతి । ఆహుః । అహోరాత్రాణీత్య-
హః - రాత్రాణి । ఏవ । సహస్రమ్ । సమ్పాద్యేతి సం - పాద్య ।
ఏతి । లభేత । పశవః ॥ ౩౦ ॥ వై । అహోరాత్రాణీత్యహః-రా-
త్రాణి । పశూన్ । ఏవ । ప్రజాతానితి ప్ర-జాతాన్ । ప్రతిష్ఠా-
మితి ప్రతి-స్థామ్ । గమయతి । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । వే-
హతమ్ । ఏతి । లభేత । ప్రజాకామ ఇతి ప్రజా-కామః । ఓష-
ధయః । వై । ఏతమ్ । ప్రజాయా ఇతి ప్ర-జాయై । పరీతి । బా-
ధన్తే । యః । అలమ్ । ప్రజాయా ఇతి ప్ర-జాయై । సన్ । ప్ర-
జామితి ప్ర-జామ్ । న । విన్దతే । ఓషధయః । ఖలు । వై । ఏత-
స్యై । సూతుమ్ । అపీతి । ఘ్నన్తి । యా । వేహత్ । భవతి ।
ఓషధీః । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి ।
ధావతి । తాః । ఏవ । అస్మై । స్వాత్ । యోనేః । ప్రజామితి
ప్ర-జామ్ । ప్రేతి । జనయన్తి । విన్దతే ॥ ౩౧ ॥ ప్రజామితి ప్ర-
జామ్ । ఆపః । వై । ఓషధయః । అసత్ । పురుషః । ఆపః । ఏవ ।

అస్మై । అసతః । సత్ । దదతి । తస్మాత్ । ఆహుః । యః । చ ।
ఏవమ् । వేద । యః । చ । న । అపః । తు । వావ । అసతః।సత్ ।
దదతి । ఇతి । ఐన్ద్రీమ్ । సూతవశామితి సూత - వశామ్ । ఏతి ।
ఆలభేత । భూతికామ ఇతి భూతి-కామః । అజాతః । వై । ఏషః ।
యః । అలమ్ । భూత్యై । సన్న్ । భూతిమ్ । న । ప్రాప్నోతీతి
ప్ర-ఆప్నోతి । ఇన్ద్రీమ్ । ఖలు । వై । ఏషా । సూత్వా । వశా ।
అభవత్ ॥ ౩౨ ॥ ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-
ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ । భూతిమ్। గమ-
యతి । భవతి । ఏవ । యమ్ । సూత్వా । వశా । స్యాత్ । తమ్।
ఐన్ద్రమ్ । ఏవ । ఏతి । ఆలభేత । ఏతత్ । వావ । తత్ । ఇన్ద్రి-
యమ్ । సాక్షాదితి స-అక్షాత్ । ఏవ । ఇన్ద్రియమ్ । అవేతి। రున్ధే।
ఐన్ద్రాగ్నమితి ఐన్ద్ర-అగ్నమ్। పునరుత్సృష్టమితి పునః-ఉత్సృ-
ష్టమ్ । ఏతి । ఆలభేత । యః । ఏతి । తృతీయాత్ । పురుషాత్ ।
సోమమ్ । న । పిబేత్ । విచ్ఛిన్న ఇతి వి-ఛిన్నః । వై । ఏతస్య ।
సోమపీథ ఇతి సోమ-పీథః । యః । బ్రాహ్మణః । సన్న్ । ఏతి ॥ ౩౩॥
తృతీయాత్ । పురుషాత్ । సోమమ్।న।పిబతి । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర-
అగ్నీ । ఏవ । స్వేన।భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి। ధావ-
తి । తౌ । ఏవ । అస్మై । సోమపీథమితి సోమ-పీథమ్ । ప్రేతి । య-
చ్ఛతః । ఉపేతి । ఏనమ్ । సోమపీథ ఇతి సోమ-పీథః । నమతి ।
యత్ । ఐన్ద్రః । భవతి । ఇన్ద్రియమ్ । వై । సోమపీథ ఇతి

సోమ-పీథః । ఇన్ద్రియమ్ । ఏవ । సోమపీథమితి సోమ-పీథమ్ । అ-
వేతి । రున్ధే । యత్ । ఆగ్నేయః । భవతి । ఆగ్నేయః । వై ।
బ్రాహ్మణః । స్వామ్ । ఏవ । దేవతామ్ । అను । సమితి । తనోతి ।
పునరుత్సృష్ట ఇతి పునః - ఉత్సృష్టః । భవతి । పునరుత్సృష్ట
ఇతి పునః - ఉత్సృష్టః । ఇవ । హి । ఏతస్య ॥ ౩౪ ॥ సోమపీథ
ఇతి సోమ-పీథః । సమృద్ధ్యా ఇతి సం - ఋద్ధ్యై । బ్రాహ్మణస్పత్య-
మితి బ్రాహ్మణః-పత్యమ్ । తూపరమ్ । ఏతి । లభేత । అభిచరన్ని-
త్యభి-చరన్న్ । బ్రహ్మణః । పతిమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి
భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తస్మై । ఏవ । ఏనమ్ । ఏతి ।
వృశ్చతి । తాజక్ । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్ఛతి । తూపరః । భవ-
తి । క్షురపవిరితి క్షుర-పవిః । వై । ఏషా । లక్ష్మీ । యత్ । తూ-
పరః । సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । స్ఫ్యః । యూపః । భవతి ।
వజ్రః । వై । స్ఫ్యః । వజ్రమ్ । ఏవ । అస్మై । ప్రేతి । హరతి ।
శరమయమితి శర-మయమ్ । బర్హిః । శృణాతి । ఏవ । ఏనమ్ ।
వైభీదకః । ఇధ్మః । భినత్తి । ఏవ । ఏనమ్ ॥ ౩౫ ॥ భవత్యున్నతః
పశవో జనయన్తి విన్దతేఽభవత్సనైన్నతస్యైధ్మస్త్రీణి చ ॥ ౫ ॥

బార్హస్పత్యమ్ । శితిపృష్ఠమితి శితి - పృష్ఠమ్ । ఏతి ।
లభేత । గ్రామకామ ఇతి గ్రామ-కామః । యః । కామయేత ।
పృష్ఠమ్ । సమానానామ్ । స్యామ్ । ఇతి । బృహస్పతిమ్ । ఏవ ।
స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః ।

ఏవ । ఏనమ్ । పృష్ఠమ్ । సమానానామ్ । కరోతి । గ్రామీ ।
ఏవ । భవతి । శితిపృష్ఠ ఇతి శితి-పృష్ఠః । భవతి । బార్హస్ప-
త్యః । హి । ఏషః । దేవతయా । సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై ।
పౌష్ణమ్ । శ్యామమ్ । ఏతి । లభేత । అన్నకామ ఇత్యన్న-కామః ।
అన్నమ్ । వై । పూషా । పూషణమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయే-
నేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై ॥ ౩౬ ॥
అన్నమ్ । ప్రేతి । యచ్ఛతి । అన్నాద ఇత్యన్న-అదః । ఏవ ।
భవతి । శ్యామః । భవతి । ఏతత్ । వై । అన్నస్య । రూపమ్ ।
సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । మారుతమ్ । పృశ్నిమ్ । ఏతి । లభేత ।
అన్నకామ ఇత్యన్న-కామః । అన్నమ్ । వై । మరుతః । మరుతః ।
ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి ।
తే । ఏవ । అస్మై । అన్నమ్ । ప్రేతి । యచ్ఛన్తి । అన్నాద ఇ-
త్యన్న-అదః । ఏవ । భవతి । పృశ్నిః । భవతి । ఏతత్ । వై । అన్నస్య ।
రూపమ్ । సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । ఐన్ద్రమ్ । అరుణమ్ ।
ఏతి । లభేత । ఇన్ద్రియకామ ఇతీన్ద్రియ-కామః । ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । ॥
౩౭ ॥ స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి ।
సః । ఏవ । అస్మిన్న్ । ఇన్ద్రియమ్ । దధాతి । ఇన్ద్రియావీ । ఏవ ।
భవతి । అరుణః । భ్రూమానితి భ్రూ-మాన్ । భవతి । ఏతత్ ।
వై । ఇన్ద్రస్య । రూపమ్ । సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । సావిత్రమ్ ।
ఉపధ్వస్తమిత్యుప-ధ్వస్తమ్ । ఏతి । లభేత । సనికామ ఇతి సని-

కామః । సవితా । వై । ప్రసవానామితి ప్ర-సవానామ్ । ఈశే ।
సవితారమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి ।
ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై । సనిమ్ । ప్రేతి । సువతి । దానకామాః
ఇతి దాన-కామాః । అస్మై । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । భవన్తి । ఉప-
ధ్వస్త ఇత్యుప-ధ్వస్తః । భవతి । సావిత్రః । హి । ఏషః ॥ ౩౮ ॥
దైవతయా । సమృద్ధ్యై ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । వైశ్వదేవమితి వైశ్వ-
దేవమ్ । బహురూపమితి బహు-రూపమ్ । ఏతి । లభేత । అన్నకామః
ఇత్యన్న-కామః । వైశ్వదేవమితి వైశ్వ-దేవమ్ । వై । అన్నమ్ ।
విశ్వాన్ । ఏవ । దేవాన్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన ।
ఉపేతి । ధావతి । తే । ఏవ । అస్మై । అన్నమ్ । ప్రేతి । యచ్-
ఛన్తి । అన్నాద ఇత్యన్న-అదః । ఏవ । భవతి । బహురూప
ఇతి బహు-రూపః । భవతి । బహురూపమితి బహు-రూపమ్ । హి ।
అన్నమ్ । సమృద్ధ్యై ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । వైశ్వదేవమితి వైశ్వ-
దేవమ్ । బహురూపమితి బహు-రూపమ్ । ఏతి । లభేత । గ్రా-
మకామ ఇతి గ్రామ-కామః । వైశ్వదేవా ఇతి వైశ్వ-దేవాః ।
వై । సజాతా ఇతి స-జాతాః । విశ్వాన్ । ఏవ । దేవాన్ । స్వేన ।
భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తే । ఏవ ।
అస్మై ॥ ౩౯ ॥ సజాతానితి స-జాతాన్ । ప్రేతి । యచ్ఛన్తి ।
గ్రామీ । ఏవ । భవతి । బహురూప ఇతి బహు-రూపః । భవతి ।
బహుదేవత్యా ఇతి బహు-దేవత్యాః । హి । ఏషః । సమృద్ధ్యై ఇతి

సం-ఋద్ధ్యై । ప్రాజాపత్యమితి ప్రాజా-పత్యమ్ । తూపరమ్ ।
ఆ । లభేత । యస్య । అనాజ్ఞాతమిత్యనా-జ్ఞాతమ్ । ఇవ । జ్యోక్ ।
ఆమయేత్ । ప్రాజాపత్య ఇతి ప్రాజా-పత్యః । వై । పురుషః ।
ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । ఖలు । వై । తస్య । వేద । యస్య ।
అనాజ్ఞాతమిత్యనా-జ్ఞాతమ్ । ఇవ । జ్యోక్ । ఆమయతి । ప్రజా-
పతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-
ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ । తస్మాత్ । స్రా-
మాత్ । ముఞ్చతి । తూపరః । భవతి । ప్రాజాపత్య ఇతి ప్రాజా-
పత్యః । హి । ఏషః । దేవతయా । సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై ॥ ౪౦ ॥
అస్మా ఇన్ద్రియ స్త్రైవైష సజాతా విశ్వానేవ దేవాన్త్స్వేన భాగధే-
యేనోప ధావతి త ఏవాస్మై ప్రాజాపత్యో హి త్రీణి చ ॥ ౬ ॥

వషట్కార ఇతి వషట్-కారః । వై । గాయత్రియై ।
శిరః । అచ్ఛినత్ । తస్యై । రసః । పరేతి । అపతత్ । తమ్ ।
బృహస్పతిః । ఉపేతి । అగృహ్ణాత్ । సా । శితిపృష్ఠేతి శితి-పృష్ఠా ।
వశా । అభవత్ । యః । ద్వితీయః । పరాపతదితి పరా-అపతత్ ।
తమ్ । మిత్రావరుణావితి మిత్రా-వరుణౌ । ఉపేతి । అగృహ్ణీ-
తామ్ । సా । ద్విరూపేతి ద్వి-రూపా । వశా । అభవత్ । యః ।
తృతీయః । పరాపతదితి పరా-అపతత్ । తమ్ । విశ్వే । దేవాః ।
ఉపేతి । అగృహ్ణన్ । సా । బహురూపేతి బహు-రూపా । వశా ।
అభవత్ । యః । చతుర్థః । పరాపతదితి పరా-అపతత్ । సః ।

పృథివీమ్ । ప్రేతి । అవిశత్ । తమ్ । బృహస్పతిః । అభీతి ॥౪౧॥
అగృహ్ణాత్ । అస్తు । ఏవ । అయమ్ । భోగాయ । ఇతి । సః ।
ఉక్షవశ ఇత్యుక్ష-వశః । సమితి । అభవత్ । యత్ । లోహితమ్ ।
పరాపతదితి పరా-అపతత్ । తత్ । రుద్రః । ఉపేతి । అగృహ్ణాత్ ।
సా । రౌద్రీ । రోహిణీ । వశా । అభవత్ । బార్హస్పత్యామ్ ।
శితిపృష్ఠామితి శితి-పృష్ఠామ్ । ఏతి । లభేత । బ్రహ్మవర్చసకామ
ఇతి బ్రహ్మవర్చస-కామః । బృహస్పతిమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధే-
యేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మిన్ ।
బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । దధాతి । బ్రహ్మవర్చసీతి
బ్రహ్మ-వర్చసీ । ఏవ । భవతి । ఛన్దసామ్ । వై । ఏషః । రసః ।
యత్ । వశా । రసః । ఇవ । ఖలు ॥ ౪౨ ॥ వై । బ్రహ్మవర్చ-
సమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । ఛన్దసామ్ । ఏవ । రసేన । రసమ్ । బ్ర-
హ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । అవేతి । రున్ధే । మైత్రావరుణీ-
మితి మైత్రా-వరుణీమ్ । ద్విరూపామితి ద్వి-రూపామ్ । ఏతి । లభేత । వృష్టి-
కామ ఇతి వృష్టి-కామః । మైత్రమ్ । వై । అహః । వారుణీ । రాత్రిః । అహో-
రాత్రాభ్యామిత్యహః-రాత్రాభ్యామ్ । ఖలు । వై । పర్జన్యః । వర్-
షతి । మిత్రావరుణావితి మిత్రా-వరుణౌ । ఏవ । స్వేన । భాగధే-
యేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తౌ । ఏవ । అస్మై ।
అహోరాత్రాభ్యామిత్యహః-రాత్రాభ్యామ్ । పర్జన్యమ్ । వర్ష-
యతః । ఛన్దసామ్ । వై । ఏషః । రసః । యత్ । వశా । రసః ।

ఇవ । ఖలు । వై । వృష్టిః । ఛన్దసామ్ । ఏవ । రసేన ॥ ౪౩ ॥
రసమ్ । వృష్టిమ్ । అవేతి । రున్ధే । మైత్రావరుణీమితి మైత్రా-
వరుణీమ్ । ద్విరూపామితి ద్వి-రూపామ్ । ఆ । లభేత । ప్రజా-
కామ ఇతి ప్రజా-కామః । మైత్రమ్ । వై । అహః । వారుణీ ।
రాత్రిః । అహోరాత్రాభ్యామిత్యహః-రాత్రాభ్యామ్ । ఖలు । వై ।
ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ప్రేతి । జాయన్తే । మిత్రావరుణావితి
మిత్రా-వరుణౌ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన ।
ఉపేతి । ధావతి । తౌ । ఏవ । అస్మై । అహోరాత్రాభ్యామిత్యహః-
రాత్రాభ్యామ్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । ప్రేతి । జనయతః । ఛన్ద-
సామ్ । వై । ఏషః । రసః । యత్ । వశా । రసః । ఇవ । ఖలు ।
వై । ప్రజేతి ప్ర-జా । ఛన్దసామ్ । ఏవ । రసేన । రసమ్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ ।
అవేతి ॥ ౪౪ ॥ రున్ధే । వైశ్వదేవీమితి వైశ్వ-దేవీమ్ । బహురూ-
పామితి బహు-రూపామ్ । ఆ । లభేత । అన్నకామ ఇత్యన్న-
కామః । వైశ్వదేవమితి వైశ్వ-దేవమ్ । వై । అన్నమ్ । విశ్వాన్ ।
ఏవ । దేవాన్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి ।
ధావతి । తే । ఏవ । అస్మై । అన్నమ్ । ప్రేతి । యచ్ఛన్తి । అన్నాద
ఇత్యన్న-అదః । ఏవ । భవతి । ఛన్దసామ్ । వై । ఏషః । రసః ।
యత్ । వశా । రసః । ఇవ । ఖలు । వై । అన్నమ్ । ఛన్దసామ్ ।
ఏవ । రసేన । రసమ్ । అన్నమ్ । అవేతి । రున్ధే । వైశ్వదేవీమితి
వైశ్వ-దేవీమ్ । బహురూపామితి బహు-రూపామ్ । ఆ । లభేత ।

గ్రామకామ ఇతి గ్రామ-కామః । వైశ్వదేవా ఇతి వైశ్వ-దేవాః । వై ॥ ౪౫ ॥ సజాతా ఇతి స-జాతాః । విశ్వాన్ । ఏవ । దేవాన్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తే । ఏవ । అస్మై । సజాతానితి స-జాతాన్ । ప్రేతి । యచ్ఛన్తి । గ్రామణీః । ఏవ । భవతి । ఛన్దసామ్ । వై । ఏషః । రసః । యత్ । వశా । రసః । ఇవ । ఖలు । వై । సజాతా ఇతి స-జాతాః । ఛన్దసామ్ । ఏవ । రసేన । రసమ్ । సజాతానితి స-జాతాన్ । అవేతి । రున్ధే । బార్హస్పత్యమ్ । ఉక్షవశమిత్యుక్ష-వశమ్ । ఏతి । లభేత । బ్రహ్మవర్చసకామ ఇతి బ్రహ్మవర్చస-కామః । బృహస్పతిమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మిన్న్ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ ॥ ౪౬ ॥ దధాతి । బ్రహ్మవర్చసీతి బ్రహ్మ-వర్చసీ । ఏవ । భవతి । వశమ్ । వై । ఏషః । చరతి । యత్ । ఉక్షా । వశః । ఇవ । ఖలు । వై । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । వశేన । ఏవ । వశమ్ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । అవేతి । రున్ధే । ఐన్ద్రీమ్ । రోహిణీమ్ । ఏతి । లభేత । అభిచరన్నిత్యభి-చరన్న్ । ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తస్మై । ఏవ । ఏనమ్ । ఏతి । వృశ్చతి । తాజక్ । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్ఛతి । రోహిణీ । భవతి । ఐన్ద్రీ । హి । ఏషా । దేవతయా । సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । స్ఫ్యః । యూపః । భవతి । వజ్రః । వై ।

స్ఫ్యః । వజ్రమ్ । ఏవ । అస్మై । ప్రేతి । హరతి । శరమయమితి
శర - మయమ్ । బర్హిః । శృణాతి । ఏవ । ఏనమ్ । వైభీదకః ।
ఇధ్మః । భినత్తి । ఏవ । ఏనమ్ ॥ ౪౩ ॥ అభి ఖలు వృష్టిశ్ఛన్దసామేవ
రసేన ప్రజామవ వైశ్వదేవా వై బ్రహ్మవర్చసం యూపష్ఠ ఏకాన్న
విగ్ంశతిశ్చ ॥ ౭ ॥

అసౌ । ఆదిత్యః । న । వీతి । అరోచత । తస్మై । దేవాః ।
ప్రాయశ్చిత్తిమ్ । ఐచ్ఛన్న్ । తస్మై । ఏతామ్ । సౌరీమ్ । శ్వేతామ్ ।
వశామ్ । ఏతి । అలభన్త । తయా । ఏవ । అస్మిన్న్ । రుచమ్ ।
అదధుః । యః । బ్రహ్మవర్చసకామ ఇతి బ్రహ్మవర్చస-కామః ।
స్యాత్ । తస్మై । ఏతామ్ । సౌరీమ్ । శ్వేతామ్ । వశామ్ । ఏతి ।
లభేత । అముమ్ । ఏవ । ఆదిత్యమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-
ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మిన్న్ । బ్రహ్మవర్చ-
సమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । దధాతి । బ్రహ్మవర్చసీతి బ్రహ్మ-వర్చసీ ।
ఏవ । భవతి । బైల్వః । యూపః । భవతి । అసౌ ॥ ౪౦ ॥ వై ।
ఆదిత్యః । యతః । అజాయత । తతః । బిల్వః । ఉదితి । అతిష్ఠత్ ।
సయోనీతి స-యోని । ఏవ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ ।
అవేతి । రున్ధే । బ్రాహ్మణస్పత్యామితి బ్రాహ్మణః - పత్యామ్ ।
బభ్రుకర్ణీమితి బభ్రు-కర్ణీమ్ । ఏతి । లభేత । అభిచరన్నిత్యభి-చరన్న్ ।
వారుణమ్ । దశకపాలమితి దశ - కపాలమ్ । పురస్తాత్ । నిరితి ।
వపేత్ । వరుణేన । ఏవ । భ్రాతృవ్యమ్ । గ్రాహయిత్వా । బ్రహ్మణా

స్తృణుతే । బభ్రుకర్ణీతి బభ్రు-కర్ణీ । భవతి । ఏతత్ । వై । బ్రహ్మణః ।
రూపమ్ । సమృద్ధ్యై ఇతి సం - ఋద్ధ్యై । స్ఫ్యః । యూపః ।
భవతి । వజ్రః । వై । స్ఫ్యః । వజ్రమ్ । ఏవ । అస్మై । ప్రేతి ।
హరతి । శరమయమితి శర-మయమ్ । బర్హిః । శృణాతి ॥ ౪౯ ॥
ఏవ । ఏనమ్ । వైభీదకః । ఇధ్మః । భినత్తి । ఏవ । ఏనమ్ । వైష్ణవమ్ ।
వామనమ్ । ఏతి । లభేత । యమ్ । యజ్ఞః । న । ఉపనమేదిత్యుప-
నమేత్ । విష్ణుః । వై । యజ్ఞః । విష్ణుమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగ-
ధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై ।
యజ్ఞమ్ । ప్రేతి । యచ్ఛతి । ఉపేతి । ఏనమ్ । యజ్ఞః । నమతి ।
వామనః । భవతి । వైష్ణవః । హి । ఏషః । దేవతయా । సమృద్ధ్యై
ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । త్వాష్ట్రమ్ । వడబమ్ । ఏతి । లభేత । పశు-
కామ ఇతి పశు-కామః । త్వష్టా । వై । పశూనామ్ । మిథునా-
నామ్ ॥ ౫౦ ॥ ప్రజనయితేతి ప్ర-జనయితా । త్వష్టారమ్ । ఏవ ।
స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ ।
అస్మై । పశూన్ । మిథునాన్ । ప్రేతి । జనయతి । ప్రజేతి ప్ర-జా ।
హి । వై । ఏతస్మిన్న్ । పశవః । ప్రవిష్టా ఇతి ప్ర-విష్టాః । అథ ।
ఏషః । పుమాన్ । సన్న్ । వడబః । సాక్షాదితి స-అక్షాత్ । ఏవ ।
ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పశూన్ । అవేతి । రున్ధే । మైత్రమ్ । శ్వేతమ్ ।
ఏతి । లభేత । సఙ్గ్రామ ఇతి సం-గ్రామే । సంయత్త ఇతి సం-
యత్తే । సమయకామ ఇతి సమయ-కామః । మిత్రమ్ । ఏవ । స్వేన ।

భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ । మిత్రేణ । సమితి । నయతి ॥ ౫౧ ॥ విశాల ఇతి వి-శాలః । భవతి । వ్యవసాయయతీతి వి - అవసాయయతి । ఏవ । ఏనమ్ । ప్రాజాపత్యమితి ప్రాజా - పత్యమ్ । కృష్ణమ్ । ఏతి । లభేత । వృష్టికామ ఇతి వృష్టి-కామః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । వై । వృష్ట్యాః । ఈశే । ప్రజాపతిమితి ప్రజా - పతిమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై । పర్జన్యమ్ । వర్షయతి । కృష్ణః । భవతి । ఏతత్ । వై । వృష్ట్యై । రూపమ్ । రూపేణ । ఏవ । వృష్టిమ్ । అవేతి । రున్ధే । శబలః । భవతి । విద్యుతమితి వి - ద్యుతమ్ । ఏవ । అస్మై । జనయిత్వా । వర్షయతి । అవాశృఙ్గః । భవతి । వృష్టిమ్ । ఏవ । అస్మై । నీతి । యచ్ఛతి ॥ ౫౨ ॥ అసౌ శృణాతి మిథునానాం నయతి యచ్ఛతి ॥ ౮ ॥

వరుణమ్ । సుషువాణమ్ । అన్నాద్యమిత్యన్న - అద్యమ్ । న । ఉపేతి । అనమత్ । సః । ఏతామ్ । వారుణీమ్ । కృష్ణామ్ । వశామ్ । అపశ్యత్ । తామ్ । స్వాయై । దేవతాయై । ఏతి । అలభత । తతః । వై । తమ్ । అన్నాద్యమిత్యన్న - అద్యమ్ । ఉపేతి । అనమత్ । యమ్ । అలమ్ । అన్నాద్యాయేత్యన్న-అద్యాయ । సన్తమ్ । అన్నాద్యమిత్యన్న - అద్యమ్ । న । ఉపనమేదిత్యుప-నమేత్ । సః । ఏతామ్ । వారుణీమ్ । కృష్ణామ్ । వశామ్ ।

ఏతి । లభేత । వరుణమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-
ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై । అన్నమ్ । ప్రేతి ।
యచ్ఛతి । అన్నాద ఇత్యన్న-అదః ॥ ౫౩ ॥ ఏవ । భవతి । కృష్ణా ।
భవతి । వారుణీ । హి । ఏషా । దేవతయా । సమృద్ధ్యా ఇతి సం-
ఋద్ధ్యై । మైత్రమ్ । శ్వేతమ్ । ఏతి । లభేత । వారుణమ్ । కృ-
ష్ణమ్ । అపామ్ । చ । ఓషధీనామ్ । చ । సన్ధావితి సం-ధౌ ।
అన్నకామ ఇత్యన్న-కామః । మైత్రీః । వై । ఓషధయః । వారు-
ణీః । ఆపః । అపామ్ । చ । ఖలు । వై । ఓషధీనామ్ । చ ।
రసమ్ । ఉపేతి । జీవామః । మిత్రావరుణావితి మిత్రా-వరుణౌ ।
ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి ।
తౌ । ఏవ । అస్మై । అన్నమ్ । ప్రేతి । యచ్ఛతః । అన్నాద
ఇత్యన్న-అదః । ఏవ । భవతి ॥ ౫౪ ॥ అపామ్ । చ । ఓషధీ-
నామ్ । చ । సన్ధావితి సం-ధౌ । ఏతి । లభేత । ఉభయస్య ।
అవరుద్ధ్యా ఇత్యవ-రుద్ధ్యై । విశాఖ ఇతి వి-శాఖః । యూపః ।
భవతి । ద్వే ఇతి । హి । ఏతే ఇతి । దేవతే ఇతి । సమృద్ధ్యా ఇతి
సం-ఋద్ధ్యై । మైత్రమ్ । శ్వేతమ్ । ఏతి । లభేత । వారుణమ్ ।
కృష్ణమ్ । జ్యోగామయావీతి జ్యోక్-ఆమయావీ । యత్ ।
మైత్రః । భవతి । మిత్రేణ । ఏవ । అస్మై । వరుణమ్ । శమయతి ।
యత్ । వారుణః । సాక్షాదితి స-అక్షాత్ । ఏవ । ఏనమ్ । వరు-
ణపాశాదితి వరుణ-పాశాత్ । ముఞ్చతి । ఉత । యది । ఇతా-

స్తురితీత-అస్తుః । భవతి । జీవతి । ఏవ । దేవాః । వై । పుష్టిమ్ । న । అవిన్దన్న్ ॥ ౫౫ ॥ తామ్ । మిథునే । అపశ్యన్న్ । తస్యామ్। న । సమితి । అరాధయన్న్ । తౌ । అశ్వినౌ । అబ్రూతామ్ । ఆవయోః । వై । ఏషా । మా । ఏతస్యామ్ । వదధ్వమ్ । ఇతి । సా । అశ్వినోః । ఏవ । అభవత్ । యః । పుష్టికామ ఇతి పుష్టి-కామః । స్యాత్ । సః । ఏతామ్ । ఆశ్వినీమ్ । యమీమ్ । వశామ్ । ఆ । లభేత । అశ్వినౌ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయే-నేతి భాగ-ధేయేన । ఉప । ధావతి । తౌ । ఏవ । అస్మిన్న్ । పుష్టిమ్ । ధత్తః । పుష్యతి । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । పశుభిరితి పశు-భిః ॥ ౫౬ ॥ అన్నాదోన్నాద ఏవ భవత్యవిన్దన్నష్టౌ చ చత్వా-రిగ్ం శచ్చ ॥ ౮ ॥

ఆశ్వినమ్। ధూమ్రలలామమితి ధూమ్ర-లలామమ్ । ఆ । లభేత । యః । దుర్బ్రాహ్మణ ఇతి దుః-బ్రాహ్మణః । సోమమ్ । పిపాసేత్ । అశ్వినౌ । వై । దేవానామ్ । అసోమపావిత్యసోమ - పౌ । ఆస్తామ్ । తౌ । పశ్చా । సోమపీథమితి సోమ-పీథమ్ । ప్రాప్తి। ఆప్నుతామ్ । అశ్వినౌ । ఏతస్య । దేవతా । యః।దుర్బ్రాహ్మణ ఇతి దుః-బ్రాహ్మణః । సోమమ్ । పిపాసతి । అశ్వినౌ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉప । ధావతి । తౌ । ఏవ । అస్మై । సోమపీథమితి సోమ-పీథమ్ । ప్ర । యచ్ఛతః । ఉప । ఏనమ్ । సోమపీథ ఇతి సోమ-పీథః । నమతి । యత్ ।

ధూమ్రః । భవతి । ధూమ్రిమాణమ్ । ఏవ । అస్మాత్ । అపేతి ।
హన్తి । లలామః ॥ ౫౭ ॥ భవతి । ముఖతః । ఏవ । అస్మిన్ ।
తేజః । దధాతి । వాయవ్యమ్ । గోమృగమితి గో-మృగమ్ ।
ఏతి । లభేత । యమ్ । అజఘ్నివాగ్ంసమ్ । అభిశగ్ంసేయురిత్య-
భి-శగ్ంసేయుః । అపూతా । వై । ఏతమ్ । వాక్ । ఋచ్ఛతి ।
యమ్ । అజఘ్నివాగ్ంసమ్ । అభిశగ్ంసన్తీత్యభి-శగ్ంసన్తి । న ।
ఏషః । గ్రామ్యః । పశుః । న । ఆరణ్యః । యత్ । గోమృగ
ఇతి గో-మృగః । న । ఇవ । ఏషః । గ్రామే । న । అరణ్యే ।
యమ్ । అజఘ్నివాగ్ంసమ్ । అభిశగ్ంసన్తీత్యభి-శగ్ంసన్తి ।
వాయుః । వై । దేవానామ్ । పవిత్రమ్ । వాయుమ్ । ఏవ ।
స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః ।
ఏవ ॥ ౫౮ ॥ ఏనమ్ । పవయతి । పరాచీ । వై । ఏతస్మై । వ్యు-
చ్ఛన్తీతి వి-ఉచ్ఛన్తీ । వీతి । ఉచ్ఛతి । తమః । పాప్మానమ్ । ప్రేతి ।
విశతి । యస్య । ఆశ్వినే । శస్యమానే । సూర్యః । న । ఆవిః । భవతి ।
సౌర్యమ్ । బహురూపమితి బహు-రూపమ్ । ఏతి । లభేత ।
అముమ్ । ఏవ । ఆదిత్యమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన ।
ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మాత్ । తమః । పాప్మానమ్ ।
అపేతి । హన్తి । ప్రతీచీ । అస్మై । వ్యుచ్ఛన్తీతి వి-ఉచ్ఛన్తీ ।
వీతి । ఉచ్ఛతి । అపేతి । తమః । పాప్మానమ్ । హతే ॥ ౫౯ ॥
లలామస్స ఏవ షట్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౦ ॥

ఇన్ద్రమ్ । వః । విశ్వతః । పరీతి । ఇన్ద్రమ్ । నరః । మ-
రుతః । యత్ । ఘ । వః । దివః । యా । వః । శర్మ । భరేషు ।
ఇన్ద్రమ్ । సుహవమితి సు-హవమ్ । హూవామహే । అంహోము-
చమిత్యంహః-ముచమ్ । సుకృతమితి సు-కృతమ్ । దైవ్యమ్ ।
జనమ్ । అగ్నిమ్ । మిత్రమ్ । వరుణమ్ । సాతయే । భగమ్ । ద్యా-
వాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । మరుతః । స్వస్తయే । మమత్తు ।
నః । పరిజ్మేతి పరి-జ్మా । వసర్హా । మమత్తు । వాతః । అపామ్ ।
వృషణ్వానితి వృషణ్-వాన్ । శిశీతమ్ । ఇన్ద్రాపర్వతేతీన్ద్రా-
పర్వతా । యువమ్ । నః । తత్ । నః । విశ్వే । వరివస్యన్తు ।
దేవాః । ప్రియా । వః । నామ ॥ ౬౦ ॥ హువే । తురాణామ్ ।
ఆ । యత్ । తృపత్ । మరుతః । వావశానాః । శ్రియసే ।
కమ్ । భానుభిరితి భాను-భిః । సమితి । మిమిక్షిరే । తే । రశ్మిభి-
రితి రశ్మి-భిః । తే । ఋక్వభిరిత్యృక్వ-భిః । సుఖాదయ ఇతి సు-ఖా-
దయః । తే । వాశీమన్త ఇతి వాశి-మన్తః । ఇష్మిణః । అభీరవః ।
విద్రే । ప్రియస్య । మారుతస్య । ధామ్నః । అగ్నిః । ప్రథమః ।
వసుభిరితి వసు-భిః । నః । అవ్యాత్ । సోమః । రుద్రేభిః । అభీతి ।
రక్షతు । త్మనా । ఇన్ద్రః । మరుద్భిరితి మరుత్-భిః । ఋతుధే-
త్యృతు-ధా । కృణోతు । ఆదిత్యైః । నః । వరుణః । సమితి ।
శిశాతు । సమితి । నః । దేవః । వసుభిరితి వసు-భిః । అగ్నిః ।
సమితి ॥ ౬౧ ॥ సోమః । తనూభిః । రుద్రియాభిః । సమితి ।

ఇన్ద్రః । మరుద్భిరితి మరుత్-భిః । యజ్ఞియైః । సమితి । ఆదిత్యైః। నః । వరుణః । అజిజ్ఞిపత్ । యథా। ఆదిత్యాః।వసుభిరితి వసు-భిః । సమ్బభూవురితి సం-బభూవుః । మరుద్భిరితి మరుత్-భిః। రుద్రాః। సమజానతేతి సం-అజానత । అభి । ఏవా । త్రిణామన్నితి త్రి-నామన్ । అహృణీయమానాః । విశ్వే । దేవాః । సమనస ఇతి స-మనసః । భవన్తు । యత్ర । చిత్ । యస్య । సమృతావితి సం-ఋతౌ। రణ్వాః । నరః । నృషదన ఇతి నృ-సదనే । అర్హన్తః । చిత్ । యమ్ । ఇన్ధతే । సఞ్జనయన్తీతి సం-జనయన్తి। జన్తవః । సమితి । యత్ । ఇమః । వనామహే । సమితి । హవ్యా। మానుషాణామ్ । ఉత । ద్యుమ్నస్య । శవసః ॥ ౬౨ ॥ ఋతస్య । రశ్మిమ్ । ఏతి । దదే । యజ్ఞః । దేవానామ్ । ప్రతీతి । ఏతి । సుమ్నమ్ । ఆదిత్యాసః । భవత । మృడయన్తః । ఏతి । వః । అర్వాచీ । సుమతిరితి సు-మతిః । వవృత్యాత్ । అంహోః। చిత్ । యా । వరివోవిత్తరేతి వరివోవిత్-తరా । అసత్ । శుచిః। అపః । సూయవసా ఇతి సు-యవసాః । అదబ్ధః । ఉపేతి । క్షేతి । వృద్ధవయా ఇతి వృద్ధ-వయాః । సువీర ఇతి సు-వీరః । నకిః । తమ్ । ఘ్నన్తి । అన్తితః । న । దూరాత్ । యః । ఆదిత్యానామ్ । భవతి । ప్రణీతావితి ప్ర-నీతౌ। ధారయన్తః। ఆదిత్యాసః । జగత్ । స్థాః । దేవాః । విశ్వస్య । భువనస్య। గోపా ఇతి గో-పాః। దీర్ఘాధియ ఇతి దీర్ఘ-ధియః । రక్షమాణాః ॥ ౬౩ ॥ అసుర్యమ్ ।

ఋతావాన ఇత్యృత-వానః । చయమానాః । ఋణాని । త్రిస్రః ।
భూమీః । ధారయన్న్ । త్రీన్ । ఉత । ద్యూన్ । త్రీణి । వ్రతా ।
విదథే । అన్తః । ఏషామ్ । ఋతేన । ఆదిత్యాః । మహి । వః ।
మహిత్వమితి మహి-త్వమ్ । తత్ । అర్యమన్న్ । వరుణ । మిత్ర ।
చారు । త్యాన్ । ను । క్షత్రియాన్ । అవః । ఆదిత్యాన్ । యా-
చిషామహే । సుమృడీకానితి సు-మృడీకాన్ । అభిష్టయే । న ।
దక్షిణా । వీతి । చికితే । న । సవ్యా । న । ప్రాచీనమ్ । ఆదిత్యాః ।
న । ఉత । పశ్చా । పాక్యా । చిత్ । వసవః । ధీర్యా । చిత్ ॥
౨౪ ॥ యుష్మానీతః । అభయమ్ । జ్యోతిః । అశ్యామ్ । ఆదిత్యా-
నామ్ । అవసా । నూతనేన । సక్షీమహి । శర్మణా । శన్తమేనేతి
శం-తమేన । అనాగాస్త్వ ఇత్యనాగాః-త్వే । అదితిత్వ ఇత్యదితి-
త్వే । తురాసః । ఇమమ్ । యజ్ఞమ్ । దధతు । శ్రోషమాణాః ।
ఇమమ్ । మే । వరుణ । శ్రుధి । హవమ్ । అద్య । చ । మృడయ ।
త్వామ్ । అవస్యుః । ఏతి । చకే । తత్ । త్వా । యామి ।
బ్రహ్మణా । వన్దమానః । తత్ । ఏతి । శాస్తే । యజమానః ।
హవిర్భిరితి హవిః-భిః । అహేడమానః । వరుణ । ఇహ । బోధి ।
ఉరుశగ్ంసేత్యురు-శగ్ంస । మా । నః । ఆయుః । ప్రేతి । మోషీః ॥
౨౫ ॥ నామాగ్నిస్సుగ్ం శవస్తో రక్షమాణా ధీర్యా చిదేకాన్న
పఞ్చాశచ్చ ॥ ౧౧ ॥ వాయవ్యం ప్రజాపతిస్తా వరుణం దేవాస్సుతా
ఏష్వసావాదిత్యో దశర్షభామిన్ద్రో వలస్య బార్హస్పత్యం

వషట్కారో౽సౌ స్వారీం వరుణమాశిష్వనమిన్ద్రం వ్యో నర్త ఏకాదశ॥౧౧॥

వాయవ్యమాగ్నేయీం కృష్ణగ్రీవీమసావాదిత్యో వా అహోరాత్రాణి వషట్కారః ప్రజనయితా హవై తురాణాం పఞ్చషష్టిః ॥ ౬౫ ॥

వాయవ్యం ప్ర మోషీః ॥

హరిః ఓం తత్సత్ ॥

ప్రథమప్రశ్నస్సమాప్తః.

ద్వితీయకాణ్డే

ద్వితీయప్రశ్నః

హరిః ఓమ్ ॥ ప్రజాపతిరితి ప్రజా - పతిః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । అసృజత । తాః । సృష్టాః । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర-అగ్నీ । అపేతి । అగూహతామ్ । సః । అచాయత్ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర-అగ్నీ । వై । మే । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । అపేతి । అఘుక్షతామ్ । ఇతి । సః । ఏతమ్ । ఐన్ద్రాగ్నమిత్యైన్ద్ర-అగ్నమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ - కపాలమ్ । అపశ్యత్ । తమ్ । నిరితి । అవపత్ । తౌ । అస్మై । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ప్రేతి । అసాధయతామ్ । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర-అగ్నీ । వై । ఏతస్య । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । అపేతి । గూహతః । యః । అలమ్ । ప్రజాయా ఇతి ప్ర - జాయై । సన్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । న । విన్దతే । ఐన్ద్రాగ్నమిత్యైన్ద్ర-అగ్నమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । ప్రజాకామ ఇతి ప్రజా-కామః । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర-అగ్నీ ॥ ౧ ॥ ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తౌ । ఏవ । అస్మై । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । ప్రేతి । సాధయతః । విన్దతే । ప్రజామితి ప్ర - జామ్ ।

ఐన్ద్రాగ్నమిత్యైన్ద్ర-అగ్నమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । స్పర్ధమానః । క్షేత్రే । వా । సజాతేష్వితి స-జాతేషు । వా । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర-అగ్నీ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తాభ్యామ్ । ఏవ । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । భ్రాతృవ్యస్య । వృఙ్క్తే । వీతి । పాప్మనా । భ్రాతృవ్యేణ । జయతే । అపేతి । వై । ఏతస్మాత్ । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । క్రామతి । యః । సఙ్గ్రామమితి సం-గ్రామమ్ । ఉపప్రయాతీత్యుప-ప్రయాతి । ఐన్ద్రాగ్నమిత్యైన్ద్ర-అగ్నమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి ॥ ౨ ॥

వపేత్ । సఙ్గ్రామమితి సం-గ్రామమ్ । ఉపప్రయాస్యన్నిత్యుప-ప్రయాస్యన్ । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర-అగ్నీ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తౌ । ఏవ । అస్మిన్ । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । ధత్తః । సహ । ఇన్ద్రియేణ । వీర్యేణ । ఉప । ప్రేతి । యాతి । జయతి । తమ్ । సఙ్గ్రామమితి సం-గ్రామమ్ । వీతి । వై । ఏషః । ఇన్ద్రియేణ । వీర్యేణ । ఋధ్యతే । యః । సఙ్గ్రామమితి సం-గ్రామమ్ । జయతి । ఐన్ద్రాగ్నమిత్యైన్ద్ర-అగ్నమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । సఙ్గ్రామమితి సం-గ్రామమ్ । జిత్వా । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర-అగ్నీ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తౌ । ఏవ । అస్మిన్ । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ ॥

౩ ॥ ధత్తః । న । ఇన్ద్రియేణ । వీర్యేణ । వీతి । ఋధ్యతే । అపేతి ।
వై । ఏతస్మాత్ । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । క్రామతి । యః । ఏతి ।
జనతామ్ । ఐన్ద్రాగ్నమిత్యైన్ద్ర - అగ్నమ్ । ఏకాదశకపాలమి-
త్యేకాదశ - కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । జనతామ్ । ఏష్యన్న్ ।
ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర - అగ్నీ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-
ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తౌ । ఏవ । అస్మిన్న్ । ఇన్ద్రియమ్ ।
వీర్యమ్ । ధత్తః । సహ । ఇన్ద్రియేణ । వీర్యేణ । జనతామ్ । ఏతి ।
పౌష్ణమ్ । చరుమ్ । అను । నిరితి । వపేత్ । పూషా । వై । ఇన్ద్రి-
యస్య । వీర్యస్య । అనుప్రదాతేత్యను-ప్రదాతా । పూషణమ్ ।
ఏవ ॥ ౪ ॥ స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి ।
సః । ఏవ । అస్మై । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । అను । ప్రేతి । యచ్-
ఛతి । క్షైత్రపత్యమితి క్షైత్ర-పత్యమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ ।
జనతామ్ । ఆగత్యేత్యా-గత్య । ఇయమ్ । వై । క్షేత్రస్య । పతిః ।
అస్యామ్ । ఏవ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । ఐన్ద్రాగ్నమిత్యైన్ద్ర-అగ్నమ్ ।
ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । ఉపరిష్టాత్ । నిరితి । వపేత్ ।
అస్యామ్ । ఏవ । ప్రతిష్ఠాయేతి ప్రతి-స్థాయ । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ ।
ఉపరిష్టాత్ । ఆత్మన్న్ । ధత్తే ॥ ౫ ॥ ప్రజాకామ ఇన్ద్రాగ్నీ ఉప
ప్రయాత్యైన్ద్రాగ్నమేకాదశకపాలం నిర్వీర్యం పూషణమేవై -
క్షాన్న చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧ ॥

అగ్నయే । పథికృత ఇతి పథి-కృతే । పురోడాశమ్ । అష్టా-

కపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । యః । దర్శపూర్ణ-
మాసయాజీతి దర్శపూర్ణమాస-యాజీ । సన్ । అమావాస్యా-
మిత్యమా-వాస్యామ్ । వా । పౌర్ణమాసీమితి పౌర్ణ-మాసీమ్ । వా ।
అతిపాదయేదిత్యతి - పాదయేత్ । పథః । వై । ఏషః । అధీతి ।
అపథేన । ఏతి । యః । దర్శపూర్ణమాసయాజీతి దర్శపూర్ణమా-
స-యాజీ । సన్ । అమావాస్యామిత్యమా - వాస్యామ్ । వా ।
పౌర్ణమాసీమితి పౌర్ణ-మాసీమ్ । వా । అతిపాదయతీత్యతి - పాద-
యతి । అగ్నిమ్ । ఏవ । పథికృతమితి పథి-కృతమ్ । స్వేన । భాగ-
ధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ ।
అపథాత్ । పన్థామ్ । అపీతి । నయతి । అనడ్వాన్ । దక్షిణా ।
వహీ । హి । ఏషః । సమృద్ధ్యా ఇతి సం - ఋద్ధ్యై । అగ్నయే ।
వ్రతపతయ ఇతి వ్రత-పతయే ॥ ౭ ॥ పురోడాశమ్ । అష్టాకపాల-
మిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । యః । ఆహితాగ్నిరిత్యా-
హిత-అగ్నిః । సన్ । అవ్రత్యమ్ । ఇవ । చరేత్ । అగ్నిమ్ ।
ఏవ । వ్రతపతిమితి వ్రత-పతిమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-
ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ । వ్రతమ్ । ఏతి ।
లమ్భయతి । వ్రత్యః । భవతి । అగ్నయే । రక్షోఘ్న ఇతి రక్షః-
ఘ్నే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా - కపాలమ్ । నిరితి ।
వపేత్ । యమ్ । రక్షాగంసి । సచేరన్ । అగ్నిమ్ । ఏవ ।
రక్షోహణమితి రక్షః - హనమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ -

ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మాత్ । రక్షాగ్ంసి ।
అపేతి । హన్తి । నిశితాయామితి ని - శితాయామ్ । నిరితి ।
వపేత్ ॥ ౭ ॥ నిశితాయామితి ని-శితాయామ్ । హి । రక్షాం-
గ్ంసి । ప్రేరత ఇతి ప్ర - ఈరతే । సమ్ప్రేర్ణానీతి సం - ప్రే-
ర్ణాని । ఏవ । ఏనాని । హన్తి । పరిశ్రిత ఇతి పరి-
శ్రితే । యాజయేత్ । రక్షసామ్ । అనన్వవచారాయేత్యనను-అవ-
చారాయ । రక్షోఘ్నీ ఇతి రక్షః-ఘ్నీ । యాజ్యానువాక్యే ఇతి
యాజ్యా-అనువాక్యే । భవతః । రక్షసామ్ । స్తృత్యై । అగ్నయే ।
రుద్రవత ఇతి రుద్ర-వతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-
కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । అభిచరన్నిత్యభి-చరన్న్ । ఏషా ।
వై । అస్య । ఘోరా । తనూః । యత్ । రుద్రః । తస్మై । ఏవ ।
ఏనమ్ । ఏతి । వృశ్చతి । తాజక్ । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్ఛతి ।
అగ్నయే । సురభిమత ఇతి సురభి-మతే । పురోడాశమ్ । అష్టా-
కపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । యస్య । గావః ।
వా । పురుషాః ॥ ౮ ॥ వా । ప్రమీయేరన్నితి ప్ర-మీయేరన్న్ ।
యః । వా । బిభీయాత్ । ఏషా । వై । అస్య । భేషజ్యా ।
తనూః । యత్ । సురభిమతీతి సురభి-మతీ । తయా । ఏవ । అస్మై ।
భేషజమ్ । కరోతి । సురభిమత ఇతి సురభి-మతే । భవతి । పూ-
తీగన్ధస్యేతి పూతి-గన్ధస్య । అపహత్యా ఇత్యప-హత్యై । అగ్న-
యే । క్షామవత ఇతి క్షామ-వతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమి-

త్ర్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । సఙ్గ్రామ ఇతి సం-గ్రామే ।
సంయత్త ఇతి సం-యత్తే । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఏవ ।
ఏనమ్ । శమయిత్వా । పరాన్ । అభి । నిరితి । దిశతి । యమ్ ।
అవరేషామ్ । విధ్యన్తి । జీవతి । సః । యమ్ । పరేషామ్ । ప్రేతి ।
సః । మీయతే । జయతి । తమ్ । సఙ్గ్రామమితి సం-గ్రామమ్ ॥
౯ ॥ అభీతి । వై । ఏషః । ఏతాన్ । ఋచ్ఛతి । యేషామ్ ।
పూర్వాపరా ఇతి పూర్వ-అపరాః । అన్వఞ్చః । ప్రమీయన్త
ఇతి ప్ర-మీయన్తే । పురుషాహుతిరితి పురుష-ఆహుతిః । హి ।
అస్య । ప్రియతమేతి ప్రియ-తమా । అగ్నయే । క్షామవత
ఇతి క్షామ-వతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ ।
నిరితి । వపేత్ । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఏవ । ఏనమ్ ।
శమయతి । న । ఏషామ్ । పురా । ఆయుషః । అపరః । ప్రేతి ।
మీయతే । అభీతి । వై । ఏషః । ఏతస్య । గృహాన్ । ఋచ్ఛతి ।
యస్య । గృహాన్ । దహతి । అగ్నయే । క్షామవత ఇతి క్షామ-
వతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి ।
వపేత్ । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఏవ । ఏనమ్ । శమయతి ।
న । అస్య । అపరమ్ । గృహాన్ । దహతి ॥ ౧౦ ॥ వ్రతపతయే
నిశితాయాం నిర్వపేత్పురుషాస్సఙ్గ్రామం న చత్వారి చ ॥ ౨ ॥

అగ్నయే । కామాయ । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమి-
త్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । యమ్ । కామః । న । ఉప-

నమేదిత్యుప-నమేత్ । అగ్నిమ్ । ఏవ । కామమ్ । స్వేన । భాగ-
ధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉప । ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ ।
కామేన । సమితి । అర్ధయతి । ఉప । ఏనమ్ । కామః । నమతి ।
అగ్నయే । యవిష్ఠాయ । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-
కపాలమ్ । నిః । వపేత్ । స్పర్ధమానః । క్షేత్రే । వా । సజా-
తేష్వితి స-జాతేషు । వా । అగ్నిమ్ । ఏవ । యవిష్ఠమ్ । స్వేన ।
భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉప । ధావతి । తేన । ఏవ ।
ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । భ్రాతృవ్యస్య ॥ ౧౧ ॥ యువతే । వి ।
పాప్మనా । భ్రాతృవ్యేణ । జయతే । అగ్నయే । యవిష్ఠాయ ।
పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిః । వపేత్ ।
అభిచర్యమాణ ఇత్యభి-చర్యమాణః । అగ్నిమ్ । ఏవ । యవిష్ఠమ్ ।
స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉప । ధావతి । సః ।
ఏవ । అస్మాత్ । రక్షాగ్ంసి । యవయతి । న । ఏనమ్ । అభిచర-
న్నిత్యభి-చరన్న్ । స్తృణుతే । అగ్నయే । ఆయుష్మతే । పురో-
డాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిః । వపేత్ । యః ।
కామయేత । సర్వమ్ । ఆయుః । ఇయామ్ । ఇతి । అగ్నిమ్ । ఏవ ।
ఆయుష్మన్తమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ- ధేయేన । ఉప ।
ధావతి । సః । ఏవ । అస్మిన్న్ ॥ ౧౨ ॥ ఆయుః । దధాతి । స-
ర్వమ్ । ఆయుః । ఏతి । అగ్నయే । జాతవేదస ఇతి జాత-వేదసే ।
పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిః । వపేత్ ।

భూతికామ ఇతి భూతి-కామః । అగ్నిమ్ । ఏవ । జాతవేదసమితి
జాత-వేదసమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి ।
ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ । భూతిమ్ । గమయతి । భవతి । ఏవ ।
అగ్నయే । రుక్మతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపా-
లమ్ । నిరితి । వపేత్ । రుక్కామ ఇతి రుక్-కామః । అగ్నిమ్ ।
ఏవ । రుక్మన్తమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి ।
ధావతి । సః । ఏవ । అస్మిన్న్ । రుచమ్ । దధాతి । రోచతే ।
ఏవ । అగ్నయే । తేజస్వతే । పురోడాశమ్ ॥ ౧౩ ॥ అష్టాకపాల-
మిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । తేజస్కామ ఇతి తేజః-
కామః । అగ్నిమ్ । ఏవ । తేజస్వన్తమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి
భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మిన్న్ । తేజః ।
దధాతి । తేజస్వీ । ఏవ । భవతి । అగ్నయే । సాహన్త్యాయ ।
పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ ।
సీక్షమాణః । అగ్నిమ్ । ఏవ । సాహన్త్యమ్ । స్వేన । భాగధే-
యేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తేన । ఏవ । సహతే ।
యమ్ । సీక్షతే ॥ ౧౪ ॥ (భ్రాతృవ్యవానస్మి న్తేజస్వతే పురోడాశమష్టా-
ష్టాత్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౩ ॥

అగ్నయే । అన్నవత ఇత్యన్న-వతే । పురోడాశమ్ । అష్టా-
కపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । యః । కామయేత ।
అన్నవానిత్యన్న-వాన్ । స్యామ్ । ఇతి । అగ్నిమ్ । ఏవ । అన్న-

వ న్నమిత్యన్న-వ న్నమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్। అన్నవ న్నమిత్యన్న-వ న్నమ్। కరోతి । అన్నవానిత్యన్న - వాఽ । ఏవ । భవతి । అగ్నయే । అన్నాదాయేత్యన్న-అదాయ । పురోడాశమ్। అష్టాకపాలమిత్య-ష్టా - కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । యః । కామయేత । అన్నాద ఇత్యన్న-అదః। స్యామ్ । ఇతి । అగ్నిమ్ । ఏవ । అన్నాదమిత్యన్న-అదమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి। సః । ఏవ । ఏనమ్ । అన్నాదమిత్యన్న-అదమ్ । కరోతి । అన్నాద ఇత్యన్న - అదః ॥ ౧౫ ॥ ఏవ । భవతి । అగ్నయే । అన్నపతయ ఇత్యన్న-పతయే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్। నిరితి । వపేత్ । యః । కామయేత । అన్నపతిరిత్యన్న - పతిః । స్యామ్ । ఇతి । అగ్నిమ్।ఏవ ।అన్నపతిమిత్యన్న - పతిమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ । అన్నపతిమిత్యన్న - పతిమ్ । కరోతి। అన్నపతిరిత్యన్న-పతిః । ఏవ । భవతి । అగ్నయే । పవమానాయ । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా - కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । అగ్నయే । పావకాయ । అగ్నయే । శుచయే । జ్యోగామయావీతి జ్యోక్-ఆమయావీ । యత్ । అగ్నయే । పవమానాయ । నిర్వపతీతి నిః-వపతి । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ । ఏవ । అస్మిన్న్ । తేన । దధాతి। యత్ । అగ్నయే ॥ ౧౬ ॥ పావకాయ । వాచమ్ । ఏవ । అస్మి-

స్న్ । తేన । దధాతి । యత్ । అగ్నయే । శుచయే । ఆయుః ।
ఏవ । అస్మిన్న్ । తేన । దధాతి । ఉత । యది । ఇతాసురితీత-
అసుః । భవతి । జీవతి । ఏవ । ఏతామ్ । ఏవ । నిరితి । వపేత్ ।
చక్షుష్కా-మ ఇతి చక్షుః - కామః । యత్ । అగ్నయే । పవమా-
నాయ । నిర్వపతీతి నిః - వపతి । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ । ఏవ ।
అస్మిన్న్ । తేన । దధాతి । యత్ । అగ్నయే । పావకాయ । వా-
చమ్ । ఏవ । అస్మిన్న్ । తేన । దధాతి । యత్ । అగ్నయే । శు-
చయే । చక్షుః । ఏవ । అస్మిన్న్ । తేన । దధాతి ॥ ౧౭ ॥ ఉత ।
యది । అన్ధః । భవతి । ప్రేతి । ఏవ । పశ్యతి । అగ్నయే । పుత్ర-
వత ఇతి పుత్ర-వతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపా-
లమ్ । నిరితి । వపేత్ । ఇన్ద్రాయ । పుత్రిణే । పురోడాశమ్ । ఏకా-
దశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । ప్రజాకామ ఇతి ప్రజా-కామః ।
అగ్నిః । ఏవ । అస్మై । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । ప్రజనయతీతి ప్ర-
జనయతి । వృద్ధామ్ । ఇన్ద్రః । ప్రేతి । యచ్ఛతి । అగ్నయే ।
రసవత ఇతి రస-వతే । అజక్షీర ఇత్యజ-క్షీరే । చరుమ్ । నిరితి ।
వపేత్ । యః । కామయేత । రసవానితి రస - వాన్ । స్యామ్ ।
ఇతి । అగ్నిమ్ । ఏవ । రసవన్తమితి రస-వన్తమ్ । స్వేన । భాగ-
ధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ ।
రసవన్తమితి రస-వన్తమ్ । కరోతి ॥ ౧౮ ॥ రసవానితి రస-వాన్ ।
ఏవ । భవతి । అజక్షీర ఇత్యజ-క్షీరే । భవతి । ఆగ్నేయీ । వై ।

ఏషా । యత్ । అజా । సాక్షాదితి స - అక్షాత్ । ఏవ । రసమ్ ।
అవేతి । శుద్ధై । అగ్నయే । వసుమత ఇతి వసు-మతే । పురోడా-
శమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా - కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । యః ।
కామయేత । వసుమానితి వసు-మాన్ । స్యామ్ । ఇతి । అగ్నిమ్ ।
ఏవ । వసుమన్తమితి వసు-మన్తమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-
ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ । వసుమన్తమితి
వసు-మన్తమ్ । కరోతి । వసుమానితి వసు-మాన్ । ఏవ । భవతి ।
అగ్నయే । వాజసృత ఇతి వాజ-సృతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపా-
లమిత్యష్టా - కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । సఙ్గ్రామ ఇతి సం -
గ్రామే । సంయత్త ఇతి సం-యత్తే । వాజమ్ ॥ ౧౯ ॥ వై । ఏషః ।
సిసీర్షతి । యః । సఙ్గ్రామమితి సం-గ్రామమ్ । జిగీషతి । అగ్నిః ।
ఖలు । వై । దేవానామ్ । వాజసృదితి వాజ - సృత్ । అగ్నిమ్ ।
ఏవ । వాజసృతమితి వాజ-సృతమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-
ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । ధావతి । వాజమ్ । హన్తి । వృత్రమ్ ।
జయతి । తమ్ । సఙ్గ్రామమితి సం-గ్రామమ్ । అథో ఇతి । అగ్నిః ।
ఇవ । న । ప్రతిధృష ఇతి ప్రతి - ధృషే । భవతి । అగ్నయే ।
అగ్నివత ఇత్యగ్ని-వతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా -
కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । యస్య । అగ్నౌ । అగ్నిమ్ । అభ్యు-
ద్ధరేయురిత్యభి - ఉద్ధరేయుః । నిర్దిష్టభాగ ఇతి నిర్దిష్ట-భాగః । వై ।
ఏతయోః । అన్యః । అనిర్దిష్టభాగ ఇత్యనిర్దిష్ట-భాగః । అన్యః । తౌ ।

సంభవన్తావితి సం-భవన్తౌ । యజమానమ్ ॥ ౨౦ ॥ అభి । సమితి ।
భవన్తః । సః । ఈశ్వరః । ఆర్తిమ్ । ఆర్తోరిత్యా-అర్తోః । యత్ ।
అగ్నయే । అగ్నివత ఇత్యగ్ని-వతే । నిర్వపతీతి నిః-వపతి । భాగ-
ధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఏవ । ఏనౌ । శమయతి । న । ఆర్తిమ్ ।
ఏతి । ఋచ్ఛతి । యజమానః । అగ్నయే । జ్యోతిష్మతే । పురో-
డాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ ।
యస్య । అగ్నిః । ఉద్ధృత ఇత్యుత్-హృతః । అహుతే । అగ్ని-
హోత్ర ఇత్యగ్ని-హోత్రే । ఉద్వాయేదిత్యుత్-వాయేత్ । అపరః ।
ఆదీప్యేత్యా-దీప్య । అనూద్ధృత్య ఇత్యను-ఉద్ధృత్యః । ఇతి ।
ఆహుః । తత్ । తథా । న । కార్యమ్ । యత్ । భాగధేయమితి
భాగ-ధేయమ్ । అభీతి । పూర్వః । ఉద్ధ్రియత ఇత్యుత్-హ్రియ-
తే । కిమ్ । అపరః । అభి । ఉదితి ॥ ౨౧ ॥ హ్రియేత । ఇతి ।
తాని । ఏవ । అవక్షాణానీత్యవ-క్షాణాని । సంనిధాయేతి
సం-నిధాయ । మన్థేత్ । ఇతః । ప్రథమమ్ । జజ్ఞే ।
అగ్నిః । స్వాత్ । యోనేః । అధీతి । జాతవేదా ఇతి జాత-వేదాః ।
సః । గాయత్రియా । త్రిష్టుభా । జగత్యా । దేవేభ్యః ।
హవ్యమ్ । వహతు । ప్రజానన్నితి ప్ర-జానన్న్ । ఇతి । ఛన్దో-
భిరితి ఛన్దః-భిః । ఏవ । ఏనమ్ । స్వాత్ । యోనేః । ప్రేతి । జన-
యతి । ఏషః । వావ । సః । అగ్నిః । ఇతి । ఆహుః । జ్యోతిః ।
తు । వై । అస్య । పరాపతితమితి పరా-పతితమ్ । ఇతి । యత్ ।

అగ్నయే । జ్యోతిష్మతే । నిర్వపతీతి నిః-వపతి । యత్ । ఏవ ।
అస్య । జ్యోతిః । పరాపతితమితి పరా-పతితమ్ । తత్ । ఏవ ।
అవతి । గృన్దో ౨౨ ॥ కరోత్యన్నాదో దధాతి యదగ్నయే
శుచయే చక్షురేవాస్మిన్తేన దధాతి కరోతి వాజం యజమానము-
దైవాస్య షట్చ ॥ ౪ ॥

వైశ్వానరమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-కపాలమ్ ।
నిరితి । వపేత్ । వారుణమ్ । చరుమ్ । దధిక్రావ్ణ ఇతి దధి-
క్రావ్ణే । చరుమ్ । అభిశస్యమాన ఇత్యభి-శస్యమానః । యత్ ।
వైశ్వానరః । ద్వాదశకపాల ఇతి ద్వాదశ-కపాలః । భవతి । సం-
వత్సర ఇతి సం-వత్సరః । వై । అగ్నిః । వైశ్వానరః । సంవ-
త్సరేణేతి సం-వత్సరేణ । ఏవ । ఏనమ్ । స్వదయతి । అపేతి ।
పాపమ్ । వర్ణమ్ । హతే । వారుణేన । ఏవ । ఏనమ్ । వరుణపా-
శాదితి వరుణ - పాశాత్ । ముఞ్చతి । దధిక్రావ్ణేతి దధి-
క్రావ్ణా । పునాతి । హిరణ్యమ్ । దక్షిణా । పవిత్రమ్ ।
వై । హిరణ్యమ్ । పునాతి । ఏవ । ఏనమ్ । ఆద్యమ్ । అస్య ।
అన్నమ్ । భవతి । ఏతామ్ । ఏవ । నిరితి । వపేత్ । ప్రజాకా-
మ ఇతి ప్రజా-కామః । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః ॥ ౨౩ ॥
వై । ఏతస్య । అశాన్తః । యోనిమ్ । ప్రజాయై ఇతి ప్ర-జాయై ।
పశూనామ్ । నిరితి । దహతి । యః । అలమ్ । ప్రజాయై ఇతి
ప్ర-జాయై । సన్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । న । విన్దతే । యత్ ।

వైశ్వానరః । ద్వాదశకపాల ఇతి ద్వాదశ-కపాలః । భవతి । సం-
వత్సర ఇతి సం-వత్సరః । వై । అగ్నిః । వైశ్వానరః । సంవ-
త్సరమితి సం-వత్సరమ్ । ఏవ । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన ।
శమయతి । సః । అస్మై । శాన్తః । స్వాత్ । యోనేః । ప్రజామి-
తి ప్ర-జామ్ । ప్రేతి । జనయతి । వారుణేన । ఏవ । ఏనమ్ । వరు-
ణపాశాదితి వరుణ-పాశాత్ । ముఞ్చతి । దధిక్రావ్ణేతి దధి-
క్రావ్ణా । పునాతి । హిరణ్యమ్ । దక్షిణా । పవిత్రమ్ । వై ।
హిరణ్యమ్ । పునాతి । ఏవ । ఏనమ్ ॥ ౨౮ ॥ విన్దతే । ప్రజామి-
తి ప్ర-జామ్ । వైశ్వానరమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-కపా-
లమ్ । నిరితి । వపేత్ । పుత్రే । జాతే । యత్ । అష్టాకపాల
ఇత్యష్టా-కపాలః । భవతి । గాయత్రియా । ఏవ । ఏనమ్ ।
బ్రహ్మవర్చసేనేతి బ్రహ్మ-వర్చసేన । పునాతి । యత్ । నవకపాల
ఇతి నవ-కపాలః । త్రివృతేతి త్రి-వృతా । ఏవ । అస్మిన్న్ ।
తేజః । దధాతి । యత్ । దశకపాల ఇతి దశ-కపాలః । విరాజేతి
వి-రాజా । ఏవ । అస్మిన్న్ । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ । దధా-
తి । యత్ । ఏకాదశకపాల ఇత్యేకాదశ-కపాలః । త్రిష్టుభా ।
ఏవ । అస్మిన్న్ । ఇన్ద్రియమ్ । దధాతి । యత్ । ద్వాదశకపాల
ఇతి ద్వాదశ-కపాలః । జగత్యా । ఏవ । అస్మిన్న్ । పశూన్ ।
దధాతి । యస్మిన్న్ । జాతే । ఏతామ్ । ఇష్టిమ్ । నిర్వపతీతి నిః-
వపతి । పూతః ॥ ౨౯ ॥ ఏవ । తేజస్వీ । అన్నాద ఇత్యన్న-అదః ।

ఇన్ద్రియావీ । పశుమానితి పశు-మాన్ । భవతి । అవేతి । వై ।
ఏషః । సువర్గాదితి సువః-గాత్ । లోకాత్ । ఛిద్యతే । యః ।
దర్శపూర్ణమాసయాజీతి దర్శపూర్ణమాస-యాజీ । సన్ । అ-
మావాస్యామిత్యమా-వాస్యామ్ । వా । పౌర్ణమాసీమితి పౌర్ణ-
మాసీమ్ । వా । అతిపాదయతీత్యతి-పాదయతి । సువర్గాయేతి
సువః-గాయ । హి । లోకాయ । దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ-
పూర్ణమాసౌ । ఇజ్యేతే ఇతి । వైశ్వానరమ్ । ద్వాదశకపాలమి-
తి ద్వాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । అమావాస్యామిత్యమా-
వాస్యామ్ । వా । పౌర్ణమాసీమితి పౌర్ణ-మాసీమ్ । వా । అతిపా-
ద్యేత్యతి-పాద్య । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః । వై । అగ్నిః ।
వైశ్వానరః । సంవత్సరమితి సం-వత్సరమ్ । ఏవ । ప్రీణాతి ।
అథో ఇతి । సంవత్సరమితి సం-వత్సరమ్ । ఏవ । అస్మై । ఉపేతి ।
దధాతి । సువర్గస్యేతి సువః-గస్య । లోకస్య । సమష్ట్యా ఇతి సం-
అష్ట్యై ॥ ౨౬ ॥ అథో ఇతి । దేవతాః । ఏవ । అన్వారభ్యేత్యను-
ఆరభ్య । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । ఏతి । వీరహేతి వీర-
హా । వై । ఏషః । దేవానామ్ । యః । అగ్నిమ్ । ఉద్వాసయత
ఇత్యుత్-వాసయతే । న । వై । ఏతస్య । బ్రాహ్మణాః । ఋతా-
యవ ఇత్యృత-యవః । పురా । అన్నమ్ । అక్షన్ । ఆగ్నేయమ్ ।
అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । వైశ్వానరమ్ ।
ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-కపాలమ్ । అగ్నిమ్ । ఉద్వాసయిష్య-

న్నిత్యుత్-వాసయిష్యన్ । యత్ । అష్టాకపాల ఇత్యష్టా-కపాలః ।
భవతి । అష్టాక్షరేత్యష్టా-అక్షరా । గాయత్రీ । గాయత్రః । అగ్నిః ।
యావాన్ । ఏవ । అగ్నిః । తస్మై । ఆతిథ్యమ్ । కరోతి । అథో
ఇతి । యథా । జనమ్ । యతే । అవసమ్ । కరోతి । తాదృక్ ॥
౨౭ ॥ ఏవ । తత్ । ద్వాదశకపాల ఇతి ద్వాదశ-కపాలః । వై-
శ్వానరః । భవతి । ద్వాదశ । మాసాః । సంవత్సర ఇతి సం-
వత్సరః । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః । ఖలు । వై । అగ్నేః ।
యోనిః । స్వామ్ । ఏవ । ఏనమ్ । యోనిమ్ । గమయతి । ఆ-
ద్యమ్ । అస్య । అన్నమ్ । భవతి । వైశ్వానరమ్ । ద్వాదశక-
పాలమితి ద్వాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । మారుతమ్ । సప్త-
కపాలమితి సప్త-కపాలమ్ । గ్రామకామ ఇతి గ్రామ-కామః । ఆహ-
వనీయ ఇత్యా-హవనీయే । వైశ్వానరమ్ । అధీతి । శ్రియతి ।
గార్హపత్య ఇతి గార్హ-పత్యే । మారుతమ్ । పాపవస్య-
సస్యేతి పాప-వస్యసస్య । విధృత్యా ఇతి వి-ధృత్యై । ద్వాదశక-
పాల ఇతి ద్వాదశ-కపాలః । వైశ్వానరః । భవతి । ద్వాదశ ।
మాసాః । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః । సంవత్సరేణేతి సం-వ-
త్సరేణ । ఏవ । అస్మై । సజాతానితి స-జాతాన్ । చ్యావయతి ।
మారుతః । భవతి ॥ ౨౮ ॥ మరుతః । వై । దేవానామ్ । విశః ।
దేవవిశేనేతి దేవ-విశేన । ఏవ । అస్మై । మనుష్య విశమితి మను-
ష్య-విశమ్ । అవేతి । రున్ధే । సప్తకపాల ఇతి సప్త-కపాలః । భ-

వతి। సప్తగణా ఇతి సప్త-గణాః। వై । మరుతః। గణశ ఇతి గణ-శః । ఏవ । అస్మై । సజాతానితి స-జాతాన్ । అవతి । క్షుద్ధే। అనూచ్యమాన ఇత్యను-ఉచ్యమానే । ఏతి । సాదయతి । విశమ్ । ఏవ । అస్మై। అనువర్త్మానమిత్యను-వర్త్మానమ్। కరోతి ॥ ౨౮ ॥ ప్ర-జాకామస్సంవత్సరః పునాత్యేవైనం పూతస్సమష్ట్యై త్వాద్రు-ఙ్మారుతో భవత్యేకాన్న త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౫ ॥

ఆదిత్యమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । సఙ్గ్రామమితి సం-గ్రామమ్ । ఉపప్రయాస్యన్నిత్యుప-ప్రయాస్యన్ । ఇయమ్ । వై । అదితిః । అస్యామ్ । ఏవ । పూర్వే । ప్రతీతి । తిష్ఠన్తి। వైశ్వానరమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ - కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । ఆయతనమిత్యా - యతనమ్ । గత్వా । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః । వై । అగ్నిః । వైశ్వానరః । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః । ఖలు । వై । దేవానామ్ । ఆయతనమిత్యా-యతనమ్ । ఏతస్మాత్ । వై । ఆయతనాదిత్యా-యతనాత్ । దేవాః । అసురాన్ । అజయన్న్ । యత్ । వైశ్వానరమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-కపాలమ్ । నిర్వపతీతి నిః - వపతి । దేవానామ్ । ఏవ । ఆయతన ఇత్యా - యతనే । యతతే । జయతి । తమ్ । సఙ్గ్రామమితి సం-గ్రామమ్ । ఏతస్మిన్న్ । వై । ఏతౌ । మృజాతే ఇతి ॥ ౩౦ ॥ యః । విద్విషాణయోరితి వి-ద్విషాణయోః । అన్నమ్ । అత్తి । వైశ్వానరమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ - కపాలమ్ । నిరితి ।

వపేత్ । విద్విషాణయోరితి వి-ద్విషాణయోః । అన్నమ్ । జగ్ధ్వా ।
సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః । వై । అగ్నిః । వైశ్వానరః । సంవ-
త్సరస్వదిత్తమితి సంవత్సర-స్వదిత్తమ్ । ఏవ । అత్తి । న । అస్మిన్న్ ।
మృజాతే ఇతి । సంవత్సరాయేతి సం-వత్సరాయ । వై । ఏతౌ ।
సమితి । అస్మాతే ఇతి । యా । సమమాతే ఇతి సం-అమాతే ।
తయోః । యః । పూర్వః । అభిద్రుహ్యతీత్యభి-ద్రుహ్యతి । తమ్ ।
వరుణః । గృహ్ణాతి । వైశ్వానరమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-
కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । సమస్మానయోరితి సం-అస్మానయోః ।
పూర్వః । అభిద్రుహ్యేత్యభి-ద్రుహ్య । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః ।
వై । అగ్నిః । వైశ్వానరః । సంవత్సరమితి సం-వత్సరమ్ । ఏవ ।
ఆప్త్వా । నిర్వరుణమితి నిః-వరుణమ్ ॥ ౩౧ ॥ పరస్తాత్ । అభీతి ।
ద్రుహ్యతి । న । ఏనమ్ । వరుణః । గృహ్ణాతి । ఆవ్యమ్ । వై ।
ఏషః । ప్రతీతి । గృహ్ణాతి । యః । అవిమ్ । ప్రతిగృహ్ణాతీతి
ప్రతి-గృహ్ణాతి । వైశ్వానరమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-
కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । అవిమ్ । ప్రతిగృహ్యేతి ప్రతి-గృహ్య ।
సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః । వై । అగ్నిః । వైశ్వానరః । సం-
వత్సరస్వదిత్తామితి సంవత్సర-స్వదిత్తామ్ । ఏవ । ప్రతీతి । గృ-
హ్ణాతి । న । ఆవ్యమ్ । ప్రతీతి । గృహ్ణాతి । ఆత్మనః । వై । ఏషః ।
మాత్రామ్ । ఆప్నోతి । యః । ఉభయాదత్ । ప్రతిగృహ్ణాతీతి
ప్రతి-గృహ్ణాతి । అశ్వమ్ । వా । పురుషమ్ । వా । వైశ్వానరమ్ ।

ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ - కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । ఉభయాదత్ ॥ ౩౨ ॥ ప్రతిగృహ్యేతి ప్రతి-గృహ్య । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః । వై । అగ్నిః । వైశ్వానరః । సంవత్సరస్వదితమితి సంవత్సర-స్వదితమ్ । ఏవ । ప్రతీతి । గృహ్ణాతి । న । ఆత్మనః । మాత్రామ్ । ఆప్నోతి । వైశ్వానరమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వా-దశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । సనిమ్ । ఏష్యన్న్ । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః । వై । అగ్నిః । వైశ్వానరః । యదా । ఖలు । వై । సంవత్సరమితి సం - వత్సరమ్ । జనతాయామ్ । చరతి । అథ । సః । ధనార్ఘ ఇతి ధన-అర్ఘః । భవతి । యత్ । వైశ్వానరమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ - కపాలమ్ । నిర్వపతీతి నిః-వపతి । సంవత్సరసాతామితి సంవత్సర-సాతామ్ । ఏవ । సనిమ్ । అభి । ప్రేతి । చ్యవతే । దానకామా ఇతి దాన - కామాః । అస్మై । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । భవన్తి । యః । వై । సంవత్సరమితి సం - వత్సరమ్ ॥ ౩౩ ॥ ప్రయుజ్యేతి ప్ర - యుజ్య । న । విముఞ్చతీతి వి-ముఞ్చతి । అప్రతిష్ఠాన ఇత్యప్రతి-స్థానః । వై । సః । భవతి । ఏతమ్ । ఏవ । వైశ్వానరమ్ । పునః । ఆగత్యేత్యా-గత్య । నిరితి । వపేత్ । యమ్ । ఏవ । ప్రయుజ్ఞ ఇతి ప్ర-యుఙ్క్తే । తమ్ । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । వీతి । ముఞ్చతి । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । యయా । రజ్జ్వా । ఉత్తమామిత్యుత్-తమామ్ । గామ్ । ఆజేదిత్యా-అజేత్ । తామ్ । భ్రాతృవ్యాయ ।

ప్రేతి । హిణుర్యాత్ । నిరృతిమితి నిః-ఋతిమ్ । ఏవ । అస్మై ।
ప్రేతి । హిణోతి ॥ 38 ॥ మృజాతే నిరవరుణం వపేదుభయాదద్యో
వై సంవత్సరగ్ం షట్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౬ ॥

ఇన్ద్రమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । పశుకామ ఇతి పశు-
కామః । ఇన్ద్రః । వై । పశవః । ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగ-
ధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై ।
పశూన్ । ప్రేతి । యచ్ఛతి । పశుమానితి పశు-మాన్ । ఏవ ।
భవతి । చరుః । భవతి । స్వాత్ । ఏవ । అస్మై । యోనేః । ప-
శూన్ । ప్రేతి । జనయతి । ఇన్ద్రాయ । ఇన్ద్రియావత ఇతీన్ద్రియ-
వతే । పురోడాశమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ - కపాలమ్ ।
నిరితి । వపేత్ । పశుకామ ఇతి పశు-కామః । ఇన్ద్రియమ్ । వై ।
పశవః । ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । ఇన్ద్రియావన్తమితీన్ద్రియ - వన్తమ్ ।
స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః ॥
39 ॥ ఏవ । అస్మై । ఇన్ద్రియమ్ । పశూన్ । ప్రేతి । యచ్ఛతి ।
పశుమానితి పశు - మాన్ । ఏవ । భవతి । ఇన్ద్రాయ । ఘర్మవత
ఇతి ఘర్మ-వతే । పురోడాశమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపా-
లమ్ । నిరితి । వపేత్ । బ్రహ్మవర్చసకామ ఇతి బ్రహ్మవర్చస-
కామః । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ - వర్చసమ్ । వై । ఘర్మః ।
ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । ఘర్మవన్తమితి ఘర్మ-వన్తమ్ । స్వేన । భాగధే-
యేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మిన్న్ ।

బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ - వర్చసమ్ । దధాతి । బ్రహ్మవర్చసీతి
బ్రహ్మ-వర్చసీ । ఏవ । భవతి । ఇన్ద్రాయ । అర్కవత ఇత్యర్క-
వతే । పురోడాశమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్।నిరితి ।
వపేత్ । అన్నకామ ఇత్యన్న - కామః । అర్కః । వై । దేవా-
నామ్ । అన్నమ్ । ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । అర్కవన్తమిత్యర్క--వన్తమ్।
స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన ॥ ౩౬ ॥ ఉపేతి । ధావతి ।
సః । ఏవ । అస్మై । అన్నమ్ । ప్రేతి । యచ్ఛతి । అన్నాద ఇత్యన్న-
అదః । ఏవ । భవతి । ఇన్ద్రాయ । ఘర్మవత ఇతి ఘర్మ - వతే ।
పురోడాశమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ - కపాలమ్ । నిరితి ।
వపేత్ । ఇన్ద్రాయ । ఇన్ద్రియావత ఇతీన్ద్రియ-వతే । ఇన్ద్రాయ ।
అర్కవత ఇత్యర్క - వతే । భూతికామ ఇతి భూతి-కామః ।
యత్ । ఇన్ద్రాయ । ఘర్మవత ఇతి ఘర్మ - వతే । నిర్వపతీతి నిః-
వపతి । శిరః । ఏవ । అస్య । తేన । కరోతి । యత్ । ఇన్ద్రాయ ।
ఇన్ద్రియావత ఇతీన్ద్రియ-వతే । ఆత్మానమ్ । ఏవ । అస్య । తేన ।
కరోతి । యత్ । ఇన్ద్రాయ । అర్కవత ఇత్యర్క-వతే। భూతః ।
ఏవ । అన్నాద్య ఇత్యన్న-అద్యే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । భవతి। ఏవ ।
ఇన్ద్రాయ॥౩౭॥ అగ్ంహోముచ ఇత్యగ్ంహః - ముచే । పురోడా-
శమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ - కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ ।
యః । పాప్మనా । గృహీతః । స్యాత్ । పాప్మా। వై । అగ్ంహః।
ఇన్ద్రమ్ ।ఏవ।అగ్ంహోముచమిత్యగ్ంహః- ముచమ్ । స్వేన ।

భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । ఏన-
మ్ । పాప్మనః । అగ్ంహసః । ముఞ్చతి । ఇన్ద్రాయ । వైమృధా-
య । పురోడాశమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి ।
వపేత్ । యమ్ । మృధః । అభీతి । ప్రవేపేరన్నితి ప్ర-వేపేరన్న్ ।
రాష్ట్రాణి । వా । అభీతి । సమియురితి సం-ఇయుః । ఇన్ద్రమ్ ।
ఏవ । వైమృధమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన ।
ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మాత్ । మృధః ॥ ౩౭ ॥ అపేతి । హన్తి ।
ఇన్ద్రాయ । త్రాత్రే । పురోడాశమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-
కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । బద్ధః । వా । పరియత్త ఇతి పరి-
యత్తః । వా । ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । త్రాతారమ్ । స్వేన । భాగధే-
యేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ ।
త్రాయతే । ఇన్ద్రాయ । అర్కాశ్వమేధవత ఇత్యర్కాశ్వమేధ-
వతే । పురోడాశమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి ।
వపేత్ । యమ్ । మహాయజ్ఞ ఇతి మహా-యజ్ఞః । న । ఉపనమే-
దిత్యుప-నమేత్ । ఏతే ఇతి । వై । మహాయజ్ఞస్యేతి మహా-
యజ్ఞస్య । అన్త్యే ఇతి । తనూ ఇతి । యత్ । అర్కాశ్వమేధా-
విత్యర్కా-అశ్వమేధౌ । ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । అర్కాశ్వమేధవన్త-
మిత్యర్కాశ్వమేధ-వన్తమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన ।
ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై । అన్తతః । మహాయజ్ఞమితి
మహా-యజ్ఞమ్ । చ్యావయతి । ఉపేతి । ఏనమ్ । మహాయజ్ఞ ఇతి

మహా-యజ్ఞః । నమతి ॥ ౩౯ ॥ ఇన్ద్రియావన్తగ్ం స్వేన భాగధేయే-
నోప ధావతి సోఽర్కవన్తగ్ం స్వేన భాగధేయేనై వేన్ద్రియాస్త్రాన్నర-
ధోఽస్మై సప్త చ ॥ ౭ ॥

ఇన్ద్రాయ । అన్వృజవ ఇత్యను - ఋజవే । పురోడాశమ్ ।
ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । గ్రామ-
కామ ఇతి గ్రామ-కామః । ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । అన్వృజుమిత్యను -
ఋజుమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి ।
సః । ఏవ । అస్మై । సజాతానితి స-జాతాన్ । అనుకానిత్యను-
కాన్ । కరోతి । గ్రామీ । ఏవ । భవతి । ఇన్ద్రాణ్యై । చరుమ్ ।
నిరితి । వపేత్ । యస్య । సేనా । అసగ్ంశితేత్యసం-శితా । ఇవ ।
స్యాత్ । ఇన్ద్రాణీ । వై । సేనాయై । దేవతా । ఇన్ద్రాణీమ్ ।
ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి ।
సా । ఏవ । అస్య । సేనామ్ । సమితి । శ్యతి । బల్బజాన్ ।
అపీతి ॥ ౪౦ ॥ ఇధ్మే । సమితి । నహ్యేత్ । గాః । యత్ర । అధి-
ష్కన్నేత్యధి - స్కన్నా । న్యమేహాదితి ని - అమేహాత్ । తతః ।
బల్బజాః । ఉదితి । అతిష్ఠన్న్ । గవామ్ । ఏవ । ఏనమ్ । న్యాయ-
మితి ని-ఆయమ్ । అపినీయేత్యపి-నీయ । గాః । వేదయతి । ఇన్ద్రా-
య । మన్యుమత ఇతి మన్యు-మతే । మనస్వతే । పురోడాశమ్ ।
ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । సఙ్గ్రామ
ఇతి సం-గ్రామే । సంయత్త ఇతి సం-యత్తే । ఇన్ద్రియేణ । వై ।

మన్యునా । మనసా । సఙ్గ్రామమితి సం - గ్రామమ్ । జయతి ।
ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । మన్యుమన్తమితి మన్యు-మన్తమ్ । మనస్వన్తమ్ ।
స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః ।
ఏవ । అస్మిన్న్ । ఇన్ద్రియమ్ । మన్యుమ్ । మనః । దధాతి ।జయతి।
తమ్ ॥ ౪౧ ॥ సఙ్గ్రామమితి సం-గ్రామమ్ । ఏతామ్ । ఏవ । నిరితి।
వపేత్ । యః । హతమనా ఇతి హత - మనాః । స్వయమ్పాప
ఇతి స్వయం-పాపః । ఇవ । స్యాత్ । ఏతాని । హి । వై । ఏత-
స్మాత్ । అపక్రాన్తానీత్యప - క్రాన్తాని । అథ । ఏషః । హతమనా
ఇతి హత-మనాః । స్వయమ్పాప ఇతి స్వయం-పాపః । ఇన్ద్రమ్।
ఏవ । మన్యుమన్తమితి మన్యు-మన్తమ్ । మనస్వన్తమ్ । స్వేన ।
భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ ।
అస్మిన్న్ । ఇన్ద్రియమ్ । మన్యుమ్ । మనః । దధాతి । న । హత-
మనా ఇతి హత-మనాః । స్వయమ్పాప ఇతి స్వయం - పాపః ।
భవతి । ఇన్ద్రాయ । దాత్రే । పురోడాశమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యే-
కాదశ - కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । యః । కామయేత । దాన-
కామా ఇతి దాన-కామాః । మే । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । స్యుః ॥
౪౨ ॥ ఇతి । ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । దాతారమ్ । స్వేన । భాగధేయే-
నేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై । దాన-
కామా ఇతి దాన-కామాః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । కరోతి । దా-
నకామా ఇతి దాన-కామాః । అస్మై । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః ।

భవన్తి । ఇన్ద్రాయ । ప్రదాత్ర ఇతి ప్ర - దాత్రే । పురోడాశమ్ ।
ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । యస్మై ।
ప్రత్తమ్ । ఇవ । సత్ । న । ప్రదీయేతేతి ప్ర-దీయేత । ఇన్ద్ర-
మ్ । ఏవ । ప్రదాతారమితి ప్ర-దాతారమ్ । స్వేన । భాగధేయే-
నేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై ।
ప్రేతి । దాపయతి । ఇన్ద్రాయ । సుత్రామ్ణ ఇతి సు-త్రామ్ణే । పు-
రోడాశమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపే-
త్ । అపరుద్ధ ఇత్యప-రుద్ధః । వా ॥ ౪౩ ॥ అపరుధ్యమాన ఇత్య-
ప-రుధ్యమానః । వా । ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । సుత్రామాణమితి సు-
త్రామాణమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి ।
ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ । త్రాయతే । అనపరుధ్య ఇత్యనప-
రుధ్యః । భవతి । ఇన్ద్రః । వై । సదృఙ్ఙితి స-దృఙ్ । దేవతాభిః ।
ఆసీత్ । సః । న । వ్యావృతమితి వి-ఆవృతమ్ । అగచ్ఛత్ ।
సః । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । ఉపేతి । అధావత్ । తస్మై ।
ఏతమ్ । ఐన్ద్రమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి ।
అవపత్ । తేన । ఏవ । అస్మిన్న్ । ఇన్ద్రియమ్ । అదధాత్ ।
శక్వరీ ఇతి । యాజ్యానువాక్యే ఇతి యాజ్యా-అనువాక్యే । అక-
రోత్ । వజ్రః । వై । శక్వరీ । సః । ఏనమ్ । వజ్రః । భూత్యై ।
ఐన్ధ ॥ ౪౪ ॥ సః । అభవత్ । సః । అబిభేత్ । భూతః । ప్రేతి ।
మా । ధక్ష్యతి । ఇతి । సః । ప్రజాపతిమితి ప్రజా - పతిమ్ ।

పునః । ఉపేతి । అభ్యావర్త్ । సః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః ।
శక్వర్యాః । అధీతి । రైవతీమ్ । నిరితి । అమిమీత । శాన్త్యై ।
అప్రదాహాయేత్యప్ర-దాహాయ । యః । అలమ్ । శ్రియై । సన్న్ ।
సదృఙ్ఙితి స-దృఙ్ । సమానైః । స్యాత్ । తస్మై । ఏతమ్ । ఐ-
న్ద్రమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ ।
ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి ।
ధావతి । సః । ఏవ । అస్మిన్న్ । ఇన్ద్రియమ్ । దధాతి । రైవతీ ।
పురోనువాక్యేతి పురః-అనువాక్యా । భవతి । శాన్త్యై । అప్ర-
దాహాయేత్యప్ర - దాహాయ । శక్వరీ । యాజ్యా । వజ్రః । వై ।
శక్వరీ । సః । ఏనమ్ । వజ్రః । భూత్యై । ఇన్ధే । భవతి । ఏవ ॥
౪౩ ॥ అప్తి తగ్ం స్వైరైర్వ్యర్ధ భవతి చతుర్దశ చ ॥ ౮ ॥

ఆగ్నావైష్ణవమిత్యాగ్నా - వైష్ణవమ్ । ఏకాదశకపాల -
మిత్యేకాదశ - కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । అభిచరన్నిత్యభి -
చరన్న్ । సరస్వతీ । ఆజ్యభాగేత్యాజ్య - భాగా । స్యాత్ । బార్హ-
స్పత్యః । చరుః । యత్ । ఆగ్నావైష్ణవ ఇత్యాగ్నా-వైష్ణవః ।
ఏకాదశకపాల ఇత్యేకాదశ - కపాలః । భవతి । అగ్నిః ।
సర్వాః । దేవతాః । విష్ణుః । యజ్ఞః । దేవతాభిః । చ । ఏవ ।
ఏనమ్ । యజ్ఞేన । చ । అభీతి । చరతి । సరస్వతీ । ఆజ్య -
భాగేత్యాజ్య-భాగా । భవతి । వాక్ । వై । సరస్వతీ । వాచా ।
ఏవ । ఏనమ్ । అభీతి । చరతి । బార్హస్పత్యః । చరుః । భవతి ।

బ్రహ్మ । వై । దేవానామ్ । బృహస్పతిః । బ్రహ్మణా । ఏవ । ఏనమ్ ।
అభీతి । చరతి ॥ ౪౬ ॥ ప్రతీతి । వై । పరస్తాత్ । అభిచరన్తమి-
త్యభి-చరన్తమ్ । అభీతి । చరన్తి । ద్వేద్వే ఇతి ద్వే-ద్వే । పు-
రోనువాక్యే ఇతి పురః-అనువాక్యే । కుర్యాత్ । అతీతి । ప్రయు-
క్త్యై ఇతి ప్ర-యుక్త్యై । ఏతయా । ఏవ । యజేత । అభిచర్య-
మాణ ఇత్యభి-చర్యమాణః । దేవతాభిః । ఏవ । దేవతాః । ప్రతి-
చరతీతి ప్రతి-చరతి । యజ్ఞేన । యజ్ఞమ్ । వాచా । వాచమ్ ।
బ్రహ్మణా । బ్రహ్మ । సః । దేవతాః । చ । ఏవ । యజ్ఞమ్ । చ ।
మధ్యతః । వ్యవసర్పతీతి వి-అవసర్పతి । తస్య । న । కుతః । చన ।
ఉపావ్యాధ ఇత్యుప-ఆవ్యాధః । భవతి । న । ఏనమ్ । అభిచర-
న్నిత్యభి-చరన్ । స్తృణుతే । ఆగ్నావైష్ణవమిత్యాగ్నా-వై-
ష్ణవమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ ।
యమ్ । యజ్ఞః । న ॥ ౪౭ ॥ ఉపనమేదిత్యుప-నమేత్ । అగ్నిః ।
సర్వాః । దేవతాః । విష్ణుః । యజ్ఞః । అగ్నిమ్ । చ ।
ఏవ । విష్ణుమ్ । చ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-
ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తౌ । ఏవ । అస్మై । యజ్ఞమ్ । ప్రేతి ।
యచ్ఛతః । ఉపేతి । ఏనమ్ । యజ్ఞః । నమతి । ఆగ్నావైష్ణవ-
మిత్యాగ్నా-వైష్ణవమ్ । ఘృతే । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ ।
చక్షుష్కామ ఇతి చక్షుః-కామః । అగ్నేః । వై । చక్షుషా ।
మనుష్యాః । వీతి । పశ్యన్తి । యజ్ఞస్య । దేవాః । అగ్నిమ్ । చ ।

ఏవ । విష్ణుమ్ । చ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన ।
ఉపేతి । ధావతి । తౌ । ఏవ ॥ ౪౮ ॥ అస్మిన్న్ । చక్షుః । ధత్తః ।
చక్షుష్మాన్ । ఏవ । భవతి । ధేన్వై । వై । ఏతత్ । రేతః । యత్ ।
ఆజ్యమ్ । అనడుహః । తణ్డులాః । మిథునాత్ । ఏవ । అస్మై ।
చక్షుః । ప్రేతి । జనయతి । ఘృతే । భవతి । తేజః । వై । ఘృతమ్ ।
తేజః । చక్షుః । తేజసా । ఏవ । అస్మై । తేజః । చక్షుః । అవేతి ।
రుద్ధే । ఇన్ద్రియమ్ । వై । వీర్యమ్ । వృఙ్క్తే । భ్రాతృవ్యః ।
యజమానః । అయజమానస్య । అధ్వరకల్పామిత్యధ్వర-కల్పామ్ ।
ప్రతి । నిరితి । వపేత్ । భ్రాతృవ్యే । యజమానే । న । అస్య ।
ఇన్ద్రియమ్ ॥ ౪౯ ॥ వీర్యమ్ । వృఙ్క్తే । పురా । వాచః । ప్రవ-
దితోరితి ప్ర-వదితోః । నిరితి । వపేత్ । యావతీ । ఏవ । వాక్ ।
తామ్ । అప్రోదితామిత్య ప్ర-ఉదితామ్ । భ్రాతృవ్యస్య । వృఙ్క్తే ।
తామ్ । అస్య । వాచమ్ । ప్రవదన్తీమితి ప్ర-వదన్తీమ్ । అన్యాః ।
వాచః । అను । ప్రేతి । వదన్తి । తాః । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ ।
యజమానే । దధతి । ఆగ్నావైష్ణవమిత్యాగ్నా-వైష్ణవమ్ । అష్టా-
కపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । ప్రాతస్సవనస్యేతి
ప్రాతః-సవనస్య । ఆకాల ఇత్యా - కాలే । సరస్వతీ । ఆజ్యభాగే-
త్యాజ్య - భాగా । స్యాత్ । బార్హస్పత్యః । చరుః । యత్ ।
అష్టాకపాల ఇత్యష్టా-కపాలః । భవతి । అష్టాక్షరేత్యష్టా-అక్షరా ।
గాయత్రీ । గాయత్రమ్ । ప్రాతస్సవనమితి ప్రాతః - సవనమ్ ।

ప్రాతస్సవనమితి ప్రాతః-సవనమ్ । ఏవ । తేన । ఆప్నోతి ॥ ౫౦ ॥
ఆగ్నావైష్ణవమిత్యాగ్నా-వైష్ణవమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ -
కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । మాధ్యన్దినస్య । సవనస్య । ఆకాల
ఇత్యా-కాలే । సరస్వతీ । ఆజ్యభాగేత్యాజ్య - భాగా । స్యాత్ ।
బార్హస్పత్యః । చరుః । యత్ । ఏకాదశకపాల ఇత్యేకాదశ -
కపాలః । భవతి । ఏకాదశాక్షరేత్యేకాదశ-అక్షరా । త్రిష్టుప్ । త్రైష్టుభమ్ ।
మాధ్యన్దినమ్ । సవనమ్ । మాధ్యన్దినమ్ । ఏవ । సవనమ్ । తేన ।
ఆప్నోతి । ఆగ్నావైష్ణవమిత్యాగ్నా - వైష్ణవమ్ । ద్వాదశకపాల-
మితి ద్వాదశ - కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । తృతీయసవనస్యేతి
తృతీయ-సవనస్య । ఆకాల ఇత్యా-కాలే । సరస్వతీ । ఆజ్యభాగ -
త్యాజ్య - భాగా । స్యాత్ । బార్హస్పత్యః । చరుః । యత్ ।
ద్వాదశకపాల ఇతి ద్వాదశ - కపాలః । భవతి । ద్వాదశాక్షరేతి
ద్వాదశ-అక్షరా । జగతీ । జాగతమ్ । తృతీయసవనమితి తృతీయ-
సవనమ్ । తృతీయసవనమితి తృతీయ - సవనమ్ । ఏవ । తేన ।
ఆప్నోతి । దేవతాభిః । ఏవ । దేవతాః ॥ ౫౧ ॥ ప్రతిచరతీతి
ప్రతి - చరతి । యజ్ఞేన । యజ్ఞమ్ । వాచా । వాచమ్ । బ్రహ్మణా ।
బ్రహ్మ । కపాలైః । ఏవ । ఛన్దాగ్ంసి । ఆప్నోతి । పురోడాశైః ।
సవనాని । మైత్రావరుణమితి మైత్రా-వరుణమ్ । ఏకకపాలమిత్యే-
క-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । వశాయై । కాలే । యా । ఏవ ।
అసౌ । భ్రాతృవ్యస్య । వశా । అనూబన్ధ్యేత్యను - బన్ధ్యా । సో

ఇతి । ఏవ । ఏషా । ఏతస్య । ఏకకపాల ఇత్యేక-కపాలః । భవతి । న । హి । కపాలైః । పశుమ్ । అర్హతి । ఆప్తుమ్ ॥ ౨౨ ॥

బ్రహ్మణో వై నమభి చరతి యజ్ఞో న తావైవాస్యేన్ద్రియమాప్నోతి దైవతాస్య ప్రతిగంశచ్చ ॥ ౯ ॥

అసౌ । ఆదిత్యః । న । వీతి । అరోచత । తస్మై । దేవాః । ప్రాయశ్చిత్తిమ్ । ఐచ్ఛన్న్ । తస్మై । ఏతమ్ । సోమారౌద్రమితి సోమా-రౌద్రమ్ । చరుమ్ । నిరితి । అవపన్న్ । తేన । ఏవ । అస్మిన్న్ । రుచమ్ । అదధుః । యః । బ్రహ్మవర్చసకామ ఇతి బ్రహ్మవర్చస-కామః । స్యాత్ । తస్మై । ఏతమ్ । సోమారౌద్రమితి సోమా-రౌద్రమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । సోమమ్ । చ । ఏవ । రుద్రమ్ । చ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తౌ । ఏవ । అస్మిన్న్ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । ధత్తః । బ్రహ్మవర్చసీతి బ్రహ్మ-వర్చసీ । ఏవ । భవతి । తిష్యాపూర్ణమాస ఇతి తిష్యా-పూర్ణమాసే । నిరితి । వపేత్ । రుద్రః ॥ ౨౩ ॥ వై । తిష్యః । సోమః । పూర్ణమాస ఇతి పూర్ణ-మాసః । సాక్షాదితి స-అక్షాత్ । ఏవ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । అవేతి । రున్ధే । పరిశ్రిత ఇతి పరి-శ్రితే । యాజయతి । బ్రహ్మవర్చసస్యేతి బ్రహ్మ-వర్చసస్య । పరిగృహీత్యా ఇతి పరి-గృహీత్యై । శ్వేతాయై । శ్వేతవత్సాయా ఇతి శ్వేత-వత్సాయై । దుగ్ధమ్ । మథితమ్ । ఆజ్యమ్ । భవతి । ఆజ్యమ్ ।

ప్రోక్షణమితి ప్ర - ఉక్షణమ్ । ఆజ్యేన । మార్జయన్తే । యా -
వత్ । ఏవ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ - వర్చసమ్ । తత్ ।
సర్వమ్ । కరోతి । అతీతి । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ ।
క్రియతే । ఇతి । ఆహుః । ఈశ్వరః । దుశ్చర్మేతి దుః - చర్మా ।
భవితోః । ఇతి । మానవీ ఇతి । ఋచౌ । ధాయ్యే ఇతి । కుర్యాత్ ।
యత్ । వై । కిమ్ । చ । మనుః । అవదత్ । తత్ । భేషజమ్ ॥
౫౪ ॥ భేషజమ్ । ఏవ । అస్మై । కరోతి । యది । బిభీయాత్ ।
దుశ్చర్మేతి దుః-చర్మా । భవిష్యామి । ఇతి । సోమాపౌష్ణమితి సో -
మా-పౌష్ణమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । సౌమ్యః । వై । దేవ -
తయా । పురుషః । పౌష్ణాః । పశవః । స్వయా । ఏవ । అస్మై ।
దేవతయా । పశుభిరితి పశు-భిః । త్వచమ్ । కరోతి । న । దుశ్చ -
ర్మేతి దుః-చర్మా । భవతి । సోమారౌద్రమితి సోమా - రౌద్రమ్ ।
చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । ప్రజాకామ ఇతి ప్రజా-కామః । సో-
మః । వై । రేతోధా ఇతి రేతః - ధాః । అగ్నిః । ప్రజానామితి
ప్ర-జానామ్ । ప్రజనయితేతి ప్ర - జనయితా । సోమః । ఏవ ।
అస్మై । రేతః । దధాతి । అగ్నిః । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । ప్రేతి ।
జనయతి । విన్దతే ॥ ౫౫ ॥ ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । సోమారౌద్ర-
మితి సోమా-రౌద్రమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । అభిచరన్ని-
త్యభి-చరన్ । సౌమ్యః । వై । దేవతయా । పురుషః । ఏషః ।
రుద్రః । యత్ । అగ్నిః । స్వాయాః । ఏవ । ఏనమ్ । దేవతా-

వై । నిష్క్రీ౧యేతి నిః-క్రీయ । రుద్రాయ । అపీతి । దధాతి ।
త్రాజక్ । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్ఛతి । సోమారౌద్రమితి సోమా-
రౌద్రమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । జ్యోగామయావీతి జ్యోక్ -
ఆమయావీ । సోమమ్ । వై । ఏతస్య । రసః । గచ్ఛతి । అగ్నిమ్ ।
శరీరమ్ । యస్య । జ్యోక్ । ఆమయతి । సోమాత్ । ఏవ । అస్య ।
రసమ్ । నిష్క్రీ౧ణాతీతి నిః-క్రీ౧ణాతి । అగ్నేః । శరీరమ్ । ఉత ।
యది ॥ ౫౬ ॥ ఇతాసురితీత-అసుః । భవతి । జీవతి । ఏవ । సో-
మారుద్రయోరితి సోమా-రుద్రయోః । వై । ఏతమ్ । గ్ర౧సితమ్ ।
హోతా । నిరితి । ఖిదతి । సః । ఈశ్వరః । ఆర్తిమ్ । ఆర్తోరిత్యా-
ఆర్తోః । అనడ్వాన్ । హోతా । దేయః । వహ్నిః । వై । అన-
డ్వాన్ । వహ్నిః । హోతా । వహ్నినా । ఏవ । వహ్నిమ్ । ఆ-
త్మానమ్ । స్పృణోతి । సోమారౌద్రమితి సోమా-రౌద్రమ్ । చ-
రుమ్ । నిరితి । వపేత్ । యః । కామయేత । స్వే । అస్మై । ఆయ-
తన ఇత్యా-యతనే । భ్రాతృవ్యమ్ । జనయేయమ్ । ఇతి । వేదిమ్ ।
పరిగృహ్యేతి పరి-గృహ్య । అర్ధమ్ । ఉద్ధన్యాదిత్యుత్-హన్యాత్ ।
అర్ధమ్ । న । అర్ధమ్ । బర్హిషః । స్తృణీయాత్ । అర్ధమ్ । న ।
అర్ధమ్ । ఇధ్మస్య । అభ్యాదధ్యాదిత్యభి-ఆదధ్యాత్ । అర్ధమ్ ।
న । స్వే । ఏవ । అస్మై । ఆయతన ఇత్యా-యతనే । భ్రాతృవ్యమ్ ।
జనయతి ॥ ౫౭ ॥ రుద్రో భేషజం విన్దతే యది స్తృణీయాదర్ధం
ద్వాదశ చ ॥ ౧౦ ॥

ఐన్ద్రమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ - కపాలమ్ । నిరితి ।
వపేత్ । మారుతమ్ । సప్తకపాలమితి సప్త-కపాలమ్ । గ్రామ-
కామ ఇతి గ్రామ-కామః । ఇన్ద్రమ్ । చ । ఏవ । మరుతః । చ ।
స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తే ।
ఏవ । అస్మై । సజాతానితి స-జాతాన్ । ప్రేతి । యచ్ఛన్తి ।
గ్రామీ । ఏవ । భవతి । ఆహవనీయ ఇత్యా-హవనీయే । ఐన్ద్రమ్ ।
అధీతి । శ్రయతి । గార్హపత్య ఇతి గార్హ-పత్యే । మారు-
తమ్ । పాపవస్యసస్యేతి పాప-వస్యసస్య । విధృత్యా ఇతి వి-
ధృత్యై । సప్తకపాల ఇతి సప్త-కపాలః । మారుతః । భవతి ।
సప్తగణా ఇతి సప్త-గణాః । వై । మరుతః । గణశ ఇతి గణ-శః ।
ఏవ । అస్మై । సజాతానితి స-జాతాన్ । అవేతి । రున్ధే । అనూ-
చ్యమాన ఇత్యను-ఉచ్యమానే । ఏతి । సాదయతి । విశమ్ ।
ఏవ ॥ ౨౮ ॥ అస్మై । అనువర్త్మానమిత్యను - వర్త్మానమ్ । కరోతి ।
ఏతామ్ । ఏవ । నిరితి । వపేత్ । యః । కామయేత । క్షత్రాయ ।
చ । విశే । చ । సమదమితి స-మదమ్ । దధ్యామ్ । ఇతి ।
ఐన్ద్రస్య । అవద్యన్నిత్యవ-ద్యన్ । బ్రూయాత్ । ఇన్ద్రాయ ।
అన్వితి । బ్రూహి । ఇతి । ఆశ్రావ్యేత్యా-శ్రావ్య । బ్రూయాత్ ।
మరుతః । యజ । ఇతి । మారుతస్య । అవద్యన్నిత్యవ - ద్యన్ ।
బ్రూయాత్ । మరుద్భ్య ఇతి మరుత్-భ్యః । అన్వితి । బ్రూహి ।
ఇతి । ఆశ్రావ్యేత్యా-శ్రావ్య । బ్రూయాత్ । ఇన్ద్రమ్ । యజ ।

ఇతి । స్వే । ఏవ । ఏభ్యః । భాగధేయ ఇతి భాగ-ధేయే । సమ-
దమితి స-మదమ్ । దధాతి । వితృగ్ంహాణా ఇతి వి-తృగ్ంహాణాః ।
తిష్ఠన్తి । ఏతామ్ । ఏవ ॥ ౫౯ ॥ నిరితి । వపేత్ । యః । కా-
మయేత । కల్పేరన్ । ఇతి । యథాదేవతమితి యథా-దేవతమ్ ।
అవదాయేత్యవ-దాయ । యథాదేవతమితి యథా-దేవతమ్ ।
యజేత్ । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఏవ । ఏనాన్ । యథా-
యథమితి యథా-యథమ్ । కల్పయతి । కల్పన్తే । ఏవ ।
ఐన్ద్రమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ ।
వైశ్వదేవమితి వైశ్వ-దేవమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ-
కపాలమ్ । గ్రామకామ ఇతి గ్రామ-కామః । ఇన్ద్రమ్ । చ ।
ఏవ । విశ్వాన్ । చ । దేవాన్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-
ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తే । ఏవ । అస్మై । సజాతానితి స-
జాతాన్ । ప్రేతి । యచ్ఛన్తి । గ్రామీ । ఏవ । భవతి ।
ఐన్ద్రస్య । అవదాయేత్యవ-దాయ । వైశ్వదేవస్యేతి వైశ్వ-దే-
వస్య । అవేతి । ద్యేత్ । అథ । ఐన్ద్రస్య ॥ ౬౦ ॥ ఉపరిష్టాత్ ।
ఇన్ద్రియేణ । ఏవ । అస్మై । ఉభయతః । సజాతానితి స-జాతాన్ ।
పరీతి । గృహ్ణాతి । ఉపాధాయ్యపూర్వయమిత్యుపాధాయ్య-
పూర్వయమ్ । వాసః । దక్షిణా । సజాతానామితి స-జాతానామ్ ।
ఉపహిత్యా ఇత్యుప-హిత్యై । పృశ్నియై । దుగ్ధే । ప్రైయఙ్గవమ్ ।
చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । మరుద్భ్య ఇతి మరుత్-భ్యః । గ్రా-

మకామః ఇతి గ్రామ-కామః । పృశ్నియై । వై । పయసః । మరు-
తః । జాతాః । పృశ్నియై । ప్రియఙ్గవః । మారుతాః । ఖలు ।
వై । దేవతయా । సజాతా ఇతి స-జాతాః । మరుతః । ఏవ ।
స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తే ।
ఏవ । అస్మై । సజాతానితి స-జాతాన్ । ప్రేతి । యచ్ఛన్తి ।
గ్రామీ । ఏవ । భవతి । ప్రియవతీ ఇతి ప్రియ-వతీ । యాజ్యా-
నువాక్యే ఇతి యాజ్యా-అనువాక్యే ॥ ౬౧ ॥ భవతః । ప్రియమ్ ।
ఏవ । ఏనమ్ । సమానానామ్ । కరోతి । ద్విపదేతి ద్వి-పదా ।
పురోనువాక్యేతి పురః-అనువాక్యా । భవతి । ద్విపద ఇతి ద్వి-
పదః । ఏవ । అవేతి । రున్ద్ధే । చతుష్పదేతి చతుః-పదా । యా-
జ్యా । చతుష్పద ఇతి చతుః-పదః । ఏవ । పశూన్ । అవేతి ।
రున్ద్ధే । దేవాసురా ఇతి దేవ-అసురాః । సంయత్తా ఇతి సం-య-
త్తాః । ఆసన్న్ । తే । దేవాః । మిథః । విప్రియా ఇతి వి-ప్రి-
యాః । ఆసన్న్ । తే । అన్యః । అన్యస్మై । జ్యైష్ఠ్యాయ । అతిష్ఠ-
మానాః । చతుర్ధేతి చతుః-ధా । వీతి । అక్రామన్న్ । అగ్నిః ।
వసుభిరితి వసు-భిః । సోమః । రుద్రైః । ఇన్ద్రః । మరుద్భిరితి
మరుత్-భిః । వరుణః । ఆదిత్యైః । సః । ఇన్ద్రః । ప్రజాపతిమితి
ప్రజా-పతిమ్ । ఉపేతి । అధావత్ । తమ్ ॥ ౬౨ ॥ ఏతయా ।
సంజ్ఞాన్యేతి సం-జ్ఞాన్యా । అయాజయత్ । అగ్నయే । వసుమత
ఇతి వసు-మతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ ।

నిరితి । అవపత్ । సోమాయ । రుద్రవత ఇతి రుద్ర-వతే । చరుమ్ ।
ఇన్ద్రాయ । మరుత్వతే । పురోడాశమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-
శ-కపాలమ్ । వరుణాయ । ఆదిత్యవత ఇత్యాదిత్య-వతే । చరుమ్ ।
తతః । వై । ఇన్ద్రమ్ । దేవాః । జ్యైష్ఠ్యాయ । అభి । సమితి ।
అజానన్ । యః । సమానైః । మిథః । విప్రియ ఇతి వి-ప్రియః ।
స్యాత్ । తమ్ । ఏతయా । సంజ్ఞాన్యేతి సం-జ్ఞాన్యా । యాజయేత్ ।
అగ్నయే । వసుమత ఇతి వసు-మతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాల-
మిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । సోమాయ । రుద్రవత
ఇతి రుద్ర-వతే । చరుమ్ । ఇన్ద్రాయ । మరుత్వతే । పురోడాశమ్ ।
ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ - కపాలమ్ । వరుణాయ । ఆదిత్యవత
ఇత్యాదిత్య-వతే । చరుమ్ । ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । భూతమ్ ।
జ్యైష్ఠ్యాయ । సమానాః । అభి । సమితి । జానన్తే । వసిష్ఠః ।
సమానానామ్ । భవతి ॥ ౬-౩ ॥ విశమేవ తిష్ఠన్త్యేతామేవాభి-
న్ద్రస్య యాజ్యానువాక్యే తం వరుణాయ చతుర్దశ చ ॥ ౧౧ ॥

హిరణ్యగర్భ ఇతి హిరణ్య - గర్భః । ఆపః । హ । యత్ ।
ప్రజాపత ఇతి ప్రజా-పతే । సః । వేద । పుత్రః । పితరమ్ । సః ।
మాతరమ్ । సః । సూనుః । భువత్ । సః । భువత్ । పునర్మఘ
ఇతి పునః-మఘః । సః । ద్యామ్ । ఔర్ణోత్ । అన్తరిక్షమ్ । సః ।
సువః । సః । విశ్వాః । భువః । అభవత్ । సః । ఏతి । అభవత్ ।
ఉదితి । ఉ । త్యమ్ । చిత్రమ్ । సః । ప్రత్నవదితి ప్రత్న-వత్ ।

నవీయసా । అగ్నే । ద్యుమ్నేన । సంయతేతి సం-యతా । బృ-
హత్ । తతన్థ । భానునా । నీతి । కావ్యా । వేధసః । శశ్వతః ।
కః । హస్తే । దధానః ॥ ౬.౮ ॥ నర్యా । పురూణి । అగ్నిః ।
భువత్ । రయిపతిరితి రయి-పతిః । రయీణామ్ । సత్రా । చక్రా-
ణః । అమృతాని । విశ్వా । హిరణ్యపాణిమితి హిరణ్య-పాణిమ్ ।
ఊతయే । సవితారమ్ । ఉపేతి । హ్వయే । నః । చేత్తా । దేవతా ।
పదమ్ । వామమ్ । అద్య । సవితః । వామమ్ । ఉ । శ్వః । దివే-
దివ ఇతి దివే-దివే । వామమ్ । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ । సావీః ।
వామస్య । హి । క్షయస్య । దేవ । భూరేః । అయా । ధియా ।
వామభాజ ఇతి వామ-భాజః । స్యామ । బట్ । ఇత్థా । పర్వతా-
నామ్ । ఖిద్రమ్ । బిభర్షి । పృథివి । ప్రేతి । యా । భూమిమ్ ।
ప్రవత్వతి । మహ్నా । జినోషి ॥ ౬.౯ ॥ మహిని । స్తోమాసః ।
త్వా । విచారిణీతి వి-చారిణి । ప్రతీతి । స్తోభన్తి । అక్తుభిరిత్యక్తు-
భిః । ప్రేతి । యా । వాజమ్ । న । హేషన్తమ్ । పేరుమ్ । అస్యసి ।
అర్జుని । ఋదూదరేణ । సఖ్యా । సచేయ । యః । మా । న ।
రిష్యేత్ । హర్యశ్వేతి హరి-అశ్వ । పీతః । అయమ్ । యః ।
సోమః । న్యధాయీతి ని-అధాయి । అస్మే ఇతి । తస్మై । ఇన్ద్రమ్ ।
ప్రతిరమితి ప్ర-తిరమ్ । ఏమి । అచ్ఛ । ఆపాన్తమన్యురిత్యాపా-
న్త-మన్యుః । తృపలప్రభర్మేతి తృపల-ప్రభర్మా । ధునిః । శిమీ-
వాన్ । శరుమానితి శరు-మాన్ । ఋజీషీ । సోమః । విశ్వాని ।

అత్తసా । వనాని । న । ఉర్వాక్ । ఇన్ద్రమ్ । ప్రతిమానానీతి ప్రతి-
మానాని । దైభుః । ప్రేతి ॥ ౬౬ ॥ సువానః । సోమః । ఋత్వి-
యురిత్యృత - యుః । చికేత । ఇన్ద్రాయ । బ్రహ్మ । జమదగ్నిః ।
అర్చన్న్ । వృషా । యన్తా । అసి । శవసః । తురస్య । అన్తః ।
యచ్ఛ । గృణతే । ధర్త్రిమ్ । దృగ్ంహ । సబాధ ఇతి స-బాధః ।
తే । పదమ్ । చ । శుష్మయమ్ । చ । బ్రహ్మ । నరః । బ్రహ్మకృత
ఇతి బ్రహ్మ-కృతః । సపర్యన్ ; అర్కః । వా । యత్ । తురతే ।
సోమచక్షా ఇతి సోమ-చక్షాః । తత్ర । ఇత్ । ఇన్ద్రః । దధతే ।
పృత్స్వితి పృత్-సు । తుర్యామ్ । వషట్ । తే । విష్ణో । ఆసః ।
ఆ । కృణోమి । తత్ । మే । జుషస్వ । శిపివిష్టేతి శిపి- విష్ట ।
హవ్యమ్ ॥ ౬౭ ॥ వర్ధన్తు । త్వా । సుష్టుతయ ఇతి సు-స్తుతయః ।
గిరః । మే । యూయమ్ । పాత । స్వస్తిభిరితి స్వస్తి-భిః । సదా ।
నః । ప్రేతి । తత్ । తే । అద్య । శిపివిష్టేతి శిపి - విష్ట । నామ ।
అర్యః । శగ్ంసామి । వయునాని । విద్వాన్ । తమ్ । త్వా । గృ-
ణామి । తవసమ్ । అతవీయాన్ । క్షయన్తమ్ । అస్య । రజసః ।
పరాకే । కిమ్ । ఇత్ । తే । విష్ణో ఇతి । పరిచక్ష్యమితి పరి-చక్ష్య-
మ్ । భూత్ । ప్రేతి । యత్ । వవక్షే । శిపివిష్ట ఇతి శిపి-విష్టః ।
అస్మి । మా । వర్పః । అస్మత్ । అపేతి । గూహః । ఏతత్ ।
యత్ । అన్యరూప ఇత్యన్య- రూపః । సమిథ ఇతి సం-ఇథే । బ-
భూథ ॥ ౬౮ ॥ అగ్నే । దాః । దాశుషే । రయిమ్ । వీరవన్తమితి

వీర-వన్తమ్ । పరీణసమితి పరి-నసమ్ । శిశీహి । నః । సూనుమత
ఇతి సూను-మతః । దాః । నః । అగ్నే । శతినః । దాః । సహ-
స్రిణః । దురః । న । వాజమ్ । శ్రుత్యై । అపేతి । వృధి ।
ప్రాచీ ఇతి । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । బ్రహ్మణా । కృధి ।
సువః । న । శుక్రమ్ । ఉషసః । వీతి । దిద్యుతుః । అగ్నిః । ద్రాః ।
ద్రవిణమ్ । వీరపేశా ఇతి వీర-పేశాః । అగ్నిః । ఋషిమ్ । యః ।
సహస్రా । సనోతి । అగ్నిః । దివి । హవ్యమ్ । ఏతి । తతాన ।
అగ్నేః । ధామాని । విభృతేతి వి-భృతా । పురుత్రేతి పురు-త్రా ।
మా ॥ ౯౯ ॥ నః । మర్ధీః । ఏతి । తు । భర । ఘృతమ్ । న ।
పూతమ్ । తనూః । అరేపాః । శుచి । హిరణ్యమ్ । తత్ । తే ।
రుక్మః । న । రోచత । స్వధావ ఇతి స్వధా-వః । ఉభే ఇతి । సు-
శ్చన్ద్రే ఇతి సు-చన్ద్రే । సర్పిషః । దర్వీ ఇతి । శ్రీణీషే । ఆసని ।
ఉతో ఇతి । నః । ఉదితి । పుపూర్యాః । ఉక్థేషు । శవసః । పతే ।
ఇషమ్ । స్తోతృభ్య ఇతి స్తోతృ-భ్యః । ఏతి । భర । వాయో ఇతి । శతమ్ ।
హరీణామ్ । యువస్వ । పోష్యాణామ్ । ఉత । వా । తే । సహ-
స్రిణః । రథః । ఏతి । యాతు । పాజసా । ప్రేతి । యాభిః ॥ ౭౦ ॥
యాసి । దాశ్వాగ్ంసమ్ । అచ్ఛ । నియుద్భిరితి నియుత్-భిః ।
వాయో । ఇష్టయే । దురోణ ఇతి దుః-ఓనే । నీతి । నః । రయిమ్ ।
సుభోజసమితి సు-భోజసమ్ । యువస్వ । ఇహ । నీతి । వీరవదితి వీర-
వత్ । గవ్యమ్ । అశ్వియమ్ । చ । రాధః । రేవతీః । నః । సధ-

మాద్ర ఇతి సధ-మాదః। ఇన్ద్రే। సన్తు। తువివాజా ఇతి తువి-వాజాః। క్షుమన్తః। యాభిః। మదేమ। రైవాః। ఇత్। రేవతః। స్తోతా। స్యాత్। త్వావత ఇతి త్వా-వతః। మఘోనః। ప్రేతి। ఇత్। ఉ। హారివ ఇతి హారి-వః। శ్రుతస్య॥ ౭౧॥ దధానో జినోషి దేభుః ప్ర స హావ్యం బభూథ మా యాభిశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౨ ॥

ప్రజాపతిర్న్తాస్స్రష్టా అగ్నయే పథికృతేఽగ్నయే కామాయాగ్నయేఽన్నవతే వైశ్వానరమాదిత్యం చరుమైన్ద్రం చరుమిన్ద్రాయాన్వృజవ ఆగ్నావైష్ణవస్తుసా సోమారుద్రమైన్ద్రమేకాదశకపాలగ్ం హిరణ్యగర్భో ద్వాదశ ॥ ౧౨ ॥

ప్రజాపతిరగ్నయే కామాయాభి సం భవన్తో యో విద్వాష్టాణయోర్విధ్యే సం నహ్యేదాగ్నావైష్ణవముపరిష్టాద్వ్యాసి క్షాశ్వాగ్ంస్తమేకసప్తతిః ॥ ౭౧ ॥

ప్రజాపతిః ప్రేమ హారివశ్శ్రుతస్య॥

హరిః ఓం తత్సత్ ॥

ద్వితీయః ప్రశ్నస్సమాప్తః॥

ద్వితీయ కాణ్డే

తృతీయ ప్రశ్నః

హరిః ఓమ్ । ఆదిత్యేభ్యః । భువద్వద్భ్య ఇతి భువద్వత్-భ్యః । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । భూతికామ ఇతి భూతి-కామః । ఆదిత్యాః । వై । ఏతమ్ । భూత్యై । ప్రతీతి । నుదన్తే । యః । అలమ్ । భూత్యై । సన్ । భూతిమ్ । న । ప్రాప్నోతీతి ప్ర-ఆప్నోతి । ఆదిత్యాన్ । ఏవ । భువద్వత ఇతి భువత్-వతః । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తే । ఏవ । ఏనమ్ । భూతిమ్ । గమయన్తి । భవతి । ఏవ । ఆదిత్యేభ్యః । ధారయద్వద్భ్య ఇతి ధారయద్వత్-భ్యః । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । అపరుద్ధ ఇత్యప-రుద్ధః । వా । అపరుధ్యమాన ఇత్యప-రుధ్యమానః । వా । ఆదిత్యాః । వై । అపరోద్ధార ఇత్యప-రోద్ధారః । ఆదిత్యాః । అవగమయితార ఇత్యవ-గమయితారః । ఆదిత్యాన్ । ఏవ । ధారయద్వత ఇతి ధారయత్-వతః ॥ ౧ ॥ స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తే । ఏవ । ఏనమ్ । విశి । దాధ్రతి । అనపరుధ్య ఇత్యనప-రుధ్యః । భవతి । అదితే । అన్వితి । మన్యస్వ । ఇతి । అపరుధ్యమాన ఇత్యప-రుధ్యమానః । అస్య । పదమ్ । ఇతి । దధీత । ఇయమ్ ।

వై । అదితిః । ఇయమ్ । ఏవ । అస్మై । రాజ్యమ్ । అన్వితి । మ-
న్యతే । సత్యా । ఆశీరిత్యా-శీః । ఇతి । ఆహ । సత్యామ్ । ఏవ ।
ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । కురుతే । ఇహ । మనః । ఇతి । ఆహ ।
ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ఏవ । అస్మై । సమనస ఇతి స-మనసః । క-
రోతి । ఉప । ప్రేతి । ఇత । మరుతః ॥ ౨ ॥ సుదానవ ఇతి సు-
దానవః । ఏనా । విశ్పతినా । అభీతి । అముమ్ । రాజానమ్ । ఇతి ।
ఆహ । మారుతీ । వై । విట్ । జ్యేష్ఠః । విశ్పతిః । విశా । ఏవ ।
ఏనమ్ । రాష్ట్రేణ । సమితి । అర్ధయతి । యః । పరస్తాత్ । గ్రా-
మ్యవాదీతి గ్రామ్య-వాదీ । స్యాత్ । తస్య । గృహాత్ । వ్రీ-
హీన్ । ఏతి । హరేత్ । శుక్లాన్ । చ । కృష్ణాన్ । చ । వీతి ।
చినుయాత్ । యే । శుక్లాః । స్యుః । తమ్ । ఆదిత్యమ్ । చరుమ్ ।
నిరితి । వపేత్ । ఆదిత్యా । వై । దేవతయా । విట్ । విశమ్ ।
ఏవ । అవేతి । గచ్ఛతి ॥ ౩ ॥ అవగతేత్యవ-గతా । అస్య ।
విట్ । అనవగతమిత్యనవ-గతమ్ । రాష్ట్రమ్ । ఇతి । ఆహుః ।
యే । కృష్ణాః । స్యుః । తమ్ । వారుణమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వ-
పేత్ । వారుణమ్ । వై । రాష్ట్రమ్ । ఉభే ఇతి । ఏవ । విశమ్ ।
చ । రాష్ట్రమ్ । చ । అవేతి । గచ్ఛతి । యది । న । అవగచ్ఛే-
దిత్యవ-గచ్ఛేత్ । ఇమమ్ । అహమ్ । ఆదిత్యేభ్యః । భాగమ్ ।
నిరితి । వపామి । ఏతి । అముష్మాత్ । అముష్యై । విశః । అవ-
గన్తోరిత్యవ - గన్తోః । ఇతి । నిరితి । వపేత్ । ఆదిత్యాః । ఏవ ।

ఏనమ్ । భాగధేయమితి భాగ-ధేయమ్ । ప్రేప్సన్త ఇతి ప్ర-ఈ-
ప్సన్తః । విశమ్ । అవేతి ॥ ౪ ॥ గమయన్తి । యది । న । అవగ-
చ్ఛేదిత్యవ-గచ్ఛేత్ । ఆశ్వత్థాన్ । మయూఖాన్ । సప్త । మ-
ధ్యమేషాయామితి మధ్యమ-ఈషాయామ్ । ఉపేతి । హన్యాత్ ।
ఇదమ్ । అహమ్ । ఆదిత్యాన్ । బధ్నామి । ఏతి । అముష్మాత్ ।
అముష్యై । విశః । అవగన్తోరిత్యవ-గన్తోః । ఇతి । ఆదిత్యాః ।
ఏవ । ఏనమ్ । బద్ధవీరా ఇతి బద్ధ-వీరాః । విశమ్ । అవేతి । గమ-
యన్తి । యది । న । అవగచ్ఛేదిత్యవ-గచ్ఛేత్ । ఏతమ్ । ఏవ ।
ఆదిత్యమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । ఇధ్మే । అపీతి । మయూ-
ఖాన్ । సమితి । నహ్యేత్ । అనపరుధ్యమిత్యనప-రుధ్యమ్ । ఏవ ।
అవేతి । గచ్ఛతి । ఆశ్వత్థాః । భవన్తి । మరుతామ్ । వై । ఏ-
తత్ । ఓజః । యత్ । అశ్వత్థః । ఓజసా । ఏవ । విశమ్ । అ-
వేతి । గచ్ఛతి । సప్త । భవన్తి । సప్తగణా ఇతి సప్త-గణాః । వై ।
మరుతః । గణశ ఇతి గణ-శః । ఏవ । విశమ్ । అవేతి । గచ్ఛతి ॥
౫ ॥ ధారయద్వతో మరుతో గచ్ఛతి విశమవైతదష్టాదశ
చ ॥ ౧ ॥

దేవాః । వై । మృత్యోః । అబిభయుః । తే । ప్రజాప-
తిమితి ప్రజా-పతిమ్ । ఉపేతి । అధావన్ । తేభ్యః । ఏతామ్ ।
ప్రాజాపత్యామితి ప్రాజా-పత్యామ్ । శతకృష్ణలామితి శత-
కృష్ణలామ్ । నిరితి । అవపత్ । తయా । ఏవ । ఏషు । అమృ-

తమ్ । అదధాత్ । యః । మృత్యోః । బిభీయాత్ । తస్మై ।
ఏతామ్ । ప్రాజాపత్యామితి ప్రాజా-పత్యామ్ । శతకృష్ణలామితి
శత-కృష్ణలామ్ । నిరితి । వపేత్ । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ ।
ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి ।
సః । ఏవ । అస్మిన్న్ । ఆయుః । దధాతి । సర్వమ్ । ఆయుః ।
ఏతి । శతకృష్ణలేతి శత-కృష్ణలా । భవతి । శతాయురితి శత-
ఆయుః । పురుషః । శతేన్ద్రియ ఇతి శత-ఇన్ద్రియః । ఆయుషి ।
ఏవ । ఇన్ద్రియే ॥ ౭ ॥ ప్రతీతి । తిష్ఠతి । ఘృతే । భవతి । ఆ-
యుః । వై । ఘృతమ్ । అమృతమ్ । హిరణ్యమ్ । ఆయుః । చ । ఏవ । అస్మై ।
అమృతమ్ । చ । సమీచీ ఇతి । దధాతి । చత్వారిచత్వారీతి చ-
త్వారి-చత్వారి । కృష్ణలాని । అవేతి । ద్యతి । చతురవత్తస్యేతి
చతుః-అవత్తస్య । ఆప్త్యై । ఏకధేత్యేక-ధా । బ్రహ్మణే । ఉపేతి ।
హరతి । ఏకధేత్యేక-ధా । ఏవ । యజమానే । ఆయుః । దధాతి ।
అసౌ । ఆదిత్యః । న । వీతి । అరోచత । తస్మై । దేవాః । ప్రాయ-
శ్చిత్తిమ్ । ఐచ్ఛన్న్ । తస్మై । ఏతమ్ । సౌర్యమ్ । చరుమ్ । నిరితి ।
అవపన్న్ । తేన । ఏవ । అస్మిన్న్ ॥ ౮ ॥ రుచమ్ । అదధుః ।
యః । బ్రహ్మవర్చసకామ ఇతి బ్రహ్మవర్చస-కామః । స్యాత్ ।
తస్మై । ఏతమ్ । సౌర్యమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । అముమ్ ।
ఏవ । ఆదిత్యమ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి ।
ధావతి । సః । ఏవ । అస్మిన్న్ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చ-

సమ్ । దధాతి । బ్రహ్మవర్చసీతి బ్రహ్మ - వర్చసీ । ఏవ । భవతి ।
ఉభయతః । రుక్మౌ । భవతః । ఉభయతః । ఏవ । అస్మిన్న్ ।
రుచమ్ । దధాతి । ప్రయాజే ప్రయాజ ఇతి ప్రయాజే-ప్రయాజే ।
కృష్ణలమ్ । జుహోతి । దిగ్భ్య ఇతి దిక్ - భ్యః । ఏవ । అస్మై ।
బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ - వర్చసమ్ । అవేతి । రున్ధే । ఆగ్నే-
యమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । సావి-
త్రమ్ । ద్వాదశకపాలమితి ద్వాదశ - కపాలమ్ । భౌమ్య । ౮ ।
చరుమ్ । యః । కామయేత । హిరణ్యమ్ । విన్దేయ । హిరణ్యమ్ ।
మా । ఉపేతి । నమేత్ । ఇతి । యత్ । ఆగ్నేయః । భవతి ।
ఆగ్నేయమ్ । వై । హిరణ్యమ్ । యస్య । ఏవ । హిరణ్యమ్ ।
తేన । ఏవ । ఏనత్ । విన్దతే । సావిత్రః । భవతి । సవితృప్ర-
సూత ఇతి సవితృ-ప్రసూతః । ఏవ । ఏనత్ । విన్దతే । భౌమ్య ।
చరుః । భవతి । అస్యామ్ । ఏవ । ఏనత్ । విన్దతే । ఉపేతి । ఏనమ్ ।
హిరణ్యమ్ । నమతి । వీతి । వై । ఏషః । ఇన్ద్రియేణ । వీర్యేణ ।
ఋధ్యతే । యః । హిరణ్యమ్ । విన్దతే । ఏతామ్ । ౯ ॥ ఏవ ।
నిరితి । వపేత్ । హిరణ్యమ్ । విత్వా । న । ఇన్ద్రియేణ । వీర్యేణ ।
వీతి । ఋధ్యతే । ఏతామ్ । ఏవ । నిరితి । వపేత్ । యస్య ।
హిరణ్యమ్ । నశ్యేత్ । యత్ । ఆగ్నేయః । భవతి । ఆగ్నే-
యమ్ । వై । హిరణ్యమ్ । యస్య । ఏవ । హిరణ్యమ్ । తేన ।
ఏవ । ఏనత్ । విన్దతి । సావిత్రః । భవతి । సవితృప్రసూత ఇతి

సవితృ-ప్రసూతః । ఏవ । ఏనత్ । విన్దతి । భూమ్యై । చరుః ।
భవతి । అస్యామ్ । వై । ఏతత్ । నశ్యతి । యత్ । నశ్యతి ।
అస్యామ్ । ఏవ । ఏనత్ । విన్దతి । ఇన్ద్రః ॥ ౧౦ ॥ త్వష్టుః । సో-
మమ్ । అభీషహేత్యభి-సహా । అపిబత్ । సః । విష్వఙ్ । వీతి ।
ఆర్చ్ఛత్ । సః । ఇన్ద్రియేణ । సోమపీథేనేతి సోమ-పీథేన । వీతి ।
ఆర్ధ్యత । సః । యత్ । ఊర్ధ్వమ్ । ఉదవమీదిత్యుత్ - అవ-
మీత్ । తే । శ్యామాకాః । అభవన్న్ । సః । ప్రజాపతిమితి
ప్రజా - పతిమ్ । ఉపేతి । అధావత్ । తస్మై । ఏతమ్ । సోమే-
న్ద్రమ్ । శ్యామాకమ్ । చరుమ్ । నిరితి । అవపత్ । తేన । ఏవ ।
అస్మిన్న్ । ఇన్ద్రియమ్ । సోమపీథమితి సోమ-పీథమ్ । అదధాత్ ।
వీతి । వై । ఏషః । ఇన్ద్రియేణ । సోమపీథేనేతి సోమ - పీథేన ।
ఋధ్యతే । యః । సోమమ్ । వమితి । యః । సోమవామీతి
సోమ-వామీ । స్యాత్ । తస్మై ॥ ౧౧ ॥ ఏతమ్ । సోమేన్ద్రమ్ ।
శ్యామాకమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । సోమమ్ । చ । ఏవ ।
ఇన్ద్రమ్ । చ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి ।
ధావతి । తౌ । ఏవ । అస్మిన్న్ । ఇన్ద్రియమ్ । సోమపీథమితి
సోమ - పీథమ్ । ధత్తః । న । ఇన్ద్రియేణ । సోమపీథేనేతి సోమ -
పీథేన । వీతి । ఋధ్యతే । యత్ । సౌమ్యః । భవతి । సోమపీథ-
మితి సోమ-పీథమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । యత్ । ఐన్ద్రః । భవతి ।
ఇన్ద్రియమ్ । వై । సోమపీథ ఇతి సోమ - పీథః । ఇన్ద్రియమ్ ।

ఏవ । సోమపీథమితి సోమ - పీథమ్ । అవ । రున్ధే ।
శ్యామాకః । భవతి । ఏషః । వావ । సః । సోమః ॥ ౧౨ ॥
సాక్షాదితి స - అక్షాత్ । ఏవ । సోమపీథమితి సోమ - పీథమ్ ।
అవ । రున్ధే । అగ్నయే । దాత్రే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపా-
లమిత్యష్టా - కపాలమ్ । నిః । వపేత్ । ఇన్ద్రాయ । ప్రదాత్ర
ఇతి ప్ర-దాత్రే । పురోడాశమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపా-
లమ్ । పశుకామ ఇతి పశు - కామః । అగ్నిః । ఏవ । అస్మై ।
పశూన్ । ప్రజనయతీతి ప్ర-జనయతి । వృద్ధాన్ । ఇన్ద్రః । ప్రేతి ।
యచ్ఛతి । దధి । మధు । ఘృతమ్ । ఆపః । ధానాః । భవన్తి ।
ఏతత్ । వై । పశూనామ్ । రూపమ్ । రూపేణ । ఏవ । పశూన్ ।
అవ । రున్ధే । పఞ్చగృహీతమితి పఞ్చ-గృహీతమ్ । భవతి ।
పాఙ్క్తాః । హి । పశవః । బహురూపమితి బహు-రూపమ్ । భ-
వతి । బహురూపా ఇతి బహు - రూపాః । హి । పశవః ॥ ౧౩ ॥
సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । ప్రాజాపత్యమితి ప్రాజా - పత్యమ్ ।
భవతి । ప్రాజాపత్యా ఇతి ప్రాజా-పత్యాః । వై । పశవః । ప్రజా-
పతిరితి ప్రజా-పతిః । ఏవ । అస్మై । పశూన్ । ప్రేతి । జనయతి ।
ఆత్మా । వై । పురుషస్య । మధు । యత్ । మధు । అగ్నౌ ।
జుహోతి । ఆత్మానమ్ । ఏవ । తత్ । యజమానః । అగ్నౌ । ప్రేతి ।
దధాతి । పఙ్క్త్యౌ । యాజ్యానువాక్యే ఇతి యాజ్యా-అనువాక్యే ।
భవతః । పాఙ్క్తః । పురుషః । పాఙ్క్తాః । పశవః । ఆత్మానమ్ ।

ఏవ । మృత్యోః । నిష్క్రీయేతి నిః - క్రీయ । పశూన్ । అవేతి ।
రున్ద్ధే ॥ ౧౪ ॥ ఇన్ద్రియమస్మిన్నుభయ్యా ఏతామిన్ద్రస్య త్తస్మై సోమో
బహురూపా హి పశవ ఏకచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౨ ॥

దేవాః । వై । సత్రమ్ । ఆసత । ఋద్ధిపరిమిత మిత్యృద్ధి-
పరిమితమ్ । యశస్కామా ఇతి యశః - కామాః । తేషామ్ ।
సోమమ్ । రాజానమ్ । యశః । ఆర్చ్ఛత్ । సః । గిరిమ్ । ఉదితి ।
ఐత్ । తమ్ । అగ్నిః । అను । ఉదితి । ఐత్ । తౌ । అగ్నీషోమా-
విత్యగ్నీ-సోమా । సమితి । అభవతామ్ । తౌ । ఇన్ద్రః । యజ్ఞ-
విభ్రష్ట ఇతి యజ్ఞ-విభ్రష్టః । అను । పరేతి । ఐత్ । తౌ । అబ్రు-
వీత్ । యాజయతమ్ । మా । ఇతి । తస్మై । ఏతామ్ । ఇష్టిమ్ ।
నిరితి । అవపతామ్ । ఆగ్నేయమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా - కపా-
లమ్ । ఐన్ద్రమ్ । ఏకాదశ కపాలమిత్యేకాదశ - కపాలమ్ ।
సౌమ్యమ్ । చరుమ్ । తయా । ఏవ । అస్మిన్న్ । తేజః ॥
౧౫ ॥ ఇన్ద్రియమ్ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । అధ-
త్తామ్ । యః । యజ్ఞవిభ్రష్ట ఇతి యజ్ఞ - విభ్రష్టః । స్యాత్ ।
తస్మై । ఏతామ్ । ఇష్టిమ్ । నిరితి । వపేత్ । ఆగ్నేయమ్ । అష్టా-
కపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । ఐన్ద్రమ్ । ఏకాదశకపాల మిత్యేకా -
దశ-కపాలమ్ । సౌమ్యమ్ । చరుమ్ । యత్ । ఆగ్నేయః । భవతి ।
తేజః । ఏవ । అస్మిన్న్ । తేన । దధాతి । యత్ । ఐన్ద్రః । భవతి ।
ఇన్ద్రియమ్ । ఏవ । అస్మిన్న్ । తేన । దధాతి । యత్ । సౌమ్యః ।

బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । తేన । ఆగ్నేయస్య । చ । సౌమ్యస్య । చ । ఇన్ద్రౌ । సమాశ్లేషయేదితి సం - ఆశ్లేషయేత్ । తేజః । చ । ఏవ । అస్మిన్న్ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । చ । సమీచీ ఇతి ॥ ౧౭ ॥ దధాతి । అగ్నీషోమీయమిత్యగ్నీ - సోమీయమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ - కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । యమ్ । కామః । న । ఉపనమేదిత్యుప - నమేత్ । ఆగ్నేయః । వై । బ్రాహ్మణః । సః । సోమమ్ । పిబతి । స్వామ్ । ఏవ । దేవతామ్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సా । ఏవ । ఏనమ్ । కామేన । సమితి । అర్ధయతి । ఉపేతి । ఏనమ్ । కామః । నమతి । అగ్నీషోమీయ మిత్యగ్నీ-సోమీయమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । బ్రహ్మవర్చసకామ ఇతి బ్రహ్మవర్చస-కామః । అగ్నీషోమావి-త్యగ్నీ - సోమౌ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తౌ । ఏవ । అస్మిన్న్ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । ధత్తః । బ్రహ్మవర్చసీతి బ్రహ్మ-వర్చసీ । ఏవ ॥ ౧౮ ॥ భవతి । యత్ । అష్టాకపాల ఇత్యష్టా - కపాలః । తేన । ఆగ్నేయః । యత్ । శ్యామాకః । తేన । సౌమ్యః । సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । సోమాయ । వాజినే । శ్యామాకమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । యః । క్లైబ్యాత్ । బిభీయాత్ । రేతః । హి । వై । ఏతస్మాత్ । వాజినమ్ । అపక్రామతీత్యప-క్రామతి । అథ ।

ప్రషః । క్లైబ్యాత్ । బిభాయ । సోమమ్ । ఏవ । వాజినమ్ । స్వేన ।
భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ ।
అస్మిన్ । రేతః । వాజినమ్ । దధాతి । న । క్లీబః । భవతి ।
బ్రాహ్మణస్పత్యమితి బ్రాహ్మణః-పత్యమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకా-
దశ-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । గ్రామకామ ఇతి గ్రామ-కామః ॥
౧౮ ॥ బ్రహ్మణః । పతిమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ -
ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై । సజాతానితి స-
జాతాన్ । ప్రేతి । యచ్ఛతి । గ్రామీ । ఏవ । భవతి । గణవతీ
ఇతి గణ-వతీ । యాజ్యానువాక్యే ఇతి యాజ్యా-అనువాక్యే । భవతః ।
సజాతైరితి స-జాతైః । ఏవ । ఏనమ్ । గణవన్తమితి గణ-వన్తమ్ ।
కరోతి । ఏతామ్ । ఏవ । నిరితి । వపేత్ । యః । కామయేత ।
బ్రహ్మన్ । విశమ్ । వీతి । నాశయేయమ్ । ఇతి । మారుతీ ఇతి ।
యాజ్యానువాక్యే ఇతి యాజ్యా-అనువాక్యే । కుర్యాత్ । బ్రహ్మన్ ।
ఏవ । విశమ్ । వీతి । నాశయతి ॥ ౧౯ ॥ తేజస్సమీచీ బ్రహ్మవ-
ర్చస్యేవ గ్రామకామస్త్రిచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ 3 ॥

అర్యమ్ణే । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । సువర్గకామ ఇతి
సువర్గ - కామః । అసౌ । వై । ఆదిత్యః । అర్యమా । అర్యమ-
ణమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి ।
ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ ।
గమయతి । అర్యమ్ణే । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । యః । కామ-

యేత । దానకామా ఇతి దాన - కామాః । మై । ప్రజా ఇతి ప్ర - జాః । స్యుః । ఇతి । అసౌ । వై । ఆదిత్యః । అర్యమా । యః । ఖలు । వై । దదాతి । సః । అర్యమా । అర్యమణమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ ॥ ౨౦ ॥ అస్మై । దానకామా ఇతి దాన - కామాః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః। కరోతి । దానకామా ఇతి దాన-కామాః । అస్మై । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । భవన్తి । అర్యమ్ణే । చరుమ్।నిరితి । వపేత్ । యః । కామయేత । స్వస్తి । జనతామ్ । ఇయామ్ । ఇతి । అసౌ । వై । ఆదిత్యః । అర్యమా । అర్యమణమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ । తత్ । గమయతి । యత్ర । జిగమిషతి । ఇన్ద్రః । వై । దేవానామ్ । ఆనుజావర ఇత్యాను-జావరః । ఆసీత్ । సః । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్। ఉపేతి । అధావత్।తస్మై । ఏతమ్। ఐన్ద్రమ్ । ఆనుషూకమిత్యాను - షూకమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యే-కాదశ-కపాలమ్ । నిరితి ॥ ౨౧ ॥ అవపత్ । తేన । ఏవ।ఏనమ్ । అగ్రమ్ । దేవతానామ్ । పరీతి । అనయత్ । బుధ్నవతీ ఇతి బుధ్న - వతీ । అగ్రవతీ ఇత్యగ్ర - వతీ । యాజ్యానువాక్యే ఇతి యాజ్యా - అనువాక్యే । అకరోత్ । బుధ్నాత్ । ఏవ । ఏనమ్ । అగ్రమ్ । పరీతి । అనయత్ । యః । రాజన్యః । ఆనుజావర ఇత్యాను-జావరః । స్యాత్ । తస్మై । ఏతమ్ । ఐన్ద్రమ్ । ఆనుషూ-

కమిత్యాను - స్తూకమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ - కపాలమ్ ।
నిరితి । వపేత్ । ఇన్ద్రమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ -
ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ । అగ్రమ్ । సమానా-
నామ్ । పరీతి । నయతి । బుధ్నవతీ ఇతి బుధ్న-వతీ । అగ్రవతీ
ఇత్యగ్ర - వతీ । యాజ్యానువాక్యే ఇతి యాజ్యా - అనువాక్యే ।
భవతః । బుధ్నాత్ । ఏవ । ఏనమ్ । అగ్రమ్ ॥ ౨౨ ॥ పరీతి ।
నయతి । ఆనుష్టూక ఇత్యాను - స్తూకః । భవతి । ఏషా । హి ।
ఏతస్య । దేవతా । యః । అనుజావర ఇత్యాను-జావరః । సమృ -
ద్ధ్యై ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । యః । బ్రాహ్మణః । అనుజావర ఇత్యాను-
జావరః । స్యాత్ । తస్మై । ఏతమ్ । బార్హస్పత్యమ్ । ఆనుష్టూ-
కమిత్యాను-స్తూకమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । బృహస్పతిమ్ ।
ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి ।
సః । ఏవ । ఏనమ్ । అగ్రమ్ । సమానానామ్ । పరీతి । నయతి ।
బుధ్నవతీ ఇతి బుధ్న-వతీ । అగ్రవతీ ఇత్యగ్ర - వతీ । యాజ్యాను-
వాక్యే ఇతి యాజ్యా - అనువాక్యే । భవతః । బుధ్నాత్ । ఏవ ।
ఏనమ్ । అగ్రమ్ । పరీతి । నయతి । ఆనుష్టూక ఇత్యాను-స్తూకః ।
భవతి । ఏషా । హి । ఏతస్య । దేవతా । యః । అనుజావర ఇత్యాను -
జావరః । సమృద్ధ్యై ఇతి సం-ఋద్ధ్యై ॥ ౨౩ ॥ ఏవ నిరగ్రమేతస్య
చత్వారి చ ॥ ౪ ॥

ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః । త్రయస్త్రింశదితి త్రయః-

త్రిగ్ంశత్ । దుహితరః । ఆసన్న్ । తాః । సోమాయ । రాజ్ఞే ।
అదదాత్ । తాసామ్ । రోహిణీమ్ । ఉపైతి । ఇత్ । తాః । ఈర్ష్యన్తీః ।
పునః । అగచ్ఛన్న్ । తాః । అన్వితి । ఇత్ । తాః । పునః । అయాచన్త । తాః ।
అస్మై । న । పునః । అదదాత్ । సః । అబ్రవీత్ । ఋతమ్ । అమీ-
మీష్వ । యథా । సమావచ్ఛ ఇతి సమావత్ - శః । ఉపైష్యా-
మీత్యుప - ఏష్యామి । అథ । తే । పునః । దాస్యామి । ఇతి । సః ।
ఋతమ్ । ఆమీత్ । తాః । అస్మై । పునః । అదదాత్ । తాసామ్ ।
రోహిణీమ్ । ఏవ । ఉపైతి ॥ ౨౮ ॥ ఇత్ । తమ్ । యక్ష్మః । ఆ-
ర్ఛత్ । రాజానమ్ । యక్ష్మః । ఆరత్ । ఇతి । తత్ । రాజయ-
క్ష్మస్యేతి రాజ - యక్ష్మస్య । జన్మ । యత్ । పాపీయాన్ । అభ-
వత్ । తత్ । పాపయక్ష్మస్యేతి పాప - యక్ష్మస్య । యత్ । జా-
యాభ్యః । అవిన్దత్ । తత్ । జాయేన్యస్య । యః । ఏనమ్ । ఏతే-
షామ్ । యక్ష్మాణామ్ । జన్మ । వేద । న । ఏనమ్ । ఏతే । యక్ష్మాః ।
విన్దన్తి । సః । ఏతాః । ఏవ । నమస్యన్న్ । ఉపైతి । అధావత్ ।
తాః । అబ్రువన్న్ । వరమ్ । వృణామహై । సమావచ్ఛ ఇతి
సమావత్ - శః । ఏవ । నః । ఉపైతి । అస్తు । ఇతి । తస్మై । ఏతమ్ ॥
౨౯ ॥ ఆదిత్యమ్ । చరుమ్ । నిః । అవపన్న్ । తేన । ఏవ ।
ఏనమ్ । పాపాత్ । స్రామాత్ । అముఞ్చన్న్ । యః । పాపయక్ష్మ-
గృహీత ఇతి పాపయక్ష్మ - గృహీతః । స్యాత్ । తస్మై । ఏతమ్ ।
ఆదిత్యమ్ । చరుమ్ । నిః । వపేత్ । ఆదిత్యాన్ । ఏవ । స్వేన ।

భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తే । ఏవ ।
ఏనమ్ । పాపాత్ । స్రామాత్ । ముఞ్చన్తి । అమావాస్యాయా-
మిత్యమా - వాస్యాయామ్ । నిరితి । వపేత్ । అముమ్ । ఏవ ।
ఏనమ్ । ఆప్యాయమానమిత్యా - ప్యాయమానమ్ । అను । ఏతి ।
ప్యాయయతి । నవోనవ ఇతి నవః-నవః । భవతి । జాయమానః ।
ఇతి । పురోనువాక్యేతి పురః - అనువాక్యా । భవతి । ఆయుః ।
ఏవ । అస్మిన్ । తయా । దధాతి । యమ్ । ఆదిత్యాః । అగ్ంశుమ్ ।
ఆప్యాయయన్తీత్యా-ప్యాయయన్తి । ఇతి । యాజ్యా । ఏతి । ఏవ ।
ఏనమ్ । ఏతయా । ప్యాయయతి ॥ ౨౬ ॥ ఏవైనైతమస్మి-
న్త్రయోదశ చ ॥ ౫ ॥

ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । దేవేభ్యః । అన్నాద్యమిత్యన్న-
అద్యమ్ । వ్యాదిశదితి వి - ఆదిశత్ । సః । అబ్రవీత్ । యత్ ।
ఇమాన్ । లోకాన్ । అభీతి । అతిరిచ్యాతా ఇత్యతి - రిచ్యాతై ।
తత్ । మమ । అసత్ । ఇతి । తత్ । ఇమాన్ । లోకాన్ । అభి ।
అతీతి । అతిరిచ్యత । ఇన్ద్రమ్ । రాజానమ్ । ఇన్ద్రమ్ । అధిరాజ-
మిత్యధి-రాజమ్ । ఇన్ద్రమ్ । స్వరాజానమితి స్వ-రాజానమ్ । తతః ।
వై । సః । ఇమాన్ । లోకాన్ । త్రేధా । అదుహత్ । తత్ ।
త్రిధాతోరితి త్రి-ధాతోః । త్రిధాతుత్వమితి త్రిధాతు - త్వమ్ ।
యమ్ । కామయేత । అన్నాద ఇత్యన్న - అదః । స్యాత్ । ఇతి ।
తస్మై । ఏతమ్ । త్రిధాతుమితి త్రి-ధాతుమ్ । నిరితి । వపేత్ ।

ఇన్ద్రాయ । రాజ్ఞే । పురోడాశమ్ ॥ ౨౮ ॥ ఏకాదశకపాలమిత్యేకా-
దశ-కపాలమ్ । ఇన్ద్రాయ । అధిరాజాయేత్యధి-రాజాయ । ఇన్ద్రాయ ।
స్వరాజ్ఞ ఇతి స్వ - రాజ్ఞే । అయమ్ । వై । ఇన్ద్రః । రాజా ।
అయమ్ । ఇన్ద్రః । అధిరాజ ఇత్యధి-రాజః । అసౌ । ఇన్ద్రః । స్వ-
రాడితి స్వ - రాట్ । ఇమాన్ । ఏవ । లోకాన్ । స్వేన । భాగ-
ధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తే । ఏవ । అస్మై ।
అన్నమ్ । ప్రేతి । యచ్ఛన్తి । అన్నాద ఇత్యన్న - అదః । ఏవ ।
భవతి । యథా । వత్సేన । ప్రత్తామ్ । గామ్ । దుహే । ఏవమ్ ।
ఏవ । ఇమాన్ । లోకాన్ । ప్రత్తాన్ । కామమ్ । అన్నాద్యమి-
త్యన్న-అద్యమ్ । దుహే । ఉత్తానేష్విత్యుత్ - తానేషు । కపాలేషు ।
అధీతి । శ్రయతి । అయాతయామత్వాయేత్యయాతయామ -
త్వాయ । త్రయః । పురోడాశాః । భవన్తి । త్రయః । ఇమే ।
లోకాః । ఏషామ్ । లోకానామ్ । ఆప్త్యై । ఉత్తరఉత్తర ఇత్యు-
త్తరః-ఉత్తరః । జ్యాయాన్ । భవతి । ఏవమ్ । ఇవ । హి । ఇమే ।
లోకాః । సమృద్ధ్యా ఇతి సం - ఋద్ధ్యై । సర్వేషామ్ । అభిగమ-
యన్నిత్యభి-గమయన్న్ । అవేతి । ద్యతి । అఛమ్బట్కారమిత్య-
ఛమ్బట్-కారమ్ । వ్యత్యాసమితి వి-అత్యాసమ్ । అన్వితి । ఆహ ।
అనిర్దాహాయేత్యనిః - దాహాయ ॥ ౨౯ ॥ పురోడాశం త్రయష్షడ్వి-
గ్ంశతిశ్చ ॥ ౬ ॥

దైవాసురా ఇతి దేవ - అసురాః । సంయత్తా ఇతి సం-

యత్తాః । ఆసన్న్ । తాన్ । దేవాన్ । అసురాః । అజయన్న్ ।
తే । దేవాః । పరాజిగ్యానా ఇతి పరా-జిగ్యానాః । అసురాణామ్ ।
వైశ్యమ్ । ఉపేతి । ఆయన్న్ । తేభ్యః । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । అపేతి ।
అక్రామత్ । తత్ । ఇన్ద్రః । అచాయత్ । తత్ । అను । అపేతి ।
అక్రామత్ । తత్ । అవరుధమిత్యవ-రుధమ్ । న । అశక్నోత్ ।
తత్ । అస్మాత్ । అభ్యర్ధ ఇత్యభి-అర్ధః । అచరత్ । సః । ప్రజా-
పతిమితి ప్రజా - పతిమ్ । ఉపేతి । అధావత్ । తమ్ । ఏతయా ।
సర్వపృష్ఠయేతి సర్వ-పృష్ఠయా । అయాజయత్ । తయా । ఏవ ।
అస్మిన్న్ । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । అదధాత్ । యః । ఇన్ద్రియ-
కామ ఇతీన్ద్రియ-కామః ॥ ౨౯ ॥ వీర్యకామ ఇతి వీర్య-కామః ।
స్యాత్ । తమ్ । ఏతయా । సర్వపృష్ఠయేతి సర్వ - పృష్ఠయా ।
యాజయేత్ । ఏతాః । ఏవ । దేవతాః । స్వేన । భాగధేయేనేతి
భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తాః । ఏవ । అస్మిన్న్ । ఇన్ద్రి-
యమ్ । వీర్యమ్ । దధతి । యత్ । ఇన్ద్రాయ । రాథన్తరాయేతి
రాథమ్-తరాయ । నిర్వపతీతి నిః-వపతి । యత్ । ఏవ । అగ్నేః ।
తేజః । తత్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । యత్ । ఇన్ద్రాయ । బార్-
హతాయ । యత్ । ఏవ । ఇన్ద్రస్య । తేజః । తత్ । ఏవ । అవేతి ।
రున్ధే । యత్ । ఇన్ద్రాయ । వైరూపాయ । యత్ । ఏవ । సవితుః ।
తేజః । తత్ ॥ ౩౦ ॥ ఏవ । అవేతి । రున్ధే । యత్ । ఇన్ద్రాయ ।
వైరాజాయ । యత్ । ఏవ । ధాతుః । తేజః । తత్ । ఏవ । అవేతి ।

రున్ధే । యత్ । ఇన్ద్రాయ । శాక్వరాయ । యత్ । ఏవ । మరుతామ్ । తేజః । తత్ । ఏవ । అవేతి । రున్ద్ధే । యత్ । ఇన్ద్రాయ । రైవతాయ । యత్ । ఏవ । బృహస్పతేః । తేజః । తత్ । ఏవ । అవేతి । రున్ద్ధే । ఏతావన్తి । వై । తేజాగ్ంసి । తానీ । ఏవ । అవేతి । రున్ద్ధే । ఉత్తానేష్విత్యుత్ త్తానేషు । కపాలేషు । అధీతి । శ్రియత్తి । అయాతయామత్త్వాయేత్యయాతయామ-త్త్వాయ । ద్వాదశకపాల ఇతి ద్వాదశ-కపాలః । పురోడాశః ॥ ౩౧ ॥ భవతి । వైశ్వదేవత్త్వాయేతి వైశ్వదేవ-త్త్వాయ । సమన్తమితి సం-అన్తమ్ । పర్యవద్యతీతి పరి-అవద్యతి । సమన్తమితి సం-అన్తమ్ । ఏవ । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । యజమానే । దధాతి । వ్యత్యాసమితి వి-అత్యాసమ్ । అన్వితి । ఆహ । అనిర్దాహాయేత్యనిః-దాహాయ । అశ్వః । ఋషభః । వృష్ణిః । బస్తః । సా । దక్షిణా । వృషత్త్వాయేతి వృష-త్త్వాయ । ఏతయా । ఏవ । యజేత । అభిశస్యమాన ఇత్యభి - శస్యమానః । ఏతాః । చ । ఇత్ । వై । అస్య । దేవతాః । అన్నమ్ । అదన్తి । అదన్తి । ఉ । ఏవ । అస్య । మనుష్యాః ॥ ౩౨ ॥ ఇన్ద్రియకామస్సవితుస్తేజస్తత్పురోడాశోష్టా త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౭ ॥

రజనః । వై । కౌణేయః । క్రతుజితమితి క్రతు - జితమ్ । జానకిమ్ । చక్షుర్వన్యమితి చక్షుః-వన్యమ్ । అయాత్ । తస్మై । ఏతామ్ । ఇష్టిమ్ । నిరితి । అవపత్ । అగ్నయే । భ్రాజస్వతే ।

పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । సౌర్యమ్। చరుమ్।
అగ్నయే । భ్రాజస్వతే । పురోడాశమ్। అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపా-
లమ్ । తయా । ఏవ । అస్మిన్ । చక్షుః । అధధాత్ । యః । చ-
క్షుష్కామ ఇతి చక్షుః-కామః । స్యాత్ । తస్మై । ఏతామ్ । ఇ-
ష్టిమ్ । నిరితి । వపేత్ । అగ్నయే । భ్రాజస్వతే । పురోడాశమ్।
అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । సౌర్యమ్ । చరుమ్ । అగ్నయే ।
భ్రాజస్వతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । అ-
గ్నిః । వై । చక్షుషా । మనుష్యాః । వీతి ॥ 33 ॥ పశ్యన్తి ।
సూర్యస్య । దేవాః । అగ్నిమ్ । చ । ఏవ । సూర్యమ్ । చ। స్వేన।
భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తౌ । ఏవ । అ-
స్మిన్ । చక్షుః । ధత్తః । చక్షుష్మాన్ । ఏవ । భవతి । యత్ ।
ఆగ్నేయౌ । భవతః । చక్షుషీ ఇతీ । ఏవ । అస్మిన్ । తత్ ।
ప్రతీతి । దధాతి । యత్ । సౌర్యః । నాసికామ్ । తేన । అభితః ।
సౌర్యమ్ । ఆగ్నేయౌ । భవతః । తస్మాత్ । అభితః । నాసికామ్।
చక్షుషీ ఇతీ । తస్మాత్ । నాసికయా । చక్షుషీ ఇతీ । విధృతే
ఇతి వి-ధృతే । సమానీ ఇతీ । యాజ్యానువాక్యే ఇతీ యాజ్యా -
అనువాక్యే । భవతః । సమానమ్ । హి । చక్షుః । సమృద్ధ్యా ఇతి
సం-ఋద్ధ్యై । ఉదితి । ఉ । త్యమ్ । జాతవేదసమితి జాత-వేదసమ్।
సప్త । త్వా । హరితః । రథే । చిత్రమ్ । దేవానామ్ । ఉదితి ।
అగాత్ । అనీకమ్ । ఇతి । పిణ్డాన్ । ప్రేతి । యచ్ఛతి । చక్షుః।

ఏవ । అస్మై । ప్రేతి । యచ్ఛతి । యత్ । ఏవ । తస్య । తత్ ॥ ౩౪ ॥
వి హ్యస్యావిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౮ ॥

ధ్రువః । అసి । ధ్రువః । అహమ్ । సజాతేష్వితి స-జాతే-ష్వు । భూయాసమ్ । ధీరః । చేత్తా । వసువిదితి వసు-విత్ । ధ్రువః । అసి । ధ్రువః । అహమ్ । సజాతేష్వితి స-జాతేషు । భూయాసమ్ । ఉగ్రః । చేత్తా । వసువిదితి వసు-విత్ । ధ్రువః । అసి । ధ్రువః । అహమ్ । సజాతేష్వితి స-జాతేషు । భూయాసమ్ । అభిభూరిత్యభి-భూః । చేత్తా । వసువిదితి వసు-విత్ । ఆమనమిత్యా-మనమ్ । అసి । ఆమనస్యేత్యా-మనస్య । దేవాః । యే । సజాతా ఇతి స-జాతాః । కుమారాః । సమనస ఇతి స-మనసః । తాన్ । అహమ్ । కామయే । హృదా । తే । మామ్ । కామయన్తామ్ । హృదా । తాన్ । మే । ఆమనస ఇత్యా-మనసః । కృధి । స్వాహా । ఆమనమిత్యా-మనమ్ । అసి ॥ ౩౫ ॥ ఆమనస్యేత్యా-మనస్య । దేవాః । యాః । స్త్రియః । సమనస ఇతి స-మనసః । తాః । అహమ్ । కామయే । హృదా । తాః । మామ్ । కామయన్తామ్ । హృదా । తాః । మే । ఆమనస ఇత్యా-మనసః । కృధి । స్వాహా । వైశ్వదేవీమితి వైశ్వ-దేవీమ్ । సాఙ్గ్రహణీమితి సాం-గ్రహణీమ్ । నిరితి । వపేత్ । గ్రామకామ ఇతి గ్రామ-కామః । వైశ్వదేవా ఇతి వైశ్వ-దేవాః । వై । సజాతా ఇతి స-జాతాః । విశ్వాన్ । ఏవ । దేవాన్ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి ।

భావతి । తే । ఏవ । అస్మై । సజాతానితి స-జాతాన్ । ప్రేతి ।
యచ్ఛన్తి । గ్రామీ । ఏవ । భవతి । సాఙ్గ్రహణీతి సాం-గ్రహణీ ।
భవతి । మనోగ్రహణమితి మనః-గ్రహణమ్ । వై । సఙ్గ్రహణమితి
సం-గ్రహణమ్ । మనః । ఏవ । సజాతానామితి స-జాతానామ్ ॥
౩౬ ॥ గృహ్ణాతి । ధ్రువః । అసి । ధ్రువః । అహమ్ । సజాతేష్వితి
స-జాతేషు । భూయాసమ్ । ఇతి । పరిధీనితి పరి - ధీన్ । పరీతి ।
దధాతి । ఆశిషమిత్యా - శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాన్తై ।
అథో ఇతి । ఏతత్ । ఏవ । సర్వమ్ । సజాతేష్వితి స-జాతేషు ।
అధీతి । భవతి । యస్య । ఏవమ్ । విదుషః । ఏతే । పరిధయ ఇతి
పరి-ధయః । పరిధీయన్త ఇతి పరి-ధీయన్తే । ఆమనమిత్యా-మనమ్ ।
అసి । ఆమనస్యేత్యా-మనస్య । దేవాః । ఇతి । తిస్రః । ఆహుతీ-
రిత్యా-హుతీః । జుహోతి । ఏతావన్తః । వై । సజాతా ఇతి స -
జాతాః । యే । మహాన్తః । యే । క్షుల్లకాః । యాః । స్త్రియః ।
తాన్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । తే । ఏనమ్ । అవరుద్ధా ఇత్యవ -
రుద్ధాః । ఉపేతి । తిష్ఠన్తే ॥ ౩౭ ॥ స్వాహాఽఽమనమసి సజాతా-
నాగ్ం రున్ధే పఞ్చ చ ॥ ౯ ॥

యత్ । నవమ్ । ఐత్ । తత్ । నవనీతమితి నవ-నీతమ్ ।
అభవత్ । యత్ । అసర్పత్ । తత్ । సర్పిః । అభవత్ । యత్ ।
అధ్రియత । తత్ । ఘృతమ్ । అభవత్ । అశ్వినోః । ప్రాణ ఇతి
ప్ర-అనః । అసి । తస్య । తే । దత్తామ్ । యయోః । ప్రాణ ఇతి

ప్ర-అనః । అసి । స్వాహా । ఇన్ద్రస్య । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । అసి ।
తస్య । తే । దదాతు । యస్య । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । అసి । స్వా-
హా । మిత్రావరుణయోరితి మిత్రా-వరుణయోః । ప్రాణ ఇతి ప్ర-
అనః । అసి । తస్య । తే । దత్తామ్ । యయోః । ప్రాణ ఇతి ప్ర-
అనః । అసి । స్వాహా । విశ్వేషామ్ । దేవానామ్ । ప్రాణ ఇతి
ప్ర-అనః । అసి ॥ ౩౮ ॥ తస్య । తే । దదతు । యేషామ్ । ప్రాణ
ఇతి ప్ర-అనః । అసి । స్వాహా । ఘృతస్య । ధారామ్ । అమృతస్య ।
పన్థామ్ । ఇన్ద్రేణ । దత్తామ్ । ప్రయత్తామితి ప్ర-యత్తామ్ । మరు-
ద్భిరితి మరుత్-భిః । తత్ । త్వా । విష్ణుః । పరీతి । అపశ్యత్ ।
తత్ । త్వా । ఇడా । గవి । ఐరయత్ । పావమానేన । త్వా ।
స్తోమేన । గాయత్రస్య । వర్తన్యా । ఉపాంశోరిత్యుప-అంశోః ।
వీర్యేణ । దేవః । త్వా । సవితా । ఉదితి । సృజతు । జీవాతవే ।
జీవనస్యాయై । బృహద్రథన్తరయోరితి బృహత్-రథన్తరయోః ।
త్వా । స్తోమేన । త్రిష్టుభః । వర్తన్యా । శుక్రస్య । వీర్యేణ ।
దేవః । త్వా । సవితా । ఉదితి ॥ ౩౯ ॥ సృజతు । జీవాతవే ।
జీవనస్యాయై । అగ్నేః । త్వా । మాత్రయా । జగత్యై । వర్తన్యా ।
ఆగ్రయణస్య । వీర్యేణ । దేవః । త్వా । సవితా । ఉదితి । సృ-
జతు । జీవాతవే । జీవనస్యాయై । ఇమమ్ । అగ్నే । ఆయుషే ।
వర్చసే । కృధి । ప్రియమ్ । రేతః । వరుణ । సోమ । రాజన్ ।
మాతా । ఇవ । అస్మై । అదితే । శర్మ । యచ్ఛ । విశ్వే । దే-

వ్రాః । జరదష్టిరితి జరత్-అష్టిః । యథా । అసత్ । అగ్నిః । ఆ-యుష్మాన్ । సః । వనస్పతిభిరితి వనస్పతి-భిః । ఆయుష్మాన్ । తేన । త్వా । ఆయుషా । ఆయుష్మన్తమ్ । కరోమి । సోమః । ఆయుష్మాన్ । సః । ఓషధీభిరిత్యోషధి-భిః । యజ్ఞః । ఆయుష్మాన్ । సః । దక్షి-ణాభిః । బ్రహ్మ । ఆయుష్మత్ । తత్ । బ్రాహ్మణైః । ఆయుష్మత్ । దేవాః । ఆయుష్మన్తః । తే । అమృతేన । పితరః । ఆయుష్మన్తః । తే । స్వధయేతి స్వ-ధయా । ఆయుష్మన్తః । తేన । త్వా । ఆ-యుషా । ఆయుష్మన్తమ్ । కరోమి ॥ ౪౦ ॥ విశ్వేషాం దేవానాం ప్రాణోఽసి త్రిష్టుభో వర్తన్యాశ్శుక్రస్య వీర్యేణ దేవస్త్వా సవితో-తోసేము ఆయుష్మాన్పృచ్ఛ్విగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧౦ ॥

అగ్నిమ్ । వై । ఏతస్య । శరీరమ్ । గచ్ఛతి । సోమమ్ । రసః । వరుణః । ఏనమ్ । వరుణపాశేనేతి వరుణ - పాశేన । గృహ్ణాతి । సరస్వతీమ్ । వాక్ । అగ్నావిష్ణూ ఇత్యగ్నా - విష్ణూ । ఆత్మా । యస్య । జ్యోక్ । ఆమయతి । యః । జ్యోగామయావీతి జ్యోక్ - ఆమయావీ । స్యాత్ । యః । వా । కామయేత । సర్వమ్ । ఆయుః । ఇయామ్ । ఇతి । తస్మై । ఏతామ్ । ఇష్టిమ్ । నిరితి । వపేత్ । ఆగ్నేయమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । సౌమ్యమ్ । చరుమ్ । వారుణమ్ । దశకపాలమితి దశ-కపాలమ్ । సారస్వతమ్ । చరుమ్ । ఆగ్నావైష్ణవమిత్యాగ్నా-వైష్ణవమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । అగ్నేః । ఏవ । అస్య । శరీరమ్ । నిష్క్రీణాతి

నిః-క్రీణాతి । సోమాత్ । రసమ్ ॥ ౪౧ ॥ వారుణేన । ఏవ ।
ఏనమ్ । వరుణపాశాదితి వరుణ-పాశాత్ । ముఞ్చతి । సారస్వ-
తేన । వాచమ్ । దధాతి । అగ్నిః । సర్వాః । దేవతాః । విష్ణుః ।
యజ్ఞః । దేవతాభిః । చ । ఏవ । ఏనమ్ । యజ్ఞేన । చ । భిషజ్యతి ।
ఉత । యది । ఇతాసురితీత-అసుః । భవతి । జీవతి । ఏవ । యత్ ।
నవమ్ । ఐత్ । తత్ । నవనీతమితి నవ-నీతమ్ । అభవత్ । ఇతి ।
ఆజ్యమ్ । అవేతి । ఘ్రాత్తే । రూపమ్ । ఏవ । అస్య । ఏతత్ ।
మహిమానమ్ । వ్యాచష్ట ఇతి వి-ఆచష్ట । అశ్వినోః । ప్రాణ ఇతి
ప్ర-అనః । అసి । ఇతి । ఆహ । అశ్వినౌ । వై । దేవానామ్ ॥ ౪౨ ॥
భిషజౌ । తాభ్యామ్ । ఏవ । అస్మై । భేషజమ్ । కరోతి । ఇన్ద్రస్య ।
ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । అసి । ఇతి । ఆహ । ఇన్ద్రియమ్ । ఏవ ।
అస్మిన్ । ఏతేన । దధాతి । మిత్రావరుణయోరితి మిత్రా-వరుణ-
యోః । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । అసి । ఇతి । ఆహ । ప్రాణాపా-
నావితి ప్రాణ-అపానా । ఏవ । అస్మిన్ । ఏతేన । దధాతి । వి-
శ్వేషామ్ । దేవానామ్ । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । అసి । ఇతి । ఆ-
హ । వీర్యమ్ । ఏవ । అస్మిన్ । ఏతేన । దధాతి । ఘృతస్య ।
ధారామ్ । అమృతస్య । పన్థామ్ । ఇతి । ఆహ । యథాయజురితి
యథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ । పావమానేన । త్వా । స్తోమేన ।
ఇతి ॥ ౪౩ ॥ ఆహ । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ । ఏవ । అస్మిన్ । ఏ-
తేన । దధాతి । బృహద్రథన్తరయోరితి బృహత్-రథన్తరయోః ।

త్వా । స్తోమేన । ఇతి । ఆహ । ఓజః । ఏవ । అస్మిన్ । ఏ తేన ।
దధాతి । అగ్నేః । త్వా । మాత్రయా । ఇతి । ఆహ । ఆత్మానమ్ ।
ఏవ । అస్మిన్ । ఏతేన । దధాతి । ఋత్విజః । పరీతి । ఆహుః ।
యావన్తః । ఏవ । ఋత్విజః । తే । ఏనమ్ । భిషజ్యన్తి । బ్ర -
హ్మణః । హస్తమ్ । అన్వారభ్యేత్యను - ఆరభ్య । పరీతి । ఆహుః ।
ఏకధేత్యేక - ధా । ఏవ । యజమానే । ఆయుః । దధతి । యత్ ।
ఏవ । తస్య । తత్ । హిరణ్యాత్ ॥ ౪౪ ॥ ఘృతమ్ । నిరితి । పి-
బతి । ఆయుః । వై । ఘృతమ్ । అమృతమ్ । హిరణ్యమ్ । అమృ -
తాత్ । ఏవ । ఆయుః । నిరితి । పిబతి । శతమానమితి శత - మా-
నమ్ । భవతి । శతాయురితి శత-ఆయుః । పురుషః । శతేన్ద్రియ
ఇతి శత-ఇన్ద్రియః । ఆయుషి । ఏవ । ఇన్ద్రియే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి ।
అథో ఇతి । ఖలు । యావతీః । సమాః । ఏష్యన్ । మన్యేత ।
తావన్మానమితి తావత్ - మానమ్ । స్యాత్ । సమృద్ధ్యై ఇతి
సం-ఋద్ధ్యై । ఇమమ్ । అగ్నే । ఆయుషే । వర్చసే । కృధి ।
ఇతి । ఆహ । ఆయుః । ఏవ । అస్మిన్ । వర్చః । దధాతి । విశ్వే ।
దేవాః । జరదష్టిరితి జరత్-అష్టిః । యథా । అసత్ । ఇతి । ఆహ ।
జరదష్టిమితి జరత్-అష్టిమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । కరోతి । అగ్నిః । ఆ-
యుష్మాన్ । ఇతి । హస్తమ్ । గృహ్ణాతి । ఏతే । వై । దేవాః ।
ఆయుష్మన్తః । తే । ఏవ । అస్మిన్ । ఆయుః । దధతి । సర్వమ్ ।
ఆయుః । ఏతి ॥ ౪౫ ॥ రసం దేవానాగ్ం స్తోమేనేతి హిరణ్యా -

దస్సదిత్తి ద్వావిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧౧ ॥

ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । వరుణాయ । అశ్వమ్ । అన-యత్ । సః । స్వామ్ । దేవతామ్ । ఆర్ఛత్ । సః । పరీతి । అ-దీర్యత । సః । ఏతమ్ । వారుణమ్ । చతుష్కపాలమితి చతుః-కపాలమ్ । అపశ్యత్ । తమ్ । నిరితి । అవపత్ । తతః । వై । సః । వరుణపాశాదితి వరుణ-పాశాత్ । అముచ్యత । వరుణః । వై । ఏతమ్ । గృహ్ణాతి । యః । అశ్వమ్ । ప్రతిగృహ్ణాతీతి ప్రతి-గృహ్ణాతి । యావతః । అశ్వాన్ । ప్రతిగృహ్ణీయాదితి ప్రతి-గృహ్ణీయాత్ । తావతః । వారుణాన్ । చతుష్కపాలానితి చతుః-కపాలాన్ । నిరితి । వపేత్ । వరుణమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ । వరుణపాశాదితి వరుణ-పాశాత్ । ముఞ్చతి ॥ ౨౮ ॥ చతుష్క-పాలా ఇతి చతుః-కపాలాః । భవన్తి । చతుష్పాదితి చతుః-పాత్ । హి । అశ్వః । సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । ఏకమ్ । అతిరిక్తమిత్యతి-రిక్తమ్ । నిరితి । వపేత్ । యమ్ । ఏవ । ప్రతిగ్రాహీతి ప్రతి-గ్రాహీ । భవతి । యమ్ । వా । న । అధ్యేతీత్యధి-ఏతి । తస్మాత్ । ఏవ । వరుణపాశాదితి వరుణ-పాశాత్ । ముచ్యతే । యది । అపరమ్ । ప్రతిగ్రాహీతి ప్రతి-గ్రాహీ । స్యాత్ । సౌ-ర్యమ్ । ఏకకపాలమిత్యేక-కపాలమ్ । అను । నిరితి । వపేత్ । అముమ్ । ఏవ । ఆదిత్యమ్ । ఉచ్చారమిత్యుత్-చారమ్ । కురుతే ।

అపః । అవభృథమిత్యవ-భృథమ్ । అవేతి । ఏతి । అప్స్విత్యప్-సు । వై । వరుణః । సాక్షాదితి స-అక్షాత్ । ఏవ । వరుణమ్ । అవేతి । యజతే । అపోనప్త్రీయమిత్యపః-నప్త్రీయమ్ । చరుమ్ । పునః । ఏత్యేత్యా-ఇత్య । నిరితి । వపేత్ । అప్సుయోనిరిత్యప్సు-యోనిః । వై । అశ్వః । స్వామ్ । ఏవ । ఏనమ్ । యోనిమ్ । గమయతి । సః । ఏనమ్ । శాన్తః । ఉపేతి । తిష్ఠతే ॥ ౪౭ ॥

ముఞ్చతి చరుగ్ం సప్తదశ చ ॥ ౧౨ ॥

యా । వామ్ । ఇన్ద్రావరుణేతీన్ద్ర-వరుణా । యతవ్యా । తనూః । తయా । ఇమమ్ । అగ్ంహసః । ముఞ్చతమ్ । యా । వామ్ । ఇన్ద్రావరుణేతీన్ద్ర-వరుణా । సహస్యా । రక్షస్యా । తేజస్యా । తనూః । తయా । ఇమమ్ । అగ్ంహసః । ముఞ్చతమ్ । యః । వామ్ । ఇన్ద్రావరుణావితీన్ద్ర-వరుణౌ । అగ్నౌ । స్రామః । తమ్ । వామ్ । ఏతేన । అవేతి । యజే । యః । వామ్ । ఇన్ద్రావరుణేతీన్ద్ర-వరుణా । ద్విపాత్స్వితి ద్విపాత్-సు । పశుషు । చతుష్పాత్స్వితి చతుష్పాత్-సు । గోష్ఠ ఇతి గో-స్థే । గృహేషు । అప్స్విత్యప్-సు । ఓషధీషు । వనస్పతిషు । స్రామః । తమ్ । వామ్ । ఏతేన । అవేతి । యజే । ఇన్ద్రః । వై । ఏతస్య ॥ ౪౮ ॥ ఇన్ద్రియేణ । అపేతి । క్రామతి । వరుణః । ఏనమ్ । వరుణపాశేనేతి వరుణ-పాశేన । గృహ్ణాతి । యః । పాప్మనా । గృహీతః । భవతి । యః । పాప్మనా । గృహీతః । స్యాత్ । తస్మై । ఏతామ్ । ఇ-

న్ద్రావరుణీమిత్యైన్ద్రా-వరుణీమ్ । పయస్యామ్ । నిరితి । వపేత్ ।
ఇన్ద్రః । ఏవ । అస్మిన్న్ । ఇన్ద్రియమ్ । దధాతి । వరుణః । ఏనమ్ ।
వరుణపాశాదితి వరుణ-పాశాత్ । ముఞ్చతి । పయస్యా । భవతి ।
పయః । హి । వై । ఏతస్మాత్ । అపక్రామతీత్యప-క్రామతి । అథ ।
ఏషః । పాప్మనా । గృహీతః । యత్ । పయస్యా । భవతి । పయః ।
ఏవ । అస్మిన్న్ । తయా । దధాతి । పయస్యాయామ్ ॥ ౪౯ ॥
పురోడాశమ్ । అవేతి । దధాతి । ఆత్మన్వన్తమిత్యాత్మన్న్-వన్తమ్ ।
ఏవ । ఏనమ్ । కరోతి । అథో ఇతి । ఆయతనవన్తమిత్యాయతన-
వన్తమ్ । ఏవ । చతుర్ధేతి చతుః-ధా । వీతి । ఊహతి । దిక్షు ।
ఏవ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । పునః । సమితి । ఊహతి । దిగ్భ్య ఇతి
దిక్-భ్యః । ఏవ । అస్మై । భేషజమ్ । కరోతి । సమూహ్యేతి సమ్-
ఊహ్య । అవేతి । ద్యతి । యథా । ఆవిద్ధమిత్యా-విద్ధమ్ । నిష్కృ-
న్తతీతి నిః-కృన్తతి । తాదృక్ । ఏవ । తత్ । యః । వామ్ ।
ఇన్ద్రావరుణావితీన్ద్రా-వరుణౌ । అగ్నౌ । స్రామః । తమ్ । వామ్ ।
ఏతేన । అవేతి । యజే । ఇతి । ఆహ । దురిష్ట్యా ఇతి దుః-ఇష్ట్యాః ।
ఏవ । ఏనమ్ । పాతి । యః । వామ్ । ఇన్ద్రావరుణావితీన్ద్రా-వరుణౌ ।
ద్విపాత్స్వితి ద్విపాత్-సు । పశుషు । స్రామః । తమ్ । వామ్ ।
ఏతేన । అవేతి । యజే । ఇతి । ఆహ । ఏతావతీః । వై । ఆపః ।
ఓషధయః । వనస్పతయః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । పశవః । ఉపజీ-
వనీయా ఇత్యుప-జీవనీయాః । తాః । ఏవ । అస్మై । వరుణపాశా-

దితి వరుణ-పాశాత్ । ముఞ్చతి ॥ ౫౦ ॥ ఏతస్య పయస్యాయాం పాత్రి షడ్విగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧౩ ॥

సః । ప్రత్నవదితి ప్రత్న-వత్ । నీతి । కావ్యా । ఇన్ద్రమ్ । వః । విశ్వతః । పరీతి । ఇన్ద్రమ్ । నరః । త్వమ్ । నః । సోమ । విశ్వతః । రక్ష । రాజన్న్ । అఘాయత ఇత్యఘ-యతః । న । రిష్యేత్ । త్వావత ఇతి త్వా-వతః । సఖా । యా । తే । ధామాని । దివి । యా । పృథివ్యామ్ । యా । పర్వతేషు । ఓషధీషు । అప్స్వత్యప్-సు । తేభిః । నః । విశ్వైః । సుమనా ఇతి సు-మనాః । అహేడన్న్ । రాజన్న్ । సోమ । ప్రతీతి । హవ్యా । గృభాయ । అగ్నీషోమేత్యగ్నీ-సోమా । సవేదసేతి స-వేదసా । సహూతీ ఇతి స-హూతీ । వనతమ్ । గిరః । సమితి । దేవత్రేతి దేవ-త్రా । బభూవథుః । యువమ్ ॥ ౫౧ ॥ ఏతాని । దివి । రోచనాని । అగ్నిః । చ । సోమ । సక్రతూ ఇతి స-క్రతూ । అధత్తమ్ । యువమ్ । సిన్ధూన్ । అభిశస్తేరిత్యభి-శస్తేః । అవద్యాత్ । అగ్నీషోమావిత్యగ్నీ-సోమా । అముఞ్చతమ్ । గృభీతాన్ । అగ్నీషోమావిత్యగ్నీ-సోమా । ఇమమ్ । స్వితి । మే । శృణుతమ్ । వృషణా । హవమ్ । ప్రతీతి । సూక్తానీతి సు-ఉక్తాని । హర్యతమ్ । భవతమ్ । దాశుషే । మయః । ఆ । అన్యమ్ । దివః । మాతరిశ్వా । జభార । అమథ్నాత్ । అన్యమ్ । పరీతి । శ్యేనః । అద్రేః । అగ్నీషోమేత్యగ్నీ-సోమా । బ్రహ్మణా । వావృధానా । ఉరుమ్ । యజ్ఞాయ । చక్రథుః । ఉ ।

లోకమ్ । అగ్నీషోమేత్యగ్నీ-సోమా । హవిషః । ప్రస్థితస్యేతి ప్ర-
స్థితస్య । వీతమ్ ॥ ౫౨ ॥ హర్యతమ్ । వృషణా । జుషేథామ్ ।
సుశర్మణేతి సు-శర్మణా । స్వవసేతి సు-అవసా । హి । భూతమ్ ।
అథ । ధత్తమ్ । యజమానాయ । శమ్ । యోః । ఏతి । ప్యాయ-
స్వ । సమితి । తే । గణానామ్ । త్వా । గణపతిమితి గణ-పతిమ్ ।
హవామహే । కవిమ్ । కవీనామ్ । ఉపమశ్రవస్తమమిత్యుపమశ్ర-
వః-తమమ్ । జ్యేష్ఠరాజమితి జ్యేష్ఠ-రాజమ్ । బ్రహ్మణామ్ । బ్ర-
హ్మణః । పతే । ఏతి । నః । శృణ్వన్ । ఊతిభిరిత్యూతి-భిః ।
సీద । సాదనమ్ । సః । ఇత్ । జనేన । సః । విశా । సః । జన్మ-
నా । సః । పుత్రైః । వాజమ్ । భరతే । ధనా । నృభిరితి నృ-
భిః । దేవానామ్ । యః । పితరమ్ । ఆవివాసతీత్యా-వివాసతి ॥ ౫౩ ॥
శ్రద్ధామనా ఇతి శ్రద్ధా-మనాః । హవిషా । బ్రహ్మణః । పతిమ్ ।
సః । సుష్టుభేతి సు-స్తుభా । సః । ఋక్వతా । గణేన । వలమ్ ।
రురోజ । ఫలిగమ్ । రవేణ । బృహస్పతిః । ఉస్రియాః । హవ్య-
సూద ఇతి హవ్య-సూదః । కనిక్రదత్ । వావశతీః । ఉదిత్ । ఆజ-
త్ । మరుతః । యత్ । హవః । దివః । యా । వః । శర్మ । అ-
ర్యమా । ఏతి । యాతి । వృషభః । తువిష్మాన్ । దాతా । వసూ-
నామ్ । పురుహూత ఇతి పురు-హూతః । అర్హన్ । సహస్రాక్ష
ఇతి సహస్ర-అక్షః । గోత్రభిదితి గోత్ర-భిత్ । వజ్రబాహురితి
వజ్ర-బాహుః । అస్మాసు । దేవః । ద్రవిణమ్ । దధాతు । యే । తే ।

అర్యమన్న్ । బహవః । దేవయానా ఇతి దేవ-యానాః । పన్థా-
నః ॥ ౫౪ ॥ రాజన్న్ । దివః । ఆచరన్తీత్యా-చరన్తి । తేభిః । నః ।
దేవ । మహి । శర్మ । యచ్ఛ । శమ్ । నః । ఏధి । ద్విపద ఇతి
ద్వి-పదే । శమ్ । చతుష్పద ఇతి చతుః-పదే । బుధ్నాత్ । అగ్రమ్ ।
అఙ్గిరోభిరిత్యఙ్గిరః-భిః । గృణానః । వీతి । పర్వతస్య । దృగ్ంహితా-
తాని । ఐరత్ । రుజత్ । రోధాగ్ంసి । కృత్రిమాణి । ఏషామ్ ।
సోమస్య । తా । మదే । ఇన్ద్రః । చకార । బుధ్నాత్ । అగ్రేణ ।
వీతి । మిమాయ । మానైః । వజ్రేణ । ఖాని । అతృణత్ । నదీ-
నామ్ । వృథా । అసృజత్ । పథిభిరితి పథి-భిః । దీర్ఘయాథైరితి
దీర్ఘ-యాథైః । సోమస్య । తా । మదే । ఇన్ద్రః । చకార ॥ ౫౫ ॥
ప్రేతి । యః । జజ్ఞే । విద్వాన్ । అస్య । బన్ధుమ్ । విశ్వాని । దే-
వః । జనిమా । వివక్తి । బ్రహ్మ । బ్రహ్మణః । ఉదితి । జభార ।
మధ్యాత్ । నీచా । ఉచ్చా । స్వధయేతి స్వ-ధయా । అభి । ప్రేతి ।
తస్థౌ । మహాన్ । మహీ ఇతి । అస్తభాయత్ । వీతి । జాతః ।
ద్యామ్ । సద్మ । పార్థివమ్ । చ । రజః । సః । బుధ్నాత్ । ఆష్ట ।
జనుషా । అభీతి । అగ్రమ్ । బృహస్పతిః । దేవతా । యస్య । స-
మ్రాడితి సం-రాట్ । బుధ్నాత్ । యః । అగ్రమ్ । అభ్యర్తీత్యభి-
అర్తి । ఓజసా । బృహస్పతిమ్ । ఆ । వివాసన్తి । దేవాః । భి-
నత్ । వలమ్ । వీతి । పురః । దర్దరీతి । కనిక్రదత్ । సువః । అపః ।
జిగాయ ॥ ౫౬ ॥ యువం వీతమావివాసతి పన్థానో దీర్ఘయాథై-

సోఽసోమస్య తా మద ఇన్ద్రశ్చకార దైవా నవ చ ॥ ౧౪ ॥

ఆదిత్యేభ్యో దేవా వై మృత్యోర్దేవా వై సత్రమర్యగ్నే ప్రజాపతేస్త్రయస్త్రిగ్ంశత్ప్రజాపతిర్దేవేభ్యోన్నాద్యం దేవాసు-రాస్తాన్రజనో ధ్రువోఽసి యన్నవసైర్దగ్నిం వై ప్రజాపతిర్వరు-ణాయ యా వామిన్ద్రావరుణా స ప్రత్నవచ్చతుర్దశ ॥ ౧౪ ॥

ఆదిత్యేభ్యస్త్వష్టురస్మై దానకామా ప్రవావ రుద్ధేఽగ్నిం వైస ప్రత్నవత్షట్పఞ్చాశత్ ॥౫౬॥

ఆదిత్యేభ్యస్సువర్షో జిగాయ.

హరిః ఓం తత్సత్.

ద్వితీయకాణ్డే

చతుర్థప్రశ్నః

హరిః ఓమ్ ॥ దేవాః । మనుష్యాః । పితరః । తే । అన్యతః । ఆసన్న్ । అసురాః । రక్షాగ్ంసి । పిశాచాః । తే । అన్యతః । తేషామ్ । దేవానామ్ । ఉత । యత్ । అల్పమ్ । లోహితమ్ । అకుర్వన్న్ । తత్ । రక్షాగ్ంసి । రాత్రీభిరితి రాత్రి-భిః । అసుభ్నన్న్ । తాన్ । సుబ్ధాన్ । మృతాన్ । అభి । వీతి । ఔచ్ఛత్ । తే । దేవాః । అవిదుః । యః । వై । నః । అయమ్ । మ్రియతే । రక్షాగ్ంసి । వై । ఇమమ్ । ఘ్నన్తి । ఇతి । తే । రక్షాగ్ంసి । ఉపేతి । అమన్త్రయన్త । తాని । అబ్రువన్న్ । వరమ్ । వృణామహై । యత్ ॥ ౧ ॥ అసురాన్ । జయామ । తత్ । నః । సహ । అసత్ । ఇతి । తతః । వై । దేవాః । అసురాన్ । అజయన్న్ । తే । అసురాన్ । జిత్వా । రక్షాగ్ంసి । అపేతి । అనుదన్త । తాని । రక్షాగ్ంసి । అనృతమ్ । అకర్త । ఇతి । సమన్తమితి సం-అన్తమ్ । దేవాన్ । పరీతి । అవిశన్న్ । తే । దేవాః । అగ్నౌ । అనాథన్త । తే । అగ్నయే । ప్రవత ఇతి ప్ర-వతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । నిరితి । అవపన్న్ । అగ్నయే । విబాధవత ఇతి విబాధ-వతే । అగ్నయే । ప్రతీకవత ఇతి

ప్రతీక-వత్తే । యత్ । అగ్నయే । ప్రవత ఇతి ప్ర-వతే । నిరవపన్నితి
నిః-అవపన్న్ । యాని । ఏవ । పురస్తాత్ । రక్షాగ్ంసి ॥ ౫ ॥ ఆసన్న్
తాని । తేన । ప్రేతి । అనుదన్త । యత్ । అగ్నయే । విబాధవత
ఇతి విబాధ-వతే । యాని । ఏవ । అభితః । రక్షాగ్ంసి । ఆసన్న్
తాని । తేన । వీతి । అబాధన్త । యత్ । అగ్నయే । ప్రతీకవత
ఇతి ప్రతీక-వతే । యాని । ఏవ । పశ్చాత్ । రక్షాగ్ంసి । ఆసన్న్
తాని । తేన । అపేతి । అనుదన్త । తతః । దేవాః । అభవన్ ।
పరేతి । అసురాః । యః । భ్రాతృవ్యవానితి భ్రాతృవ్య - వాన్ ।
స్యాత్ । సః । స్పర్ధమానః । ఏతయా । ఇష్ట్యా । యజేత । అగ్న-
యే । ప్రవత ఇతి ప్ర-వతే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా -
కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । అగ్నయే । విబాధవత ఇతి విబాధ-వ-
తే ॥ ౩ ॥ అగ్నయే । ప్రతీకవత ఇతి ప్రతీక-వతే । యత్ । అ-
గ్నయే । ప్రవత ఇతి ప్ర-వతే । నిర్వపతీతి నిః-వపతి । యః । ఏవ ।
అస్మాత్ । శ్రేయాన్ । భ్రాతృవ్యః । తమ్ । తేన । ప్రేతి । నుదతే ।
యత్ । అగ్నయే । విబాధవత ఇతి విబాధ - వతే । యః । ఏవ ।
ఏనేన । సదృఙ్ఙితి స-దృఙ్ । తమ్ । తేన । వీతి । బాధతే । యత్ ।
అగ్నయే । ప్రతీకవత ఇతి ప్రతీక-వతే । యః । ఏవ । అస్మాత్ ।
పాపీయాన్ । తమ్ । తేన । అపేతి । నుదతే । ప్రేతి । శ్రేయా-
గ్ంసమ్ । భ్రాతృవ్యమ్ । నుదతే । అతీతి । సదృశమ్ । క్రామతి ।
న । ఏనమ్ । పాపీయాన్ । ఆప్నోతి । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ ।

ప్రతయా । ఇష్ట్వా । యజతే ॥ ౮ ॥ వృఙ్క్తాముష్మై యత్పురస్తాద్రక్షా-
గ్ంసి వపేద్దగ్ధమేవ విబాధవత ప్రవం చత్వారి చ ॥ ౧ ॥

దేవాసురా ఇతి దేవ-అసురాః । సంయత్తా ఇతి సం-యత్తాః ।
ఆసన్ । తే । దేవాః । అబ్రువన్ । యః । నః । వీర్యావత్తమ
ఇతి వీర్యావత్-తమః । తమ్ । అన్వితి । సమారభామహా ఇతి సం-
ఆరభామహై । ఇతి । తే । ఇన్ద్రమ్ । అబ్రువన్ । త్వమ్ । వై ।
నః । వీర్యావత్తమ ఇతి వీర్యావత్-తమః । అసి । త్వామ్ । అన్వ-
ఇతి । సమారభామహా ఇతి సం-ఆరభామహై । ఇతి । సః । అబ్ర-
వీత్ । తిస్రః । మే । ఇమాః । తనువః । వీర్యావతీరితి వీర్య-వతీః ।
తాః । ప్రీణీత । అథ । అసురాన్ । అభీతి । భవిష్యథ । ఇతి ।
తాః । వై । బ్రూహి । ఇతి । అబ్రువన్ । ఇయమ్ । అగ్ంహోముగిత్య-
గ్ంహః-ముక్ । ఇయమ్ । విమృధేతి వి-మృధా । ఇయమ్ । ఇన్ద్రి-
యావతీతీన్ద్రియ-వతీ ॥ ౨ ॥ ఇతి । అబ్రవీత్ । తే । ఇన్ద్రాయ ।
అగ్ంహోముచ ఇత్యగ్ంహః-ముచే । పురోడాశమ్ । ఏకాదశకపా-
లమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । నిరితి । అవపన్ । ఇన్ద్రాయ । వైమృ-
ధాయ । ఇన్ద్రాయ । ఇన్ద్రియావత ఇతీన్ద్రియ-వతే । యత్ ।
ఇన్ద్రాయ । అగ్ంహోముచ ఇత్యగ్ంహః-ముచే । నిరవపన్నితి నిః-
అవపన్ । అగ్ంహసః । ఏవ । తేన । అముచ్యన్త । యత్ । ఇన్ద్రా-
య । వైమృధాయ । మృధః । ఏవ । తేన । అపేతి । అఘ్నత ।
యత్ । ఇన్ద్రాయ । ఇన్ద్రియావత ఇతీన్ద్రియ-వతే । ఇన్ద్రియమ్ ।

ఏవ । తేన । ఆత్మన్న్ । అధత్త । త్రయస్త్రిగ్ంశత్కపాలమితి
త్రయస్త్రిగ్ంశత్-కపాలమ్ । పురోడాశమ్ । నిరితి । అవపన్న్ ।
త్రయస్త్రిగ్ంశదితి త్రయః-త్రిగ్ంశత్ । వై । దేవతాః । తాః ।
ఇన్ద్రః । ఆత్మన్న్ । అన్వితి । సమారమ్భయతేతి సం-ఆరమ్భయత ।
భూత్యై ॥ ౬ ॥ తామ్ । వావ । దేవాః । విజితిమితి వి-జితిమ్ ।
ఉత్తమామిత్యుత్-తమామ్ । అసురైః । వీతి । అజయన్త । యః ।
భ్రాతృవ్యవానితి భ్రాతృవ్య-వాన్ । స్యాత్ । సః । స్పర్ధమానః ।
ఏతయా । ఇష్ట్యా । యజేత । ఇన్ద్రాయ । అగ్ంహోముచ ఇత్యగ్ం-
హః-ముచే । పురోడాశమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ ।
నిరితి । వపేత్ । ఇన్ద్రాయ । వైమృధాయ । ఇన్ద్రాయ । ఇన్ద్రి-
యావత ఇతీన్ద్రియ-వతే । అగ్ంహసా । వై । ఏషః । గృహీతః ।
యస్మాత్ । శ్రేయాన్ । భ్రాతృవ్యః । యత్ । ఇన్ద్రాయ । అగ్ం-
హోముచ ఇత్యగ్ంహః-ముచే । నిర్వపతీతి నిః-వపతి । అగ్ంహసః ।
ఏవ । తేన । ముచ్యతే । మృధా । వై । ఏషః । అభిషణ్ణ ఇత్యభి-
సన్నః । యస్మాత్ । సమానేషు । అన్యః । శ్రేయాన్ । ఉత ॥
౭ ॥ అభ్రాతృవ్యః । యత్ । ఇన్ద్రాయ । వైమృధాయ । మృధః ।
ఏవ । తేన । అపేతి । హతే । యత్ । ఇన్ద్రాయ । ఇన్ద్రియావత
ఇతీన్ద్రియ-వతే । ఇన్ద్రియమ్ । ఏవ । తేన । ఆత్మన్న్ । ధత్తే ।
త్రయస్త్రిగ్ంశత్కపాలమితి త్రయస్త్రిగ్ంశత్ - కపాలమ్ ।
పురోడాశమ్ । నిరితి । వపతి । త్రయస్త్రిగ్ంశదితి త్రయః-త్రిగ్ం-

క్షత్ । వై । దేవతాః । తాః । ఏవ । యజమానః । ఆత్మన్న్ । అన్వితి । సమారభ్యేతి సమ్-ఆరభ్య । భూత్యై । సా । వై । ఏషా । విజితిరితి వి-జితిః । నామ । ఇష్టిః । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । ఏతయా । ఇష్ట్వా । యజతే । ఉత్తమామిత్యుత్-తమామ్ । ఏవ । విజితిమితి వి-జితిమ్ । భ్రాతృవ్యేణ । వీతి । జయతే ॥ ౮ ॥ ఇన్ద్రియావతీ భూత్యా ఉత్తైకాన్నపఞ్చాశచ్చ ॥ ౫ ॥

దేవాసురా-ఇతి దేవ-అసురాః । సంయత్తా ఇతి సమ్-యత్తాః । ఆసన్న్ । తేషామ్ । గాయత్రీ । ఓజః । బలమ్ । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పశూన్ । సంగృహ్యేతి సమ్-గృహ్య । ఆదాయేత్యా-దాయ । అపక్రమ్యేత్యప-క్రమ్య । అతిష్ఠత్ । తే । అమన్యన్త । యతరాన్ । వై । ఇయమ్ । ఉపావర్త్స్యతీత్యుప-ఆవర్త్స్యతి । తే । ఇదమ్ । భవిష్యన్తి । ఇతి । తామ్ । వీతి । అహ్వయన్త । విశ్వకర్మన్నితి విశ్వ-కర్మన్న్ । ఇతి । దేవాః । దాభీ । ఇతి । అసురాః । సా । న । అన్యతరాన్ । చన । ఉపావర్తతే-త్యుప-ఆవర్తత । తే । దేవాః । ఏతత్ । యజుః । అపశ్యన్న్ । ఓజః । అసి । సహః । అసి । బలమ్ । అసి ॥ ౯ ॥ భ్రాజః । అసి । దేవానామ్ । ధామ । నామ । అసి । విశ్వమ్ । అసి । విశ్వాయురితి విశ్వ-ఆయుః । సర్వమ్ । అసి । సర్వాయురితి సర్వ-ఆయుః । అభిభూరిత్యభి-భూః । ఇతి । వావ । దేవాః । అసురాణామ్ । ఓజః । బలమ్ । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పశూన్ ।

అవృఞ్జత । యత్ । గాయత్రీ । అపక్రమ్యేత్యప-క్రమ్య । అతిష్ఠత్ ।
తస్మాత్ । ఏతామ్ । గాయత్రీ । ఇతి । ఇష్టిమ్ । ఆహుః । సంవ-
త్సర ఇతి సం-వత్సరః । వై । గాయత్రీ । సంవత్సర ఇతి సం-
వత్సరః । వై । తత్ । అపక్రమ్యేత్యప-క్రమ్య । అతిష్ఠత్ । యత్ ।
ఏతయా । దేవాః । అసురాణామ్ । ఓజః । బలమ్ । ఇన్ద్రియమ్ ।
వీర్యమ్ ॥ ౧౦ ॥ ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పశూన్ । అవృఞ్జత । త-
స్మాత్ । ఏతామ్ । సంవర్గ ఇతి సం-వర్గః । ఇతి । ఇష్టిమ్ । ఆహుః ।
యః । భ్రాతృవ్యవానితి భ్రాతృవ్య-వాన్ । స్యాత్ । సః । స్పర్ధ-
మానః । ఏతయా । ఇష్ట్వా । యజేత । అగ్నయే । సంవర్గాయేతి
సం-వర్గాయ । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా - కపాలమ్ ।
నిరితి । వపేత్ । తమ్ । శృతమ్ । ఆసన్నమిత్యా-సన్నమ్ । ఏ-
తేన । యజుషా । అభీతి । మృశేత్ । ఓజః । ఏవ । బలమ్ । ఇ-
న్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పశూన్ । భ్రాతృ-
వ్యస్య । వృఙ్క్తే । భవతి । ఆత్మనా । పరేతి । అస్య । భ్రాతృ-
వ్యః । భవతి ॥ ౧౧ ॥ బలమస్యైతయా దేవా అసురాణామోజో
బలమిన్ద్రియం వీర్యం పఞ్చచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౩ ॥

ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । అసృ-
జత । తాః । అస్మాత్ । సృష్టాః । పరాచీః । ఆయన్న్ । తాః ।
యత్ర । అవసన్న్ । తతః । గర్ముత్ । ఉదితి । అతిష్ఠత్ । తాః । బృహ-
స్పతిః । చ । అన్వవైత్తామిత్యను - అవైతామ్ । సః । అబ్రవీత్ ।

బృహస్పతిః । అనయా । త్వా । ప్రేతి । తిష్ఠాని । అథ । త్వా । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ఉపావర్తస్యన్తీత్యుప - ఆవర్తస్యన్తి । ఇతి । తమ్ । ప్రేతి । అతిష్ఠత్ । తతః । వై । ప్రజాపతిమితి ప్ర-జా-పతిమ్ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ఉపావర్తన్తేత్యుప-ఆవర్తన్త । యః । ప్రజాకామ ఇతి ప్రజా-కామః । స్యాత్ । తస్మై । ఏ-తమ్ । ప్రాజాపత్యమితి ప్రాజా-పత్యమ్ । గార్ముతమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ ॥ ౧౨ ॥ ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । ప్రేతి । జనయతి । ప్రజా-పతిరితి ప్రజా-పతిః । పశూన్ । అసృజత । తే । అస్మాత్ । సృ-ష్టాః । పరాఞ్చః । ఆయన్న్ । తే । యత్ర । అవసన్న్ । తతః । గర్ముత్ । ఉదితి । అతిష్ఠత్ । తాన్ । పూషా । చ । అన్వవైత్తా-మిత్యను - అవైత్ తామ్ । సః । అబ్రవీత్ । పూషా । అనయా । మా । ప్రేతి । తిష్ఠ । అథ । త్వా । పశవః । ఉపావర్తస్యన్తీత్యుప-ఆవర్తస్యన్తి । ఇతి । మామ్ । ప్రేతి । తిష్ఠ । ఇతి । సోమః । అబ్ర-వీత్ । మమ । వై ॥ ౧౩ ॥ అకృష్టపచ్యమిత్యకృష్ట-పచ్యమ్ । ఇతి । ఉభౌ । వామ్ । ప్రేతి । తిష్ఠాని । ఇతి । అబ్రవీత్ । తౌ । ప్రేతి । అతిష్ఠత్ । తతః । వై । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । పశవః । ఉపావర్తన్తేత్యుప-ఆవర్తన్త । యః । పశుకామ ఇతి పశు-కామః । స్యాత్ । తస్మై । ఏతమ్ । సౌమాపౌష్ణమితి సోమా - పౌష్ణమ్ ।

గార్ముతమ్ । చరుమ్ । నిరితి । వపేత్ । సోమాపూషణావితి
సోమా-పూషణౌ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన ।
ఉపేతి । ధావతి । తౌ । ఏవ । అస్మై । పశూన్ । ప్రేతి । జన-
యతః । సోమః । వై । రేతోధా ఇతి రేతః-ధాః । పూషా । ప-
శూనామ్ । ప్రజనయితేతి ప్ర-జనయితా । సోమః । ఏవ । అస్మై ।
రేతః । దధాతి । పూషా । పశూన్ । ప్రేతి । జనయతి ॥ ౧౮ ॥

వపేత్ప్రజాపతిం వై దధాతి పూషా త్రీణి చ ॥ ౪ ॥

అగ్నే । గోభిః । నః । ఆ । ఇహి । ఇన్దో ఇతి । పుష్ట్యా ।
జుషస్వ । నః । ఇన్ద్రః । ధర్తా । గృహేషు । నః । సవితా ।
యః । సహస్రియః । సః । నః । గృహేషు । రారణత్ । ఆ ।
పూషా । ఏతు । ఆ । వసు । ధాతా । దదాతు । నః । రయిమ్ ।
ఈశానః । జగతః । పతిః । సః । నః । పూర్ణేన । వావనత్ । త్వ-
ష్టా । యః । వృషభః । వృషా । సః । నః । గృహేషు । రార-
ణత్ । సహస్రేణ । అయుతేన । చ । యేన । దేవాః । అమృతమ్ ॥
౧౯ ॥ దీర్ఘమ్ । శ్రవః । దివి । ఐరయన్త । రాయః । పోష । త్వా-
మ్ । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ । గవామ్ । కుల్మిమ్ । జీవసే ।
ఆ । యువస్వ । అగ్నిః । గృహపతిరితి గృహ-పతిః । సోమః ।
విశ్వవనిరితి విశ్వ-వనిః । సవితా । సుమేధా ఇతి సు-మేధాః ।
స్వాహా । అగ్నే । గృహపత ఇతి గృహ-పతే । యః । తే । ఘృ-
త్యః । భాగః । తేన । సహః । ఓజః । ఆక్రమమాణాయేత్యా-క్రమ-

మాణాయ । ధేహి । శ్రైష్ఠ్యాత్ । పథః । మా । యోషమ్ ।
మూర్ధా । భూయాసమ్ । స్వాహా ॥ ౧౮ ॥

అమృతమష్టాత్రిగ్ం శచ్చ ॥ ౫ ॥

చిత్రయా । యజేత । పశుకామ ఇతి పశు-కామః । ఇయమ్ । వై । చిత్రా । యత్ । వై । అస్యామ్ । విశ్వమ్ । భూతమ్ । అధి । ప్రజాయత ఇతి ప్ర-జాయతే । తేన । ఇయమ్ । చిత్రా । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । చిత్రయా । పశుకామ ఇతి పశు-కామః । యజతే । ప్రేతి । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । పశుభిరితి పశు-భిః । మిథునైః । జాయతే । ప్రేతి । ఏవ । ఆగ్నేయేన । వాపయతి । రేతః । సౌమ్యేన । దధాతి । రేతః । ఏవ । హితమ్ । త్వష్టా । రూపాణి । వీతి । కరోతి । సారస్వతౌ । భవతః । ఏతత్ । వై । దైవ్యమ్ । మిథునమ్ । దైవ్యమ్ । ఏవ । అస్మై ॥ ౧౭ ॥ మిథునమ్ । మధ్యతః । దధాతి । పుష్ట్యై । ప్రజననాయేతి ప్ర - జననాయ । సినీవాల్యై । చరుః । భవతి । వాక్ । వై । సినీవాలీ । పుష్టిః । ఖలు । వై । వాక్ । పుష్టిమ్ । ఏవ । వాచమ్ । ఉపేతి । ఏతి । ఐన్ద్రః । ఉత్తమ ఇత్యుత్-తమః । భవతి । తేన । ఏవ । తత్ । మిథునమ్ । సప్త । ఏతాని । హవీగ్ంషి । భవన్తి । సప్త । గ్రామ్యాః । పశవః । సప్త । ఆరణ్యాః । సప్త । ఛన్దాగ్ంసి । ఉభయస్య । అవరుద్ధ్యై ఇత్యవ-రుద్ధ్యై । అథ । ఏతాః । ఆహుతీరిత్యా-హుతీః । జుహోతి । ఏతే । వై । దేవాః । పుష్టిపతయ ఇతి పుష్టి-పతయః ।

తే । ఏవ । అస్మిన్న్ । పుష్టిమ్ । దధతి । పుష్యతి । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । పశుభిరితి పశు-భిః । అథో ఇతి । యత్ । ఏతాః । ఆహుతీరిత్యా-హుతీః । జుహోతి । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై ॥ ౧౮ ॥

అస్మై త ఏవ ద్వాదశ చ ॥ ౬ ॥

మారుతమ్ । అసి । మరుతామ్ । ఓజః । అపామ్ । ధారామ్ । భిన్ధి । రమయత । మరుతః । శ్యైనమ్ । ఆయినమ్ । మనోజవసమితి మనః - జవసమ్ । వృషణమ్ । సువృక్తిమితి సు-వృక్తిమ్ । యేన । శర్ధః । ఉగ్రమ్ । అవసృష్టమిత్యవ-సృష్టమ్ । ఏతి । తత్ । అశ్వినా । పరీతి । ధత్తమ్ । స్వస్తి । పురోవాత ఇతి పురః-వాతః । వర్షన్న్ । జిన్వః । ఆవృదిత్యా-వృత్ । స్వాహా । వాతావదితి వాత-వత్ । వర్షన్న్ । ఉగ్రః । ఆవృదిత్యా- వృత్ । స్వాహా । స్తనయన్న్ । వర్షన్న్ । భీమః । ఆవృదిత్యా-వృత్ । స్వాహా । అనశని । అవస్ఫూర్జన్నిత్యవ - స్ఫూర్జన్న్ । దిద్యుత్ । వర్షన్న్ । త్వేషః । ఆవృదిత్యా-వృత్ । స్వాహా । అతిరాత్రమిత్యతి-రాత్రమ్ । వర్షన్న్ । పూర్తిః । ఆవృదిత్యా-వృత్ ॥ ౧౯ ॥

స్వాహా । బహు । హ । అయమ్ । అవృషాత్ । ఇతి । శ్రుతః । ఆవృదిత్యా-వృత్ । స్వాహా । ఆతపతీత్యా-తపతి । వర్షన్న్ । విరాడితి వి-రాట్ । ఆవృదిత్యా-వృత్ । స్వాహా । అవస్ఫూర్జన్నిత్యవ-స్ఫూర్జన్న్ । దిద్యుత్ । వర్షన్న్ । భూతః । ఆవృదిత్యా-వృత్ । స్వాహా । మాన్దాః । వాశాః । శున్ధ్యూః । అజిరాః । జ్యోతిష్మతీః ।

తమస్వరీః । ఉన్దతీః । సుఫేనా ఇతి సు - ఫేనాః । మిత్రభృత ఇతి మిత్ర-భృతః । క్షత్రభృత ఇతి క్షత్ర-భృతః । సురాష్ట్రా ఇతి సు-రాష్ట్రాః । ఇహ । మా । అవత । వృష్ణః । అశ్వస్య । సన్దానమితి సం-దానమ్ । అసి । వృష్ట్యై । త్వా । ఉప । నహ్యామి॥ ౨౦ ॥

ఫ్రా ర్తి రాష్ట్రా వృద్ధ్యై చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౭ ॥

దేవాః । వసవ్యాః । అగ్నే । సోమ । సూర్య । దేవాః । శర్మణ్యాః । మిత్రావరుణేతి మిత్రా-వరుణా । అర్యమన్ । దేవాః। సపీతయ ఇతి స-పీతయః । అపామ్ । నపాత్ । ఆశుహేమన్నిత్యాశు-హేమన్। ఉద్నః । దత్త । ఉదధిమిత్యుద-ధిమ్ । భిన్త । దివః । పర్జన్యాత్ । అన్తరిక్షాత్ । పృథివ్యాః । తతః । నః। వృష్ట్యా । అవత । దివా । చిత్ । తమః । కృణ్వన్తి । పర్జన్యేన । ఉదవాహేనేత్యుద-వాహేన । పృథివీమ్ । యత్ । వ్యున్దన్తీతి వి-ఉదన్తి। పరి । యమ్ । నరః । సుదానవ ఇతి సు-దానవః । దదాశుషే । దివః । కోశమ్ । అచుచ్యవుః । వి । పర్జన్యాః । సృజన్తి। రోదసీ ఇతి । అను । ధన్వనా । యన్తి ॥ ౨౧ ॥ వృష్టయః । ఉదిత । ఈరయథ । మరుతః । సముద్రతః । యూయమ్ । వృష్టిమ్ । వర్షయథ । పురీషిణః । న । వః । దస్రాః । ఉప । దస్యన్తి । ధేనవః । శుభమ్ । యాతామ్ । అను । రథాః । అవృత్సత । సృజ । వృష్టిమ్ । దివః । పరి । అద్భిరిత్యత్-భిః । సముద్రమ్ । పృణ । అబ్జా ఇత్యప్-జాః। అసి । ప్రథమజా ఇతి

ప్రథమ-జాః । బలమ్ । అసి । సముద్రియమ్ । ఉదితి । నమ్భయ ।
పృథివీమ్ । భిన్ధి । ఇదమ్ । దివ్యమ్ । నభః । ఉద్నః । దివ్యస్య ।
నః । దేహి । ఈశానః । వీతి । సృజ । దృతిమ్ । యే । దేవాః ।
దివిభాగా ఇతి దివి-భాగాః । యే । అన్తరిక్షభాగా ఇత్యన్తరిక్ష-
భాగాః । యే । పృథివిభాగా ఇతి పృథివి-భాగాః । తే । ఇమమ్ ।
యజ్ఞమ్ । అవన్తు । తే । ఇదమ్ । క్షేత్రమ్ । ఏతి । విశన్తు । తే ।
ఇదమ్ । క్షేత్రమ్ । అను । వీతి । విశన్తు ॥ ౨౨ ॥

యన్తి దేవా విగ్ం శతిశ్చ ॥ ౮ ॥

మారుతమ్ । అసి । మరుతామ్ । ఓజః । ఇతి । కృష్ణమ్ ।
వాసః । కృష్ణతూషమితి కృష్ణ-తూషమ్ । పరీతి । ధత్తే । ఏతత్ ।
వై । వృష్ట్యై । రూపమ్ । సరూప ఇతి స-రూపః । ఏవ । భూత్వా ।
పర్జన్యమ్ । వర్షయతి । రమయత । మరుతః । శ్యేనమ్ । ఆయి-
నమ్ । ఇతి । పశ్చాద్వాతమితి పశ్చాత్-వాతమ్ । ప్రతీతి । మీవతి ।
పురోవాతమితి పురః-వాతమ్ । ఏవ । జనయతి । వర్షస్య । అవ-
రుధ్యా ఇత్యవ-రుధ్యై । వాతనామానీతి వాత-నామాని । జుహోతి ।
వాయుః । వై । వృష్ట్యాః । ఈశే । వాయుమ్ । ఏవ । స్వేన ।
భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । సః । ఏవ । అస్మై ।
పర్జన్యమ్ । వర్షయతి । అష్టౌ ॥ ౨౩ ॥ జుహోతి । చతస్రః ।
వై । దిశః । చతస్రః । అవాన్తరదిశా ఇత్యవాన్తర-దిశాః । దిగ్భ్య
ఇతి దిక్-భ్యః । ఏవ । వృష్టిమ్ । సమ్ । ప్రేతి । చ్యావయతి । కృ-

ష్ణాజిన ఇతి కృష్ణ-అజినే । సమితి । యాతి । హవిః । ఏవ । అక్షః । అన్తర్వేదీత్యన్తః-వేది । సమితి । యాతి । అవరుధ్యా ఇత్యవ - రుధ్యై । యతీనామ్ । అద్యమానానామ్ । శీర్‌షాణి । పరేతి । అపతన్న్ । తే । ఖర్జూరాః । అభవన్న్ । తేషామ్ । రసః । ఊ - ర్ధ్వః । అపతత్ । తాని । కరీరాణి । అభవన్న్ । సౌమ్యాని । వై । కరీరాణి । సౌమ్యా । ఖలు । వై । ఆహుతిరిత్యా-హుతిః । దివః । వృష్టిమ్ । చ్యావయతి । యత్ । కరీరాణి । భవన్తి ॥ ౨౮ ॥ సౌ - మ్యయా । ఏవ । ఆహుత్యేత్యా-హుత్యా । దివః । వృష్టిమ్ । అవేతి । రున్ధే । మధుషా । సమితి । యాతి । అపామ్ । వై । ఏషః । ఓ - షధీనామ్ । రసః । యత్ । మధు । అద్భ్య ఇత్యత్-భ్యః । ఏవ । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । వర్‌షతి । అథో ఇతి । అద్భ్య ఇ - త్యత్-భ్యః । ఏవ । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । వృష్టిమ్ । నీతి । నయతి । మాన్ద్రాః । వాశాః । ఇతి । సమితి । యాతి । నామధే - యైరితి నామ-ధేయైః । ఏవ । ఏనాః । అచ్ఛ । ఏతి । అథో ఇతి । యథా । బ్రూయాత్ । అసౌ । ఏహి । ఇహి । ఇతి । ఏవమ్ । ఏవ । ఏనాః । నామధేయైరితి నామ-ధేయైః । ఏతి ॥ ౨౯ ॥ చ్యా - వయతి । వృష్ణః । అశ్వస్య । సన్దానమితి సం-దానమ్ । అసి । వృ - ష్ట్యై । త్వా । ఉపేతి । నహ్యామి । ఇతి । ఆహ । వృషా । వై । అశ్వః । వృషా । పర్జన్యః । కృష్ణః । ఇవ । ఖలు । వై । భూత్వా । వర్‌షతి । రూపేణ । ఏవ । ఏనమ్ । సమితి । అర్ధయతి । వర్‌షస్య ।

అవరుధ్యా ఇవ్యవ-రుధ్యై ॥ ౨౬ ॥

అష్టౌ భవన్తి నామధేయైరేకాన్న త్రింశచ్చ ॥ ౯ ॥

దేవాః । వసవ్యాః । దేవాః । శర్మణ్యాః । దేవాః । సపీతయ ఇతి స-పీతయః । ఇతి । ఏతి । బధ్నాతి । దైవతాభిః । ఏవ । అన్వహమిత్యను-అహమ్ । వృష్టిమ్ । ఇచ్ఛతి । యది । వర్షేత్ । తావతి । ఏవ । హోతవ్యమ్ । యది । న । వర్షేత్ । శ్వః । భూతే । హవిః । నిరితి । వపేత్ । అహోరాత్రే ఇత్యహః - రాత్రే । వై । మిత్రావరుణావితి మిత్రా-వరుణౌ । అహోరాత్రాభ్యామిత్యహః-రాత్రాభ్యామ్ । ఖలు । వై । పర్జన్యః । వర్షతి । నక్తమ్ । వా । హి । దివా । వా । వర్షతి । మిత్రావరుణావితి మిత్రా-వరుణౌ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ - ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తౌ । ఏవ । అస్మై ॥ ౨౭ ॥ అహోరాత్రాభ్యామిత్యహః - రాత్రాభ్యామ్ । పర్జన్యమ్ । వర్షయతః । అగ్నయే । ధామచ్ఛద ఇతి ధామ-ఛదే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా - కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । మారుతమ్ । సప్తకపాలమితి సప్త-కపాలమ్ । సౌర్యమ్ । ఏకకపాలమిత్యేక-కపాలమ్ । అగ్నిః । వై । ఇతః । వృష్టిమ్ । ఉదితి । ఈరయతి । మరుతః । సృష్టామ్ । నయన్తి । యదా । ఖలు । వై । అసౌ । ఆదిత్యః । న్యఙ్ । రశ్మిభిరితి రశ్మి-భిః । పర్యావర్తత ఇతి పరి-ఆవర్తతే । అథ । వర్షతి । ధామచ్ఛదితి ధామ-ఛత్ । ఇవ । ఖలు । వై । భూత్వా । వర్షతి ।

ఏతాః । వై । దేవతాః । వృష్ట్యాః । ఈశతే । తాః । ఏవ । స్వేన ।
భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి । ధావతి । తాః ॥ ౨౮ ॥
ఏవ । అస్మై । పర్జన్యమ్ । వర్షయన్తి । ఉత । అవర్షిష్యన్ ।
వర్షతి । ఏవ । సృజ । వృష్టిమ్ । దివః । పరి । అద్భిరిత్యత్-భిః ।
సముద్రమ్ । పృణ । ఇతి । ఆహ । ఇమాః । చ । ఏవ । అమూః ।
చ । అపః । సమితి । అర్ధయతి । అథో ఇతి । ఆభిః । ఏవ । అమూః ।
అచ్ఛ । ఏతి । అబ్జా ఇత్యప్-జాః । అసి । ప్రథమజా ఇతి ప్రథమ-
జాః । బలమ్ । అసి । సముద్రియమ్ । ఇతి । ఆహ । యథాయజు-
రితి యథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ । ఉదితి । నమ్భయ । పృథివీమ్ ।
ఇతి । వర్షాహ్వామితి వర్ష-హ్వామ్ । జుహోతి । ఏషా । వై ।
ఓషధీనామ్ । వృష్టివనిరితి వృష్టి-వనిః । తయా । ఏవ । వృష్టిమ్ ।
పరి । చ్యావయతి । యే । దేవాః । దివిభాగా ఇతి దివి-భాగాః ।
ఇతి । కృష్ణాజినమితి కృష్ణ-అజినమ్ । అవేతి । ధూనోతి । ఇమే ।
ఏవ । అస్మై । లోకాః । ప్రీతాః । అభీష్టా ఇత్యభి-ఇష్టాః । భవన్తి ॥ ౨౯ ॥

అస్మై ధావన్తి తా వా ఏకవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧౦ ॥

సర్వాణి । ఛన్దాగ్ంసి । ఏతస్యామ్ । ఇష్ట్యామ్ । అనూచ్యా-
నీత్యను-ఉచ్యాని । ఇతి । ఆహుః । త్రిష్టుభః । వై । ఏతత్ । వీర్యమ్ ।
యత్ । కకుత్ । ఉష్ణిహా । జగత్యై । యత్ । ఉష్ణిహాకకుభావిత్యుష్ణిహా-
కకుభౌ । అన్వాహేత్యను-ఆహ । తేన । ఏవ । సర్వాణి । ఛన్దా-
గ్ంసి । అవేతి । రున్ధే । గాయత్రీ । వై । ఏషా । యత్ । ఉష్ణి-

హి । యాని । చత్వారి । అధీతి । అక్షరాణి । చతుష్పాద ఇతి చతుః-పాదః । ఏవ । తే । పశవః । యథా । పురోడాశే । పురోడాశః । అధీతి । ఏవమ్ । ఏవ । తత్ । యత్ । ఋచి । అధీతి । అక్షరాణి । యత్ । జగత్యా ॥ ౩౦ ॥ పరిదధ్యాదితి పరి-దధ్యాత్ । అన్తమ్ । యజ్ఞమ్ । గమయేత్ । త్రిష్టుభా । పరీతి । దధాతి । ఇన్ద్రియమ్ । వై । వీర్యమ్ । త్రిష్టుక్ । ఇన్ద్రియే । ఏవ । వీర్యే । యజ్ఞమ్ । ప్రతీతి । స్థాపయతి । న । అన్తమ్ । గమయతి । అగ్నే । త్రీ । తే । వాజినా । త్రీ । సధస్థేతి సధ-స్థా । ఇతి । త్రివత్యేతి త్రి-వత్యా-పరీతి । దధాతి । సరూపత్వాయేతి సరూప-త్వాయ । సర్వః । వై । ఏషః । యజ్ఞః । యత్ । త్రైధాతవీయమ్ । కామాయ కామాయేతి కామాయ-కామాయ । ప్రేతి । యుజ్యతే । సర్వేభ్యః । హి । కామేభ్యః । యజ్ఞః । ప్రయుజ్యత ఇతి ప్ర-యుజ్యతే । త్రైధాతవీయేన । యజేత । అభిచరన్నిత్యభి-చరన్ । సర్వః । వై ॥ ౩౧ ॥ ఏషః । యజ్ఞః । యత్ । త్రైధాతవీయమ్ । సర్వేణ । ఏవ । ఏనమ్ । యజ్ఞేన । అభీతి । చరతి । స్తృణుతే । ఏవ । ఏనమ్ । ఏతయా । ఏవ । యజేత । అభిచర్యమాణ ఇత్యభి-చర్యమాణః । సర్వః । వై । ఏషః । యజ్ఞః । యత్ । త్రైధాతవీయమ్ । సర్వేణ । ఏవ । యజ్ఞేన । యజతే । న । ఏనమ్ । అభిచరన్నిత్యభి-చరన్ । స్తృణుతే । ఏతయా । ఏవ । యజేత । సహస్రేణ । యక్ష్యమాణః । ప్రజాతమితి ప్ర-జాతమ్ । ఏవ । ఏనత్ ।

దదాతి । ఏతయా । ఏవ । యజేత । సహస్రేణ । ఈజానః ।
అన్తమ్ । వై । ఏషః । పశూనామ్ । గచ్ఛతి ॥ ౩౨ ॥ యః । స-
హస్రేణ । యజతే । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । ఖలు । వై ।
పశూన్ । అసృజత । తాన్ । త్రైధాతవీయేన । ఏవ । అసృజత ।
యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । త్రైధాతవీయేన । పశుకామ ఇతి ప-
శు-కామః । యజతే । యస్మాత్ । ఏవ । యోనేః । ప్రజాపతి-
రితి ప్రజా-పతిః । పశూన్ । అసృజత । తస్మాత్ । ఏవ । ఏనాన్ ।
సృజతే । ఉపేతి । ఏనమ్ । ఉత్తరమిత్యుత్-తరమ్ । సహస్రమ్ ।
నమతి । దేవతాభ్యః । వై । ఏషః । ఏతి । వృశ్చ్యతే । యః ।
యక్ష్యే । ఇతి । ఉక్త్వా । న । యజతే । త్రైధాతవీయేన । య-
జేత । సర్వాః । వై । ఏషః । యజ్ఞః ॥ ౩౩ ॥ యత్ । త్రైధాత-
వీయమ్ । సర్వేణ । ఏవ । యజ్ఞేన । యజతే । న । దేవతాభ్యః ।
ఏతి । వృశ్చ్యతే । ద్వాదశకపాల ఇతి ద్వాదశ-కపాలః । పురో-
డాశః । భవతి । తే । త్రయః । చతుష్కపాలా ఇతి చతుః-కపా-
లాః । త్రిష్షమృద్ధత్వాయేతి త్రిష్షమృద్ధ-త్వాయ । త్రయః । పు-
రోడాశాః । భవన్తి । త్రయః । ఇమే । లోకాః । ఏషామ్ । లో-
కానామ్ । ఆప్త్యై । ఉత్తరఉత్తర ఇత్యుత్తరః-ఉత్తరః । జ్యా-
యాన్ । భవతి । ఏవమ్ । ఇవ । హి । ఇమే । లోకాః । యవ-
మయ ఇతి యవ-మయః । మధ్యే । ఏతత్ । వై । అన్తరిక్షస్య ।
రూపమ్ । సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై । సర్వేషామ్ । అభిగమయ-

న్నిత్యభి-గ్రమయన్న్। అవేత్। ద్యతి। అథమ్బటాక్-గ్రమిత్యథమ్బట్-
క్వార్తమ్ । హిరణ్యమ్ । దదాతి । తేజః । ఏవ ॥ ౩౪ ॥ అవేత ।
రున్ధై । తార్ప్యమ్ । దదాతి । పశూన్ । ఏవ । అవేత । రున్ధై ।
ధేనుమ్ । దదాతి । ఆశిష ఇత్యా-శిషః । ఏవ । అవేత । రున్ధై ।
సామ్నః । వై । ఏషః । వర్ణః । యత్ । హిరణ్యమ్ । యజుషామ్।
తార్ప్యమ్ । ఉక్థామదానామిత్యుక్థ - మదానామ్ । ధేనుః । ఏ -
తాన్ । ఏవ । సర్వాన్ । వర్ణాన్ । అవేత్। రున్ధై ॥ ౩౫ ॥ జగ-
త్యాఽభిచరన్థసర్త్వో వై గచ్ఛతి యజ్ఞస్తేజ ఏవ త్రిగ్ంశచ్చ ॥౧౧॥

త్వష్టా । హతపుత్ర ఇతి హత-పుత్రః । వీన్ద్రమితి వి-
ఇన్ద్రమ్ । సోమమ్ । ఏతి । అహరత్ । తస్మిన్న్। ఇన్ద్రః । ఉప-
హావమిత్యుప-హావమ్ । ఐచ్ఛత । తమ్ । న । ఉపేత । అహూ -
యత । పుత్రమ్ । మే । అవధీః । ఇతి। సః । యజ్ఞవైశసమితి య -
జ్ఞ-వైశసమ్ । కృత్వా । ప్రాసహేతి ప్ర-సహా । సోమమ్ ।
అపిబత్ । తస్య । యత్ । అత్యశిష్యతేత్యతి-అశిష్యత । తత్ ।
త్వష్టా । ఆహవనీయమిత్యా - హవనీయమ్ । ఉప । ప్రేతి । అవ-
ర్తయత్ । స్వాహా । ఇన్ద్రశత్రురితీన్ద్ర-శత్రుః । వర్ధస్వ।
ఇతి । సః । యావత్ । ఊర్ధ్వః । పరావిధ్యతీతి పరా-విధ్యతి ।
తావతి । స్వయమ్ । ఏవ । వ్యేతి । అరమత । యది । వా । తా-
వత్ । ప్రవణమితి ప్ర-వణమ్ ॥ ౩౬ ॥ ఆసీత్ । యది। వా। తా-
వత్ । అధీత్। అగ్నేః। ఆసీత్ ।సః।సంభవన్నితి సం-భవన్న్।అగ్నీ-

షోమావిత్యగ్నీ-సోమా । అభి । సమితి । అభవత్ । సః । ఇషు-మాత్రమిషుమాత్రమితీషుమాత్రం - ఇషుమాత్రమ్ । విష్వఙ్ । అవర్ధత । సః । ఇమాన్ । లోకాన్ । అవృణోత్ । యత్ । ఇమాన్ । లోకాన్ । అవృణోత్ । తత్ । వృత్రస్య । వృత్రత్వమితి వృత్ర-త్వమ్ । తస్మాత్ । ఇన్ద్రః । అబిభేత్ । అపీతి । త్వష్టా । తస్మై । త్వష్టా । వజ్రమ్ । అసిఞ్చత్ । తపః । వై । సః । వజ్రః । ఆసీత్ । తమ్ । ఉద్యన్తుమిత్యుత్ - యన్తుమ్ । న । అశక్నోత్ । అథ । వై । తర్-హి । విష్ణుః ॥ ౩౭ ॥ అన్యా । దేవతా । ఆసీత్ । సః । అబ్ర-వీత్ । విష్ణో । ఏతి । ఇహి । ఇదమ్ । ఏతి । హరిష్యావః । యేన । అయమ్ । ఇదమ్ । ఇతి । సః । విష్ణుః । త్రేధా । ఆత్మానమ్ । వి । నీతి । అధత్త । పృథివ్యామ్ । తృతీయమ్ । అన్తరిక్షే । తృ-తీయమ్ । దివి । తృతీయమ్ । అభిపర్యావర్తాదిత్యభి-పర్యావర్తాత్ । హి । అబిభేత్ । యత్ । పృథివ్యామ్ । తృతీయమ్ । ఆసీత్ । తేన । ఇన్ద్రః । వజ్రమ్ । ఉదితి । అయచ్ఛత్ । విష్ణ్వనుస్థిత ఇతి విష్ణు-అనుస్థితః । సః । అబ్రవీత్ । మా । మే । ప్రేతి । హాః । అస్తి । వై । ఇదమ్ ॥ ౩౮ ॥ మయి । వీర్యమ్ । తత్ । తే । ప్రేతి । దాస్యామి । ఇతి । తత్ । అస్మై । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । తత్ । ప్రతీతి । అగృహ్ణాత్ । అధాః । మా । ఇతి । తత్ । విష్ణవే । అతి । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । తత్ । విష్ణుః । ప్రతీతి । అగృహ్ణాత్ । అ-స్మాసు । ఇన్ద్రః । ఇన్ద్రియమ్ । దధాతు । ఇతి । యత్ । అన్త-

రిత్యై । తృతీయమ్ । ఆసీత్ । తేన । ఇన్ద్రః । వజ్రమ్ । ఉదితి ।
అయచ్ఛత్ । విష్ణ్వనుస్థిత ఇతి విష్ణు-అనుస్థితః । సః । అబ్రవీత్ ।
మా । మే । ప్రేతి । హాః । అస్తి । వై । ఇదమ్ ॥ ౩౯ ॥ మయి ।
వీర్యమ్ । తత్ । తే । ప్రేతి । దాస్యామి । ఇతి । తత్ । అస్మై ।
ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । తత్ । ప్రతీతి । అగృహ్ణాత్ । ద్విః । మా ।
అధాః । ఇతి । తత్ । విష్ణవే । అతి । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । తత్ ।
విష్ణుః । ప్రతీతి । అగృహ్ణాత్ । అస్మాసు । ఇన్ద్రః । ఇన్ద్రియమ్ ।
దధాతు । ఇతి । యత్ । దివి । తృతీయమ్ । ఆసీత్ । తేన । ఇ-
న్ద్రః । వజ్రమ్ । ఉదితి । అయచ్ఛత్ । విష్ణ్వనుస్థిత ఇతి విష్ణు -
అనుస్థితః । సః । అబ్రవీత్ । మా । మే । ప్రేతి । హాః । యేన ।
అహమ్ ॥ ౪౦ ॥ ఇదమ్ । అస్మి । తత్ । తే । ప్రేతి । దాస్యామి ।
ఇతి । త్వీ3 । ఇతి । అబ్రవీత్ । సంధామితి సం- ధామ్ । తు ।
నమితి । దధావహై । త్వామ్ । ఏవ । ప్రేతి । విశాని । ఇతి ।
యత్ । మామ్ । ప్రవిశేరితి ప్ర-విశేః । కిమ్ । మా । భుఞ్జ్యాః ।
ఇతి । అబ్రవీత్ । త్వామ్ । ఏవ । ఇన్ధీయ । తవ । భోగాయ ।
త్వామ్ । ప్రేతి । విశేయమ్ । ఇతి । అబ్రవీత్ । తమ్ । వృత్రః ।
ప్రేతి । అవిశత్ । ఉదరమ్ । వై । వృత్రః । క్షుత్ । ఖలు । వై ।
మనుష్యస్య । భ్రాతృవ్యః । యః ॥ ౪౧ ॥ ఏవమ్ । వేద । హన్తి ।
క్షుధమ్ । భ్రాతృవ్యమ్ । తత్ । అస్మై । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ ।
తత్ । ప్రతీతి । అగృహ్ణాత్ । త్రిః । మా । అధాః । ఇతి । తత్ ।

విష్ణవే । అతి । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । తత్ । విష్ణుః । ప్రతీతి । అ-గృహ్ణాత్ । అస్మాసు । ఇన్ద్రః । ఇన్ద్రియమ్ । దధాతు । ఇతి । యత్ । త్రిః । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । త్రిః । ప్రత్యగృహ్ణాదితి ప్రతి-అగృహ్ణాత్ । తత్ । త్రిధాతోరితి త్రి-ధాతోః । త్రిధాతుత్వమితి త్రిధాతు-త్వమ్ । యత్ । విష్ణుః । అన్వతిష్ఠతేత్యను-అతిష్ఠత । విష్ణవే । అతి । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । తస్మాత్ । ఐన్ద్రావైష్ణవమిత్యైన్ద్రా-వైష్ణవమ్ । హవిః । భవతి । యత్ । వై । ఇదమ్ । కిమ్ । చ । తత్ । అస్మై । తత్ । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । ఋచః । సామాని । యజూꣳషి । సహస్రమ్ । వై । అస్మై । తత్ । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । తస్మాత్ । సహస్రదక్షిణమితి సహస్ర దక్షిణమ్ ॥ ౮౨ ॥ ప్రవణం విష్ణురాఽఽ ఇదమ్మిదమ్సహం మో భవత్యేకవిꣳశతిశ్చ ॥ ౧౨ ॥

దేవాః । వై । రాజన్యాత్ । జాయమానాత్ । అబిభయుః । తమ్ । అన్తః । ఏవ । సన్తమ్ । దామ్నా । అపేతి । ఔమ్భన్ । సః । వై । ఏషః । అపోబ్ధ ఇత్యప-ఉబ్ధః । జాయతే । యత్ । రాజన్యః । యత్ । వై । ఏషః । అనపోబ్ధ ఇత్యనప-ఉబ్ధః । జాయేత । వృత్రాణి । ఘ్నన్ । చరేత్ । యమ్ । కామయేత । రాజన్యమ్ । అనపోబ్ధ ఇత్యనప-ఉబ్ధః । జాయేత । వృత్రాణి । ఘ్నన్ । చరేత్ । ఇతి । తస్మై । ఏతమ్ । ఐన్ద్రాబార్హస్పత్యమిత్యైన్ద్రా-బార్హస్పత్యమ్ । చరుమ్ । నిరితి ।

వపేత్ । ఇన్ద్రః । వై । రాజన్యః । బ్రహ్మ । బృహస్పతిః । బ్రహ్మ-
ణా । ఏవ । ఏనమ్ । దామ్నః । అపోమ్భనాదిత్యప-ఉమ్భనాత్ ।
ముఞ్చతి । హిరణ్మయమ్ । దామ । దక్షిణా । సాక్షాదితి స-అ -
క్షాత్ । ఏవ । ఏనమ్ । దామ్నః । అపోమ్భనాదిత్యప-ఉమ్భనా-
త్ । ముఞ్చతి ॥ ४३ ॥ ఏనం ద్వాదశ చ ॥ ౧३ ॥

నవోనవ ఇతి నవః-నవః । భవతి । జాయమానః । అహ్నామ్ ।
కేతుః । ఉషసామ్ । ఏతి । అగ్రే । భాగమ్ । దేవేభ్యః । వీతి ।
దధాతి । ఆయన్నిత్యా-యన్ । ప్రేతి । చన్ద్రమాః । తిరతి ।
దీర్ఘమ్ । ఆయుః । యమ్ । ఆదిత్యాః । అగ్‌ంశుమ్ । ఆప్యాయయ-
యన్తీత్యా-ప్యాయయన్తి । యమ్ । అక్షితమ్ । అక్షితయః । పిబ-
న్తి । తేన । నః । రాజా । వరుణః । బృహస్పతిః । ఏతి । ప్యా-
యయన్తు । భువనస్య । గోపా ఇతి గో-పాః । ప్రాచ్యామ్ । దిశి ।
త్వమ్ । ఇన్ద్ర । అసి । రాజా । ఉత । ఉదీచ్యామ్ । వృత్ర -
హన్నితి వృత్ర-హన్ । వృత్రహేతి వృత్ర-హా । అసి । యత్ర ।
యన్తి । స్రోత్యాః । తత్ ॥ ४४ ॥ జితమ్ । తే ।
దక్షిణతః । వృషభః । ఏధి । హవ్యః । ఇన్ద్రః । జయాతి ।
న । పరేతి । జయాతై । అధిరాజ ఇత్యధి - రాజః । రా -
జస్వితి రాజ-సు । రాజయాతి । విశ్వాః । హి । భూయాః । పృ-
తనాః । అభిష్టీః । ఉపసద్య ఇత్యుప-సద్యః । నమస్యః । యథా ।
అసత్ । అస్య । ఇత్ । ఏవ । ప్రేతి । రిరిచే । మహిత్వమితి మ-

హి-త్వమ్। దివః । పృథివ్యాః । పరీతి । అన్తరిక్షాత్ । స్వరాడితి స్వ-రాట్ । ఇన్ద్రః । దమే । ఏతి । విశ్వగూర్త ఇతి విశ్వ-గూర్తః। స్వరిః । అమత్రః । వవక్షే । రణాయ । అభీతి । త్వా । శూర । నోనుమః । అదుగ్ధాః । ఇవ । ధేనవః । ఈశానమ్ ॥ ౪౫ ॥ అస్య। జగతః । సువర్దృశమితి సువః-దృశమ్ । ఈశానమ్ । ఇన్ద్ర । తస్థుషః । త్వామ్ । ఇత్ । హి । హవామహే । సాతా । వాజస్య। కారవః । త్వామ్ । వృత్రేషు । ఇన్ద్ర । సత్పతిమితి సత్-పతిమ్। నరః। త్వామ్। కాష్ఠాసు । అర్వతః । యత్ । ద్యావః । ఇన్ద్ర । తే । శతమ్ । శతమ్ । భూమీః । ఉత । స్యుః । న । త్వా । వజ్రిన్న్ । సహస్రమ్ । సూర్యాః । అన్వితి । న । జాతమ్ । అష్ట । రోదసీ ఇతి । పిబ । సోమమ్ । ఇన్ద్ర । మన్దతు । త్వా । యమ్ । తే। సుషావ । హర్యశ్వేతి హరి-అశ్వ । అద్రిః ॥ ౪౬ ॥ సోతుః । బాహుభ్యామితి బాహు-భ్యామ్ । సుయత ఇతి సు-యతః । న । అర్వా । రేవతీః । నః । సధమాద ఇతి సధ-మాదః । ఇన్ద్ర । సన్తు । తువివాజా ఇతి తువి-వాజాః । క్షుమన్తః । యాభిః । మదేమ । ఉదితి । అగ్నే । శుచయః । తవ । వీతి । జ్యోతిషా । ఉదితి । ఉ । త్యమ్ । జాతవేదసమితి జాత-వేదసమ్ । సప్త । త్వా । హరితః । రథే । వహన్తి । దేవ । సూర్య । శోచిష్కేశమితి శోచిః-కేశమ్ । విచక్షణేతి వి-చక్షణ । చిత్రమ్ । దేవానామ్। ఉదితి । అగాత్ । అనీకమ్ । చక్షుః । మిత్రస్య । వరుణస్య । అ-

గ్నేః । పతి । అప్సాః । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । అ-
న్తరిక్షమ్ । సూర్యః । ఆత్మా । జగతః । తస్థుషః ॥ ४६ ॥ చ ।
విశ్వే । దేవాః । ఋతావృధ ఇత్యృత-వృధః । ఋతుభిరిత్యృతు-
భిః । హవనశ్రుత ఇతి హవన - శ్రుతః । జుషన్తామ్ । యుజ్యమ్ ।
పయః । విశ్వే । దేవాః । శృణుత । ఇమమ్ । హవమ్ । మే । యే ।
అన్తరిక్షే । యే । ఉప । ద్యవి । స్థ । యే । అగ్నిజిహ్వా ఇత్య-
గ్ని-జిహ్వాః । ఉత । వా । యజత్రాః । ఆసద్యేత్యా-సద్య । అ-
స్మిన్న్ । బర్హిషి । మాదయధ్వమ్ ॥ ४७ ॥

తదీశానమద్రిస్తస్థుషస్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ११ ॥

దేవా మనుష్యా దేవాసురా అబ్రువన్దేవాసురాస్తేషాం
గాయత్రీ ప్రజాపతిస్తా యత్రాగ్నే గోభిశ్చిత్రయా మారుతం
దేవా వసవ్యా అగ్నే మారుతమితి దేవా వసవ్యా దేవాశ్శర్మణ్యా-
స్సర్వాణి త్వష్టా హతపుత్రో దేవా వై రాజన్యాన్నవోనవశ్చతు-
ర్దశ ॥ ११ ॥

దేవా మనుష్యాః ప్రజాం పశూన్దేవా వసవ్యాః పరిధ-
ధ్యాద్ధిదమస్మ్యష్టాచత్వారిగ్ంశత్ ॥ ४७ ॥

దేవా మనుష్యా మాదయధ్వమ్.

హరిః ఓమ్.

ద్వితీయకాణ్డే
పఞ్చమప్రశ్నః

హరిః ఓమ్ ॥ విశ్వరూప ఇతి విశ్వ-రూపః । వై । త్వా-
ష్ట్రః । పురోహిత ఇతి పురః-హితః । దేవానామ్ । ఆసీత్ ।
స్వస్రీయః । అసురాణామ్ । తస్య । త్రీణి । శీర్షాణి । ఆసన్ ।
సోమపానమితి సోమ-పానమ్ । సురాపానమితి సురా-పానమ్ ।
అన్నాదనమిత్యన్న - అదనమ్ । సః । ప్రత్యక్షమితి ప్రతి-అక్షమ్ ।
దేవేభ్యః । భాగమ్ । అవదత్ । పరోక్షమితి పరః-అక్షమ్ । అ-
సురేభ్యః । సర్వస్మై । వై । ప్రత్యక్షమితి ప్రతి-అక్షమ్ । భాగమ్ ।
వదన్తి । యస్మై । ఏవ । పరోక్షమితి పరః-అక్షమ్ । వదన్తి । తస్య ।
భాగః । ఉదితః । తస్మాత్ । ఇన్ద్రః । అబిభేత్ । ఈదృఙ్ । వై ।
రాష్ట్రమ్ । వీతి । పర్యావర్తయతీతి పరి-ఆవర్తయతి । ఇతి । తస్య ।
వజ్రమ్ । ఆదాయేత్యా - దాయ । శీర్షాణి । అచ్ఛినత్ । యత్ ।
సోమపానమితి సోమ-పానమ్ ॥ ౧ ॥ ఆసీత్ । సః । కపిఞ్జలః ।
అభవత్ । యత్ । సురాపానమితి సురా-పానమ్ । సః । కలవి-
ఙ్కః । యత్ । అన్నాదనమిత్యన్న - అదనమ్ । సః । తిత్తిరిః ।
తస్య । అఞ్జలినా । బ్రహ్మహత్యామితి బ్రహ్మ-హత్యామ్ । ఉపేతి ।
అగృహ్ణాత్ । తామ్ । సంవత్సరమితి సం-వత్సరమ్ । అబిభః ।
తమ్ । భూతాని । అభి । అక్రోశన్ । బ్రహ్మహన్నితి బ్రహ్మ-

షాణ్ణి । ఇతి । సః । పృథివీమ్ । ఉపేతి । అసీదత్ । అస్యై ।
బ్రహ్మహత్యాయా ఇతి బ్రహ్మ-హత్యాయై । తృతీయమ్ । ప్రతీతి ।
గృహాణ । ఇతి । సా । అబ్రవీత్ । వరమ్ । వృణై । ఖా-
తాత్ । పరాభవిష్యన్తీతి పరా-భవిష్యన్తీ । మన్యే । తతః ।
మా । పరేతి । భూవమ్ । ఇతి । పురా । తే ॥ ౨ ॥ సంవథ్సరా-
దితి సం-వథ్సరాత్ । అపీతి । రోహాత్ । ఇతి । అబ్రవీత్ । త-
స్మాత్ । పురా । సంవథ్సరాదితి సం-వథ్సరాత్ । పృథివ్యై ।
ఖాతమ్ । అపీతి । రోహతి । వారేవృతమితి వారే-వృతమ్ । హి ।
అస్యై । తృతీయమ్ । బ్రహ్మహత్యాయా ఇతి బ్రహ్మ-హత్యాయై ।
ప్రతీతి । అగృహ్ణాత్ । తత్ । స్వకృతమితి స్వ-కృతమ్ । ఇరిణమ్ ।
అభవత్ । తస్మాత్ । ఆహితాగ్నిరిత్యాహిత-అగ్నిః । శ్రద్ధా-
దేవ ఇతి శ్రద్ధా-దేవః । స్వకృత ఇతి స్వ-కృతే । ఇరిణే । న ।
అవేతి । స్యేత్ । బ్రహ్మహత్యాయా ఇతి బ్రహ్మ-హత్యాయై ।
హి । ఏషః । వర్ణః । సః । వనస్పతీన్ । ఉపేతి । అసీదత్ । అ-
స్యై । బ్రహ్మహత్యాయా ఇతి బ్రహ్మ-హత్యాయై । తృతీయమ్ ।
ప్రతీతి । గృహ్ణీత । ఇతి । తే । అబ్రువన్ । వరమ్ । వృణామ-
హై । వృక్ణాత్ ॥ ౩ ॥ పరాభవిష్యన్త ఇతి పరా-భవిష్యన్తః ।
మన్యామహై । తతః । మా । పరేతి । భూమ । ఇతి । ఆవ్రశ్చ-
నాదిత్యా-వ్రశ్చనాత్ । వః । భూయాంసః । ఉదితి । తిష్ఠాన్ ।
ఇతి । అబ్రవీత్ । తస్మాత్ । ఆవ్రశ్చనాదిత్యా-వ్రశ్చనాత్ । వృ-

ఘ్నానామ్ । భూయాగ్ంసః । ఉదితి । తిష్ఠన్తి । వారేవృత్తమితి
వారే-వృత్తమ్ । హి । ఏషామ్ । తృతీయమ్ । బ్రహ్మహత్యా -
యా ఇతి బ్రహ్మ-హత్యాయై । ప్రతీతి । అగృహ్ణన్ । సః । ని -
ర్యాస ఇతి నిః-యాసః । అభవత్ । తస్మాత్ । నిర్యాసస్యేతి
నిః-యాసస్య । న । ఆశ్యమ్ । బ్రహ్మహత్యాయా ఇతి బ్రహ్మ -
హత్యాయై । హి । ఏషః । వర్ణః । అథో ఇతి । ఖలు । యః । ఏ-
వ । లోహితః । యః । వా । ఆవ్రశ్చనాదిత్యా-వ్రశ్చనాత్ । ని-
ర్యేషతీతి నిః-యేషతి । తస్య । న । ఆశ్యమ్ ॥ ౪ ॥ కామమ్। అ-
న్యస్య । సః । స్త్రీషగ్ంసాదమితి స్త్రీ-సగ్ంసాదమ్ । ఉపేతి ।
అసీదత్ । అస్యై । బ్రహ్మహత్యాయా ఇతి బ్రహ్మ-హత్యాయై।
తృతీయమ్ । ప్రతీతి । గృహ్ణీత । ఇతి । తాః । అబ్రువన్ । వ -
రమ్ । వృణామహై। ఋత్వియాత్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । వి -
న్దామహై । కామమ్ । ఆ । విజనిత్రోరితి వి - జనిత్రోః । సమితి ।
భవామ । ఇతి । తస్మాత్ । ఋత్వియాత్ । స్త్రియః । ప్రజా -
మితి ప్ర-జామ్। విన్దన్తే । కామమ్ । ఆ । విజనిత్రోరితి వి-జనిత్రోః।
సమితి । భవన్తి । వారేవృత్తమితి వారే-వృత్తమ్ । హి । ఆసామ్।
తృతీయమ్ । బ్రహ్మహత్యాయా ఇతి బ్రహ్మ-హత్యాయై । ప్రతీతి
అగృహ్ణన్ । సా । మలవద్వాసా ఇతి మలవత్ -వాసాః। అభ -
వత్ । తస్మాత్ । మలవద్వాసస ఇతి మలవత్ -వాససా । న । స -
మితి । వదేత ॥ ౫ ॥ న । సహ । ఆసీత । న। అస్యాః । అన్నమ్।

అభ్యాత్ । బ్రహ్మహత్యాయా ఇతి బ్రహ్మ-హత్యాయై । హి । ఏ-
షా । వర్ణమ్ । ప్రతిముచ్యేతి ప్రతి-ముచ్య । ఆస్తే । అథో ఇతి । ఖలు ।
ఆహుః । అభ్యఞ్జనమిత్యభి-అఞ్జనమ్ । వావ । స్త్రియాః । అన్నమ్ ।
అభ్యఞ్జనమిత్యభి-అఞ్జనమ్ । ఏవ । న । ప్రతిగృహ్యమితి ప్రతి -
గృహ్యమ్ । కామమ్ । అన్యత్ । ఇతి । యామ్ । మలవద్వాసస-
మితి మలవత్ -వాససమ్ । సమ్భవన్తీతి సం-భవన్తి । యః । తతః ।
జాయతే । సః । అభిశస్త ఇత్యభి-శస్తః । యామ్ । అరణ్యే । తస్యై ।
స్తేనః । యామ్ । పరాచీమ్ । తస్యై । హ్రీతముఖీతి హ్రీత-ముఖీ ।
అపగల్భ ఇత్యప-గల్భః । యా । స్నాతి । తస్యాః । అప్స్విత్యప్ -
సు । మారుకః । యా ॥ ౬ ॥ అభ్యఙ్క్త ఇత్యభి-అఙ్క్తే । తస్యై ।
దుశ్చర్మేతి దుః-చర్మా । యా । ప్రలిఖత ఇతి ప్ర-లిఖతే । తస్యై ।
ఖలతిః । అపమారీత్యప-మారీ । యా । ఆఙ్క్త ఇత్యా-అఙ్క్తే ।
తస్యై । కాణః । యా । దతః । ధావతే । తస్యై । శ్యావదన్ని-
తి శ్యావ-దన్ । యా । నఖాని । నికృన్తత ఇతి ని-కృన్తతే ।
తస్యై । కునఖీ । యా । కృణత్తి । తస్యై । క్లీబః । యా । రజ్జుమ్ ।
సృజతి । తస్యాః । ఉద్బన్ధుక ఇత్యుత్- బన్ధుకః । యా । పర్ణేన ।
పిబతి । తస్యాః । ఉన్మాదుక ఇత్యుత్ -మాదుకః । యా । ఖర్వేణ ।
పిబతి । తస్యై । ఖర్వః । తిస్రః । రాత్రీః । వ్రతమ్ । చరేత్ ।
అఞ్జలినా । వా । పిబేత్ । అఖర్వేణ । వా । పాత్రేణ । ప్ర -
జాయా ఇతి ప్ర-జాయై । గోపీథాయ ॥ ౭ ॥ యత్స్మసాసంతే

వృష్ణ్యాత్తస్య నాశ్యంవదేత్ర మారుత్తో యాఖర్వాణ వ్రాతీర్గణి చ ॥ ౧ ॥

త్వష్టా । హతపుత్ర ఇతి హత-పుత్రః । వీన్ద్రమితి వి-ఇన్ద్రమ్ । సోమమ్ । ఏతి । అహరత్ । తస్మిన్న్ । ఇన్ద్రః । ఉపహవమిత్యుప-హవమ్ । ఐచ్ఛత । తమ్ । న । ఉపేతి । అహ్వయత । పుత్రమ్ । మే । అవధీః । ఇతి । సః । యజ్ఞవైశసమితి యజ్ఞ-వైశసమ్ । కృత్వా । ప్రాసహేతి ప్ర-సహా । సోమమ్ । అపిబత్ । తస్య । యత్ । అత్యశిష్యతేత్యతి-అశిష్యత । తత్ । త్వష్టా । ఆహవనీయమిత్యా-హవనీయమ్ । ఉప । ప్రేతి । అవర్తయత్ । స్వాహా । ఇన్ద్రశత్రురితీన్ద్ర-శత్రుః । వర్ధస్వ । ఇతి । యత్ । అవర్తయత్ । తత్ । వృత్రస్య । వృత్రత్వమితి వృత్ర-త్వమ్ । యత్ । అబ్రవీత్ । స్వాహా । ఇన్ద్రశత్రురితీన్ద్ర-శత్రుః । వర్ధస్వ । ఇతి । తస్మాత్ । అస్య ॥ ౨ ॥ ఇన్ద్రః । శత్రుః । అభవత్ । సః । సంభవన్నితి సం-భవన్న్ । అగ్నీషోమావిత్యగ్నీ-సోమా । అభి । సమితి । అభవత్ । సః । ఇషుమాత్రమిషుమాత్రమితీషు-మాత్రం - ఇషుమాత్రమ్ । విష్వఙ్ । అవర్ధత । సః । ఇమాన్ । లోకాన్ । అవృణోత్ । యత్ । ఇమాన్ । లోకాన్ । అవృణోత్ । తత్ । వృత్రస్య । వృత్రత్వమితి వృత్ర-త్వమ్ । తస్మాత్ । ఇన్ద్రః । అబిభేత్ । సః । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । ఉపేతి । అధావత్ । శత్రుః । మే । అజని । ఇతి । తస్మై । వజ్రమ్ । సిక్త్వా । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । ఏతేన । జహి । ఇతి । తేన । అభీతి । ఆ-

యత్ర । తౌ । అబ్రూతామ్ । అగ్నీషోమావిత్యగ్నీ-సోమా । మా॥
౯॥ ప్రేతి । యాః । ఆవమ్ । అన్తః । సర్వాః । ఇతి । మమ । వై ।
యువమ్ । స్థః । ఇతి । అబ్రవీత్ । మామ్ । అభి । ఏతి । ఇతరమ్ ।
ఇతి । తౌ । భాగధేయమితి భాగ-ధేయమ్ । ఐచ్ఛేతామ్ । తా -
భ్యామ్ । ఏతమ్ । అగ్నీషోమీయమిత్యగ్నీ-సోమీయమ్ । ఏకాదశ-
కపాలమిత్యేకాదశ-కపాలమ్ । పూర్ణమాస ఇతి పూర్ణ - మాసే ।
ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । తౌ । అబ్రూతామ్ । అభీతి । సందష్టావి -
తి సం-దష్టౌ । వై । స్వః । న । శక్నువః । ఐతుమిత్యా-ఏతుమ్ ।
ఇతి । సః । ఇన్ద్రః । ఆత్మనః । శీతరూరావితి శీత-రూరౌ । అజన-
యత్ । తత్ । శీతరూరయోరితి శీత-రూరయోః । జన్మ । యః ।
ఏవమ్ । శీతరూరయోరితి శీత-రూరయోః । జన్మ । వేద ॥ ౧౦ ॥
న । ఏనమ్ । శీతరూరావితి శీత-రూరౌ । హతః । తాభ్యామ్ ।
ఏనమ్ । అభీతి । అనయత్ । తస్మాత్ । జఞ్జభ్యమానాత్ । అ -
గ్నీషోమావిత్యగ్నీ-సోమా । నిరితి । అక్రామతామ్ । ప్రాణాపా-
నావితి ప్రాణ-అపానౌ । వై । ఏనమ్ । తత్ । అజహితామ్ ।
ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । వై । దక్షః । అపాన ఇత్యప-అనః । క్రతుః ।
తస్మాత్ । జఞ్జభ్యమానః । బ్రూయాత్ । మయి । దక్షక్రతూ ఇతి
దక్ష-క్రతూ । ఇతి । ప్రాణాపానావితి ప్రాణ-అపానౌ । ఏవ । ఆత్మన్ । ధ-
త్తే । సర్వమ్ । ఆయుః । ఏతి । సః । దేవతాః । వృత్రాత్ । నిహ్నూ-
యేతి నిః-హూయ । వార్త్రఘ్నమితి వార్త్ర-ఘ్నమ్ । హవిః ।

పూర్ణమాస ఇతి పూర్ణ-మాసే । నిరితి । అవపత్ । ఘ్నన్తి । వై ।
ఏనమ్ । పూర్ణమాస ఇతి పూర్ణ-మాసే । ఏతి ॥ ౧౧ ॥ అమావా-
స్యాయామిత్యమా-వాస్యాయామ్ । ప్యాయయన్తి । తస్మాత్ ।
వార్త్రఘ్నీ ఇతి వార్త్ర-ఘ్నీ । పూర్ణమాస ఇతి పూర్ణ-మాసే ।
అన్విత్ । ఉచ్యేతే ఇతి । వృధన్వతీ ఇతి వృధన్-వతీ । అమావా-
స్యాయామిత్యమా-వాస్యాయామ్ । తత్ । సగ్ంస్థాప్యేతి సం-
స్థాప్య । వార్త్రఘ్నమితి వార్త్ర-ఘ్నమ్ । హవిః । వజ్రమ్ । ఆ-
దాయేత్యా-దాయ । పునః । అభీతి । ఆయన్త । తే ఇతి । అబ్రూ-
తామ్ । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । మా । ప్రేతి । హూః ।
ఆవయోః । వై । శ్రితః । ఇతి । తే ఇతి । అబ్రూతామ్ । వరమ్ ।
వృణావహై । నక్షత్రవిహితేతి నక్షత్ర-విహితా । అహమ్ । అ-
సాని । ఇతి । అసౌ । అబ్రవీత్ । చిత్రవిహితేతి చిత్ర-విహితా ।
అహమ్ । ఇతి । ఇయమ్ । తస్మాత్ । నక్షత్రవిహితేతి నక్షత్ర-
విహితా । అసౌ । చిత్రవిహితేతి చిత్ర-విహితా । ఇయమ్ । యః ।
ఏవమ్ । ద్యావాపృథివ్యోరితి ద్యావా-పృథివ్యోః ॥ ౧౨ ॥ వరమ్ ।
వేద । ఏతి । ఏనమ్ । వరః । గచ్ఛతి । సః । ఆభ్యామ్ । ఏవ ।
ప్రసూత ఇతి ప్ర-సూతః । ఇన్ద్రః । వృత్రమ్ । అహన్ । తే ।
దేవాః । వృత్రమ్ । హత్వా । అగ్నీషోమావిత్యగ్నీ-సోమా । అ-
బ్రువన్ । హవ్యమ్ । నః । వహతమ్ । ఇతి । తౌ । అబ్రూతామ్ ।
అపతేజసావిత్యప-తేజసౌ । వై । త్యౌ । వృత్రే । వై । త్యయోః ।

తేజః । ఇతి । తే । అబ్రువన్న్ । కః । ఇదమ్ । అచ్ఛ । ఏతి ।
ఇతి । గౌః । ఇతి । అబ్రువన్న్ । గౌః । వావ । సర్వస్య । మి-
త్రమ్ । ఇతి । సా । అబ్రవీత్ ॥ ౧౩ ॥ వరమ్ । వృణై । మయి ।
ఏవ । సతా । ఉభయేన । భునజాధ్వై । ఇతి । తత్ । గౌః । ప-
తి । అపూర్తత్ । తస్మాత్ । గవి । సతా । ఉభయేన । భుఞ్జతే ।
ఏతత్ । వై । అగ్నేః । తేజః । యత్ । ఘృతమ్ । ఏతత్ ।
సోమస్య । యత్ । పయః । యః । ఏవమ్ । అగ్నీషోమయోరిత్య-
గ్ని-సోమయోః । తేజః । వేద । తేజస్వీ । ఏవ । భవతి । బ్రహ్మ-
వాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । కిందేవత్యమితి కిం-దేవత్యమ్ ।
పౌర్ణమాసమితి పౌర్ణ-మాసమ్ । ఇతి । ప్రాజాపత్యమితి ప్రాజా-
పత్యమ్ । ఇతి । బ్రూయాత్ । తేన । ఇన్ద్రమ్ । జ్యేష్ఠమ్ । పు-
త్రమ్ । నిరవాసాయయదితి నిః-అవాసాయయత్ । ఇతి । తస్మా-
త్ । జ్యేష్ఠమ్ । పుత్రమ్ । ధనేన । నిరవసాయయన్తీతి నిః-అవ-
సాయయన్తి ॥ ౧౪ ॥ అస్త్య మా వేదా ద్యావాపృథివ్యోరబ్రవీదితి
తస్మాచ్చత్వారి చ ॥ ౨ ॥

ఇన్ద్రమ్ । వృత్రమ్ । జఘ్నివాగ్ంసమ్ । మృధః । అభి ।
ప్రైతి । అవేపన్త । సః । ఏతమ్ । వైమృధమ్ । పూర్ణమాస ఇతి
పూర్ణ-మాసే । అనునిర్వాప్యమిత్యను-నిర్వాప్యమ్ । అపశ్యత్ ।
తమ్ । నిరితి । అవపత్ । తేన । వై । సః । మృధః । అపేతి ।
అపాహత । యత్ । వైమృధః । పూర్ణమాస ఇతి పూర్ణ-మాసే ।

అనునిర్వాప్యా ఇత్యను-నిర్వాప్యాః । భవతి । మృధః । ఏవ । తేన ।
యజమానః । అపేతి । హతే । ఇన్ద్రః । వృత్రమ్ । హత్వా ।
దేవతాభిః । చ । ఇన్ద్రియేణ । చ । వీతి । ఆర్ధ్యత । సః । ఏతమ్ ।
ఆగ్నేయమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । అమావాస్యా-
యామిత్యమా-వాస్యాయామ్ । అపశ్యత్ । ఐన్ద్రమ్ । దధి ॥౧౪॥
తమ్ । నిరితి । అవపత్ । తేన । వై । సః । దేవతాః । చ । ఇ-
న్ద్రియమ్ । చ । అవేతి । అరున్ధ । యత్ । ఆగ్నేయః । అష్టాక-
పాల ఇత్యష్టా-కపాలః । అమావాస్యాయామిత్యమా-వాస్యా-
యామ్ । భవతి । ఐన్ద్రమ్ । దధి । దేవతాః । చ । ఏవ । తేన
ఇన్ద్రియమ్ । చ । యజమానః । అవేతి । రున్ధే । ఇన్ద్రస్య । వృ-
త్రమ్ । జఘ్నుషః । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ ॥ ౧౫ ॥ పృథివీమ్ ।
అను । వీతి । ఆర్ఛత్ । తత్ । ఓషధయః । వీరుధః । అభవన్ ।
ఇతి । సః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । పశూన్ । అబ్రవీత్ । ఏ-
తత్ । అస్మై । సమితి । నయత । ఇతి । తత్ । పశవః । ఓషధీ-
భ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । అధీతి । ఆత్మన్ । సమితి । అనయన్ ।
తత్ । ప్రతీతి । అముహన్ । యత్ । సమనయన్నితి సం-అనయ-
న్ । తత్ । సాంనాయ్యస్యేతి సాం-నాయ్యస్య । సాంనాయ్య-
త్వమితి సాంనాయ్య-త్వమ్ । యత్ । ప్రత్యముహన్నితి ప్రతి-
అముహన్ । తత్ । ప్రతిధుష ఇతి ప్రతి-ధుషః । ప్రతిధుక్త్వ-
మితి ప్రతిధుక్-త్వమ్ । సమితి । అశ్రైషుః । ప్రతీతి । అధుక్షన్ ।

తేజః।ఇతి।తే । అమ్బరీషన్న్।కః। ఇదమ్।అచ్ఛ।ప్రేతి । ఇతి।గౌః । ఇతి।అమ్-
బరీషన్ । గౌః।వావ।సర్వస్య । మిత్రమ్।ఇతి।సా । అమ్బరీషేత్ ॥౧౩॥
వరమ్।వృణై । మయి।ఏవ।సతా । ఉభయేన।భునజాంధైవ । ఇతి।తత్।
గౌః।ఏతి । అహరత్।తస్మాత్ । గవి।సతా।ఉభయేన । భుఞ్జతే।ఏతత్ ।
వై।అగ్నేః।తేజః । యత్।ఘృతమ్ । ఏతత్।సోమస్య । యత్।పయః ।
యః।ఏవమ్। అగ్నీషోమయో రిత్యగ్నీ-సోమయోః । తేజః।వేద।తేజ
స్వీ।ఏవ।భవతి । బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి।కిందేవ -
త్యమితి కిం-దేవత్యమ్ । పౌర్ణమాసమితి పౌర్ణ-మాసమ్।ఇతి । ప్రాజా-
పత్యమితి ప్రాజా-పత్యమ్ । ఇతి।బ్రూయాత్ । తేన।ఇన్ద్రమ్।జ్యేష్ఠ-
మ్।పుత్రమ్ । నిరవాసాయయదితి నిః-అవాసాయయత్ । ఇతి।తస్మా-
త్ । జ్యేష్ఠమ్ । పుత్రమ్ । ధనేన । నిరవసాయయన్తీతి నిః-అవ -
సాయయన్తి ॥ ౧౪ ॥ అస్య మా వేదా ద్యావాపృథివ్యోరబ్రవీ-
దితి తస్మాచ్చత్వారి చ ॥ ౩ ॥

ఇన్ద్రమ్ । వృత్రమ్ । జఘ్నివాగ్ంసమ్ । మృధః । అభి ।
ప్రేతి । అవైపన్త । సః । ఏతమ్ । వై మృధమ్ । పౌర్ణమాస ఇతి
పౌర్ణ-మాసే । అనునిర్వాప్య మిత్యను-నిర్వాప్యమ్ । అపశ్యత్ ।
తమ్ । నిః।ఇతి । అవపత్ । తేన । వై । సః । మృధః । అపేతి ।
అహత । యత్ । వై మృధః । పౌర్ణమాస ఇతి పౌర్ణ - మాసే ।
అనునిర్వాప్య ఇత్యను-నిర్వాప్యః । భవతి । మృధః । ఏవ । తేన ।
యజమానః । అపేతి । హన్తి । ఇన్ద్రః । వృత్రమ్ । హత్వా ।

దైవతాభిః । చ । ఇన్ద్రియేణ । చ । వీతి । ఆర్ధ్యత । సః । ఏతమ్ ।
ఆగ్నేయమ్ । అష్టాకపాల మిత్యష్టా - కపాలమ్ । అమావాస్యా -
యా మిత్యమా-వాస్యాయామ్ । అపశ్యత్ । ఐన్ద్రమ్ । దధి ॥౧౫॥
తమ్ । నిరితి । అవపత్ । తేన । వై । సః । దైవతాః । చ । ఇ -
న్ద్రియమ్ । చ । అవేతి । అరున్ధ । యత్ । ఆగ్నేయః । అష్టాక -
పాల ఇత్యష్టా - కపాలః । అమావాస్యాయా మిత్యమా-వాస్యా -
యామ్ । భవతి । ఐన్ద్రమ్ । దధి । దేవతాః । చ । ఏవ । తేన ।
ఇన్ద్రియమ్ । చ । యజమానః । అవేతి । రున్ధే । ఇన్ద్రస్య । వృ -
త్రమ్ । జఘ్నుషః । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । పృథివీమ్ । అను । వీతి । ఆర్ఛ -
త్ । తత్ । ఓషధయః । వీరుధః । అభవన్న్ । సః । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-ప -
తిమ్ । ఉపేతి । అధావత్ । వృత్రమ్ । మే । జఘ్నుషః । ఇన్ద్రియమ్ । వీ -
ర్యమ్ ॥ ౧౬ ॥ పృథివీమ్ । అను । వీతి । ఆరత్ । తత్ । ఓషధయః ।
వీరుధః । అభూవన్న్ । ఇతి । సః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । పశూన్ ।
అబ్రవీత్ । ఏతత్ । అస్మై । సమితి । నయత । ఇతి । తత్ । పశవః । ఓషధీ -
భ్య ఇత్యోషధి - భ్యః । అధీతి । ఆత్మన్న్ । సమితి । అనయన్న్ ।
తత్ । ప్రతీతి । అదుహన్న్ । యత్ । సమనయన్నితి సం-అనయ -
న్న్ । తత్ । సాంనాయ్యస్యేతి సాం-నాయ్యస్య । సాంనాయ్య -
త్వమితి సాంనాయ్య - త్వమ్ । యత్ । ప్రత్యదుహన్నితి ప్రతి -
అదుహన్న్ । తత్ । ప్రతిధుష ఇతి ప్రతి - ధుషః । ప్రతిధుక్త్వ -
మితి ప్రతిధుక్ - త్వమ్ । సమితి । అనైషుః । ప్రతీతి । అధుక్షన్న్ ।

న । తు । మయి । శ్రియతే । ఇతి । అబ్రవీత్ । ప్రతత్ । అస్మై ॥ ౧౭ ॥
శృతమ్ । కురుత । ఇతి । అబ్రవీత్ । తత్ । అస్మై । శృతమ్ ।
అకుర్వన్న్ । ఇన్ద్రియమ్ । వావ । అస్మిన్న్ । వీర్యమ్ । తత్ ।
అశ్రియన్న్ । తత్ । శృతస్య । శృతత్వమితి శృత-త్వమ్ । స-
మితి । అనైషుః । ప్రతీతి । అధుక్షన్న్ । శృతమ్ । అక్రన్న్ । న ।
తు । మా । ధినోతి । ఇతి । అబ్రవీత్ । ప్రతత్ । అస్మై । దధి ।
కురుత । ఇతి । అబ్రవీత్ । తత్ । అస్మై । దధి । అకుర్వన్ ।
తత్ । ఏనమ్ । అధినోత్ । తత్ । దధ్నః । దధిత్వమితి దధి-త్వమ్ ।
బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । దధ్నః । పూర్వస్య ।
అవదేయమిత్యవ-దేయమ్ ॥ ౧౮ ॥ దధి । హి । పూర్వమ్ । క్రి-
యతే । ఇతి । అనాదృత్యేత్యనా-దృత్య । తత్ । శృతస్య । ఏ-
వ । పూర్వస్య । అవేతి । ద్యేత్ । ఇన్ద్రియమ్ । ఏవ । అస్మిన్న్ ।
వీర్యమ్ । శ్రిత్వా । దధ్నా । ఉపరిష్టాత్ । ధినోతి । యథాపూ-
ర్వమితి యథా-పూర్వమ్ । ఉపేతి । ఏతి । యత్ । పూతీకైః ।
వా । పర్ణవల్కైరితి పర్ణ-వల్కైః । వా । ఆతఞ్చ్యాదిత్యా-
తఞ్చ్యాత్ । సౌమ్యమ్ । తత్ । యత్ । క్వలైః । రాక్షసమ్ ।
తత్ । యత్ । తణ్డులైః । వైశ్వదేవమితి వైశ్వ-దేవమ్ । తత్ ।
యత్ । ఆతఞ్చనేనేత్యా-తఞ్చనేన । మానుషమ్ । తత్ । యత్ ।
దధ్నా । తత్ । సేన్ద్రమితి స-ఇన్ద్రమ్ । దధ్నా । ఏతి । తన-
క్తి ॥ ౧౯ ॥ సేన్ద్రత్వాయేతి సేన్ద్ర-త్వాయ । అగ్నిహోత్రా-

త్రోచ్ఛేషణమిత్యగ్నిహోత్ర-ఉచ్ఛేషణమ్ । అభ్యాతనక్తీత్యభి-
ఆతనక్తి । యజ్ఞస్య । సంతత్యా ఇతి సం-తత్యై । ఇన్ద్రః । వృ-
త్రమ్ । హత్వా । పరామ్ । పరావతమితి పరా-వతమ్ । అగచ్ఛ-
త్ । అపేతి । అరాధమ్ । ఇతి । మన్యమానః । తమ్ । దేవతాః ।
ప్రైషమితి ప్ర-ఏషమ్ । ఐచ్ఛన్ । సః । అబ్రవీత్ । ప్రజాపతిరితి
ప్రజా-పతిః । యః । ప్రథమః । అనువిన్దతీత్యను-విన్దతి । తస్య ।
ప్రథమమ్ । భాగధేయమితి భాగ-ధేయమ్ । ఇతి । తమ్ ।
పితరః । అన్వితి । అవిన్దన్ । తస్మాత్ । పితృభ్య ఇతి పితృ-భ్యః ।
పూర్వేద్యుః । క్రియతే । సః । అమావాస్యామిత్యమా-వాస్యామ్ ।
ప్రతి । ఏతి । అగచ్ఛత్ । తమ్ । దేవాః । అభి । సమితి । అగ-
చ్ఛన్త । అమా । వై । నః ॥ ౨౦ ॥ అద్య । వసు । వసతి । ఇతి ।
ఇన్ద్రః । హి । దేవానామ్ । వసు । తత్ । అమావాస్యాయా ఇత్య-
మా-వాస్యాయాః । అమావాస్యత్వమిత్యమావాస్య-త్వమ్ । బ్రహ్మ-
వాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । కిందేవత్యమితి కిం-దేవత్యమ్ ।
సాంనాయ్యమితి సాం-నాయ్యమ్ । ఇతి । వైశ్వదేవమితి వైశ్వ-
దేవమ్ । ఇతి । బ్రూయాత్ । విశ్వే । హి । తత్ । దేవాః ।
భాగధేయమితి భాగ-ధేయమ్ । అభీతి । సమగచ్ఛన్తేతి సం-
అగచ్ఛన్త । ఇతి । అథో ఇతి । ఖలు । ఐన్ద్రమ్ । ఇతి । ఏవ ।
బ్రూయాత్ । ఇన్ద్రమ్ । వావ । తే । తత్ । భిషజ్యన్తః । అ-
భి । సమితి । అగచ్ఛన్త । ఇతి ॥ ౨౧ ॥

దధి మే జఘ్నుష ఇన్ద్రియం వీర్యమిత్యబ్రవీద్దేతదస్మా అప-
డేయం తనక్తి జ్యో ద్విచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౩ ॥

బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । సః । తు ।
వై । దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ । యజేత । యః ।
ఏనౌ । సేన్ద్రావితి స-ఇన్ద్రౌ । యజేత । ఇతి । వైమృధః । పూర్-
ణమాస ఇతి పూర్ణ-మాసే । అనునిర్వాప్య ఇత్యను-నిర్వాప్యః ।
భవతి । తేన । పూర్ణమాస ఇతి పూర్ణ-మాసః । సేన్ద్ర ఇతి స-
ఇన్ద్రః । ఐన్ద్రమ్ । దధి । అమావాస్యాయామిత్యమా-వాస్యాయా-
మ్ । తేన । అమావాస్యేత్యమా-వాస్యా । సేన్ద్రేతి స-ఇన్ద్రా । యః ।
ఏవమ్ । విద్వాన్ । దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ ।
యజతే । సేన్ద్రావితి స-ఇన్ద్రౌ । ఏవ । ఏనౌ । యజతే । శ్వః-
శ్వ ఇతి శ్వః-శ్వః । అస్మై । ఈజానాయ । వసీయః । భవతి ।
దేవాః । వై । యత్ । యజ్ఞే । అకుర్వత । తత్ । అసురాః ।
అకుర్వత । తే । దేవాః । ఏతామ్ ॥ ౨౨ ॥ ఇష్టిమ్ । అపశ్యన్ ।
ఆగ్నావైష్ణవమిత్యాగ్నా-వైష్ణవమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ-
కపాలమ్ । సరస్వత్యై । చరుమ్ । సరస్వతే । చరుమ్ । తామ్ ।
పౌర్ణమాసమితి పౌర్ణ-మాసమ్ । సగ్ంస్థాప్యేతి సం-స్థాప్య । అను ।
నిరిత । అవపన్ । తతః । దేవాః । అభవన్ । పరేత । అసురాః ।
యః । భ్రాతృవ్యవానితి భ్రాతృవ్య-వాన్ । స్యాత్ । సః । పౌర్ణ-
మాసమితి పౌర్ణ-మాసమ్ । సగ్ంస్థాప్యేతి సం-స్థాప్య । ఏతామ్ ।

ఇష్టిమ్ । అను । నిరితి । వపైత్ । పౌర్ణమాసేనేతి పౌర్ణ-మాసేన ।
ఏవ । వజ్రమ్ । భ్రాతృవ్యాయ । ప్రహృత్యేతి ప్ర-హృత్య । ఆగ్నా-
వైష్ణవేనేత్యాగ్నా-వైష్ణవేన । దేవతాః । చ । యజ్ఞమ్ । చ ।
భ్రాతృవ్యస్య । వృఙ్క్తే । మిథునాన్ । పశూన్ । సారస్వతాభ్యామ్ ।
యావత్ । ఏవ । అస్య । అస్తి । తత్ ॥ ౨౩ ॥ సర్వమ్ । వృ-
ఙ్క్తే । పౌర్ణమాసీమితి పౌర్ణ-మాసీమ్ । ఏవ । యజేత । భ్రాతృ-
వ్యవానితి భ్రాతృవ్య-వాన్ । న । అమావాస్యామిత్యమా-వాస్యామ్ ।
హత్వా । భ్రాతృవ్యమ్ । న । ఏతి । స్థాయయతి । సాకం ప్రస్థా-
య్యేనేతి సాకం-ప్రస్థాయ్యేన । యజేత । పశుకామ ఇతి
పశు-కామః । యస్మై । వై । అల్పేన । ఆహరన్తీత్యా-హరన్తి । న ।
ఆత్మనా । తృప్యతి । న । అన్యస్మై । దదాతి । యస్మై । మహతా ।
తృప్యతి । ఆత్మనా । దదాతి । అన్యస్మై । మహతా । పూర్ణమ్ ।
హోతవ్యమ్ । తృప్తః । ఏవ । ఏనమ్ । ఇన్ద్రః । ప్రజయేతి ప్ర-
జయా । పశుభిరితి పశు-భిః । తర్పయతి । దారుపాత్రేణేతి దారు-
పాత్రేణ । జుహోతి । న । హి । మృన్మయమితి మృత్-మయమ్ ।
ఆహుతిమిత్యా-హుతిమ్ । ఆనశే । ఔదుమ్బరమ్ ॥ ౨౪ ॥ భవతి ।
ఊర్క్ । వై । ఉదుమ్బరః । ఊర్క్ । పశవః । ఊర్జా । ఏవ ।
అస్మై । ఊర్జమ్ । పశూన్ । అవేతి । రున్ధే । న । అగతశ్రీరిత్య-
గత-శ్రీః । మహేన్ద్రమితి మహా-ఇన్ద్రమ్ । యజేత । త్రయః ।
వై । గతశ్రియ ఇతి గత-శ్రియః । శుశ్రువాన్ । గ్రామణీరితి

గ్రామ-నీః । రాజన్యః । తేషామ్ । మహేన్ద్ర ఇతి మహా-ఇన్ద్రః ।
దేవతా । యః । వై । స్వామ్ । దేవతామ్ । అతియజత ఇత్యతి -
యజతే । ప్ర । స్వాయై । దేవతాయై । చ్యవతే । న । పరామ్ ।
ప్ర । ఆప్నోతి । పాపీయాన్ । భవతి । సంవత్సరమితి సం -
వత్సరమ్ । ఇన్ద్రమ్ । యజేత । సంవత్సరమితి సం-వత్సరమ్ ।
హి । వ్రతమ్ । న । అతీతి । స్వా ॥ ౩౫ ॥ ఏవ । ఏనమ్ । దే-
వతా । ఇజ్యమానా । భూత్యై । ఇన్ధే । వసీయాన్ । భవతి । సం-
వత్సరస్యేతి సం-వత్సరస్య । పరస్తాత్ । అగ్నయే । వ్రతపతయ
ఇతి వ్రత-పతయే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపా-
లమ్ । నిరితి । వపేత్ । సంవత్సరమితి సం-వత్సరమ్ । ఏవ ।
ఏనమ్ । వృత్రమ్ । జఘ్నివాగ్ంసమ్ । అగ్నిః । వ్రతపతిరితి వ్ర-
త-పతిః । వ్రతమ్ । ఏతి । లమ్భయతి । తతః । అధీతి । కామ -
మ్ । యజేత ॥ ౩౬ ॥ ఏతాం తదాముష్పరగ్ం స్వా త్రిగ్ం -
శచ్చ ॥ ౪ ॥

న । అసోమయాజీత్యసోమ - యాజీ । సమితి । నయేత్ ।
అనాగతమిత్యనా-గతమ్ । వై । ఏతస్య । పయః । యః । అసోమ -
యాజీత్యసోమ-యాజీ । యత్ । అసోమయాజీత్యసోమ-యాజీ ।
సంనయేదితి సం-నయేత్ । పరిమోష ఇతి పరి-మోషః । ఏవ । సః ।
అనృతమ్ । కరోతి । అథో ఇతి । పరేతి । ఏవ । సిచ్యతే । సో -
మయాజీతి సోమ-యాజీ । ఏవ । సమితి । నయేత్ । పయః । వై ।

సోమః । పయః । సాంనాయ్యమితి సాం-నాయ్యమ్ । పయసా । ఏవ । పయః । ఆత్మన్ । ధత్తే । వీతి । వై । ఏతమ్ । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । పశుభిరితి పశు-భిః । అర్ధయతి । వర్ధయతి । అస్య । భ్రాతృవ్యమ్ । యస్య । హవిః । నిరుప్తమితి నిః-ఉప్తమ్ । పురస్తాత్ । చన్ద్రమాః ॥ ౧౨ ॥ అభీతి । ఉదేతీత్యుత్-ఏతి । త్రేధా । తణ్డులాన్ । వీతి । భజేత్ । యే । మధ్యమాః । స్యుః । తాన్ । అగ్నయే । దాత్రే । పురోడాశమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । కుర్యాత్ । యే । స్థవిష్ఠాః । తాన్ । ఇన్ద్రాయ । ప్రదాత్ర ఇతి ప్ర-దాత్రే । దధన్ । చరుమ్ । యే । అణిష్ఠాః । తాన్ । విష్ణవే । శిపివిష్టాయేతి శిపి-విష్టాయ । శృతే । చరుమ్ । అగ్నిః । ఏవ । అస్మై । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । ప్రజనయతీతి ప్ర-జనయతి । వృద్ధామ్ । ఇన్ద్రః । ప్రేతి । యచ్ఛతి । యజ్ఞః । వై । విష్ణుః । పశవః । శిపిః । యజ్ఞే । ఏవ । పశుషు । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । న । ద్వే ఇతి ॥ ౧౩ ॥ యజేత । యత్ । పూర్వయా । సంప్రతీతి సం-ప్రతి । యజేత । ఉత్తరయేత్యుత్-తరయా । ఛమ్బట్ । కుర్యాత్ । యత్ । ఉత్తరయేత్యుత్-తరయా । సంప్రతీతి సం-ప్రతి । యజేత । పూర్వయా । ఛమ్బట్ । కుర్యాత్ । న । ఇష్టిః । భవతి । న । యజ్ఞః । తత్ । అన్వితి । హ్రీతముఖీతి హ్రీత-ముఖీ । అపగల్భ ఇత్యప-గల్భః । జాయతే । ఏకామ్ । ఏవ । యజేత । ప్రగల్భ ఇతి ప్ర-గల్భః । అస్య । జాయతే । అనాదృత్యేత్యనా-దృత్య ।

తత్ । ద్వే ఇతి । ఏవ । యజేత । యజ్ఞముఖమితి యజ్ఞ-ముఖమ్ ।
ఏవ । పూర్వయా । ఆలభత ఇత్యా-లభతే । యజతే । ఉత్తర-
యేత్యుత్-తరయా । దేవతాః । ఏవ । పూర్వయా । అవరున్ధ ఇ-
త్యవ-రున్ధే । ఇన్ద్రియమ్ । ఉత్తరయేత్యుత్-తరయా । దేవలోక-
మితి దేవ-లోకమ్ । ఏవ ॥ ౨౯ ॥ పూర్వయా । అభిజయతీత్యభి-
జయతి । మనుష్యలోకమితి మనుష్య-లోకమ్ । ఉత్తరయేత్యుత్-
తరయా । భూయసః । యజ్ఞక్రతూనితి యజ్ఞ-క్రతూన్ । ఉ-
పైతి । ఏతి । ఏషా । వై । సుమనా ఇతి సు-మనాః । నామ । ఇ-
ష్టిః । యమ్ । అద్య । ఈజానమ్ । పశ్చాత్ । చన్ద్రమాః । అభి-
తి । ఉదేతీత్యుత్-ఏతి । అస్మిన్ । ఏవ । అస్మై । లోకే । అర్ధు-
కమ్ । భవతి । దాక్షాయణయజ్ఞేనేతి దాక్షాయణ-యజ్ఞేన । సు-
వర్గకామ ఇతి సువర్గ-కామః । యజేత । పూర్ణమాస ఇతి పూర్ణ-
మాసే । సమితి । నయేత్ । మైత్రావరుణ్యేతి మైత్రా-వరుణ్యా ।
ఆమిక్షయా । అమావాస్యాయామిత్యమా-వాస్యాయామ్ ।
యజేత । పూర్ణమాస ఇతి పూర్ణ-మాసే । వై । దేవానామ్ ।
సుతః । తేషామ్ । ఏతమ్ । అర్ధమాసమిత్యర్ధ-మాసమ్ । ప్ర-
సుత ఇతి ప్ర-సుతః । తేషామ్ । మైత్రావరుణీతి మైత్రా-వరుణీ ।
వశా । అమావాస్యాయామిత్యమా-వాస్యాయామ్ । అనూబన్ధ్యే-
త్యను-బన్ధ్యా । యత్ ॥ ౩౦ ॥ పూర్వేద్యుః । యజతే । వేదిమ్ ।
ఏవ । తత్ । కరోతి । యత్ । వత్సాన్ । అపాకరోతీత్యప-

ఆక్షరోతి । సదోహవిర్ధానె ఇతి సదః-హవిర్ధానె । ఏవ । సమితి ।
మిన్వోతి । యత్ । యజతె । దైవైః । ఏవ । సుత్యామ్ । సమితి ।
ఫాదయతి । సః । ఏతమ్ । అర్ధమాసమిత్యర్ధ-మాసమ్ । సధమాద-
మితి సధ-మాదమ్ । దైవైః । సోమమ్ । పిబతి । యత్ । మైత్రావ-
వరుణ్యేతి మైత్రా-వరుణ్యా । ఆమిక్షయా । అమావాస్యాయామ-
మిత్యమా-వాస్యాయామ్ । యజతె । యా । ఏవ । ఏషా । దై-
వానామ్ । వశా । అనుబన్ధ్యేత్యను-బన్ధ్యా । సా ఇతి । ఏవ ।
ఏషా । ఏతస్య । సాత్యాదితి స-అత్యాత్ । వై । ఏషః । దేవాన్ ।
అభ్యారోహతీత్యభి-ఆరోహతి । యః । ఏషామ్ । యజ్ఞమ్ ॥ 3౧ ॥
అభ్యారోహతీత్యభి-ఆరోహతి । యథా । ఖలు । వై । శ్రేయాన్ ।
అభ్యారూఢ ఇత్యభి-ఆరూఢః । కామయతె । తథా । కరోతి । యది ।
అవవిధ్యతీత్యవ-విధ్యతి । పాపీయాన్ । భవతి । యది । న । అవ-
విధ్యతీత్యవ-విధ్యతి । సదృఙ్ఙితి స-దృఙ్ । వ్యావృత్కామ ఇతి
వ్యావృత్-కామః । ఏతెన । యజ్ఞేన । యజేత । క్షురపవిరితి
క్షుర-పవిః । హి । ఏషః । యజ్ఞః । తాజక్ । పుణ్యః । వా ।
భవతి । ప్రవేతి । వా । మీయతె । తస్య । ఏతత్ । వ్రతమ్ । న । అనృతమ్ । వదేత్ । న ।
మాగ్ంసమ్ । అశ్నీయాత్ । న । స్త్రియమ్ । ఉపేతి । ఇయాత్ ।
న । అస్య । పల్పూలనేన । వాసః । పల్పూలయేయుః । ఏతత్ ।
హి । దేవాః । సర్వమ్ । న । కుర్వన్తి ॥ 3౨ ॥ చన్ద్రమా దేవ
దేవలోకమేవ యజ్ఞం పల్పూలయేయుష్షట్చ ॥ ౫ ॥

ఏషః । వై । దైవరథ ఇతి దైవ-రథః । యత్ । దర్శపూర్ణ-మాసావితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ । యః । దర్శపూర్ణమాసావితి ద-ర్శ-పూర్ణమాసౌ । ఇష్ట్వా । సోమేన । యజతే । రథస్పృష్ట ఇతి రథ-స్పృష్టే । ఏవ । అవసాన ఇత్యవ-సానే । వరే । దేవానామ్ । అవ । స్యతి । ఏతాని । వై । అఙ్గాపరూగ్ంషీత్యఙ్గా-పరూగ్ం-షి । సంవత్సరస్యేతి సం-వత్సరస్య । యత్ । దర్శపూర్ణమాసా-వితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । దర్శపూ-ర్ణమాసావితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ । యజతే । అఙ్గాపరూగ్ంషీత్య-ఙ్గా-పరూగ్ంషి । ఏవ । సంవత్సరస్యేతి సం-వత్సరస్య । ప్రతీతి । దధాతి । ఏతే ఇతి । వై । సంవత్సరస్యేతి సం-వత్సరస్య । చ-క్షుషీ ఇతి । యత్ । దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ-పూర్ణ-మాసౌ । యజతే । తాభ్యామ్ । ఏవ । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । అన్వితి । పశ్యతి ॥ ३३ ॥ ఏషా । వై । దేవానామ్ । విక్రాన్తిరితి వి-క్రాన్తిః । యత్ । దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । దర్శపూర్ణమాసావితి ద-ర్శ-పూర్ణమాసౌ । యజతే । దేవానామ్ । ఏవ । విక్రాన్తిమితి వి-క్రాన్తిమ్ । అను । వీతి । క్రమతే । ఏషః । వై । దేవయాన ఇతి దేవ-యానః । పన్థాః । యత్ । దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । దర్శపూర్ణమాసావితి

దర్శ-పూర్ణమాసౌ । యజతే । యః । ఏవ । దేవయానా ఇతి దేవ-
యానాః । పన్థాః । తమ్ । సమారోహతీతి సం-ఆరోహతి ।
ఏతౌ । వై । దేవానామ్ । హరీ ఇతి । యత్ । దర్శపూర్ణమా-
సావితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । దర్శ పూర్ణమా-
సావితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ । యజతే । యౌ । ఏవ । దేవానామ్ । హరీ ఇతి ।
తాభ్యామ్ ॥ ౩౪ ॥ ఏవ । ఏభ్యః । హవ్యమ్ । వహతి । ఏతత్ ।
వై । దేవానామ్ । ఆస్యమ్ । యత్ । దర్శపూర్ణమాసావితి ద-
ర్శ-పూర్ణమాసౌ । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । దర్శపూర్ణమాసావితి
దర్శ-పూర్ణమాసౌ । యజతే । సాక్షాదితి స-అక్షాత్ । ఏవ । దే-
వానామ్ । ఆస్యే । జుహోతి । ఏషః । వై । హవిర్ధానీతి హవిః-
ధానీ । యః । దర్శపూర్ణమాసయాజీతి దర్శపూర్ణమాస-యాజీ ।
సాయంప్రాతరితి సాయం-ప్రాతః । అగ్నిహోత్రమిత్యగ్ని-
హోత్రమ్ । జుహోతి । యజతే । దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ-
పూర్ణమాసౌ । అహరహరిత్యహః-అహః । హవిర్ధానినామితి హవిః-
ధానినామ్ । సుతః । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । దర్శపూర్ణమా-
సావితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ । యజతే । హవిర్ధానీతి హవిః-ధానీ । అ-
స్మి । ఇతి । సర్వమ్ । ఏవ । అస్య । బర్హిష్యమ్ । దత్తమ్ ।
భవతి । దేవాః । వై । అహః ॥ ౩౫ ॥ యజ్ఞియమ్ । న ।
అవిన్దన్ । తే । దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ-పూర్ణ-
మాసౌ । అపునన్ । తౌ । వై । ఏతౌ । పూతౌ ।

మేధ్యౌ । యత్ । దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ - పూర్ణ - మాసౌ । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ - పూర్ణమాసౌ । యజతే । పూతౌ । ఏవ । ఏనౌ । మేధ్యౌ । యజతే । న । అమావాస్యాయామిత్యమా-వాస్యాయామ్ । చ । పౌర్ణమాస్యామితి పౌర్ణ-మాస్యామ్ । చ । స్త్రియమ్ । ఉపేతి । ఇయాత్ । యత్ । ఉపేయాదిత్యుప-ఇయాత్ । నిరిన్ద్రియ ఇతి నిః-ఇన్ద్రియః । స్యాత్ । సోమస్య । వై । రాజ్ఞః । అర్ధమాసస్యేత్యర్ధ - మాసస్య । రాత్రయః । పత్నయః । ఆసన్ । తాసామ్ । అమావాస్యామిత్యమా-వాస్యామ్ । చ । పౌర్ణమాసీమితి పౌర్ణ-మాసీమ్ । చ । న । ఉపేతి । ఐత్ ॥ ౩౬ ॥ తే ఇతి । ఏనమ్ । అభి । సమితి । అనహ్యేతామ్ । తమ్ । యక్ష్మః । ఆర్ఛత్ । రాజానమ్ । యక్ష్మః । ఆరత్ । ఇతి । తత్ । రాజయక్ష్మస్యేతి రాజ-యక్ష్మస్య । జన్మ । యత్ । పాపీయాన్ । అభవత్ । తత్ । పాపయక్ష్మస్యేతి పాప-యక్ష్మస్య । యత్ । జాయాభ్యామ్ । అవిన్దత్ । తత్ । జాయేన్యస్య । యః । ఏవమ్ । ఏతేషామ్ । యక్ష్మాణామ్ । జన్మ । వేద । న । ఏనమ్ । ఏతే । యక్ష్మాః । విన్దన్తి । సః । ఏతే ఇతి । ఏవ । నమస్యన్ । ఉపేతి । అధావత్ । తే ఇతి । అబ్రూతామ్ । వరమ్ । వృణావహై । ఆవమ్ । దేవానామ్ । భాగధే ఇతి భాగ-ధే । అసావ ॥ ౩౭ ॥ ఆవత్ । అధీతి । దేవాః । ఇజ్యాన్తై ఇతి । తస్మాత్ । సదృశీనామ్ । రాత్రీణామ్ । అమావాస్యాయా-

మిత్యమా-వాస్యాయామ్ । చ । పౌర్ణమాస్యామితి పౌర్ణ-మాస్యామ్ । చ । దేవాః । ఇజ్యన్తే । ప్రతే ఇతి । హి । దేవానామ్ । భాగధే ఇతి భాగ-ధే । భాగధా ఇతి భాగ-ధాః । అస్మై । మనుష్యాః । భవన్తి । యః । ఏవమ్ । వేద । భూతాని । క్షుధమ్ । అఘ్నన్ । సద్యః । మనుష్యాః । అర్ధమాస ఇత్యర్ధ-మాసే । దేవాః । మాసి । పితరః । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరే । వనస్పతయః । తస్మాత్ । అహరహరిత్యహః-అహః । మనుష్యాః । అశనమ్ । ఇచ్ఛన్తే । అర్ధమాస ఇత్యర్ధ-మాసే । దేవాః । ఇజ్యన్తే । మాసి । పితృభ్య ఇతి పితృ-భ్యః । క్రియతే । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరే । వనస్పతయః । ఫలమ్ । గృహ్ణన్తి । యః । ఏవమ్ । వేద । హన్తి । క్షుధమ్ । భ్రాతృవ్యమ్ ॥ ౩౭ ॥

ప్రశ్యతి తాభ్యామహారైదసావ ఫలగ్ం సప్త చ ॥ ౬ ॥

దేవాః । వై । న । ఋచి । న । యజుషి । అశ్రియన్త । తే । సామన్ । ఏవ । అశ్రియన్త । హిమ్ । కరోతి । సామ । ఏవ । అకః । హిమ్ । కరోతి । యత్ర । ఏవ । దేవాః । అశ్రియన్త । తతః । ఏవ । ఏనాన్ । ప్రేతి । యుఙ్క్తే । హిమ్ । కరోతి । నాచః । ఏవ । ఏషః । యోగః । హిమ్ । కరోతి । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ఏవ । తత్ । యజమానః । సృజతే । త్రిః । ప్రథమామ్ । అన్వాహ । త్రిః । ఉత్తమామిత్యుత్-తమామ్ । యజ్ఞస్య । ఏవ । తత్ । బర్సమ్ ॥ ౩౮ ॥ నహ్యతి । అప్రస్రంసాయేత్య-

ప్ర-స్రగ్ంసాయ । సంతతమితి సం-తతమ్ । అన్వితి । ఆహ । ప్రా-
ణానామితి ప్ర-అనానామ్ । అన్నాద్యస్యేత్యన్న-అద్యస్య । సంత-
త్యా ఇతి సం-తత్యై । అథో ఇతి । రక్షసామ్ । అపహత్యా ఇ-
త్యప-హత్యై । రాథన్తరీమితి రాథం-తరీమ్ । ప్రథమామ్ । అన్వితి ।
ఆహ । రాథన్తర ఇతి రాథం-తరః । వై । అయమ్ । లోకః । ఇమమ్ ।
ఏవ । లోకమ్ । అభీతి । జయతి । త్రిః । వీతి । గృణ్హాతి । త్రయః ।
ఇమే । లోకాః । ఇమాన్ । ఏవ । లోకాన్ । అభీతి । జయతి ।
బార్హతీమ్ । ఉత్తమామిత్యుత్-తమామ్ । అన్వితి । ఆహ । బా-
ర్హతః । వై । అసౌ । లోకః । అముమ్ । ఏవ । లోకమ్ । అ-
భీతి । జయతి । ప్రేతి । వః ॥ ౪౦ ॥ వాజాః । ఇతి । అని రుక్తా-
మిత్యనిః-ఉక్తామ్ । ప్రాజాపత్యామితి ప్రాజా-పత్యామ్ । అన్వితి ।
ఆహ । యజ్ఞః । వై । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । యజ్ఞమ్ । ఏవ ।
ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । ఏతి । రభన్తే । ప్రేతి । వః । వా-
జాః । ఇతి । అన్వితి । ఆహ । అన్నమ్ । వై । వాజః । అన్నమ్ ।
ఏవ । అవేతి । రున్ధే । ప్రేతి । వః । వాజాః । ఇతి । అన్వితి । ఆహ ।
తస్మాత్ । ప్రాచీనమ్ । రేతః । ధీయతే । అగ్నే । ఏతి । యా-
హి । వీతయే । ఇతి । ఆహ । తస్మాత్ । ప్రతీచీః । ప్రజా ఇతి
ప్ర-జాః । జాయన్తే । ప్రేతి । వః । వాజాః ॥ ౪౧ ॥ ఇతి । అన్వితి ।
ఆహ । మాసాః । వై । వాజాః । అర్ధమాసా ఇత్యర్ధ-మాసాః ।
అభిద్యవ ఇత్యభి-ద్యవః । దేవాః । హవిష్మన్తః । గౌః । ఘృతాచీ ।

యజ్ఞః । దైవాః । జీగాతి । యజమానః। సుప్రప్నయురితి సుప్ర-
యుః । ఇదమ్ । అస్తి । ఇదమ్ । అస్తి । ఇతి । ఏవ । యజ్ఞస్య ।
ప్రియమ్ । ధామ । అవేతి । రున్ద్ధే। యమ్ । కామయేత । స-
ర్వమ్ । ఆయుః । ఇయాత్ । ఇతి । ప్రైతి । వః । వాజాః। ఇతి ।
తస్య । అనూచ్యేత్యను-ఉచ్య । అగ్నే । ఏతి । యాహి । వీతయే ।
ఇతి । సంతతమితి సం-తతమ్। ఉత్తరమిత్యుత్-తరమ్ । అర్ధర్చ-
మిత్యర్ధ-ఋచమ్ । ఏతి । లభేత ॥ ౪౨ ॥ ప్రాణేనేతి ప్ర-అనేన ।
ఏవ । అస్య । అపానమిత్యప-అనమ్ । దాధార। సర్వమ్। ఆయుః।
ఏతి । యః । వై । అరత్నిమ్ । సామిధేనీనామితి సాం-ఇధేనీనామ్।
వేద । అరత్నా । ఏవ । భ్రాతృవ్యమ్ । కురుతే । అర్ధర్చావిత్యర్ధ-
ఋచౌ । సమితి । దధాతి । ఏషః । వై । అరత్నిః । సామిధేనీనా-
మితి సాం-ఇధేనీనామ్ । యః । ఏవమ్ । వేద। అరత్నా । ఏవ ।
భ్రాతృవ్యమ్ । కురుతే । ఋషేరృషేరిత్యృషేః-ఋషేః । వై ।
ఏతాః । నిర్మితా ఇతి నిః-మితాః । యత్। సామిధేన్య ఇతి సాం-
ఇధేన్యః । తాః । యత్ । అసంయుక్తా ఇత్యసం-యుక్తాః। స్యుః।
ప్రజయేతి ప్ర-జయా । పశుభిరితి పశు-భిః। యజమానస్య।వీతి ।
తిష్ఠేరన్ । అర్ధర్చావిత్యర్ధ-ఋచౌ । సమితి । దధాతి । సమితి ।
యునక్తి । ఏవ। ఏనాః । తాః । అస్మై । సంయుక్తా ఇతి సం-
యుక్తాః । అవరుద్ధా ఇత్యవ-రుద్ధాః । సర్వామ్ । ఆశిషమిత్యా-
శిషమ్ । దుహ్రే ॥ ౪౩ ॥ ఋషేః సం వో జాయన్తే ప్ర వో వాజాః

లభేత దధాత్తి సం దశే చ ॥ ౭ ॥

అయజ్ఞః । వై । ఏషః । యః । అసామా । అగ్నే । పత్ని । యాహి । వీతయే । ఇతి । ఆహ । రథన్తరస్యేతి రథం-తరస్య । ఏషః । వర్ణః । తమ్ । త్వా । సమిద్భిరితి సమిత్-భిః । అఙ్గిరః । ఇతి । ఆహ । వామదేవ్యస్యేతి వామ-దేవ్యస్య । ఏషః । వర్ణః । బృహత్ । అగ్నే । సువీర్యమితి సు-వీర్యమ్ । ఇతి । ఆహ । బృహతః । ఏషః । వర్ణః । యత్ । ఏతమ్ । తృచమ్ । అన్వాహేత్యను-ఆహ । యజ్ఞమ్ । ఏవ । తత్ । సామన్వన్తమితి సామన్-వన్తమ్ । కరోతి । అగ్నిః । అముష్మిన్ । లోకే । ఆసీత్ । ఆదిత్యః । అస్మిన్ । తౌ । ఇమౌ । లోకౌ । అశాన్తౌ ॥ ౪౪ ॥ ఆస్తామ్ । తే । దేవాః । అబ్రువన్ । ఆ । ఇతః । ఇమౌ । వి । పరీతి । ఊహామ । ఇతి । అగ్నే । ఆ । యాహి । వీతయే । ఇతి । అస్మిన్ । లోకే । అగ్నిమ్ । అదధుః । బృహత్ । అగ్నే । సువీర్యమితి సు-వీర్యమ్ । ఇతి । అముష్మిన్ । లోకే । ఆదిత్యమ్ । తతః । వై । ఇమౌ । లోకౌ । అశామ్యతామ్ । యత్ । ఏవమ్ । అన్వాహేత్యను-ఆహ । అనయోః । లోకయోః । శాన్త్యై । శామ్యతః । అస్మై । ఇమౌ । లోకౌ । యః । ఏవమ్ । వేద । పఞ్చదశేతి పఞ్చ-దశ । సామిధేనీరితి సాం-ఇధేనీః । అన్వితి । ఆహ । పఞ్చదశేతి పఞ్చ-దశ ॥ ౪౫ ॥ వై । అర్ధమాసస్యేత్యర్ధ-మాసస్య । రాత్రయః । అర్ధమాసశ ఇత్యర్ధమాస-శః । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః । ఆప్య-

త్రై । తాసామ్ । త్రీణి । చ । శతాని । షష్టిః । చ । అక్షరాణి ।
తావతీః । సంవత్సరస్యేతి సం-వత్సరస్య । రాత్రయః । అక్షరశ
ఇత్యక్షర-శః । ఏవ । సంవత్సరమితి సం-వత్సరమ్ । ఆప్నోతి ।
నృమేధ ఇతి నృ-మేధః । చ । పరుచ్ఛేపః । చ । బ్రహ్మవాద్య-
మితి బ్రహ్మ-వాద్యమ్ । అవదేతామ్ । అస్మిన్ । దారౌ । ఆర్ద్రే ।
అగ్నిమ్ । జనయావ । యతరః । నౌ । బ్రహ్మీయాన్ । ఇతి । నృ-
మేధ ఇతి నృ-మేధః । అభి । అవదత్ । సః । ధూమమ్ । అజ -
నయత్ । పరుచ్ఛేపః । అభి । అవదత్ । సః । అగ్నిమ్ । అజన-
యత్ । ఋషే । ఇతి । అబ్రవీత్ ॥ ౪౮ ॥ యత్ । సమావత్ ।
విద్వ । కథా । త్వమ్ । అగ్నిమ్ । అజీజనః । న । అహమ్ । ఇతి ।
సామిధేనీనామితి సాం-ఇధేనీనామ్ । ఏవ । అహమ్ । వర్ణమ్ ।
వేద । ఇతి । అబ్రవీత్ । యత్ । ఘృతవదితి ఘృత-వత్ । పదమ్ ।
అనూచ్యత ఇత్యను-ఉచ్యతే । సః । ఆసామ్ । వర్ణః । తమ్ । త్వా ।
సమిద్భిరితి సమిత్-భిః । అఙ్గిరః । ఇతి । ఆహ । సామిధేనీష్వితి
సాం-ఇధేనీషు । ఏవ । తత్ । జ్యోతిః । జనయతి । స్త్రియః । తేన ।
యత్ । ఋచః । స్త్రియః । తేన । యత్ । గాయత్రియః ।
స్త్రియః । తేన । యత్ । సామిధేన్య ఇతి సాం-ఇధేన్యః । వృష -
ణ్వతీమితి వృషణ్-వతీమ్ । అన్వితి । ఆహ ॥ ౪౯ ॥ తేన । పుగం-
స్వతీః । తేన । సేన్ద్రా ఇతి స-ఇన్ద్రాః । తేన । మిథునాః ।
అగ్నిః । దేవానామ్ । దూతః । ఆసీత్ । ఉశనా । కావ్యః । అ-

సురాణామ్ । తే । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । ప్రశ్నమ్ । ఐత్తామ్ । సః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । అగ్నిమ్ । ధూతమ్ । వృణీమహై । ఇతి । అభితి । పర్యావర్తతేతి పరి-ఆవర్తత । తతః । దేవాః । అభవన్ । పరా । అసురాః । యస్య । ఏవమ్ । విదుషః । అగ్నిమ్ । ధూతమ్ । వృణీమహై । ఇతి । అన్వాహేత్యను-ఆహ । భవతి । ఆత్మనా । పరా । అస్య । భ్రాతృవ్యః । భవతి । అధ్వరవతీమిత్యధ్వర-వతీమ్ । అన్వితి । ఆహ । భ్రాతృవ్యమ్ । ఏవ । ఏత-యా ॥ ౪౮ ॥ ధ్వరతి । శోచిష్కేశ ఇతి శోచిః-కేశః । తమ్ । ఈమహే । ఇతి । ఆహ । పవిత్రమ్ । ఏవ । ఏతత్ । యజమానః । ఏవ । ఏతయా । పవయతి । సమిద్ధ ఇతి సం-ఇద్ధః । అగ్నే । ఆహుతేత్యా-హుత । ఇతి । ఆహ । పరిధిమితి పరి-ధిమ్ । ఏవ । ఏతమ్ । పరి । దధాతి । అస్కన్దాయ । యత్ । అతః । ఊర్ధ్వమ్ । అభ్యాదధ్యాదిత్యభి-ఆదధ్యాత్ । యథా । బహిఃపరిధీతి బహిః-పరిధి । స్కన్దతి । తాదృక్ । ఏవ । తత్ । త్రయః । వై । అగ్నయః । హవ్యవాహన ఇతి హవ్య-వాహనః । దేవానామ్ । కవ్యవాహన ఇతి కవ్య-వాహనః । పితృణామ్ । సహరక్షా ఇతి సహ-రక్షాః । అసురాణామ్ । తే । ఏతర్హి । ఆశంసన్తే । మామ్ । వరిష్యతే । మామ్ ॥ ౪౯ ॥ ఇతి । వృణీధ్వమ్ । హవ్యవాహనమితి హవ్య-వాహనమ్ । ఇతి । ఆహ । యః । ఏవ । దేవానామ్ । తమ్ । వృణీతే । ఆర్షేయమ్ । వృణీతే । బన్ధోః ।

ప్రవ । న । ప్రత్తి । అఖ్షో ఇతీ । సన్తత్యా ఇతి సం-తత్యై । పురస్తాత్ ।
అర్వాచః । వృణీతే । తస్మాత్ । పురస్తాత్ । అర్వాఞ్చః । మను-
ష్యాః । పితరః । అను । ప్రేతి । పిపతే ॥ ౫౦ ॥

అశ్నేతావాహ పఞ్చదశాఽబ్రవీదన్వాహైతయా వరిష్యతే
మాసెక్తాన్న త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౮ ॥

అగ్నే । మహాఁ । అసి । ఇతీ । ఆహ । మహాఁ । హి ।
ఏషః । యత్ । అగ్నిః । బ్రాహ్మణ । ఇతీ । ఆహ । బ్రాహ్మణః ।
హి । ఏషః । భారత । ఇతీ । ఆహ । ఏషః । హి । దేవేభ్యః ।
హవ్యమ్ । భరతి । దేవేద్ధ ఇతి దేవ-ఇద్ధః । ఇతీ । ఆహ । దేవాః ।
హి । ఏతమ్ । ఐన్ధత । మన్విద్ధ ఇతి మను-ఇద్ధః । ఇతి । ఆహ ।
మనుః । హి । ఏతమ్ । ఉత్తర ఇత్యుత్-తరః । దేవభ్యః । ఐన్ధ ।
ఋషిష్టుత ఇత్యృషి-స్తుతః । ఇతి । ఆహ । ఋషయః । హి ।
ఏతమ్ । అస్తువన్ । విప్రానుమదిత ఇతి విప్ర-అనుమదితః । ఇ ।
ఆహ ॥ ౫౧ ॥ విప్రాః । హి । ఏతే । యత్ । శుశ్రువాగ్ంసః ।
కవిశస్త ఇతీ కవి-శస్తః । ఇతీ । ఆహ । కవయః । హి । ఏతే ।
యత్ । శుశ్రువాగ్ంసః । బ్రహ్మసగ్ంశిత ఇతి బ్రహ్మ-సగ్ంశితః ।
ఇతి । ఆహ । బ్రహ్మసగ్ంశిత ఇతి బ్రహ్మ-సగ్ంశితః । హి । ఏషః ।
ఘృతాహవన ఇతీ ఘృత-ఆహవనః । ఇతీ । ఆహ । ఘృతాహుతిరితి
ఘృత-ఆహుతిః । హి । అస్య । ప్రియతమేతి ప్రియ-తమా ।
ప్రణీరితి ప్ర-నీః । యజ్ఞానామ్ । ఇతీ । ఆహ । ప్రణీరితి ప్ర-నీః ।

హి । ఏషః । యజ్ఞానామ్ । రథీః । అధ్వరాణామ్ । ఇతి । ఆహ ।
ఏషః । హి । దేవరథ ఇతి దేవ-రథః । అతూర్తః । హోతా । ఇతి ।
ఆహ । న । హి । ఏతమ్ । కః । చన ॥ ౫౨ ॥ తరతి । తూర్ణిః ।
హవ్యవాడితి హవ్య-వాట్ । ఇతి । ఆహ । సర్వమ్ । హి । ఏషః ।
తరతి । ఆస్పాత్రమ్ । జుహూః । దేవానామ్ । ఇతి । ఆహ । జు-
హూః । హి । ఏషః । దేవానామ్ । చమసః । దేవపాన ఇతి దేవ-
పానః । ఇతి । ఆహ । చమసః । హి । ఏషః । దేవపాన ఇతి దేవ-
పానః । అరాన్ । ఇవ । అగ్నే । నేమిః । దేవాన్ । త్వమ్ ।
పరిభూరితి పరి-భూః । అసి । ఇతి । ఆహ । దేవాన్ । హి । ఏషః ।
పరిభూరితి పరి-భూః । యత్ । బ్రూయాత్ । ఏతి । వహ ।
దేవాన్ । దేవయత ఇతి దేవ-యతే । యజమానాయ । ఇతి ।
భ్రాతృవ్యమ్ । అస్మై ॥ ౫౩ ॥ జనయేత్ । ఏతి । వహ । దేవాన్ ।
యజమానాయ । ఇతి । ఆహ । యజమానమ్ । ఏవ । ఏతేన । వ-
ర్ధయతి । అగ్నిమ్ । అగ్నే । ఏతి । వహ । సోమమ్ । ఏతి । వహ ।
ఇతి । ఆహ । దేవతాః । ఏవ । తత్ । యథాపూర్వమితి యథా-
పూర్వమ్ । ఉపేతి । హ్వయతే । ఏత । చ । అగ్నే । దేవాన్ ।
వహ । సుయజేతి సు-యజ । చ । యజ । జాతవేద ఇతి జాత-
వేదః । ఇతి । ఆహ । అగ్నిమ్ । ఏవ । తత్ । సమితి । శ్యతి ।
సః । అస్య । సగ్ంశిత ఇతి సం-శితః । దేవేభ్యః । హవ్యమ్ । వ-
హతి । అగ్నిః । హోతా ॥ ౫౪ ॥ ఇతి । ఆహ । అగ్నిః । వై । దే-

వానామ్ । హోతా । యః। ఏవ। దేవానామ్। హోతా। తమ్।
వృణీతే । స్మః । వయమ్ । ఇతి । ఆహ । ఆత్మానమ్। ఏవ। సత్త్వ-
మితి సత్-త్వమ్ । గమయతి । సాధు । తే । యజమాన। దేవతా।
ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి। శాస్తే।
యత్ । బ్రూయాత్ । యః। అగ్నిమ్। హోతారమ్। అవృథాః।
ఇతి । అగ్నినా । ఉభయతః । యజమానమ్ । పరీతి । గృహ్ణీయా-
త్ । ప్రమాయుక ఇతి ప్ర-మాయుకః । స్యాత్ । యజమానదే -
వత్యేతి యజమాన-దేవత్యా । వై । జుహూః । భ్రాతృవ్యదేవ -
త్యేత భ్రాతృవ్య-దేవత్యా । ఉపభృదిత్యుప-భృత్ ॥ ౫౫ ॥ యత్।
ద్వే ఇతి । ఇవ । బ్రూయాత్ । భ్రాతృవ్యమ్। అస్మై। జనయేత్ ।
ఘృతవతీమితి ఘృత-వతీమ్ । అధ్వర్యో ఇతి । స్రుచమ్ । ఏతి।
అస్య్యస్వ । ఇతి । ఆహ । యజమానమ్ । ఏవ । ఏతేన। వర్ధయతి।
దేవాయువమితి దేవ-యువమ్ । ఇతి । ఆహ । దేవాన్ । హి ।
ఏషా । అవతి । విశ్వవారామితి విశ్వ-వారామ్ । ఇతి । ఆహ ।
విశ్వమ్ । హి । ఏషా । అవతి । ఈడామహై । దేవాన్ । ఈ -
డేన్యాన్ । నమస్యామ। నమస్యాన్ । యజామ । యజ్ఞియాన్ ।
ఇతి । ఆహ । మనుష్యాః । వై । ఈడేన్యాః । పితరః । నమస్యాః ।
దేవాః । యజ్ఞియాః । దేవతాః । ఏవ । తత్ । యథాభాగ మితి
యథా-భాగమ్ । యజతి ॥ ౫౬ ॥ విప్రానుమదిత్త ఇత్యాహ చ -
నాస్మై హోతోపభృద్దేవత్రా ఏవ త్రీణి చ ॥ ౯ ॥

త్రీన్ । తృచాన్ । అన్వితి । బ్రూయాత్ । రాజన్యస్య । త్రయః । వై । అన్యే । రాజన్యాత్ । పురుషాః । బ్రాహ్మణః । వైశ్యః । శూద్రః । తాన్ । ఏవ । అస్మై । అనుకానిత్యను-కాన్ । కరోతి । పఞ్చదశేతి పఞ్చ-దశ । అన్వితి । బ్రూయాత్ । రాజ-న్యస్య । పఞ్చదశ ఇతి పఞ్చ - దశః । వై । రాజన్యః । స్వే । ఏవ । ఏనమ్ । స్తోమే । ప్రతీతి । స్థాపయతి । త్రిష్టుభా । పరీతి । దధ్యా-త్ । ఇన్ద్రియమ్ । వై । త్రిష్టుక్ । ఇన్ద్రియకామ ఇతీన్ద్రి-య-కామః । ఖలు । వై । రాజన్యః । యజతే । త్రిష్టుభా । ఏవ । అస్మై । ఇన్ద్రియమ్ । పరీతి । గృహ్ణాతి । యది । కామ-యేత ॥ ౫౮ ॥ బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । అస్తు । ఇతి । గాయత్రియా । పరీతి । దధ్యాత్ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । వై । గాయత్రీ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । ఏవ । భవతి । సప్తదశేతి సప్త-దశ । అన్వితి । బ్రూ-యాత్ । వైశ్యస్య । సప్తదశ ఇతి సప్త-దశః । వై । వైశ్యః । స్వే । ఏవ । ఏనమ్ । స్తోమే । ప్రతీతి । స్థాపయతి । జగత్యా । పరీతి । దధ్యాత్ । జాగతాః । వై । పశవః । పశుకామ ఇతి పశు-కామః । ఖలు । వై । వైశ్యః । యజతే । జగత్యా । ఏవ । అస్మై । పశూన్ । పరీతి । గృహ్ణాతి । ఏకవిగ్ంశతిమిత్యేక-విగ్ంశతిమ్ । అ-న్వితి । బ్రూయాత్ । ప్రతిష్ఠాకామస్యేతి ప్రతిష్ఠా-కామస్య । ఏకవిగ్ంశ ఇత్యేక-విగ్ంశః । స్తోమానామ్ । ప్రతిష్ఠేతి ప్రతి-స్థా ।

ప్రతిష్ఠిత్యై ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై ॥ ౫౭ ॥ చతుర్విగ్ంశతిమితి చతుః-
విగ్ంశతిమ్ । అన్వితి । బ్రూయాత్ । బ్రహ్మవర్చసకామస్యేతి
బ్రహ్మవర్చస-కామస్య । చతుర్విగ్ంశత్యక్షరేతి చతుర్విగ్ంశతి-
అక్షరా । గాయత్రీ । గాయత్రీ । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ ।
గాయత్రియా । ఏవ । అస్మై । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చ-
సమ్ । అవేతి । రున్ధే । త్రిగ్ంశతమ్ । అన్వితి । బ్రూయాత్ ।
అన్నకామస్యేత్యన్న-కామస్య । త్రిగ్ంశదక్షరేతి త్రిగ్ంశత్-
అక్షరా । విరాడితి వి-రాట్ । అన్నమ్ । విరాడితి వి-రాట్ । వి-
రాజేతి వి-రాజా । ఏవ । అస్మై । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ ।
అవేతి । రున్ధే । ద్వాత్రిగ్ంశతమ్ । అన్వితి । బ్రూయాత్ । ప్రతి-
ష్ఠాకామస్యేతి ప్రతిష్ఠా-కామస్య । ద్వాత్రిగ్ంశదక్షరేతి ద్వాత్రి-
గ్ంశత్-అక్షరా । అనుష్టుగిత్యను-స్తుక్ । అనుష్టుబిత్యను-స్తుప్ ।
ఛన్దసామ్ । ప్రతిష్ఠేతి ప్రతి-స్థా । ప్రతిష్ఠిత్యై ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై ।
షట్త్రిగ్ంశతమితి షట్-త్రిగ్ంశతమ్ । అన్వితి । బ్రూయాత్ ।
పశుకామస్యేతి పశు-కామస్య । షట్త్రిగ్ంశదక్షరేతి షట్త్రిగ్ం-
శత్-అక్షరా । బృహతీ । బార్హతాః । పశవః । బృహత్యా ।
ఏవ । అస్మై । పశూన్ ॥ ౫౮ ॥ అవేతి । రున్ధే । చతుశ్చత్వారి-
గ్ంశతమితి చతుః-చత్వారిగ్ంశతమ్ । అన్వితి । బ్రూయాత్ ।
ఇన్ద్రియకామస్యేతీన్ద్రియ-కామస్య । చతుశ్చత్వారిగ్ంశదక్ష-
రేతి చతుశ్చత్వారిగ్ంశత్-అక్షరా । త్రిష్టుక్ । ఇన్ద్రియమ్ ।

త్రిష్టుప్ । త్రిష్టుభా । ఏవ । అస్మై । ఇన్ద్రియమ్ । అవేతి । రున్ధే । అష్టాచత్వారిగ్ంశత్తమిత్యష్టా-చత్వారిగ్ంశత్తమ్ । అన్వితి । బ్రూయాత్ । పశుకామస్యేతి పశు-కామస్య । అష్టాచత్వారిగ్ం-శదక్షరేత్యష్టాచత్వారిగ్ంశత్-అక్షరా । జగతీ । జాగతాః । పశవః । జగత్యా । ఏవ । అస్మై । పశూన్ । అవేతి । రున్ధే । సర్వాణి । ఛన్దాగ్ంసి । అన్వితి । బ్రూయాత్ । బహుయాజిన ఇతి బహు-యాజినః । సర్వాణి । వై । ఏతస్య । ఛన్దాగ్ంసి । అవరుద్ధానీత్యవ-రుద్ధాని । యః । బహుయాజీతి బహు - యాజీ । అపరిమితమిత్యపరి-మితమ్ । అన్వితి । బ్రూయాత్ । అపరిమిత - స్యేత్యపరి-మితస్య । అవరుద్ధ్యా ఇత్యవ-రుద్ధ్యై ॥ ౬౦ ॥ కామా - యేత ప్రతిష్ఠిత్యై పశూన్థ్సప్త చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౦ ॥

నివీతమితి ని-వీతమ్ । మనుష్యాణామ్ । ప్రాచీనావీతమితి ప్రాచీన-ఆవీతమ్ । పితృణామ్ । ఉపవీతమిత్యుప-వీతమ్ । దేవానామ్ । ఉపేతి । వ్యయతే । దేవలక్ష్మమితి దేవ-లక్ష్మమ్ । ఏవ । తత్ । కురుతే । తిష్ఠన్న్ । అన్వితి । ఆహ । తిష్ఠన్న్ । హి । ఆశ్రుత-తరమిత్యాశ్రుత-తరమ్ । వదతి । తిష్ఠన్న్ । అన్వితి । ఆహ । సువర్గస్యేతి సువః-గస్య । లోకస్య । అభిజిత్యా ఇత్యభి-జిత్యై । ఆసీనః । యజతి । అస్మిన్న్ । ఏవ । లోకే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । యత్ । త్రిష్ఛమ్ । అన్వాహేత్యను-ఆహ । ఆసురమ్ । తత్ । యత్ । పురీషమ్ । మానుషమ్ । తత్ । యత్ । అన్తరా ।

తత్ । సదేవమితి స-దేవమ్ । అన్తరా। అనూచ్యమిత్యను-ఉచ్య-
మ్ । సదేవత్వాయేతి సదేవ-త్వాయ । విద్వాగ్ంసః । వై ॥ ౬౧ ॥
పురా। హోతారః। అభూవన్న్। తస్మాత్ । విధృతా ఇతి వి-
ధృతాః । అధ్వానః । అభూవన్న్ । న । పన్థానః । సమితి । అ-
రుత్సన్న్ । అన్తర్వేదీత్యన్తః-వేది । అన్యః । పాదః । భవతి । బ-
హిర్వేదీతి బహిః-వేది । అన్యః । అథ । అన్వితి । ఆస్తే । అధ్వ-
నామ్ । విధృత్యా ఇతి వి-ధృత్యై । ప్రథామ్ । అసగ్ంరోహాయే-
త్యసం-రోహాయ । అథో ఇతి । భూతమ్ । చ । ఏవ । భవిష్యత్ ।
చ । అవ । రున్ధే । అథో ఇతి । పరిమితమితి పరి-మితమ్ । చ ।
ఏవ । అపరిమితమిత్యపరి-మితమ్ । చ । అవేతి । రున్ధే । అథో
ఇతి । గ్రామ్యాన్ । చ । ఏవ । పశూన్ । ఆరణ్యాన్ । చ । అ-
వేతి । రున్ధే । అథో ఇతి ॥ ౬౨ ॥ దేవలోకమితి దేవ-లోకమ్ ।
చ । ఏవ । మనుష్యలోకమితి మనుష్య-లోకమ్। చ । అభీతి । జ-
యతి । దేవాః । వై । సామిధేనీరితి సాం-ఇధేనీః । అనూచ్యేత్య-
ను-ఉచ్య । యజ్ఞమ్ । న । అన్వితి । అపశ్యన్న్ । సః । ప్రజా-
పతిరితి ప్రజా-పతిః। తూష్ణీమ్ । ఆఘారమిత్యా-ఘారమ్ । ఏతి ।
అఘారయత్ । తతః । వై । దేవాః । యజ్ఞమ్ । అన్వితి। అపశ్య-
న్న్ । యత్ । తూష్ణీమ్ । ఆఘారమిత్యా-ఘారమ్ । ఆఘారయ-
తీత్యా-ఘారయతి । యజ్ఞస్య । అనుఖ్యాత్యా ఇత్యను-ఖ్యాత్యై । అ-
థో ఇతి । సామిధేనీరితి సాం-ఇధేనీః । ఏవ । అభీతి । అనక్తి ।

అలూక్షః । భవతి । యః । ఏవమ్ । వేద । అథో ఇతి । తర్పయతి ।
ఏవ । ఏనాః । తృప్యతి । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । పశుభిరితి పశు -
భిః ॥ ౬౩ ॥ యః । ఏవమ్ । వేద । యత్ । ఏకయా । ఆఘార -
యేదిత్యా-ఘారయేత్ । ఏకామ్ । ప్రీణీయాత్ । యత్ । ద్వా-
భ్యామ్ । ద్వే ఇతి । ప్రీణీయాత్ । యత్ । తిసృభిరితి తిసృ-భిః ।
అతీతి । తత్ । రేచయేత్ । మనసా । ఏతి । ఘారయతి । మనసా ।
హి । అనాప్తమ్ । ఆప్యతే । తిర్యఞ్చమ్ । ఏతి । ఘారయతి ।
అచ్ఛమ్బట్కారమిత్యచ్ఛమ్బట్-కారమ్ । వాక్ । చ । మనః । చ । ఆర్తీ -
యేతామ్ । అహమ్ । దేవేభ్యః । హవ్యమ్ । వహామి । ఇతి ।
వాక్ । అబ్రవీత్ । అహమ్ । దేవేభ్యః । ఇతి । మనః । తౌ ।
ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । ప్రశ్నమ్ । ఐతామ్ । సః । అబ్ర-
వీత్ ॥ ౬౪ ॥ ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । దూతీః । ఏవ ।
త్వమ్ । మనసః । అసి । యత్ । హి । మనసా । ధ్యాయతి ।
తత్ । వాచా । వదతి । ఇతి । తత్ । ఖలు । తుభ్యమ్ । న ।
వాచా । జుహవన్ । ఇతి । అబ్రవీత్ । తస్మాత్ । మనసా ।
ప్రజాపతయ ఇతి ప్రజా-పతయే । జుహ్వతి । మనః । ఇవ । హి ।
ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః । ఆప్త్యై ।
పరిధీనితి పరి-ధీన్ । సమితి । మార్ష్టి । పునాతి । ఏవ । ఏనాన్ ।
త్రిః । మధ్యమమ్ । త్రయః । వై । ప్రాణా ఇతి ప్ర-అనాః ।
ప్రాణానితి ప్ర-అనాన్ । ఏవ । అభీతి । జయతి । త్రిః । దక్షిణార్ధ్య-

మితి దక్షిణ-అర్ధ్యమ్ । త్రయః ॥ ౬౫ ॥ ఇమే । లోకాః । ఇమాన్ ।
ఏవ । లోకాన్ । అభీతి । జయతి । త్రిః । ఉత్తరార్ధ్యమిత్యుత్తర-
అర్ధ్యమ్ । త్రయః । వై । దేవయానా ఇతి దేవ-యానాః । పన్థా-
నః । తాన్ । ఏవ । అభీతి । జయతి । త్రిః । ఉపేతి । వాజయ-
తి । త్రయః । వై । దేవలోకా ఇతి దేవ-లోకాః । దేవలోకానితి
దేవ-లోకాన్ । ఏవ । అభీతి । జయతి । ద్వాదశ । సమితే । పద్య-
న్తే । ద్వాదశ । మాసాః । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః । సంవ-
త్సరమితి సం-వత్సరమ్ । ఏవ । ప్రీణాతి । అథో ఇతి । సంవత్స-
రమితి సం-వత్సరమ్ । ఏవ । అస్మై । ఉపేతి । దధాతి । సువర్గ-
స్యేతి సువః-గస్య । లోకస్య । సమష్ట్యా ఇతి సం-అష్ట్యై । ఆఘా-
రమిత్యా-ఘారమ్ । ఏతి । ఘారయతి । తిరః । ఇవ ॥ ౬౬ ॥ వై ।
సువర్గ ఇతి సువః-గః । లోకః । సువర్గమితి సువః-గమ్ । ఏవ । అ-
స్మై । లోకమ్ । ప్రేతి । రోచయతి । ఋజుమ్ । ఏతి । ఘారయతి ।
ఋజుః । ఇవ । హి । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । సన్తతమితి సం-త-
తమ్ । ఏతి । ఘారయతి । ప్రాణానామితి ప్ర-అనానామ్ । అన్నా-
ద్యస్యేత్యన్న-అద్యస్య । సన్తత్యా ఇతి సం-తత్యై । అథో ఇతి ।
రక్షసామ్ । అపహత్యా ఇత్యప-హత్యై । యమ్ । కామయేత ।
ప్రమాయుక ఇతి ప్ర-మాయుకః । స్యాత్ । ఇతి । జిహ్మమ్ ।
తస్య । ఏతి । ఘారయేత్ । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ । ఏవ । అస్మాత్ ।
జిహ్మమ్ । నయతి । తాజక్ । ప్రేతి । మీయతే । శిరః । వై । ఏ-

తత్ । యజ్ఞస్య । యత్ । ఆఘార ఇత్యా-ఘారః । ఆత్మా । ధ్రు-
వా ॥ ౬౭ ॥ ఆఘారమిత్యా-ఘారమ్ । ఆఘార్యేత్యా-ఘార్య । ధ్రు-
వామ్ । సమితి । అనక్తి । ఆత్మన్న్ । ఏవ । యజ్ఞస్య । శిరః ।
ప్రతీతి । దధాతి । అగ్నిః । దేవానామ్ । దూతః । ఆసీత్ । దై-
వ్యః । అసురాణామ్ । తౌ । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । ప్ర-
శ్నమ్ । ఐతామ్ । సః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । బ్రాహ్మణమ్ ।
అబ్రవీత్ । ఏతత్ । వీతి । బ్రూహి । ఇతి । ఏతి । శ్రావయ ।
ఇతి । ఇదమ్ । దేవాః । శృణుత । ఇతి । వావ । తత్ । అబ్ర-
వీత్ । అగ్నిః । దేవః । హోతా । ఇతి । యః । ఏవ । దేవానామ్ ।
తమ్ । అవృణీత । తతః । దేవాః ॥ ౬౮ ॥ అభవన్న్ । పరేతి ।
అసురాః । యస్య । ఏవమ్ । విదుషః । ప్రవరమితి ప్ర - వరమ్ ।
ప్రవృణత ఇతి ప్ర-వృణతే । భవతి । ఆత్మనా । పరేతి । అస్య ।
భ్రాతృవ్యః । భవతి । యత్ । బ్రాహ్మణః । చ । అబ్రాహ్మణః ।
చ । ప్రశ్నమ్ । ఏయాతామిత్యా-ఇయాతామ్ । బ్రాహ్మణా -
య । అధీతి । బ్రూయాత్ । యత్ । బ్రాహ్మణాయ । అధ్యా -
హేత్యధి-ఆహ । ఆత్మనే । అధీతి । ఆహ । యత్ । బ్రాహ్మణమ్ ।
పరాహేతి పరా-ఆహ । ఆత్మానమ్ । పరేతి । ఆహ । తస్మాత్ ।
బ్రాహ్మణః । న । పరోచ్య ఇతి పరా-ఉచ్యః ॥ ౬౯ ॥

వా ఆర్తన్యాగ్ంశ్చావ రుద్రైతో ప్రశుభిసోఽబ్రవీద్దక్షిణార్ధ్యం
త్రయ ఇవ ధ్రువా దేవాశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౧ ॥

ఆయుః । తే । ఆయుర్దా ఇత్యాయుః-దాః । అగ్నే । ఆ ।
ప్యాయస్వ । సమితి । తే । అవేతి । తే । హేడః । ఉదితి ।
ఉత్తమమిత్యుత్-తమమ్ । ప్రేతి । నః । దైవీ । ఆ । నః । దివః ।
అగ్నావిష్ణూ ఇత్యగ్నా-విష్ణూ । అగ్నావిష్ణూ ఇత్యగ్నా - విష్ణూ ।
ఇమమ్ । మే । వరుణ । తత్ । త్వా । యామి । ఉదితి । ఉ । త్యమ్ ।
చిత్రమ్ । అపామ్ । నపాత్ । ఆ । హి । అస్థాత్ । ఉపస్థమి -
త్యుప-స్థమ్ । జిహ్మానామ్ । ఊర్ధ్వః । విద్యుతమితి వి - ద్యుతమ్ ।
వసానః । తస్య । జ్యేష్ఠమ్ । మహిమానమ్ । వహన్తీః । హిరణ్య -
వర్ణా ఇతి హిరణ్య-వర్ణాః । పరీతి । యన్తి । యహ్వీః । సమితి ॥
౭౦ ॥ అన్యాః । యన్తి । ఉపేతి । యన్తి । అన్యాః । సమానమ్ ।
ఊర్వమ్ । నద్యః । పృణన్తి । తమ్ । ఉ । శుచిమ్ । శుచయః ।
దీదివాగ్ంసమ్ । అపామ్ । నపాతమ్ । పరీతి । తస్థుః । ఆపః । తమ్ ।
అస్మేరాః । యువతయః । యువానమ్ । మర్మృజ్యమానాః । పరీతి ।
యన్తి । ఆపః । సః । శుక్రేణ । శిక్వనా । రేవత్ । అగ్నిః । దీ -
దాయ । అనిధ్మః । ఘృతనిర్ణిగితి ఘృత-నిర్ణిక్ । అప్స్విత్యప్-సు ।
ఇన్ద్రావరుణయోరితీన్ద్రా-వరుణయోః । అహమ్ । సమ్రాజోరితి
సం-రాజోః । అవః । ఆ । వృణే । తా । నః । మృడాతః । ఈ-
దృశే । ఇన్ద్రావరుణేతీన్ద్రా-వరుణా । యువమ్ । అధ్వరాయ ।
నః ॥ ౭౧ ॥ విశే । జనాయ । మహి । శర్మ । యచ్ఛతమ్ । దీ -
ర్ఘప్రయజ్యుమితి దీర్ఘ-ప్రయజ్యుమ్ । అతీతి । యః । వనుష్యతి ।

వయమ్ । జయేమ । పృతనాసు । దూఢ్యః । పాత । నః । మిత్రా ఽవరు-
ణేతి మిత్రా-వరుణా । ప్రేతి । బాహవా । త్వమ్ । నః । అగ్నే ।
వరుణస్య । విద్వాన్ । దేవస్య । హేడః । అవేతి । యాసిసీష్ఠాః ।
యజిష్ఠః । వహ్నితమ ఇతి వహ్ని-తమః । శోశుచానః । విశ్వా ।
ద్వేషాగ్ంసి । ప్రేతి । ముముగ్ధి । అస్మత్ । సః । త్వమ్ । నః ।
అగ్నే । అవమః । భవ । ఊతీ । నేదిష్ఠః । అస్యాః । ఉషసః ।
వ్యుష్టావితి వి-ఉష్టౌ । అవేతి । యక్ష్వ । నః । వరుణమ్ ॥ ౬౨ ॥
రరాణః । వీహి । మృడీకమ్ । సుహవ ఇతి సు-హవః । నః । ఏధి ।
ప్రప్రేతి ప్ర-ప్ర । అయమ్ । అగ్నిః । భరతస్య । శృణ్వే । వీతి ।
యత్ । సూర్యః । న । రోచతే । బృహత్ । భాః । అభీతి ।
యః । పూరుమ్ । పృతనాసు । తస్థౌ । దీదాయ । దైవ్యః । అతి -
థిః । శివః । నః । ప్రేతి । తే । యక్షి । ప్రేతి । తే । ఇయర్మి ।
మన్మ । భువః । యథా । వన్ద్యః । నః । హవేషు । ధన్వన్ ।
ఇవ । ప్రపేతి ప్ర-పా । అసి । త్వమ్ । అగ్నే । ఇయక్షవే । పూ-
రవే । ప్రత్నే । రాజన్ ॥ ౬౩ ॥ వీతి । పాజసా । వీతి । జ్యోతి-
షా । సః । త్వమ్ । అగ్నే । ప్రతీకేన । ప్రతీతి । ఓష । యాతు-
ధాన్య ఇతి యాతు-ధాన్యః । ఉరుక్షయేష్విత్యురు-క్షయేషు । దీ -
ద్యత్ । తమ్ । సుప్రతీకమితి సు-ప్రతీకమ్ । సుదృశమితి సు-దృశమ్ ।
స్వఞ్చమ్ । అవిద్వాగ్ంసః । విదుష్టరమితి విదుః-తరమ్ । సపేమ ।
సః । యక్షత్ । విశ్వా । వయునాని । విద్వాన్ । ప్రేతి । హ -

వ్యమ్ । అ॒గ్నిః । అ॒మృతే॑షు । వ్యోచ॒త్ । అ॒గ్ంహో॑మువ॒ ఇత్యగ్ం॑-హః-ము॑చే । వి॒వే॑ష । యత్ । మా॒ । వీతి॑ । నః । ఇ॒న్ద్రి॒యమ్ । ఇ॒న్ద్రి॒యమ్ । క్షత్రమ్ । ఇ॒న్ద్రి॒యాణి॑ । శ॒త॒క్ర॒తో॒ ఇతి॑ శత-క్ర॒తో॒ । అన్వితి॑ । తే॒ । దా॒యి॒ ॥ ౭౪ ॥ యు॒హీ॒స్వా॒స్సమ॒ ధ్వ॒రాయ॒ న్నో వరుణ్గ్ం రాజ్గ్ం శ్చతుశ్చత్వాగ్ంశచ్చ ॥ ౧౨ ॥

వి॒శ్వరూ॑పస్త్వ ష్ట్రేన్ద్రిం వృత్రం బ్రహ్మవాదినస్స త్వైనా-సోమయాజ్యైష వై దేవర్థో దైవా వై నర్చి నాయజ్ఞోగ్ని మ-హాన్త్రీన్నివీతమాయుష్టే ద్వాదశ ॥ ౧౨ ॥

వి॒శ్వరూ॑పో నైనగ్ం శీతరూరావద్య వసు పూర్వైద్య్యర్వా-జా ఇత్యగ్న మహాన్నివీతమన్యా యన్తి చతుస్సప్తతిః ॥ ౭౪ ॥

వి॒శ్వరూ॑పోఽను తె దాయి ॥

హరిః ఓం తత్సత్ ॥

ద్వితీయకాణ్డే-పఞ్చమప్రపాఠకస్సమాప్తః.

ద్వితీయకాణ్డే

షష్ఠప్రశ్నః.

హరిః ఓమ్ ॥ సమిధ ఇతి సం-ఇధః । యజతి । వసన్తమ్ । ఏవ । ఋతూనామ్ । అవేతి । రున్ధే । తనూనపాతమితి తనూ-నపాతమ్ । యజతి । గ్రీష్మమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । ఇడః । యజతి । వర్షాః । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । బర్హిః । యజతి । శరదమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । స్వాహాకారమితి స్వాహా-కారమ్ । యజతి । హేమన్తమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । తస్మాత్ । స్వాహాకృతా ఇతి స్వాహా-కృతాః । హేమన్ । పశవః । అవేతి । సీదన్తి । సమిధ ఇతి సం-ఇధః । యజతి । ఉషసః । ఏవ । దేవతానామ్ । అవేతి । రున్ధే । తనూనపాతమితి తనూ-నపాతమ్ । యజతి । యజ్ఞమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే ॥ ౧ ॥ ఇడః । యజతి । పశూన్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । బర్హిః । యజతి । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । సమానయత ఇతి సం-ఆనయతే । ఉపభృత ఇత్యుప-భృతః । తేజః । వై । ఆజ్యమ్ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । బర్హిః । ప్రజాస్వితి ప్ర-జాసు । ఏవ । తేజః । దధాతి । స్వాహాకారమితి స్వాహా-కారమ్ । యజతి । వాచమ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । దశ । సమితి । పద్యన్తే । దశాక్షరేతి దశ-అక్ష-

త్రా । విరాడితి వి-రాట్ । అన్నమ్ । విరాడితి వి-రాట్ । విరా-
జేతి వి-రాజా । ఏవ । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ । అవేతి ।
రున్ధే । సమిధ ఇతి సం-ఇధః । యజతి । అస్మిన్ । ఏవ । లోకే ।
ప్రతీతి । తిష్ఠతి । తనూనపాతమితి తనూ-నపాతమ్ । యజతి ॥ ౨ ॥
యజ్ఞే । ఏవ । అన్తరిక్షే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । ఇడః । యజతి । పశు-
షు । ఏవ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । బర్హిః । యజతి । యే । ఏవ ।
దేవయానా ఇతి దేవ-యానాః । పన్థానః । తేషు । ఏవ । ప్రతీతి ।
తిష్ఠతి । స్వాహాకారమితి స్వాహా-కారమ్ । యజతి । సువర్గ ఇతి
సువః-గే । ఏవ । లోకే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । ఏతావన్తః । వై ।
దేవలోకా ఇతి దేవ-లోకాః । తేషు । ఏవ । యథాపూర్వమితి
యథా-పూర్వమ్ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । దేవాసురా ఇతి దేవ-అసురాః ।
ఏషు । లోకేషు । అస్పర్ధన్త । తే । దేవాః । ప్రయాజైరితి ప్ర-
యాజైః । ఏభ్యః । లోకేభ్యః । అసురాన్ । ప్రేతి । అనుదన్త ।
తత్ । ప్రయాజానామితి ప్ర-యాజానామ్ ॥ ౩ ॥ ప్రయాజ-
త్వమితి ప్రయాజ-త్వమ్ । యస్య । ఏవమ్ । విదుషః । ప్రయాజాః
ఇతి ప్ర-యాజాః । ఇజ్యన్తే । ప్రేతి । ఏభ్యః । లోకేభ్యః । భ్రా-
తృవ్యాన్ । నుదతే । అభిక్రామమిత్యభి-క్రామమ్ । జుహోతి ।
అభిజిత్యా ఇత్యభి-జిత్యై । యః । వై । ప్రయాజానామితి ప్ర-
యాజానామ్ । మిథునమ్ । వేద । ప్రేతి । ప్రజయేతి ప్ర-జయా ।
పశుభిరితి పశు-భిః । మిథునైః । జాయతే । సమిధ ఇతి సం-ఇధః ।

బర్హిషః । ఇవ । యజతి । తనూనపాతమితి తనూ-నపాతమ్ । ఏక-
మ్ । ఇవ । మిథునమ్ । తత్ । ఇడః । బర్హిషః । ఇవ । యజతి ।
బర్హిః । ఏకమ్ । ఇవ । మిథునమ్ । తత్ । ఏతత్ । వై । ప్ర-
యాజానామితి ప్ర-యాజానామ్ । మిథునమ్ । యః । ఏవమ్ ।
వేద । ప్రేతి ॥ ౪ ॥ ప్రజయేతి ప్ర-జయా । పశుభిరితి పశు-భిః ।
మిథునైః । జాయతే । దేవానామ్ । వై । అనిష్టాః । దేవతాః । ఆ-
సన్న్ । అథ । అసురాః । యజ్ఞమ్ । అజిఘాగ్ంసన్న్ । తే । దే-
వాః । గాయత్రీమ్ । వీతి । ఔహన్న్ । పఞ్చ । అక్షరాణి । ప్రా-
చీనాని । త్రీణి । ప్రతీచీనాని । తతః । వర్మ । యజ్ఞాయ । అభ-
వత్ । వర్మ । యజమానాయ । యత్ । ప్రయాజానూయాజా
ఇతి ప్రయాజ-అనూయాజాః । ఇజ్యన్తే । వర్మ । ఏవ । తత్ ।
యజ్ఞాయ । క్రియతే । వర్మ । యజమానాయ । భ్రాతృవ్యాభి-
భూత్యా ఇతి భ్రాతృవ్య - అభిభూత్యై । తస్మాత్ । వరూథమ్ ।
పురస్తాత్ । వర్షీయః । పశ్చాత్ । హ్రసీయః । దేవాః । వై ।
పురా । రక్షోభ్య ఇతి రక్షః-భ్యః ॥ ౫ ॥ ఇతి । స్వాహాకారే-
ణేతి స్వాహా-కారేణ । ప్రయాజేష్వితి ప్ర-యాజేషు । యజ్ఞమ్ ।
సగ్ంస్థాప్యమితి సం-స్థాప్యమ్ । అపశ్యన్న్ । తమ్ । స్వాహాకా-
రేణేతి స్వాహా-కారేణ । ప్రయాజేష్వితి ప్ర-యాజేషు । సమితి ।
అస్థాపయన్న్ । వీతి । వై । ఏతత్ । యజ్ఞమ్ । ఛిన్దన్తి । యత్ ।
స్వాహాకారేణేతి స్వాహా-కారేణ । ప్రయాజేష్వితి ప్ర-యాజేషు ।

స్వర్గం స్థాపయన్తీతి సం-స్థాపయన్తి । ప్రయాజానితి ప్ర-యాజాన్ ।
ఇష్ట్వా । హవీగ్ంషి । అభీతి । ఘారయతి । యజ్ఞస్య । సన్తత్యా
ఇతి సం-తత్యై । అథో ఇతి । హవిః । ఏవ । అకః । అథో ఇతి ।
యథాపూర్వమితి యథా-పూర్వమ్ । ఉపేతి । ఏతి । పితా । వై ।
ప్రయాజా ఇతి ప్ర-యాజాః । ప్రజేతి ప్ర-జా । అనూయాజా
ఇత్యను-యాజాః । యత్ । ప్రయాజానితి ప్ర-యాజాన్ । ఇ-
ష్ట్వా । హవీగ్ంషి । అభిఘారయతీత్యభి-ఘారయతి । పితా । ఏవ ।
తత్ । పుత్రేణ । సాధారణమ్ ॥ ౮ ॥ కురుతే । తస్మాత్ । ఆ-
హుః । యః । చ । ఏవమ్ । వేద । యః । చ । న । కథా । పు-
త్రస్య । కేవలమ్ । కథా । సాధారణమ్ । పితుః । ఇతి । అస్క-
న్నమ్ । ఏవ । తత్ । యత్ । ప్రయాజేష్వితి ప్ర-యాజేషు ।
ఇష్టేషు । స్కన్దతి । గాయత్రీ । ఏవ । తేన । గర్భమ్ । ధత్తే ।
సా । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పశూన్ । యజమానాయ । ప్రేతి ।
జనయతి ॥ ౯ ॥

యజతి యజ్ఞమేవావ రున్ధే తనూనపాతం యజతి ప్రయా-
జానామేవం వేద ప్ర రక్షోభ్యస్సాధారణం పఞ్చత్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧॥

చక్షుషీ ఇతి । వై । ఏతే ఇతి । యజ్ఞస్య । యత్ । ఆజ్య-
భాగావిత్యాజ్య-భాగౌ । యత్ । ఆజ్యభాగావిత్యాజ్య-భాగౌ ।
యజతి । చక్షుషీ ఇతి । ఏవ । తత్ । యజ్ఞస్య । ప్రతీతి । దధాతి ।
పూర్వార్ధ ఇతి పూర్వ-అర్ధే । జుహోతి । తస్మాత్ । పూర్వార్ధ

ఇతి పూర్వ-అర్ధే । చక్షుషీ ఇతి । ప్రబాహుగితి ప్ర-బాహుక్ ।
జుహోతి । తస్మాత్ । ప్రబాహుగితి ప్ర-బాహుక్ । చక్షుషీ
ఇతి । దేవలోకమితి దేవ-లోకమ్ । వై । అగ్నినా । యజమానః ।
అన్వితి । పశ్యతి । పితృలోకమితి పితృ-లోకమ్ । సోమేన । ఉత్త-
రార్ధ ఇత్యుత్తర-అర్ధే । అగ్నయే । జుహోతి । దక్షిణార్ధ ఇతి దక్షి-
ణ-అర్ధే । సోమాయ । ఏవమ్ । ఇవ । హి । ఇమౌ । లోకౌ । అ-
నయోః । లోకయోః । అనుఖ్యాత్యా ఇత్యను-ఖ్యాత్యై । రాజానౌ ।
వై । ఏతౌ । దేవతానామ్ ॥ ౮ ॥ యత్ । అగ్నీషోమావిత్యగ్నీ-
సోమౌ । అన్తరా । దేవతాః । ఇజ్యేతే ఇతి । దేవతానామ్ । వి-
ధృత్యా ఇతి వి-ధృత్యై । తస్మాత్ । రాజ్ఞా । మనుష్యాః । విధృ-
తా ఇతి వి-ధృతాః । బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వద-
న్తి । కిమ్ । తత్ । యజ్ఞే । యజమానః । కురుతే । యేన । అన్య-
తోదత ఇత్యన్యతః-దతః । చ । పశూన్ । దాధార । ఉభయతో-
దత ఇత్యుభయతః - దతః । చ । ఇతి । ఋచమ్ । అనూచ్యేత్యను-
ఉచ్య । ఆజ్యభాగస్యేత్యాజ్య-భాగస్య । జుషాణేన । యజతి । తేన ।
అన్యతోదత ఇత్యన్యతః-దతః । దాధార । ఋచమ్ । అనూచ్యే-
త్యను-ఉచ్య । హవిషః । ఋచా । యజతి । తేన । ఉభయతోదత
ఇత్యుభయతః-దతః । దాధార । మూర్ధన్వతీతి మూర్ధన్-వతీ ।
పురోనువాక్యేతి పురః-అనువాక్యా । భవతి । మూర్ధానమ్ । ఏవ ।
ఏనమ్ । సమానానామ్ । కరోతి ॥ ౯ ॥ నియుత్వత్యేతి ని-యు-

త్వాత్యా । యజతి । భ్రాతృవ్యస్య । ఏవ । పశూన్ । నీతి । యు-
వతే । కైశినమ్ । హ । దార్భ్యమ్ । కైశీ । సాత్యకామిరితి సాత్య-
కామిః । ఉవాచ । సప్తపదామితి సప్త-పదామ్ । తే । శక్వరీమ్ ।
శ్వః । యజ్ఞే । ప్రయోక్తాస ఇతి ప్ర-యోక్తాసే । యస్యై । వీ-
ర్యేణ । ప్రేతి । జాతాన్ । భ్రాతృవ్యాన్ । నుదతే । ప్రతీతి । జ-
నిష్యమాణాన్ । యస్యై । వీర్యేణ । ఉభయోః । లోకయోః ।
జ్యోతిః । ధత్తే । యస్యై । వీర్యేణ । పూర్వార్ధేనేతి పూర్వ-
అర్ధేన । అనడ్వాన్ । భునక్తి । జఘనార్ధేనేతి జఘన-అర్ధేన । ధే-
నుః । ఇతి । పురస్తాల్లక్ష్మేతి పురస్తాత్-లక్ష్మా । పురోనువాక్యేతి
పురః-అనువాక్యా । భవతి । జాతాన్ । ఏవ । భ్రాతృవ్యాన్ । ప్రేతి ।
నుదతే । ఉపరిష్టాల్లక్ష్మేత్యుపరిష్టాత్-లక్ష్మా ॥ ౧౦ ॥ యాజ్యా ।
జనిష్యమాణాన్ । ఏవ । ప్రతీతి । నుదతే । పురస్తాల్లక్ష్మేతి పుర-
స్తాత్-లక్ష్మా । పురోనువాక్యేతి పురః-అనువాక్యా । భవతి । అ-
స్మిన్న్ । ఏవ । లోకే । జ్యోతిః । ధత్తే । ఉపరిష్టాల్లక్ష్మేత్యుపరి-
ష్టాత్-లక్ష్మా । యాజ్యా । అముష్మిన్న్ । ఏవ । లోకే । జ్యోతిః ।
ధత్తే । జ్యోతిష్మన్తౌ । అస్మై । ఇమౌ । లోకౌ । భవతః । యః ।
ఏవమ్ । వేద । పురస్తాల్లక్ష్మేతి పురస్తాత్-లక్ష్మా । పురోనువాక్యేతి
పురః-అనువాక్యా । భవతి । తస్మాత్ । పూర్వార్ధేనేతి పూర్వ-
అర్ధేన । అనడ్వాన్ । భునక్తి । ఉపరిష్టాల్లక్ష్మేత్యుపరిష్టాత్-లక్ష్మా ।
యాజ్యా । తస్మాత్ । జఘనార్ధేనేతి జఘన-అర్ధేన । ధేనుః ।

యః । ఏవమ్ । వేద । భుఙ్క్తః । ఏనమ్ । ఏతౌ । వజ్రః । ఆజ్యమ్ ।
వజ్రః । ఆజ్యభాగావిత్యాజ్య-భాగౌ ॥ ౧౧ ॥ వజ్రః । వషట్కార
ఇతి వషట్-కారః । త్రివృతమితి త్రి-వృతమ్ । ఏవ । వజ్రమ్ ।
సంభృత్యేతి సం-భృత్య । భ్రాతృవ్యాయ । ప్రేతి । హరతి । అచ్ఛ-
వషట్కారమిత్యచ్ఛవషట్-కారమ్ । అపగూర్యేత్యప-గూర్య । వషట్ ।
కరోతి । స్తృత్యై । గాయత్రీ । పురోనువాక్యేతి పురః-అనువా-
క్యా । భవతి । త్రిష్టుక్ । యాజ్యా । బ్రహ్మన్ । ఏవ । క్షత్ర-
మ్ । అన్వారమ్భయతీత్యను-ఆరమ్భయతి । తస్మాత్ । బ్రాహ్మణః ।
ముఖ్యః । ముఖ్యః । భవతి । యః । ఏవమ్ । వేద । ప్రేతి । ఏవ ।
ఏనమ్ । పురోనువాక్యయేతి పురః-అనువాక్యయా । ఆహ । ప్రేతి ।
నయతి । యాజ్యయా । గమయతి । వషట్కారేణేతి వషట్-కారే-
ణ । ఏతి । ఏవ । ఏనమ్ । పురోనువాక్యయేతి పురః-అనువాక్యయా ।
దత్తే । ప్రేతి । యచ్ఛతి । యాజ్యయా । ప్రతీతి ॥ ౧౨ ॥ వషట్కారే-
ణేతి వషట్-కారేణ । స్థాపయతి । త్రిపదేతి త్రి-పదా । పురోను-
వాక్యేతి పురః-అనువాక్యా । భవతి । త్రయః । ఇమే । లోకాః ।
ఏషు । ఏవ । లోకేషు । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । చతుష్పదేతి చతుః-ప-
దా । యాజ్యా । చతుష్పద ఇతి చతుః-పదః । ఏవ । పశూన్ । అ-
వేతి । రున్ధే । ద్వ్యక్షర ఇతి ద్వి-అక్షరః । వషట్కార ఇతి వ-
షట్-కారః । ద్విపాదితి ద్వి-పాత్ । యజమానః । పశుషు । ఏ-
వ । ఉపరిష్టాత్ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । గాయత్రీ । పురోనువాక్యేతి

పురః-అనువాక్యా । భవతి । త్రిష్టుక్ । యాజ్యా । ఏషా । వై ।
సప్తపదేతి సప్త-పదా । శక్వరీ । యత్ । వై । ఏతయా । దేవాః ।
అశిక్షన్ । తత్ । అశక్నువన్ । యః । ఏవమ్ । వేద । శక్నోతి ।
ఏవ । యత్ । శిక్షతి ॥ ౧౩ ॥

దైవతానాం కరోత్యుపరిష్టాల్లక్ష్మాఽఽజ్యభాగా ప్రతి శక్నో-
త్యేవ ద్వే చ ॥ ౨ ॥

ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । దేవేభ్యః । యజ్ఞాన్ । వ్యా-
దిశదితి వి-ఆదిశత్ । సః । ఆత్మన్ । ఆజ్యమ్ । అధత్త । తమ్ ।
దేవాః । అబ్రువన్ । ఏషః । వావ । యజ్ఞః । యత్ । ఆజ్యమ్ ।
అపి । ఏవ । నః । అత్ర । అస్తు । ఇతి । సః । అబ్రవీత్ । య-
జాన్ । వః । ఆజ్యభాగావిత్యాజ్య-భాగౌ । ఉప । స్తృణాన్ ।
అభి । ఘారయాన్ । ఇతి । తస్మాత్ । యజన్తి । ఆజ్యభాగావి-
త్యాజ్య-భాగౌ । ఉప । స్తృణన్తి । అభి । ఘారయన్తి । బ్ర-
హ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ - వాదినః । వదన్తి । కస్మాత్ । సత్యాత్ ।
యాతయామానీతి యాత-యామాని । అన్యాని । హవీగ్ంషి ।
అయాతయామమిత్యయాత-యామమ్ । ఆజ్యమ్ । ఇతి । ప్రాజా-
పత్యమితి ప్రాజా-పత్యమ్ ॥ ౧౪ ॥ ఇతి । బ్రూయాత్ । అయా-
తయామేత్యయాత-యామా । హి । దేవానామ్ । ప్రజాపతిరితి
ప్రజా-పతిః । ఇతి । ఛన్దాగ్ంసి । దేవేభ్యః । అపేత । అక్రా-
మన్ । న । వః । అభాగాని । హవ్యమ్ । వక్ష్యామః । ఇతి । తే-

భ్యః । ఏతత్ । చతురవత్తమితి చతుః-అవత్తమ్ । అధారయన్న్ । పురోనువాక్యాయా ఇతి పురః-అనువాక్యాయై । యాజ్యాయై । దేవతాయై । వషట్కారాయేతి వషట్-కారాయ । యత్ । చతురవత్తమితి చతుః-అవత్తమ్ । జుహోతి । ఛన్దాగ్ంసి । ఏవ । తత్ । ప్రీణాతి । తాని । అస్య । ప్రీతాని । దేవేభ్యః । హవ్యమ్ । వహన్తి । అఙ్గిరసః । వై । ఇతః । ఉత్తమా ఇత్యుత్-తమాః । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । ఆయన్న్ । తత్ । ఋషయః । యజ్ఞవాస్తవితి యజ్ఞ-వాస్తు । అభ్యవాయన్నిత్యభి-అవాయన్న్ । తే ॥ ౧౫ ॥ అపశ్యన్న్ । పురోడాశమ్ । కూర్మమ్ । భూతమ్ । సర్పన్తమ్ । తమ్ । అబ్రువన్న్ । ఇన్ద్రాయ । ధ్రియస్వ । బృహస్పతయే । ధ్రియస్వ । విశ్వేభ్యః । దేవేభ్యః । ధ్రియస్వ । ఇతి । సః । న । అధ్రియత । తమ్ । అబ్రువన్న్ । అగ్నయే । ధ్రియస్వ । ఇతి । సః । అగ్నయే । అధ్రియత । యత్ । ఆగ్నేయః । అష్టాకపాల ఇత్యష్టా-కపాలః । అమావాస్యాయామిత్యమా-వాస్యాయామ్ । చ । పౌర్ణమాస్యామితి పౌర్ణ-మాస్యామ్ । చ । అచ్యుతః । భవతి । సువర్గస్యేతి సువః-గస్య । లోకస్య । అభిజిత్యా ఇత్యభి-జిత్యై । తమ్ । అబ్రువన్న్ । కథా । అహాస్థాః । ఇతి । అనుపాక్త ఇత్యనుప-అక్తః । అభూవమ్ । ఇతి । అబ్రవీత్ । యథా । అక్షః । అనుపాక్త ఇత్యనుప-అక్తః ॥ ౧౬ ॥ అవార్ఛతీత్యవ-ఋచ్ఛతి । ఏవమ్ । అవేతి । ఆర్తమ్ । ఇతి । ఉపరిష్టాత్ । అ-

భ్యాజ్యేత్యభి-అజ్య । అధస్తాత్ । ఉపేతి । అనక్తి । సువర్గస్యేతి
సువః-గస్య । లోకస్య । సమష్ట్యా ఇతి సం-అష్ట్యై । సర్వాణి ।
కపాలాని । అభీతి । ప్రథయతి । తావతః । పురోడాశాన్ । అ-
ముష్మిన్న్ । లోకే । అభీతి । జయతి । యః । విదగ్ధ ఇతి వి-దగ్ధః ।
సః । నైరృత ఇతి నైః-ఋతః । యః । అశృతః । సః । రౌద్రః ।
యః । శృతః । సః । సదేవ ఇతి స-దేవః । తస్మాత్ । అవిదహ-
తేత్యవి-దహతా । శృతంకృత్య ఇతి శృతం-కృత్యః । సదేవత్వా-
యేతి సదేవ-త్వాయ । భస్మనా । అభీతి । వాసయతి । తస్మాత్ ।
మాగ్ంసేన । అస్థి । ఛన్నమ్ । వేదేన । అభీతి । వాసయతి । త-
స్మాత్ ॥ ౧౭ ॥ కేశైః । శిరః । ఛన్నమ్ । ప్రచ్యుతమితి ప్ర-చ్యు-
తమ్ । వై । ఏతత్ । అస్మాత్ । లోకాత్ । అగత-
మ్ । దేవలోకమితి దేవ-లోకమ్ । యత్ । శృతమ్ । హవిః ।
అనభిఘారితమిత్యనభి-ఘారితమ్ । అభిఘార్యేత్యభి-ఘార్య । ఉదితి ।
వాసయతి । దేవత్రేతి దేవ-త్రా । ఏవ । ఏనత్ । గమయతి
యది । ఏకమ్ । కపాలమ్ । నశ్యేత్ । ఏకః । మాసః । సంవథ్స-
రస్యేతి సం-వథ్సరస్య । అనవేత ఇత్యనవ-ఇతః । స్యాత్ । అథ ।
యజమానః । ప్రేతి । మీయేత । యత్ । ద్వే ఇతి । నశ్యేతామ్ ।
ద్వౌ । మాసౌ । సంవథ్సరస్యేతి సం-వథ్సరస్య । అనవేతావిత్య-
నవ-ఇతౌ । స్యాతామ్ । అథ । యజమానః । ప్రేతి । మీయేత ।
సంఖ్యాయేతి సం-ఖ్యాయ । ఉదితి । వాసయతి । యజమానస్య ॥ ౧౮ ॥

గోపీథాయ । యది । నశ్యేత్ । ఆశ్వినమ్ । ద్వికపాల - మితి ద్వి-కపాలమ్ । నిరితి । వపేత్ । ద్యావాపృథివ్యమితి ద్యావా-పృథివ్యమ్ । ఏకకపాలమిత్యేక-కపాలమ్ । అశ్వినౌ । వై । దేవానామ్ । భిషజౌ । తాభ్యామ్ । ఏవ । అస్మై । భేషజమ్ । కరోతి । ద్యావా పృథివ్య ఇతి ద్యావా-పృథివ్యః । ఏకకపాల ఇ - త్యేక-కపాలః । భవతి । అనయోః । వై । ఏతత్ । నశ్యతి । యత్ । నశ్యతి । అనయోః । ఏవ । ఏనత్ । విన్దతి । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై ॥ ౮ ॥

ప్రాజాపత్యం తెజ్ఞోఽనుపాక్తో వైదేనాభి వాసయతి త-స్మాద్యజమానస్య ద్వాత్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౩ ॥

దేవస్య । త్వా । సవితుః । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవే । ఇతి । స్ఫ్యమ్ । ఆ । దత్తే । ప్రసూత్యా ఇతి ప్ర-సూత్యై । అశ్వినోః । బాహుభ్యామితి బాహు-భ్యామ్ । ఇతి । ఆహ । అశ్వినౌ । హి । దేవానామ్ । అధ్వర్యూ ఇతి । ఆస్తామ్ । పూష్ణః । హస్తాభ్యామ్ । ఇతి । ఆహ । యత్యై । శతభృష్టిరితి శత-భృష్టిః । అసి । వానస్పత్యః । ద్విషతః । వధః । ఇతి । ఆహ । వజ్రమ్ । ఏవ । తత్ । సమితి । శ్యతి । భ్రాతృవ్యాయ । ప్రహరిష్యన్నితి ప్ర-హరిష్యన్ । స్తమ్బయజురితి స్తమ్బ-యజుః । హరతి । ఏతావతీ । వై । పృథివీ । యావతీ । వేదిః । తస్యాః । ఏతావతః । ఏవ । భ్రాతృవ్యమ్ । నిరితి । భజతి ॥ ౧౦ ॥ తస్మాత్ । న । అభాగమ్ । నిరితి । భజన్తి ।

త్రిః । హరతి । త్రయః । ఇమే । లోకాః । ఏభ్యః । ఏవ । ఏనమ్ ।
లోకేభ్యః । నిరితి । భజతి । తూష్ణీమ్ । చతుర్థమ్ । హరతి । అ-
పరిమితాదిత్యపరి-మితాత్ । ఏవ । ఏనమ్ । నిరితి । భజతి । ఉది-
తి । హన్తి । యత్ । ఏవ । అస్యాః । అమేధ్యమ్ । తత్ । అపేతి ।
హన్తి । ఉదితి । హన్తి । తస్మాత్ । ఓషధయః । పరేతి । భవన్తి ।
మూలమ్ । ఛిన్దన్తి । భ్రాతృవ్యస్య । ఏవ । మూలమ్ । ఛిన్దన్తి । పి-
తృదేవత్యేతి పితృ-దేవత్యా । అతిఖాతేత్యతి-ఖాతా । ఇయతీమ్ ।
ఖనతి । ప్రజాపతినేతి ప్రజా-పతినా ॥ ౨౧ ॥ యజ్ఞముఖేనేతి
యజ్ఞ-ముఖేన । సంమితామితి సం-మితామ్ । ఆ । ప్రతిష్ఠాయా
ఇతి ప్రతి-స్థాయై । ఖనతి । యజమానమ్ । ఏవ । ప్రతిష్ఠామితి
ప్రతి-స్థామ్ । గమయతి । దక్షిణతః । వర్షీయసీమ్ । కరోతి ।
దేవయజనస్యేతి దేవ-యజనస్య । ఏవ । రూపమ్ । అకః । పురీష-
వతీమితి పురీష-వతీమ్ । కరోతి । ప్రజేతి ప్ర-జా । వై । పశవః ।
పురీషమ్ । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । ఏవ । ఏనమ్ । పశుభిరితి పశు-
భిః । పురీషవన్తమితి పురీష-వన్తమ్ । కరోతి । ఉత్తరమిత్యుత్-
తరమ్ । పరిగ్రాహమితి పరి-గ్రాహమ్ । పరీతి । గృహ్ణాతి । ఏతా-
వతీ । వై । పృథివీ । యావతీ । వేదిః । తస్యాః । ఏతావతః । ఏ-
వ । భ్రాతృవ్యమ్ । నిర్భజ్యేతి నిః-భజ్య । ఆత్మనే । ఉత్తరమిత్యుత్-
తరమ్ । పరిగ్రాహమితి పరి-గ్రాహమ్ । పరీతి । గృహ్ణాతి ।
క్రూరమ్ । ఇవ । వై ॥ ౨౨ ॥ ఏతత్ । కరోతి । యత్ । వే-

దీమ్ । కరోతి । ధాః । అసి । స్వధేతి స్వ-ధా । అసి । ఇతి । వాయోయుపవృత్తే । శాన్త్యై । ప్రోక్షణీరితి ప్ర-ఉక్షణీః । ఏతి । సాదయతి । ఆపః । వై । రక్షోఘ్నీరితి రక్షః-ఘ్నీః । రక్షసామ్ । అపహత్యా ఇత్యప-హత్యై । స్ఫ్యస్య । వర్త్మన్న్ । సాదయతి । యజ్ఞస్య । సంతత్యా ఇతి సం-తత్యై । యమ్ । ద్విష్యాత్ । తమ్ । ధ్యాయేత్ । శుచా । ఏవ । ఏనమ్ । అర్పయతి ॥ ౨౩ ॥

భజతి ప్రజాపతినైవ వై త్రయస్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౪ ॥

బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । అద్భిరిత్యత్-భిః । హవీగ్ంషి । ప్రేతి । ప్రోక్షీః । కేన । అపః । ఇతి । బ్రహ్మణా । ఇతి । బ్రూయాత్ । అద్భిరిత్యత్-భిః । హి । ఏవ । హవీగ్ంషి । ప్రోక్షతీతి ప్ర-ఉక్షతి । బ్రహ్మణా । అపః । ఇధ్మాబర్హిరితీధ్మా-బర్హిః । ప్రేతి । ఉక్షతి । మేధ్యమ్ । ఏవ । ఏనత్ । కరోతి । వేదిమ్ । ప్రేతి । ఉక్షతి । ఋక్షా । వై । ఏషా । అలోమకా । అమేధ్యా । యత్ । వేదిః । మేధ్యామ్ । ఏవ । ఏనామ్ । కరోతి । దివే । త్వా । అన్తరిక్షాయ । త్వా । పృథివ్యై । త్వా । ఇతి । బర్హిః । ఆసాద్యేత్యా-సాద్య । ప్రేతి ॥ ౨౪ ॥ ఉక్షతి । ఏభ్యః । ఏవ । ఏనత్ । లోకేభ్యః । ప్రేతి । ఉక్షతి । క్రూరమ్ । ఇవ । వై । ఏతత్ । కరోతి । యత్ । ఖనతి । అపః । నీతి । నయతి । శాన్త్యై । పురస్తాత్ । ప్రస్తరమితి ప్ర-స్తరమ్ । గృహ్ణాతి । ముఖ్యమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । కరోతి । ఇయన్తమ్ । గృహ్ణాతి ।

ప్రజాపతినేతి ప్రజా-పతినా । యజ్ఞముఖేనేతి యజ్ఞ - ముఖేన । సంమితమితి సం-మితమ్। బర్హిః । స్తృణాతి । ప్రజా ఇతి ప్ర - జాః । వై । బర్హిః । పృథివీ । వేదిః। ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ఏవ । పృథివ్యామ్ । ప్రతీతి । స్థాపయతి । అనతిదృశ్నమిత్యనతి - దృశ్నమ్ । స్తృణాతి । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । ఏవ । ఏనమ్ । పశుభిరితి పశు-భిః। అనతిదృశ్నమిత్యనతి - దృశ్నమ్ । కరోతి ॥ ౨౭ ॥ ఉత్తరమిత్యుత్ -తరమ్ । బర్హిషః । ప్రస్తరమితి ప్ర - స్తరమ్ । సాదయతి । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః। వై । బర్హిః । యజమానః । ప్రస్తర ఇతి ప్ర- స్తరః । యజమానమ్ । ఏవ । అయజమానాత్ । ఉత్తరమిత్యుత్ -తరమ్ । కరోతి । తస్మాత్ । యజమానః । అయజమానాత్ । ఉత్తర ఇత్యుత్ - తరః । అన్తః । దధాతి । వ్యావృత్త్యా ఇతి వి-ఆవృత్త్యై । అనక్తి । హవిష్కృతమితి హవిః-కృతమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । గమయతి । త్రేధా । అనక్తి । త్రయః । ఇమే । లోకాః । ఏభ్యః। ఏవ । ఏనమ్ । లోకేభ్యః । అనక్తి । న । ప్రతీతి । శృణాతి । యత్ । ప్రతిశృణీయాదితి ప్రతి-శృణీయాత్। అనూర్ధ్వంభావుకమిత్యనూర్ధ్వం - భావుకమ్ । యజమానస్య । స్యాత్ । ఉపరి । ఇవ । ప్రేతి । హరతి ॥ ౨౮ ॥ ఉపరి । ఇవ । హి । సువర్గ ఇతి సువః-గః । లోకః । నీతి । యచ్ఛతి । వృష్టిమ్ । ఏవ । అస్మై । నీతి । యచ్ఛతి । న । అత్యగ్రమిత్యతి-అగ్రమ్ । ప్రేతి । హరేత్ ।

యత్ । అత్యగ్రమిత్యతి-అగ్రమ్ । ప్రహరేదితి ప్ర - హరేత్ ।
ఆస్తార్యస్తారిణీత్యతి-ఆస్తారిణీ । అధ్వర్యోః । నాశుకా । స్యాత్ ।
న । పురస్తాత్ । ప్రతీతి । అస్యేత్ । యత్ । పురస్తాత్ । ప్రత్య-
స్యేదితి ప్రతి-అస్యేత్ । సువర్గాదితి సువః-గాత్ । లోకాత్ ।
యజమానమ్ । ప్రతీతి । నుదేత్ । ప్రాఞ్చమ్ । ప్రేతి । హరతి ।
యజమానమ్ । ఏవ । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । గమయతి ।
న । విష్వఞ్చమ్ । వీతి । యుయుయాత్ । యత్ । విష్వఞ్చమ్ ।
వియుయాదితి వి-యుయాత్ ॥ ౨౮ ॥ స్త్రీ । అస్య । జాయేత ।
ఊర్ధ్వమ్ । ఉదితి । యౌతి । ఊర్ధ్వమ్ । ఇవ । హి । పుꣳసః ।
పుమాన్ । ఏవ । అస్య । జాయతే । యత్ । స్ఫ్యేన । వా ।
ఉపవేషేణేత్యుప-వేషేణ । వా । యోయుప్యేత । స్తృతిః । ఏవ ।
అస్య । సా । హస్తేన । యోయుప్యతే । యజమానస్య । గోపీ-
థాయ । బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । కిమ్ । య-
జ్ఞస్య । యజమానః । ఇతి । ప్రస్తర ఇతి ప్ర-స్తరః । ఇతి । తస్య ।
క్వ । సువర్గ ఇతి సువః-గః । లోకః । ఇతి । ఆహవనీయ ఇత్యా-
హవనీయః । ఇతి । బ్రూయాత్ । యత్ । ప్రస్తరమితి ప్ర-స్త-
రమ్ । ఆహవనీయ ఇత్యా-హవనీయే । ప్రహరతీతి ప్ర - హరతి ।
యజమానమ్ । ఏవ ॥ ౨౯ ॥ సువర్గమితి సువః - గమ్ । లోకమ్ ।
గమయతి । వీతి । వై । ఏతత్ । యజమానః । లిశతే । యత్ ।
ప్రస్తరమితి ప్ర - స్తరమ్ । యోయుప్యన్తే । బర్హిః । అను ।

ప్రేతి । హరతి । శాన్త్యై । అనారమ్భణ ఇత్యనా-రమ్భణః । ఇవ ।
వై । ఏతర్హి । అధ్వర్యుః । సః । ఈశ్వరః । వేపనః । భవితోః ।
ధ్రువా । అసి । ఇతి । ఇమామ్ । అభీతి । మృశతి । ఇయమ్ ।
వై । ధ్రువా । అస్యామ్ । ఏవ । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । న । వేపనః ।
భవతి । అగా౩న్ । అగ్నీదిత్యగ్ని-ఇత్ । ఇతి । ఆహ । యత్ ।
బ్రూయాత్ । అగన్న్ । అగ్నిః । ఇతి । అగ్నౌ । అగ్నిమ్ । గమ-
యేత్ । నిరితి । యజమానమ్ । సువర్గాదితి సువః-గాత్ । లో-
కాత్ । భజేత్ । అగన్న్ । ఇతి । ఏవ । బ్రూయాత్ । యజ-
మానమ్ । ఏవ । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । గమయతి ॥ ౪౯ ॥

ఆసాద్య ప్రానతిదృశ్నం కరోతి హరతి విద్యుయాద్యజ-
మానమేవాగ్నిరితి సప్తదశ చ ॥ ౫ ॥

అగ్నేః । త్రయః । జ్యాయాంసః । భ్రాతరః । ఆసన్న్ ।
తే । దేవేభ్యః । హవ్యమ్ । వహన్తః । ప్రేతి । అమీయన్త । సః ।
అగ్నిః । అబిభేత్ । ఇత్థమ్ । వావ । స్యః । ఆర్తిమ్ । ఏతి । అరి-
ష్యతి । ఇతి । సః । నిలాయత । సః । అపః । ప్రేతి । అవిశత్ ।
తమ్ । దేవతాః । ప్రైషమితి ప్ర-ఏషమ్ । ఐచ్ఛన్న్ । తమ్ ।
మత్స్యః । ప్రేతి । అబ్రవీత్ । తమ్ । అశపత్ । ధియాధియేతి
ధియా-ధియా । త్వా । వధ్యాసుః । యః । మా । ప్రేతి । అవో-
చః । ఇతి । తస్మాత్ । మత్స్యమ్ । ధియాధియేతి ధియా-ధియా ।
ఘ్నన్తి । శప్తః ॥ ౩౦ ॥ హి । తమ్ । అన్వితి । అవిన్దన్న్ । తమ్ । అ-

బ్రువన్ । ఉపేతి । నః । ఏత । వర్తస్వ । హవ్యమ్ । నః । వహ । ఇతి । సః । అబ్రవీత్ । వరమ్ । వృణై । యత్ । ఏవ । గృహీతస్య । అహుతస్య । బహిఃపరిధీతి బహిః-పరిధి । స్కన్దాత్ । తత్ । మే । భ్రాతృణామ్ । భాగధేయమితి భాగ-ధేయమ్ । అసత్ । ఇతి । తస్మాత్ । యత్ । గృహీతస్య । అహుతస్య । బహిఃపరిధీతి బహిః-పరిధి । స్కన్దతి । తేషామ్ । తత్ । భాగధేయమితి భాగ-ధేయమ్ । తాన్ । ఏవ । తేన । ప్రీణాతి । పరిధీనితి పరి-ధీన్ । పరీతి । దధాతి । రక్షసామ్ । అపహత్యా ఇత్యప-హత్యై । సమితి । స్పర్శయతి ॥ ౩౧ ॥ రక్షసామ్ । అనవచారాయేత్యనవ-చారాయ । న । పురస్తాత్ । పరీతి । దధాతి । ఆదిత్యః । హి । ఏవ । ఉద్యన్నిత్యుత్-యన్ । పురస్తాత్ । రక్షాగ్ంసి । అపహన్తీత్యప-హన్తి । ఊర్ధ్వే ఇతి । సమిధావితి సం-ఇధౌ । ఏతి । దధాతి । ఉపరిష్టాత్ । ఏవ । రక్షాగ్ంసి । అపేతి । హన్తి । యజుషా । అన్యామ్ । తూష్ణీమ్ । అన్యామ్ । మిథునత్వాయేతి మిథున-త్వాయ । ద్వే ఇతి । ఏతి । దధాతి । ద్విపాదితి ద్వి-పాత్ । యజమానః । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । సః । తు । వై । యజేత । యః । యజ్ఞస్య । ఆర్త్యా । వసీయాన్ । స్యాత్ । ఇతి । భూపతయ ఇతి భూ-పతయే । స్వాహా । భువనపతయ ఇతి భువన-పతయే । స్వాహా । భూతానామ్ ॥ ౩౨ ॥ పతయే । స్వాహా । ఇతి ।

స్కన్నమ్ । అన్వితి । సన్తత్యామేత । యజ్ఞస్య । ఏవ । తత్ ।
ఆర్త్యై । యజమానః । వసీయాన్ । భవతి । భూయసీః । హి ।
దేవతాః । ప్రీణాతి । జామి । వై । ఏతత్ । యజ్ఞస్య । క్రియ-
తే । యత్ । అన్వఞ్చౌ । పురోడాశౌ । ఉపాగ్ంశుయాజమిత్యు-
పాగ్ంశు-యాజమ్ । అన్తరా । యజతి । అజామిత్వాయేత్యజా-
మి-త్వాయ । అథో ఇతి । మిథునత్వాయేతి మిథున-త్వాయ ।
అగ్నిః । అముష్మిన్ । లోకే । ఆసీత్ । యమః । అస్మిన్ । తే ।
దేవాః । అబ్రువన్ । ఏత । ఇతః । ఇమౌ । వి । పరీతి । ఊహా-
మ । ఇతి । అన్నాద్యేనేత్యన్న-అద్యేన । దేవాః । అగ్నిమ్ ॥ ౩౩ ॥
ఉపామన్త్రయన్తేత్యుప-అమన్త్రయన్త । రాజ్యేన । పితరః । యమ-
మ్ । తస్మాత్ । అగ్నిః । దేవానామ్ । అన్నాద ఇత్యన్న-అదః ।
యమః । పితృణామ్ । రాజా । యః । ఏవమ్ । వేద । ప్రేతి ।
రాజ్యమ్ । అన్నాద్యమిత్యన్న-అద్యమ్ । ఆప్నోతి । తస్మై । ఏ-
తత్ । భాగధేయమితి భాగ-ధేయమ్ । ప్రేతి । అయచ్ఛన్ ।
యత్ । అగ్నయే । స్విష్టకృత ఇతి స్విష్ట-కృతే । అవద్యన్తీత్యవ-
ద్యన్తి । యత్ । అగ్నయే । స్విష్టకృత ఇతి స్విష్ట-కృతే । అవ-
ద్యతీత్యవ-ద్యతి । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఏవ । తత్ । రు-
ద్రమ్ । సమితి । అర్ధయతి । సకృత్సకృదితి సకృత్-సకృత్ ।
అవేతి । ద్యతి । సకృత్ । ఇవ । హి । రుద్రః । ఉత్తరార్ధాది-
త్యుత్తర-అర్ధాత్ । అవేతి । ద్యతి । ఏషా । వై । రుద్రస్య ॥ ౩౪ ॥

దిక్ । స్వాయామ్ । ఏవ । దిశి । రుద్రమ్ । నిరవదయన్త ఇతి నిః-అవదయన్తె । ద్విః । అభితి । ఘారయతి । చతురవత్తస్యేతి చతుః-అవత్తస్య । ఆప్త్యై । పశవః । వై । పూర్వాః । ఆహుతయ ఇత్యా-హుతయః । ఏషః । రుద్రః । యత్ । అగ్నిః । యత్ । పూర్వాః । ఆహుతీరిత్యా-హుతీః । అభిత । జుహుయాత్ । రుద్రాయ । ప్ర-శూన్ । అపీతి । దధ్యాత్ । అపశుః । యజమానః । స్యాత్ । అ-తిహాయేత్యతి - హాయ । పూర్వాః । ఆహుతీరిత్యా-హుతీః । జు-హోతి । పశూనామ్ । గోపీథాయ ॥ ౩౫ ॥

శ్రప్తస్స్వర్ శయతి భూతానామగ్నిగ్ం రుద్రస్య సప్తత్రిగ్ం-శచ్చ ॥ ౬ ॥

మనుః । పృథివ్యాః । యజ్ఞియమ్ । ఐచ్ఛత్ । సః । ఘృ-తమ్ । నిషిక్తమితి ని-సిక్తమ్ । అవిన్దత్ । సః । అబ్రవీత్ । కః । అస్య । ఈశ్వరః । యజ్ఞే । అపీతి । కర్తోః । ఇతి । తౌ । అబ్రూ-తామ్ । మిత్రావరుణావితి మిత్రా-వరుణౌ । గోః । ఏవ । ఆవమ్ । ఈశ్వరౌ । కర్తోః । స్వః । ఇతి । తౌ । తతః । గామ్ । సమితి । ఐరయతామ్ । సా । యత్రయత్రేతి యత్ర-యత్ర । న్యక్రామదితి ని-అక్రామత్ । తతః । ఘృతమ్ । అపీడ్యత । తస్మాత్ । ఘృ-తపదీతి ఘృత-పదీ । ఉచ్యతే । తత్ । అస్యై । జన్మ । ఉప-హూతమిత్యుప-హూతమ్ । రథన్తరమితి రథం-తరమ్ । సహ । పృ-థివ్యా । ఇతి । ఆహ ॥ ౩౬ ॥ ఇయమ్ । వై । రథన్తరమితి రథం-

త్తరమ్ । ఇమామ్ । ఏవ । సహ । అన్నాద్యేనేత్యన్న-అద్యేన ।
ఉపేతి । హ్వయతే । ఉపహూతమిత్యుప-హూతమ్ । వామదే-
వ్యమితి వామ-దేవ్యమ్ । సహ । అన్తరిక్షేణ । ఇతి । ఆహ । ప-
శవః । వై । వామదేవ్యమితి వామ - దేవ్యమ్ । పశూన్ । ఏవ ।
సహ । అన్తరిక్షేణ । ఉపేతి । హ్వయతే । ఉపహూతమిత్యుప -
హూతమ్ । బృహత్ । సహ । దివా । ఇతి । ఆహ । ఇరమ్ ।
వై । బృహత్ । ఇరామ్ । ఏవ । సహ । దివా । ఉపేతి । హ్వా -
యతే । ఉపహూతా ఇత్యుప-హూతాః । సప్త । హోత్రాః ।
ఇతి । ఆహ । హోత్రాః । ఏవ । ఉపేతి । హ్వయతే । ఉప -
హూతా ఇత్యుప-హూతాః । ధేనుః ॥ ౩౮ ॥ సహర్షభేతి సహ-ఋ-
షభా । ఇతి । ఆహ । మిథునమ్ । ఏవ । ఉపేతి । హ్వయతే ।
ఉపహూత ఇత్యుప-హూతః । భక్షః । సఖా । ఇతి । ఆహ । సో -
మపీథమితి సోమ-పీథమ్ । ఏవ । ఉపేతి । హ్వయతే । ఉపహూ-
తారమ్ ఇత్యుప-హూతారమ్ । హో ఇతి । ఇతి । ఆహ । ఆత్మా-
నమ్ । ఏవ । ఉపేతి । హ్వయతే । ఆత్మా । హి । ఉపహూతా-
నామిత్యుప-హూతానామ్ । వసిష్ఠః । ఇడామ్ । ఉపేతి । హ్వా -
యతే । పశవః । వై । ఇడా । పశూన్ । ఏవ । ఉపేతి । హ్వా -
యతే । చతుః । ఉపేతి । హ్వయతే । చతుష్పాద ఇతి చతుః -
పాదః । హి । పశవః । మానవీ । ఇతి । ఆహ । మనుః । హి ।
ఏతామ్ ॥ ౩౯ ॥ అగ్రే । అపశ్యత్ । ఘృతపదీతి ఘృత-పదీ । ఇతి ।

ఆహ । యత్ । ఏవ । అస్యై । ప్రదాత్ । ఘృతమ్ । అపీద్యత ।
తస్మాత్ । ఏవమ్ । ఆహ । మైత్రావరుణీతి మైత్రా-వరుణీ । ఇతి ।
ఆహ । మిత్రావరుణౌ ఇతి మిత్రా-వరుణౌ । హి । ఏనామ్ । సమై-
రయతామితి సం-ఐరయతామ్ । బ్రహ్మ । దైవకృతమితి దైవ-కృ -
తమ్ । ఉపహూతమిత్యుప-హూతమ్ । ఇతి । ఆహ । బ్రహ్మ । ఏవ ।
ఉప । హ్వయతే । దైవ్యాః । అధ్వర్యవః । ఉపహూతా ఇ -
త్యుప-హూతాః । ఉపహూతా ఇత్యుప-హూతాః । మనుష్యాః ।
ఇతి । ఆహ । దేవమనుష్యానితి దేవ-మనుష్యాన్ । ఏవ । ఉప ।
హ్వయతే । యే । ఇమమ్ । యజ్ఞమ్ । అవాన్ । యే । యజ్ఞపతి-
మితి యజ్ఞ - పతిమ్ । వర్ధాన్ । ఇతి । ఆహ ॥ ౩౯ ॥ యజ్ఞాయ ।
చ । ఏవ । యజమానాయ । చ । ఆశిషమిత్యా - శిషమ్ । ఏతి ।
శాస్తే । ఉపహూతే ఇత్యుప-హూతే । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యా -
వా-పృథివీ । ఇతి । ఆహ । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా - పృథివీ ।
ఏవ । ఉప । హ్వయతే । పూర్వజే ఇతి పూర్వ-జే । ఋతావ-
రీ ఇత్యృత-వరీ । ఇతి । ఆహ । పూర్వజే ఇతి పూర్వ-జే । హి ।
ఏతే ఇతి । ఋతావరీ ఇత్యృత-వరీ । దేవీ ఇతి । దేవపుత్రే ఇతి
దేవ-పుత్రే । ఇతి । ఆహ । దేవీ ఇతి । హి । ఏతే ఇతి । దేవపు-
త్రే ఇతి దేవ-పుత్రే । ఉపహూత ఇత్యుప-హూతః । అయమ్ ।
యజమానః । ఇతి । ఆహ । యజమానమ్ । ఏవ । ఉప । హ్వ-
యతే । ఉత్తరస్యామిత్యుత్ - తరస్యామ్ । దేవయజ్యాయామితి

దేవ-యజ్యాయామ్ । ఉపహూతా ఇత్యుప-హూతాః । భూయసి । హవిష్కరణ ఇతి హవిః-కరణే । ఉపహూతా ఇత్యుప-హూతాః । దివ్యే । ధామన్న్ । ఉపహూతా ఇత్యుప-హూతాః ॥ ౪౦ ॥ ఇతి । ఆహ । ప్రజేతి ప్ర-జా । వై । ఉత్తరేత్యుత్-తరా । దేవయజ్యేతి దేవ-యజ్యా । పశవః । భూయః । హవిష్కరణమితి హవిః-కరణమ్ । సువర్గ ఇతి సువః-గః । లోకః । దివ్యమ్ । ధామ । ఇదమ్ । అసి । ఇదమ్ । అసి । ఇతి । ఏవ । యజ్ఞస్య । ప్రియమ్ । ధామ । ఉపేతి । హ్వయతే । విశ్వమ్ । అస్య । ప్రియమ్ । ఉపహూతమిత్యుప-హూతమ్ । ఇతి । ఆహ । అఛంబట్కారమిత్యఛంబట్-కారమ్ । ఏవ । ఉపేతి । హ్వయతే ॥ ౪౧ ॥

ఆహ ధేనురేతాం వర్ధానిత్యాహ ధామన్నుపహూతశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౭ ॥

పశవః । వై । ఇడా । స్వయమ్ । ఆ । దత్తే । కామమ్ । ఏవ । ఆత్మనా । పశూనామ్ । ఆ । దత్తే । న । హి । అన్యః । కామమ్ । పశూనామ్ । ప్రయచ్ఛతీతి ప్ర-యచ్ఛతి । వాచః । పతయే । త్వా । హుతమ్ । ప్రేతి । అశ్నామి । ఇతి । ఆహ । వాచమ్ । ఏవ । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ప్రీణాతి । సదసః । పతయే । త్వా । హుతమ్ । ప్రేతి । అశ్నామి । ఇతి । ఆహ । స్వగాకృత్యా ఇతి స్వగా-కృత్యై । చతురవత్తమితి చతుః-అవత్తమ్ । భవతి । హవిః । వై । చతురవత్తమితి చతుః-అవత్తమ్ ।

పశవః । చతురవత్తమితి చతుః-అవత్తమ్ । యత్ । హోతా ।
ప్రాశ్నీయాదితి ప్ర-అశ్నీయాత్ । హోతా ॥ ౪౨ ॥ ఆర్తిమ్ ।
ఆ । ఋచ్ఛేత్ । యత్ । అగ్నౌ । జుహుయాత్ । రుద్రాయ ।
పశుమ్ । అపి । దధ్యాత్ । అపశుః । యజమానః । స్యాత్ ।
వాచః । పతయే । త్వా । హుతమ్ । ప్రేతి । అశ్నామి । ఇతి ।
ఆహ । పరోక్షమితి పరః-అక్షమ్ । ఏవ । ఏతత్ । జుహోతి ।
సదసః । పతయే । త్వా । హుతమ్ । ప్రేతి । అశ్నామి । ఇతి ।
ఆహ । స్వగాకృత్యా ఇతి స్వగా-కృత్యై । ప్రేతి । అశ్నన్తి ।
తీర్థే । ఏవ । ప్రేతి । అశ్నన్తి । దక్షిణామ్ । దదాతి । తీర్థే । ఏవ ।
దక్షిణామ్ । దదాతి । వి । వై । ఏతత్ । యజ్ఞమ్ ॥ ౪౩ ॥ ఛి-
న్దన్తి । యత్ । మధ్యతః । ప్రాశ్నన్తీతి ప్ర-అశ్నన్తి । అద్భిరి-
త్యత్-భిః । మార్జయన్తే । ఆపః । వై । సర్వాః । దేవతాః । దేవ-
తాభిః । ఏవ । యజ్ఞమ్ । సమితి । తన్వన్తి । దేవాః । వై । య-
జ్ఞాత్ । రుద్రమ్ । అన్తః । ఆయన్ । సః । యజ్ఞమ్ । అవిధ్యత్ ।
తమ్ । దేవాః । అభి । సమితి । అగచ్ఛన్త । కల్పతామ్ । నః । ఇ-
దమ్ । ఇతి । తే । అబ్రువన్ । స్విష్టమితి సు-ఇష్టమ్ । వై । నః ।
ఇదమ్ । భవిష్యతి । యత్ । ఇదమ్ । రాధయిష్యామః । ఇతి ।
తత్ । స్విష్టకృత ఇతి స్విష్ట-కృతః । స్విష్టకృత్త్వమితి స్విష్ట-
కృత్-త్వమ్ । తస్య । ఆవిద్ధమిత్యా-విద్ధమ్ । నిరితి ॥ ౪౪ ॥ అకృ-
న్తన్ । యవేన । సంమితమితి సమ్-మితమ్ । తస్మాత్ । యవమా-

త్రమితి యవ-మాత్రమ్ । అవేతి । ద్యేత్ । యత్ । జ్యాయః ।
అవద్యేదిత్యవ-ద్యేత్ । రోపయేత్ । తత్ । యజ్ఞస్య । యత్ ।
ఉపేతి । చ । స్తృణీయాత్ । అభీతి । చ । ఘారయేత్ । ఉభ-
యతస్సగ్గ్ంశ్వాయీత్యుభయతః-సగ్గ్ంశ్వాయి । కుర్యాత్ । అవ-
దాయేత్యవ-దాయ । అభీతి । ఘారయతి । ద్వౌ । సమితి । పద్యేతే ।
ద్విపాదితి ద్వి-పాత్ । యజమానః । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై ।
యత్ । తిరశ్చీనమ్ । అతిహరేదిత్యతి-హరేత్ । అనభివిద్ధమిత్యనభి-
విద్ధమ్ । యజ్ఞస్య । అభీతి । విధ్యేత్ । అగ్రేణ । పరీతి । హరతి ।
తీర్థేన । ఏవ । పరీతి । హరతి । తత్ । పూష్ణే । పరీతి । అహ-
రన్ । తత్ ॥ ౪౫ ॥ పూషా । ప్రాశ్యేతి ప్ర-అశ్య । దతః । అ-
రుణత్ । తస్మాత్ । పూషా । ప్రపిష్టభాగ ఇతి ప్రపిష్ట-భాగః ।
అదన్తకః । హి । తమ్ । దేవాః । అబ్రువన్ । వీతి । వై ।
అయమ్ । ఆర్ధి । అప్రాశిత్రియ ఇత్యప్ర-అశిత్రియః । వై ।
అయమ్ । అభూత్ । ఇతి । తత్ । బృహస్పతయే । పరీతి । అహ-
రన్ । సః । అబిభేత్ । బృహస్పతిః । ఇత్థమ్ । వావ । స్యః ।
ఆర్తిమ్ । ఏతి । అరిష్యతి । ఇతి । సః । ఏతమ్ । మన్త్రమ్ । అ-
పశ్యత్ । సూర్యస్య । త్వా । చక్షుషా । ప్రతీతి । పశ్యామి ।
ఇతి । అబ్రవీత్ । న । హి । సూర్యస్య । చక్షుః ॥ ౪౬ ॥ కిమ్ ।
చన । హినస్తి । సః । అబిభేత్ । ప్రతిగృహ్ణన్తమితి ప్రతి-గృ-
హ్ణన్తమ్ । మా । హిగ్ంసిష్యతి । ఇతి । దేవస్య । త్వా । సవితుః ।

ప్రసవ ఇతి ప్ర-స్రవే । అశ్వినోః । బాహుభ్యామితి బాహు - భ్యామ్ । పూష్ణః । హస్తాభ్యామ్ । ప్రతీతి । గృహ్ణామి । ఇతి । అబ్రవీత్ । సవితృప్రసూత ఇతి సవితృ-ప్రసూతః । ఏవ । ఏనత్ । బ్రహ్మణా । దేవతాభిః । ప్రతీతి । అగృహ్ణాత్ । సః । అబిభేత్ । ప్రాశ్నన్తమితి ప్ర-అశ్నన్తమ్ । మా । హిగ్ంసిష్యతి । ఇతి । అగ్నేః । త్వా । ఆస్యేన । ప్రేతి । అశ్నామి । ఇతి । అబ్రవీత్ । న । హి । అగ్నేః । ఆస్యమ్ । కిమ్ । చన । హినస్తి । సః । అబిభేత్ ॥ ౪౭ ॥ ప్రాశితమితి ప్ర-అశితమ్ । మా । హిగ్ంసిష్యతి । ఇతి । బ్రాహ్మణస్య । ఉదరేణ । ఇతి । అబ్రవీత్ । న । హి । బ్రాహ్మణస్య । ఉదరమ్ । కిమ్ । చన । హినస్తి । బృహస్పతేః । బ్రహ్మణా । ఇతి । సః । హి । బ్రహ్మిష్ఠః । అపేతి । వై । ఏతస్మాత్ । ప్రాణా ఇతి ప్ర-అనాః । క్రామన్తి । యః । ప్రాశిత్రమితి ప్ర-అశిత్రమ్ । ప్రాశ్నాతీతి ప్ర-అశ్నాతి । అద్భిరిత్యత్-భిః । మార్జయిత్వా । ప్రాణానితి ప్ర-అనాన్ । సమితి । మృశతే । అమృతమ్ । వై । ప్రాణా ఇతి ప్ర-అనాః । అమృతమ్ । ఆపః । ప్రాణానితి ప్ర-అనాన్ । ఏవ । యథాస్థానమితి యథా-స్థానమ్ । ఉపేతి । హ్వయతే ॥ ౪౮ ॥

ప్రాశ్నీయాద్ధోతా యజ్ఞం నిరహర్‌న్తచ్చతుర్ధాస్యం కిం చన హినస్తి సోఽబిభేచ్చతుశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౮ ॥

అగ్నీధ ఇత్యగ్ని-ఇధే । ఏతి । దధాతి । అగ్నిముఖానిత్యగ్ని-

ముఖ్యాన్ । ఏవ । బుభూర్షన్ । ప్రీణాతి । సమిధమితి సం-ఇధమ్ ।
పతి । దధాతి । ఉత్తరాసామిత్యుత్ - తరాసామ్ । ఆహుతీనా -
మిత్యా-హుతీనామ్ । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । అథో ఇతి ।
సమిద్వతీతి సమిత్-వతి । ఏవ । జుహోతి । పరిధీనితి పరి-ధీన్ ।
సమితి । మార్ష్టి । పునాతి । ఏవ । ఏనాన్ । సకృత్సకృదితి సకృత్ -
సకృత్ । సమితి । మార్ష్టి । పరాఙ్ । ఇవ । హి । ఏతర్హి ।
యజ్ఞః । చతుః । సమితి । పద్యతే । చతుష్పాద ఇతి చతుః-పాదః ।
పశవః । పశూన్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । బ్రహ్మన్న్ । ప్రేతి ।
స్థాస్యామః । ఇతి । ఆహ । అత్ర । వై । ఏతర్హి । యజ్ఞః । శ్రి -
తః ॥ ౪౯ ॥ యత్ర । బ్రహ్మా । యత్ర । ఏవ । యజ్ఞః । శ్రితః ।
తతః । ఏవ । ఏనమ్ । ఆ । రభతే । యత్ । హస్తేన । ప్ర -
మీవేదితి ప్ర-మీవేత్ । వేపనః । స్యాత్ । యత్ । శీర్ష్ణా । శీర్ -
షక్తిమానితి శీర్షక్తి-మాన్ । స్యాత్ । యత్ । తూష్ణీమ్ ।
ఆసీత । అసంప్రత్త ఇత్యసం-ప్రత్తః । యజ్ఞః । స్యాత్ । ప్రేతి ।
తిష్ఠ । ఇతి । ఏవ । బ్రూయాత్ । వాచి । వై । యజ్ఞః । శ్రితః ।
యత్ర । ఏవ । యజ్ఞః । శ్రితః । తతః । ఏవ । ఏనమ్ । సమ్ ।
ప్రేతి । యచ్ఛతి । దేవ । సవితః । ఏతత్ । తే । ప్రేతి ॥ ౫౦ ॥
ఆహ । ఇతి । ఆహ । ప్రసూత్యా ఇతి ప్ర-సూత్యై । బృహస్పతిః ।
బ్రహ్మా । ఇతి । ఆహ । సః । హి । బ్రహ్మిష్ఠః । సః । యజ్ఞమ్ ।
పాహి । సః । యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ-పతిమ్ । పాహి । సః । మామ్ ।

షాహీ । ఇతి । ఆహ । యజ్ఞాయ । యజమానాయ । ఆత్మనే ।
తేభ్యః । ఏవ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏతి । శాస్తే । అనార్త్యై ।
ఆశ్రావ్యేత్యా-శ్రావ్య । ఆహ । దేవాన్ । యజ । ఇతి । బ్ర-
హ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । ఇష్టాః । దేవతాః । అ-
థ । కతమే । ఏతే । దేవాః । ఇతి । ఛన్దాగ్ంసి । ఇతి । బ్రూ-
యాత్ । గాయత్రీమ్ । త్రిష్టుభమ్ ॥ ౫౧ ॥ జగతీమ్ । ఇతి ।
అథో ఇతి । ఖలు । ఆహుః । బ్రాహ్మణాః । వై । ఛన్దాగ్ంసి । ఇ-
తి । తాన్ । ఏవ । తత్ । యజతి । దేవానామ్ । వై । ఇష్టాః ।
దేవతాః । ఆసన్ । అథ । అగ్నిః । న । ఉదితి । అజ్వలత్ ।
తమ్ । దేవాః । ఆహుతీభిరిత్యాహుతి-భిః । అనూయాజేష్విత్యను-
యాజేషు । అన్వితి । అవిన్దన్ । యత్ । అనూయాజానిత్యను-
యాజాన్ । యజతి । అగ్నిమ్ । ఏవ । తత్ । సమితి । ఇన్ధే ।
ఏతదుః । వై । నామ । ఆసురః । ఆసీత్ । సః । ఏతర్హి । య-
జ్ఞస్య । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । అవృఙ్క్తే । యత్ । బ్రూయాత్ ।
ఏతత్ ॥ ౫౨ ॥ ఉ । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । భ-
ద్రమ్ । అభూత్ । ఇతి । ఏతదుమ్ । ఏవ । ఆసురమ్ । యజ్ఞస్య ।
ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । గమయేత్ । ఇదమ్ । ద్యావాపృ-
థివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । భద్రమ్ । అభూత్ । ఇతి । ఏవ । బ్రూ-
యాత్ । యజమానమ్ । ఏవ । యజ్ఞస్య । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ ।
గమయతి । ఆర్ధ్మ । సూక్తవాకమితి సూక్త-వాకమ్ । ఉత । నమో-

వ్రాకమితి నమః-వ్రాకమ్ । ఇతి । ఆహ । ఇదమ్ । అన్తరాత్మన్ । ఇతి ।
నావ । ఏతత్ । ఆహ । ఉపశ్రిత ఇత్యుప-శ్రితః । దివః । పృథివ్యోః ।
ఇతి । ఆహ । ద్యావాపృథివ్యోరితి ద్యావా-పృథివ్యోః । హి । యజ్ఞః ।
ఉపశ్రిత ఇత్యుప-శ్రితః । ఓమన్వతీ ఇత్యోమన్-వతీ । తే ।
అస్మిన్న్ । యజ్ఞే । యజమాన । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ ॥ ౫౩ ॥ స్తామ్ । ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ ।
ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । యత్ । బ్రూయాత్ । సూపావసానేతి
సు-ఉపావసానా । చ । స్వధ్యవసానేతి సు-అధ్యవసానా । చ ।
ఇతి । ప్రమాయుక ఇతి ప్ర-మాయుకః । యజమానః । స్యాత్ ।
యదా । హి । ప్రమీయత ఇతి ప్ర-మీయతే । అథ । ఇమామ్ ।
ఉపావస్యతీత్యుప-అవస్యతి । సూపచరణేతి సు-ఉపచరణా । చ ।
స్వధిచరణేతి సు-అధిచరణా । చ । ఇతి । ఏవ । బ్రూయాత్ ।
వరీయసీమ్ । ఏవ । అస్మై । గవ్యూతిమ్ । ఏతి । శాస్తే । న । ప్రమాయుక ఇతి ప్ర-మాయుకః । భవతి । తయోః । ఆవిదీత్యా-విది ।
అగ్నిః । ఇదమ్ । హవిః । అజుషత । ఇతి । ఆహ । యాః । అయాత్మ ॥ ౫౪ ॥ దేవతాః । తాః । అరీరధామ । ఇతి । వావ ।
ఏతత్ । ఆహ । యత్ । న । నిర్దిశేదితి నిః-దిశేత్ । ప్రతివేశమితి ప్రతి-వేశమ్ । యజ్ఞస్య । ఆశీరిత్యా-శీః । గచ్ఛేత్ । ఏతి ।
శాస్తే । అయమ్ । యజమానః । అసౌ । ఇతి । ఆహ । నిర్దిశ్యేతి
నిః-దిశ్య । ఏవ । ఏనమ్ । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । గమ-

యత్తి । ఆయుః । ఏతి । శ్శాస్తే । సుప్రజాస్త్వమితి సుప్రజాః - త్వమ్ । ఏతి । శ్శాస్తే । ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శ్శాస్తే । సజాతవనస్యామితి సజాత - వనస్యామ్ । ఏతి । శ్శాస్తే । ఇతి । ఆహ । ప్రాణా ఇతి ప్ర-అనాః । వై । స - జాతా ఇతి స-జాతాః । ప్రాణానితి ప్ర - అనాన్ । ఏవ ॥ ౫౫ ॥

న । అన్తః । ఏతి । తత్ । అగ్నిః । దైవః । దైవేభ్యః । వనతే । వయమ్ । అగ్నిః । మానుషాః । ఇతి । ఆహ । అగ్నిః । దైవేభ్యః । వనుతే । వయమ్ । మనుష్యేభ్యః । ఇతి । వావ । ఏతత్ । ఆహ । ఇహ । గతిః । వామస్య । ఇదమ్ । చ । నమః । దైవేభ్యః । ఇతి । ఆహ । యాః । చ । ఏవ । దేవతాః । యజతి । యాః । చ । న । తాభ్యః । ఏవ । ఉభయీభ్యః । నమః । కరోతి । ఆత్మనః । అనా- ర్త్యై ॥ ౫౬ ॥

శ్రీతస్తే ప్రతి ష్టుభమేతద్ద్యావాపృథివీ యా అయాత్మ్న ప్రాణానైవ షట్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౯ ॥

దేవాః । వై । యజ్ఞస్య । స్వగాకర్తారమితి స్వగా-కర్తా- రమ్ । న । అవిన్దన్ । తే । శంయుమితి శం-యుమ్ । బార్హ- స్పత్యమ్ । అబ్రువన్ । ఇమమ్ । నః । యజ్ఞమ్ । స్వగేతి స్వ-గా । కురు । ఇతి । సః । అబ్రవీత్ । వరమ్ । వృణై । యత్ । ఏవ । అబ్రాహ్మణోక్త ఇత్యబ్రాహ్మణ-ఉక్తః । అశ్రద్దధాన ఇత్య - శ్రత్-దధానః । యజాతై । సా । మే । యజ్ఞస్య । ఆశీరిత్యా-శీః ।

అసత్ । ఇతి । తస్మాత్ । యత్ । అబ్రాహ్మణోక్త ఇత్యబ్రాహ్మణ-
ఉక్తః । అశ్రద్ధధాన ఇత్యశ్రత్-దధానః । యజతే । శంయుమితి
శం-యుమ్ । ఏవ । తస్య । బార్హస్పత్యమ్ । యజ్ఞస్య । ఆశీరి-
త్యా-శీః । గచ్ఛతి । ఏతత్ । మమ । ఇతి । అబ్రవీత్ । కిమ్ ।
మే । ప్రజాయా ఇతి ప్ర-జాయాః ॥ ౨౮ ॥ ఇతి । యః । అప-
గురాతా ఇత్యప-గురాతై । శతేన । యాతయాత్ । యః । నిహ-
నదితి ని-హనత్ । సహస్రేణ । యాతయాత్ । యః । లోహితమ్ ।
కరవత్ । యావతః । ప్రస్కద్యేతి ప్ర-స్కద్య । పాంసూన్ ।
సంగృహ్ణాదితి సం-గృహ్ణాత్ । తావతః । సంవత్సరానితి సం-వత్స-
రాన్ । పితృలోకమితి పితృ-లోకమ్ । న । ప్రేతి । జానాత్ ।
ఇతి । తస్మాత్ । బ్రాహ్మణాయ । న । అపేతి । గురేత । న । నీతి ।
హన్యాత్ । న । లోహితమ్ । కుర్యాత్ । ఏతావతా । హ । ఏనసా ।
భవతి । తత్ । శంయోరితి శం-యోః । ఆ । వృణీమహే । ఇతి ।
ఆహ । యజ్ఞమ్ । ఏవ । తత్ । స్వగేతి స్వ-గా । కరోతి ।
తత్ ॥ ౨౯ ॥ శంయోరితి శం-యోః । ఆ । వృణీమహే । ఇతి ।
ఆహ । శంయుమితి శం-యుమ్ । ఏవ । బార్హస్పత్యమ్ । భాగ-
ధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । సమితి । అర్ధయతి । గాతుమ్ । యజ్ఞాయ ।
గాతుమ్ । యజ్ఞపతయ ఇతి యజ్ఞ-పతయే । ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-
శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఆ । శాస్తే । సోమమ్ । యజతి ।
రేతః । ఏవ । తత్ । దధాతి । త్వష్టారమ్ । యజతి । రేతః ।

ఏవ । హితమ్ । త్వష్టా । రూపాణి । వితి । కరోతి । దేవానామ్ ।
పత్నీః । యజతి । మిథునత్వాయేతి మిథున-త్వాయ । అగ్నిమ్ ।
గృహపతిమితి గృహ-పతిమ్ । యజతి । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై ।
జామి । వై । ఏతత్ । యజ్ఞస్య । క్రియతే ॥ ౫౯ ॥ యత్ ।
ఆజ్యేన । ప్రయాజా ఇతి ప్ర-యాజాః । ఇజ్యన్తే । ఆజ్యేన । పత్నీ-
సంయాజా ఇతి పత్నీ-సంయాజాః । ఋచమ్ । అనూచ్యేత్యను-
ఉచ్య । పత్నీసంయాజానామితి పత్నీ-సంయాజానామ్ । ఋచా ।
యజతి । అజామిత్వాయేత్యజామి-త్వాయ । అథో ఇతి । మిథున-
త్వాయేతి మిథున-త్వాయ । పఙ్క్తిప్రాయణ ఇతి పఙ్క్తి-ప్రాయణః ।
వై । యజ్ఞః । పఙ్క్త్యుదయన ఇతి పఙ్క్తి-ఉదయనః । పఞ్చ । ప్ర-
యాజా ఇతి ప్ర-యాజాః । ఇజ్యన్తే । చత్వారః । పత్నీసంయాజా
ఇతి పత్నీ-సంయాజాః । సమిష్టయజురితి సమిష్ట-యజుః । పఞ్చ-
మమ్ । పఙ్క్తిమ్ । ఏవ । అన్వితి । ప్రయన్తీతి ప్ర-యన్తి । పఙ్క్తిమ్ ।
అను । ఉదితి । యన్తి ॥ ౬౦ ॥

ప్రజాయాః కరోతి తత్క్రియతే త్రయస్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౦ ॥

యుక్ష్వ । హి । దేవహూతమానితి దేవ-హూతమాన్ ।
అశ్వాన్ । అగ్నే । రథీః । ఇవ । నీతి । హోతా । పూర్వ్యః ।
సదః । ఉత । నః । దేవ । దేవాన్ । అచ్ఛ । వోచః । విదుష్టర
ఇతి విదుః-తరః । శ్రత్ । విశ్వా । వార్యా । కృధి । త్వమ్ । హ ।
యత్ । యవిష్ఠ్య । సహసః । సూనో । ఆహుతేత్యా-హుత ।

ఋతావేత్యృత-వా । యజ్ఞియః । భువః । అయమ్ । అగ్నిః । స-
హస్రిణః । వాజస్య । శతినః । పతిః । మూర్ధా । కవిః । రయీ-
ణామ్ । తమ్ । నేమిమ్ । ఋభవః । యథా । ఆ । నమస్వ ।
సహూతిభిరితి సహూతి-భిః । నేదీయః । యజ్ఞమ్ ॥ ౬౧ ॥ అఙ్గిరః ।
తస్మై । నూనమ్ । అభిద్యవ ఇత్యభి-ద్యవే । వాచా । విరూపేతి
వి-రూప । నిత్యయా । వృష్ణే । చోదస్వ । సుష్టుతిమితి సు-స్తుతిమ్ ।
కమ్ । ఊ । స్విత్ । అస్య । సేనయా । అగ్నేః । అపాకచక్షస
ఇత్యపాక-చక్షసః । పణిమ్ । గోషు । స్తరామహై । సూ । నః ।
దైవానామ్ । విశః । ప్రస్నాతీరితి ప్ర-స్నాతీః । ఇవ । ఉస్రాః ।
కృశమ్ । న । హాసుః । అఘ్నియాః । మా । నః । సమస్య ।
దూఢ్యః । పరిద్వేషస ఇతి పరి-ద్వేషసః । అంహతిః । ఊర్మిః । న ।
నావమ్ । ఆ । వధీత్ । నమః । తే । అగ్నే । ఓజసే । గృణన్తి ।
దేవ । కృష్టయః । అమైః ॥ ౬౨ ॥ అమిత్రమ్ । అర్దయ । కువిత్ ।
స్విత్ । నః । గవిష్టయ ఇతి గో-ఇష్టయే । అగ్నే । సంవేషిష ఇతి
సం-వేషిషః । రయిమ్ । ఉరుకృదిత్యురు-కృత్ । ఉరు । నః ।
కృధి । మా । నః । అస్మిన్ । మహాధన ఇతి మహా-ధనే । పరా ।
వర్క్ । భారభృదితి భార-భృత్ । యథా । సంవర్గమితి సం-వర్గమ్ ।
సమితి । రయిమ్ । జయ । అన్యమ్ । అస్మత్ । భియై । ఇయమ్ ।
అగ్నే । సిషక్తు । దుచ్ఛునా । వర్ధ । నః । అమవదిత్యమ-వత్ ।
శవః । యస్య । అజుషత్ । నమస్వినః । శమీమ్ । అదుర్మఖస్యేత్య-

చః-ముఖస్య । వా । తమ్ । సు । ఇత్ । అగ్నిః । వృధా । అ-
వత్రి । పరస్యాః । అధీతి ॥ ౬౩ ॥ సంవత ఇతి సం-వతః । అవరాన్ ।
అభి । ఆ । తర । యత్ర । అహమ్ । అస్మి । తాన్ । అవ । విద్మ ।
హి । తే । పురా । వయమ్ । అగ్నే । పితుః । యథా । అవసః ।
అధ । తే । సుమ్నమ్ । ఈమహే । యః । ఉగ్రః । ఇవ । శర్య-
హేతి శర్య-హా । తిగ్మశృఙ్గ ఇతి తిగ్మ-శృఙ్గః । న । వగ్ంసగః । అగ్నే ।
పురః । రురోజిథ । సఖాయః । సమిత । వః । సమ్యఞ్చమ్ । ఇషమ్ ।
స్తోమమ్ । చ । అగ్నయే । వర్షిష్ఠాయ । క్షితీనామ్ । ఊర్జః ।
నప్త్రే । సహస్వతే । సగ్ంసమితి సం-సమ్ । ఇత్ । యువసే ।
వృషన్ । అగ్నే । విశ్వాని । అర్యః । ఆ । ఇడః । పదే । సమిత ।
ఇధ్యసే । సః । నః । వసూని । ఆ । భర । ప్రజాపత ఇతి ప్ర-
జా-పతే । సః । వేద । సోమాపూషణేతి సోమా-పూషణా । ఇమౌ ।
దేవౌ ॥ ౬౪ ॥

యజ్ఞమస్మైరధీ వృషన్నేకాన్న విగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧౧ ॥

ఉశన్తః । త్వా । హవామహే । ఉశన్తః । సమితి । ఇధీ-
మహి । ఉశన్ । ఉశతః । ఆ । వహ । పితౄన్ । హవిషే ।
అత్తవే । త్వమ్ । సోమ । ప్రచికిత ఇతి ప్ర-చికితః । మనీషా । త్వమ్ ।
రజిష్ఠమ్ । అను । నేషి । పన్థామ్ । తవ । ప్రణీతీతి ప్ర-నీతీ । పి-
తరః । నః । ఇన్దో ఇతి । దేవేషు । రత్నమ్ । అభజన్త । ధీరాః ।
త్వయా । హి । నః । పితరః । సోమ । పూర్వే । కర్మాణి । చక్రుః । పవ-

మ్నాన । ధీరాః । వన్వన్ । అవాతః । పరిధీనితి పరి-ధీన్ । అపే-
తి । ఊర్ణు । వీరేభిః । అశ్వైః । మఘవేతి మఘ-వా । భవ ॥
౬౫ ॥ నః । త్వమ్ । సోమ । పితృభిరితి పితృ-భిః । సంవిదాన
ఇతి సం-విదానః । అన్వితి । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ ।
ఏతి । తతన్థ । తస్మై । తే । ఇన్దో ఇతి । హవిషా । విధేమ । వయమ్ ।
స్యామ । పతయః । రయీణామ్ । అగ్నిష్వాత్తా ఇత్యగ్ని-స్వాత్తాః ।
పితరః । ఏతి । ఇహ । గచ్ఛత । సదస్సద ఇతి సదః-సదః । సద-
త । సుప్రణీతయ ఇతి సు-ప్రణీతయః । అత్త । హవీగ్ంషి ।
ప్రయతానీతి ప్ర-యతాని । బర్హిషి । అథ । రయిమ్ । సర్వవీర-
మితి సర్వ-వీరమ్ । దధాతన । బర్హిషద ఇతి బర్హి-సదః ।
పితరః । ఊతీ । అర్వాక్ । ఇమా । వః । హవ్యా । చకృమ ।
జుషధ్వమ్ । తే । ఏతి । గత । అవసా । శన్తమేనేతి శం-తమేన ।
అథ । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ ॥ ౬౬ ॥ శమ్ । యోః । అరపః ।
దధాత । ఏతి । అహమ్ । పితౄన్ । సువిదత్రానితి సు-విద-
త్రాన్ । అవిత్సి । నపాతమ్ । చ । విక్రమణమితి వి-క్రమణమ్ ।
చ । విష్ణోః । బర్హిషద ఇతి బర్హి-సదః । యే । స్వధయేతి
స్వ-ధయా । సుతస్య । భజన్త । పిత్వః । తే । ఇహ । ఆగమిష్ఠా
ఇత్యా-గమిష్ఠాః । ఉపహూతా ఇత్యుప-హూతాః । పితరః ।
సోమ్యాసః । బర్హిష్యేషు । నిధిష్వితి ని-ధిషు । ప్రియేషు ।
తే । ఏతి । గమన్తు । తే । ఇహ । శ్రువన్తు । అధీతి । బ్రువన్తు ।

తే । అవన్తు । అస్మాన్ । ఉదితి । ఈరతామ్ । అవరే । ఉదితి ।
పరాసః । ఉదితి । మధ్యమాః । పితరః । సోమ్యాసః । అసుమ్ ॥ ౬౭ ॥
యే । ఈయుః । అవృకాః । ఋతజ్ఞా ఇత్యృత-జ్ఞాః । తే । నః ।
అవన్తు । పితరః । హవేషు । ఇదమ్ । పితృభ్య ఇతి పితృ-భ్యః । న-
మః । అస్తు । అద్య । యే । పూర్వాసః । యే । ఉపరాసః । ఈయుః ।
యే । పార్థివే । రజసి । ఆ । నిషత్తా ఇతి ని-సత్తాః । యే । వా ।
నూనమ్ । సువృజనాస్వితి సు-వృజనాసు । విక్షు । అథ । యథా । నః ।
పితరః । పరాసః । ప్రత్నాసః । అగ్నే । ఋతమ్ । ఆశుషా-
ణాః । శుచి । ఇత్ । అయన్న్ । దీధితిమ్ । ఉక్థశాస ఇత్యుక్థ-శా-
సః । క్షామ । భిన్దన్తః । అరుణీః । అప । వ్రన్న్ । యత్ ।
అగ్నే ॥ ౬౮ ॥ కవ్యవాహనేతి కవ్య-వాహన । పితౄన్ । య-
క్షి । ఋతావృధ ఇత్యృత-వృధః । ప్రేతి । చ । హవ్యాని । వక్ష్య-
సి । దేవేభ్యః । చ । పితృభ్య ఇతి పితృ-భ్యః । ఆ । త్వమ్ । అ-
గ్నే । ఈడితః । జాతవేద ఇతి జాత-వేదః । అవాట్ । హవ్యాని ।
సురభీణి । కృత్వా । ప్రేతి । అదాః । పితృభ్య ఇతి పితృ-భ్యః ।
స్వధయేతి స్వ-ధయా । తే । అక్షన్న్ । అద్ధి । త్వమ్ । దేవ ।
ప్రయతేతి ప్ర-యతా । హవీꣳషి । మాతలీ । కవ్యైః । యమః ।
అఙ్గిరోభిరిత్యఙ్గిరః-భిః । బృహస్పతిః । ఋక్వభిరిత్యృక్వ-భిః । వా-
వృధానః । యాన్ । చ । దేవాః । వావృధుః । యే । చ ।
దేవాన్ । స్వాహా । అన్యే । స్వధయేతి స్వ-ధయా । అన్యే

స్యుదన్తి ॥ ౯౯ ॥ ఇమమ్ । యమ । ప్రస్తరమితి ప్ర - స్తరమ్ । ఆ । హి । సీద । అఙ్గిరోభిరిత్యఙ్గిరః - భిః । పితృభిరితి పితృ-భిః । సంవిదాన ఇతి సం-విదానః । ఆ । త్వా । మన్త్రాః । కవిశస్తా ఇతి కవి-శస్తాః । వహన్తు । ఏనా । రాజన్ । హవిషా । మాదయస్వ । అఙ్గిరోభిరిత్యఙ్గిరః-భిః । ఆ । గహి । యజ్ఞియేభిః । యమ । వైరూపైః । ఇహ । మాదయస్వ । వివస్వన్తమ్ । హువే । యః । పితా । తే । అస్మిన్ । యజ్ఞే । బర్హిషి । ఆ । నిషద్యేతి ని-సద్య । అఙ్గిరసః । నః । పితరః । నవగ్వాః । అథర్వాణః । భృగవః । సోమ్యాసః । తేషామ్ । వయమ్ । సుమతావితి సు-మతౌ । యజ్ఞియానామ్ । అపి । భద్రే । సౌమనసే । స్యామ ॥ ౭౦ ॥

భవాన్మభృయుస్సుం యదగ్నే మదన్తి సౌమనసపఞ్చ ॥ ౧౨ ॥

సమిధశ్చతుష్పష్టి ప్రజాపతిరాజ్యం దేవస్య స్ఫ్యం బ్రహ్మవాదినోద్భిరగ్నే త్రయో మనుః పృథివ్యాః ప్రశవ్యోఽగ్నిర్ద్ధ దేవా వై యజ్ఞస్య యుక్తో ప్రశ స్తస్త్వ ద్వాదశ ॥ ౧౨ ॥

సమిధో యాజ్యాతస్మాన్నాభాగగం హితమన్విత్యాహ ప్రజావా ఆహేత్యాహయుత్వాహిస్వతిః ॥ ౭౦ ॥

సమిధస్సౌమనసే స్యామ ॥

హరిః ఓమ్.

శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

ద్వితీయకాణ్డస్సమాప్తః.

తైత్తిరీయసంహితాపదపాఠః

తృతీయకాణ్డే ప్రథమప్రశ్నః.

హరిః ఓమ్॥

ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । అకామయత । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । సృజేయ । ఇతి । సః । తపః । అతప్యత । సః । సర్పాన్ । అసృజత । సః । అకామయత । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । సృజేయ । ఇతి । సః । ద్వితీయమ్ । అతప్యత । సః । వయాగ్ంసి । అసృజత । సః । అకామయత । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । సృజేయ । ఇతి । సః । తృతీయమ్ । అతప్యత । సః । ఏతమ् । దీక్షితవాదమితి దీ-క్షిత-వాదమ్ । అపశ్యత్ । తమ్ । అవదత్ । తతః । వై । సః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । అసృజత । యత్ । తపః । తప్త్వా । దీక్షి-తవాదమితి దీక్షిత-వాదమ్ । వదతి । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ఏవ । తత్ । యజమానః ॥ ౧ ॥ సృజతే । యత్ । వై । దీక్షితః । అమేధ్యమ్ । పశ్యతి । అపేతి । అస్మాత్ । దీక్షా । క్రామతి । నీలమ్ । అస్య । హరః । వీతి । ఏతి । అబద్ధమ్ । మనః । దరిద్రమ్ । చక్షుః । సూర్యః । జ్యోతిషామ్ । శ్రేష్ఠః । దీక్షే । మా । మా । హాసీః । ఇతి । ఆహ । న । అస్మాత్ । దీక్షా । అపేతి । క్రామతి ।

న । అస్య । నీలమ్ । న । హరః । వీతి । ఏతి । యత్ । వై ।
దీక్షితమ్ । అభివర్షతీత్యభి-వర్షతి । దివ్యాః । ఆపః । అశాన్తాః ।
ఓజః । బలమ్ । దీక్షామ్ ॥ ౨ ॥ తపః । అస్య । నిరితి । ఘ్నన్తి ।
ఉన్దతీః । బలమ్ । ధత్త । ఓజః । ధత్త । బలమ్ । ధత్త । మా ।
మే । దీక్షామ్ । మా । తపః । నిరితి । వధిష్ట । ఇతి । ఆహ । ఏ-
తత్ । ఏవ । సర్వమ్ । ఆత్మన్న్ । ధత్తే । న । అస్య । ఓజః ।
బలమ్ । న । దీక్షామ్ । న । తపః । నిరితి । ఘ్నన్తి । అగ్నిః । వై ।
దీక్షితస్య । దేవతా । సః । అస్మాత్ । ఏతర్హి । తిరః । ఇవ । యర్-
హి । యాతి । తమ్ । ఈశ్వరమ్ । రక్షాగ్ంసి । హన్తోః ॥ ౩ ॥
భద్రాత్ । అభీతి । శ్రేయః । ప్రేతి । ఇహి । బృహస్పతిః । పురః-
ఏతేతి పురః-ఏతా । తే । అస్తు । ఇతి । ఆహ । బ్రహ్మ । వై ।
దేవానామ్ । బృహస్పతిః । తమ్ । ఏవ । అన్వారభత ఇత్యను-ఆర-
భతే । సః । ఏనమ్ । సమితి । పారయతి । ఏతి । ఇదమ్ । అగ-
న్మ । దేవయజనమితి దేవ-యజనమ్ । పృథివ్యాః । ఇతి । ఆహ ।
దేవయజనమితి దేవ-యజనమ్ । హి । ఏషః । పృథివ్యాః । ఆగ-
చ్ఛతీత్యా-గచ్ఛతి । యః । యజతే । విశ్వే । దేవాః । యత్ ।
అజుషన్త । పూర్వే । ఇతి । ఆహ । విశ్వే । హి । ఏతత్ । దేవాః ।
జోషయన్తే । యత్ । బ్రాహ్మణాః । ఋక్సామాభ్యా మిత్యృక్సామ-
మ-భ్యామ్ । యజుషా । సన్తరన్త ఇతి సం-తరన్తః । ఇతి । ఆహ ।
ఋక్సామాభ్యా మిత్యృక్సామ-భ్యామ్ । హి । ఏషః । యజుషా ।

సంతరతీతి సం-తరతి । యః । యజతే । త్రాయః । పోషేణ।సమితి ।
ఇషా । మదన్తః । ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏ-
తామ్ । ఏతి।శాస్తే ॥౪॥ యజమానో ద్విషాగ్ంహన్త్రోర్వ్యాబ్రహ్మణా-
శ్చతుర్విగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧ ॥

ఏషః । తే । గాయత్రః । భాగః । ఇతి । మే । సోమాయ।
బ్రూతాత్ । ఏషః । తే । త్రైష్టుభః । జాగతః । భాగః । ఇతి ।
మే । సోమాయ । బ్రూతాత్ । ఛన్దోమానామితి ఛన్దః-మానామ్।
సామ్రాజ్యమితి సాం-రాజ్యమ్ । గచ్ఛ । ఇతి । మే । సోమాయ।
బ్రూతాత్ । యః । వై । సోమమ్ । రాజానమ్ । సామ్రాజ్యమి-
తి సాం-రాజ్యమ్ । లోకమ్ । గమయిత్వా । క్రీణాతి । గచ్ఛతి ।
స్వానామ్ । సామ్రాజ్యమితి సాం-రాజ్యమ్। ఛన్దాగ్ంసి । ఖలు ।
వై । సోమస్య । రాజ్ఞః । సామ్రాజ్య ఇతి సాం-రాజ్యః । లోకః ।
పురస్తాత్ । సోమస్య । క్రియాత్ । ఏవమ్ । అభీతి । మనిమిత్త।
సామ్రాజ్య మితి సాం-రాజ్యమ్।ఏవ ॥ ౫ ॥ ఏనమ్ । లోకమ్ ।
గమయిత్వా । క్రీణాతి । గచ్ఛతి । స్వానామ్।సామ్రాజ్యమితి సాం-
రాజ్యమ్ । యః । వై । తానూనప్త్రస్యేతి తానూ-నప్త్రస్య ।
ప్రతిష్ఠామితి ప్రతి-స్థామ్। వేద । ప్రతీతి । ఏవ । తిష్ఠతి। బ్రహ్మవాది-
న ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । న । ప్రాశ్నన్తీతి ప్ర-అశ్నన్తి ।
న । జుహ్వతి । అథ । క్వ । తానూనప్త్రమితి తానూ-నప్త్రమ్ ।
ప్రతీతి । తిష్ఠతి । ఇతి । ప్రజాపతావితి ప్రజా-పతౌ । మనసి । ఇతి।

బ్రూయాత్ । త్రిః । అవేతి । జిఘ్రేత్ । ప్రజాపతావితి ప్రజా-
పతౌ । త్వా । మనసి । జుహోమి । ఇతి । ఏషా । వై । తానూన-
ప్త్రస్యేతి తానూ-నప్త్రస్య । ప్రతిష్ఠేతి ప్రతి-స్థా । యః । ఏవమ్ ।
వేద । ప్రతీతి । ఏవ । తిష్ఠతి । యః ॥ ౬ ॥ వై । అధ్వర్యోః ।
ప్రతిష్ఠామితి ప్రతి-స్థామ్ । వేద । ప్రతీతి । ఏవ । తిష్ఠతి । యతః ।
మన్యేత । అనభిక్రమ్యేత్యనభి-క్రమ్య । హోష్యామి । ఇతి । తత్ ।
తిష్ఠన్న్ । ఏతి । ఆశ్రావయేత్ । ఏషా । వై । అధ్వర్యోః । ప్రతి-
ష్ఠేతి ప్రతి-స్థా । యః । ఏవమ్ । వేద । ప్రతీతి । ఏవ । తిష్ఠతి ।
యత్ । అభిక్రమ్యేత్యభి-క్రమ్య । జుహుయాత్ । ప్రతిష్ఠాయా ఇతి
ప్రతి-స్థాయాః । ఇయాత్ । తస్మాత్ । సమానత్ర । తిష్ఠతా ।
హోతవ్యమ్ । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । యః । వై । అధ్వర్యోః ।
స్వమ్ । వేద । స్వవానితి స్వ-వాన్ । ఏవ । భవతి । స్రుక్ । వై ।
అస్య । స్వమ్ । వాయవ్యమ్ । అస్య ॥ ౭ ॥ స్వమ్ । చమసః ।
అస్య । స్వమ్ । యత్ । వాయవ్యమ్ । వా । చమసమ్ । వా ।
అనన్వారభ్యేత్యనను-ఆరభ్య । ఆశ్రావయేదిత్యా-శ్రావయేత్ ।
స్వాత్ । ఇయాత్ । తస్మాత్ । అన్వారభ్యేత్యను-ఆరభ్య ।
ఆశ్రావ్యమిత్యా-శ్రావ్యమ్ । స్వాత్ । ఏవ । న । ఏతి । యః ।
వై । సోమమ్ । అప్రతిష్ఠాప్యేత్యప్రతి-స్థాప్య । స్తోత్రమ్ । ఉపా-
కరోతీత్యుప-ఆకరోతి । అప్రతిష్ఠిత ఇత్యప్రతి-స్థితః । సోమః । భవ-
తి । అప్రతిష్ఠిత ఇత్యప్రతి-స్థితః । స్తోమః । అప్రతిష్ఠితానీత్యప్రతి -

స్థితాని । ఉక్థాని । అప్రతిష్ఠిత ఇత్యప్రతి - స్థితః । యజమానః ।
అప్రతిష్ఠిత ఇత్యప్రతి-స్థితః । అధ్వర్యుః । వాయవ్యమ్ । వై । సోమస్య ।
ప్రతిష్ఠేతి ప్రతి-స్థా । చమసః । అస్య । ప్రతిష్ఠేతి ప్రతి-స్థా । సోమః ।
సోమస్య । స్తోమః । ఉక్థానామ్ । గ్రహమ్ । వా । గృహీత్వా ।
చమసమ్ । వా । ఉన్నీయేత్యుత్-నీయ । స్తోత్రమ్ । ఉపాకుర్యా-
దిత్యుప-ఆకుర్యాత్ । ప్రతీతి । ఏవ । సోమమ్ । స్థాపయతి । ప్రతీతి ।
స్తోమమ్ । ప్రతీతి । ఉక్థాని । ప్రతీతి । యజమానః । తిష్ఠతి । ప్రతీ-
తి । అధ్వర్యుః ॥ ౮ ॥ ఏవ తిష్ఠతి ద్వో వాయవ్యమస్య గ్రహం వై-
క్థాన్న విగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧ ॥

యజ్ఞమ్ । వై । ఏతత్ । సమితి । భరన్తి । యత్ । సో-
మక్రయణ్యా ఇతి సోమ-క్రయణ్యై । పదమ్ । యజ్ఞముఖమితి యజ-
జ్ఞ-ముఖమ్ । హవిర్ధానే ఇతి హవిః-ధానే । యర్హి । హవిర్ధానే ఇతి
హవిః-ధానే । ప్రాచీ ఇతి । ప్రవర్తయేయురితి ప్ర-వర్తయేయుః । తర్-
హి । తేన । అక్షమ్ । ఉపేతి । అఞ్జ్యాత్ । యజ్ఞముఖ ఇతి యజ్ఞ-ముఖే । ఏవ ।
యజ్ఞమ్ । అను । సమితి । తనోతి । ప్రాఞ్చమ్ । అగ్నిమ్ । ప్రే-
తి । హరన్తి । ఉదితి । పత్నీమ్ । ఏతి । నయన్తి । అన్వితి । అ-
నాగ్ంసి । ప్రేతి । వర్తయన్తి । అథ । వై । అస్య । ఏషః । ధిష్ణి-
యః । హీయతే । సః । అన్వితి । ధ్యాయతి । సః । ఈశ్వరః ।
రుద్రః । భూత్వా ॥ ౯ ॥ ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పశూన్ । యజ-
మానస్య । శమయితోః । యర్హి । పశుమ్ । ఆప్రీతమిత్యా-

శ్రీత్రమ్ । ఉదఞ్చమ్ । నయన్తి । తర్హి । తస్య । పశుశ్రపణమితి
పశు-శ్రపణమ్ । హరేత్ । తేన । ఏవ । ఏనమ్ । భాగినమ్ । క-
రోతి । యజమానః । వై । ఆహవనీయ ఇత్యా-హవనీయః । య-
జమానమ్ । వై । ఏతత్ । వీతి । కర్షన్తి । యత్ । ఆహవనీ-
యాదిత్యా - హవనీయాత్ । పశుశ్రపణమితి పశు-శ్రపణమ్ ।
హరన్తి । సః । వా । ఏవ । స్యాత్ । నిర్మన్థ్యమితి నిః-మన్థ్యమ్ ।
వా । కుర్యాత్ । యజమానస్య । సాత్మత్వాయేతి సాత్మ-త్వాయ।
యది । పశోః । అవదానమిత్యవ-దానమ్ । నశ్యేత్ । ఆజ్యస్య ।
ప్రత్యాఖ్యాయమితి ప్రతి - ఆఖ్యాయమ్ । అవేతి । ద్యేత్ । సా ।
ఏవ । తతః । ప్రాయశ్చిత్తిః । యే । పశుమ్ । విమథ్నీరన్నితి వి-
మథ్నీరన్ । యః । తాన్ । కామయేత । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋ-
చ్ఛేయుః । ఇతి । కువిత్ । అఙ్గ।ఇతి । నమోవృక్తివత్యేతి నమో-
వృక్తివత్యా । ఋచా । ఆగ్నీధ్ర ఇత్యాగ్ని-ఇధ్రే। జుహుయా-
త్ । నమోవృక్తిమితి నమః-వృక్తిమ్ । ఏవ । ఏషామ్। వృఙ్క్తే-।
తాజక్ । ఆర్తిమ్। ఏతి । ఋచ్ఛన్తి॥ ౧౦॥ భూత్వా తత్తద్ ద్వావిం-
శతిశ్చ ॥ ౩ ॥

ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః । జాయమానాః। ప్రజా ఇతి ప్ర-
జాః । జాతాః । చ । యాః । ఇమాః । తస్మై । ప్రతి । ప్రేతి । వేద-
య । చికిత్వాన్ । అన్వితి । మన్యతామ్ । ఇమమ్ । పశుమ్ । పశు-
పత ఇతి పశు-పతే । తే । అద్య । బధ్నామి। అగ్నే । సుకృతస్యే-

తి సు-కృతస్య । మధ్యే । అస్త్వితి । మన్యన్త్వ । సుయజేతి సు-యజా ।
యజ్ఞాస్తు । జుష్టమ్ । దేవానామ్ । ఇదమ్ । అస్తు । హవ్యమ్ । ప్ర-
జానన్త ఇతి ప్ర-జానన్తః । ప్రతీతి । గృహ్ణన్తి । పూర్వే । ప్రాణ-
మితి ప్ర-అనమ్ । అఙ్గేభ్యః । పరీతి । ఆచరన్తమిత్యా-చరన్తమ్ ।
సువర్గమితి సువః-గమ్ । యాహి । పథిభిరితి పథి-భిః । దేవయానై-
రితి దేవ-యానైః । ఓషధీషు । ప్రతీతి । తిష్ఠ । శరీరైః । యేషామ్ ।
ఈశే ॥ ౧౧ ॥ పశుపతిరితి పశు-పతిః । పశూనామ్ । చతుష్పదా-
మితి చతుః-పదామ్ । ఉత । చ । ద్విపదామితి ద్వి-పదామ్ । ని-
ష్క్రీత ఇతి నిః-క్రీతః । అయమ్ । యజ్ఞియమ్ । భాగమ్ । ఏతు ।
రాయః । పోషాః । యజమానస్య । సన్తు । యే । బధ్యమానమ్ । అ-
న్వితి । బధ్యమానాః । అభ్యైక్షన్తేత్యభి-ఐక్షన్త । మనసా । చక్షుషా ।
చ । అగ్నిః । తాన్ । అగ్రే । ప్రేతి । ముమోక్తు । దేవః । ప్రజా-
పతిరితి ప్రజా-పతిః । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । సంవిదాన ఇతి సం-వి-
దానః । యే । ఆరణ్యాః । పశవః । విశ్వరూపా ఇతి విశ్వ-రూపాః ।
విరూపా ఇతి వి-రూపాః । సన్తః । బహుధేతి బహు-ధా । ఏకరూ-
పా ఇత్యేక-రూపాః । వాయుః । తాన్ । అగ్రే । ప్రేతి । ముమోక్తు ।
దేవః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । సంవిదాన
ఇతి సం-విదానః । ప్రముఞ్చమానా ఇతి ప్ర-ముఞ్చమానాః ॥ ౧౨ ॥
భువనస్య । రేతః । గాతుమ్ । ధత్త । యజమానాయ । దేవాః । ఉపా-
కృతమిత్యుప-ఆకృతమ్ । శశమానమ్ । యత్ । అస్థాత్ । జీవమ్ ।

దేవానామ్ । అపీతి । ఏతు । పాథః । నానా । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । య-
జమానస్య । పశునా । యజ్ఞః । దేవేభిః । సహ । దేవయాన ఇతి దేవ-
యానః । జీవమ్ । దేవానామ్ । అపీతి । ఏతు । పాథః । సత్యాః । సన్తు ।
యజమానస్య । కామాః । యత్ । పశుః । మాయుమ్ । అకృత । ఉరః ।
వా । పద్భిరితి - పత్-భిః । ఆహత ఇత్యా-హతే । అగ్నిః । మా । తస్మా-
త్ । ఏనసః । విశ్వాత్ । ముఞ్చతు । అగ్ంహసః । శమితారః । ఉపేత్య-
నేత్యుప-ఏత్య । యజ్ఞమ్ ॥ ౧౩ ॥ దేవేభిః । ఇన్వితమ్ । పాశాత్ ।
పశుమ్ । ప్రేతి । ముఞ్చత । బన్ధాత్ । యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ-పతిమ్ । పరి ।
అదితిః । పాశమ్ । ప్రేతి । ముమోక్తు । ఏతమ్ । నమః । పశుభ్య ఇతి
పశు-భ్యః । పశుపతయ ఇతి పశు-పతయే । కరోమి । అరాతీయ-
న్తమ్ । అధరమ్ । కృణోమి । యమ్ । ద్విష్మః । తస్మిన్ । ప్రతీతి । ము-
ఞ్చామి । పాశమ్ । త్వామ్ । ఉ । తే । దధిరే । హవ్యవాహమితి హవ్య-
వాహమ్ । శృతంకర్తారమితి శృతం-కర్తారమ్ । ఉత । యజ్ఞియమ్ ।
చ । అగ్నే । సదక్ష ఇతి స-దక్షః । సతనురితి స-తనుః । హి । భూత్వా ।
అథ । హవ్యా । జాతవేద ఇతి జాత-వేదః । జుషస్వ । జాతవేద ఇతి జా-
త-వేదః । వపయా । గచ్ఛ । దేవాన్ । త్వమ్ । హి । హోతా । ప్రథమః ।
బభూథ । ఘృతేన । త్వమ్ । తనువః । వర్ధయస్వ । స్వాహాకృత మితి
స్వాహా-కృతమ్ । హవిః । అదన్తు । దేవాః । స్వాహా । దేవేభ్యః । దే-
వేభ్యః । స్వాహా ॥ ౧౪ ॥ ఈశే ప్రముఞ్చమానా యజ్ఞం త్వాగ్ం
షోడశ చ ॥ ౪ ॥

ప్రాజాపత్యా ఇతి ప్రాజా-పత్యాః । వై । పశవః । తేషామ్ ।
రుద్రః । అధిపతిరిత్యధి-పతిః । యత్ । ఏతాభ్యామ్ । ఉపాకరోతీ-
త్యుప-ఆకరోతి । తాభ్యామ్ । ఏవ । ఏనమ్ । ప్రతిప్రోచ్యేతి ప్రతి-
ప్రోచ్య । ఏతి । లభతే । ఆత్మనః । అనావ్రస్కాయేత్యనా-వ్రస్కా-
య । ద్వాభ్యామ్ । ఉపాకరోతీత్యుప-ఆకరోతి । ద్విపాదితి ద్వి-
పాత్ । యజమానః । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । ఉపాకృ-
త్యేత్యుప-ఆకృత్య । పఞ్చ । జుహోతి । పాఙ్క్తాః । పశవః । ప-
శూన్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । మృత్యవే । వై । ఏషః । నీయతే ।
యత్ । పశుః । తమ్ । యత్ । అన్వారభేతేత్యను-ఆరభేత । ప్రమా-
యుక ఇతి ప్ర-మాయుకః । యజమానః । స్యాత్ । నానా । ప్రాణ
ఇతి ప్ర-అనః । యజమానస్య । పశునా । ఇతి । ఆహుః । వ్యావృ-
త్త్యా ఇతి వి-ఆవృత్త్యై ॥ ౧౫ ॥ యత్ । పశుః । మాయుమ్ ।
అకృత । ఇతి । జుహోతి । శాన్త్యై । శమితారః । ఉపేతనేత్యుప-
ఇతన । ఇతి । ఆహ । యథాయజురితి యథా-యజుః । ఏవ । ఏ-
తత్ । వపాయామ్ । వై । ఆహ్రియమాణాయామిత్యా-హ్రియ-
మాణాయామ్ । అగ్నేః । మేధః । అపేతి । క్రామతి । త్వామ్ ।
ఉ । తే । దధిరే । హవ్యవాహమితి హవ్య - వాహమ్ । ఇతి ।
వపామ్ । అభీతి । జుహోతి । అగ్నేః । ఏవ । మేధమ్ । అవేతి ।
రున్ధే । అథో ఇతి । శృతత్వాయేతి శృత- త్వాయ । పురస్తా-
త్స్వాహాకృతయ ఇతి పురస్తాత్ - స్వాహాకృతయః । వై । అన్యే ।

దైవాః। ఉపరిష్టాత్స్వాహాకృతయ ఇత్యుపరిష్టాత్-స్వాహాకృతయః।
అన్యే। స్వాహా। దేవేభ్యః। దేవేభ్యః। స్వాహా। ఇతి। అభితః। వపామ్।
జుహోతి। తాన్। ఏవ। ఉభయాన్। ప్రీణాతి ॥ ౧౮ ॥ వ్యావృత్త్యా
అభితో వపాం పఞ్చ చ ॥ ౫ ॥

యః। వై। అయథాదేవతమిత్యయథా-దైవతమ్। యజ్ఞమ్। ఉపచరతీ-
త్యుప-చరతి। ఏతి। దేవతాభ్యః। వృశ్చ్యతే। పాపీయాన్। భవతి। యః।
యథాదేవతమితి యథా-దేవతమ్। న। దేవతాభ్యః। ఏతి। వృశ్చ్యతే।
వసీయాన్। భవతి। ఆగ్నేయ్యా। ఋచా। ఆగ్నీధ్రమిత్యాగ్నీ-
ఇధ్రమ్। అభి। మృశేత్। వైష్ణవ్యా। హవిర్ధానమితి హవిః-
ధానమ్। ఆగ్నేయ్యా। స్రుచః। వాయవ్యయా। వాయవ్యాని। ఐన్ద్రి-
యా। సదః। యథాదేవతమితి యథా-దేవతమ్। ఏవ। యజ్ఞమ్।
ఉపేతి। చరతి। న। దేవతాభ్యః। ఏతి। వృశ్చ్యతే। వసీయాన్।
భవతి। యునజ్మి। తే। పృథివీమ్। జ్యోతిషా। సహ। యునజ్మి।
వాయుమ్। అన్తరిక్షేణ ॥ ౧౯ ॥ తే। సహ। యునజ్మి। వాచమ్।
సహ। సూర్యేణ। తే। యునజ్మి। తిస్రః। విపృచ ఇతి వి-పృచః।
సూర్యస్య। తే। అగ్నిః। దేవతా। గాయత్రీ। ఛన్దః। ఉపాగ్ంశో-
రిత్యుప-అగ్ంశోః। పాత్రమ్। అసి। సోమః। దేవతా। త్రిష్టుప్।
ఛన్దః। అన్తర్యామస్యేత్యన్తః-యామస్య। పాత్రమ్। అసి। ఇన్ద్రః।
దేవతా। జగతీ। ఛన్దః। ఇన్ద్రవాయువోరితీన్ద్ర-వాయువోః। పా-
త్రమ్। అసి। బృహస్పతిః। దేవతా। అనుష్టుబిత్యను-స్తుప్। ఛన్దః।

మిత్రావరుణయోరితి మిత్రా - వరుణయోః । పాత్రమ్ । అసి ।
అశ్వినా । దేవతా । పఙ్క్తిః । ఛన్దః । అశ్వినోః । పాత్రమ్ । అసి ।
సూర్యః । దేవతా । బృహతీ ॥ ౧౭ ॥ ఛన్దః । శుక్రస్య । పాత్రమ్ ।
అసి । చన్ద్రమాః । దేవతా । సతో బృహతీతి సతః - బృహతీ ।
ఛన్దః । మన్థినః । పాత్రమ్ । అసి । విశ్వే । దేవాః । దేవతా ।
ఉష్ణిహా । ఛన్దః । ఆగ్రయణస్య । పాత్రమ్ । అసి । ఇన్ద్రః । దేవతా ।
కకుత్ । ఛన్దః । ఉక్థానామ్ । పాత్రమ్ । అసి । పృథివీ । దేవతా ।
విరాడితి వి-రాట్ । ఛన్దః । ధ్రువస్య । పాత్రమ్ । అసి ॥ ౧౮ ॥

అన్తరిక్షేణ బృహతీ త్రయస్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౬ ॥

ఇష్టర్గః । వై । అధ్వర్యుః । యజమానస్య । ఇష్టర్గః । ఖలు ।
వై । పూర్వః । అర్ష్టుః । క్షీయతే । ఆసన్యాత్ । మా । మన్త్రాత్ ।
పాహి । కస్యాః । చిత్ । అభిశస్త్యా ఇత్యభి-శస్త్యాః । ఇతి । పురా ।
ప్రాతరనువాకాదితి ప్రాతః - అనువాకాత్ । జుహుయాత్ । ఆ-
త్మనే । ఏవ । తత్ । అధ్వర్యుః । పురస్తాత్ । శర్మ । నహ్యతే ।
అనార్త్యై । సంవేశాయేతి సం - వేశాయ । త్వా । ఉపవేశాయే-
త్యుప - వేశాయ । త్వా । గాయత్రియాః । త్రిష్టుభః । జగత్యాః ।
అభిభూత్యా ఇత్యభి-భూత్యై । స్వాహా । ప్రాణాపానావితి ప్రాణ-
అపానౌ । మృత్యోః । మా । పాతమ్ । ప్రాణాపానావితి ప్రాణ -
అపానౌ । మా । మా । హాసిష్టమ్ । దేవతాసు । వై । ఏతే ।
ప్రాణాపానయోరితి ప్రాణ - అపానయోః ॥ ౨౦ ॥ వ్యాయచ్ఛన్తే

ఇతి వి - ఆయచ్ఛన్తె । యేషామ్ । సోమః । ప్రసృచ్ఛత ఇతి సం - ప్రుచ్ఛతే । సంవైశాయేతి సం-వైశాయ । త్వా । ఉపవైశాయేత్యుప-వైశాయ । త్వా । ఇతి । ఆహ ।ఛన్దాగ్ంసి । వై । సంవైశ ఇతి సం-వైశః । ఉపవైశ ఇత్యుప-వైశః । ఛన్దోభిరితి ఛన్దః-భిః । ఏవ । అస్య । ఛన్దాగ్ంసి । వృఙ్క్తే । ప్రేతివన్తీతి ప్రేతి-వన్తి । ఆజ్యాని । భవన్తి । అభిజిత్యా ఇత్యభి - జిత్యై । మరుత్వతీః । ప్రతిపద ఇతి ప్రతి - పదః । విజిత్యా ఇతి వి - జిత్యై । ఉభే ఇతి । బృహద్రథన్తరే ఇతి బృహత్ - రథన్తరే । భవతః । ఇయమ్ । వావ । రథన్తరమితి రథం - తరమ్ । అసౌ । బృహత్ । ఆభ్యామ్ । ఏవ।ఏనమ్ । అన్తః । ఏతి।అద్య । వావ । రథన్తరమితి రథం - తరమ్ । శ్వః । బృహత్ ।అద్యాశ్వాదిత్యద్య - శ్వాత్ । ఏవ।ఏనమ్ । అన్తః।ఏతి । భూతమ్ ॥ ౨౧॥ వావ। రథన్తరమితి రథం-తరమ్ । భవిష్యత్ । బృహత్ । భూతాత్ । చ। ఏవ । ఏనమ్ । భవిష్యతః । చ । అన్తః । ఏతి। పరిమితమితి పరి - మితమ్ । వావ।రథన్తరమితి రథం-తరమ్ । అపరిమిత మిత్యపరి - మితమ్ । బృహత్ । పరిమితాదితి పరి-మితాత్ । చ । ఏవ । ఏనమ్ । అపరిమితాదిత్య పరి-మితాత్ । చ। అన్తః।ఏతి। విశ్వామిత్రజమదగ్నీ ఇతి విశ్వామిత్ర - జమదగ్నీ । వసిష్ఠేన। అస్పర్ధేతామ్ । సః । ఏతత్ । జమదగ్నిః । విహవ్యమితి వి-హవ్యమ్।అపశ్యత్ । తేన।వై । సః । వసిష్ఠస్య । ఇన్ద్రియమ్। వీర్యమ్ । అవృ-

వృఙ్క్తే । యత్ । విహవ్యమితి వి-హవ్యమ్ । శస్యతే । ఇన్ద్రియమ్ । ఏవ । తత్ । వీర్యమ్ । యజమానః । భ్రాతృవ్యస్య । వృఙ్క్తే । యస్య । భూయాగ్ంసః । యజ్ఞక్రతవ ఇతి యజ్ఞ-క్రతవః । ఇతి । ఆహుః । సః । దేవతాః । వృఙ్క్తే । ఇతి । యది । అగ్నిష్టోమ ఇత్యగ్ని-స్తోమః । సోమః । పరస్తాత్ । స్యాత్ । ఉక్థ్యమ్ । కుర్వీత । యది । ఉక్థ్యః । స్యాత్ । అతిరాత్రమిత్యతి - రాత్రమ్ । కుర్వీత । యజ్ఞక్రతుభిరితి యజ్ఞక్రతు - భిః । ఏవ । అస్య । దేవతాః । వృ-ఙ్క్తే । వసీయాన్ । భవతి ॥ ౨౨ ॥ ప్రాణాపానయోః ర్బ్యాభతం వృఙ్క్తే ఽష్టావిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౮ ॥

నిగ్రాభ్యా ఇతి ని-గ్రాభ్యాః । స్థ । దేవశ్రుత ఇతి దేవ - శ్రుతః । ఆయుః । మే । తర్పయత । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ । మే । తర్పయత । అపానమిత్యప-అనమ్ । మే । తర్పయత । వ్యానమితి వి- అనమ్ । మే । తర్పయత । చక్షుః । మే । తర్పయత । శ్రోత్రమ్ । మే । తర్పయత । మనః । మే । తర్పయత । వాచమ్ । మే । తర్పయ-త । ఆత్మానమ్ । మే । తర్పయత । అఙ్గాని । మే । తర్పయత । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । మే । తర్పయత । పశూన్ । మే । త - ర్పయత । గృహాన్ । మే । తర్పయత । గణాన్ । మే । తర్ప - యత । సర్వగణమితి సర్వ-గణమ్ । మా । తర్పయత । తర్పయత । మా ॥ ౨౩ ॥ గణాః । మే । మా । వి । తృషన్ । ఓషధయః । వై । సోమస్య । విశః । విశః । ఖలు । వై । రాజ్ఞః । ప్రదాతోరితి ప్ర-దాతోః । ఈశ్వరాః । ఐన్ద్రః ।

సోమః । అవీవృధన్ । వః । మనసా । సుజ్జాతా ఇతి సు-జ్జాతాః ।
ఋతప్రజాతా ఇత్యృత-ప్రజాతాః । భగే । ఇత్ । వః । స్యా-
మ । ఇన్ద్రేణ । దేవైః । వీరుధః । సంవిదానా ఇతి సం-విదానాః ।
అన్వితి । మన్యన్తామ్ । సవనాయ । సోమమ్ । ఇతి । ఆహ ।
ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । ఏవ । ఏనమ్ । స్వాయై । విశః ।
స్వాయై । దేవతాయై । నిర్యాచ్యేతి నిః-యాచ్య । అభీతి । స్తు-
నోతి । యః । వై । సోమస్య । అభిషూయమాణస్యేత్యభి-సూయ-
మానస్య ॥ ౨౪ ॥ ప్రథమః । అగ్ంశుః । స్కన్దతి । సః । ఈశ్వ-
రః । ఇన్ద్రియమ్ । వీర్యమ్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పశూన్ ।
యజమానస్య । నిర్హన్తోరితి నిః-హన్తోః । తమ్ । అభీతి । మ-
న్త్రయేత । ఏతి । మా । అస్కాన్ । సహ । ప్రజయేతి ప్ర-
జయా । సహ । రాయః । పోషేణ । ఇన్ద్రియమ్ । మే । వీర్య-
మ్ । మా । నిరితి । వధీః । ఇతి । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ ।
ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । ఇన్ద్రియస్య । వీర్యస్య । ప్రజాయై
ఇతి ప్ర-జాయై । పశూనామ్ । అనిర్ఘాతాయేత్యనిః-ఘాతాయ ।
ద్రప్సః । చస్కన్ద । పృథివీమ్ । అన్వితి । ద్యామ్ । ఇమమ్ ।
చ । యోనిమ్ । అన్వితి । యః । చ । పూర్వః । తృతీయమ్ ।
యోనిమ్ । అన్వితి । సఞ్చరన్తమితి సం-చరన్తమ్ । ద్రప్సమ్ ।
జుహోమి । అన్వితి । సప్త । హోత్రాః ॥ ౨౫ ॥ తర్పయత మాఽభి-
షూయమాణస్య యశ్చ దశ చ ॥ ౯ ॥

యః । వై । దేవాః । దేవయశసేనేతి దేవ-యశసేన । అర్పయతి ।
మనుష్యాః । మనుష్యయశసేనేతి మనుష్య-యశసేన । దేవయశసీతి
దేవ-యశసీ । ఏవ । దేవేషు । భవతి । మనుష్యయశసీతి మనుష్య-యశసీ ।
మనుష్యేషు । యాః । ప్రాచీః । ఆగ్రయణాత్ । గ్రహాః ।
గృహ్ణీయాత్ । తాః । ఉపాంశ్విత్యుప-అంశు । గృహ్ణీ-
యాత్ । యాః । ఊర్ధ్వాః । తాః । ఉపబ్దిమత ఇత్యుపబ్ది-
మతః । దేవాః । ఏవ । తత్ । దేవయశసేనేతి దేవ-యశసేన ।
అర్పయతి । మనుష్యాః । మనుష్యయశసేనేతి మనుష్య-యశ-
సేన । దేవయశసీతి దేవ-యశసీ । ఏవ । దేవేషు । భవతి । మ-
నుష్యయశసీతి మనుష్య-యశసీ । మనుష్యేషు । అగ్నిః । ప్రా-
తస్సవన ఇతి ప్రాతః-సవనే । పాతు । అస్మాన్ । వైశ్వానరః ।
మహినా । విశ్వశమ్భూరితి విశ్వ-శమ్భూః । సః । నః । పావకః ।
ద్రవిణమ్ । దధాతు ॥ ౨౬ ॥ ఆయుష్మన్తః । సహభక్షా ఇతి స-
హ-భక్షాః । స్యామ । విశ్వే । దేవాః । మరుతః । ఇన్ద్రః । అస్మాన్ ।
అస్మిన్ । ద్వితీయే । సవనే । న । జహ్యుః । ఆయుష్మన్తః । ప్రి-
యమ్ । ఏషామ్ । వదన్తః । వయమ్ । దేవానామ్ । సుమతావితి
సు-మతౌ । స్యామ । ఇదమ్ । తృతీయమ్ । సవనమ్ । కవీనామ్ ।
ఋతేన । యే । చమసమ్ । ఐరయన్త । తే । సౌధన్వనాః । సువః ।
ఆనశానాః । స్విష్టిమితి సు-ఇష్టిమ్ । నః । అభి । వసీయః । నయన్తు ।
ఆయతనవతీరిత్యాయతన-వతీః । వై । అన్యాః । ఆహుతయ ఇత్యా-

హుత్రయః । హుతాయ న్తే। అనాయతనా ఇత్యనా-యతనాః । అన్యాః
యాః । ఆఘారవతీ రిత్యాఘార - వతీః । తాః । ఆయతన వతీరి -
త్యా యతన-వతీః । యాః ॥ ౨౭ ॥ సౌమ్యాః । తాః । అనాయత-
నా ఇత్యనా-యతనాః । ఐన్ద్రవాయవమిత్యైన్ద్ర-వాయవమ్। ఆదా-
యేత్యా - దాయ । ఆఘారమిత్యా - ఘారమ్ । ఏతి । ఘారయేత్।
అధ్వరః । యజ్ఞః । అయమ్ । అస్తు । దేవాః । ఓషధీభ్య ఇత్యో-
షధి-భ్యః । పశవే । నః । జనాయ । విశ్వస్మై । భూతాయ । అధ్వరః ।
అసి । సః । పిన్వస్వ । ఘృతవదితి ఘృత-వత్ । దేవ । సోమ ।
ఇతి । సౌమ్యాః । ఏవ । తత్ । ఆహుతీరిత్యా-హుతీః । ఆయత-
నవతీరిత్యా యతన-వతీః । కరోతి । ఆయతనవానిత్యాయతన-వాన్ ।
భవతి । యః । ఏవమ్ । వేద । అథో ఇతి । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యా-
వా-పృథివీ । ఏవ । ఘృతేన । వీతి । ఉనత్తి । తే ఇతి । వ్యుత్తే
ఇతి వి-ఉత్తే । ఉపజీవనీయే ఇత్యుప-జీవనీయే । భవతః । ఉపజీవ-
నీయ ఇత్యుప-జీవనీయః । భవతి ॥ ౨౮ ॥ యః । ఏవమ్ । వేద ।
ఏషః । తే । రుద్ర । భాగః । యమ్ । నిరయాచథా ఇతి నిః-
అయాచథాః । తమ్ । జుషస్వ । విదేః । గౌపత్యమ్ । రాయః ।
పోషమ్ । సువీర్యమితి సు-వీర్యమ్ । సంవత్సరీణామితి సం-వత్సరీ-
ణామ్ । స్వస్తిమ్ । మనుః । పుత్రేభ్యః । దాయమ్ । వీతి । అభజ-
త్ । సః । నాభానేదిష్ఠమ్ । బ్రహ్మచర్యమితి బ్రహ్మ - చర్యమ్ ।
వసన్తమ్ । నిరితి । అభజత్ । సః । ఏతి । అగచ్ఛత్ । సః । అ-

బ్రవీత్ । కథా । స్మా । నిరితి । అభాక్ । ఇతి । న । త్వా । ని-
రితి । అభాక్షమ్ । ఇతి । అబ్రవీత్ । అఙ్గిరసః । ఇమె । సత్రమ్।
ఆసతె । తె ॥ ౨౯ ॥ సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । న।ప్రేతి।
జానన్తి । తెభ్యః । ఇదమ్ । బ్రాహ్మణమ్ । బ్రూహి । తె। సువర్గ-
మితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । యన్తః । మె । ఏషామ్ । పశవః ।
తాని । తె । దాస్యన్తి । ఇతి । తత్ । ఏభ్యః । అబ్రవీత్ ।తె ।
సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । యన్తః । మె।ఏషామ్ । పశ -
వః । ఆసన్న్ । తాని । అస్మై । అదదుః । తమ్ । పశుభిరితి పశు-
భిః । చరన్తమ్ । యజ్ఞవాస్తావితి యజ్ఞ - వాస్తౌ । రుద్రః । ఏతి ।
అగచ్ఛత్ । సః । అబ్రవీత్ ।మమ । వై । ఇమె । పశవః । ఇతి।
అదుః । వై ॥ ౩౦ ॥ మహ్యమ్ । ఇమాని । ఇతి । అబ్రవీత్ । న ।
వై । తస్య । తె । ఈశతె । ఇతి । అబ్రవీత్ । యత్ । యజ్ఞవా-
స్తావితి యజ్ఞ-వాస్తౌ। హీయతె । మమ।వై । తత్। ఇతి । తస్మాత్ ।
యజ్ఞవాస్త్వితి యజ్ఞ-వాస్తు।న । అభ్యవెత్యమిత్యభి-అవెత్యమ్ ।
సః । అబ్రవీత్ । యజ్ఞె । మా।ఏతి । భజ । అథ । తె।పశూని ।
న।అభీతి । మాగ్ంస్యథ । ఇతి । తస్మై । ఏతమ్ । మన్థినః। సగ్ంస్రా-
వమితి సం-స్రావమ్ । అజుహోత్ । తతః । వై । తస్య । రుద్రః ।
పశూని । న । అభీతి । అమన్యత । యత్ర । ఏతమ్ । ఏవమ్।వి-
ద్వాన్ । మన్థినః । సగ్ంస్రావమితి సం- స్రావమ్ । జు -
హోతి।న । తత్ర । రుద్రః । పశూని । అభీతి।మన్యతె ॥ ౩౧ ॥ ద-

ధాత్ర్యాయతనవతీర్యా ఉపజీవనీయా భవతి తేఽగ్నురైర్వ్య యత్రై-
తమే కాదశ చ ॥ ౯ ॥

జుష్టః । వాచః। భూయాసమ్ । జుష్టః । వాచః । పతయే ।
దేవి । వాక్ । యత్ । వాచః । మధుమదితి మధు-మత్ । తస్మి-
న్న్ । మా । ధాః। స్వాహా । సరస్వత్యై । ఋచా । స్తోమమ్ । స-
మితి । అర్ధయ।గాయత్రేణ।రథన్తరమితి రథం-తరమ్ । బృహత్ ।
గాయత్రవర్తనీతి గాయత్ర-వర్తని । యః । తే । ద్రప్సః।స్కన్దతి।
యః । తే।అగ్ంశుః। బాహుచ్యుత ఇతి బాహు-చ్యుతః । ధిషణ-
యోః । ఉపస్థాదిత్యుప-స్థాత్ । అధ్వర్యోః। వా । పరీతి । యః । తే।
పవిత్రాత్ । స్వాహాకృతమితి స్వాహా-కృతమ్ । ఇన్ద్రాయ।తమ్ ।
జుహోమి । యః । ద్రప్సః । అగ్ంశుః । పతితః। పృథివ్యామ్।ప-
రివాపాదితి పరి-వాపాత్ ॥ ౩౨ ॥ పురోడాశాత్ । కరమ్భాత్ ।
ధానాసోమాదితి ధానా-సోమాత్ । మన్థినః । ఇన్ద్ర । శుక్రాత్ ।
స్వాహాకృతమితి స్వాహా-కృతమ్ । ఇన్ద్రాయ । తమ్ । జుహోమి ।
యః । తే । ద్రప్సః । మధుమానితి మధు-మాన్ । ఇన్ద్రియావాని-
తీన్ద్రియ-వాన్ । స్వాహాకృత ఇతి స్వాహా-కృతః । పునః। అప్యేతీ-
త్యపి-ఏతి । దేవాన్ । దివః । పృథివ్యాః । పరీతి । అన్తరిక్షాత్ ।స్వా-
హాకృతమితి స్వాహా-కృతమ్ । ఇన్ద్రాయ । తమ్ । జుహోమి । అ-
ధ్వర్యుః । వై । ఋత్విజామ్ । ప్రథమః । యుజ్యతే । తేన।స్తోమః ।
యోక్తవ్యః । ఇతి । ఆహ । వాక్ । అగ్రేగా ఇత్యగ్రే-గాః । అ-

గ్రే । ప్రేతు । ఋజుగా ఇత్యృజు-గాః । దేవేభ్యః । యశః । మయి । దధ-
తీ । ప్రాణానితి ప్ర-అనాన్ । పశుషు । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । మ-
యి ॥ ౩౩ ॥ చ । యజమానే । చ । ఇతి । ఆహ । వాచమ్ । ఏవ । తత్ ।
యజ్ఞముఖ ఇతి యజ్ఞ-ముఖే । యునక్తి । వాస్తు । వై । ఏతత్ । య-
జ్ఞస్య । క్రియతే । యత్ । గ్రహాన్ । గృహీత్వా । బహిష్పవ-
మానమితి బహిః-పవమానమ్ । సర్పన్తి । పరాఞ్చః । హి । యన్తి ।
పరాచీభిః । స్తువతే । వైష్ణవ్యా । ఋచా । పునః । ఏత్యేత్యా-ఇత్య ।
ఉపేతి । తిష్ఠతే । యజ్ఞః । వై । విష్ణుః । యజ్ఞమ్ । ఏవ । అక్రః ।
విష్ణో ఇతి । త్వమ్ । నః । అన్తమః । శర్మ । యచ్ఛ । సహన్త్య । ప్రేతి ।
తే । ధారాః । మధుశ్చుత ఇతి మధు - శ్చుతః । ఉత్సమ్ । దుహ్రతే ।
అక్షితమ్ । ఇతి । ఆహ । యత్ । ఏవ । అస్య । శయానస్య । ఉపశుష్య-
తీత్యుప-శుష్యతి । తత్ । ఏవ । అస్య । ఏతేన । ఏతి । ప్యాయయతి ॥ ౩౪ ॥

పరివాపాత్ప్రజాం మయి దుహ్రతే చతుర్దశ చ ॥ ౧౦ ॥

అగ్నినా । రయిమ్ । అశ్నవత్ । పోషమ్ । ఏవ । దివేదివ ఇ-
తి దివే-దివే । యశసమ్ । వీరవత్తమమితి వీరవత్-తమమ్ । గో-
మానితి గో - మాన్ । అగ్నే । అవిమానిత్యవి-మాన్ । అశ్వీ ।
యజ్ఞః । నృవత్సఖేతి నృవత్-సఖా । సదమ్ । ఇత్ । అప్రమృష్య
ఇత్యప్ర - మృష్యః । ఇడావానితీడా - వాన్ । ఏషః । అసుర ।
ప్రజావానితి ప్రజా - వాన్ । దీర్ఘః । రయిః । పృథుబుధ్న ఇతి
పృథు - బుధ్నః । సభావానితి సభా - వాన్ । ఏతి । ప్యాయస్వ ।

సమితి । తై । ఇహ । త్వష్టారమ్ । అగ్రియమ్ । విశ్వరూపమితి వి - శ్వ-రూపమ్ । ఉపేతి । హ్వయే । అస్మాకమ్ । అస్తు । కేవలః । తత్ । నః । తురీపమ్ । అధ । పోషయిత్ను । దేవ । త్వష్టః । వీతి । రరాణః । స్యస్వ । యతః । వీరః ॥౩౫॥ కర్మణ్యః । సుదక్ష ఇతి సు-దక్షః । యుక్తగ్రావేతి యుక్త-గ్రావా । జాయతే । దేవకామ ఇతి దేవ - కామః । శివః । త్వష్టః । ఇహ । ఏతి । గహి । విభురితి వి-భుః । పోషే । ఉత । త్మనా । యజ్ఞెయజ్ఞ ఇతి యజ్ఞె-యజ్ఞె । నః । ఉదితి । అవ । పిశఙ్గరూప ఇతి పిశఙ్గ-రూపః । సుభర ఇతి సు-భరః । వయోధా ఇతి వయః-ధాః । శుష్మీ । వీరః । జాయతే । దేవ - కామ ఇతి దేవ-కామః । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । త్వష్టా । వీతి । స్యతు । నాభిమ్ । అస్మే ఇతి । అథ । దేవానామ్ । అపీతి । ఏతు । పాథః । ప్రేతి । నః । దేవీ । ఏతి । నః । దివః । పీపివాగ్ం- సమ్ । సరస్వతః । స్తనమ్ । యః । విశ్వదర్శత ఇతి విశ్వ-దర్శ- తః । ధుక్షీమహి । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । ఇషమ్ ॥ ౩౬ ॥ యే । తే । సరస్వః । ఊర్మయః । మధుమన్త ఇతి మధు-మన్తః । ఘృ- తశ్చుత ఇతి ఘృత-శ్చుతః । తేషామ్ । తే । సుమ్నమ్ । ఈమహే । యస్య । వ్రతమ్ । పశవః । యన్తి । సర్వే । యస్య । వ్రతమ్ । ఉపతిష్ఠన్త ఇత్యుప-తిష్ఠన్తే । ఆపః । యస్య । వ్రతే । పు- ష్టిపతిరితి పుష్టి-పతిః । నివిష్ట ఇతి ని-విష్టః । తమ్ । సరస్వన్తమ్ । అవసే । హువేమ । దివ్యమ్ । సుపర్ణమితి సు-పర్ణమ్ । వయసమ్ ।

బృహన్తమ్ । అపామ్ । గర్భమ్ । వృషభమ్ । ఓషధీనామ్ ।
అభీపతః । వృష్ట్యా । తర్పయన్తమ్ । తమ్ । సరస్వన్తమ్ । అవసే ।
హువేమ । సినీవాలి । పృథుష్టుక ఇతి పృథు-స్తుకే । యా । దేవా-
నామ్ । అసి । స్వసా । జుషస్వ । హవ్యమ్ ॥ ౩౪ ॥ ఆహుతమిత్యా-
హుతమ్ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । దేవి । దిదిడ్ఢి । నః । యా ।
సుపాణిరితి సు-పాణిః । స్వఙ్గురిరితి సు-అఙ్గురిః । సుషూమేతి
సు-సూమా । బహుసువరీతి బహు-సువరీ । తస్యై । విశ్పత్నియై ।
హవిః । సినీవాల్యై । జుహోతన । ఇన్ద్రమ్ । వః । విశ్వతః । పరీతి ।
ఇన్ద్రమ్ । నరః । అసితవర్ణా ఇత్యసిత-వర్ణాః । హరయః । సుప-
ర్ణా ఇతి సు-పర్ణాః । మిహః । వసానాః । దివమ్ । ఉదితి । పత-
న్తి । తే । ఏతి । అవవృత్రన్ । సదనాని । కృత్వా । ఆత్ ।
ఇత్ । పృథివీ । ఘృతైః । వీతి । ఉద్యతే । హిరణ్యకేశ ఇతి
హిరణ్య-కేశః । రజసః । విసార ఇతి వి-సారే । అహిః । ధునిః । వాతః ।
ఇవ । ధ్రజీమాన్ । శుచిభ్రాజా ఇతి శుచి-భ్రాజాః । ఉషసః ॥ ౩౫ ॥
నవేదాః । యశస్వతీః । అపస్యువః । న । సత్యాః । ఏతి । తే ।
సుపర్ణా ఇతి సు-పర్ణాః । అమినన్త । ఏవైః । కృష్ణః । నోనావ ।
వృషభః । యది । ఇదమ్ । శివాభిః । న । స్మయమానాభిః । ఏతి ।
అగాత్ । పతన్తి । మిహః । స్తనయన్తి । అభ్రా । వాశ్రాః । ఇవ ।
విద్యుదితి వి-ద్యుత్ । మిమాతి । వత్సమ్ । న । మాతా । సిష-
క్తి । యత్ । ఏషామ్ । వృష్టిః । అసర్జి । పర్వతః । చిత్ । మహి ।

వృద్ధః । బిభాయ । దివః । చిత్ । సాను । రేజత । స్వనే । వః ।
యత్ । క్రీడథ । మరుతః ॥ ౩౯ ॥ ఋష్టిమన్త ఇత్యృష్టి-మన్తః ।
ఆపః । ఇవ । సధ్రియఞ్చః । ధవధ్వే । అభీతి । క్రన్ద । స్తనయ ।
గర్భమ్ । ఏతి । ధాః । ఉదన్వతేత్యుదన్-వతా । పరీతి । దీయ ।
రథేన । దృతిమ్ । స్వితి । కర్ష । విషితమితి వి-సితమ్ । న్యఞ్చమ్ ।
సమాః । భవన్తు । ఉద్వతేత్యుత్-వతా । నిపాదా ఇతి ని-పాదాః ।
త్వమ్ । త్యా । చిత్ । అచ్యుత । అగ్నే । పశుః । న । యవసే ।
ధామ । హ । యత్ । తే । అజర । వనా । వృశ్చన్తి । శిక్వసః ।
అగ్నే । భూరీణి । తవ । జాతవేద ఇతి జాత-వేదః । దేవ । స్వ-
ధావ ఇతి స్వధా-వః । అమృతస్య । ధామ । యాః । చ ॥ ౪౦ ॥
మాయాః । మాయినామ్ । విశ్వమిన్వేతి విశ్వం-ఇన్వ । త్వే
ఇతి । పూర్వీః । సన్దధురితి సం-దధుః । పృష్టబన్ధో ఇతి పృష్ట-బన్ధో ।
దివః । నః । వృష్టిమ్ । మరుతః । రరీధ్వమ్ । ప్రేతి । పిన్వత ।
వృష్ణః । అశ్వస్య । ధారాః । అర్వాఙ్ । ఏతేన । స్తనయిత్నునా ।
ఏతి । ఇహి । అపః । నిషిఞ్చన్నితి ని-సిఞ్చన్ । అసురః । పితా ।
నః । పిన్వన్తి । అపః । మరుతః । సుదానవ ఇతి సు-దానవః । ప-
యః । ఘృతవదితి ఘృత-వత్ । విదథేషు । ఆభువ ఇత్యా-భువః ।
అత్యమ్ । న । మిహే । వీతి । నయన్తి । వాజినమ్ । ఉత్సమ్ ।
దుహన్తి । స్తనయన్తమ్ । అక్షితమ్ । ఉదప్రుత ఇత్యుద-ప్రుతః ।
మరుతః । తాన్ । ఇయర్త । వృష్టిమ్ ॥ ౪౧ ॥ యే । విశ్వే ।

మారుతః । జనన్తి । క్రోశతి । గర్దా । కన్యా । ఇవ । తున్నా ।
పేరుమ్ । తుఞ్జానా । పత్యా । ఇవ । జాయా । ఘృతేన । ద్యావా-
వా పృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । మధునా । సమితి । ఉక్షత ।
పయస్వతీః । కృణుత । ఆపః । ఓషధీః । ఊర్జమ్ । చ । తత్ర ।
సుమతిమితి సు-మతిమ్ । చ । పిన్వథ । యత్ర । నరః । మరుతః ।
సిఞ్చథ । మధు । ఉదితి । ఉ । త్యమ్ । చిత్రమ్ । ఔర్వభృగు-
వదిత్యౌర్వ భృగు-వత్ । శుచిమ్ । అప్నవానవదిత్యప్నవాన-
వత్ । ఏతి । హువే । అగ్నిమ్ । సముద్రవాససమితి సముద్ర-వా-
ససమ్ । ఏతి । సవమ్ । సవితుః । యథా । భగస్య । ఇవ । భుజ-
మ్ । హువే । అగ్నిమ్ । సముద్రవాససమితి సముద్ర-వాససమ్ ।
హువే । వాతస్వనమితి వాత-స్వనమ్ । కవిమ్ । పర్జన్యక్రన్ద్యమితి
పర్జన్య-క్రన్ద్యమ్ । సహః । అగ్నిమ్ । సముద్రవాససమితి సముద్ర-
వాససమ్ ॥ ౪౨ ॥ ప్రీర ఇమగ్ంహవ్యముమసో మరుతశ్చ వృష్టిం
భగస్య ద్వాదశ చ ॥ ౧౧ ॥

ప్రజాపతిరకామయత త్రైధ తే గాయత్రో యజ్ఞం వై ప్రజా-
పతేర్జాయమానాః ప్రాజాపత్యాయో వా అయథా దేవతమిష్టగో
నిస్త్రాభ్యస్థ నయో వై దైవాశుభ్యోగ్నినా రయిమేకాదశ ॥ ౧౧ ॥

ప్రజాపతిః ప్రజాపతేర్జాయమానా వ్యా యచ్ఛన్తే మహ్యా-
మిమమాన్నాయా మాయినాం ద్విచత్వారిగ్ంశత్ ॥ ౪౨ ॥ ప్రజాపతిర-
కామయత్రాగ్నిగ్ంసముద్రవాససమ్ ॥ హరిః ఓమ్ ॥

—*(ద్వితీయప్రశ్నప్రారమ్భః)*—

హరిః ఓమ్॥ యః । వై । పవమానానామ్ । అన్వారోహా-
నిత్యను-ఆరోహాన్ । విద్వాన్ । యజతే । అన్వితి । పవమానాన్ ।
ఏతి । రోహతి । న । పవమానేభ్యః । అవేతి । ఛిద్యతే । శ్యే-
నః । అసి । గాయత్రఛన్దా ఇతి గాయత్ర-ఛన్దాః । అన్వితి । త్వా ।
ఏతి । రభే । స్వస్తి । మా । సమితి । పారయ । సుపర్ణ ఇతి సు-
పర్ణః । అసి । త్రిష్టుప్ఛన్దా ఇతి త్రిష్టుప్-ఛన్దాః । అన్వితి । త్వా । ఏతి ।
రభే । స్వస్తి । మా । సమితి । పారయ । సఘా । అసి । జగతీ-
ఛన్దా ఇతి జగతీ-ఛన్దాః । అన్వితి । త్వా । ఏతి । రభే । స్వస్తి ।
మా । సమితి । పారయ । ఇతి । ఆహ । ఏతే ॥ ౧ ॥ వై । పవ-
మానానామ్ । అన్వారోహా ఇత్యను-ఆరోహాః । తాన్ । యః ।
ఏవమ్ । విద్వాన్ । యజతే । అన్వితి । పవమానాన్ । ఏతి । రో-
హతి । న । పవమానేభ్యః । అవేతి । ఛిద్యతే । యః । వై । ప-
వమానస్య । సన్తతిమితి సం-తతిమ్ । వేద । సర్వమ్ । ఆయుః ।
ఏతి । న । పురా । ఆయుషః । ప్రేతి । మ్రియతే । పశుమానితి
పశు-మాన్ । భవతి । విన్దతే । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । పవమాన-
స్య । గ్రహాః । గృహ్యన్తే । అథ । వై । అస్య । ఏతే । అగృహీ-
తాః । ద్రోణకలశ ఇతి ద్రోణ-కలశః । ఆధవనీయ ఇత్యా-ధవనీ-
యః । పూతభృదితి పూత-భృత్ । తాన్ । యత్ । అగృహీత్వా ।

ఉపాకుర్యాదిత్యుప-ఆకుర్యాత్ । పవమానమ్ । వీతి ॥ ౨ ॥ ఛిన్ద్యాత్ । తమ్ । విచ్ఛిద్యమానమితి వి-ఛిద్యమానమ్ । అధ్వర్యోః । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । అను । వీతి । ఛిద్యేత । ఉపయామగృహీత ఇత్యు-పయామ-గృహీతః । అసి । ప్రజాపతయ ఇతి ప్రజా-పతయే । త్వా । ఇతి । ద్రోణకలశమితి ద్రోణ-కలశమ్ । అభీతి । మృశేత్ । ఇన్ద్రాయ । త్వా । ఇతి । ఆధవనీయమిత్యా-ధవనీయమ్ । విశ్వే-భ్యః । త్వా । దేవేభ్యః । ఇతి । పూతభృతమితి పూత-భృతమ్ । పవమానమ్ । ఏవ । తత్ । సమితి । తనోతి । సర్వమ్ । ఆయుః । ఏతి । న । పురా । ఆయుషః । ప్రేతి । మీయతే । పశుమానితి ప-శు-మాన్ । భవతి । విన్దతే । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ ॥ 3 ॥ ఏతే వి ద్విచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧ ॥

త్రీణి । వావ । సవనాని । అథ । తృతీయమ్ । సవనమ్ । అవేతి । లుమ్పన్తి । అనగ్ంశు । కుర్వన్తః । ఉపాగ్ంశుమిత్యుప-అగ్ంశుమ్ । హుత్వా । ఉపాగ్ంశుపాత్ర ఇత్యుపాగ్ంశు-పాత్రే । అగ్ంశుమ్ । అవాస్యేత్యవ-అస్య । తమ్ । తృతీయసవన ఇతి తృతీయ-సవనే । అపిసృజ్యేత్యపి-సృజ్య । అభీతి । సునుయాత్ । యత్ । ఆప్యాయయతీత్యా-ప్యాయయతి । తేన । అగ్ంశుమదిత్యగ్ంశు-మ-త్ । యత్ । అభిషుణోతీత్యభి-సునోతి । తేన । ఋజీషి । సర్వాణి । ఏవ । తత్ । సవనాని । అగ్ంశుమన్తీత్యగ్ంశు-మన్తి । శుక్రవన్తీతి శుక్ర-వన్తి । సమావద్వీర్యాణీతి సమావత్-వీర్యాణి । కరోతి । ద్వౌ ।

సముద్రా। వితతావితి వి-తతౌ । అజూర్యే । పర్యావర్తేతే ఇతి
పరి-ఆవర్తేతే । జఠరా । ఇవ । పాదాః । తయోః । పశ్యన్తః । అ-
తీతి । యన్తి । అన్యమ్ । అపశ్యన్తః ॥ ౪ ॥ సేతునా । అతీతి ।
యన్తి। అన్యమ్। ద్వే ఇతి। ద్రధసీ ఇతి। సతతీ ఇతి స-తతీ। వస్తే। ఏకః। కేశీ।
విశ్వా । భువనాని । విద్వాన్ । తిరోధాయేతి తిరః-ధాయ । ఏతి ।
అసితమ్ । వసానః । శుక్రమ్ । ఆ । దత్తే । అనుహాయేత్యను-హా-
య । జార్యై। దేవాః । వై । యత్ । యజ్ఞే। అకుర్వత । తత్ ।
అసురాః । అకుర్వత । తే । దేవాః । ఏతమ్ । మహాయజ్ఞమితి
మహా-యజ్ఞమ్ । అపశ్యన్ । తమ్ । అతన్వత । అగ్నిహోత్ర-
మిత్యగ్ని-హోత్రమ్ । వ్రతమ్ । అకుర్వత । తస్మాత్ । ద్వివ్రత ఇతి
ద్వి-వ్రతః । స్యాత్ । ద్విః । హి। అగ్నిహోత్రమిత్యగ్ని-హోత్రమ్।
జుహ్వతి । పౌర్ణమాసమితి పౌర్ణ-మాసమ్ । యజ్ఞమ్। అగ్నీషోమీ-
యమిత్యగ్నీ-సోమీయమ్ ॥ ౫ ॥ పశుమ్। అకుర్వత। దార్శ్యమ్।
యజ్ఞమ్ । ఆగ్నేయమ్ । పశుమ్ । అకుర్వత । వైశ్వదేవమితి
వైశ్వ-దేవమ్ । ప్రాతస్సవనమితి ప్రాతః-సవనమ్। అకుర్వత। వరు-
ణప్రఘాసానితి వరుణ-ప్రఘాసాన్ । మాధ్యన్దినమ్ । సవనమ్। సా-
కమేధానితి సాక-మేధాన్ । పితృయజ్ఞమితిపితృ-యజ్ఞమ్ । త్ర్య-
మ్బకానితి త్రి-అమ్బకాన్ । తృతీయసవనమితి తృతీయ-సవనమ్ ।
అకుర్వత । తమ్ । ఏషామ్ । అసురాః । యజ్ఞమ్। అన్వవాజిగాగ్ం-
సన్నిత్యను - అవాజిగాగ్ంసన్। తమ్ । న । అన్వవాయన్నిత్యను -

అవాయన్న్ । తే । అబ్రువన్న్ । అధ్వర్తవ్యాః । వై । ఇమే । దేవాః । అభూవన్న్ । ఇతి । తత్ । అధ్వరస్య । అధ్వరత్వమిత్య ధ్వర-త్వమ్ । తతః । దేవాః । అభవన్న్ । పరేతి । అసురాః । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । సోమేన । యజతే । భవతి । ఆత్మనా । పరేతి । అస్య । భ్రాతృవ్యః । భవతి ॥ ౬ ॥ అపశ్యన్తోఽగ్నిష్టోమమాయమాత్మనా పరా తీణి చ ॥ ౨ ॥

పరిభూరితి పరి-భూః । అగ్నిమ్ । పరిభూరితి పరి-భూః । ఇన్ద్రమ్ । పరిభూరితి పరి-భూః । విశ్వాన్ । దేవాన్ । పరిభూరితి పరి-భూః । మామ్ । సహ । బ్రహ్మవర్చసేనేతి బ్రహ్మ-వర్చసేన । సః । నః । పవస్వ । శమ్ । గవే । శమ్ । జనాయ । శమ్ । అర్వతే । శమ్ । రాజన్న్ । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । అచ్ఛిన్నస్య । తే । రయిపత ఇతి రయి-పతే । సువీర్యస్యేతి సు-వీర్యస్య । రాయః । పోషస్య । దదితారః । స్యామ । తస్య । మే । రాస్వ । తస్య । తే । భక్షీయ । తస్య । తే । ఇదమ్ । ఉదితి । మృజే । ప్రాణాయేతి ప్ర-అనాయ । మే । వర్చోదా ఇతి వర్చః-దాః । వర్చసే । పవస్వ । అపానాయేత్యప-అనాయ । వ్యానాయేతి వి-అనాయ । వాచే ॥ ౮ ॥ దక్షక్రతుభ్యామితి దక్షక్రతు-భ్యామ్ । చక్షుర్భ్యామితి చక్షుః-భ్యామ్ । మే । వర్చోదావితి వర్చః-దౌ । వర్చసే । పవేథామ్ । శ్రోత్రాయ । ఆత్మనే । అఙ్గేభ్యః । ఆయుషే । వీర్యాయ । విష్ణోః । ఇన్ద్రస్య । విశ్వేషామ్ । దేవానామ్ । జఠరమ్ । అసి । వర్చోదా

ఇతి వర్చః-దాః । మే । వర్చసే । పవస్వ । కః । అసి । కః । నామ ।
కస్మై । త్వా । కాయ । త్వా । యమ్ । త్వా । సోమేన । అతీతృపమ్ ।
యమ్ । త్వా । సోమేన । అమీమదమ్ । సుప్రజా ఇతి సు-ప్రజాః ।
ప్రజయేతి ప్ర-జయా । భూయాసమ్ । సువీర ఇతి సు-వీరః । వీరైః ।
సువర్చా ఇతి సు-వర్చాః । వర్చసా । సుపోష ఇతి సు-పోషః ।
పోషైః । విశ్వేభ్యః । మే । రూపేభ్యః । వర్చోదా ఇతి వర్చః -
దాః ॥ ౮ ॥ వర్చసే । పవస్వ । తస్య । మే । రాస్వ ।
తస్య । తే । భక్షీయ । తస్య । తే । ఇదమ్ । ఉత్ । ఇతి । మృజే । బుభూ-
షన్ । అవేతి । ఏషః । వై । పాత్రియః । ప్రజాపతిరి -
తి ప్రజా - పతిః । యజ్ఞః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా - పతిః ।
తమ్ । ఏవ । తర్పయతి । సః । ఏనమ్ । తృప్తః । భూత్యా । అభి । ఇతి । పవ-
తే । బ్రహ్మవర్చసకామ ఇతి బ్రహ్మవర్చస-కామః । అవేతి ।
ఏషః । ఏషః । వై । పాత్రియః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః ।
యజ్ఞః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । తమ్ । ఏవ । తర్పయతి ।
సః । ఏనమ్ । తృప్తః । బ్రహ్మవర్చసేనేతి బ్రహ్మ-వర్చసేన ।
అభి । ఇతి । పవతే । ఆమయావీ ॥ ౯ ॥ అవేతి । ఏషః । ఏషః । వై ।
పాత్రియః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । యజ్ఞః । ప్రజాపతిరితి ప్ర-
జా-పతిః । తమ్ । ఏవ । తర్పయతి । సః । ఏనమ్ । తృప్తః । ఆ -
యుషా । అభి । ఇతి । పవతే । అభిచరన్నిత్యభి-చరన్ । అవేతి । ఏ -
షః । ఏషః । వై । పాత్రియః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । యజ్-

జ్ఞః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । తమ్ । ఏవ । తర్పయతి । సః ।
ఏనమ్ । తృప్తః । ప్రాణాపానాభ్యామితి ప్రాణ-అపానాభ్యామ్ ।
వాచః । దక్షక్రతుభ్యామితి దక్షక్రతు-భ్యామ్ । చక్షుర్భ్యామితి
చక్షుః-భ్యామ్ । శ్రోత్రాభ్యామ్ । ఆత్మనః । అఙ్గేభ్యః । ఆయుషః ।
అన్తః । ఏతి । తాజక్ । ప్రేతి । ధన్వతి ॥ ౧౦ ॥ వాచె రూపె-
భ్యో నర్తోచ్ఛదా ఆమయావీ పఞ్చ చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౩ ॥

స్ఫ్యః । స్వస్తిః । విఘన ఇతి వి-ఘనః । స్వస్తిః । పర్శుః ।
వేదిః । పరశుః । నః । స్వస్తిః । యజ్ఞియాః । యజ్ఞకృత ఇతి య-
జ్ఞ-కృతః । స్థ । తే । మా । అస్మిన్ । యజ్ఞే । ఉపేతి । హ్వ-
యధ్వమ్ । ఉపేతి । మా । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ ।
హ్వయేతామ్ । ఉపేతి । ఆస్రావ ఇత్యా-స్రావః । కలశః । సోమః ।
అగ్నిః । ఉపేతి । దేవాః । ఉపేతి । యజ్ఞః । ఉపేతి । మా ।
హోత్రాః । ఉపహవ ఇత్యుప-హవే । హ్వయన్తామ్ । నమః ।
అగ్నయే । మఖఘ్న ఇతి మఖ-ఘ్నే । మఖస్య । మా । యశః ।
అర్యాత్ । ఇతి । ఆహవనీయమిత్యా-హవనీయమ్ । ఉపేతి ।
తిష్ఠతే । యజ్ఞః । వై । మఖః ॥ ౧౧ ॥ యజ్ఞమ్ । వావ ।
సః । తత్ । అహన్ । తస్మై । ఏవ । నమస్కృత్యేతి నమః-కృ-
త్య । సదః । ప్రేతి । సర్పతి । ఆత్మనః । అనార్త్యై । నమః ।
రుద్రాయ । మఖఘ్న ఇతి మఖ-ఘ్నే । నమస్కృత్యేతి నమః-
కృత్య । మా । పాహి । ఇతి । ఆగ్నీధ్రమిత్యాగ్ని-ఇధ్రమ్ ।

తస్మై । ఏవ । నమస్కృత్యేతి నమః-కృత్య । సదః । ప్రేతి । సర్ప-
తి । ఆత్మనః । అనార్త్యై । నమః । ఇన్ద్రియ । మఖఘ్న ఇతి
మఖ-ఘ్న । ఇన్ద్రియమ్ । మే । వీర్యమ్ । మా । నిరితి । వధీః ।
ఇతి । హోత్రీయమ్। ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ ।
ఏతి । శాస్తే । ఇన్ద్రియస్య । వీర్యస్య । అనిర్ఘాతాయేత్యనిః-ఘా-
తాయ । యాః । వై ॥ ౧౨ ॥ దేవతాః । సదసి । ఆర్తిమ్ । ఆ-
ర్పయన్తీత్యా-అర్పయన్తి । యః । తాః । విద్వాన్ । ప్రసర్పతీతి
ప్ర-సర్పతి । న । సదసి । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్ఛతి । నమః । అగ్నయే ।
మఖఘ్న ఇతి మఖ-ఘ్నే । ఇతి । ఆహ । ఏతాః । వై । దేవతాః ।
సదసి । ఆర్తిమ్ । ఏతి । అర్పయన్తి । తాః । యః । ఏవమ్ । వి-
ద్వాన్ । ప్రసర్పతీతి ప్ర-సర్పతి । న । సదసి । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋ-
చ్ఛతి । దృఢే ఇతి । స్థః । శిథిరే ఇతి । సమీచీ ఇతి । మా । అంహసః ।
పాతమ్ । సూర్యః । మా । దేవః । దివ్యాత్ । అంహసః । పాతు ।
వాయుః । అన్తరిక్షాత్ ॥ ౧౩ ॥ అగ్నిః । పృథివ్యాః । యమః । పి-
తృభ్య ఇతి పితృ-భ్యః । సరస్వతీ । మనుష్యేభ్యః । దేవీ ఇతి । ద్వా-
రౌ । మా । మా । సమితి । తాప్తమ్ । నమః । సదసే । నమః । సదసః ।
పతయే । నమః । సఖీనామ్ । పురోగాణామితి పురః-గానామ్ । చక్షు-
షే । నమః । దివే । నమః । పృథివ్యై । అహే । దైధిషవ్య । ఉదితః ।
అతః । తిష్ఠ । అన్యస్య । సదనే । సీద । యః । అస్మత్ । పాకతర ఇతి పా-
క-తరః । ఉదితః । నివత ఇతి ని-వతః । ఉదితః । ఉద్వత ఇత్యుత్-వతః ।

చ । గ్రైష్మమ్ । ప్రాతమ్ । మా । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । అ-
ద్య । అహ్నః । సదః । వై । ప్రసర్పన్తమితి ప్ర-సర్పన్తమ్ ॥ ౧౪ ॥ పితరః ।
అను । ప్రేతి । సర్పన్తి । తే । ఏనమ్ । ఈశ్వరాః । హింసితోః । సదః ।
ప్రసృప్యేతి ప్ర-సృప్య । దక్షిణార్ధమితి దక్షిణ-అర్ధమ్ ।
పరేతి । ఈక్షేత । ఏతి । అగన్త । పితరః । పితృమానితి పితృ-
మాన్ । అహమ్ । యుష్మాభిః । భూయాసమ్ । సుప్రజస ఇతి
సు-ప్రజసః । మయా । యూయమ్ । భూయాస్త । ఇతి । తేభ్యః ।
ఏవ । నమస్కృత్యేతి నమః-కృత్య । సదః । ప్రేతి । సర్పతి । ఆత్మ-
నః । అనార్త్యై ॥ ౧౫ ॥ ముఖో వా అన్తరిక్షాత్ప్రసర్పన్తం త్ర-
యస్త్రింశచ్చ ॥ ౪ ॥

భక్ష । ఏతి । ఇహి । మా । ఏతి । విశ । దీర్ఘాయుత్వా-
యేతి దీర్ఘాయు-త్వాయ । శన్తనుత్వాయేతి శన్తను-త్వాయ । రా-
యః । పోషాయ । వర్చసే । సుప్రజాస్త్వాయేతి సుప్రజాః-త్వా-
య । ఏతి । ఇహి । వసో ఇతి । పురోవసో ఇతి పురః-వసో । ప్రి-
యః । మే । హృదః । అసి । అశ్వినోః । త్వా । బాహుభ్యామితి
బాహు-భ్యామ్ । సఘ్యాసమ్ । నృచక్షసమితి నృ-చక్షసమ్ । త్వా ।
దేవ । సోమ । సుచక్షా ఇతి సు-చక్షాః । అవేతి । ఖ్యేషమ్ । మన్-
ద్రా । అభిభూతిరిత్యభి-భూతిః । కేతుః । యజ్ఞానామ్ । వాక్ ।
జుషాణా । సోమస్య । తృప్యతు । మన్ద్రా । స్వర్వాచీతి సు-అర్వా-
చీ । అదితిః । అనాహతశీర్ష్ణీత్యనాహత-శీర్ష్ణీ । వాక్ । జుషాణా ।

సోమస్య । తృప్యతు । ఏతి । ఇహి । విశ్వచర్షణ ఇతి విశ్వ-చర్షణే ॥ ౧౭ ॥ శంభూరితి శం-భూః । మయోభూరితి మయః-భూః । స్వస్తి । మా । హరివర్ణేతి హరి-వర్ణ । ప్రేతి । చర । క్రత్వే । దక్షాయ । రాయః । పోషాయ । సువీరతాయా ఇతి సు-వీరతాయై । మా । మా । రాజన్న్ । వీతి । బీభిషః । మా । మే । హార్ది । త్విషా । వధీః । వృషణే । శుష్మాయ । ఆయుషే । వర్చసే । వసుమద్గణస్యేతి వసుమత్-గణస్య । సోమ । దేవ । తే । మతివిద ఇతి మతి-విదః । ప్రాతస్సవనస్యేతి ప్రాతః-సవనస్య । గాయత్రఛన్దస ఇతి గాయత్ర-ఛన్దసః । ఇన్ద్రపీతస్యేతీన్ద్ర-పీతస్య । నరాశగ్ంసపీతస్యేతి నరాశగ్ంస-పీతస్య । పితృపీతస్యేతి పితృ-పీతస్య । మధుమత ఇతి మధు-మతః । ఉపహూతస్యేత్యుప-హూతస్య । ఉపహూత ఇత్యుప-హూతః । భక్షయామి । రుద్రవద్గణస్యేతి రుద్రవత్-గణస్య । సోమ । దేవ । తే । మతివిద ఇతి మతి-విదః । మాధ్యన్దినస్య । సవనస్య । త్రిష్టుప్ఛన్దస ఇతి త్రిష్టుప్-ఛన్దసః । ఇన్ద్రపీతస్యేతీన్ద్ర-పీతస్య । నరాశగ్ంసపీతస్యేతి నరాశగ్ంస-పీతస్య ॥ ౧౮ ॥ పితృపీతస్యేతి పితృ-పీతస్య । మధుమత ఇతి మధు-మతః । ఉపహూతస్యేత్యుప-హూతస్య । ఉపహూత ఇత్యుప-హూతః । భక్షయామి । ఆదిత్యవద్గణస్యేత్యాదిత్యవత్-గణస్య । సోమ । దేవ । తే । మతివిద ఇతి మతి-విదః । తృతీయస్య । సవనస్య । జగతీఛన్దస ఇతి జగతీ-ఛన్దసః । ఇన్ద్రపీతస్యేతీన్ద్ర-పీతస్య । న-

రాశగ్ంసపీతస్యేతి నరాశగ్ంస-పీతస్య। పితృపీతస్యేతి పితృ-పీతస్య। మధుమత ఇతి మధు-మతః। ఉపహూతస్యేత్యుప-హూతస్య। ఉప-హూత ఇత్యుప - హూతః । భక్షయామి । ఏతి । ప్యా - యస్వ । సమితి। ఏతు । తే। విశ్వతః । సోమ। వృష్ణియమ్ । భవ। వా - జస్య । సంగథ ఇతి సం-గథే । హిన్వ। మే। గాత్రా। హరివ ఇతి హ- రి-వః । గణాన్। మే । మా। వి। తీతృషః । శివః। మే । సప్తర్షీనితి సప్త-ఋషీన్ । ఉప। తిష్ఠస్వ । మా। మే। అవాఙ్ । నాభిమ్ । అ- తీతి ॥ ౧౮ ॥ గాః। అపామ । సోమమ్। అమృతాః। అభూమ । అ - దర్శ్మ । జ్యోతిః। అవిదామ । దేవాన్ । కిమ్। అస్మాన్ । కృణవత్ । అరాతిః । కిమ్। ఉ। ధూర్తిః । అమృత। మర్త్యస్య । యత్। మే। ఆ - త్మనః । మిన్దా। అభూత్ । అగ్నిః। తత్ । పునః । ఏతి। అహాః। జా - తవేదా ఇతి జాత - వేదాః । విచర్షణిరితి వి-చర్షణిః । పునః। అ - గ్నిః। చక్షుః । అదాత్। పునః । ఇన్ద్రః। బృహస్పతిః। పునః। మే। అశ్వి - నా । యువమ్ । చక్షుః। ఏతి। ధత్తమ్ । అక్ష్యోః । ఇష్టయజుష ఇ - తీష్ట-యజుషః । తే। దేవ। సోమ । స్తుతస్తోమస్యేతి స్తుత-స్తోమస్య ॥ ౧౯ ॥ శస్తోక్థస్యేతి శస్త-ఉక్థస్య। హరివత ఇతి హరి- వతః। ఇన్ద్రపీ - తస్యేతీన్ద్ర-పీతస్య। మధుమత ఇతి మధు-మతః। ఉపహూతస్యేత్యు- ప-హూతస్య । ఉపహూత ఇత్యుప-హూతః । భక్షయామి । ఆ - పూర్యా ఇత్యా-పూర్యాః। స్థ। ఏతి । మా। పూరయత । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । చ। ధనేన । చ। ఏతత్ । తే। తత। మే । చ । త్వామ్ ।

అన్వితి।ఏతత్ । తే।పితామహా । ప్రపితామహేతి ప్ర-పితామహా ।
మే।చ।త్వామ్ । అన్వితి।అత్ర । పితరః । యథాభాగమితి యథా-
భాగమ్।మన్దధ్వమ్ । నమః।వః । పితరః।రసాయ । నమః।వః । పిత-
రః।శుష్మాయ।నమః । వః।పితరః । జీవాయ । నమః।వః।పితరః ॥౨౮॥
స్వధాయా ఇతి స్వ-ధాయై । నమః।వః।పితరః । మన్యవే । నమః ।
వః । పితరః।ఘోరాయ । పితరః।నమః । వః।యే । ఏతస్మిన్।లోకే।
స్థ।యుష్మాన్ । తే।అన్వితి।యే । అస్మిన్ । లోకే।మామ్ । తే।అ-
న్వితి।యే । ఏతస్మిన్।లోకే । స్థ।యూయమ్ । తేషామ్।వసిష్ఠాః ।
భూయాస్త । యే । అస్మిన్ । లోకే । అహమ్।తేషామ్।వసిష్ఠః ।
భూయాసమ్।ప్రజాపత ఇతి ప్రజా-పతే । న।త్వత్।ఏతాని । అన్యః।
విశ్వా।జాతాని।పరీతి।తా।బభూవ॥౨౯॥ యత్కామా ఇతి యత్-
కామాః । తే।జుహుమః । తత్।నః । అస్తు।వయమ్ । స్యామ।పత-
యః।రయీణామ్ । దేవకృతస్యేతి దేవ-కృతస్య । ఏనసః । అవ-
యజనమిత్యవ - యజనమ్ । అసి । మనుష్య కృతస్యేతి మనుష్య-
కృతస్య । ఏనసః । అవయజనమిత్యవ-యజనమ్ । అసి । పితృకృత -
స్యేతి పితృ-కృతస్య । ఏనసః । అవయజనమిత్యవ-యజనమ్ ।
అసి । అప్స్విత్యప్-సు । ధాతస్య । సోమ । దేవ । తే । నృభిరితి నృ-
భిః । సుతస్య । ఇష్టయజుష ఇతీష్ట-యజుషః । స్తుతస్తోమస్యేతి స్తుత -
స్తోమస్య । శస్తోక్థస్యేతి శస్త-ఉక్థస్య । యః । భక్షః । అశ్వసనిరి-
త్యశ్వ-సనిః । యః । గోసనిరితి గో-సనిః । తస్య । తే । పితృభిరితి

పితృ-భిః। భక్షంకృతస్యేతి భక్షం-కృతస్య। ఉపహూతస్యేత్యుప-
హూతస్య। ఉపహూత ఇత్యుప-హూతః। భక్షయామి॥ ౨౨॥
విశ్వచర్షణే త్రిష్టుప్ఛన్దస ఇన్ద్రపీతస్య నరాశగ్ంసపీతస్యేతి స్తుత-
స్తోమస్య జీవాయ నమోవః పితరో బభూ[illegible] చతుశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ॥౫॥

మహీనామ్। పయః। అసి। విశ్వేషామ్। దేవానామ్। త-
నూః। ఋధ్యాసమ్। అద్య। పృషతీనామ్। గ్రహమ్। పృషతీనామ్।
గ్రహః। అసి। విష్ణోః। హృదయమ్। అసి। ఏకమ్। ఇష। విష్ణుః।
త్వా। అను। వీతి। చక్రమే। భూ[illegible]ః। దధ్నా। ఘృతేన। వర్ధతా-
మ్। తస్య। మా। ఇష్టస్య। వీతస్య। ద్రవిణమ్। ఏతి। గమ్యాత్।
జ్యోతిః। అసి। వై। శ్వానరమ్। పృశ్నియై। దుగ్ధమ్। యావతీ ఇతి।
ద్యావాపృథివీ। ఇతి ద్యావా-పృథివీ। మహిత్వేతి మహి-త్వా। యా-
వత్। చ। సప్త। సిన్ధవః। వితస్థురితి వి-తస్థుః। తావన్తమ్। ఇన్ద్ర।
తే॥ ౨౩॥ గ్రహమ్। సహ। ఊర్జా। గృహ్ణామి। అస్తృతమ్।
యత్। కృష్ణశకున ఇతి కృష్ణ-శకునః। పృషదాజ్యమితి పృషత్-
ఆజ్యమ్। అవమృశేదిత్యవ-మృశేత్। శూద్రాః। అస్య। ప్ర-
మాయుకాః ఇతి ప్ర-మాయుకాః। స్యుః। యత్। శ్వా। అవమృశే-
దిత్యవ-మృశేత్। చతుష్పాద ఇతి చతుః-పాదః। అస్య। పశవః।
ప్రమాయుకా ఇతి ప్ర-మాయుకాః। స్యుః। యత్। స్కన్దేత్।
యజమానః। ప్రమాయుక ఇతి ప్ర-మాయుకః। స్యాత్। పశ-
వః। వై। పృషదాజ్యమితి పృషత్-ఆజ్యమ్। పశవః। వై। ఏతస్య।

స్కన్దన్తి । యస్య । పృషదాజ్యమితి పృషత్-ఆజ్యమ్ । స్కన్దతి । యత్ । పృషదాజ్యమితి పృషత్-ఆజ్యమ్ । పునః । గృహ్ణాతి । ప్రాణమ్ । ఏవ । అస్మై । పునః । గృహ్ణాతి । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । వై । పృషదాజ్యమితి పృషత్-ఆజ్యమ్ । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । వై ॥ ౨౪ ॥ ఏతస్య । స్కన్దతి । యస్య । పృషదాజ్యమితి పృషత్-ఆజ్యమ్ । స్కన్దతి । యత్ । పృషదాజ్యమితి పృషత్-ఆజ్యమ్ । పునః । గృహ్ణాతి । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ । ఏవ । అస్మై । పునః । గృహ్ణాతి । హిరణ్యమ् । అవధాయేత్యవ-ధాయ । గృహ్ణాతి । అమృతమ్ । వై । హిరణ్యమ్ । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । పృషదాజ్యమితి పృషత్-ఆజ్యమ్ । అమృతమ్ । ఏవ । అస్య । ప్రాణే ఇతి ప్ర-అనే । దధాతి । శతమానమితి శత-మానమ్ । భవతి । శతాయురితి శత-ఆయుః । పురుషః । శతేన్ద్రియ ఇతి శత-ఇన్ద్రియః । ఆయుషి । ఏవ । ఇన్ద్రియే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి । అశ్వమ్ । అవేతి । ఘ్రాపయతి । ప్రాజాపత్య ఇతి ప్రాజా-పత్యః । వై । అశ్వః । ప్రాజాపత్య ఇతి ప్రాజా-పత్యః । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । స్వాత్ । ఏవ । అస్మై । యోనేః । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ । నిరితి । మిమీతే । వి । వై । ఏతస్య । యజ్ఞః । ఛిద్యతే । యస్య । పృషదాజ్య మితి పృషత్-ఆజ్యమ్ । స్కన్దతి । వైష్ణవ్యా । ఋచా । పునః । గృహ్ణాతి । యజ్ఞః । వై । విష్ణుః । యజ్ఞేన । ఏవ । యజ్ఞమ్ । సమితి । తనోతి ॥ ౨౫ ॥

తే పృషదాజ్యం ప్రాణో వై యోనేః ప్రాణం ద్వావిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౬ ॥

దేవ । సవితః । ఏతత్ । తే । ప్రేతి । ఆహ । తత్ । ప్రేతి ।

ప్రసువ । ప్రేతి । సు।యజ్ఞ। బృహస్పతిః । బ్రహ్మా।ఆయుష్మత్యాః ।
ఋచః । మా । గాత । తనూపాదితి తనూ - పాత్ । సా -
మ్నః।సత్యాః। వః।ఆశిష ఇత్యా-శిషః । సన్తు । సత్యాః।ఆకూత -
య ఇత్యా-కూతయః । ఋతమ్।చ।సత్యమ్। చ వదత। స్తుత। దేవస్య।
సవితుః।ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవే। స్తుతస్య। స్తుతమ్। అసి।ఊర్జమ్।మహ్య-
మ్।స్తుతమ్।దుహామ్ । ఏతి।మా। స్తుతస్య । స్తుతమ్।గమ్యాత్ ।శస్త్ర-
స్య।శస్త్రమ్॥౧౯॥ అసి।ఊర్జమ్।మహ్యమ్।శస్త్రమ్।దుహామ్।ఏతి।మా।
శస్త్రస్య । శస్త్రమ్ ।గమ్యాత్।ఇన్ద్రియావన్త ఇతీన్ద్రియ-వన్తః।వ-
నామహై । ధుక్షీమహి । ప్రజామితి ప్ర-జామ్।ఇషమ్। సా । మే ।
సత్యా । ఆశీరిత్యా-శీః।దేవేషు । భూయాత్ ।బ్రహ్మవర్చసమితి బ్ర-
హ్మ-వర్చసమ్। మా । ఏతి । గమ్యాత్ ।యజ్ఞః । బభూవ । సః ।
ఏతి । బభూవ।సః । ప్రేతి । జజ్ఞే।సః । వావృధే । సః।దేవానామ్ ।
అధిపతిరిత్యధి-పతిః । బభూవ । సః । అస్మాన్ । అధిపతీనిత్యధి-ప-
తీన్ । కరోతు । వయమ్ । స్యామ।పతయః । రయీణామ్ । య-
జ్ఞః । వా । వై ॥ ౨౦ ॥ యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ-పతిమ్ । దుహే ।
యజ్ఞపతిరితి యజ్ఞ-పతిః । వా । యజ్ఞమ్।దుహే । సః।యః।స్తుత -
శస్త్రయోరితి స్తుత-శస్త్రయోః । దోహమ్ । అవిద్వాన్।యజతే।
తమ్ । యజ్ఞః । దుహే । సః । ఇష్ట్వా।పాపీయాన్ । భవతి।యః
ఏనయోః । దోహమ్ । విద్వాన్।యజతే।సః । యజ్ఞమ్ । దుహే ।
సః । ఇష్ట్వా।వసీయాన్ । భవతి । స్తుతస్య ।స్తుతమ్ । అసి । ఊ-

ర్జమ్ । మహ్యామ్ । స్తుతమ్ । దుహామ్ । ఏతి । మా । స్తుతస్య । స్తుత-
మ్ । గమ్యాత్ । శస్త్రస్య । శస్త్రమ్ । అసి । ఊర్జమ్ । మహ్యా-
మ్ । శస్త్రమ్ । దుహామ్ । ఏతి । మా । శస్త్రస్య । శస్త్రమ్ । గ-
మ్యాత్ । ఇతి । ఆహ । ఏషః । వై । స్తుతశస్త్రయోరితి స్తుత-
శస్త్రయోః । దోహః । తమ్ । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । యజ-
తే । దుహే । ఏవ । యజ్ఞమ్ । ఇష్ట్వా । వసీయాన్ । భవ-
తి ॥ ౨౮ ॥ శస్త్రం వై శస్త్రం దుహాం ద్వావిꣳశతిశ్చ ॥ ౭ ॥

శ్యేనాయ । పత్వనే । స్వాహా । వట్ । స్వయమభిగూ-
ర్తాయేతి స్వయం-అభిగూర్తాయ । నమః । విష్టమ్భాయేతి వి-స్త-
మ్భాయ । ధర్మణే । స్వాహా । వట్ । స్వయమభిగూర్తాయేతి స్వ-
యం-అభిగూర్తాయ । నమః । పరిధయ ఇతి పరి-ధయే । జనప్రథ-
నాయేతి జన-ప్రథనాయ । స్వాహా । వట్ । స్వయమభిగూర్తాయేతి
స్వయం-అభిగూర్తాయ । నమః । ఊర్జే । హోత్రాణామ్ । స్వాహా ।
వట్ । స్వయమభిగూర్తాయేతి స్వయం-అభిగూర్తాయ । నమః ।
పయసే । హోత్రాణామ్ । స్వాహా । వట్ । స్వయమభిగూర్తాయేతి
స్వయం-అభిగూర్తాయ । నమః । ప్రజాపతయ ఇతి ప్రజా-పతయే ।
మనవే । స్వాహా । వట్ । స్వయమభిగూర్తాయేతి స్వయం-అభిగూ-
ర్తాయ । నమః । ఋతమ్ । ఋతస్పా ఇత్యృత-స్పాః । సువర్వా-
డితి సువః-వాట్ । స్వాహా । వట్ । స్వయమభిగూర్తాయేతి స్వ-
యం-అభిగూర్తాయ । నమః । తృమ్పన్తామ్ । హోత్రాః । మధోః ।

ఘృతస్య । యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ-పతిమ్ । ఋషయః । ఏనసా ॥ ౨౯ ॥
ఆహుః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । నిర్భక్తా ఇతి నిః-భక్తాః । అనుతప్య-
మానా ఇత్యను-తప్యమానాః । మధవ్యౌ । స్తోకౌ । అపేతి । తౌ । ర-
రాధ । సమితి । నః । తాభ్యామ్ । సృజతు । విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా ।
ఘోరాః । ఋషయః । నమః । అస్తు । ఏభ్యః । చక్షుషః । ఏషామ్ ।
మనసః । చ । సంధావితి సం-ధౌ । బృహస్పతయే । మహి । సత్ ।
ద్యుమదితి ద్యు-మత్ । నమః । నమః । విశ్వకర్మణ ఇతి విశ్వ-కర్మ-
ణే । సః । ఉ । పాతు । అస్మాన్ । అనన్యాన్ । సోమపానితి సోమ-పాన్ ।
మన్యమానః । ప్రాణస్యేతి ప్ర-అనస్య । విద్వాన్ । సమర ఇతి సం-
అరే । న । ధీరః । ఏనః । చకృవాన్ । మహి । బద్ధః । ఏషామ్ । తమ్ ।
విశ్వకర్మన్నితి విశ్వ-కర్మన్ ॥ ౩౦ ॥ ప్రేతి । ముఞ్చ । స్వస్తయే ।
యే । భక్షయన్తః । న । వసూని । ఆనృహుః । యాన్ । అగ్నయః ।
అన్వతప్యన్తేత్యను-అతప్యన్త । ధిష్ణియాః । ఇయమ్ । తేషామ్ ।
అవయాః । దురిష్ట్యా ఇతి దుః-ఇష్ట్యై । స్విష్టిమితి సు-ఇష్టిమ్ । నః ।
తామ్ । కృణోతు । విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా । నమః । పితృభ్య ఇతి పి-
తృ-భ్యః । అభీతి । యే । నః । అఖ్యన్ । యజ్ఞకృత ఇతి యజ్ఞ-కృ-
తః । యజ్ఞకామా ఇతి యజ్ఞ-కామాః । సుదేవా ఇతి సు-దేవాః ।
అకామాః । వః । దక్షిణామ్ । న । నీనిమ । మా । నః । తస్మాత్ । ఏనసః ।
పాపయిష్ట । యావన్తః । వై । సదస్యాః । తే । సర్వే । దక్షిణ్యాః । తే-
భ్యః । యః । దక్షిణామ్ । న ॥ ౩౧ ॥ నయేత్ । ఏతి । ఏభ్యః । వృశ్చ్యతే ।

యత్ । వైశ్వకర్మణానీతి వైశ్వ-కర్మణాని । జుహోతి । సదస్యాన్ । ఏవ । తత్ । ప్రీణాతి । అస్మే ఇతి । దేవాసః । వపుషే । చికిత్సత । యమ్ । ఆశిరా । దమ్పతీ ఇతి । వామమ్ । అశ్నుతః । పుమాన్ । పుత్రః । జాయతే । విన్దతే । వసు । అథ । విశ్వే । అరపాః । ఏధతే । గృహః । ఆశీర్దాయేత్యాశీః - దాయా । దమ్పతీ ఇతి । వామమ్ । అశ్నుతామ్ । అరిష్టః । రాయః । సచతామ్ । సమోకసేతి సం-ఓకసా । యః । ఆసిచత్ । సందుగ్ధమితి సం-దుగ్ధమ్ । కుమ్భ్యా । సహ । ఇష్టేన । యామన్ । అమతిమ్ । జహాతు । సః ॥ సర్పిర్గ్రీవీతి సర్పిః-గ్రీవీ ॥ ३२ ॥ పీవరీ । అస్య । జాయా । పీవానః । పుత్రాః । అకృశాసః । అస్య । సహజానిరితి సహ-జానిః । యః । సుమఖస్యమాన ఇతి సు-మఖస్యమానః । ఇన్ద్రాయ । ఆశిరమ్ । సహ । కుమ్భ్యా । అదాత్ । ఆశీరిత్యా-శీః । మే । ఊర్జమ్ । ఉత । సుప్రజాస్త్వమితి సుప్రజాః-త్వమ్ । ఇషమ్ । దధాతు । ద్రవిణమ్ । సవర్చసమితి స-వర్చసమ్ । సంజయన్నితి సం-జయన్ । క్షేత్రాణి । సహసా । అహమ్ । ఇన్ద్ర । కృణ్వానః । అన్యాన్ । అధరాన్ । సపత్నాన్ । భూతమ్ । అసి । భూతే । మాః । ధాః । ముఖమ్ । అసి । ముఖమ్ । భూయాసమ్ । ద్యావాపృథివీభ్యామితి ద్యావా-పృథివీభ్యామ్ । త్వా । పరీతి । గృహ్ణామి । విశ్వే । త్వా । దేవాః । వైశ్వానరాః ॥ ३३ ॥ ప్రేతి । చ్యావయన్తు । దివి । దేవాన్ । దృంహ । అన్తరిక్షే । వయాంసి । పృథివ్యామ్ । పార్థివాన్ । ధ్రువమ్ । ధ్రువేణ । హవిషా । అవ । ఇతి ।

సోమమ్ । నయామసి । యథా । నః । సర్వమ్ । ఇత్ । జగత్ । అయ-
క్ష్మమ్ । సుమనా ఇతి సు-మనాః । అసత్ । యథా । నః । ఇన్ద్రః । ఇత్ ।
విశః । కేవలీః । సర్వాః । సమనస ఇతి స-మనసః । కరత్ । యథా ।
నః । సర్వాః । ఇత్ । దిశః । అస్మాకమ్ । కేవలీః । అసన్న్ ॥ ౩౪ ॥ ఏన-
సా విశ్వకర్మన్యో దక్షిణాం నసర్వ్రక్తీపి వైశ్వానరాశ్చత్వారిగ్ం-
శచ్చ ॥ ౮ ॥

యత్ । వై । హోతా । అధ్వర్యుమ్ । అభ్యాహ్వయత ఇ-
త్యభి-ఆహ్వయతే । వజ్రమ్ । ఏనమ్ । అభి । ప్రైతి । వర్తయతి । ఉ-
క్థశా ఇత్యుక్థ-శాః । ఇతి । ఆహ । ప్రాతస్సవనమితి ప్రాతః-సవనమ్ ।
ప్రతిగీర్యేతి ప్రతి-గీర్య । త్రీణి । ఏతాని । అక్షరాణి । త్రిపదేతి త్రి-
పదా । గాయత్రీ । గాయత్రమ్ । ప్రాతస్సవనమితి ప్రాతః-సవనమ్ ।
గాయత్రియా । ఏవ । ప్రాతస్సవన ఇతి ప్రాతః-సవనే । వజ్రమ్ ।
అన్తః । ధత్తే । ఉక్థమ్ । వాచి । ఇతి । ఆహ । మాధ్యన్దినమ్ । స-
వనమ్ । ప్రతిగీర్యేతి ప్రతి-గీర్య । చత్వారి । ఏతాని । అక్షరాణి ।
చతుష్పదేతి చతుః-పదా । త్రిష్టుప్ । త్రైష్టుభమ్ । మాధ్యన్ది-
నమ్ । సవనమ్ । త్రిష్టుభా । ఏవ । మాధ్యన్దినే । సవనే । వజ్రమ్ ।
అన్తః । ధత్తే ॥ ౩౫ ॥ ఉక్థమ్ । వాచి । ఇన్ద్రాయ । ఇతి । ఆహ ।
తృతీయసవనమితి తృతీయ-సవనమ్ । ప్రతిగీర్యేతి ప్రతి-
గీర్య । సప్త । ఏతాని । అక్షరాణి । సప్తపదేతి సప్త-పదా ।
శక్వరీ । శాక్వరః । వజ్రః । వజ్రేణ । ఏవ । తృతీయసవన ఇతి తృ-

తీయ-సవనే । వజ్రమ్ । అన్తః । ధత్తే । బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । సః । తు । వై । అధ్వర్యుః । స్యాత్ । యః । యథాస-వనమితి యథా-సవనమ్ । ప్రతిగర ఇతి ప్రతి-గరే । ఛన్దాగ్ంసి । సంప్రాదయేదితి సం-ప్రాదయేత్ । తేజః । ప్రాతస్సవన ఇతి ప్రాతః-సవనే । ఆత్మన్ । దధీత । ఇన్ద్రియమ్ । మాధ్యన్దినే । సవనే । ప్రశూన్ । తృతీయసవన ఇతి తృతీయ-సవనే । ఇతి । ఉక్థశా ఇత్యుక్థ-శాః । ఇతి । ఆహ । ప్రాతస్సవనమితి ప్రాతః-సవనమ్ । ప్రతిగీర్యేతి ప్ర-తి - గీర్య । త్రీణి । ఏతాని । అక్షరాణి ॥ ३८ ॥ త్రిపదేతి త్రి-పదా । గాయత్రీ । గాయత్రమ్ । ప్రాతస్సవనమితి ప్రాతః-సవనమ్ । ప్రా-తస్సవన ఇతి ప్రాతః-సవనే । ఏవ । ప్రతిగర ఇతి ప్రతి-గరే । ఛ-న్దాగ్ంసి । సమితి । ప్రాదయతి । అథో ఇతి । తేజః । వై । గాయత్రీ । తేజః । ప్రాతస్సవనమితి ప్రాతః-సవనమ్ । తేజః । ఏవ । ప్రాత-స్సవన ఇతి ప్రాతః-సవనే । ఆత్మన్ । ధత్తే । ఉక్థమ్ । వాచి । ఇతి । ఆహ । మాధ్యన్దినమ్ । సవనమ్ । ప్రతిగీర్యేతి ప్రతి-గీర్య । చత్వారి । ఏతాని । అక్షరాణి । చతుష్పదేతి చతుః - పదా । త్రిష్టుప్ । త్రైష్టుభమ్ । మాధ్యన్దినమ్ । సవనమ్ । మాధ్యన్దినే । ఏవ । సవనే । ప్రతిగర ఇతి ప్రతి-గరే । ఛన్దాగ్ంసి । సమితి । ప్రా-దయతి । అథో ఇతి । ఇన్ద్రియమ్ । వై । త్రిష్టుక్ । ఇన్ద్రియమ్ । మా-ధ్యన్దినమ్ । సవనమ్ ॥ ३९ ॥ ఇన్ద్రియమ్ । ఏవ । మాధ్యన్దినే । స-వనే । ఆత్మన్ । ధత్తే । ఉక్థమ్ । వాచి । ఇన్ద్రాయ । ఇతి । ఆహ ।

తృతీయసవనమితి తృతీయ - సవనమ్ । ప్రతిగీర్యేతి ప్రతి-గీర్య ।
సప్త । ఏతాని । అక్షరాణి । సప్తపదేతి సప్త-పదా । శక్వరీ । శా -
క్వరాః । పశవః । జాగతమ్ । తృతీయసవనమితి తృతీయ-సవనమ్ ।
తృతీయసవన ఇతి తృతీయ - సవనే । ఏవ । ప్రతిగర ఇతి ప్రతి -
గరే । ఛన్దాగ్ంసి । సమితి । సాదయతి । అథో ఇతి । పశవః । వై ।
జగతీ । పశవః । తృతీయసవనమితి తృతీయ - సవనమ్ । పశూన్ ।
ఏవ । తృతీయసవన ఇతి తృతీయ-సవనే । ఆత్మన్ । ధత్తే । యత్ ।
వై । హోతా । అధ్వర్యుమ్ । అభ్యాహ్వయత ఇత్యభి -
ఆహ్వయతే । ఆవ్యమ్ । అస్మిన్ । దధాతి । తత్ ।
యత్ । న ॥ ౩౮ ॥ అపహనీతేత్యప - హనీత । పురా ।
అస్య । సంవథ్సరాదితి సం - వథ్సరాత్ । గృహే । ఏతి । వేపి-
రన్ । శోగ్ంసా । మోదః । ఇవ । ఇతి । ప్రత్యాహ్వయత ఇతి ప్ర -
తి - ఆహ్వయతే । తేన । ఏవ । తత్ । అపేతి । హతే । యథా ।
వై । ఆయతామిత్యా - యతామ్ । ప్రతీక్షత ఇతి ప్రతి-ఈక్షతే ।
ఏవమ్ । అధ్వర్యుః । ప్రతిగరమితి ప్రతి-గరమ్ । ప్రతీతి । ఈక్ష -
తే । యత్ । అభిప్రతిగృణీయాదిత్యభి-ప్రతిగృణీయాత్ । య -
థా । ఆయతయేత్యా-యతయా । సమృచ్ఛత ఇతి సం-ఋచ్ఛతే ।
తాదృక్ । ఏవ । తత్ । యత్ । అర్ధర్చాదిత్యర్ధ-ఋచాత్ । లుప్యేత ।
యథా । ధావద్భ్య ఇతి ధావత్-భ్యః । హీయతే । తాదృక్ ।
ఏవ । తత్ । ప్రబాహుగితి ప్ర-బాహుక్ । వై । ఋత్విజామ్ । ఉద్గీ-

థా ఇత్యుత్-గీథాః। ఉద్గీథ ఇత్యుత్-గీథః । ఏవ । ఉద్గాతౄణామి-త్యుత్-గాతౄణామ్ ॥ ౩౯ ॥ బ్రుచః।ప్రణవ ఇతి ప్ర-నవః । ఉక్థశ-గ్ంసినామిత్యుక్థ-శగ్ంసినామ్ । ప్రతిగర ఇతి ప్రతి-గరః । అధ్వ-ర్యూణామ్। యః।ఏవమ్ । విద్వాన్ । ప్రతిగృణాతీతి ప్రతి-గృణాతి। అన్నాద ఇత్యన్న-అదః । ఏవ।భవతి । ఏతి।అస్య । ప్రజాయామితి ప్ర-జాయామ్ । వాజీ । జాయతే । ఇయమ్ । వై।హోతా।అసా। అధ్వర్యుః । యత్।ఆసీనః । శగ్ంసతి । అస్యాః । ఏవ।తత్।హో-తా।న।ఏతి । ఆస్తే।ఇవ । హి।ఇయమ్ । అథో ఇతి।ఇమామ్ । ఏవ। తేన।యజమానః । దుహే । యత్।తిష్ఠన్ । ప్రతిగృణాతీతి ప్రతి-గృణాతి । అముష్యాః । ఏవ।తత్।అధ్వర్యుః । న।ఏతి ॥ ౪౦ ॥ తి-ష్ఠతి । ఇవ।హి।అసౌ । అథో ఇతి। అమూమ్ । ఏవ। తేన।యజమా-నః।దుహే । యత్ ।ఆసీనః।శగ్ంసతి। తస్మాత్ । ఇతః।ప్రదానమితీతః-ప్రదానమ్ । దేవాః । ఉపేతి । జీవన్తి । యత్ ।తిష్ఠన్ । ప్రతి-గృణాతీతి ప్రతి-గృణాతి । తస్మాత్ ।అముతః ప్రదానమిత్యముతః -ప్రదానమ్ । మనుష్యాః । ఉపేతి । జీవన్తి । యత్ ।ప్రాఙ్ । ఆసీ-నః । శగ్ంసతి । ప్రత్యఙ్ । తిష్ఠన్ । ప్రతిగృణాతీతి ప్రతి-గృ-ణాతి। తస్మాత్ । ప్రాచీనమ్ । రేతః । ధీయతే । ప్రతీచీః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః। జాయన్తే । యత్ । వై ।హోతా । అధ్వర్యుమ్ । అభ్యాహ్వాయత ఇత్యభి-ఆహ్వాయతే । వజ్రమ్ । ఏనమ్ । అభి । ప్రేతి । వర్తయతి । పరాఙ్ । ఏతి । వర్తతే । వజ్రమ్ । ఏవ।తత్।

నీతి । క్షోత్రి ॥ ౪౧ ॥ సవనై వబ్రహ్మ న్తర్ధ త్రై త్రీణ్యేతాన్యక్షరాణీ-
న్ద్రియం మాధ్యన్దినగ్ం సవనం నోద్గాతృణామధ్వర్యూణామితి వర్త-
యత్యష్టౌ చ ॥ ౯ ॥

ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । వా-
క్షసదితి వాక్ష-సత్ । అసి । వాక్పాభ్యామితి వాక్-పాభ్యామ్ ।
త్వా । క్రతుపాభ్యామితి క్రతు-పాభ్యామ్ । అస్య । యజ్ఞస్య ।
ధ్రువస్య । అధ్యక్షాభ్యామిత్యధి-అక్షాభ్యామ్ । గృహ్ణామి । ఉప-
యామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । ఋతసదిత్యృత-
సత్ । అసి । చక్షుష్పాభ్యామితి చక్షుః-పాభ్యామ్ । త్వా । క్రతు-
పాభ్యామితి క్రతు-పాభ్యామ్ । అస్య । యజ్ఞస్య । ధ్రువస్య । అధ్యక్షా-
భ్యామిత్యధి-అక్షాభ్యామ్ । గృహ్ణామి । ఉపయామగృహీత ఇత్యు-
పయామ-గృహీతః । అసి । శ్రుతసదితి శ్రుత-సత్ । అసి । శ్రోత్ర-
పాభ్యామితి శ్రోత్ర-పాభ్యామ్ । త్వా । క్రతుపాభ్యామితి క్రతు-పా-
భ్యామ్ । అస్య । యజ్ఞస్య । ధ్రువస్య । అధ్యక్షాభ్యామిత్యధి-అక్షా-
భ్యామ్ । గృహ్ణామి । దేవేభ్యః । త్వా । విశ్వదేవేభ్య ఇతి విశ్వ-
దేవేభ్యః । త్వా । విశ్వేభ్యః । త్వా । దేవేభ్యః । విష్ణో । ఉరుక్ర-
మేత్యురు-క్రమ । ఏషః । తే । సోమః । తమ్ । రక్షస్వ ॥ ౬౨ ॥ తమ్ ।
తే । దుశ్చక్షా ఇతి దుః-చక్షాః । మా । అవేతి । ఖ్యత్ । మయి । వ-
సుః । పురోవసురితి పురః-వసుః । వాక్పా ఇతి వాక్-పాః । వాచ-
మ్ । మే । పాహి । మయి । వసుః । విదద్వసురితి విదత్-వసుః ।

చక్షుష్పా ఇతి చక్షుః-పాః। చక్షుః। మే। పాహి। మయి। వసుః।
సంయద్వసురితి సంయత్-వసుః। శ్రోత్రపా ఇతి శ్రోత్ర-పాః। శ్రో-
త్రమ్। మే। పాహి। భూః। అసి। శ్రేష్ఠః। రశ్మీనామ్। ప్రా-
ణపా ఇతి ప్రాణ-పాః। ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్। మే। పాహి। ధూః।
అసి। శ్రేష్ఠః। రశ్మీనామ్। అపానపా ఇత్యపాన-పాః। అపానమి-
త్యప-అనమ్। మే। పాహి। యః। నః। ఇన్ద్రవాయూ ఇతీన్ద్ర-
వాయూ। మిత్రావరుణావితి మిత్రా-వరుణౌ। అశ్వినౌ। అభిదా-
సతీత్యభి-దాసతి। భ్రాతృవ్యః। ఉత్పిపీతే ఇత్యుత్-పిపీతే। శుభః।
పతీ ఇతి। ఇదమ్। అహమ్। తమ్। అధరమ్। పాదయామి।
యథా। ఇన్ద్ర। అహమ్। ఉత్తమ ఇత్యుత్-తమః। చేతయాని॥
౪౩ ॥ రక్షస్వ భ్రాతృవ్య త్రయోదశ చ ॥ ౧౦ ॥

ప్రేతి। సః। అగ్నే। తవ। ఊతిభిరిత్యూతి-భిః। సువీరాభిరితి
సు-వీరాభిః। తరతి। వాజకర్మభిరితి వాజకర్మ-భిః। యస్య। త్వమ్।
సఖ్యమ్। ఆవిథ। ప్రేతి। హోత్రే। పూర్వ్యమ్। వచః। అ-
గ్నయే। భరత। బృహత్। విపామితి వి-పామ్। జ్యోతీగ్ంషి।
బిభ్రతే। న। వేధసే। అగ్నే। త్రీ। తే। వాజినా। త్రీ। సధ-
స్థేతి సధ-స్థా। తిస్రః। తే। జిహ్వాః। ఋతజాతేత్యృత-జాత।
పూర్వీః। తిస్రః। ఊ। తే। తనువః। దేవవాతా ఇతి దేవ-వా-
తాః। తాభిః। నః। పాహి। గిరః। అప్రయుచ్ఛన్నిత్యప్ర-యు-
చ్ఛన్। సమితి। వామ్। కర్మణా। సమితి। ఇషా॥ ౪౪॥ హినోమి। ఇన్ద్రావిష్ణూ

ఇతీన్ద్రా-విష్ణూ। అపసః। పారే। అస్య। జుషేథామ్। యజ్ఞమ్। ద్రవిణమ్। చ।
ధత్తమ్। అరిష్టైః। నః। పథిభిరితి పథి-భిః। పారయన్తా। ఉభా।
జిగ్యథుః। న। పరేతి। జయేథే ఇతి। న। పరేతి। జిగ్యే। కతరః।
చన। ఏనోః। ఇన్ద్రః। చ। విష్ణో ఇతి। యత్। అపస్పృధేథామ్।
త్రేధా। సహస్రమ్। వీతి। తత్। ఐరయేథామ్। త్రీణి। ఆయూగ్‌ంషి-
షి। తవ। జాతవేద ఇతి జాత - వేదః। తిస్రః। ఆజానీరిత్యా -
జానీః। ఉషసః। తే। అగ్నే। తాభిః। దేవానామ్। అవః। యక్-
క్షి। విద్వాన్। అథ ॥ ౪౫ ॥ భవ। యజమానాయ। శమ్। యోః।
అగ్నిః। త్రీణి। త్రిధాతూనీతి త్రి-ధాతూని। ఏతి। క్షేతి। విదథా।
కవిః। సః। త్రీన్। ఏకాదశాన్। ఇహ। యక్షత్। చ। పిప్రయత్।
చ। నః। విప్రః। దూతః। పరిష్కృతః। నభన్తామ్। అన్యకే। స-
మే। ఇన్ద్రావిష్ణూ ఇతీన్ద్రా-విష్ణూ। దృగ్‌ంహితాః। శమ్బరస్య।
నవ। పురః। నవతిమ్। చ। శ్నథిష్టమ్। శతమ్। వర్చినః। సహ-
స్రమ్। చ। సాకమ్। హథః। అప్రతీతి। అసురస్య। వీరాన్।
ఉత। మాతా। మహిమానమ్। అన్వితి। అవేనత్। అమీ ఇతి।
త్వా। జహతి। పుత్రి। దేవాః। అథ। అబ్రవీత్। వృత్రమ్।
ఇన్ద్రః। హనిష్యన్। సఖే। విష్ణో ఇతి। వితరమితి వి-తరమ్। వీతి।
క్రమస్వ ॥ ౪౬ ॥ ఇషాఽథ త్వా త్రయోదశ చ ॥ ౧౧ ॥

యో వై పవమానానాం త్రీణిపరిభూస్స్ఫ్య స్స్వ స్తిర్భ-
క్షేహి మహీనాం పయోఽసి దేవ సవితరేతత్తే శ్యేనాయ య -

దైవ్యాహోతారోఽష్టా మగృహీతోఽసి వాత్రుసత్వరిసో అగ్న ఏకా-
దశ ॥ ౧౧ ॥ యో వై స్ఫుల్యస్న్వస్తిస్స్వధాయై నమ్యః ప్రము-
ష్చ తిష్ఠతీవ షట్చత్వారింశత్ ॥ ౪౬ ॥

యో వై పవమానానాం విక్రమస్వ ॥

హరిః ఓమ్ తత్సత్ ॥

—*(తృతీయప్రశ్నప్రారమ్భః)*—

హరిఃఓమ్ ॥ అగ్నే । తేజస్విన్ । తేజస్వీ । త్వమ్ । దేవేషు । భూయాః । తేజస్వన్తమ్ । మామ్ । ఆయుష్మన్తమ్ । వర్చస్వన్తమ్ । మనుష్యేషు । కురు । దీక్షాయై । చ । త్వా । తపసః । చ । తేజసే । జుహోమి । తేజోవిదితి తేజః-విత్ । అసి । తేజః । మా । మా । హాసీత् । మా । అహమ్ । తేజః । హాసిషమ్ । మా । మామ్ । తేజః । హాసీత్ । ఇన్ద్ర । ఓజస్విన్ । ఓజస్వీ । త్వమ్ । దేవేషు । భూయాః । ఓజస్వన్తమ్ । మామ్ । ఆయుష్మన్తమ్ । వర్చస్వన్తమ్ । మనుష్యేషు । కురు । బ్రహ్మణః । చ । త్వా । క్షత్రస్య । చ ॥ ౧ ॥ ఓజసే । జుహోమి । ఓజోవిదిత్యోజః-విత్ । అసి । ఓజః । మా । మా । హాసీత్ । మా । అహమ్ । ఓజః । హాసిషమ్ । మా । మామ్ । ఓజః । హాసీత్ । సూర్య । భ్రాజస్విన్ । భ్రాజస్వీ । త్వమ్ । దేవేషు । భూయాః । భ్రాజస్వన్తమ్ । మామ్ । ఆ-

యుష్మన్తమ్ । వర్చస్వన్తమ్ । మనుష్యేషు । కురు । వాయోః । చ । త్వా । అపామ్ । చ । భ్రాజసే । జుహోమి। సువర్విదితి సువః-విత్ । అసి।సువః । మా।మా । హాసీత్ ।మా । అహమ్ । సువః । హాసిషమ్ । మా।మామ్ । సువః।హాసీత్ । మయి । మేధామ్ । మయి । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । మయి । అగ్నిః।తేజః । దధాతు । మయి । మేధామ్ । మయి । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । మయి । ఇన్ద్రః । ఇన్ద్రియమ్ । దధాతు । మయి । మేధామ్ । మయి । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । మయి । సూర్యః । భ్రాజః । దధాతు ॥౨॥ క్షత్రస్య చ మయి త్రయో విగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧ ॥

వాయుః । హింకర్తేతి హిం- కర్తా । అగ్నిః । ప్రస్తోతేతి ప్ర-స్తోతా । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । సామ । బృహస్పతిః । ఉద్గాతేత్యుత్ - గాతా । విశ్వే । దేవాః । ఉపగాతార ఇత్యుప-గాతారః । మరుతః । ప్రతిహర్తార ఇతి ప్రతి-హర్తారః । ఇన్ద్రః । నిధనమితి ని- ధనమ్ । తే । దేవాః। ప్రాణభృత ఇతి ప్రాణ-భృతః। ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ । మయి । దధతు । ఏతత్ । వై।సర్వమ । అధ్వర్యుః । ఉపాకుర్వన్నిత్యుప - ఆకుర్వన్ । ఉద్గాతృభ్య ఇత్యుద్గాతృ-భ్యః। ఉపాకరోతీత్యుప - ఆకరోతి । తే।దేవాః । ప్రాణభృత ఇతి ప్రాణ-భృతః । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ । మయి । దధతు । ఇతి । ఆహ । ఏతత్ । ఏవ । సర్వమ్ । ఆత్మన్ । ధత్తే। ఇడా । దేవహూరితి దేవ - హూః । మనుః । యజ్ఞనీరితి యజ్ఞ-నీః।

బృహస్పతిః । ఉక్థామదానీత్యుక్థ - మదాని । శగ్ంసిషత్ । విశ్వే ।
దేవాః ॥ ౩ ॥ సూక్తవాచ ఇతి సూక్త - వాచః । పృథివి । మా-
తః । మా । మా । హిగ్ంసీః । మధు । మనిష్యే । మధు । జనిష్యే ।
మధు । వక్ష్యామి । మధు । వదిష్యామి । మధుమతీమితి మధు-మ-
తీమ్ । దేవేభ్యః । వాచమ్ । ఉద్యాసమ్ । శుశ్రూషేణ్యామ్ । మ-
నుష్యేభ్యః । తమ్ । మా । దేవాః । అవన్తు । శోభాయై । పితరః ।
అన్వితి । మదన్తు ॥ ౪ ॥ శగ్ంసిషద్విశ్వేదేవా అష్టా విగ్ంశతి -
శ్చ ॥ ౨ ॥

వసవః । త్వా । ప్రేతి । వృహన్తు । గాయత్రేణ । ఛన్దసా ।
అగ్నేః । ప్రియమ్ । పాథః । ఉపేతి । ఇహి । రుద్రాః । త్వా । ప్రేతి ।
వృహన్తు । త్రైష్టుభేన । ఛన్దసా । ఇన్ద్రస్య । ప్రియమ్ । పాథః ।
ఉపేతి । ఇహి । ఆదిత్యాః । త్వా । ప్రేతి । వృహన్తు । జాగతేన ।
ఛన్దసా । విశ్వేషామ్ । దేవానామ్ । ప్రియమ్ । పాథః । ఉపేతి ।
ఇహి । మాన్దాసు । తే । శుక్ర । శుక్రమ్ । ఏతి । ధూనోమి । భన్దనా-
సు । కోతనాసు । నూతనాసు । రేశీషు । మేషీషు । వాశీషు । వి-
శ్వభృత్స్వితి విశ్వభృత్-సు । మాధ్వీషు । కకుహాసు । శక్వరీషు ।
౫ ॥ శుక్రాసు । తే । శుక్ర । శుక్రమ్ । ఏతి । ధూనోమి । శుక్రమ్ ।
తే । శుక్రేణ । గృహ్ణామి । అహ్నః । రూపేణ । సూర్యస్య । రశ్మి-
భిరితి రశ్మి-భిః । ఏతి । అస్మిన్ । ఉగ్రాః । అచుచ్యవుః । దివః । ధా-
రాః । అసశ్చత । కకుహమ్ । రూపమ్ । వృషభస్య । రోచతే ।

బృహత్ । సోమః । సోమస్య । పురోగా ఇతి పురః-గాః । శుక్రః । శుక్రస్య । పురోగా ఇతి పురః-గాః । యత్ । తే । సోమ । అదాభ్యమ్ । నామ । జాగృవి । తస్మై । తే । సోమ । సోమాయ । స్వాహా । ఉశిక్ । త్వమ్ । దేవ । సోమ । గాయత్రేణ । ఛన్దసా । అగ్నేః ॥౬॥ ప్రియమ్ । పాథః । అపీహి । ఇతి । వశీ । త్వమ్ । దేవ । సోమ । త్రైష్టుభేన । ఛన్దసా । ఇన్ద్రస్య । ప్రియమ్ । పాథః । అపీహి । ఇహి । అస్మత్సఖేత్యస్మత్ - సఖా । త్వమ్ । దేవ । సోమ । జాగతేన । ఛన్దసా । విశ్వేషామ్ । దేవానామ్ । ప్రియమ్ । పాథః । అపీహి । ఇహి । ఏతి । నః । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । ఏతు । పరావత ఇతి పరా-వతః । ఏతి । అన్తరిక్షాత్ । దివః । పరి । ఆయుః । పృథివ్యాః । అధీతి । అమృతమ్ । అసి । ప్రాణాయేతి ప్ర-అనాయ । త్వా । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర-అగ్నీ । మే । వర్చః । కృణుతామ్ । వర్చః । సోమః । బృహస్పతిః । వర్చః । మే । విశ్వే । దేవాః । వర్చః । మే । ధత్తమ్ । అశ్వినా । దధన్వే । వా । యత్ । ఈమ్ । అన్వితి । వోచత్ । బ్రహ్మాణి । వేః । ఉ । తత్ । పరీతి । విశ్వాని । కావ్యా । నేమిః । చక్రమ్ । ఇవ । అభవత్ ॥ ౭ ॥ శక్వరీష్వగ్నే ర్బృహస్పతిః పఞ్చ వింశతిశ్చ ॥ ౩ ॥

ఏతత్ । వై । అపామ్ । నామధేయమితి నామ-ధేయమ్ । గుహ్యమ్ । యత్ । ఆధావా ఇత్యా - ధావాః । మాన్దాసు । తే । శుక్ర । శుక్రమ్ । ఏతి । ధూ-

న్నోమి। ఇతి । ఆహ।అపామ్ । ఏవ । నామధేయేనేతి నామ-ధేయేన । గుహ్యేన । దివః । వృష్టిమ్ । అవేతి । రుద్ధే।శుక్రమ్ । త్వా।శుక్రేణ। గృహ్ణామి । ఇతి । ఆహ।ఏతత్ । వై।అహ్నః । రూపమ్ । యత్। రాత్రిః । సూర్యస్య । రశ్మయః । వృష్ట్యై । ఈశతే । అహ్నః । ఏవ। రూపేణ । సూర్యస్య । రశ్మిభిరితి రశ్మి-భిః। దివః । వృష్టిమ్ । చ్యావయతి । ఏతి । అస్మిన్న్ । ఉగ్రాః ॥ ౮ ॥ అచుచ్యవుః । ఇతి । ఆహ । యథాయజురితి యథా-యజుః। ఏవ । ఏతత్ । కకుహమ్ । రూపమ్ । వృషభస్య । రోచతే । బృహత్ । ఇతి । ఆహ । ఏతత్ । వై।అస్య । కకుహమ్ । రూపమ్ । యత్ । వృష్టిః । రూపేణ । ఏవ । వృష్టిమ్ । అవేతి । రుద్ధే।యత్ । తే।సోమ।అదాభ్యమ్ । నామ । జాగృవి । ఇతి । ఆహ।ఏషః। హ।వై।హవిషా । హవిః । యజతి । యః । అదాభ్యమ్। గృహీత్వా । సోమాయ । జుహోతి । పరేతి । వై।ఏతస్య । ఆయుః। ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । ఏతి ॥ ౯ ॥ యః।అగ్ంశుమ్ । గృహ్ణాతి । ఏతి । నః । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః।ఏతు।పరావత ఇతి పరా-వతః । ఇతి । ఆహ। ఆయుః । ఏవ । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్। ఆత్మన్న్ । ధత్తే । అమృతమ్ । అసి। ప్రాణాయేతి ప్ర-అనాయ । త్వా।ఇతి । హిరణ్యమ్ । అభి।వీతి । అనితి । అమృతమ్ । వై । హిరణ్యమ్ । ఆయుః। ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । అమృతేన । ఏవ । ఆయుః । ఆత్మన్న్ । ధత్తే । శతమానమితి శత-మానమ్ । భవతి । శతాయురితి శత-ఆయుః ।

పురుషః।శతేన్ద్రియ ఇతి శత-ఇన్ద్రియః । ఆయుషి । ఏవ। ఇన్ద్రియే। ప్రతీతి । తిష్ఠతి । అపః। ఉపేతి । స్పృశతి । భేషజమ్ । వై । ఆపః । భేషజమ్ । ఏవ । కుర్వతే ॥౧౦॥ఉగ్రా ఏతత్యాపస్త్రీణి చ॥౪॥

వాయుః । అసి। ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । నామ । సవితుః । ఆధిపత్య ఇత్యాధి-పత్యే । అపానమిత్యప-అనమ్ । మే । దాః । చ-క్షుః । అసి। శ్రోత్రమ్ । నామ । ధాతుః। ఆధిపత్య ఇత్యాధి-పత్యే। ఆయుః । మే । దాః । రూపమ్ । అసి । వర్ణః । నామ । బృహస్పతేః। ఆధిపత్య ఇత్యాధి-పత్యే।ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । మే । దాః। ఋతమ్। అసి । సత్యమ్ । నామ । ఇన్ద్రస్య । ఆధిపత్య ఇత్యాధి-పత్యే । క్షత్రమ్ । మే । దాః । భూతమ్ । అసి । భవ్యమ్ । నామ । పి-తృణామ్। ఆధిపత్య ఇత్యాధి-పత్యే। అపామ్। ఓషధీనామ్ । గ-ర్భమ్ । ధాః । ఋతస్య । త్వా । వ్యోమన ఇతి వి-ఓమనే । ఋ-తస్య ॥౧౧॥ త్వా।విభూమన ఇతి వి-భూమనే । ఋతస్య। త్వా। విధర్మణ ఇతి వి-ధర్మణే।ఋతస్య । త్వా। సత్యాయ । ఋతస్య । త్వా । జ్యోతిషే । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః।విరాజమితి వి-రాజమ్। అపశ్యత్ । తయా । భూతమ్ । చ । భవ్యమ్ । చ । అసృజత । తామ్ । ఋషిభ్య ఇత్యృషి-భ్యః । తిరః । అదధాత్ । తామ్ । జమదగ్నిః । తపసా । అపశ్యత్। తయా । వై । సః । పృశ్నీన్ । కామాన్ । అసృజత । తత్ ।పృశ్నీనామ్ । పృశ్నిత్వమితి పృ-శ్ని- త్వమ్ । యత్ ।పృశ్నయః । గృహ్యన్తే । పృశ్నీన్ । ఏవ

త్రైః । కామ్యాః । యజమానః । అవేతి । రున్ద్ధే । వాయుః । అసి ।
ప్రాణ ఇతి ప్ర - అనః ॥౧౨॥ నామ । ఇతి । ఆహ । ప్రాణాపానావితి
ప్రాణ-అపానౌ । ఏవ । అవేతి । రున్ద్ధే । చక్షుః । అసి । శ్రోత్రమ్ । నామ ।
ఇతి । ఆహ । ఆయుః । ఏవ । అవేతి । రున్ద్ధే । రూపమ్ । అసి । వర్ణః ।
నామ । ఇతి । ఆహ । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । ఏవ । అవేతి । రున్ద్ధే । ఋ-
తమ్ । అసి । సత్యమ్ । నామ । ఇతి । ఆహ । క్షత్రమ్ । ఏవ । అవేతి ।
రున్ద్ధే । భూతమ్ । అసి । భవ్యమ్ । నామ । ఇతి । ఆహ । పశవః ।
వై । అపామ్ । ఓషధీనామ్ । గర్భః । పశూన్ । ఏవ ॥ ౧౩ ॥ అవేతి ।
రున్ద్ధే । ఏతావత్ । వై । పురుషమ్ । పరితః । తత్ । ఏవ । అవేతి । రున్ద్ధే ।
ఋతస్య । త్వా । వ్యోమన ఇతి వి-ఓమనే । ఇతి । ఆహ । ఇయమ్ । వై ।
ఋతస్య । వ్యోమేతి వి-ఓమ । ఇమామ్ । ఏవ । అభీతి ।
జయతి । ఋతస్య । త్వా । విభూమన ఇతి వి-భూమనే ।
ఇతి । ఆహ । అన్తరిక్షమ్ । వై । ఋతస్య । విభూమేతి
వి-భూమ । అన్తరిక్షమ్ । ఏవ । అభీతి । జయతి । ఋతస్య ।
త్వా । విధర్మణ ఇతి వి-ధర్మణే । ఇతి । ఆహ । ద్యౌః । వై । ఋతస్య ।
విధర్మేతి వి-ధర్మ । దివమ్ । ఏవ । అభీతి । జయతి । ఋతస్య ॥
౧౪॥ త్వా । సత్యాయ । ఇతి । ఆహ । దిశః । వై । ఋతస్య । సత్యమ్ ।
దిశః । ఏవ । అభీతి । జయతి । ఋతస్య । త్వా । జ్యోతిషే । ఇతి । ఆ-
హ । సువర్గ ఇతి సువః-గః । వై । లోకః । ఋతస్య । జ్యోతిః । సువ-
ర్గమితి సువః-గమ్ । ఏవ । లోకమ్ । అభీతి । జయతి । ఏతావన్తః ।

వై । దేవలోకా ఇతి దేవ-లోకాః । తాన్ । ఏవ । అభీతి । జయతి ।
దశ । సమితి । పద్యన్తే । దశాక్షరేతి దశ-అక్షరా । విరాడితి వి-
రాట్ । అన్నమ్ । విరాడితి వి-రాట్ । విరాజీతి వి-రాజి । ఏవ । అ-
న్నాద్య ఇత్యన్న-అద్యే । ప్రతీతి । తిష్ఠతి ॥౧౫॥ వ్యూమన ఋత-
స్య ప్రాణః ప్రశూనైవ విధర్మ దివమేవాభి జయత్యృతస్య పట్చత్వా-
రిగ్ంశచ్చ ॥ ౫ ॥

దేవాః । వై । యత్ । యజ్ఞేన । న । అవారున్ధతేత్యవ-
అరున్ధత । తత్ । పరైః । అవేతి । అరున్ధత । తత్ । పరాణామ్ ।
పరత్వమితి పర-త్వమ్ । యత్ । పరే । గృహ్యన్తే । యత్ । ఏవ ।
యజ్ఞేన । న । అవరుద్ధ ఇత్యవ-రుద్ధే । తస్య । అవరుధ్యా ఇత్యవ-రు-
ధ్యై । యమ్ । ప్రథమమ్ । గృహ్ణాతి । ఇమమ్ । ఏవ । తేన । లో-
కమ్ । అభీతి । జయతి । యమ్ । ద్వితీయమ్ । అన్తరిక్షమ్ । తేన ।
యమ్ । తృతీయమ్ । అముమ్ । ఏవ । తేన । లోకమ్ । అభీతి ।
జయతి । యత్ । ఏతే । గృహ్యన్తే । ఏషామ్ । లోకానామ్ ।
అభిజిత్యా ఇత్యభి-జిత్యై ॥౧౬॥ ఉత్తరేష్విత్యుత్-తరేషు । అ-
హస్స్విత్యహః-సు । అముతః । అర్వాఞ్చః । గృహ్యన్తే । అభిజిత్యే-
త్యభి-జిత్య । ఏవ । ఇమాన్ । లోకాన్ । పునః । ఇమమ్ । లో-
కమ్ । ప్రత్యవరోహన్తీతి ప్రతి-అవరోహన్తి । యత్ । పూర్వేషు ।
అహస్స్విత్యహః-సు । ఇతః । పరాఞ్చః । గృహ్యన్తే । తస్మాత్ ।
ఇతః । పరాఞ్చః । ఇమే । లోకాః । యత్ । ఉత్తరేష్విత్యుత్ -

తరేషు । అహస్స్విత్యహః-సు । అముతః । అర్వాఞ్చః । గృహ్యన్తే । తస్మాత్ । అముతః । అర్వాఞ్చః । ఇమే । లోకాః । తస్మాత్ । అయాతయామ్నఇత్యయాత-యామ్నః । లోకాన్ । మనుష్యాః । ఉపేతి । జీవన్తి । బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । కస్మాత్ । సత్యాత్ । అద్భ్య ఇత్యత్-భ్యః । ఓషధయః । సమితి । భవన్తి । ఓషధయః ॥ ౧౭ ॥ మనుష్యాణామ్ । అన్నమ్ । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । అను । ప్రేతి । జాయన్తే । ఇతి । పరాన్ । అన్వితి । ఇతి । బ్రూయాత్ । యత్ । గృహ్ణాతి । అద్భ్య ఇత్యత్-భ్యః । త్వా । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । గృహ్ణామి । ఇతి । తస్మాత్ । అద్భ్య ఇత్యత్-భ్యః । ఓషధయః । సమితి । భవన్తి । యత్ । గృహ్ణాతి । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । త్వా । ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-జాభ్యః । గృహ్ణామి । ఇతి । తస్మాత్ । ఓషధయః । మనుష్యాణామ్ । అన్నమ్ । యత్ । గృహ్ణాతి । ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-జాభ్యః । త్వా । ప్రజాపతయ ఇతి ప్రజా-పతయే । గృహ్ణామి । ఇతి । తస్మాత్ । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । అను । ప్రేతి । జాయన్తే ॥ ౧౮ ॥

అభిజిత్యా ఓషధయోష్టా చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౬ ॥

ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । దేవాసురానితి దేవ-అసురాన్ । అసృజత । తత్ । అన్వితి । యజ్ఞః । అసృజ్యత । యజ్ఞమ్ । ఛన్దా-గ్ంసి । తే । విష్వఞ్చః । వీతి । అక్రామన్ । సః । అసురాన్ । అ-

న్వితి । యజ్ఞః । అపేతి । అక్రామత్ । యజ్ఞమ్ । ఛన్దాగ్ంసి । తే ।
దేవాః । అమన్యన్త । అమీ ఇతి । వై । ఇదమ్ । అభూవన్ । యత్ ।
వయమ్ । స్మః । ఇతి । తే । ప్రజాపతిమితి ప్రజా—పతిమ్ । ఉపేతి ।
అధావన్ । సః । అబ్రవీత్ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా—పతిః । ఛన్దసామ్ ।
వీర్యమ్ । ఆదాయేత్యా—దాయ । తత్ । వః । ప్రేతి । దాస్యామి ।
ఇతి । సః । ఛన్దసామ్ । వీర్యమ్ ॥ ౧౯ ॥ ఆదాయేత్యా—దాయ । తత్ ।
ఏభ్యః । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । తత్ । అన్వితి । ఛన్దాగ్ంసి । అపేతి ।
అక్రామన్ । ఛన్దాగ్ంసి । యజ్ఞః । తతః । దేవాః । అభవన్ । పరేతి ।
అసురాః । యః । ఏవమ్ । ఛన్దసామ్ । వీర్యమ్ । వేద । ఏతి । శ్రావయ ।
అస్తు । శ్రౌషట్ । యజ । యే । యజామహే । వషట్కార ఇతి వషట్—
కారః । భవతి । ఆత్మనా । పరేతి । అస్య । భ్రాతృవ్యః । భవతి । బ్రహ్మ-
వాదిన ఇతి బ్రహ్మ—వాదినః । వదన్తి । కస్మై । కమ్ । అధ్వర్యుః । ఏతి ।
శ్రావయతి । ఇతి । ఛన్దసామ్ । వీర్యాయ । ఇతి । బ్రూయాత్ ।
ఏతత్ । వై ॥ ౨౦ ॥ ఛన్దసామ్ । వీర్యమ్ । ఏతి । శ్రావయ ।
అస్తు । శ్రౌషట్ । యజ । యే । యజామహే । వషట్కార ఇతి
వషట్—కారః । యః । ఏవమ్ । వేద । సవీర్యైరితి స—వీర్యైః । ఏవ ।
ఛన్దోభిరితి ఛన్దః—భిః । అర్చతి । యత్ । కిమ్ । చ । అర్చతి । యత్ ।
ఇన్ద్రః । వృత్రమ్ । అహన్ । అమేధ్యమ్ । తత్ । యత్ । యతీన్ ।
అపావపదిత్యప—అవపత్ । అమేధ్యమ్ । తత్ । అథ । కస్మాత్ ।
ఐన్ద్రః । యజ్ఞః । ఏతి । సగ్ంస్థాతోరితి సం—స్థాతోః । ఇతి । ఆహుః ।

ఇన్ద్రి॑స్య । వై । ఏషా । యజ్ఞియా । తనూః । యత్ । యజ్ఞః । తామ్ । ఏవ । తత్ । యజన్తి । యః । ఏవమ్ । వేద । ఉపేతి । ఏనమ్ । యజ్ఞః । నమతి ॥ ౨౧ ॥

ఛన్దసాం వీర్యం వా ఏవ తద్దష్టా చ ॥ ౭ ॥

ఆయుర్దా ఇత్యాయుః—దాః । అగ్నే । హవిషః । జుషాణః । ఘృత ప్రతీక ఇతి ఘృత—ప్రతీకః । ఘృతయోనిరితి ఘృత—యోనిః । ఏధి । ఘృతమ్ । పీత్వా । మధు । చారు । గవ్యమ్ । పితా । ఇవ । పుత్రమ్ । అభీతి । రక్షతాత్ । ఇమమ్ । ఎతి । వృశ్చ్యతే । వై । ఏతత్ । యజమానః । అగ్నిభ్యామిత్యగ్ని—భ్యామ్ । యత్ । ఏనయోః । శృతంకృత్యేతి శృతం—కృత్య । అథ । అన్యత్ర । అవభృథమిత్యవ—భృథమ్ । అవైతీత్యవ—ఎతి । ఆయుర్దా ఇత్యాయుః—దాః । అగ్నే । హవిషః । జుషాణః । ఇతి । అవభృథమిత్యవ—భృథమ్ । అవైష్యన్నిత్యవ—ఏష్యన్ । జుహుయాత్ । ఆహుత్యేత్యా—హుత్యా । ఏవ । ఏనౌ । శమయతి । న । ఆర్తిమ్ । ఎతి । ఋచ్ఛతి । యజమానః । యత్ । కుసీదమ్ ॥ ౨౨ ॥ అప్రతీత్తమిత్యప్రతి—ఇత్తమ్ । మయి । యేన । యమస్య । బలినా । చరామి । ఇహ । ఏవ । సన్ । నిరవదయ ఇతి నిః—అవదయే । తత్ । ఏతత్ । తత్ । అగ్నే । అనృణః । భవామి । విశ్వలోపేతి విశ్వ—లోప । విశ్వదావస్యేతి విశ్వ—దావస్య । త్వా । ఆసన్న్ । జుహోమి । అద్ధాదిత్యద్ధ—అత్ । ఏకః । అహుతాదిత్యహుత—అత్ । ఏకః । సమసనాదితి సమ-

న్వితి । యజ్ఞః । అపేతి । అక్రామత్ । యజ్ఞమ్ । ఛన్దాగ్ంసి । తే ।
దేవాః । అముష్య । అమీ ఇతి । వై । ఇదమ్ । అభూవన్ ।
యత్ । వయమ్ । స్మః । ఇతి । తే । ప్రజాపతిమితి ప్రజా - పతిమ్ ।
ఉపేతి । అధావన్ । సః । అబ్రవీత్ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః ।
ఛన్దసామ్ । వీర్యమ్ । ఆదాయేత్యా-దాయ । తత్ । వః । ప్రేతి । దా-
స్యామి । ఇతి । సః । ఛన్దసామ్ । వీర్యమ్ ॥ ౧౯ ॥ ఆదాయేత్యా -
దాయ । తత్ । ఏభ్యః । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । తత్ । అన్వితి । ఛ-
న్దాగ్ంసి । అపేతి । అక్రామన్ । ఛన్దాగ్ంసి । యజ్ఞః । తతః । దే-
వాః । అభవన్ । పరేతి । అసురాః । యః । ఏవమ్ । ఛన్దసామ్ ।
వీర్యమ్ । వేద । ఏతి । శ్రావయ । అస్తు । శ్రౌషట్ । యజ । యే । య-
జామహే । వషట్కార ఇతి వషట్ - కారః । భవతి । ఆత్మనా । పరే-
తి । అస్య । భ్రాతృవ్యః । భవతి । బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వా-
దినః । వదన్తి । కస్మై । కమ్ । అధ్వర్యుః । ఏతి । శ్రావయతి । ఇతి ।
బ్రూయాత్ । ఏతత్ । వై ॥ ౨౦ ॥ ఛన్దసామ్ । వీర్యమ్ । ఏతి । శ్రా-
వయ । అస్తు । శ్రౌషట్ । యజ । యే । యజామహే । వషట్కార ఇతి
వషట్-కారః । యః । ఏవమ్ । వేద । సవీర్యైరితి స-వీర్యైః । ఏ-
వ । ఛన్దోభిరితి ఛన్దః-భిః । అర్చతి । యత్ । కిమ్ । చ । అర్చతి । య-
త్ । ఇన్ద్రః । వృత్రమ్ । అహన్ । అమేధ్యమ్ । తత్ । యత్ । య-
తీన్ । అపావపదిత్యప - అవపత్ । అమేధ్యమ్ । తత్ । అథ । కస్మాత్ ।
ఇన్ద్రః । యజ్ఞః । ఏతి । సగ్ంస్థాతోరితి సం-స్థాతోః । ఇతి । ఆహుః ।

ఇన్ద్రస్య। వై । ఏషా । యజ్ఞియా । తనూః । యత్ । యజ్ఞః । తామ్ । ఏవ । తత్ । యజన్తి । యః । ఏవమ్ । వేద । ఉపేతి । ఏనమ్ । యజ్ఞః । నమతి ॥ ౨౧ ॥

ఛన్దసాం వీర్యంవా ఏవ తదష్టౌచ ॥ ౭ ॥

ఆయుర్దా ఇత్యాయుః-దాః । అగ్నే । హవిషః । జుషాణః । ఘృత ప్రతీక ఇతి ఘృత - ప్రతీకః । ఘృత యోనిరితి ఘృత - యోనిః । ఏధి । ఘృతమ్ । పీత్వా । మధు । చారు । గవ్యమ్ । పితా । ఇవ । పుత్రమ్ । అభీతి । రక్షతాత్ । ఇమమ్ । ఏతి । వృశ్చ్యతే । వై । ఏతత్ । యజమానః । అగ్నిభ్యామిత్యగ్ని - భ్యామ్ । యత్ । ఏనయోః । శృతం కృత్యేతి శృతం - కృత్య । అథ । అన్యత్ర । అవభృథమిత్యవ-భృథమ్ । అవైతీత్యవ - ఏతి । ఆయుర్దా ఇత్యాయుః - దాః । అగ్నే । హవిషః । జుషాణః । ఇతి । అవభృథమిత్యవ - భృథమ్ । అవైష్యన్నిత్యవ - ఏష్యన్ । జుహుయాత్ । ఆహుత్యేత్యా-హుత్యా । ఏవ । ఏనౌ । శమయతి । న । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్ఛతి । యజమానః । యత్ । కుసీదమ్ ॥ ౨౨ ॥ అప్రతీత్తమిత్య-ప్రతి-ఇత్తమ్ । మయి । యేన । యమస్య । బలినా । చరామి । ఇహ । ఏవ । సన్ । నిరవదయ ఇతి నిః-అవదయ । తత్ । ఏతత్ । తత్ । అగ్నే । అనృణః । భవామి । విశ్వలోపేతి విశ్వ-లోప । విశ్వదావస్యేతి విశ్వ-దావస్య । త్వా । ఆసన్ । జుహోమి । అద్ధాదిత్యద్ధ-అత్ । ఏకః । అహుతాదిత్యహుత-అత్ । ఏకః । సమసనాదితి సమ-

సన-అత్ । ఏకః । తే । నః । కృణ్వన్తు । భేషజమ్ । సదః । సహః ।
వరేణ్యమ్ । అయమ్ । నః । నభసా । పురః । సగ్ంస్థాన ఇతి సం -
స్థానః । అభీతి । రక్షతు । గృహాణామ్ । అసమర్త్యా ఇత్యసం -
ఋత్యై । బహవః । నః । గృహాః । అసన్ । సః । త్వమ్ । నః ॥ ౨౩ ॥
నభసః । పతే । ఊర్జమ్ । నః । ధేహి । భద్రయా । పునః । నః । నష్టమ్ ।
ఏతి । కృధి । పునః । నః । రయిమ్ । ఏతి । కృధి । దేవ । సగ్ంస్థానేతి సం-
స్థాన । సహస్రపోషస్యేతి సహస్ర - పోషస్య । ఈశిషే । సః । నః ।
రాస్వ । అజ్యానిమ్ । రాయః । పోషమ్ । సువీర్యమితి సు-వీర్య-
మ్ । సంవత్సరీణామితి సం-వత్సరీణామ్ । స్వస్తిమ్ । అగ్నిః ।
వావ । యమః । ఇయమ్ । యమీ । కుసీదమ్ । వై । ఏతత్ । య -
మస్య । యజమానః । ఏతి । దత్తే । యత్ । ఓషధీభిరిత్యోషధి - భిః ।
వేదిమ్ । స్తృణాతి । యత్ । అనుపోష్యేత్యనుప-ఓష్య । ప్ర -
గ్రాయాదితి ప్ర-గ్రాయాత్ । గ్రీవబద్ధమితి గ్రీవ-బద్ధమ్ । ఏనమ్ ॥
౨౪ ॥ అముష్మిన్ । లోకే । నేనీయేరన్ । యత్ । కుసీదమ్ । అప్ర-
తీత్తమిత్యప్రతి - ఇత్తమ్ । మయి । ఇతి । ఉపేతి । ఓషతి । ఇహ ।
ఏవ । సన్ । యమమ్ । కుసీదమ్ । నిరవదాయేతి-నిః అవదాయ ।
అనృణః । సువర్గమితి సువః - గమ్ । లోకమ్ । ఏతి । యది । మి-
శ్రమ్ । ఇవ । చరేత్ । అఞ్జలినా । సక్తూన్ । ప్రదావ్య ఇతి ప్ర -
దావ్యే । జుహుయాత్ । ఏషః । వై । అగ్నిః । వైశ్వానరః । యత్ ।
ప్రదావ్య ఇతి ప్ర-దావ్యః । సః । ఏవ । ఏనమ్ । స్వదయతి । అహ్నామ్ ।

విధాన్యామితి వి-ధాన్యామ్। ఏకాష్టకాయామిత్యేక-అష్టకాయామ్। అపూపమ్। చతుశ్శరావమితి చతుః - శరావమ్ । పక్త్వా । ప్రీతః । ఏతేన । కక్షమ్ । ఉపేతి । క్షిపేత్ । యది ॥ ౨౫ ॥ దహతి। పుణ్య-సమమితి పుణ్య-సమమ్। భవతి । యది । న । దహతి । పాపసమమితి పాప-సమమ్। ఏతేన । హ । స్మ । వై । ఋషయః । పురా । విజ్ఞానేనేతి వి-జ్ఞానేన। దీర్ఘసత్రమితి దీర్ఘ-సత్రమ్। ఉపేతి। యన్తి। యః । వై । ఉపద్రష్టారమిత్యుప-ద్రష్టారమ్ । ఉపశ్రోతారమి-త్యుప-శ్రోతారమ్ । అనుఖ్యాతారమిత్యను-ఖ్యాతారమ్ । విద్వాన్। యజతే । సమితి । అముష్మిన్। లోకే । ఇష్టాపూర్తేనేతీష్ట-పూర్తేన। గచ్ఛతే । అగ్నిః । వై । ఉపద్రష్టేత్యుప-ద్రష్టా । వాయుః। ఉప-శ్రోతేత్యుప-శ్రోతా । ఆదిత్యః । అనుఖ్యాతేత్యను-ఖ్యాతా। తాన్। యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । యజతే। సమితి । అముష్మిన్। లోకే । ఇష్టాపూర్తేనేతీష్ట-పూర్తేన । గచ్ఛతే । అయమ్ । నః । నభసా । పురః । ౨౬ ॥ ఇతి । ఆహ । అగ్నిః । వై । నభసా। పురః। అగ్నిమ్ । ఏవ । తత్ । ఆహ । ఏతత్ । మే । గోపాయ । ఇతి । సః । త్వమ్ । నః । నభసః । పతే । ఇతి । ఆహ । వాయుః । వై । నభసః । పతిః । వాయుమ్ । ఏవ । తత్ । ఆహ । ఏతత్ । మే। గోపాయ । ఇతి । దేవ । సగ్ంస్ఫానేతిసం-స్ఫాన । ఇతి । ఆహ। అసౌ। వై । అసౌ। ఆదిత్యః। దేవః। సగ్ంస్ఫాన ఇతి సం-స్ఫానః। ఆదిత్యమ్। ఏవ। తత్ । ఆహ । ఏతత్ । మే । గోపాయ । ఇతి ॥ ౨౭ ॥

కుసీద్రం త్వాన ఏనమోషైద్యది పుర ఆద్రిత్యమైవ తదాహై
తస్మై గోప్తారమేతి ॥ ౮ ॥

ఏతమ్ । యువానమ్ । పరీతి । వః । దదామి । తేన । క్రీడన్తీః ।
చరత । ప్రియేణ । మా । నః । శాప్త । జనుషా । సుభాగా ఇతి
సు-భాగాః । రాయః । పోషేణ । సమితి । ఇషా । మదేమ । నమః ।
మహిమ్నే । ఉత । చక్షుషే । తే । మరుతామ్ । పితః । తత్ । అ-
హమ్ । గృణామి । అన్వితి । మన్యస్వ । సుయజేతి సు-యజా । య-
జామ । జుష్టమ్ । దేవానామ్ । ఇదమ్ । అస్తు । హవ్యమ్ । దేవానా-
మ్ । ఏషః । ఉపనాహ ఇత్యుప-నాహః । ఆసీత్ । అపామ్ । గర్భః ।
ఓషధీషు । న్యక్త ఇతి ని-అక్తః । సోమస్య । ద్రప్సమ్ । అవృణీత ।
పూషా ॥ ౨౮ ॥ బృహన్ । అద్రిః । అభవత్ । తత్ । ఏషామ్ ।
పితా । వత్సానామ్ । పతిః । అఘ్నియానామ్ । అథో ఇతి । పితా ।
మహతామ్ । గర్గరాణామ్ । వత్సః । జరాయు । ప్రతిధుగితి ప్రతి-ధు-
క్ । పీయూషః । ఆమిక్షా । మస్తు । ఘృతమ్ । అస్య । రేతః । త్వా-
మ్ । గావః । అవృణత । రాజ్యాయ । త్వామ్ । హవన్త । మరుతః ।
స్వర్కా ఇతి సు-అర్కాః । వర్ష్మన్ । క్షత్రస్య । కకుభి । శిశ్రియా-
ణః । తతః । నః । ఉగ్రః । వీతి । భజ । వసూని । వ్యృద్ధేనేతి వి-ఋ-
ద్ధేన । వై । ఏషః । పశునా । యజతే । యస్య । ఏతాని । న । క్రి-
యన్తే । ఏషః । హ । తు । వై । సమృద్ధేనేతి సం-ఋద్ధేన । య-
జతే । యస్య । ఏతాని । క్రియన్తే ॥ ౨౯ ॥

పూషా క్రియన్త ఏషా ఽష్టౌ చ ॥ ౯ ॥

సూర్యః । దేవః । దివిషద్భ్య ఇతి దివిషత్-భ్యః । ధాతా । క్షత్రాయ । వాయుః । ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-జాభ్యః । బృహస్పతిః । త్వా । ప్రజాపతయ ఇతి ప్రజా-పతయే । జ్యోతిష్మతీమ్ । జుహో-తు । యస్యాః । తే । హరితః । గర్భః । అథో ఇతి । యోనిః । హి-రణ్యయీ । అఙ్గాని । అహ్రుతా । యస్యై । తామ్ । దేవైః । సమితి । అజీగమమ్ । ఏతి । వర్తన । వర్తయ । నీతి । నివర్తనేతి ని-వర్తన । వర్తయ । ఇన్ద్ర । నర్దబుద । భూమ్యాః । చతస్రః । ప్రదిశ ఇతి ప్ర-దిశః । తాభిః । ఏతి । వర్తయ । పునః । వీతి । తే । భి-నద్మి । తకరీమ్ । వీతి । యోనిమ్ । వీతి । గవీన్యౌ । వీతి ॥ ౩౦ ॥ మాతరమ్ । చ । పుత్రమ్ । చ । వీతి । గర్భమ్ । చ । జరాయు । చ । బహిః । తే । అస్తు । బాల్ । ఇతి । ఉరుద్రప్స ఇత్యురు-ద్ర-ప్సః । విశ్వరూప ఇతి విశ్వ-రూపః । ఇన్దుః । పవమానః । ధీరః । ఆనఞ్జ । గర్భమ్ । ఏకపదీత్యేక-పదీ । ద్విపదీతి ద్వి-పదీ । త్రిప-దీతి త్రి-పదీ । చతుష్పదీతి చతుః-పదీ । పఞ్చపదీతి పఞ్చ-పదీ । షట్పదీతి షట్-పదీ । సప్తపదీతి సప్త-పదీ । అష్టాపదీత్యష్టా-పదీ । భువనా । అన్వితి । ప్రథతామ్ । స్వాహా । మహీ । ద్యౌః । పృ-థివీ । చ । నః । ఇమమ్ । యజ్ఞమ్ । మిమిక్షతామ్ । పిపృతామ్ । నః । భరీమభిరితి భరీమ-భిః ॥ ౩౧ ॥ గవీన్యౌ చతుశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౦ ॥

ఇదమ్ । వామ్ । ఆస్యే । హవిః । ప్రియమ్ । ఇన్ద్రాబృ-

హాస్పతీ ఇతీన్ద్రా-బృహస్పతీ । ఉక్థమ్ । మదః । చ । శస్యతే ।
అయమ్ । వామ్ । పరీతి । సిచ్యతే । సోమః । ఇన్ద్రా బృహస్పతీ
ఇతీన్ద్రా-బృహస్పతీ । చారుః । మదాయ । పీతయే । అస్మే ఇతి ।
ఇన్ద్రాబృహస్పతీ ఇతీన్ద్రా-బృహస్పతీ । రయిమ్ । ధత్తమ్ । శత-
గ్విన మితి శత-గ్వినమ్ । అశ్వావన్తమిత్యశ్వ - వన్తమ్ । సహస్రి-
ణమ్ । బృహస్పతిః । నః । పరీతి । పాతు । పశ్చాత్ । ఉత । ఉత్త-
రస్మాదిత్యుత్-తరస్మాత్ । అధరాత్ । అఘాయోరిత్యఘ - యోః ।
ఇన్ద్రః । పురస్తాత్ । ఉత । మధ్యతః । నః । సఖా । సఖిభ్య ఇతి
సఖి-భ్యః । వరివః । కృణోతు । వీతి । తే । విష్వక్ । వాతజూ -
తాస ఇతి వాత-జూతాసః । అగ్నే । భామాసః ॥ 3౨ ॥ శుచే ।
శుచయః । చరన్తి । తువిమ్రక్షాస ఇతి తువి-మ్రక్షాసః । దివ్యాః ।
నవగ్వాః । వనా । వనన్తి । ధృషతా । రుజన్తః । త్వామ్ । అగ్నే ।
మానుషీః । ఈడతే । విశః । హోత్రావిదమితి హోత్రా - విదమ్ ।
వివిచిమితి వి - విచిమ్ । రత్నధాతమమితి రత్న - ధాతమమ్ ।
గుహా । సన్తమ్ । సుభగేతి సు-భగ । విశ్వదర్శతమితి విశ్వ-దర్-
శతమ్ । తువిష్మణసమ్ । సుయజమితి సు-యజమ్ । ఘృతశ్రియ-
మితి ఘృత-శ్రియమ్ । ధాతా । దదాతు । నః । రయిమ్ । ఈశానః ।
జగతః । పతిః । సః । నః । పూర్ణేన । వావనత్ । ధాతా । ప్రజాయా ఇతి ప్ర-
జాయాః । ఉత । రాయః । ఈశే । ధాతా । ఇదమ్ । విశ్వమ్ । భువనమ్ । జజాన ।
ధాతా । పుత్రమ్ । యజమానాయ । దాతా ॥ 33 ॥ తస్మై । ఉ ।

హవ్యమ్ । ఘృతవదితి ఘృత-వత్ । విధేమ । ధాతా । దదాతు । నః । రయిమ్ । ప్రాచీమ్ । జీవాతుమ్ । అక్షితామ్ । వయమ్ । దేవస్య । ధీమహి । సుమతిమితి సు-మతిమ్ । సత్యరాధస ఇతి సత్య-రాధసః । ధాతా । దదాతు । దాశుషే । వసూని । ప్రజాకామాయేతి ప్రజా-కామాయ । మీఢుషే । దురోణ ఇతి దుః-ఓనే । తస్మై । దేవాః । అమృతాః । సమితి । వ్యయన్తామ్ । విశ్వే । దేవాసః । అదితిః । సజోషా ఇతి స-జోషాః । అన్వితి । నః । అద్య । అనుమతిరిత్యను-మతిః । యజ్ఞమ్ । దేవేషు । మన్యతామ్ । అగ్నిః । చ । హవ్యవాహన ఇతి హవ్య-వాహనః । భవతామ్ । దాశుషే । మయః । అన్వితి । ఇత్ । అనుమత ఇత్యను-మతే । త్వమ్ ॥ ౩౮ ॥ మన్యాసై । శమ్ । చ । నః । కృధి । క్రత్వే । దక్షాయ । నః । హిను । ప్రేతి । నః । ఆయూంషి । తారిషః । అన్వితి । మన్యతామ్ । అనుమన్యమానేత్యను-మన్యమానా । ప్రజావన్తమితి ప్రజా-వన్తమ్ । రయిమ్ । అక్షీయమాణమ్ । తస్యై । వయమ్ । హేడసి । మా । అపీతి । భూమ । సా । నః । దేవీ । సుహవేతి సు-హవా । శర్మ । యచ్ఛతు । యస్యామ్ । ఇదమ్ । ప్రదిశీతి ప్ర-దిశి । యత్ । విరోచత ఇతి వి-రోచతే । అనుమతిమిత్యను-మతిమ్ । ప్రతీతి । భూషన్తి । ఆయవః । యస్యాః । ఉపస్థ ఇత్యుప-స్థే । ఉరు । అన్తరిక్షమ్ । సా । నః । దేవీ । సుహవేతి సు-హవా । శర్మ । యచ్ఛతు ॥

౩౫ ॥ రాకామ్ । అహమ్ । సుహవామితి సు-హవామ్ । సుష్టు - తీతి సు-స్తుతీ । హువే । శృణోతు । నః సుభగేతి సు-భగా । బో - ధతు । త్మనా । సీవ్యతు అపః । సూచ్యా । అచ్ఛిద్యమానయా । ద - దాతు । వీరమ్ శతదాయమితి శత-దాయమ్ । ఉక్థ్యమ్ యాః । తే । రాకే సుమతయ ఇతి సు-మతయః । సుపేశస ఇతి సు-పేశసః । యా - భిః దదాసి । దాశుషే వసూని । తాభిః నః । అద్య సుమనా ఇతి సు- మనాః । ఉపాగహీత్యుప - ఆగహి సహస్రపోషమితి సహస్ర-పో - షమ్ । సుభగ ఇతి సు-భగే । రరాణా సినీవాలి । యా । సుపాణిరితి సు-పాణిః । కుహూమ్ । అహమ్ సుభగామితి సు-భగామ్ । విద్మ - నాపసమితి విద్మన-అపసమ్ । అస్మిన్న్ । యజ్ఞే సుహవామితి సు - హవామ్ । జోహవీమి సా నః । దదాతు శ్రవణమ్ । పితృణామ్ । తస్యాః । తే । దేవి హవిషా । విధేమ కుహూః । దేవానామ్ అమృ - తస్య । పత్నీ హవ్యా నః । అస్య హవిషః । చికేతు సమితి । దాశు- షే కిరతు భూరి । వామమ్ రాయః । పోషమ్ చికితుషే । దధాతు ॥

౩౬ ॥ ధామాస్తో దాత్తా త్వమన్తరిక్షగ్ం సా నో దేవీ సుహవా శ- ర్మ యచ్ఛతు శ్రవణం చతుర్విగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧౧ ॥

అగ్నే తేజస్విన్వాయుర్వస వస్త్వైతద్వా అపాం నామధేయం వాయురసి ప్రాణో నామ దేవా వై యద్యజ్ఞేన న ప్రజాపతిర్దేవా - సురానాయుర్దా ఏతం యువానగ్ం సూర్యో దేవ ఇదం వామేకా -

దశ ॥ ౧౧ ॥ అగ్నే తేజస్విన్నాయురసి ఛన్దసాం వీర్యం మాతరం చ
షట్త్రిగ్ంశత్ ॥ ౩౬ ॥

అగ్నే తేజస్విఞ్చికితుషే దధాతు ॥
హరిః ఓమ్ తత్సత్॥

—*(చతుర్థ ప్రశ్న ప్రారమ్భః)*—

హరిః ఓమ్॥ వీతి।వై।ఏతస్య । యజ్ఞః।ఋధ్యతే। యస్య।హవి- విః।అతిరిచ్యత ఇత్యతి-రిచ్యతే । సూర్యః। దేవః।దివిషద్భ్య ఇతి ది-విషత్-భ్యః । ఇతి।ఆహ । బృహస్పతినా । చ।ఏవ।అస్య । ప్రజాప-తినేతి ప్రజా-పతినా । చ । యజ్ఞస్య । వ్యృద్ధమితి వి-ఋద్ధమ్ । అపీతి।వపతి । రక్షాగ్ంసి।వై । ఏతత్।పశుమ్ । సచన్తే।యత్ । ఏ-కదేవత్య ఇత్యేక-దేవత్యః । ఆలబ్ధ ఇత్యా-లబ్ధః । భూయాన్ । భ-వతి । యస్యాః।తే।హరితః । గర్భః।ఇతి । ఆహ।దేవత్రేతి దేవ-త్రా। ఏవ।ఏనామ్ । గమయతి। రక్షసామ్। అపహత్యా ఇత్యప-హత్యై। ఏతి।వర్తన । వర్తయ।ఇతి । ఆహ ॥ ౧ ॥ బ్రహ్మణా।ఏవ । ఏనమ్। ఏతి।వర్తయతి । వీతి।తే।భినద్మి । తకరీమ్।ఇతి । ఆహ।యథాయ - జురితి యథా-యజుః । ఏవ।ఏతత్ । ఉరుద్రప్స ఇత్యురు-ద్రప్సః। విశ్వరూప ఇతి విశ్వ-రూపః । ఇన్దుః।ఇతి । ఆహ।ప్రజేతి ప్ర-జా । వై।పశవః । ఇన్దుః।ప్రజయేతి ప్ర-జయా । ఏవ । ఏనమ్ । పశుభిరితి

పశు-భిః । సమితి । అర్ధయతి । దివమ్ । వై । యజ్ఞస్య । వ్యృ-
ద్ధమితి వి - ఋద్ధమ్ । గచ్ఛతి । పృథివీమ్ । అతి రిక్తమిత్యతి -
రిక్తమ్ । తత్ । యత్ । నాశమయేత్ । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్ఛే-
త్ । యజమానః । మహీ । ద్యౌః । పృథివీ । చ । నః । ఇతి ॥ ౨ ॥
ఆహ । ద్యావాపృథివీభ్యామితి ద్యావా - పృథివీభ్యామ్ । ఏవ ।
యజ్ఞస్య । వ్యృద్ధమితి వి-ఋద్ధమ్ । చ । అతిరిక్తమిత్యతి - రి -
క్తమ్ । చ । శమయతి । న । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్ఛతి । యజమానః ।
భస్మనా । అభి । సమితి । ఊహతి । స్వగాకృత్యా ఇతి స్వగా-కృ-
త్యై । అథో ఇతి । అనయోః । వై । ఏషః । గర్భః । అనయోః । ఏ-
వ । ఏనమ్ । దధాతి । యత్ । అవద్యేదిత్యవ-ద్యేత్ । అతి । తత్ ।
రేచయేత్ । యత్ । న । అవద్యేదిత్యవ-ద్యేత్ । పశోః । ఆలబ్ధస్యే-
త్యా-లబ్ధస్య । న । అవేతి । ద్యేత్ । పురస్తాత్ । నాభ్యాః । అన్యత్ ।
అవద్యేదిత్యవ-ద్యేత్ । ఉపరిష్టాత్ । అన్యత్ । పురస్తాత్ । వై ।
నాభ్యై ॥ ౩ ॥ ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । ఉపరిష్టాత్ । అపాన ఇత్య-
ప-అనః । యావాన్ । ఏవ । పశుః । తస్య । అవేతి । ద్యతి । విష్ణవే ।
శిపివిష్టాయేతి శిపి - విష్టాయ । జుహోతి । యత్ । వై । యజ్ఞ -
స్య । అతిరిచ్యత ఇత్యతి - రిచ్యతే । యః । పశోః । భూమా ।
యా । పుష్టిః । తత్ । విష్ణుః । శిపివిష్ట ఇతి శిపి - విష్టః । అతిరి -
క్త ఇత్యతి - రిక్తే । ఏవ । అతిరిక్తమిత్యతి - రిక్తమ్ । దధాతి ।
అతిరిక్తస్యేత్యతి-రిక్తస్య । శాన్త్యై । అష్టాప్రూడిత్యష్టా-ప్రూ-

ట్ । హిరణ్యమ్ । దక్షిణా । అష్టాపదీత్యష్టా-పదీ । హి । ఏషా । ఆత్మా । నవమః । ప్రశోః । ఆప్త్యై । అన్తరకోశ ఇత్యన్తర-కోశే । ఉష్ణపేణ । ఆవిష్టితమిత్యా-విష్టితమ్ । భవతి । ఏవమ్ । ఇవ । హి । ప్రశుః । ఉల్బమ్ । ఇవ । చర్మ । ఇవ । మాగ్ంసమ్ । ఇవ । అస్థి । ఇవ । యావాన్ । ఏవ । ప్రశుః । తమ్ । ఆప్త్వా । అవేతి । యస్య । ఏషా । యజ్ఞే । ప్రాయశ్చిత్తిః । క్రియతే । ఇష్ట్వా । వసీయాన్ । భవతి ॥ ౪ ॥ వర్త్మమిత్యాహ న ఇతి వై నాభ్యా ఉల్బమివై కవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧ ॥

ఏతి । వాయో ఇతి । భూమ । శుచిపా ఇతి శుచి-పాః । ఉపేతి । నః । సహస్రమ్ । తే । నియుత ఇతి ని-యుతః । విశ్వవారేతి విశ్వ-వార । ఉపో ఇతి । తే । అన్ధః । మద్యమ్ । అయామి । యస్య । దేవ । దధిషే । పూర్వపేయమితి పూర్వ-పేయమ్ । ఆకూత్యై ఇత్యా-కూత్యై । త్వా । కామాయ । త్వా । సమృధ ఇతి సమ్-ఋధే । త్వా । కికిటా । తే । మనః । ప్రజాపతయ ఇతి ప్రజా-పతయే । స్వాహా । కికిటా । తే । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ । వాయవే । స్వాహా । కికిటా । తే । చక్షుః । సూర్యాయ । స్వాహా । కికిటా । తే । శ్రోత్రమ్ । ద్యావాపృథివీభ్యామితి ద్యావా-పృథివీభ్యామ్ । స్వాహా । కికిటా । తే । వాచమ్ । సరస్వత్యై । స్వాహా ॥ ౫ ॥ త్వమ్ । తురీయా । వశినీ । వశా । అసి । సకృత్ । యత్ । త్వా । మనసా । గర్భః । ఏతి । అశయత్ । వశా । త్వమ్ । వశినీ । గచ్ఛ । దేవాన్ । సత్యాః । సన్తు । యు-

జమానస్య । కామాః । అజా । అస్మిన్ । రయిష్ఠేతి రయి-స్థా । పృథివ్యామ్ ।
సీద । ఊర్ధ్వా । అన్తరిక్షమ్ । ఉపేతి । తిష్ఠస్వ । దివి । తే । బృహత్ ।
భాః । తన్తుమ్ । తన్వన్ । రజసః । భానుమ్ । అన్వితి । ఇహి । జ్యోతిష్మతః ।
పథః । రక్ష । ధియా । కృతాన్ । అనుల్బణమ్ । వయత । జోగు-
వామ్ । అపః । మనుః । భవ । జనయ । దైవ్యమ్ । జనమ్ । మనసః । హవిః ।
అసి । ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః । వర్ణః । గాత్రాణామ్ । తే । గాత్ర భాజ
ఇతి గాత్ర-భాజః । భూయాస్మ ॥ ౬ ॥

సంస్థిత్యై స్వాహా మను స్త్రయోదశ చ ॥ ౨ ॥

ఇమే ఇతి । వై । సహ । ఆస్తామ్ । తే ఇతి । వాయుః । వీతి । ఆ-
వాత్ । తే ఇతి । గర్భమ్ । అదధాతామ్ । తమ్ । సోమః । ప్రేతి । అ-
జనయత్ । అగ్నిః । అగ్రసత । సః । ఏతమ్ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః ।
ఆగ్నేయమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ । అపశ్యత్ । తమ్ ।
నిరితి । అవపత్ । తేన । ఏవ । ఏనామ్ । అగ్నేః । అధి । నిరితి । అక్రీణాత్ ।
తస్మాత్ । అపీతి । అన్యదేవత్యామిత్యన్య-దేవత్యామ్ । ఆలభమాన
ఇత్యా-లభమానః । ఆగ్నేయమ్ । అష్టాకపాలమిత్యష్టా-కపాలమ్ ।
పురస్తాత్ । నిరితి । వపేత్ । అగ్నేః । ఏవ । ఏనామ్ । అధీతి । నిష్క్రీ-
యేతి నిః-క్రీయ । ఏతి । లభతే । యత్ ॥ ౭ ॥ వాయుః । వ్యవాదితి వి-
అవాత్ । తస్మాత్ । వాయవ్యా । యత్ । ఇమే ఇతి । గర్భమ్ । అదధా-
తామ్ । తస్మాత్ । ద్యావాపృథివ్యేతి ద్యావా-పృథివ్యా । యత్ ।
సోమః । ప్రేతి । అజనయత్ । అగ్నిః । అగ్రసత । తస్మాత్ । అగ్నీషో-

మీామేత్యగ్నీ-సోమీాయా । యత్ । అనయోః । వియతోర్యోరితి వి -
యతోర్యోః । వాక్ । అవదత్ । తస్మాత్ । సారస్వతీ । యత్ । ప్రజాపతిరితి
ప్రజా-పతిః । అగ్నౌ । అధీతి । నిరక్రీణాదితి నిః-అక్రీణాత్ । తస్మాత్ ।
ప్రాజాపత్యేతి ప్రాజా-పత్యా । సా । వై । ఏషా । సర్వదైవత్యేతి
సర్వ-దైవత్యా । యత్ । అజా । వశా । వాయవ్యామ్ । ఏతి । లభేత ।
భూతికామ ఇతి భూతి-కామః । వాయుః । వై । క్షేపిష్ఠా । దేవతా । వా-
యుమ్ । ఏవ । స్వేన ॥ ౮ ॥ భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉపేతి ।
ధావతి । సః । ఏవ । ఏనమ్ । భూతిమ్ । గమయతి । ద్యావాపృథివ్యా -
మితి ద్యావా-పృథివ్యామ్ । ఏతి । లభేత । కృషమాణః । ప్రతిష్ఠాకామ
ఇతి ప్రతిష్ఠా-కామః । దివః । ఏవ । అస్మై । పర్జన్యః । వర్ష-
తి । వీతి । అస్యామ్ । ఓషధయః । రోహన్తి । సమర్ధుక-
మితి సం-అర్ధుకమ్ । అస్య । సస్యమ్ । భవతి । అగ్నీషోమీా-
యామిత్యగ్నీ-సోమీాయామ్ । ఏతి । లభేత । యః । కామయేత ।
అన్నవానిత్యన్న-వాన్ । అన్నాద ఇత్యన్న-అదః । స్యామ్ । ఇతి ।
అగ్నినా । ఏవ । అన్నమ్ । అవేతి । రున్ధే । సోమేన । అన్నాద్యమి-
త్యన్న-అద్యమ్ । అన్నవానిత్యన్న-వాన్ । ఏవ । అన్నాద ఇత్య -
న్న-అదః । భవతి । సారస్వతీమ్ । ఏతి । లభేత । యః ॥ ౯ ॥ ఈ-
శ్వరః । వాచః । వదితోః । సన్ । వాచమ్ । న । వదేత్ । వాక్ । వై ।
సరస్వతీ । సరస్వతీమ్ । ఏవ । స్వేన । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఉ-
పేతి । ధావతి । సా । ఏవ । అస్మిన్ । వాచమ్ । దధాతి । ప్రాజాప-

త్యామితి ప్రజా-పత్యామ్। ఏతి । లభతే । యః । కామయేత । అ-
నభిజితమిత్యనభి-జితమ్ । అభీతి । జయేయమ్ । ఇతి । ప్రజాపతి-
రితి ప్రజా-పతిః । సర్వాః । దేవతాః । దేవతాభిః । ఏవ।అనభిజిత-
మిత్యనభి-జితమ్। అభీతి । జయతి । వాయవ్యయా।ఉపాకరోతీత్యు-
ప-ఆకరోతి । వాయోః । ఏవ । ఏనామ్ । అవరుధ్యేత్యవ-రుధ్య ।
ఏతి । లభతే । ఆకూత్యా ఇత్యా-కూత్యై।త్వా।కామాయ।త్వా॥
౧౦ ॥ ఇతి ।ఆహ। యథాయజురితి యథా-యజుః । ఏవ । ఏత-
త్ । కికిటాకారమితి కికిటా-కారమ్। జుహోతి। కికిటాకారె-
ణేతి కికిటా-కారేణ । వై । గ్రామ్యాః । పశవః। రమన్తే। ప్రే-
తి । ఆరణ్యాః। పతన్తి। యత్ । కికిటాకారమితి కికిటా-కారమ్।
జుహోతి । గ్రామ్యాణామ్ । పశూనామ్। ధృత్యై । పర్యగ్నా-
వితి పరి-అగ్నౌ । క్రియమాణే । జుహోతి । జీవన్తీమ్ । ఏవ ।
ఏనామ్ । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । గమయతి । త్వమ్ ।
తురీయా । వశినీ । వశా । అసి । ఇతి । ఆహ । దేవత్రేతి దేవ-
త్రా । ఏవ । ఏనామ్ । గమయతి । సత్యాః । సన్తు । యజమా-
నస్య। కామాః । ఇతి । ఆహ । ఏషః । వై । కామః ॥ ౧౧ ॥ య-
జమానస్య । యత్ । అనార్తః । ఉదృచమిత్యుత్-ఋచమ్।గచ్ఛ-
తి । తస్మాత్ । ఏవమ్ । ఆహ । అజా । అసి।రయిష్ఠేతి రయి-స్థా ।
ఇతి । ఆహ । ఏషు । ఏవ । ఏనామ్ । లోకేషు । ప్రతీతి। స్థాప-
యతి । దివి । తే।బృహత్ । భాః । ఇతి । ఆహ । సువర్గ ఇతి సు-

వః-గే । ఏవ । అస్మై । లోకే । జ్యోతిః । దధాతి । తన్తుమ్ । తన్వన్న్ ।
రజసః । భానుమ్ । అన్వితి । ఇహి । ఇతి । ఆహ । ఇమాన్ । ఏవ ।
అస్మై । లోకాన్ । జ్యోతిష్మతః । కరోతి । అనుల్బణమ్ । వయత ।
జోగువామ్ । అపః । ఇతి ॥ ౧౨ ॥ ఆహ । యత్ । ఏవ । యజ్ఞే ।
ఉల్బణమ్ । క్రియతే । తస్య । ఏవ । ఏషా । శాన్తిః । మనుః । భవ ।
జనయ । దైవ్యమ్ । జనమ్ । ఇతి । ఆహ । మానవ్యః । వై । ప్ర-
జా ఇతి ప్ర-జాః । తాః । ఏవ । ఆద్యాః । కురుతే । మనసః । హ-
విః । అసి । ఇతి । ఆహ । స్వగాకృత్యా ఇతి స్వగా-కృత్యై ।
గాత్రాణామ్ । తే । గాత్రభాజ ఇతి గాత్ర-భాజః । భూర్యాస్మ ।
ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే ।
తస్యై । వై । ఏతస్యాః । ఏకమ్ । ఏవ । అదేవయజనమిత్యదేవ-
యజనమ్ । యత్ । ఆలబ్ధాయామిత్యా-లబ్ధాయామ్ । అభ్రః ॥ ౧౩ ॥
భవతి । యత్ । ఆలబ్ధాయామిత్యా-లబ్ధాయామ్ । అభ్రః । స్యా-
త్ । అప్స్విత్యప్-సు । వా । ప్రవేశయేదితి ప్ర-వేశయేత్ । సర్వామ్ ।
వా । ప్రేతి । అశ్నీయాత్ । యత్ । అప్స్విత్యప్-సు । ప్రవేశయే-
దితి ప్ర-వేశయేత్ । యజ్ఞవేశసమితి యజ్ఞ-వేశసమ్ । కుర్యాత్ ।
సర్వామ్ । ఏవ । ప్రేతి । అశ్నీయాత్ । ఇన్ద్రియమ్ । ఏవ । ఆత్మన్ ।
ధత్తే । సా । వై । ఏషా । త్రయాణామ్ । ఏవ । అవరుద్ధేత్యవ-
రుద్ధా । సంవత్సరసద ఇతి సంవత్సర-సదః । సహస్రయాజిన ఇతి
సహస్ర-యాజినః । గృహమేధిన ఇతి గృహ-మేధినః । తే । ఏవ ।

ఏతయా । యజ్ఞైర్గ్న । తేషామ్ । ఏవ । ఏషా । ఆప్తా ॥ ౧౪ ॥
యఙ్వేన సారస్వతీమా లభేత యః కామాయ త్వా కామోప్త
ఇత్యభ్రో ద్విచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ 3 ॥

చిత్తమ్ । చ । చిత్తిః । చ । ఆకూత్త మిత్యా-కూత్తమ్ । చ । ఆ-
కూత్తి రిత్యా-కూత్తిః । చ । విజ్ఞాతమితి వి-జ్ఞాతమ్ । చ । విజ్ఞానమితి
వి-జ్ఞానమ్ । చ । మనః । చ । శక్వరీః । చ । దర్శః । చ । పౌర్ణమాస ఇ-
తి పౌర్ణ-మాసః । చ । బృహత్ । చ । రథన్తరమితి రథం - తరమ్ ।
చ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । జయాన్ । ఇన్ద్రాయ । వృష్ణే । ప్ర । ఇతి ।
అయచ్ఛత్ । ఉగ్రః । పృతనాజ్యేషు । తస్మై । విశః । సమితి । అనమ -
న్త । సర్వాః । సః । ఉగ్రః । సః । హి । హవ్యః । బభూవ । దేవా -
సురా ఇతి దేవ-అసురాః । సంయత్తా ఇతి సం-యత్తాః । ఆసన్న ।
సః । ఇన్ద్రః । ప్రజాపతిమితి ప్రజా-పతిమ్ । ఉప । ఇతి । అధావత్ ।
తస్మై । ఏతాన్ । జయాన్ । ప్ర । ఇతి । అయచ్ఛత్ । తాన్ । అజు -
హోత్ । తతః । వై । దేవాః । అసురాన్ । అజయన్న । యత్ ।
అజయన్న । తత్ । జయానామ్ । జయత్వమితి జయ - త్వమ్ ।
స్పర్ధమానేన । ఏతే । హోతవ్యాః । జయతి । ఏవ । తామ్ । పృతనా -
మ్ ॥ ౧౫ ॥ ఉప పఞ్చవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౪ ॥

అగ్నిః । భూతానామ్ । అధిపతిరిత్యధి-పతిః । సః । మా ।
అవతు । ఇన్ద్రః । జ్యేష్ఠానామ్ । యమః । పృథివ్యాః । వాయుః ।
అన్తరిక్షస్య । సూర్యః । దివః । చన్ద్రమాః । నక్షత్రాణామ్ । బృ-

బృహస్పతిః । బ్రహ్మణః । మిత్రః । సత్యానామ్ । వరుణః । అపామ్ । సము-
ద్రః । స్రోత్యానామ్ । అన్నమ్ । సామ్రాజ్యానామితి సాం-రాజ్యా-
నామ్ । అధిపతీత్యధి-పతి । తత్ । మా । అవతు । సోమః । ఓషధీనామ్ । స-
వితా । ప్రసవానామితి ప్ర-సవానామ్ । రుద్రః । పశూనామ్ ।
త్వష్టా । రూపాణామ్ । విష్ణుః । పర్వతానామ్ । మరుతః । గణానా-
మ్ । అధిపతయ ఇత్యధి-పతయః । తే । మా । అవన్తు । పితరః । పి-
తామహాః । పరే । అవరే । తతాః । తతామహాః । ఇహ । మా । అ-
వత । అస్మిన్న్ । బ్రహ్మన్న్ । అస్మిన్న్ । క్షత్రే । అస్యామ్ । ఆశిషీ-
త్యా-శిషి । అస్యామ్ । పురోధాయామితి పురః-ధాయామ్ । అ-
స్మిన్న్ । కర్మన్న్ । అస్యామ్ । దేవహూత్యామితి దేవ-హూత్యా-
మ్ ॥ ౧౬ ॥ అవరే సప్తదశ చ ॥ ౩ ॥

దేవాః । వై । యత్ । యజ్ఞే । అకుర్వత । తత్ । అసురాః ।
అకుర్వత । తే । దేవాః । ఏతాన్ । అభ్యాతానానిత్యభి-ఆతా-
నాన్ । అపశ్యన్న్ । తాన్ । అభ్యాతన్వతేత్యభి-ఆతన్వత । య-
త్ । దేవానామ్ । కర్మ । ఆసీత్ । ఆర్ధ్యత । తత్ । యత్ । అసురా-
ణామ్ । న । తత్ । ఆర్ధ్యత । యేన । కర్మణా । ఈర్త్సేత్ । తత్ర । హో-
తవ్యాః । ఋధ్నోతి । ఏవ । తేన । కర్మణా । యత్ । విశ్వే । దేవాః ।
సమభరన్నితి సం-అభరన్న్ । తస్మాత్ । అభ్యాతానా ఇత్యభి-ఆ-
తానాః । వైశ్వదేవా ఇతి వైశ్వ-దేవాః । యత్ । ప్రజాపతి-
రితి ప్రజా-పతిః । జయాన్ । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । తస్మాత్ । జ-

యాః । ప్రాజాపత్యా ఇతి ప్రాజా-పత్యాః ॥ ౧౭ ॥ యత్ । రా-
ష్ట్రభృద్భిరితి రాష్ట్రభృత్-భిః । రాష్ట్రమ్ । ఏతి । అదదత । తత్ ।
రాష్ట్రభృతామితి రాష్ట్ర-భృతామ్ । రాష్ట్రభృత్త్వమితి రా-
ష్ట్రభృత్-త్వమ్ । తే । దేవాః । అభ్యాతానైరిత్యభి-ఆతానైః ।
అసురాన్ । అభ్యాతన్వతేత్యభి-ఆతన్వత । జయైః । అజయన్ ।
రాష్ట్రభృద్భిరితి రాష్ట్రభృత్-భిః । రాష్ట్రమ్ । ఏతి । అద-
దత । యత్ । దేవాః । అభ్యాతానైరిత్యభి-ఆతానైః । అసు-
రాన్ । అభ్యాతన్వతేత్యభి-ఆతన్వత । తత్ । అభ్యాతానానామి-
త్యభి-ఆతానానామ్ । అభ్యాతానత్వమిత్యభ్యాతాన-త్వమ్ ।
యత్ । జయైః । అజయన్ । తత్ । జయానామ్ । జయత్వమితి
జయ-త్వమ్ । యత్ । రాష్ట్రభృద్భిరితి రాష్ట్రభృత్-భిః । రాష్ట్రమ్ ।
ఏతి । అదదత । తత్ । రాష్ట్రభృతామితి రాష్ట్ర-భృతామ్ । రాష్ట్ర-
భృత్త్వమితి రాష్ట్రభృత్-త్వమ్ । తతః । దేవాః । అభవన్ । ప-
రేతి । అసురాః । యః । భ్రాతృవ్యవానితి భ్రాతృవ్య-వాన్ । స్యాత్ ।
సః । ఏతాన్ । జుహుయాత్ । అభ్యాతానైరిత్యభి-ఆతానైః । ఏవ
భ్రాతృవ్యాన్ । అభ్యాతనుత ఇత్యభి-ఆతనుతే । జయైః । జయతి ।
రాష్ట్రభృద్భిరితి రాష్ట్రభృత్-భిః । రాష్ట్రమ్ । ఏతి । దత్తే । భవ-
తి । ఆత్మనా । పరేతి । అస్య । భ్రాతృవ్యః । భవతి ॥ ౧౮ ॥

ప్రాజాపత్యా స్సోష్టాదశ చ ॥ ౬ ॥

ఋతాషాట్ । ఋతధామేత్యృత-ధామా । అగ్నిః । గ-

గ్ధర్వః । తస్య । ఓషధయః । అప్సరసః । ఊర్జః । నామ । సః । ఇదమ్ ।
బ్రహ్మ । క్షత్రమ్ । పాతు । తాః । ఇదమ్ । బ్రహ్మ । క్షత్రమ్ । పాన్తు ।
తస్మై । స్వాహా । తాభ్యః । స్వాహా । సగ్ంహిత ఇతి సం-హితః ।
విశ్వసామేతి విశ్వ-సామా । సూర్యః । గన్ధర్వః । తస్య । మరీచయః ।
అప్సరసః । ఆయువ ఇత్యా-యువః । సుషుమ్న ఇతి సు-సుమ్నః ।
సూర్యరశ్మిరితి సూర్య - రశ్మిః । చన్ద్రమాః । గన్ధర్వః । తస్య । నక్ష -
త్రాణి । అప్సరసః । బెకురయః । భుజ్యుః । సుపర్ణ ఇతి సు-పర్ణః ।
యజ్ఞః । గన్ధర్వః । తస్య । దక్షిణాః । అప్సరసః । స్తవాః । ప్రజాప-
తిరితి ప్రజా-పతిః । విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా । మనః ॥ ౧౯ ॥ గన్ధర్వః ।
తస్య । ఋక్సామానీత్యృక్-సామాని । అప్సరసః । వహ్నయః । ఇషి-
రః । విశ్వవ్యచా ఇతి విశ్వ-వ్యచాః । వాతః । గన్ధర్వః । తస్య । ఆపః ।
అప్సరసః । ముదాః । భువనస్య । పతే । యస్య । తే । ఉపరి ।
గృహాః । ఇహ । చ । సః । నః । రాస్వ । అజ్యానిమ్ । రాయః । పోషమ్ ।
సువీర్యమితి సు-వీర్యమ్ । సంవత్సరీణామితి సం-వత్సరీణామ్ । స్వ-
స్తిమ్ । పరమేష్ఠీ । అధిపతిరిత్యధి-పతిః । మృత్యుః । గన్ధర్వః । తస్య ।
విశ్వమ్ । అప్సరసః । భువః । సుక్షితిరితి సు-క్షితిః । సుభూతిరితి
సు-భూతిః । భద్రకృదితి భద్ర-కృత్ । సువర్వానితి సువః-వాన్ ।
పర్జన్యః । గన్ధర్వః । తస్య । విద్యుత ఇతి వి-ద్యుతః । అప్సరసః । రు-
చః । దూరేహేతిరితి దూరే-హేతిః । అమృడయః ॥ ౨౦ ॥ మృ-
త్యుః । గన్ధర్వః । తస్య । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । అప్సరసః । భీరువః । చా-

రుః । కృపణకాశీతి కృపణ-కాశీ । కామః । గన్ధర్వాః । తస్య । ఆధయ
ఇత్యా-ధయః । అప్సరసః । శోచయన్తీః । నామ । నః । ఇదమ్ ।
బ్రహ్మ । క్షత్రమ్ । పాతు । తాః । ఇదమ్ । బ్రహ్మ । క్షత్రమ్ । పాన్తు ।
తస్మై । స్వాహా । తాభ్యః । స్వాహా । సః । నః । భువనస్య । పతే । యస్య ।
తే । ఉపరి । గృహాః । ఇహ । చ । ఉరు । బ్రహ్మణే । అస్మై । క్షత్రాయ ।
మహి । శర్మ । యచ్ఛ ॥ ౧౦ ॥

మనో మృడయష్షట్చత్వారిꣳశచ్చ ॥ ౭ ॥

రాష్ట్రకామాయేతి రాష్ట్ర-కామాయ । హోతవ్యాః । రా-
ష్ట్రమ్ । వై । రాష్ట్రభృత ఇతి రాష్ట్ర-భృతః । రాష్ట్రేణ । ఏవ ।
అస్మై । రాష్ట్రమ్ । అవేతి । రున్ధే । రాష్ట్రమ్ । ఏవ । భవతి । ఆత్మనే ।
హోతవ్యాః । రాష్ట్రమ్ । వై । రాష్ట్ర-భృత ఇతి రాష్ట్ర-భృతః । రాష్ట్రమ్ ।
ప్రజేతి ప్ర-జాః । రాష్ట్రమ్ । పశవః । రాష్ట్రమ్ । యత్ । శ్రేష్ఠః । భవతి ।
రాష్ట్రేణ । ఏవ । రాష్ట్రమ్ । అవేతి । రున్ధే । వసిష్ఠః । సమానానామ్ ।
భవతి । గ్రామకామాయేతి గ్రామ-కామాయ । హోతవ్యాః । రా-
ష్ట్రమ్ । వై । రాష్ట్రభృత ఇతి రాష్ట్ర-భృతః । రాష్ట్రమ్ । సజాతా ఇతి
స-జాతాః । రాష్ట్రేణ । ఏవ । అస్మై । రాష్ట్రమ్ । సజాతానితి స-జా-
తాన్ । అవేతి । రున్ధే । గ్రామీ ॥ ౧౧ ॥ ఏవ । భవతి । అధిదేవన
ఇత్యధి-దేవనే । జుహోతి । అధిదేవన ఇత్యధి-దేవనే । ఏవ । అస్మై ।
సజాతానితి స-జాతాన్ । అవేతి । రున్ధే । తే । ఏనమ్ । అవరుద్ధా ఇత్యవ-
రుద్ధాః । ఉపేతి । తిష్ఠన్తే । రథముఖ ఇతి రథ-ముఖే । ఓజస్కామస్యేత్యోజః-

జః-క్రామస్య । హూోతవ్యాః । ఓజః । వై । రాష్ట్రభృత ఇతి రాష్ట్ర-భృతః । ఓజః । రథః । ఓజసా । ఏవ । అస్మై । ఓజః । అవతి । సుద్ధా । ఓజస్వీ । ఏవ । భవతి । యః । రాష్ట్రాత్ । అపభూత ఇత్య-ప-భూతః । స్యాత్ । తస్మై । హూోతవ్యాః । యావన్తః । అస్య । రథాః । స్యుః । తాన్ । బ్రూయాత్ । యుఙ్గ్ధ్వమ్ । ఇతి । రాష్ట్రమ్ । ఏవ । అస్మై । యునక్తి ॥ ౨౩ ॥ ఆహుతయ ఇత్యా-హుతయః । వై । ఏతస్య । అక్లృప్తాః । యస్య । రాష్ట్రమ్ । న । కల్పతే । స్వరథస్యేతి స్వ-రథస్య । దక్షిణమ్ । చక్రమ్ । ప్రవృహ్యేతి ప్ర-వృహ్య । నాడీమ్ । అభీతి । జుహుయాత్ । ఆహుతీరిత్యా-హుతీః । ఏవ । అస్య । కల్పయతి । తాః । అస్య । కల్పమానాః । రాష్ట్రమ్ । అన్వితి । కల్పతే । సఙ్గ్రామ ఇతి సం-గ్రామే । సంయత్త ఇతి సం-యత్తే । హూోతవ్యాః । రాష్ట్రమ్ । వై । రాష్ట్రభృత ఇతి రాష్ట్ర-భృతః । రాష్ట్రే । ఖలు । వై । ఏతే । వ్యాయచ్ఛన్త ఇతి వి-ఆయచ్ఛన్తే । యే । సఙ్గ్రామమితి సం-గ్రామమ్ । సంయన్తీతి సం-యన్తి । యస్య । పూర్వస్య । జుహ్వతి । సః । ఏవ । భవతి । జయతి । తమ్ । సఙ్గ్రామమితి సం-గ్రామమ్ । మాన్ధుకః । ఇధ్మః ॥ ౨౪ ॥ భవతి । అఙ్గారాః । ఏవ । ప్రతివేష్టమానా ఇతి ప్రతి-వేష్టమానాః । అమిత్రాణామ్ । అస్య । సేనామ్ । ప్రతీతి । వేష్టయన్తి । యః । ఉన్మాద్యేదిత్యుత్-మాద్యేత్ । తస్మై । హూోతవ్యాః । గన్ధర్వాప్సరస ఇతి గన్ధర్వ-అప్సరసః । వై । ఏతమ్ ।

ఉదితి । మాదయన్తి । యః । ఉన్మాద్యతీత్యుత్-మాద్యతి । ఏతే ।
ఖలు । వై । గన్ధర్వాప్సరస ఇతి గన్ధర్వ-అప్సరసః । యత్ । రా-
ష్ట్రభృత ఇతి రాష్ట్ర - భృతః । తస్మై । స్వాహా । తాభ్యః ।
స్వాహా । ఇతి । జుహోతి । తేన । ఏవ । ఏనాన్ । శమయతి । నై -
యగ్రోధః । ఔదుమ్బరః । ఆశ్వత్థః । ప్లాక్షః । ఇతి । ఇధ్మః । భ -
వతి । ఏతే । వై । గన్ధర్వాప్సరసామితి గన్ధర్వ-అప్సరసామ్ । గృ-
హాః । స్వే । ఏవ । ఏనాన్ ॥ ౨౫ ॥ ఆయతన ఇత్యా-యతనే । శ-
మయతి । అభిచరత ఇత్యభి-చరతా । ప్రతిలోమమితి ప్రతి-లోమమ్ ।
హోతవ్యాః । ప్రాణానితి ప్ర-అనాన్ । ఏవ । అస్య । ప్రతీచః ।
ప్రతీతి । యాతి । తమ్ । తతః । యేన । కేన । చ । స్తృణుతే ।
స్వకృత ఇతి స్వ - కృతే । ఇరిణే । జుహోతి । ప్రదర ఇతి
ప్ర-దరే । వా । ఏతత్ । వై । అస్యై । నిర్ఋతిగృహీ -
తమితి నిర్ఋతి - గృహీతమ్ । నిర్ఋతిగృహీత ఇతి ని -
ర్ఋతి - గృహీతే । ఏవ । ఏనమ్ । నిర్ఋత్యేతి నిః-ఋత్యా ।
గ్రాహయతి । యత్ । వాచః । క్రూరమ్ । తేన । వషట్ । కరో-
తి । వాచః । ఏవ । ఏనమ్ । క్రూరేణ । ప్రేతి । వృశ్చతి । తాజక్ । ఆర్తిమ్ ।
ఏతి । ఋచ్ఛతి । యస్య । కామయేత । అన్నాద్యమిత్యన్న -
అద్యమ్ ॥ ౨౬ ॥ ఏతి । దదీయ । ఇతి । తస్య । సభాయామ్ ।
ఉత్తాన ఇత్యుత్-తానః । నిపద్యేతి ని-పద్య । భువనస్య । ప -
తే । ఇతి । తృణాని । సమితి । గృహ్ణీయాత్ । ప్రజాపతిరితి ప్ర -

జా - ప్రతిః । వై । భువనస్య । పతిః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా -
పతినా । ఏవ । అస్య । అన్నాద్యమిత్యన్న - అద్యమ్ । ఏతి । దత్తే ।
ఇదమ్ । అహమ్ । అముష్య । ఆముష్యాయణస్య । అన్నాద్య -
మిత్యన్న - అద్యమ్ । హరామి । ఇతి । ఆహ । అన్నాద్యమిత్య -
న్న-అద్యమ్ । ఏవ । అస్య । హరతి । షడ్భిరితి షట్ - భిః । హ -
రతి । షట్ । వై । ఋతవః । ప్రజాపతినేతి ప్రజా-పతినా । ఏవ ।
అస్య । అన్నాద్యమిత్యన్న - అద్యమ్ । ఆదాయేత్యా-దాయ ।
ఋతవః । అస్మై । అను । ప్రేతి । యచ్ఛన్తి ॥ ౨౭ ॥ యః ।
జ్యేష్ఠబన్ధురితి జ్యేష్ఠ - బన్ధుః । అపభూత ఇత్యప - భూతః ।
స్యాత్ । తమ్ । స్థలే । అవసాయ్యేత్యవ-సాయ్య । బ్రహ్మౌదనమితి బ్ర -
హ్మ-ఓదనమ్ । చతుశ్శరావమితి చతుః-శరావమ్ । పక్త్వా । తస్మై ।
హోతవ్యాః । వర్ష్మ । వై । రాష్ట్రభృత ఇతి రాష్ట్ర-భృతః । వర్ష్మ ।
స్థలమ్ । వర్ష్మణా । ఏవ । ఏనమ్ । వర్ష్మ । సమానానామ్ । గమయతి ।
చతుశ్శరావ ఇతి చతుః-శరావః । భవతి । దిక్షు । ఏవ । ప్రతీతి । తి -
ష్ఠతి । క్షీరే । భవతి । రుచమ్ । ఏవ । అస్మిన్ । దధాతి । ఉదితి ।
హరతి । శృతత్వాయేతి శృత-త్వాయ । సర్పిష్వాన్ । భవతి । మే -
ధ్యత్వాయేతి మేధ్య-త్వాయ । చత్వారః । ఆర్షేయాః । ప్రేతి ।
అశ్నన్తి । దిశామ్ । ఏవ । జ్యోతిషి । జుహోతి ॥ ౨౮ ॥

గ్రామిణీ యునక్తి ధర్మస్య ఏవైనానన్నాద్యం యచ్ఛన్త్యే-
కాన్న పఞ్చాశచ్చ ॥ ౮ ॥

దేవికాః । నిరతి।వ్రపైత్ । ప్రజాకామ ఇతి ప్రజా-కామః । ఛన్దాగ్ంసి । వై।దేవికాః । ఛన్దాగ్ంసి । ఇవ।ఖలు।వై । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ఛన్దోభిరితి ఛన్దః-భిః । ఏవ।అస్మై । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః। ప్రేతి । జనయతి । ప్రథమమ్ । ధాతారమ్ । కరోతి।మిథునీ। ఏవ। తేన । కరోతి । అన్వితి । ఏవ।అస్మై । అనుమతి రిత్యను - మతిః । మన్యతే । రాతే । రాకా । ప్రేతి । సినీవాలీ । జనయతి । ప్రజాస్వితి ప్ర-జాసు । ఏవ । ప్రజాతాస్వితి ప్ర-జాతాసు । కుహ్వా । వాచమ్ । దధాతి । ఏతాః । ఏవ । నిరితి । వపేత్ । పశుకామ ఇతి పశు-కామః । ఛన్దాగ్ంసి । వై । దేవికాః । ఛన్దాగ్ంసి॥౨౯॥ ఇవ । ఖలు । వై । పశవః । ఛన్దోభిరితి ఛన్దః-భిః । ఏవ । అస్మై । పశూన్ । ప్రేతి । జనయతి । ప్రథమమ్ । ధాతారమ్ । కరోతి । ప్రేతి । ఏవ । తేన । వాపయతి । అన్వితి । ఏవ। అస్మై । అనుమతిరిత్యను-మతిః । మన్యతే । రాతే।రాకా । ప్రేతి । సినీవాలీ । జనయతి । పశూన్ । ఏవ । ప్రజాతానితి ప్ర-జాతాన్ । కుహ్వా । ప్రతీతి । స్థాపయతి । ఏతాః । ఏవ । నిరితి । వపేత్ । గ్రామకామ ఇతి గ్రామ-కామః । ఛన్దాగ్ంసి । వై । దేవికాః । ఛన్దాగ్ంసి। ఇవ । ఖలు । వై । గ్రామః । ఛన్దోభిరితి ఛన్దః-భిః । ఏవ । అస్మై। గ్రామమ్ ॥ ౩౦ ॥ అవేతి । రున్ధే । మధ్యతః । ధాతారమ్ । కరోతి । మధ్యతః । ఏవ । ఏనమ్ । గ్రామస్య । దధాతి । ఏతాః । ఏవ । నిరితి । వపేత్ । జ్యోగామయావీతి జ్యోక్ - ఆమయావీ । ఛన్దా-

గ్ంసి । వై । దేవికాః । ఛన్దాగ్ంసి । ఖలు । వై । ఏతమ్ । అ-
భీతి । మన్యన్తే । యస్య । జ్యోక్ । ఆమయతి । ఛన్దోభిరితి ఛన్దః-
భిః । ఏవ । ఏనమ్ । అగదమ్ । కరోతి । మధ్యతః । ధాతారమ్ ।
కరోతి । మధ్యతః । వై । ఏతస్య । అక్లృప్తమ్ । యస్య । జ్యోక్ ।
ఆమయతి । మధ్యతః । ఏవ । అస్య । తేన । కల్పయతి । ఏతాః ।
ఏవ । నిరితి ॥ ౩౧ ॥ వపేత్ । యమ్ । యజ్ఞః । న । ఉపనమేది-
త్యుప-నమేత్ । ఛన్దాగ్ంసి । వై । దేవికాః । ఛన్దాగ్ంసి । ఖలు ।
వై । ఏతమ్ । న । ఉపేతి । నమన్తి । యమ్ । యజ్ఞః । న । ఉ-
పనమతీత్యుప-నమతి । ప్రథమమ్ । ధాతారమ్ । కరోతి । ముఖ-
తః । ఏవ । అస్మై । ఛన్దాగ్ంసి । దధాతి । ఉపేతి । ఏనమ్ । య-
జ్ఞః । నమతి । ఏతాః । ఏవ । నిరితి । వపేత్ । ఈజానః । ఛన్దా-
గ్ంసి । వై । దేవికాః । యాతయామానీతి యాత-యామాని ।
ఇవ । ఖలు । వై । ఏతస్య । ఛన్దాగ్ంసి । యః । ఈజానః । ఉ-
త్తమమిత్యుత్-తమమ్ । ధాతారమ్ । కరోతి ॥ ౩౨ ॥ ఉపరిష్టాత్ ।
ఏవ । అస్మై । ఛన్దాగ్ంసి । అయాతయామానీత్యయాత-యా-
మాని । అవేతి । రున్ధే । ఉపేతి । ఏనమ్ । ఉత్తర ఇత్యుత్-తరః ।
యజ్ఞః । నమతి । ఏతాః । ఏవ । నిరితి । వపేత్ । యమ్ । మేధా ।
న । ఉపనమేదిత్యుప-నమేత్ । ఛన్దాగ్ంసి । వై । దేవికాః । ఛ-
న్దాగ్ంసి । ఖలు । వై । ఏతమ్ । న । ఉపేతి । నమన్తి । యమ్ ।
మేధా । న । ఉపనమతీత్యుప-నమతి । ప్రథమమ్ । ధాతారమ్ ।

కరోతి । ముఖతః । ఏవ । అస్మై । ఛన్దాగ్ంసి । దధాతి । ఉపేతి ।
ఏనమ్ । మేధా । నమతి । ఏతాః । ఏవ । నిరితి । వపేత్ ॥ ౩౩ ॥ రు-
క్కామ ఇతి రుక్-కామః । ఛన్దాగ్ంసి । వై । దేవికాః । ఛన్దా-
గ్ంసి । ఇవ । ఖలు । వై । రుక్ । ఛన్దోభిరితి ఛన్దః-భిః । ఏవ ।
అస్మిన్న్ । రుచమ్ । దధాతి । క్షీరే । భవన్తి । రుచమ్ । ఏవ ।
అస్మిన్ । దధతి । మధ్యతః । ధాతారమ్ । కరోతి । మధ్యతః ।
ఏవ । ఏనమ్ । రుచః । దధాతి । గాయత్రీ । వై । అనుమతిరిత్య-
ను-మతిః । త్రిష్టుక్ । రాకా । జగతీ । సినీవాలీ । అనుష్టుబిత్య-
ను-స్తుప్ । కుహూః । ధాతా । వషట్కార ఇతి వషట్-కారః । పూర్వ-
పక్ష ఇతి పూర్వ-పక్షః । రాకా । అపరపక్ష ఇత్యపర-పక్షః । కుహూః । అ-
మావాస్యేత్యమా-వాస్యా । సినీవాలీ । పౌర్ణమాసీతి పౌర్ణ-మాసీ ।
అనుమతిరిత్యను-మతిః । చన్ద్రమాః । ధాతా । అష్టౌ ॥ ౩౪ ॥ వస-
వః । అష్టాక్షరేత్యష్టా-అక్షరా । గాయత్రీ । ఏకాదశ । రుద్రాః ।
ఏకాదశాక్షరేత్యేకాదశ-అక్షరా । త్రిష్టుప్ । ద్వాదశ । ఆదిత్యాః ।
ద్వాదశాక్షరేతి ద్వాదశ-అక్షరా । జగతీ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-
పతిః । అనుష్టుబిత్యను-స్తుప్ । ధాతా । వషట్కార ఇతి వషట్-
కారః । ఏతత్ । వై । దేవికాః । సర్వాణి । చ । ఛన్దాగ్ంసి । స-
ర్వాః । చ । దేవతాః । వషట్కార ఇతి వషట్-కారః । తాః ।
యత్ । సహ । సర్వాః । నిర్వపేదితి నిః-వపేత్ । ఈశ్వరాః । ఏ-
నమ్ । ప్రదహ ఇతి ప్ర-దహః । ద్వే ఇతి । ప్రథమే ఇతి । నిరు-

ప్యేతి నిః-ఉప్య । ధాతుః । తృతీయమ్ । నిరితి । వపేత్ । త-
థో ఇతి । ఏవ । ఉత్తరే ఇత్యుత్-తరే । నిరితి । వపేత్ । తథా ।
సనమ్ । న । ప్రేతి । దహన్తి । అథో ఇతి । యస్మై । కామాయ ।
నిరుప్యన్త ఇతి నిః-ఉప్యన్తే । తమ్ । ఏవ । ఆభిః । ఉపేతి । ఆ-
ప్నోతి ॥ ౩౫ ॥ పశుకామశ్ఛన్దాగ్ంసి వై దేవికాశ్ఛన్దాగ్ంసి గ్రా-
మం కల్పయత్యేతా ఏవ నిరుత్తమం ధాతారం కరోతి మైథా న-
మత్యేతా ఏవ నిర్వపేద్దహన్తి నవ చ ॥ ౯ ॥

వాస్తోః । పతే । ప్రతీతి । జానీహి । అస్మాన్ । స్వావేశ ఇతి
సు-ఆవేశః । అనమీవః । భవ । నః । యత్ । త్వా । ఈమహే ।
ప్రతీతి । తత్ । నః । జుషస్వ । శమ్ । నః । ఏధి । ద్విపదే ఇతి
ద్వి-పదే । శమ్ । చతుష్పద ఇతి చతుః - పదే । వాస్తోః । పతే ।
శగ్మయా । సగ్ంసదేతి సం-సదా । తే । సక్షీమహి । రణ్వయా ।
గాతుమత్యేతి గాతు-మత్యా । అవః । క్షేమే । ఉత । యోగే ।
వరమ్ । నః । యూయమ్ । పాత । స్వస్తిభిరితి స్వస్తి-భిః । సదా ।
నః । యత్ । సాయమ్ప్రాతరితి సాయం-ప్రాతః । అగ్నిహోత్రమి-
త్యగ్ని-హోత్రమ్ । జుహోతి । ఆహుతీష్టకా ఇత్యాహుతి - ఇష్ట-
కాః । ఏవ । తాః । ఉపేతి । ధత్తే ॥ ౩౬ ॥ యజమానః । అహోరా-
త్రాణీత్యహః-రాత్రాణి । వై । ఏతస్య । ఇష్టకాః । యః । ఆహితాగ్ని-
రిత్యాహిత-అగ్నిః । యత్ । సాయమ్ప్రాతరితి సాయం-ప్రాతః ।
జుహోతి । అహోరాత్రాణీత్యహః-రాత్రాణి । ఏవ । ఆప్త్వా । ఇష్ట-

కాః । కృత్వా । ఉపేతి । ధత్తే । దశ । సమానత్ర । జుహోతి । ద-
శాక్షరేతి దశ-అక్షరా । విరాడితి వి-రాట్ । విరాజమితి వి-రాజ-
మ్ । ఏవ । ఆప్త్వా । ఇష్టకామ్ । కృత్వా । ఉపేతి । ధత్తే । అథో ఇతి ।
విరాజీతి వి-రాజి । ఏవ । యజ్ఞమ్ । ఆప్నోతి । చిత్యశ్చిత్య ఇతి చిత్యః-
చిత్యః । అస్య । భవతి । తస్మాత్ । యత్ర । దశ । ఉషిత్వా । ప్ర-
యాతీతి ప్ర-యాతి । తత్ । యజ్ఞవాస్త్వితి యజ్ఞ-వాస్తు । అవా-
స్తు । ఏవ । తత్ । యత్ । తతః । అర్వాచీనమ్ ॥ 32 ॥ రుద్రః । ఖలు ।
వై । వాస్తోష్పతిరితి వాస్తోః - పతిః । యత్ । అహుత్వా । వా-
స్తోష్పతీయమితి వాస్తోః - పతీయమ్ । ప్రయాయాదితి ప్ర-
యాయాత్ । రుద్రః । ఏనమ్ । భూత్వా । అగ్నిః । అనూత్థాయేత్యను-
ఉత్థాయ । హన్యాత్ । వాస్తోష్పతీయమితి వాస్తోః - పతీయమ్ ।
జుహోతి । భాగధేయేనేతి భాగ-ధేయేన । ఏవ । ఏనమ్ । శమ-
యతి । న । ఆర్తిమ్ । ఏతి । ఋచ్ఛతి । యజమానః । యత్ । యు-
క్తే । జుహుయాత్ । యథా । ప్రయాత ఇతి ప్ర-యాతే ।
వాస్తౌ । ఆహుతిమిత్యా - హుతిమ్ । జుహోతి । తాదృక్ ।
ఏవ । తత్ । యత్ । అయుక్తే । జుహుయాత్ । యథా ।
క్షేమే । ఆహుతిమిత్యా-హుతిమ్ । జుహోతి । తాదృక్ । ఏవ ।
తత్ । అహుతమ్ । అస్య । వాస్తోష్పతీయమితి వాస్తోః-పతీయమ్ । స్యా-
త్ ॥ 3౮ ॥ దక్షిణః । యుక్తః । భవతి । సవ్యః । అయుక్తః । అథ ।
వాస్తోష్పతీయమితి వాస్తోః-పతీయమ్ । జుహోతి । ఉభయమ్ । ఏవ ।

ఽర్కః । అపరివర్గమిత్యపరి-వర్గమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । శమయతి । య-
త్ । ఏకయా । జుహుయాత్ । దర్విహోమమితి దర్వి-హో -
మమ్ । కుర్యాత్ । పురోనువాక్యామితి పురః - అనువాక్యామ్ ।
ఽనూచ్యేత్యను - ఉచ్య । యాజ్యయా । జుహోతి । సదేవత్వా-
యేతి సదేవ - త్వాయ । యత్ । హుతే । ఆదధ్యాదిత్యా - ద-
ధ్యాత్ । రుద్రమ్ । గృహాన్ । అన్వారోహయేదిత్యను - ఆరోహ-
యేత్ । యత్ । అవక్షాణానీత్యవ - క్షాణాని । అసమ్ప్రక్షాప్యే -
త్యసం - ప్రక్షాప్య । ప్రయాయాదితి ప్ర-యాయాత్ । యథా ।
యజ్ఞవైశసమితి యజ్ఞ - వైశసమ్ । వా । ఆదహనమిత్యా - దహ -
నమ్ । వా । తాదృక్ । ఏవ । తత్ । అయమ్ । తే । యోనిః । ఋ-
త్వియః । ఇతి । అరణ్యోః । సమారోహయతీతి సం -
ఆరోహయతి ॥ ౩౯ ॥ ఏషః । వై । అగ్నేః । యోనిః । స్వే ।
ఏవ । ఏనమ్ । యోనౌ । సమారోహయతీతి సం - ఆరోహయతి ।
అథో ఇతి । ఖలు । ఆహుః । యత్ । అరణ్యోః । సమారూఢ ఇతి సం-
ఆరూఢః । నశ్యేత్ । ఉదితి । అస్య । అగ్నిః । సీదేత్ । పునరాధేయ ఇతి
పునః-ఆధేయః । స్యాత్ । ఇతి । యా । తే । అగ్నే । యజ్ఞియా । త-
నూః । తయా । ఏహి । ఇతి । ఆరోహ । ఇతి । ఆత్మన్ । సమారోహ-
యత ఇతి సం-ఆరోహయతే । యజమానః । వై । అగ్నేః । యోనిః ।
స్వాయామ్ । ఏవ । ఏనమ్ । యోన్యామ్ । సమారోహయత ఇతి సం-

ఆరోహయతె ॥ ౪౦ ॥ ధత్తైఽర్వాచీనగ్ం స్యాథ్సమారోహయత్తి పఞ్చచత్వారిగ్ం శచ్చ ॥ ౧౦ ॥

త్వమ్। అగ్నె । బృహత్ । వయః । దధాసి । దైవ। దాశుషే। కవిః । గృహపతిరితి గృహ-పతిః । యువా। హవ్యవాడితి హవ్య-వాట్ । అగ్నిః। అజరః । పితా । నః। విభురితి వి-భుః। విభావేతి వి-భావా । సుదృశీక ఇతి సు-దృశీకః। అస్మె ఇతి। సుగార్హపత్యా ఇతి సు - గార్హపత్యాః । సమితి । ఇషః। దిదీహి । అస్మద్రియగిత్య-స్మ-ద్రియక్ । సమితి। మిమీహి । శ్రవాగ్ంసి । త్వమ్। చ। సోమ । నః। వశః । జీవాతుమ్। న। మర్తామహై। ప్రియస్తోత్ర ఇతి ప్రియ-స్తోత్రః। వనస్పతిః । బ్రహ్మా। దైవానామ్ । పదవీరితి పద-వీః। కవీనామ్। ఋషిః। విప్రాణామ్। మహిషః । మృగాణామ్ । శ్యేనః। గృధ్రాణామ్ । స్వ-ధితిరితి స్వ-ధితిః । వనానామ్। సోమః ॥ ౪౧ ॥ పవిత్రమ్ । అతీతి । ఏతి। రేభన్ । ఏతి। విశ్వదేవమితి విశ్వ-దైవమ్। సత్పతిమితి సత్-పతిమ్ । సూక్తైరితి సు-ఉక్తైః। అద్య । వృణీమహై । సత్యసవమితి సత్య-సవమ్ । సవితారమ్ । ఏతి। సత్యేన। రజసా। వర్తమానః। నివేశ-యన్నితి ని-వేశయన్ । అమృతమ్ । మర్త్యమ్ । చ। హిరణ్యయే-న । సవితా । రథేన। ఏతి । దైవః । యాతి । భువనా । విపశ్య-న్నితి వి-పశ్యన్ । యథా । నః । అదితిః । కరత్ । పశ్వే । నృ-భ్య ఇతి నృ-భ్యః । యథా । గవే । యథా । తోకాయ । రుద్రియమ్ । మా । నః । తోకె । తనయె । మా । నః । ఆయు-

షి । మా । నః । గోషు । మా ॥ రత ॥ నః । అశ్వేషు । రీరిషః । వీరాన్ । మా । నః । రుద్ర । భామితః । వధీః । హవిష్మన్తః । నమసా । విధేమ । తే । ఉక్షప్రుత ఇత్యుక్ష-ప్రుతః । న । వయః । రక్షమాణాః । వావదతః । అభ్రియస్య । ఇవ । ఘోషాః । గిరిభ్రజ ఇతి గిరి-భ్రజః । న । ఊర్మయః । మదన్తః । బృహస్పతిమ్ । అభీతి । అర్కాః । అనావన్ । హర్గ్ంసైః । ఇవ । సఖిభిరితి సఖి-భిః । వావదద్భిరితి వావదత్-భిః । అశ్మన్మయానీత్యశ్మన్-మయాని । నహనా । వ్యస్యన్నితి వి-అస్యన్ । బృహస్పతిః । అభికనిక్రదదిత్యభి-కనిక్రదత్ । గాః । ఉత । ప్రేతి । అస్తౌత్ । ఉదితి । చ । విద్వాన్ । అగాయత్ । ఏతి । ఇన్ద్ర । సానసిమ్ । రయిమ్ ॥ ౪౩ ॥ సజిత్వానమితి స-జిత్వానమ్ । సదాసహమితి సదా-సహమ్ । వర్షిష్ఠమ్ । ఊతయే । భర । ప్రేతి । ప్రసాహిషే । పురుహూతేతి పురు-హూత । శత్రూన్ । జ్యేష్ఠః । తే । శుష్మః । ఇహ । రాతిః । అస్తు । ఇన్ద్ర । ఏతి । భర । దక్షిణేన । వసూని । పతిః । సిన్ధూనామ్ । అసి । రేవతీనామ్ । త్వమ్ । సుతస్య । పీతయే । సద్యః । వృద్ధః । అజాయథాః । ఇన్ద్ర । జ్యైష్ఠ్యాయ । సుక్రతో ఇతి సుక్రతో । భువః । త్వమ్ । ఇన్ద్ర । బ్రహ్మణా । మహాన్ । భువః । విశ్వేషు । సవనేషు । యజ్ఞియః । భువః । నౄన్ । చ్యౌత్నః । విశ్వస్మిన్ । భరే । జ్యేష్ఠః । చ । మన్త్రః ॥ ౪౪ ॥ విశ్వచర్షణ ఇతి విశ్వ-చర్షణే । మితస్య । చర్షణీధృత ఇతి చర్షణి-ధృతః ।

శ్రవః । దేవస్య । సానసిమ్ । సత్యమ్ । చిత్రశ్రవస్తమమితి చిత్ర-
శ్రవః-తమమ్ । మిత్రః । జనాన్ । యాతయతి । ప్రజానన్నితి ప్ర-
జానన్ । మిత్రః । దాధార । పృథివీమ్ । ఉత । ద్యామ్ । మిత్రః ।
కృష్టీః । అనిమిషేత్యని-మిషా । అభి । చష్టే । సత్యాయ । హ-
వ్యమ్ । ఘృతవదితి ఘృత-వత్ । విధేమ । ప్ర । సః । మిత్ర ।
మర్తః । అస్తు । ప్రయస్వాన్ । యః । తే । ఆదిత్య । శిక్షతి । వ్ర-
తేన । న । హన్యతే । న । జీయతే । త్వోతః । న । ఏనమ్ । అంహః । అ-
శ్నోతి । అన్తితః । న । దూరాత్ । యత్ ॥ ౪౭ ॥ చిత్ । హి ।
తే । విశః । యథా । ప్ర । దేవ । వరుణ । వ్రతమ్ । మినీమసి ।
ద్యవిద్యవీతి ద్యవి-ద్యవి । యత్ । కిమ్ । చ । ఇదమ్ । వరుణ ।
దైవ్యే । జనే । అభిద్రోహమిత్యభి-ద్రోహమ్ । మనుష్యాః । చరా-
మసి । అచిత్తీ । యత్ । తవ । ధర్మా । యుయోపిమ । మా ।
నః । తస్మాత్ । ఏనసః । దేవ । రీరిషః । కితవాసః । యత్ । రిరి-
పుః । న । దీవి । యత్ । వా । ఘ । సత్యమ్ । ఉత । యత్ । న ।
విద్మ । సర్వా । తా । వి । స్య । శిథిరా । ఇవ । దేవ । అథ ।
తే । స్యామ । వరుణ । ప్రియాసః ॥ ౪౮ ॥ సోమో గోష్ఠు మా రయిం
మన్నో యచ్ఛిథిరా సప్త చ ॥ ౧౧ ॥

వి వా ఆ హ్వాయో ఇమే వై చిత్తం చాగ్నిర్భూతానాం దే-
వా హ అభ్యాత్తానాన్మృత్యాషాఢాప్రి కామాయ్య దేవిత్రా వాస్తో-
ష్పతే త్వమగ్నే బృహదేకాదశ ॥ ౧౧ ॥

వి వా ఏతస్యేత్యాహ మృత్యుర్గ్గిన్న రోఽవరుద్ధే మధ్యత-
స్త్వమగ్నే బృహద్వట్చత్వారిగ్ం శత్ ॥ ౪౭ ॥
వి వా ఏతస్య ప్రియాసః ॥
హరిః ఓం తత్సత్ ॥

—*పఞ్చమప్రశ్నప్రారమ్భః*—

హరిః ఓమ్॥ పూర్ణా । పశ్చాత్ । ఉత । పూర్ణా । పురస్తాత్ । ఉదితి । మధ్యతః । పౌర్ణమాసీతి పౌర్ణ-మాసీ । జిగాయ । తస్యామ్ । దేవాః । అధీతి । సంవసన్త ఇతి సం-వసన్తః । ఉత్తమ ఇత్యుత్-తమే । నాకే । ఇహ । మాదయన్తామ్ । యత్ । తే । దేవాః । అదధుః । భాగధేయమితి భాగ-ధేయమ్ । అమావాస్యే ఇత్యమా-వాస్యే । సంవసన్త ఇతి సం-వసన్తః । మహిత్వేతి మహి-త్వా । సా । నః । యజ్ఞమ్ । పిపృహి । విశ్వవార ఇతి విశ్వ-వారే । రయి-మ్ । నః । ధేహి । సుభగ ఇతి సు-భగే । సువీరమితి సు-వీరమ్ । ని-వేశనీతి ని-వేశనీ । సఙ్గమనీతి సం-గమనీ । వసూనామ్ । విశ్వా । రూ-పాణి । వసూని । ఆవేశయన్తీత్యా-వేశయన్తీ । సహస్రపోషమితి సహస్ర-పోషమ్ । సుభగేతి సు-భగా । రరాణా । సా । నః । ఏతి । గన్ । వర్చసా ॥ ౧ ॥ సంవిదానేతి సం-విదానా । అగ్నీషోమా వి-త్యగ్నీ-సోమా । ప్రథమా । వీర్యేణ । వసూన్ । రుద్రాన్ । ఆదిత్యాన్ ।

ఇహ । జిన్వతమ్ । ప్రాధ్యమ్ । హి । పౌర్ణమాసమితి పౌర్ణ-మా-
సమ్ । జుషేథామ్ । బ్రహ్మణా । వృద్ధౌ । సుకృతేనేతి సు-కృతేన ।
సాతౌ । అథ । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ । సహవీరామితి సహ-
వీరామ్ । రయిమ్ । నీతి । యచ్ఛతమ్ । ఆదిత్యాః । చ । అఙ్గిరసః । చ ।
అగ్నీన్ । ఏతి । అదధత । తే । దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ-పూర్ణ-
మాసౌ । ప్రేతి । ఐప్సన్ । తేషామ్ । అఙ్గిరసామ్ । నిరుప్తమితి
నిః-ఉప్తమ్ । హవిః । ఆసీత్ । అథ । ఆదిత్యాః । ఏతౌ । హోమౌ ।
అపశ్యన్ । తౌ । అజుహవుః । తతః । వై । తే । దర్శపూర్ణ-
మాసావితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ ॥ ౩ ॥ పూర్వౌ । ఏతి । అలభన్త । ద-
ర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ । ఆలభమాన ఇత్యా-లభ-
మానః । ఏతౌ । హోమౌ । పురస్తాత్ । జుహుయాత్ । సాక్షాదితి స-
అక్షాత్ । ఏవ । దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ ।
ఏతి । లభతే । బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి ।
సః । తు । వై । దర్శపూర్ణమాసావితి దర్శ-పూర్ణమాసౌ । ఏతి ।
లభేత । యః । ఏనయోః । అనులోమమిత్యను-లోమమ్ । చ । ప్రతి-
లోమమితి ప్రతి-లోమమ్ । చ । విద్యాత్ । ఇతి । అమావాస్యాయా
ఇత్యమా-వాస్యాయాః । ఊర్ధ్వమ్ । తత్ । అనులోమమిత్యను-లో-
మమ్ । పౌర్ణమాస్యా ఇతి పౌర్ణ-మాస్యై । ప్రతీచీనమ్ । తత్ । ప్రతి-
లోమమితి ప్రతి-లోమమ్ । యత్ । పౌర్ణమాసీమితి పౌర్ణ-మాసీమ్ ।
పూర్వామ్ । ఆలభేతేత్యా-లభేత । ప్రతిలోమమితి ప్రతి-లోమమ్ ।

ఏనా । ఏతి । లభేత । అముమ్ । అపక్షీయమాణమిత్యప-క్షీయమాణమ్ ।
అను । అపేతి ॥ ౩ ॥ క్షీయేత । సారస్వతౌ । హోమౌ ।
పురస్తాత్ । జుహుయాత్ । అమావాస్యేత్యమా - వాస్యా ।
వై । సరస్వతీ । అనులోమమిత్యను-లోమమ్ । ఏవ । ఏనామ్ । ఏతి ।
లభతే । అముమ్ । ఆప్యాయమానమిత్యా - ప్యాయమా-
నమ్ । అను । ఏతి । ప్యాయతే । ఆగ్నావైష్ణవమిత్యాగ్నా-వైష్ణ-
వమ్ । ఏకాదశకపాలమిత్యేకాదశ - కపాలమ్ । పురస్తాత్ ।
నిరితి । వపేత్ । సరస్వత్యై । చరుమ్ । సరస్వతే । ద్వాదశకపాల-
మితి ద్వాదశ-కపాలమ్ । యత్ । ఆగ్నేయః । భవతి । అగ్నిః ।
వై । యజ్ఞముఖమితి యజ్ఞ - ముఖమ్ । యజ్ఞముఖమితి
యజ్ఞ-ముఖమ్ । ఏవ । ఋద్ధిమ్ । పురస్తాత్ । ధత్తే । యత్ । వైష్ణ-
వః । భవతి । యజ్ఞః । వై । విష్ణుః । యజ్ఞమ్ । ఏవ । ఆరభ్యేత్యా-రభ్య ।
ప్రేతి । తనుతే । సరస్వత్యై । చరుః । భవతి । సరస్వతే । ద్వాద-
శకపాల ఇతి ద్వాదశ-కపాలః । అమావాస్యేత్యమా-వాస్యా । వై । స-
రస్వతీ । పూర్ణమాస ఇతి పూర్ణ-మాసః । సరస్వాన్ । తౌ । ఏవ ।
సాక్షాదితి స-అక్షాత్ । ఏతి । రభతే । ఋధ్నోతి । ఆభ్యామ్ । ద్వా-
దశకపాల ఇతి ద్వాదశ-కపాలః । సరస్వతే । భవతి । మిథునత్వా-
యేతి మిథున-త్వాయ । ప్రజాత్యా ఇతి ప్ర-జాత్యై । మిథునౌ ।
గావౌ । దక్షిణా । సమృద్ధ్యా ఇతి సం-ఋద్ధ్యై ॥ ౪ ॥

వర్చస్వా వై తే దర్శపూర్ణమాసావప తను తై సరస్వత్యై ప-
ఞ్చవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧ ॥

ఋషయః । వై । ఇన్ద్రమ్ । ప్రత్యక్షమితి ప్రతి-అక్షమ్ । న । అపశ్యన్ । తమ్ । వసిష్ఠః । ప్రత్యక్షమితి ప్రతి-అక్షమ్ । అపశ్యత్ । సః । అబిభేత్ । బ్రాహ్మణమ్ । తే । వక్ష్యామి । యథా । త్వత్పురోహితా ఇతి త్వత్-పురోహితాః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ప్రజనిష్యన్త ఇతి ప్ర జనిష్యన్తే । అథ । మా । ఇతరేభ్యః । ఋషిభ్య ఇత్యృషి-భ్యః । మా । ప్రేతి । వోచః । ఇతి । తస్మై । ఏతాన్ । స్తోమభాగానితి స్తోమ-భాగాన్ । అబ్రవీత్ । తతః । వసిష్ఠపురోహితా ఇతి వసిష్ఠ-పురోహితాః । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ప్రేతి । అజాయన్త । తస్మాత్ । వాసిష్ఠః । బ్రహ్మా । కార్యః । ప్రేతి । ఏవ । జాయతే । రశ్మిః । అసి । క్షయాయ । త్వా । క్షయమ్ । జిన్వ । ఇతి ॥ ౨ ॥ ఆహ । దేవాః । వై । క్షయః । దేవేభ్యః । ఏవ । యజ్ఞమ్ । ప్రేతి । ఆహ । ప్రేతిరితి ప్ర-ఇతిః । అసి । ధర్మాయ । త్వా । ధర్మమ్ । జిన్వ । ఇతి । ఆహ । మనుష్యాః । వై । ధర్మః । మనుష్యేభ్యః । ఏవ । యజ్ఞమ్ । ప్రేతి । ఆహ । అన్వితిరిత్యను-ఇతిః । అసి । దివే । త్వా । దివమ్ । జిన్వ । ఇతి । ఆహ । ఏభ్యః । ఏవ । లోకేభ్యః । యజ్ఞమ్ । ప్రేతి । ఆహ । విష్టమ్భ ఇతి వి-స్తమ్భః । అసి । వృష్ట్యై । త్వా । వృష్టిమ్ । జిన్వ । ఇతి । ఆహ । వృష్టిమ్ । ఏవ । అవ । ఇతి ॥ ౩ ॥ రున్ధే । ప్రవేతి ప్ర-వా । అసి । అనువేత్యను-వా । అసి । ఇతి । ఆహ । మిథునత్వాయ । ఇతి

మిథున - త్వాయ । ఉశిక్ । అసి । వసుభ్య ఇతి వసు-భ్యః । త్వా । వసూన్ । జిన్వ । ఇతి । ఆహ । అష్టౌ । వసవః । ఏకాదశ । రుద్రాః । ద్వాదశ । ఆదిత్యాః । ఏతావన్తః । వై । దేవాః । తేభ్యః । ఏవ । యజ్ఞమ్ । ప్రేతి । ఆహ । ఓజః । అసి । పితృభ్య ఇతి పితృ-భ్యః । త్వా । పితౄన్ । జిన్వ । ఇతి । ఆహ । దేవాన్ । ఏవ । పితౄన్ । అను । సమితి । తనోతి । తన్తుః । అసి । ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-జాభ్యః । త్వా । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । జిన్వ ॥ ౮ ॥ ఇతి । ఆహ । పితౄన్ । ఏవ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । అను । సమితి । తనోతి । పృతనాషాట్ । అసి । పశుభ్య ఇతి పశు-భ్యః । త్వా । పశూన్ । జిన్వ । ఇతి । ఆహ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । ఏవ । పశూన్ । అను । సమితి । తనోతి । రేవత్ । అసి । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । త్వా । ఓషధీః । జిన్వ । ఇతి । ఆహ । ఓషధీషు । ఏవ । పశూన్ । ప్రతీతి । స్థాపయతి । అభిజిదిత్యభి-జిత్ । అసి । యుక్తగ్రావేతి యుక్త-గ్రావా । ఇన్ద్రాయ । త్వా । ఇన్ద్రమ్ । జిన్వ । ఇతి । ఆహ । అభిజిత్యా ఇత్యభి-జిత్యై । అధిపతిరిత్యధి-పతిః । అసి । ప్రాణాయేతి ప్ర-అనాయ । త్వా । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ ॥ ౯ ॥ జిన్వ । ఇతి । ఆహ । ప్రజాస్వితి ప్ర-జాసు । ఏవ । ప్రాణానితి ప్ర-అనాన్ । దధాతి । త్రివృదితి త్రి-వృత్ । అసి । ప్రవృదితి ప్ర-వృత్ । అసి । ఇతి । ఆహ । మిథునత్వాయేతి మిథున-త్వాయ । సగ్ంరోహ ఇతి సం-రోహః । అసి । నీరోహ ఇతి నిః-రోహః । అసి । ఇతి । ఆహ । ప్రజాత్యా ఇతి ప్ర-జాత్యై । వసుకః ।

అస్మై । పోషశ్రీరితి పోష-శ్రీః । అస్మై । వస్యష్టిః । అస్మై । ఇతి । అహ్నాం । ప్రతి-ష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై ॥ ౯ ॥ జిన్వత్యేవ ప్రజా జిన్వ ప్రాణం త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧ ॥

అగ్నినా । దేవేన । పృతనాః । జయామి । గాయత్రేణ । ఛన్దసా । త్రివృతేతి త్రి-వృతా । స్తోమేన । రథన్తరేణేతి రథం-తరేణ । సామ్నా । వషట్కారేణేతి వషట్-కారేణ । వజ్రేణ । పూర్వజానితి పూర్వ-జాన్ । భ్రాతృవ్యాన్ । అధరాన్ । పాదయామి । అవ । ఏనాన్ । బాధే । ప్రతీతి । ఏనాన్ । నుదే । అస్మిన్ । క్షయే । అస్మిన్ । భూమిలోక ఇతి భూమి-లోకే । యః । అస్మాన్ । ద్వేష్టి । యమ్ । చ । వయమ్ । ద్విష్మః । విష్ణోః । క్రమేణ । అతీతి । ఏనాన్ । కరోమి । ఇన్ద్రేణ । దేవేన । పృతనాః । జయామి । త్రైష్టుభేన । ఛన్దసా । పఞ్చదశేనేతి పఞ్చ-దశేన । స్తోమేన । బృహతా । సామ్నా । వషట్కారేణేతి వషట్-కారేణ । వజ్రేణ ॥ ౧౦ ॥ సహజానితి సహ-జాన్ । విశ్వేభిః । దేవేభిః । పృతనాః । జయామి । జాగతేన । ఛన్దసా । సప్తదశేనేతి సప్త-దశేన । స్తోమేన । వామదేవ్యేనేతి వామ-దేవ్యేన । సామ్నా । వషట్కారేణేతి వషట్-కారేణ । వజ్రేణ । అపరజానిత్యపర-జాన్ । ఇన్ద్రేణ । సయుజ ఇతి స-యుజః । వయమ్ । సాసహ్యామ । పృతన్యతః । ఘ్నన్తః । వృత్రాణి । అప్రతీతి । యత్ । తే । అగ్నే । తేజః । తేన । అహమ్ । తేజస్వీ । భూయాసమ్ । యత్ । తే । అగ్నే । వర్చః । తేన ।

అహమ్ । వర్చస్వీ । భూయాసమ్ । యత్ । తే । అగ్నే । హరః ।
తేన । అహమ్ । హరస్వీ । భూయాసమ్ ॥ ౧౧ ॥ బృహతా సామ్నా
వషట్కారేణ వజ్రేణ షట్చత్వారింశచ్చ ॥ 3 ॥

యే । దేవాః । యజ్ఞహన ఇతి యజ్ఞ-హనః । యజ్ఞముష ఇ-
తి యజ్ఞ-ముషః । పృథివ్యామ్ । అధీతి । ఆసతే । అగ్నిః । మా । తే-
భ్యః । రక్షతు । గచ్ఛేమ । సుకృత ఇతి సు-కృతః । వయమ్ । ఏతి ।
అగన్మ । మిత్రావరుణేతి మిత్రా-వరుణా । వరేణ్యా । రాత్రీణా-
మ్ । భాగః । యువయోః । యః । అస్తి । నాకమ్ । గృహ్ణానాః । సుకృ-
తస్యేతి సు-కృతస్య । లోకే । తృతీయే । పృష్ఠే । అధీతి । రోచనే ।
దివః । యే । దేవాః । యజ్ఞహన ఇతి యజ్ఞ-హనః । యజ్ఞముష ఇ-
తి యజ్ఞ-ముషః । అన్తరిక్షే । అధీతి । ఆసతే । వాయుః । మా । తే-
భ్యః । రక్షతు । గచ్ఛేమ । సుకృత ఇతి సు-కృతః । వయమ్ । యాః ।
తే । రాత్రీః । సవితః ॥ ౧౨ ॥ దేవయానీరితి దేవ - యానీః ।
అన్తరా । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । వియన్తీతి వి -
యన్తి । గృహైః । మా । సర్వైః । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । అను । అగ్నే ।
సువః । రుహాణాః । తరత । రజాంసి । యే । దేవాః । యజ్ఞహన
ఇతి యజ్ఞ-హనః । యజ్ఞముష ఇతి యజ్ఞ-ముషః । దివి । అధీతి । ఆ-
సతే । సూర్యః । మా । తేభ్యః । రక్షతు । గచ్ఛేమ ।
సుకృత ఇతి సు-కృతః । వయమ్ । యేన । ఇన్ద్రాయ । సమభర ఇతి
సం-అభరః । పయాంసి । ఉత్తమేనేత్యుత్-తమేన । హవిషా ।

జాతవేద ఇతి జాత-వేదః । తేన । అగ్నే । త్వమ్ । ఉత । వర్ధయ ।
ఇమమ్ । సజాతానామితి స-జాతానామ్ । శ్రైష్ఠ్యే । ఆ । ధేహి ।
ఏనమ్ । యజ్ఞహన ఇతి యజ్ఞ-హనః । వై । దేవాః । యజ్ఞముష ఇతి
యజ్ఞ-ముషః ॥ ౧౩ ॥ సన్తి । తే । ఏషు । లోకేషు । ఆసతే । ఆదదానా
ఇత్యా-దదానాః । విమథ్నానా ఇతి వి-మథ్నానాః । యః । దదాతి ।
యః । యజతే । తస్య । యే । దేవాః । యజ్ఞహన ఇతి యజ్ఞ-హనః । పృ-
థివ్యామ్ । అధి । ఆసతే । యే । అన్తరిక్షే । యే । దివి । ఇతి । ఆహ ।
ఇమాన్ । ఏవ । లోకాన్ । తీర్త్వా । సగృహా ఇతి స-గృహాః । సప-
శురితి స-పశుః । సువర్గమితి సువః-గమ్ । లోకమ్ । ఏతి । అప । వై ।
సోమేన । ఈజానాత్ । దేవతాః । చ । యజ్ఞః । చ । క్రామన్తి । ఆ-
గ్నేయమ్ । పఞ్చకపాలమితి పఞ్చ-కపాలమ్ । ఉదవసానీయమి-
త్యుత్-అవసానీయమ్ । నిః । వపేత్ । అగ్నిః । సర్వాః । దేవతాః ॥
౧౪ ॥ పాఙ్క్తః । యజ్ఞః । దేవతాః । చ । ఏవ । యజ్ఞమ్ । చ । అవ ।
రున్ద్ధే । గాయత్రః । వై । అగ్నిః । గాయత్రఛన్దా ఇతి గాయత్ర-ఛన్దాః ।
తమ్ । ఛన్దసా । వి । అర్ధయతి । యత్ । పఞ్చకపాలమితి పఞ్చ-కపా-
లమ్ । కరోతి । అష్టాకపాల ఇత్యష్టా-కపాలః । కార్యః । అష్టా-
క్షరేత్యష్టా-అక్షరా । గాయత్రీ । గాయత్రః । అగ్నిః । గాయత్ర-
ఛన్దా ఇతి గాయత్ర-ఛన్దాః । స్వేన । ఏవ । ఏనమ్ । ఛన్దసా । సమితి ।
అర్ధయతి । పఙ్క్త్యౌ । యాజ్యానువాక్యే ఇతి యాజ్యా-అనువా-
క్యే । భవతః । పాఙ్క్తః । యజ్ఞః । తేన । ఏవ । యజ్ఞాత్ । న ।

ప్రేతి ॥ ౧౫ ॥ సవితర్దేవా యజ్ఞముష్షస్సర్వా దైవత్వా శ్శ్రీచత్వారి-
గ్ంశచ్చ ॥ ౪ ॥

సూర్యః । మా । దేవః । దేవేభ్యః । పాతు । వాయుః । అన్తరి-
క్షాత్ । యజమానః । అగ్నిః । మా । పాతు । చక్షుషః । సక్ష । శూష ।
సవితః । విశ్వచర్షణ ఇతి విశ్వ-చర్షణే । ఏతేభిః । సోమ । నా-
మభిరితి నామ-భిః । విధేమ । తే । తేభిః । సోమ । నామభిరితి నామ-
భిః । విధేమ । తే । అహమ్ । పరస్తాత్ । అహమ్ । అవస్తాత్ । అ-
హమ్ । జ్యోతిషా । వీతి । తమః । వవార । యత్ । అన్తరిక్షమ్ । తత్ ।
ఉ । మే । పితా । అభూత్ । అహమ్ । సూర్యమ్ । ఉభయతః । దదర్శ ।
అహమ్ । భూయాసమ్ । ఉత్తమ ఇత్యుత్-తమః । సమానానామ్ ॥
౧౬ ॥ ఏతి । సముద్రాత్ । ఏతి । అన్తరిక్షాత్ । ప్రజాపతి రితి
ప్రజా-పతిః । ఉదధిమిత్యుద-ధిమ్ । చ్యావయాతి । ఇన్ద్రః । ప్రేతి ।
స్నౌతు । మరుతః । వర్షయన్తు । ఉదితి । నమ్భయ । పృథివీమ్ ।
భిన్ధి । ఇదమ్ । దివ్యమ్ । నభః । ఉద్నః । దివ్యస్య । నః । దేహి । ఈశా -
నః । వీతి । సృజ । దృతిమ్ । పశవః । వై । ఏతే । యత్ । ఆదిత్యః । ఏ-
షః । రుద్రః । యత్ । అగ్నిః । ఓషధీః । ప్రాస్యేతి ప్ర-అస్య । అగ్నౌ ।
ఆదిత్యమ్ । జుహోతి । రుద్రాత్ । ఏవ । పశూన్ । అన్తః । దధాతి ।
అథో ఇతి । ఓషధీషు । ఏవ । పశూన్ ॥ ౧౭ ॥ ప్రతీతి । స్థాపయతి ।
కవిః । యజ్ఞస్య । వీతి । తనోతి । పన్థామ్ । నాకస్య । పృష్ఠే । అధీతి ।
రోచనే । దివః । యేన । హవ్యమ్ । వహసి । యాసి । దూతః । ఇతః । ప్ర -

చేత్తా ఇతి ప్ర-చేత్తాః । అమృతః । సనీయాన్ । యాః । తే । విశ్వాః ।
సమిధ ఇతి సం-ఇధః । సన్తి । అగ్నౌ । యాః । పృథివ్యామ్ । బర్హిషి ।
సూర్యే । యాః । తాః । తే । గచ్ఛన్తు । ఆహుతిమిత్యా-హుతిమ్ । ఘృ-
తస్య । దేవాయత ఇతి దేవ-యతే । యజమానాయ । శర్మ । ఆశా-
సాన ఇత్యా-శాసానః । సువీర్యమితి సు-వీర్యమ్ । రాయః । పోషమ్ ।
స్వశ్వియమితి సు-అశ్వియమ్ । బృహస్పతినా । రాయా । స్వగా-
కృత ఇతి స్వగా-కృతః । మహ్యమ్ । యజమానాయ । తిష్ఠ ॥ ౧౭ ॥
సన్నూనాన్నామోషధీష్వేన ప్రశూన్మహ్యం యజమానాయైకంచ ॥ ౧౮ ॥

సమితి । త్వా । నహ్యామి । పయసా । ఘృతేన । సమితి । త్వా । న-
హ్యామి । అపః । ఓషధీభిరిత్యోషధి-భిః । సమితి । త్వా । నహ్యా-
మి । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । అహమ్ । అద్య । సా । దీక్షితా । సన-
నః । వాజమ్ । అస్మే ఇతి । ప్రేతి । ఏతు । బ్రహ్మణః । పత్నీ । వేదిమ్ ।
వర్ణేన । సీదతు । అథ । అహమ్ । అనుకామినీత్యను-కామినీ । స్వే ।
లోకే । విశై । ఇహ । సుప్రజస ఇతి సు-ప్రజసః । త్వా । వయమ్ ।
సుపత్నీరితి సు-పత్నీః । ఉపేతి । సేదిమ । అగ్నే । సపత్నదమ్భనమితి స-
పత్న-దమ్భనమ్ । అదబ్ధాసః । అదాభ్యమ్ । ఇమమ్ । వీతి । స్యామి ।
వరుణస్య । పాశమ్ ॥ ౧౯ ॥ యమ్ । అబధ్నీత । సవితా । సుకేత ఇతి
సు-కేతః । ధాతుః । చ । యోనౌ । సుకృతస్యేతి సు-కృతస్య । లోకే ।
స్యోనమ్ । మే । సహ । పత్యా । కరోమి । ప్రేతి । ఇహి । ఉదేహీత్యుత్-
ఏహి । ఋతస్య । వామీః । అన్వితి । అగ్నిః । తే । అగ్రమ్ । నయతు ।

అదితిః। మధ్యమ్ । దదతామ్।రుద్రావసృష్టేతి రుద్ర-అవసృష్టా ।
అస్తి।యువా । నామ।మా।మా । హిగ్ంసీః । వసుభ్య ఇతి వసు -
భ్యః।రుద్రేభ్యః । ఆదిత్యేభ్యః । విశ్వేభ్యః।వః।దేవేభ్యః । పన్నేజనీ-
రితి పత్ -నేజనీః।గృహ్ణామి । యజ్ఞాయ।వః।పన్నేజనీరితి పత్ -నేజనీః।
సాదయామి।విశ్వస్య।తే।విశ్వావత ఇతి విశ్వ-వతః। వృష్ణియావత
ఇతి వృష్ణియ-వతః ॥ ౨౦ ॥ తవ । అగ్నే।వామీః । అన్వితి । స -
న్దృశీతి సం-దృశి । విశ్వా।రేతాగ్ంసి।ధిషీయ । అగన్న్ । దేవాః ।
యజ్ఞః । నితి।దేవీః।దేవేభ్యః । యజ్ఞమ్ । అశిషన్న్ । అస్మిన్న్ ।
సున్వతి । యజమానే । ఆశిష ఇత్యా-శిషః।స్వాహాకృతా ఇతి స్వా-
హా-కృతాః । సముద్రేష్ఠా ఇతి సముద్రే-స్థాః। గన్ధర్వమ్ । ఏతి ।
తిష్ఠత । అను।వాతస్య । పత్మన్న్ । ఇడః । ఈడితాః ॥ ౨౧ ॥

పాశం వృష్ణియావతస్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౬ ॥

వషట్కార ఇతి వషట్-కారః । వై । గాయత్రియై । శి-
రః । అచ్ఛినత్ । తస్యై । రసః।పరేతి । అపతత్ । సః । పృ-
థివీమ్ । ప్రేతి।అవిశత్ । సః।ఖదిరః । అభవత్ । యస్య ।ఖాదిరః।
స్రువః । భవతి । ఛన్దసామ్ । ఏవ । రసేన।అవేతి।ద్యతి।సరసా ఇ-
తి స-రసాః । అస్య । ఆహుతయ ఇత్యా-హుతయః । భవన్తి ।
తృతీయస్యామ్ । ఇతః । దివి । సోమః । ఆసీత్ । తమ్ । గాయ-
త్రీ । ఏతి । అహరత్ । తస్య । పర్ణమ్ । అచ్ఛిద్యత । తత్ ।ప-
ర్ణః । అభవత్ । తత్ ।పర్ణస్య । పర్ణత్వమితి పర్ణ-త్వమ్ । యస్య ।

పర్ణమయీతి పర్ణ-మయీ । జుహూః ॥ ౨౨ ॥ భవతి । ప్రామ్యాః । అస్య । ఆహుతయ ఇత్యా-హుతయః । భవన్తి । జుషన్తే । అస్య । దేవాః । ఆహుతీరిత్యా-హుతీః । దేవాః । వై । బ్రహ్మణ్ । అవ-దన్త । తత్ । పర్ణః । ఉపేతి । అశృణోత్ । సుశ్రవా ఇతి సు-శ్రవాః । వై । నామ । యస్య । పర్ణమయీతి పర్ణ - మయీ । జు-హూః । భవతి । న । పాపమ్ । శ్లోకమ్ । శృణోతి । బ్రహ్మ । వై । పర్ణః । విట్ । మరుతః । అన్నమ్ । విట్ । మారుతః । అశ్వత్థః । యస్య । పర్ణమయీతి పర్ణ - మయీ । జుహూః । భవతి । ఆశ్వత్థీ । ఉపభృదిత్యుప - భృత్ । బ్రహ్మణా । ఏవ । అన్నమ్ । అవేతి । రున్ధే । అథో ఇతి । బ్రహ్మ ॥ ౨౩ ॥ ఏవ । విశి । అధీతి । ఊహతి । రాష్ట్రమ్ । వై । పర్ణః । విట్ । అశ్వత్థః । యత్ । పర్ణమయీతి పర్ణ - మయీ । జుహూః । భవతి । ఆశ్వ-త్థీ । ఉపభృదిత్యుప - భృత్ । రాష్ట్రమ్ । ఏవ । విశి । అధీతి । ఊహతి । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । వై । అజుహోత్ । సా । యత్ర । ఆహుతిరిత్యా-హుతిః । ప్రత్యతిష్ఠదితి ప్రతి-అతిష్ఠత్ । తతః । వికఙ్కత ఇతి వి-కఙ్కతః । ఉదితి । అతిష్ఠత్ । తతః । ప్ర-జా ఇతి ప్ర-జాః । అసృజత । యస్య । వైకఙ్కతీ । ధ్రువా । భ-వతి । ప్రతీతి । ఏవ । అస్య । ఆహుతయ ఇత్యా-హుతయః । తి-ష్ఠన్తి । అథో ఇతి । ప్రేతి । ఏవ । జాయతే । ఏతత్ । వై । సు్వచామ్ । రూపమ్ । యస్య । ఏవగ్ంరూపా ఇత్యేవం-రూపాః ।

స్రుచః । భవన్తి । సర్వాణి । ఏవ । ఏనమ్ । రూపాణి । పశూనామ్ ।
ఉపేతి । తిష్ఠన్తి । న । అస్య । అపరూప మిత్యప-రూపమ్ । ఆత్మన్ ।
జాయతే ॥ ౨౮॥ జుహూరథో బ్రహ్మ స్రుచాగ్ం సప్తదశ చ ॥ ౭ ॥

ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ - గృహీతః । అసి । ప్ర-
జాపతయ ఇతి ప్రజా-పతయే । త్వా । జ్యోతిష్మతే । జ్యోతిష్మన్తమ్ ।
గృహ్ణామి । దక్షాయ । దక్షవృధ ఇతి దక్ష-వృధే । రాతమ్ । దేవే-
భ్యః । అగ్నిజిహ్వేభ్య ఇత్యగ్ని-జిహ్వేభ్యః । త్వా । ఋతాయు-
భ్య ఇత్యృతాయు-భ్యః । ఇన్ద్రజ్యేష్ఠేభ్య ఇతీన్ద్ర-జ్యేష్ఠేభ్యః । వ-
రుణరాజభ్య ఇతి వరుణరాజ-భ్యః । వాతాపిభ్య ఇతి వాతాపి-
భ్యః । పర్జన్యాత్మభ్య ఇతి పర్జన్యాత్మ-భ్యః । దివే । త్వా । అన్త-
రిక్షాయ । త్వా । పృథివ్యై । త్వా । అపేతి । ఇన్ద్ర । ద్విషతః । మనః ।
అపేతి । జిజ్యాసతః । జహి । అపేతి । యః । నః । అరాతీయతి । త-
మ్ । జహి । ప్రాణాయేతి ప్ర-అనాయ । త్వా । అపానాయేత్య-
ప-అనాయ । త్వా । వ్యానాయేతి వి-అనాయ । త్వా । సతే । త్వా ।
అసతే । త్వా । అద్భ్య ఇత్యత్ - భ్యః । త్వా । ఓషధీభ్య ఇత్యోష-
ధి-భ్యః । విశ్వేభ్యః । త్వా । భూతేభ్యః । యతః । ప్రజా ఇతి ప్ర-
జాః । అక్షుద్రాః । అజాయన్త । తస్మై । త్వా । ప్రజాపతయ ఇతి
ప్రజా-పతయే । విభూదావ్న ఇతి విభు-దావ్నే । జ్యోతిష్మతే ।
జ్యోతిష్మన్తమ్ । జుహోమి ॥ ౨౯ ॥ ఓషధీభ్యశ్చతుర్దశ చ ॥ ౮ ॥

యామ్ । వై । అధ్వర్యుః । చ । యజమానః । చ । దేవతామ్ ।

అన్తరిత ఇత్యన్తః-ఇతః । తస్మై।ఏతి । వ్రశ్చైత్తై ఇతి । ప్రా-
జాపత్యమితి ప్రాజా-పత్యమ్ । దధిగ్రహమితి దధి-గ్రహమ్ । గృ-
హ్ణీయాత్ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । సర్వాః । దేవతాః । దే-
వతాభ్యః । ఏవ।నీతి । పృశ్నావాత్తై ఇతి । జ్యేష్ఠః।వై । ఏషః।గ్ర-
హాణామ్ । యస్య।ఏషః । గృహ్యతే । జ్యైష్ఠ్యమ్ । ఏవ।గచ్ఛతి ।
సర్వాసామ్ । వై ।ఏతత్ । దేవతానామ్ । రూపమ్ । యత్।ఏషః ।
గ్రహః । యస్య।ఏషః । గృహ్యతే । సర్వాణి।ఏవ। ఏనమ్।రూపా-
ణి । పశూనామ్ । ఉపేతి । తిష్ఠన్తి । ఉపయామగృహీత ఇత్యుప-
యామ-గృహీతః ॥ ౨౬ ॥ అసి।ప్రజాపతయ ఇతి ప్రజా-పతయే।
త్వా।జ్యోతిష్మతే । జ్యోతిష్మన్తమ్ । గృహ్ణామి । ఇతి।ఆహ । జ్యో-
తిః । ఏవ।ఏనమ్ । సమానానామ్ । కరోతి । అగ్నిజిహ్వేభ్య ఇ-
త్యగ్ని-జిహ్వేభ్యః । త్వా।ఋతాయుభ్య ఇత్యృతాయు - భ్యః ।
ఇతి । ఆహ । ఏతావతీః । వై ।దేవతాః । తాభ్యః । ఏవ । ఏనమ్ ।
సర్వాభ్యః । గృహ్ణాతి । అపేతి । ఇన్ద్ర । వృత్రతః । మనః । ఇ-
తి । ఆహ । భ్రాతృవ్యాపనుత్త్యా ఇతి భ్రాతృవ్య - అపనుత్త్యై ।
ప్రాణాయేతి ప్ర - అనాయ । త్వా । అపానాయేత్యప -
అనాయ । త్వా । ఇతి । ఆహ।ప్రాణానితి ప్ర - అనాన్ । ఏవ ।
యజమానే । దధాతి । తస్మై । త్వా । ప్రజాపతయ ఇతి ప్ర-
జా-పతయే । విభూదావ్న ఇతి విభు - దావ్నే । జ్యో-
తిష్మతే । జ్యోతిష్మన్తమ్ । జుహోమి ॥ ౨౭ ॥ ఇతి । ఆహ ।

ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । సర్వాః । దేవతాః । సర్వాభ్యః । ఏవ । ఏనమ్ । దేవతాభ్యః । జుహోతి । ఆజ్యగ్రహమిత్యాజ్య-గ్రహమ్ । గృహ్ణీయాత్ । తేజస్కామస్యేతి తేజః-కామస్య । తేజః । వై । ఆజ్యమ్ । తేజస్వీ । ఏవ । భవతి । సోమగ్రహమితి సోమ-గ్రహమ్ । గృహ్ణీయాత్ । బ్రహ్మవర్చసకామస్యేతి బ్రహ్మవర్చస-కామస్య । బ్రహ్మవర్చసమితి బ్రహ్మ-వర్చసమ్ । వై । సోమః । బ్రహ్మవర్చసీతి బ్రహ్మ-వర్చసీ । ఏవ । భవతి । దధిగ్రహమితి దధి-గ్రహమ్ । గృహ్ణీయాత్ । పశుకామస్యేతి పశు-కామస్య । ఊర్క్ । వై । దధి । ఊర్క్ । పశవః । ఊర్జా । ఏవ । అస్మై । ఊర్జమ్ । పశూన్ । అవేతి । రున్ధే ॥ ౨౭ ॥ ఉపయామగృహీతో జుహోమి త్రిచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౯ ॥

త్వే ఇతి । క్రతుమ్ । అపీతి । వృఞ్జన్తి । విశ్వే । ద్విః । యత్ । ఏతే । త్రిః । భవన్తి । ఊమాః । స్వాదోః । స్వాదీయః । స్వాదునా । సృజ । సమ్ । అతః । ఊ । స్వితి । మధు । మధునా । అభీతి । యోధి । ఉపయామగృహీత ఇత్యుపయామ-గృహీతః । అసి । ప్రజాపతయే ఇతి ప్రజా-పతయే । త్వా । జుష్టమ్ । గృహ్ణామి । ఏషః । తే । యోనిః । ప్రజాపతయ ఇతి ప్రజా-పతయే । త్వా । ప్రాణగ్రహానితి ప్రాణ-గ్రహాన్ । గృహ్ణాతి । ఏతావత్ । వై । అస్తి । యావత్ । ఏతే । గ్రహాః । స్తోమాః । ఛన్దాగ్ంసి । పృష్ఠాని । దిశః । యావత్ । ఏవ । అస్తి । తత్ ॥ ౨౮ ॥ అవేతి । రున్ధే । జ్యేష్ఠాః ।

వై । ఏతామ్ । బ్రాహ్మణాః । పురా । విదామ్ । అక్రన్ । తస్మా-త్ । తేషామ్ । సర్వాః । దిశః । అభిజితా ఇత్యభి-జితాః । అ-భూవన్ । యస్య । ఏతే । గృహ్యన్తే । జ్యైష్ఠ్యమ్ । ఏవ । గ-చ్ఛతి । అభీతి । దిశః । జయతి । పఞ్చ । గృహ్యన్తే । పఞ్చ । దిశః । సర్వాసు । ఏవ । దిక్షు । ఋధ్నువన్తి । నవనవేతి నవ-నవ । గృ-హ్యన్తే । నవ । వై । పురుషే । ప్రాణా ఇతి ప్ర-అనాః । ప్రాణానితి ప్ర-అనాన్ । ఏవ । యజమానేషు । దధతి । ప్రాయణీయ ఇతి ప్ర-అయనీయే । చ । ఉదయనీయ ఇత్యుత్-అయనీయే । చ । గృహ్యన్తే । ప్రాణా ఇతి ప్ర-అనాః । వై । ప్రాణగ్రహా ఇతి ప్రాణ-గ్రహాః ॥ ౩౦ ॥

ప్రాణైరితి ప్ర-అనైః । ఏవ । ప్రయన్తీతి ప్ర-యన్తి । ప్రాణై-రితి ప్ర-అనైః । ఉదితి । యన్తి । దశమే । అహన్ । గృహ్యన్తే । ప్రాణా ఇతి ప్ర-అనాః । వై । ప్రాణగ్రహా ఇతి ప్రాణ-గ్రహాః । ప్రా-ణేభ్య ఇతి ప్ర-అనేభ్యః । ఖలు । వై । ఏతత్ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । యన్తి । యత్ । వామదేవ్యమితి వామ-దేవ్యమ్ । యోనేః । చ్య-వతే । దశమే । అహన్ । వామదేవ్యమితి వామ-దేవ్యమ్ । యోనేః । చ్యవతే । యత్ । దశమే । అహన్ । గృహ్యన్తే । ప్రాణేభ్య ఇతి ప్ర-అనేభ్యః । ఏవ । తత్ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । న । యన్తి ॥ ౩౧ ॥

తత్ప్రాణగ్రహాస్సప్తత్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౦ ॥

ప్రేతి । దేవమ్ । దేవ్యా । ధియా । భరత । జాతవేదసమితి జా-త-వేదసమ్ । హవ్యా । నః । వక్షత్ । ఆనుషక్ । అయమ్ । ఉ । స్యః ।

ప్రేతి । దేవయురితి దేవ-యుః । హోతా । యజ్ఞాయ । నీయతే । రథః । న । యోః । అభీవృత ఇత్యభి-వృతః । ఘృణీవాన్ । చేతతి । త్మనా । అయమ్ । అగ్నిః । ఉరుష్యతి । అమృతాత్ । ఇవ । జన్మనః । సహసః । చిత్ । సహీయాన్ । దేవః । జీవాతవే । కృతః । ఇడాయాః । త్వా । పదే । వయమ్ । నాభా । పృథివ్యాః । అధి । జాతవేద ఇతి జాత-వేదః । ని । ధీమహి । అగ్నే । హవ్యాయ । వోఢవే ॥ 3౨ ॥ అగ్నే । విశ్వేభిః । స్వనీకేతి సు-అనీక । దేవైః । ఊర్ణావన్తమిత్యూర్ణా-వన్తమ్ । ప్రథమః । సీద । యోనిమ్ । కులాయినమ్ । ఘృతవన్తమితి ఘృత-వన్తమ్ । సవిత్రే । యజ్ఞమ్ । నయ । యజమానాయ । సాధు । సీద । హోతః । స్వే । ఉ । లోకే । చికిత్వాన్ । సాదయ । యజ్ఞమ్ । సుకృతస్యేతి సు-కృతస్య । యోనౌ । దేవావీరితి దేవ-అవీః । దేవాన్ । హవిషా । యజాసి । అగ్నే । బృహత్ । యజమానే । వయః । ధాః । ని । హోతా । హోతృషదన ఇతి హోతృ-సదనే । విదానః । త్వేషః । దీదివాన్ । అసదత్ । సుదక్ష ఇతి సు-దక్షః । అదబ్ధవ్రతప్రమతిరిత్యదబ్ధవ్రత-ప్రమతిః । వసిష్ఠః । సహస్రమ్భర ఇతి సహస్రం-భరః । శుచిజిహ్వ ఇతి శుచి-జిహ్వః । అగ్నిః । త్వమ్ । దూతః । త్వమ్ ॥ 33 ॥ ఉ । నః । పరస్పా ఇతి పరః-పాః । త్వమ్ । వస్యః । ఏతి । వృషభ । ప్రణేతేతి ప్ర-నేతా । అగ్నే । తోకస్య । నః । తనే । తనూనామ్ । అప్రయుచ్ఛన్నిత్యప్ర-యుచ్ఛన్ । దీద్యత్ । బోధి । గోపా ఇతి గో-పాః । అభీతి ।

త్వా। దేవ। సవితః। ఈశానమ్। వార్యాణామ్। సదా। అగ్ -
నే। భాగమ్। ఈమహే। మహీ। ద్యౌః। పృథివీ। చ। నః।
ఇమమ్। యజ్ఞమ్। మిమిక్షతామ్। పిపృతామ్। నః। భరీమ -
భిరితి భరీమ-భిః। త్వామ్। అగ్నే। పుష్కరాత్। అధి। అ -
థర్వా। నిః। అమన్థత। మూర్ధ్నః। విశ్వస్య। వాఘతః। త -
మ్। ఉ॥ ౩౪ ॥ త్వా। దధ్యఙ్। ఋషిః। పుత్రః। ఈధే। అ -
థర్వణః। వృత్రహణమితి వృత్ర-హనమ్। పురన్దరమితి పురం -
దరమ్। తమ్। ఉ। త్వా। పాథ్యః। వృషా। సమ్। ఈధే।
దస్యుహన్తమమితి దస్యు-హన్తమమ్। ధనఞ్జయమితి ధనం-జయ -
మ్। రణేరణ ఇతి రణే-రణే। ఉత। బ్రువన్తు। జన్తవః। ఉత్। అ -
గ్నిః। వృత్రహేతి వృత్ర-హా। అజని। ధనఞ్జయ ఇతి ధ -
నం-జయః। రణేరణ ఇతి రణే-రణే। ఆ। యమ్। హస్తే। న।
ఖాదినమ్। శిశుమ్। జాతమ్। న। బిభ్రతి। విశామ్। అగ్నిమ్।
స్వధ్వరమితి సు-అధ్వరమ్। ప్ర। దైవమ్। దేవవీతయ ఇతి
దేవ-వీతయే। భరత। వసువిత్తమమితి వసువిత్-తమమ్। ఆ।
స్వే। యోనౌ। ని। సీదతు। ఆ॥ ౩౫ ॥ జాతమ్। జాత -
వేదసీతి జాత-వేదసి। ప్రియమ్। శిశీత। అతిథిమ్। స్యోనే। ఆ।
గృహపతిమితి గృహ-పతిమ్। అగ్నినా। అగ్నిః। సమ్। ఇధ్య -
తే। కవిః। గృహపతిరితి గృహ-పతిః। యువా। హవ్యవాడితి
హవ్య-వాట్। జుహ్వాస్య ఇతి జుహు-ఆస్యః। త్వమ్। హి।

అగ్నే । అగ్నినా । విప్రః । విప్రేణ । సన్ । సతా । సఖా । సఖ్యా । సమి-ధ్యస ఇతి సమ్-ఇధ్యసే । తమ్ । మర్జయన్త । సుక్రతుమితి సు-క్ర-తుమ్ । పురోయావానమితి పురః-యావానమ్ । ఆజిషు । స్వేషు । క్షయేషు । వాజినమ్ । యజ్ఞేన । యజ్ఞమ్ । అయజన్త । దేవాః । తా-ని । ధర్మాణి । ప్రథమాని । ఆసన్ । తే । హ । నాకమ్ । మహిమానః । సచన్తే । యత్ర । పూర్వే । సాధ్యాః । సన్తి । దేవాః ॥ ౩౮ ॥

వ్రౌఢవే దూతస్త్వం తము సీద త్వా యత్ర చత్వారి చ ॥౧౧॥

పూర్ణపశ్చా మయోఽగ్నినా యద్దేవాస్సూర్యో మమా సంత్వాన-హ్యామి వషట్కారస్సఖద్రిర ఉపయామగృహీతోఽసి యాం వై త్వా క్రతుం ప్రదేవమేకాదశ ॥ ౧౧ ॥ పూర్ణాసహ జాన్తవాగ్నే ప్రాశి-శైశైవ షట్రింశత్ ॥ ౩౮ ॥

పూర్ణా సన్తిదేవాః ॥

హరిః ఓమ్ ॥

ఇతి శ్రీతైత్తిరీయ సంహితాపదపాఠే

తృతీయకాణ్డే పఞ్చమప్రశ్నః.

కాణ్డశ్చ సమాప్తః.

శ్రీహయగ్రీవాయ నమః.

చతుర్థ కాణ్డే

ప్రథమ ప్రశ్నః.

హరిః ఓమ్॥ యుఞ్జానః। ప్రథమమ్।మనః । తత్త్వాయ।సవితా । ధియః।అగ్నిమ్। జ్యోతిః । నిచాయ్యేతి ని-చాయ్య। పృథివ్యాః।అధి । ఏతి।అభరత్ । యుక్త్వాయ । మనసా। దేవాన్ । సువః।యతః । ధియా। దివమ్।బృహత్। జ్యోతిః।కరిష్యతః । సవితా।ప్రేతి । సువాతి।తాన్। యుక్తేన । మనసా।వయమ్। దేవస్య।సవితుః । సవే । సువర్గేయాయేతి సువః-గేయాయ । శక్త్యై।యుఞ్జతే।మనః।ఉత। యుఞ్జతే । ధియః । వి-ప్రాః। విప్రస్య।బృహతః । విపశ్చితః।ఏతి । హోత్రాః। దధే।వయునావిదితి వయున - విత్ । ఏకః । ఇత్ ॥ ౧ ॥ మహీ । దేవస్య । సవితుః । పరిష్టుతిరితి పరి-స్తుతిః।యుజే।వామ్ । బ్రహ్మ।పూర్వ్యమ్।నమోభిరితి నమః-భిః। వీతి।శ్లోకాః।యన్తి । పథ్యా।ఇవ । సూరాః।శృణ్వన్తి । విశ్వే।అమృతస్య । పుత్రాః।ఏతి । యే।ధామాని । దివ్యాని। తస్థుః।యస్య । ప్రయాణమితి ప్ర-యానమ్ । అన్వితి।అన్యే । ఇత్ । యయుః। దేవాః । దేవస్య।మహిమానమ్ ।అర్చతః । యః।పార్థివాని । విమమ ఇతి వి-మమే।సః । ఏతశః।రజాగ్ంసి। దేవః।సవితా। మహిత్వ-

సేతి మహి-త్వనా। దేవ।సవితః । ప్రేతి।సువ। యజ్ఞమ్।ప్రేతి । సువ ॥ ౨ ॥ యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ - పతిమ్ । భగాయ । దివ్యః । గన్ధర్వః । కేతపూరితి కేత-పూః । కేతమ్।నః। పునాతు।వాచః । పతిః । వాచమ్। అద్య । స్వదాతి।నః।ఇమమ్।నః। దేవ।సవితః।యజ్ఞమ్ । ప్రేతి । సువ । దేవాయువమితి దేవ-యువమ్। సఖివిదమితి సఖి-విదమ్। సత్రాజితమితి సత్ర-జితమ్। ధనజితమితి ధన-జితమ్।సువర్జితమితి సువః-జితమ్।ఋచా।స్తోమమ్। సమితి । అర్ధయ । గాయత్రేణ । రథన్తరమితి రథం-తరమ్। బృహత్ । గాయత్రవర్తనీతి గాయత్ర - వర్తని । దేవస్య । త్వా।సవితుః । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవే। అశ్వినోః । బాహుభ్యామితి - బాహు-భ్యామ్। పూష్ణః।హస్తాభ్యామ్। గాయత్రేణ । ఛన్దసా।ఏతి।దదే। అఙ్గిరస్వత్ । అభ్రిః । అసి । నారిః ॥ 3 ॥ అసి । పృథివ్యాః । సధస్థాదితి సధ-స్థాత్। అగ్నిమ్।పురీష్యమ్। అఙ్గిరస్వత్ । ఏతి । భర । త్రైష్టుభేన । త్వా।ఛన్దసా । ఏతి । దదే।అఙ్గిరస్వత్ । బభ్రిః।అసి।నారిః । అసి।త్వయా। వయమ్।సధస్థ ఇతి సధ-స్థే।ఏతి । అగ్నిమ్। శకేమ। ఖనితుమ్। పురీష్యమ్। జాగతేన। త్వా । ఛన్దసా।ఏతి। దదే।అఙ్గిరస్వత్। హస్తే । ఆధాయేత్యా-ధాయ । సవితా । బిభ్రత్ । అభ్రిమ్। హిరణ్యయీమ్। తయా।జ్యోతిః । అజస్రమ్।ఇత్। అగ్నిమ్।ఖాత్వీ।నః। ఏతి। భర । ఆనుష్టుభేనేత్యాను-స్తుభేన । త్వా।ఛన్దసా । ఏతి।దదే । అఙ్గిరస్వత్ ॥ ౪ ॥ ఇమంయజ్ఞం ప్ర సువ నారిరానుష్టుభేన త్వా ఛన్దసా త్రీణి చ ॥ ౧ ॥

ఇమామ్ । అగృభ్ణన్న్ । రశనామ్ । ఋతస్య । పూర్వే । ఆయుషి । విదథేషు । కవ్యా । తయా । దేవాః । సుతమ్ । ఆ । బభూవుః । ఋతస్య । సామన్న్ । సరమ్ । ఆరపన్తీత్యా-రపన్తీ । ప్రతూర్తమితి ప్ర-తూర్తమ్ । వాజిన్న్ । ఆ । ద్రవ । పరిష్ఠామ్ । అన్వితి । సంవత్సరమితి సం-వతమ్ । దివి । తే । జన్మ । పరమమ్ । అన్తరిక్షే । నాభిః । పృథివ్యామ్ । అధీతి । యోనిః । యుఞ్జాథామ్ । రాసభమ్ । యువమ్ । అస్మిన్న్ । యామే । వృషణ్వసూ ఇతి వృషణ్-వసూ । అగ్నిమ్ । భరన్తమ్ । అస్మయుమిత్యస్మ-యుమ్ । యోగేయోగ ఇతి యోగే-యోగే । తవస్తరమితి తవః-తరమ్ । వాజేవాజ ఇతి వాజే-వాజే । హవామహే । సఖాయః । ఇన్ద్రమ్ । ఊతయే । ప్రతూర్వన్నితి ప్ర-తూర్వన్న్ ॥ ౫ ॥ ఆ । ఇహి । అవక్రామన్నిత్యవ-క్రామన్న్ । అశస్తీః । రుద్రస్య । గాణపత్యాదితి గాణ-పత్యాత్ । మయోభూరితి మయః-భూః । ఆ । ఇహి । ఉరు । అన్తరిక్షమ్ । అన్వితి । ఇహి । స్వస్తిగవ్యూతిరితి స్వస్తి-గవ్యూతిః । అభయాని । కృణ్వన్న్ । పూష్ణా । సయుజేతి స-యుజా । సహ । పృథివ్యాః । సధస్థాదితి సధ-స్థాత్ । అగ్నిమ్ । పురీష్యమ్ । అఙ్గిరస్వత్ । అచ్ఛ । ఇహి । అగ్నిమ్ । పురీష్యమ్ । అఙ్గిరస్వత్ । అచ్ఛ । ఇమః । అగ్నిమ్ । పురీష్యమ్ । అఙ్గిరస్వత్ । భరిష్యామః । అగ్నిమ్ । పురీష్యమ్ । అఙ్గిరస్వత్ । భరామః । అన్వితి । అగ్నిః । ఉషసామ్ । అగ్రమ్ । అఖ్యత్ । అన్వితి । అహాని । ప్రథమః । జాతవేదా ఇతి జాత-వేదాః । అన్వితి । సూర్యస్య ॥

౬ ॥ పురుత్రేతి పురు-త్రా । చర్షణిః । అన్వితి । ద్యావాపృథివీ
ఇతి ద్యావా-పృథివీ । ఏతి । తతాన । ఆగత్యేత్యా-గత్య । వాజీ । అ-
ధ్వనః । సర్వాః । మృధః । వీతి । ధూనుతే । అగ్నిమ్ । సధస్థ ఇతి సధ-స్థే ।
మహతి । చక్షుషా । నీతి । చికీషతే । ఆక్రమ్యేత్యా-క్రమ్య । వా-
జిన్ । పృథివీమ్ । అగ్నిమ్ । ఇచ్ఛ । రుచా । త్వమ్ । భూమ్యాః । వృత్వా-
య । నః । బ్రూహి । యతః । ఖనామ । తమ్ । వయమ్ । ద్యౌః । తే । పృ-
ష్ఠమ్ । పృథివీ । సధస్థమితి సధ-స్థమ్ । ఆత్మా । అన్తరిక్షమ్ । సముద్రః । తే ।
యోనిః । విఖ్యాయేతి వి-ఖ్యాయ । చక్షుషా । త్వమ్ । అభీతి । తిష్ఠ ॥
౭ ॥ పృతన్యతః । ఉదితి । క్రామ । మహతే । సౌభగాయ । అస్మాత్ ।
ఆస్థానాదిత్యా-స్థానాత్ । ద్రవిణోదా ఇతి ద్రవిణః-దాః । వాజిన్ ।
వయమ్ । స్యామ । సుమతావితి సు-మతౌ । పృథివ్యాః । అగ్నిమ్ । ఖని-
ష్యన్తః । ఉపస్థ ఇత్యుప-స్థే । అస్యాః । ఉదితి । అక్రమీత్ । ద్రవి-
ణోదా ఇతి ద్రవిణః-దాః । వాజీ । అర్వా । అకః । సః । లోకమ్ । సుకృత-
మితి సు-కృతమ్ । పృథివ్యాః । తతః । ఖనేమ । సుప్రతీకమితి సు-ప్రతీకమ్ ।
అగ్నిమ్ । సువః । రుహాణాః । అధీతి । నాకే । ఉత్తమ ఇత్యుత్-తమే ।
అపః । దేవీః । ఉపేతి । సృజ । మధుమతీరితి మధు-మతీః । అయక్ష్మాయ ।
ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-జాభ్యః । తాసామ్ । స్థానాత్ । ఉదితి । జిహతామ్ । ఓ-
షధయః । సుపిప్పలా ఇతి సు-పిప్పలాః । జిఘర్మి ॥ ౮ ॥
అగ్నిమ్ । మనసా । ఘృతేన । ప్రతిక్ష్యన్తమితి ప్రతి-క్ష్యన్తమ్ । భువనాని ।
విశ్వా । పృథుమ్ । తిరశ్చా । వయసా । బృహన్తమ్ । వ్యచిష్ఠమ్ । అన్నమ్ ।

ర్భసమ్। విదానమ్। ఏతి। త్వా। జిఘ ర్మి। వచసా। ఘృ తేన। అర్పసా।
మనసా। తత్। జుషస్వ। మర్య శ్రీరితి మర్య-శ్రీః। స్పృహయద్వ-
ర్ణ ఇతి స్పృహయత్-వర్ణః। అగ్నిః। న। అభిమృశ ఇత్యభి-మృశే। త-
నువా। జర్హృషాణః। పరీతి। వాజపతిరితి వాజ-పతిః। కవిః। అగ్నిః।
హవ్యాని। అక్రమీత్। దధత్। రత్నాని। దాశుషే। పరీతి। త్వా।
అగ్నే। పురమ్। వయమ్। విప్రమ్। సహస్య। ధీమహి। ధృషద్వర్ణమితి
ధృషత్-వర్ణమ్। దివేదివ ఇతి దివే-దివే। భేత్తారమ్। భఙ్గురావత్ ఇతి
భఙ్గుర-వతః। త్వమ్। అగ్నే। ద్యుభిరితి ద్యు-భిః। త్వమ్। ఆశుశుక్షణిః।
త్వమ్। అద్భ్య ఇత్యత్-భ్యః। త్వమ్। అశ్మనః। పరి। త్వమ్। వనేభ్యః।
త్వమ్। ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః। త్వమ్। నృణామ్। నృపత ఇతి నృ-
పతే। జాయసే। శుచిః॥ ౯॥ పరీత్యూర్వన్తస్సార్యసత్యేతి జి-
ఘర్మి భేత్తారం విగ్ంశతిశ్చ ॥ ౨॥

దేవస్య। త్వా। సవితుః। ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవే। అశ్వినోః।
బాహుభ్యామితి బాహు-భ్యామ్। పూష్ణః। హస్తాభ్యామ్। పృథి-
వ్యాః। సధస్థ ఇతి సధ-స్థే। అగ్నిమ్। పురీష్యమ్। అఙ్గిరస్వత్। ఖ-
నామి। జ్యోతిష్మన్తమ్। త్వా। అగ్నే। సుప్రతీకమితి సు-ప్రతీకమ్।
అజస్రేణ। భానునా। దీద్యానమ్। శివమ్। ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-
జాభ్యః। అహిగ్ంసన్తమ్। పృథివ్యాః। సధస్థ ఇతి సధ-స్థే। అగ్ని-
మ్। పురీష్యమ్। అఙ్గిరస్వత్। ఖనామి। అపామ్। పృష్ఠమ్। అసి।
సప్రథా ఇతి స-ప్రథాః। ఉరు। అగ్నిమ్। భరిష్యత్। అపరావ-

పిష్ఠమిత్యపరా - వపిష్ఠమ్ । వర్ధమానమ్ । మహః । ఏతి । చ । పు-
ష్కరమ్ । దివః । మాత్రయా । వరిణా । ప్రథస్వ । శర్మ । చ । స్థః ॥
౧౦ ॥ వర్మ । చ । స్థః । అచ్ఛిద్రే ఇతి । బహులే ఇతి । ఉ-
భే ఇతి । వ్యచస్వతీ ఇతి । సమితి । వసాథామ్ । భర్తమ్ । అగ్నిమ్ ।
పురీష్యమ్ । సమితి । వసాథామ్ । సువర్విదేతి సువః-విదా । సమీ -
చీ ఇతి । ఉరసా । త్మనా । అగ్నిమ్ । అన్తః । భరిష్యన్తీ ఇతి । జ్యో-
తిష్మన్తమ్ । అజస్రమ్ । ఇత్ । పురీష్యః । అసి । విశ్వభరా ఇతి
విశ్వ-భరాః । అథర్వా । త్వా । ప్రథమః । నిరితి । అమన్థత్ । అ-
గ్నే । త్వామ్।అగ్నే । పుష్కరాత్ । అధీతి । అథర్వా । నిరితి ।
అమన్థత । మూర్ధ్నః । విశ్వస్య । వాఘతః । తమ్। ఉ । త్వా । ద-
ధ్యఙ్ । ఋషిః । పుత్రః । ఈధే ॥ ౧౧ ॥ అథర్వణః । వృ-
త్రహణమితి వృత్ర-హనమ్ । పురన్దరమితి పురం-దరమ్ । తమ్ । ఉ ।
త్వా । పాథ్యః । వృషా । సమితి । ఈధే । దస్యుహన్తమమితి దస్యు-
హన్తమమ్ । ధనంజయమితి ధనం-జయమ్ । రణేరణ ఇతి రణే-రణే ।
సీద । హోతః। స్వే । ఉ । లోకే । చికిత్వాన్ । సాదయ । య -
జ్ఞమ్ । సుకృతస్యేతి సు - కృతస్య । యోనౌ । దేవావీరితి దేవ -
అవీః । దేవాన్ । హవిషా । యజాసి । అగ్నే । బృహత్ । యజ -
మానే । వయః । ధాః । నీతి । హోతా । హోతృషదన ఇతి
హోతృ-సదనే । విదానః । త్వేషః । దీదివాన్ । అసదత్ । సుద-
క్షః ఇతి సు-దక్షః । అదబ్ధవ్రతప్రమతిరిత్యదబ్ధవ్రత - ప్రమతిః । వసి-

ష్ఠః । సహస్రంభర ఇతి సహస్రం - భరః । శుచిజిహ్వ ఇతి శుచి - జిహ్వః । అగ్నిః । సమితి । సీదస్వ । మహాన్ । అసి । శోచస్వ ॥
౧౨ ॥ దేవవీతమ ఇతి దేవ - వీతమః । వీతి । ధూమమ్ । అగ్నే । అరుషమ్ । మియేధ్య । సృజ । ప్రశస్తేతి ప్ర-శస్త । దర్-శతమ్ । జనస్య । హి । జేన్యః । అగ్రే । అహ్నామ్ । హితః । హి-తేషు । అగ్రుమః । వనేషు । దమేదమ ఇతి దమే-దమే । సప్త । రత్నా । దధానః । అగ్నిః । హోతా । నీతి । ససాద । యజీయాన్ ॥
౧౩॥ స్థ ఊర్ధ్వ శోచస్వ సప్తవిగ్ంశతిశ్చ ॥ 3 ॥

సమితి । త్వె । నాయుః । మాతరిశ్వా । దధాతు । ఉత్తానాయామ్ ఇత్యుత్-తానాయై । హృదయమ్ । యత్ । విలిష్టమితి వి-లిష్టమ్ । దే-వానామ్ । యః । చరతి । ప్రాణథేనేతి ప్ర - అనథేన । తస్మై । చ । దేవి । వషట్ । అస్తు । తుభ్యమ్ । సుజాత ఇతి సు-జాతః । జ్యోతిషా । సహ । శర్మ । వరూథమ్ । ఏతి । అసదః । సువః । వాసః । అగ్నే । విశ్వరూపమితి విశ్వ-రూపమ్ । సమితి । వ్యయస్వ । విభావసో ఇతి విభా-వసో । ఉదితి । ఉత్తిష్ఠ । స్వధ్వరేతి సు-అధ్వర । అవ । నః । దేవ్యా । కృపా । దృశే । ప్రభాసా । బృహతా । సుశుక్వనిరితి సు-శుక్వనిః । ఏతి । అగ్నే । యాహి । సుశస్తిభిరితి సుశస్తి - భిః ॥ ౧౪ ॥ ఊర్ధ్వః । ఉ । స్వితి । నః । ఊతయే । తిష్ఠ । దేవః । న । సవితా । ఊర్ధ్వః । వాజస్య । సనితా । యత్ । అఞ్జిభిరిత్యఞ్జి - భిః । వాఘద్భిరితి వాఘత్ -భిః । విహ్వయామహ ఇతి వి-హ్వయామహే । సః । జాతః । గర్భః । అసి । రోదస్యోః । అగ్నే ।

చారుః।విభృత్ర ఇతి వి-భృత్రః। ఓషధీషు।చిత్రః।శిశుః।పరీతి। తమాగ్ంసి।
అక్తః।ప్రేతి।మాతృభ్య ఇతి మాతృ-భ్యః।అధీతి । కనిక్రదత్ । గ్రాః ।
స్థిరః । భవ । వీడ్వఙ్గ ఇతి వీడు - అఙ్గః । ఆశుః । భవ । వాజీ ।
అర్వన్ । పృథుః । భవ । సుషద ఇతి సు-సదః । త్వమ్ । అగ్నేః ।
పురీషవాహన ఇతి పురీష - వాహనః । శివః । భవ ॥ ౧౭ ॥
ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-జాభ్యః । మానుషీభ్యః । త్వమ్ । అఙ్గిరః । మా ।
ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా - పృథివీ । అభీతి । శూశుచః । మా ।
అన్తరిక్షమ్ । మా । వనస్పతీన్ । ప్రేతి । ఏతు । వాజీ । కనిక్రదత్ ।
నానదత్ । రాసభః । పత్వా । భరన్ । అగ్నిమ్ । పురీష్యమ్ । మా ।
పాది । ఆయుషః । పురా । రాసభః । వామ్ । కనిక్రదత్ । సుయు-
క్త ఇతి సు-యుక్తః । వృషణా । రథే । సః । వామ్ । అగ్నిమ్ । పు-
రీష్యమ్ । ఆశుః । దూతః । వహాత్ । ఇతః । వృషా । అగ్నిమ్ ।
వృషణమ్ । భరన్ । అపామ్ । గర్భమ్ । సముద్రియమ్ । అగ్నే ।
ఏతి।ఆయాహి ॥ ౧౮ ॥ ఋతమ్ । ఋతమ్ । సత్యమ్ । ఓషధయః ।
ప్రతీతి।గృహ్ణీత । అగ్నిమ్।ఏతమ్ । శివమ్।ఆయన్తమ్ ఇత్యా-యన్తమ్।
అభీతి।అత్ర । యుష్మాన్।వ్యశ్నన్నితి వి-అశ్నన్ । విశ్వాః।అమతీః।అరా-
తీః।నిషీదన్నితి ని-సీదన్।నః।అపేతి।దుర్మతిమితి దుః-మతిమ్।హనత్।
ఓషధయః । ప్రతీతి।మోదధ్వమ్।ఏనమ్ । పుష్పావతీరితి పుష్ప-వతీః।
సుపిప్పలా ఇతి సు-పిప్పలాః । అయమ్ । వః।గర్భః। ఋత్వియః।ప్ర-

త్నమ్ । సధస్థమితి సధ-స్థమ్। ఏతి । అస్పరత్ ॥ ౧౭ ॥ సుశ స్తి - భిఃశ్చైవ్రో భవ యాహ్రి ష ట్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౪ ॥

వీతి।పాజసా । పృథునా । శోశుచానః। బాధస్వ । ద్విషః। రక్షసః । అమీవాః । సుశర్మణ ఇతి సు-శర్మణః । బృహతః । శర్మణి। స్యామ్। అగ్నేః। అహమ్। సుహవస్యేతి సు-హవస్య । ప్రణీత్తావితి ప్ర - నీత్తౌ । ఆపః। హి। స్థ । మయోభువ ఇతి మయః-భువః । తాః। నః। ఊర్జే । దధాతన। మహే । రణాయ। చక్షసే । యః । వః । శివతమ ఇతి శివ - తమః। రసః । తస్య । భాజయత । ఇహ । నః। ఉశతీః । ఇవ । మాతరః । తస్మై। అరమ్। గమామ। వః । యస్య। క్షయాయ । జిన్వథ। ఆ - పః। జనయథ । చ। నః । మిత్రః ॥ ౧౮ ॥ సగ్ంసృజ్యేతి సం-సృజ్య । పృథివీమ్। భూమిమ్। చ। జ్యోతిషా । సహ । సుజాతమితి సు-జాతమ్। జాతవేదసమితి జాత-వేదసమ్ । అగ్నిమ్। వైశ్వానరమ్। విభుమితి వి-భుమ్ । అయక్ష్మాయ । త్వా। సమితి। ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-జా - భ్యః । విశ్వే। త్వా। దేవాః। వైశ్వానరాః। సమితి। ప్రజన్తు । ఆనుష్టు - భేనేత్యాను-స్తుభేన। ఛన్దసా । అఙ్గిరస్వత్ । రుద్రాః । సమ్భృత్యేతి సం-భృత్య । పృథివీమ్। బృహత్। జ్యోతిః। సమితి । ఈధిరే। తేషామ్ । భానుః। అజస్రః । ఇత్ । శుక్రః। దేవేషు। రోచతే। సగ్ంసృష్టామితి సం - సృష్టామ్ । వసుభిరితి వసు-భిః । రుద్రైః । ధీరైః। కర్మణ్యామ్। మృదమ్। హస్తాభ్యామ్। మృద్వీమ్ । కృత్వా । సినీవాలీ। కరోతు ॥ ౧౯ ॥ తామ్। సినీవాలీ । సుకపర్దేతి సు-కపర్దా । సుకురీరేతి సు-కురీరా। స్వౌ-

ప్రశేతి సు-ప్రశా । సా । తుభ్యమ్ । అదితే । మహే । ఏతి । ఉఖామ్ । ద-
ధాతు । హస్తయోః । ఉఖామ్ । కరోతు । శక్త్యా । బాహుభ్యామితి
బాహు-భ్యామ్ । అదితిః । ధియా । మాతా । పుత్రమ్ । యథా । ఉపస్థ
ఇత్యుప-స్థే । సా । అగ్నిమ్ । బిభర్తు । గర్భే । ఆ । మఖస్య । శిరః । అసి । య-
జ్ఞస్య । పదే ఇతి । స్థః । వసవః । త్వా । కృణ్వన్తు । గాయత్రేణ । ఛన్దసా ।
అఙ్గిరస్వత్ । పృథివీ । అసి । రుద్రాః । త్వా । కృణ్వన్తు । త్రైష్టు-
భేన । ఛన్దసా । అఙ్గిరస్వత్ । అన్తరిక్షమ్ । అసి ॥ ౨౦ ॥ ఆదిత్యాః । త్వా ।
కృణ్వన్తు । జాగతేన । ఛన్దసా । అఙ్గిరస్వత్ । ద్యౌః । అసి । విశ్వే । త్వా ।
దేవాః । వైశ్వానరాః । కృణ్వన్తు । ఆనుష్టుభేనేత్యాను-స్తుభేన ।
ఛన్దసా । అఙ్గిరస్వత్ । దిశః । అసి । ధ్రువా । అసి । ధారయ । మయి ।
ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । రాయః । పోషమ్ । గౌపత్యమ్ । సువీర్య-
మితి సు-వీర్యమ్ । సజాతానితి స-జాతాన్ । యజమానాయ । అది-
త్యై । రాస్నా । అసి । అదితిః । తే । బిలమ్ । గృహ్ణాతు । పాఙ్క్తేన ।
ఛన్దసా । అఙ్గిరస్వత్ । కృత్వాయ । సా । మహీమ్ । ఉఖామ్ । మృన్మ-
యీమితి మృత్-మయీమ్ । యోనిమ్ । అగ్నయే । తామ్ । పుత్రే-
భ్యః । సమ్ । ప్రేతి । అయచ్ఛత్ । అదితిః । శ్రపయాన్ । ఇతి ॥ ౨౧ ॥

మిత్రః కరోత్వన్తరిక్షమసి ప్ర చత్వారి చ ॥ ౫ ॥

వసవః । త్వా । ధూపయన్తు । గాయత్రేణ । ఛన్దసా । అఙ్గిరస్వ-
త్ । రుద్రాః । త్వా । ధూపయన్తు । త్రైష్టుభేన । ఛన్దసా । అఙ్గిరస్వత్ ।
ఆదిత్యాః । త్వా । ధూపయన్తు । జాగతేన । ఛన్దసా । అఙ్గిరస్వత్ । విశ్వే ।

త్వా । దేవాః । వైశ్వానరాః । ధూపయన్తు । ఆనుష్టుభేనేత్యాను-
స్తుభేన । ఛన్దసా । అఙ్గిరస్వత్ । ఇన్ద్రః । త్వా । ధూపయతు ।
అఙ్గిరస్వత్ । విష్ణుః । త్వా । ధూపయతు । అఙ్గిరస్వత్ । వరుణః ।
త్వా । ధూపయతు । అఙ్గిరస్వత్ । అదితిః । త్వా । దేవీ । విశ్వదేవ్యా-
వతీతి విశ్వదేవ్య-వతీ । పృథివ్యాః । సధస్థ ఇతి సధ-స్థే । అఙ్గిరస్వత్ । ఖన-
తు । అవట । దేవానామ్ । త్వా । పత్నీః ॥ ౧౨ ॥ దేవీః । విశ్వదేవ్యా-
వతీరితి విశ్వదేవ్య-వతీః । పృథివ్యాః । సధస్థ ఇతి సధ-స్థే । అఙ్గిర -
స్వత్ । దధతు । ఉఖే । ధిషణాః । త్వా । దేవీః । విశ్వదేవ్యావతీరితి విశ్వ-
దేవ్య-వతీః । పృథివ్యాః । సధస్థ ఇతి సధ-స్థే । అఙ్గిరస్వత్ । అభీతి ।
ఇన్ధతామ్ । ఉఖే । గ్నాః । త్వా । దేవీః । విశ్వదేవ్యావతీరితి విశ్వదేవ్య -
వతీః । పృథివ్యాః । సధస్థ ఇతి సధ-స్థే । అఙ్గిరస్వత్ । శ్రపయన్తు । ఉఖే ।
వరూత్రయః । జనయః । త్వా । దేవీః । విశ్వదేవ్యావతీరితి విశ్వదే-
వ్య-వతీః । పృథివ్యాః । సధస్థ ఇతి సధ-స్థే । అఙ్గిరస్వత్ । పచన్తు ।
ఉఖే । మిత్ర । ఏతామ్ । ఉఖామ్ । తప । ఏషా । మా । భేది । ఏతామ్ । తే ।
పరీతి । దదామి । అభిత్త్యై । అభీతి । ఇమామ్ ॥ ౧౩ ॥ మహినా । దివ-
మ్ । మిత్రః । బభూవ । సప్రథా ఇతి స-ప్రథాః । ఉత । శ్రవసా । పృథి-
వీమ్ । మిత్రస్య । చర్షణీధృత ఇతి చర్షణి-ధృతః । శ్రవః । దేవస్య ।
సానసిమ్ । ద్యుమ్నమ్ । చిత్రశ్రవస్తమమితి చిత్రశ్రవః - తమమ్ ।
దేవః । త్వా । సవితా । ఉదితి । వపతు । సుపాణిరితి సు-పాణిః । స్వఙ్గురిరితి
సు-అఙ్గురిః । సుబాహురితి సు-బాహుః । ఉత । శక్త్యా । అవ్యథమానా-

నా । పృథివి । ఆశాః । దిశః । ఏతి । పృణ । ఉదితి । తిష్ఠ । బృహతీ ।
భవ । ఊర్ధ్వా । తిష్ఠ । ధ్రువా । త్వమ్ । వసవః । త్వా । ఏతి । ఛృ-
ణ్వన్తు । గాయత్రేణ । ఛన్దసా । అఙ్గిరస్వత్ । రుద్రాః । త్వా । ఏతి । ఛృ-
ణ్వన్తు । త్రైష్టుభేన । ఛన్దసా । అఙ్గిరస్వత్ । ఆదిత్యాః । త్వా । ఏతి । ఛృ-
ణ్వన్తు । జాగతేన । ఛన్దసా । అఙ్గిరస్వత్ । విశ్వే । త్వా । దేవాః । వైశ్వానరాః ।
ఏతి । ఛృణ్వన్తు । ఆనుష్టుభేనేత్యాను-స్తుభేన । ఛన్దసా । అఙ్గిరస్వత్ ॥ ౨౪ ॥
పత్నీర్మాగ్ం రుద్రాస్త్వా౽౽ఛృణ్వన్త్వేకాన్న విగ్ంశతిశ్చ ॥ ౬ ॥

సమాః । త్వా । అగ్నే । ఋతవః । వర్ధయన్తు । సంవథ్సరా
ఇతి సం-వథ్సరాః । ఋషయః । యాని । సత్యా । సమితి । దివ్యేన ।
దీదిహి । రోచనేన । విశ్వాః । ఏతి । భాహి । ప్రదిశ ఇతి ప్ర-దిశః ।
పృథివ్యాః । సమితి । చ । ఇధ్యస్వ । అగ్నే । ప్రేతి । చ । బోధయ ।
ఏనమ్ । ఉదితి । చ । తిష్ఠ । మహతే । సౌభగాయ । మా । చ । రిషత్ ।
ఉపసత్తేత్యుప-సత్తా । తే । అగ్నే । బ్రహ్మాణః । తే । యశసః ।
సన్తు । మా । అన్యే । త్వామ్ । అగ్నే । వృణతే । బ్రాహ్మణాః ।
ఇమే । శివః । అగ్నే ॥ ౨౫ ॥ సంవరణ ఇతి సం-వరణే । భవ । నః ।
సపత్నహేతి సపత్న-హా । నః । అభిమాతిజిదిత్యభిమాతి-జిత్ । చ ।
స్వే । గయే । జాగృహి । అప్రయుచ్ఛన్నిత్యప్ర-యుచ్ఛన్ । ఇహ ।
ఏవ । అగ్నే । అధీతి । ధారయ । రయిమ్ । మా । త్వా । నీతి । క్రన్ ।
పూర్వచిత్త ఇతి పూర్వ-చితః । నికారిణ ఇతి ని-కారిణః । క్షత్రమ్ ।
అగ్నే । సుయమమితి సు-యమమ్ । అస్తు । తుభ్యమ్ । ఉపసత్తే-

త్యుప-ప్రత్తా । వర్ధతామ్ । త్వే । అనిష్టృతః । క్షత్రేణ । అగ్నే । స్వా-
యురితి సు-ఆయుః । సమితి । రభస్వ । మిత్రేణ । అగ్నే । మిత్ర-
ధేయ ఇతి మిత్ర-ధేయే । యతస్వ । సజాతానామితి స-జాతానామ్ ।
మధ్యమస్థా ఇతి మధ్యమ-స్థాః । ఏధి । రాజ్ఞామ్ । అగ్నే । విహ-
వ్య ఇతి వి-హవ్యః । దీదిహి । ఇహ । అతీతి ॥ ౨౯ ॥ నిహః । అ-
తీతి । స్రిధః । అతీతి । అచిత్తిమ్ । అతీతి । అరాతిమ్ । అగ్నే । విశ్వా ।
హి । అగ్నే । దురితేతి దుః-ఇతా । సహస్వ । అథ । అస్మభ్యమిత్య-
స్మ-భ్యమ్ । సహవీరామితి సహ-వీరామ్ । రయిమ్ । దాః । అనా-
ధృష్య ఇత్యనా-ధృష్యః । జాతవేదా ఇతి జాత-వేదాః । అనిష్టృతః ।
విరాడితి వి-రాట్ । అగ్నే । క్షత్రభృదితి క్షత్ర-భృత్ । దీదిహి ।
ఇహ । విశ్వాః । ఆశాః । ప్రముఞ్చన్నితి ప్ర-ముఞ్చన్ । మానుషీః ।
భియః । శివాభిః । అద్య । పరీతి । పాహి । నః । వృధే । బృహస్పతే ।
సవితః । బోధయ । ఏనమ్ । సగ్ంశితమితి సం-శితమ్ । చిత్ । సన్త-
రామితి సం-తరామ్ । సమితి । శిశాధి । వర్ధయ । ఏనమ్ । మహతే ।
సౌభగాయ ॥ ౩౦ ॥ విశ్వే । ఏనమ్ । అన్వితి । మదన్తు । దేవాః । అము-
త్రభూయాదిత్యముత్ర-భూయాత్ । అధ । యత్ । యమస్య । బృ-
హస్పతే । అభిశస్తేరిత్యభి-శస్తేః । అముఞ్చః । ప్రతీతి । ఔహతా-
మ్ । అశ్వినా । మృత్యుమ్ । అస్మాత్ । దేవానామ్ । అగ్నే । భిష-
జా । శచీభిరితి శచీ-భిః । ఉదితి । వయమ్ । తమసః । పరీతి । పశ్యన్తః ।
జ్యోతిః । ఉత్తరమిత్యుత్-తరమ్ । దేవమ్ । దేవత్రేతి దేవ-త్రా ।

సూర్యమ్ । అగన్మ । జ్యోతిః । ఉత్తమమిత్యుత్ - తమమ్ ॥ ౨౮ ॥

ఇమే శివ్రో అగ్నే ఉత్తి సౌభగాయ చతుస్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౭ ॥

ఊర్ధ్వాః । అస్య । సమిధ ఇతి సం-ఇధః । భవన్తి । ఊర్ధ్వా ।
శుక్రా । శోచీగ్ంషి । అగ్నేః । ద్యుమత్తమేతి ద్యుమత్ -తమా । సుప్రతీక-
స్యేతి సు-ప్రతీకస్య । సూనోః । తనూనపాదితి తనూ-నపాత్ । అసు -
రః । విశ్వవేదా ఇతి విశ్వ-వేదాః । దేవః । దేవేషు । దేవః । పథః । ఏతి ।
అనక్తి । మధ్వా । ఘృతేన । మధ్వా । యజ్ఞమ్ । నక్షన్తే । ప్రీణానః । నరా-
శగ్ంసః । అగ్నే । సుకృదితి సు-కృత్ । దేవః । సవితా । విశ్వవార ఇతి
విశ్వ-వారః । అచ్ఛ । అయమ్ । ఏతి । శవసా । ఘృతేన । ఈడానః ।
వహ్నిః । నమసా । అగ్నిమ్ । స్రుచః । అధ్వరేషు । ప్రయత్స్వితి ప్రయ-
త్-సు । సః । యక్షత్ । అస్య । మహిమానమ్ । అగ్నేః । సః ॥ ౨౯ ॥
ఈమ్ । మన్ద్రాసు । ప్రయసః । వసుః । చేతిష్ఠః । వసుధాతమ ఇతి వసు -
ధాతమః । చ । ద్వారః । దేవీః । అన్వితి । అస్య । విశ్వే । వ్రతా । దదన్తే ।
అగ్నేః । ఉరువ్యచస ఇత్యురు-వ్యచసః ధామ్నా । పత్యమానాః ।
తే ఇతి । అస్య । యోషణే ఇతి । దివ్యే ఇతీ న । యోనౌ । ఉషాసా-
నక్తా । ఇమమ్ । యజ్ఞమ్ । అవతామ్ । అధ్వరమ్ । నః । దైవ్యా ।
హోతారా । ఊర్ధ్వమ్ । అధ్వరమ్ । నః । అగ్నేః । జిహ్వామ్ । అభీతి ।
గృణీతమ్ । కృణుతమ్ । నః । స్విష్టిమితి సు- ఇష్టిమ్ । తిస్రః । దేవీః ।
బర్హిః । ఏతి । ఇదమ్ । సదన్తు । ఇడా । సరస్వతీ ॥ ౩౦ ॥ భారతీ । మహీ ।
గృణానా । తత్ । నః । తురీపమ్ । అద్భుతమ్ । పురుక్షు । త్వష్టా । సు-

సువీరమితి సు-వీరమ్ । రాయః । పోషమ్ । వీతి । స్యతు । నాభిమ్ । అస్మే
ఇతి । వనస్పతే । అవేతి । సృజ । రరాణః । త్మనా । దేవేషు । అగ్నిః । హ-
వ్యమ్ । శమితా । సూదయాతి । అగ్నే । స్వాహా । కృణుహి । జాతవేద
ఇతి జాత-వేదః । ఇన్ద్రాయ । హవ్యమ్ । విశ్వే । దేవాః । హవిః । ఇదమ్ ।
జుషన్తామ్ । హిరణ్యగర్భ ఇతి హిరణ్య - గర్భః । సమితి । అవర్తత ।
అగ్రే । భూతస్య । జాతః । పతిః । ఏకః । ఆసీత్ । సః । దాధార । పృథివీమ్ ।
ద్యామ్ ॥ ౩౧ ॥ ఉత । ఇమామ్ । కస్మై । దేవాయ । హవిషా । విధేమ ।
యః । ప్రాణత ఇతి ప్ర అనతః । నిమిషత ఇతి ని-మిషతః । మహిత్వేతి
మహి-త్వా । ఏకః । ఇత్ । రాజా । జగతః । బభూవ । యః । ఈశే । అస్య ।
ద్విపద ఇతి ద్వి పదః । చతుష్పద ఇతి చతుః - పదః । కస్మై । దేవాయ ।
హవిషా । విధేమ । యః । ఆత్మదా ఇత్యాత్మ-దాః । బలదా ఇతి బల-
దాః । యస్య । విశ్వే । ఉపాసత ఇత్యుప-ఆసతే । ప్రశిషమితి ప్ర-శిషమ్ ।
యస్య । దేవాః । యస్య । ఛాయా । అమృతమ్ । యస్య । మృ-
త్యుః । కస్మై । దేవాయ । హవిషా । విధేమ । యస్య । ఇమే । హిమ-
వన్త ఇతి హిమ - వన్తః । మహిత్వేతి మహి - త్వా । యస్య । స-
ముద్రమ్ । రసయా । సహ ॥ ౩౨ ॥ ఆహుః । యస్య । ఇమాః ।
ప్రదిశ ఇతి ప్ర-దిశః । యస్య । బాహూ ఇతి । కస్మై । దేవాయ ।
హవిషా । విధేమ । యమ్ । క్రన్దసీ ఇతి । అవసా । తస్తభానే ఇతి ।
అభ్యైక్షేతామిత్యభి-ఐక్షేతామ్ । మనసా । రేజమానే ఇతి । యత్ర ।
అధీతి । సూరః । ఉదితావిత్యుత్ - ఇతౌ । వ్యేతీతి వి-ఏతి । కస్మై ।

ద్దేవాయ । హవిషా । విధేమ । యేన । ద్యౌః । ఉగ్రా । పృథివీ । చ ।
దృఢే ఇతి । యేన । సువః । స్తభితమ్ । యేన । నాకః । యః । అన్త-
రిక్షే । రజసః । విమాన ఇతి వి మానః । కస్మై । దేవాయ । హవిషా ।
విధేమ । ఆపః । హ । యత్ । మహతీః।విశ్వమ్ ॥ ౩౩ ॥ ఆయన్న్ ।
దక్షమ్ । దధానాః । జనయన్తీః । అగ్నిమ్ । తతః । దేవానామ్ । నిరితి।
అవర్తత । అసుః । ఏకః । కస్మై । దేవాయ । హవిషా । విధేమ । యః ।
చిత్ । ఆపః । మహినా । పర్యపశ్యదితి పరి - అపశ్యత్ । దక్షమ్ ।
దధానాః । జనయన్తీః । అగ్నిమ్ । యః । దేవేషు । అధీతి । దేవః ।
ఏకః । ఆసీత్ । కస్మై । దేవాయ । హవిషా । విధేమ ॥ ౩౪ ॥ అగ్నేస్స
సంస్రవత్రీ ద్యాగ్ం సహ విశ్వం చతుస్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౮ ॥

ఆకూతిమిత్యా-కూతిమ్ । అగ్నిమ్ । ప్రయుజమితి ప్ర యుజ-
మ్ । స్వాహా । మనః । మేధామ్ । అగ్నిమ్ । ప్రయుజమితి ప్ర-యుజ-
మ్ । స్వాహా । చిత్తమ్ । విజ్ఞాతమితి వి-జ్ఞాతమ్ । అగ్నిమ్ । ప్రయుజ-
మితి ప్ర-యుజమ్ । స్వాహా।వాచః । విధృతిమితి వి-ధృతిమ్ । అగ్నిమ్।
ప్రయుజమితి ప్ర యుజమ్ । స్వాహా । ప్రజాపతయ ఇతి ప్రజా-పతయే।
మనవే । స్వాహా । అగ్నయే । వైశ్వానరాయ । స్వాహా । విశ్వే । దే-
వస్య।నేతుః । మర్తః।వృణీత । సఖ్యమ్।విశ్వే । రాయః । ఇషుధ్యసి ।
ద్యుమ్నమ్ । వృణీత । పుష్యసే । స్వాహా।మా । స్వితి । భిత్థాః।మా ।
స్వితి। రిషః।దృగ్ంహస్వ।వీడయస్వ । సు । అమ్బ । ధృష్ణు । వీరయస్వ ॥
౩౫ ॥ అగ్నిః । చ । ఇదమ్ । కరిష్యథః। దృగ్ంహస్వ । దేవి । పృథివి ।

స్వస్తయే । ఆసురీ । మాయా । స్వధయేతి స్వ-ధయా । కృతా । అసి ।
జుష్టమ్ । దేవానామ్ । ఇదమ్ । అస్తు । హవ్యమ్ । అరిష్టా । త్వమ్ । ఉత్ -
దిహి । ఇషే । యజ్ఞే । అస్మిన్న్ । మిత్ర । ఏతామ్ । ఉఖామ్ । తప । ఏ -
షా । మా । భేది । ఏతామ్ । తే । పరీతి । దదామి । అభిత్యై । ద్రవ -
న్న ఇతి ద్రు-అన్నః । సర్పిరాసుతిరితి సర్పిః-ఆసుతిః । ప్రత్నః । హో-
తా । వరేణ్యః । సహసః । పుత్రః । అద్భుతః । పరస్యాః । అధీతి । సంవత ఇతి
సం-వతః । అవరాన్ । అభి । ఏతి ॥ ౩౬ ॥ తర । యత్ర । అహమ్ । అస్మి ।
తాన్ । అవ । పరమస్యాః । పరావత ఇతి పరా-వతః । రోహిదశ్వ ఇతి
రోహిత్-అశ్వః । ఇహ । ఏతి । గహి । పురీష్యః । పురుప్రియ ఇతి పురు-
ప్రియః । అగ్నే । త్వమ్ । తర । మృధః । సీద । త్వమ్ । మాతుః । అస్యాః ।
ఉపస్థ ఇత్యుప-స్థే । విశ్వాని । అగ్నే । వయునాని । విద్వాన్ । మా ।
ఏనామ్ । అర్చిషా । మా । తపసా । అభీతి । శూశుచః । అన్తః । అస్యామ్ ।
శుక్రజ్యోతిరితి శుక్ర-జ్యోతిః । వీతి । భాహి । అన్తః । అగ్నే । రుచా ।
త్వమ్ । ఉఖాయై । సదనే । స్వే । తస్యాః । త్వమ్ । హరసా । తపన్న్ । జాత-
వేద ఇతి జాత-వేదః । శివః । భవ । శివః । భూత్వా । మహ్యమ్ । అగ్నే ।
అథో ఇతి । సీద । శివః । త్వమ్ । శివాః । కృత్వా । దిశః । సర్వాః । స్వామ్ ।
యోనిమ్ । ఇహ । ఏతి । అసదః ॥ ౩౭ ॥ వీరయస్వ తపస్వాగ్ం శతిశ్చ ॥

యత్ । అగ్నే । యాని । కాని । చ । ఏతి । తే । దారూణి ।
దధ్మసి । తత్ । అస్తు । తుభ్యమ్ । ఇత్ । ఘృతమ్ । తత్ । జుషస్వ ।
యవిష్ఠ్య । యత్ । అత్తి । ఉపజిహ్వికేత్యుప - జిహ్వికా । యత్ ।

న్రమః । అతిసర్పతీత్యతి-సర్పతి । సర్వమ్ । తత్ । అస్తు । తే । ఘృతమ్ ।
తత్ । జుషస్వ । యవిష్ఠ్య । రాత్రిగ్ం రాత్రిమితి రాత్రిం - రాత్రిమ్ ।
అప్రయావమిత్యప్ర-యావమ్ । భరన్తః । అశ్వాయ । ఇవ । తిష్ఠతే ।
ఘాసమ్ । అస్మై । రాయః । పోషేణ । సమ్ । ఇషా । మదన్తః । అగ్నే ।
మా । తే । ప్రతివేశా ఇతి ప్రతి-వేశాః । రిషామ । నాభా ॥ ౩౮ ॥ పృ-
థివ్యాః । సమిధానమితి సం-ఇధానమ్ । అగ్నిమ్ । రాయః । పోషాయ ।
బృహతే । హవామహే । ఇరంమదమితీరం-మదమ్ । బృహదు-
క్థమితి బృహత్-ఉక్థమ్ । యజత్రమ్ । జేతారమ్ । అగ్నిమ్ । పృతనాసు ।
సాసహిమ్ । యాః । సేనాః । అభీత్వరీరిత్యభి - ఇత్వరీః । ఆవ్యాధినీరిత్యా-
వ్యాధినీః । ఉగణాః । ఉత । యే । స్తేనాః । యే । చ । తస్కరాః । తాన్ ।
తే । అగ్నే । అపి । ఇతి । దధామి । ఆస్యే । దగ్ంష్ట్రాభ్యామ్ । మలిమ్లూన్ ।
జమ్భ్యైః । తస్కరాన్ । ఉత । హనూభ్యామితి హను-భ్యామ్ । స్తే-
నాన్ । భగవ ఇతి భగ-వః । తాన్ । త్వమ్ । ఖాద । సుఖాదితానితి సు-
ఖాదితాన్ । యే । జనేషు । మలిమ్లవః । స్తేనాసః । తస్కరాః । వనే । యే ॥
౩౯ ॥ కక్షేషు । అఘాయవ ఇత్యఘ - యవః । తాన్ । తే । దధామి ।
జమ్భయోః । యః । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ । అరాతీయాత్ ।
యః । చ । నః । ద్వేషతే । జనః । నిన్దాత్ । యః । అస్మాన్ । ధిప్సాత్ । చ ।
సర్వమ్ । తమ్ । మస్మసా । కురు । సగ్ంశితమితి సం-శితమ్ । మే । బ్రహ్మ ।
సగ్ంశితమితి సం-శితమ్ । వీర్యమ్ । బలమ్ । సగ్ంశితమితి సం-శితమ్ ।
క్షత్రమ్ । జిష్ణు । యస్య । అహమ్ । అస్మి । పురోహిత ఇతి పురః-హితః ।

ఉదితి । ఏషామ్ । బాహూ ఇతి । అతిరమ్ । ఉదితి । వర్చః । ఉదితి । ఉత్ ।
బలమ్ । క్షిణోమి । బ్రహ్మణా । అమిత్రాన్ । ఉదితి । నయామి ॥ ౪౦ ॥
స్వాన్ । అహమ్ । దృశానః । రుక్మః । ఉర్వ్యా । వీతి । అద్యౌత్ । దుర్మర్-
షమితి దుః-మర్షమ్ । ఆయుః । శ్రియే । రుచానః । అగ్నిః । అమృతః । అభ-
వత్ । వయోభిరితి వయః-భిః । యత్ । ఏనమ్ । ద్యౌః । అజనయత్ ।
సురేతా ఇతి సు-రేతాః । విశ్వా । రూపాణి । ప్రతీతి । ముఞ్చతే । కవిః ।
ప్రేతి । అసావీత్ । భద్రమ్ । ద్విపద ఇతి ద్వి-పదే । చతుష్పద ఇతి
చతుః-పదే । వీతి । నాకమ్ । అఖ్యత్ । సవితా । వరేణ్యః । అన్వితి । ప్ర-
యాణమితి ప్ర-యానమ్ । ఉషసః । వీతి । రాజతి । నక్తోషాసా । సమనస-
సేతి స-మనసా । విరూపే ఇతి వి-రూపే । ధాపయేతే ఇతి । శిశుమ్ ।
ఏకమ్ । సమీచీ ఇతి । ద్యావా । క్షామా । రుక్మః ॥ ౪౧ ॥ అన్తః ।
వీతి । భాతి । దేవాః । అగ్నిమ్ । ధారయన్ । ద్రవిణోదా ఇతి ద్రవి-
ణః-దాః । సుపర్ణ ఇతి సు-పర్ణః । అసి । గరుత్మాన్ । త్రివృదితి త్రి-
వృత్ । తే । శిరః । గాయత్రమ్ । చక్షుః । స్తోమః । ఆత్మా । సామ । తే ।
తనూః । వామదేవ్యమితి వామ-దేవ్యమ్ । బృహద్రథన్తరే ఇతి బృ-
హత్-రథన్తరే । పక్షౌ । యజ్ఞాయజ్ఞియమ్ । పుచ్ఛమ్ । ఛన్దాగ్ంసి ।
అఙ్గాని । ధిష్ణియాః । శఫాః । యజూగ్ంషి । నామ । సుపర్ణ ఇతి సు-
పర్ణః । అసి । గరుత్మాన్ । దివమ్ । గచ్ఛ । సువః । పత ॥ ౪౨ ॥

నాభా వనై మె నయామి క్షామా రుక్మోష్టాత్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౦ ॥

అగ్నే । యమ్ । యజ్ఞమ్ । అధ్వరమ్ । విశ్వతః । పరిభూరితి

పరి-భూః । అసి । సః । ఇత్ । దేవేషు । గచ్ఛతి । సోమ । యాః । తే ।
మయోభువ ఇతి మయః-భువః । ఊతయః । సన్తి । దాశుషే । తాభిః ।
నః । అవితా । భవ । అగ్నిః । మూర్ధా । భువః । త్వమ్ । నః । సోమ । యా । తే ।
ధామాని । తత్ । సవితుః । వరేణ్యమ్ । భర్గః । దేవస్య । ధీమహి । ధియః ।
యః । నః । ప్రచోదయాదితి ప్ర-చోదయాత్ । అచిత్తీ । యత్ । చ-
కృమ । దైవ్యే । జనే । దీనైః । దక్షైః । ప్రభూతీతి ప్ర-భూతీ । పూరు-
షత్వతేతి పూరుష-త్వతా ॥ ౪౩ ॥ దేవేషు । చ । సవితః । మానుషే-
షు । చ । త్వమ్ । నః । అత్ర । సువతాత్ । అనాగసః । చోదయిత్రీ । సూ-
నృతానామ్ । చేతన్తీ । సుమతీనామితి సు-మతీనామ్ । యజ్ఞమ్ । దధే ।
సరస్వతీ । పావీరవీ । కన్యా । చిత్రాయురితి చిత్ర-ఆయుః । సరస్వతీ ।
వీరపత్నీతి వీర-పత్నీ । ధియమ్ । ధాత్ । గ్నాభిః । అచ్ఛిద్రమ్ । శర-
ణమ్ । సజోషా ఇతి స-జోషాః । దురాధర్షమితి దుః-ఆధర్షమ్ ।
గృణతే । శర్మ । యంసత్ । పూషా । గాః । అన్వేతి । నః । పూషా ।
రక్షతు । అర్వతః । పూషా । వాజమ్ । సనోతు । నః । శుక్రమ్ । తే । అ-
న్యత్ । యజతమ్ । తే । అన్యత్ ॥ ౪౪ ॥ విషురూపే ఇతి విషు-రూపే ।
అహనీ ఇతి । ద్యౌః । ఇవ । అసి । విశ్వాః । హి । మాయాః । అవసి । స్వ-
ధావ ఇతి స్వధా-వః । భద్రా । తే । పూషన్ । ఇహ । రాతిః । అస్తు । తే । అ-
వర్ధన్త । స్వతవస ఇతి స్వ-తవసః । మహిత్వనేతి మహి-త్వనా । ఆ ।
నాకమ్ । తస్థుః । ఉరు । చక్రిరే । సదః । విష్ణుః । యత్ । హ । ఆవత్ । వృష-
ణమ్ । మదచ్యుతమితి మద-చ్యుతమ్ । వయః । న । సీదన్ । అధి । బ-

గృహిషి । ప్రియో । ప్రేతి । చిత్రమ్ । అర్కమ్ । గృణతే । తురాయ ।
మారుతాయ । స్వతవస ఇతి స్వ-తవసే । భరధ్వమ్ । యో । సహాగ్ంసి ।
సహసా । సహన్తే ॥ ౪౫ ॥ రేజతే । అగ్నే । పృథివీ । మఖేభ్యః । విశ్వే ।
దేవాః । విశ్వే । దేవాః । ద్యావా । నః । పృథివీ ఇతి । ఇమమ్ । సిధ్రమ్ ।
అద్య । దివిస్పృశమితి దివి-స్పృశమ్ । యజ్ఞమ్ । దేవేషు । యచ్ఛతామ్ ।
ప్రేతి । పూర్వజే ఇతి పూర్వ-జే । పితరా । నవ్యసీభిః । గీర్భిః । కృణుధ్వమ్ ।
సదనే ఇతి । ఋతస్య । ఏతి । నః । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । దై-
వ్యేన । జనేన । యాతమ్ । మహి । వామ్ । వరూథమ్ । అగ్నిమ్ । స్తో-
మేన । బోధయ । సమిధాన ఇతి సమ్-ఇధానః । అమర్త్యమ్ । హవ్యా ।
దేవేషు । నః । దధత్ । సః । హవ్యవాడితి హవ్య-వాట్ । అమర్త్యః ।
ఉశిక్ । దూతః । చనోహితః । అగ్నిః । ధియా । సమితి । ఋణ్వతి । శమ్ ।
నః । భవన్తు । వాజేవాజ ఇతి వాజే-వాజే ॥ ౪౬ ॥ ప్రాసుష్టుత్వా తా య-
జతం తే అన్యక్షహన్తే చనోహితోఽష్టౌ చ ॥ ౧౧ ॥

యుఞ్జాన ఇమామగృభ్ణన్దేవస్య సం తే వి పాజసా వసవస్త్వా
సమాస్త్వర్ధవ అస్యాకూతిం యదగ్నే యాన్యగ్నే యం యజ్ఞ-
మేకాదశ ॥ ౧౧ ॥

యుఞ్జానో వర్మ చ స్థ ఆదిత్యాస్త్వా భాంతి స్వాగ్ం అహాగ్ం
షట్చత్వారిగ్ంశత్ ॥ ౪౬ ॥

యుఞ్జానో వాజేవాజే ।

హరిః ఓమ్ తత్సత్

—*(ద్వితీయప్రశ్నప్రారమ్భః)*—

హరిః ఓమ్॥ విష్ణోః । క్రమః।అసి । అభిమాతిహేత్యభి మా-
తి-హా । గాయత్రమ్ । ఛన్దః । ఏతి।రోహ । పృథివీమ్।అను । వీతి।క్రి-
మస్వ । నిర్భక్త ఇతి నిః-భక్తః । సః । యమ్ । ద్విష్మః । విష్ణోః ।
క్రమః । అసి । అభిశస్తిహేత్యభిశస్తి-హా। త్రైష్టుభమ్।ఛన్దః।ఏతి ।
రోహ।అన్తరిక్షమ్ । అను।వీతి । క్రమస్వ । నిర్భక్త ఇతి నిః-భక్తః ।
సః।యమ్ । ద్విష్మః । విష్ణోః।క్రమః । అసి।అరాతీయతః । హన్తా।జా-
గతమ్।ఛన్దః । ఏతి।రోహ । దివమ్।అను । వీతి।క్రమస్వ । నిర్భక్త ఇతి
నిః-భక్తః । సః । యమ్ । ద్విష్మః । విష్ణోః ॥ ౧ ॥

క్రమః । అసి । శత్రూయత ఇతి శత్రు-యతః । హన్తా । ఆ-
నుష్టుభమిత్యాను-స్తుభమ్ । ఛన్దః।ఏతి । రోహ।దిశః । అను।వీతి।క్రి-
మస్వ । నిర్భక్త ఇతి నిః-భక్తః । సః।యమ్ । ద్విష్మః।అక్రన్దత్ । అ-
గ్నిః । స్తనయన్న్ । ఇవ।ద్యౌః । క్షామ।రేరిహత్ । వీరుధః । సమఞ్జ-
న్నితి సం-అఞ్జన్న్ । సద్యః । జజ్ఞానః।వీతి । హి।ఈమ్ । ఇద్ధః।అఖ్య-
త్।ఏతి । రోదసీ ఇతి । భానునా । భాతి । అన్తః। అగ్నే । అభ్యావ-
ర్తిన్నిత్యభి-ఆవర్తిన్న్। అభీతి।నః । ఏతి।వవృత్స్వ । ఆయుషా । వర్చసా ।
సన్యా।మేధయా । ప్రజయేతి ప్ర-జయా। ధనేన।అగ్నే ॥ ౨ ॥ అఙ్గిరః।
శతమ్ । తే।సన్తు । ఆవృత ఇత్యా-వృతః । సహస్రమ్ । తే । ఉపావృత
ఇత్యుప-ఆవృతః । తాసామ్ । పోషస్య । పోషేణ । పునః।నః । నష్టమ్।

ఏతి।కృధి । పునః।నః । రయిమ్।ఏతి । కృధి।పునః । ఊర్జా।నీతి । వర్త-
స్వ । పునః।అగ్నే । ఇషా।ఆయుషా । పునః।నః । పాహి।విశ్వతః।సహ।
రయ్యా।నీతి । వర్తస్వ । అగ్నే।పిన్వస్వ । ధారయా । విశ్వప్స్న్యే-
తి విశ్వ-ప్స్న్యా । విశ్వతః । పరి।ఉదితి।ఉత్తమ మిత్యుత్-తమమ్ ।
వరుణ । పాశమ్।అస్మత్ । అవేతి।అధమమ్ ॥ ౩ ॥ వీతి।మధ్యమమ్।శ్ర-
థాయ । అథ।వయమ్ । ఆదిత్య । వ్రతే।తవ । అనాగసః । అదితయే।
స్యామ । ఏతి।త్వా । అహార్షమ్ । అన్తః।అభూః । ధ్రువః।తిష్ఠ। అవి-
చాచలిరిత్య వి-చాచలిః । విశః । త్వా।సర్వాః । వాఞ్ఛన్తు । అస్మి-
న్న్ । రాష్ట్రమ్ । అధీతి । శ్రియ।అగ్రే।బృహన్న్ । ఉషసామ్ । ఊ-
ర్ధ్వః । అస్థాత్।నిర్జగ్మివానితి నిః-జగ్మివాన్ । తమసః । జ్యోతిషా ।
ఏతి।అగాత్ । అగ్నిః।భానునా । రుశతా।స్వఙ్గ ఇతి సు-అఙ్గః । ఏతి।జా-
తః।విశ్వా । సద్మాని।అప్రాః । సీద।త్వమ్।మాతుః । అస్యాః ॥ ౪ ॥ ఉ-
పస్థ ఇత్యుప-స్థే । విశ్వాని । అగ్నే।వయునాని । విద్వాన్ । మా ।
ఏనామ్ । అర్చిషా।మా । తపసా।అభీతి । శూశుచః । అన్తః । అ-
స్యామ్ । శుక్రజ్యోతిరితి శుక్ర-జ్యోతిః । వీతి।భాహి । అన్తః।అగ్నే ।
రుచా।త్వమ్ । ఉఖాయై।సదనే । స్వే।తస్యాః । త్వమ్ । హరసా । తప-
న్న్।జాతవేద ఇతి జాత-వేదః । శివః।భవ । శివః।భూత్వా । మహ్యమ్।
అగ్నే।అథో ఇతి । సీద।శివః । త్వమ్ । శివాః।కృత్వా । దిశః।సర్వాః।
స్వామ్ । యోనిమ్ । ఇహ।ఏతి । అసదః। హగ్ంసః । శుచిషదితి శుచి-
సత్ । వసుః । అన్తరిక్షసదిత్యన్తరిక్ష-సత్ । హోతా । వేదిష -

దితి వేది-సత్ । అతిథిః । దురోణసదితి దురోణ-సత్ । నృషదితి నృ-సత్ । వరసదితి వర-సత్ । ఋతసదిత్యృత-సత్ । వ్యోమసదితి వ్యోమ-సత్ । అబ్జా ఇత్యప్-జాః । గోజా ఇతి గో-జాః । ఋతజా ఇత్యృత-జాః । అద్రిజా ఇత్యద్రి-జాః । ఋతమ్ । బృహత్ ॥ ౫ ॥

దివస్మన్తు వి క్రమస్వ నిర్భక్తస్స యం ద్విష్మ విష్ణోర్థస్తేనా-గ్నే ఉద్ధమమసాయ్శ్శ్వషట్షోడశ చ ॥ ౧ ॥

దివః । పరీతి । ప్రథమమ్ । జజ్ఞే । అగ్నిః । అస్మత్ । ద్వితీయమ్ । పరీతి । జాతవేదా ఇతి జాత-వేదాః । తృతీయమ్ । అప్స్విత్యప్-సు । నృమణా ఇతి నృ-మనాః । అజస్రమ్ । ఇన్ధానః । ఏనమ్ । జరతే । స్వాధీరితి స్వ-ధీః । విద్మ । తే । అగ్నే । త్రేధా । త్రయాణి । విద్మ । తే । సద్మ । విభృతమితి వి-భృతమ్ । పురుత్రేతి పురు-త్రా । విద్మ । తే । నామ । పరమమ్ । గుహా । యత్ । విద్మ । తమ్ । ఉత్సమ్ । యతః । ఆజగన్థేత్యా-జగన్థ । సముద్రే । త్వా । నృమణా ఇతి నృ-మనాః । అప్స్విత్యప్-సు । అన్తః । నృచక్షా ఇతి నృ-చక్షాః । ఈధే । దివః । అగ్నే । ఊధన్ । తృతీయే । త్వా ॥ ౬ ॥ రజసి । తస్థివాగ్ంసమ్ । ఋతస్య । యోనౌ । మహిషాః । అహిన్వన్ । అక్రన్దత్ । అగ్నిః । స్తనయన్ । ఇవ । ద్యౌః । క్షామ । రేరిహత్ । వీరుధః । సమఞ్జన్నితి సం-అఞ్జన్ । సద్యః । జజ్ఞానః । వీతి । హి । ఈమ్ । ఇద్ధః । అఖ్యత్ । ఏతి । రోదసీ ఇతి । భానునా । భాతి । అన్తః । ఉశిక్ । పావకః । అరతిః । సుమేధా ఇతి సు-మేధాః । మర్తేషు ।

అగ్నిః । అమృతః । నీతి । ధాయి । ఇయర్తి । ధూమమ్ । అరుషమ్ ।
భరిభ్రత్ । ఉదితి । శుక్రేణ । శోచిషా । ద్యామ్ । ఇనక్షత్ । విశ్వస్య ।
కేతుః । భువనస్య । గర్భః । ఏతి ॥ ౭ ॥ రోదసీ ఇతి । అపృణాత్ ।
జాయమానః । ఈడుమ్ । చిత్ । అద్రిమ్ । అభినత్ । పరాయన్నితి
పరా-యన్ । జనాః । యత్ । అగ్నిమ్ । అయజన్త । పఞ్చ । శ్రీ-
ణామ్ । ఉద్దారః । ధరుణః । రయీణామ్ । మనీషాణామ్ । ప్రార్పణ
ఇతి ప్ర-అర్పణః । సోమగోపా ఇతి సోమ-గోపాః । వసోః । సూనుః ।
సహసః । అప్స్విత్యప్-సు । రాజా । వీతి । భాతి । అగ్రే । ఉషసామ్ ।
ఇధానః । యః । తే । అద్య । కృణవత్ । భద్రశోచ ఇతి భద్ర-
శోచే । అపూపమ్ । దేవ । ఘృతవన్తమితి ఘృత-వన్తమ్ । అగ్నే ।
ప్రేతి । తమ్ । నయ । ప్రతరామితి ప్ర-తరామ్ । వస్యః । అచ్ఛ ।
అభీతి । ద్యుమ్నమ్ । దేవభక్తమితి దేవ-భక్తమ్ । యవిష్ఠ । ఏతి ॥౮॥
తమ్ । భజ । సౌశ్రవసేషు । అగ్నే । ఉక్థఉక్థ ఇత్యుక్థే-ఉక్థే । ఏతి ।
భజ । శస్యమానే । ప్రియః । సూర్యే । ప్రియః । అగ్నా । భవాతి । ఉదితి ।
జాతేన । భినదత్ । ఉదితి । జనిత్వైః । త్వామ్ । అగ్నే । యజమానాః ।
అన్వితి । ద్యూన్ । విశ్వా । వసూని । దధిరే । వార్యాణి । త్వయా ।
సహ । ద్రవిణమ్ । ఇచ్ఛమానాః । వ్రజమ్ । గోమన్తమితి గో-మ-
న్తమ్ । ఉశిజః । వీతి । వవ్రుః । కృశానః । రుక్మః । ఉర్వ్యా । వీతి । అద్యౌత్ ।
దుర్మర్షమితి దుః-మర్షమ్ । ఆయుః । శ్రియే । రుచానః । అగ్నిః ।
అమృతః । అభవత్ । వయోభిరితి వయః-భిః । యత్ । ఏనమ్ । ద్యౌః ।

అజనయత్ । సురేతా ఇతి సు-రేతాః ॥౯॥

తృతీయేత్వాగర్భ ఆయజిష్ఠా య చ్చత్వారి చ ॥ ౨ ॥

అన్నపత ఇత్యన్న-పతే । అన్నస్య । నః । దేహి । అనమీవస్య । శుష్మిణః । ప్రేతి । ప్రదాతారమితి ప్ర-దాతారమ్ । తారిషః । ఊర్జమ్ । నః । ధేహి । ద్విపద ఇతి ద్వి-పదే । చతుష్పద ఇతి చతుః-పదే । ఉదితి । ఉ । త్వా । విశ్వే । దేవాః । అగ్నే । భరన్తు । చిత్తిభిరితి చిత్తి-భిః । సః । నః । భవ । శివతమ ఇతి శివ-తమః । సుప్రతీక ఇతి సు-ప్రతీకః । విభావసురితి విభా-వసుః । ప్రేతి । ఇత్ । అగ్నే । జ్యోతిష్మాన్ । యాహి । శివేభిః । అర్చిభిరిత్యర్చి-భిః । త్వమ్ । బృహద్భిరితి బృహత్-భిః । భానుభిరితి భాను-భిః । భాసన్న్ । మా । హింసీః । తనువా । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । సమిధేతి సం-ఇధా । అగ్నిమ్ । దువస్యత । ఘృతైః । బోధయత । అతిథిమ్ । ఏతి ॥ ౧౦ ॥ అస్మిన్న్ । హవ్యా । జుహోతన । ప్రప్రేతి ప్ర-ప్ర । అయమ్ । అగ్నిః । భరతస్య । శృణ్వే । వీతి । యత్ । సూర్యః । న । రోచతే । బృహత్ । భాః । అభీతి । యః । పూరుమ్ । పృతనాసు । తస్థౌ । దీదాయ । దైవ్యః । అతిథిః । శివః । నః । ఆపః । దేవీః । ప్రతీతి । గృహ్ణీత । భస్మ । ఏతత్ । స్యోనే । కృణుధ్వమ్ । సురభౌ । ఉ । లోకే । తస్మై । నమన్తామ్ । జనయః । సుపత్నీరితి సు-పత్నీః । మాతా । ఇవ । పుత్రమ్ । బిభృత । సు । ఏనమ్ । అప్స్విత్యప్-సు । అగ్నే । సధిః । తవ ॥ ౧౧ ॥ సః । ఓషధీః । అన్వితి । రుధ్యసే । గర్భే । సన్న్ । జాయసే । పునః । గర్భః । అసి । ఓష-

ధీనామ్ । గర్భః । వనస్పతీనామ్ । గర్భః । విశ్వస్య । భూతస్య ।
అగ్నే । గర్భః । అపామ్ । అసి । ప్రసద్యేతి ప్ర-సద్య । భస్మనా ।
యోనిమ్ । అపః । చ । పృథివీమ్ । అగ్నే । సగ్ంసృజ్యేతి సం-
సృజ్య । మాతృభిరితి మాతృ-భిః । త్వమ్ । జ్యోతిష్మాన్ । పునః ।
ఏతి । అసదః । పునః । ఆసద్యేత్యా-సద్య । సదనమ్ । అపః । చ ।
పృథివీమ్ । అగ్నే । శేషే । మాతుః । యథా । ఉపస్థ ఇత్యుప-
స్థే । అన్తః । అస్యామ్ । శివతమ ఇతి శివ-తమః । పునః । ఊర్జా ॥
౧౨ ॥ నీతి । వర్తస్వ । పునః । అగ్నే । ఇషా । ఆయుషా । పునః ।
నః । పాహి । విశ్వతః । సహ । రయ్యా । నీతి । వర్తస్వ । అగ్నే ।
పిన్వస్వ । ధారయా । విశ్వప్స్నియేతి విశ్వ-ప్స్నియా । విశ్వతః ।
పరి । పునః । త్వా । ఆదిత్యాః । రుద్రాః । వసవః । సమితి । ఇన్ధ-
తామ్ । పునః । బ్రాహ్మణః । వసునీథేతి వసు-నీథ । యజ్ఞైః । ఘృ-
తేన । త్వమ్ । తనువః । వర్ధయస్వ । సత్యాః । సన్తు । యజమా-
నస్య । కామాః । బోధ । నః । అస్య । వచసః । యవిష్ఠ । మగ్ం-
హిష్ఠస్య । ప్రభృతస్యేతి ప్ర-భృతస్య । స్వధావ ఇతి స్వధా-వః ।
పీయతి । త్వః । అన్వితి । త్వః । గృణాతి । వన్దారుః । తే । తను-
వమ్ । వన్దే । అగ్నే । సః । బోధి । సూరిః । మఘవేతి మఘ-వా ।
వసుదావేతి వసు-దావా । వసుపతిరితి వసు-పతిః । యుయోధి । అస్మ-
త్ । ద్వేషాగ్ంసి ॥ ౧౩ ॥ ఆ తన్వోర్జా నవ షోడశ చ ॥ ౩ ॥

అపేతి । ఇత । వీతి । ఇత । వీతి । చ । సర్పత । అతః । యే । అత్ర । స్థ ।

అజనయత్ । సురేతా ఇతి సు-రేతాః ॥౯॥

తృతీయెత్వాగర్భ ఆయన్నిష్ఠాయ చ్చత్వారి చ ॥ ౭ ॥

అన్నపత ఇత్యన్న-పతే । అన్నస్య । నః । దేహి । అనమీవస్య ।
శుష్మిణః । ప్రేతి । ప్రదాతారమితి ప్ర-దాతారమ్ । తారిషః । ఊర్జమ్ ।
నః । ధేహి । ద్విపద ఇతి ద్వి-పదే । చతుష్పద ఇతి చతుః-పదే । ఉదితి ।
ఉ । త్వా । విశ్వే । దేవాః । అగ్నే । భరన్తు । చిత్తిభిరితి చిత్తి-భిః । సః ।
నః । భవ । శివతమ ఇతి శివ-తమః । సుప్రతీక ఇతి సు-ప్రతీకః । విభా-
వసురితి విభా-వసుః । ప్రేతి । ఇత్ । అగ్నే । జ్యోతిష్మాన్ । యాహి । శి-
వేభిః । అర్చిభిరిత్యర్చి-భిః । త్వమ్ । బృహద్భిరితి బృహత్-భిః । భా-
నుభిరితి భాను-భిః । భాసన్న్ । మా । హింసీః । తనువా । ప్రజా ఇతి
ప్ర-జాః । సమిధేతి సం-ఇధా । అగ్నిమ్ । దువస్యత । ఘృతైః । బో-
ధయత । అతిథిమ్ । ఎతి ॥ ౧౦ ॥ అస్మిన్న్ । హవ్యా । జుహోతన ।
ప్రప్రేతి ప్ర-ప్ర । అయమ్ । అగ్నిః । భరతస్య । శృణ్వే । వీతి ।
యత్ । సూర్యః । న । రోచతే । బృహత్ । భాః । అభీతి । యః । పూరుమ్ ।
పృతనాసు । తస్థౌ । దీదాయ । దైవ్యః । అతిథిః । శివః । నః । ఆపః ।
దేవీః । ప్రతీతి । గృహ్ణీత । భస్మ । ఏతత్ । స్యోనే । కృణుధ్వమ్ ।
సురభౌ । ఉ । లోకే । తస్మై । నమన్తామ్ । జనయః । సుపత్నీరితి సు-
పత్నీః । మాతా । ఇవ । పుత్రమ్ । బిభృత । స్వితి । ఎనమ్ । అప్స్వ-
త్యప్-సు । అగ్నే । సధిః । తవ ॥ ౧౧ ॥ సః । ఓషధీః । అన్వితి ।
రుధ్యసే । గర్భే । సన్న్ । జాయసే । పునః । గర్భః । అసి । ఓష-

ధీనామ్ । గర్భః । వనస్పతీనామ్ । గర్భః । విశ్వస్య । భూతస్య ।
అగ్నే । గర్భః । అపామ్ । అసి । ప్రసద్యేతి ప్ర-సద్య । భస్మనా ।
యోనిమ్ । అపః । చ । పృథివీమ్ । అగ్నే । సగ్ంసృజ్యేతి సం-
సృజ్య । మాతృభిరితి మాతృ-భిః । త్వమ్ । జ్యోతిష్మాన్ । పునః ।
ఏతి । అసదః । పునః । ఆసద్యేత్యా-సద్య । సదనమ్ । అపః । చ ।
పృథివీమ్ । అగ్నే । శేషే । మాతుః । యథా । ఉపస్థ ఇత్యుప-
స్థే । అన్తః । అస్యామ్ । శివతమ ఇతి శివ-తమః । పునః । ఊర్జా ॥
౧౨ ॥ నీతి । వర్తస్వ । పునః । అగ్నే । ఇషా । ఆయుషా । పునః ।
నః । పాహి । విశ్వతః । సహ । రయ్యా । నీతి । వర్తస్వ । అగ్నే ।
పిన్వస్వ । ధారయా । విశ్వప్స్నియేతి విశ్వ-ప్స్నియా । విశ్వతః ।
పరి । పునః । త్వా । ఆదిత్యాః । రుద్రాః । వసవః । సమితి । ఇన్ధ-
తామ్ । పునః । బ్రహ్మాణః । వసునీథేతి వసు-నీథ । యజ్ఞైః । ఘృ-
తేన । త్వమ్ । తనువః । వర్ధయస్వ । సత్యాః । సన్తు । యజమా-
నస్య । కామాః । బోధ । నః । అస్య । వచసః । యవిష్ఠ । మగ్ం-
హిష్ఠస్య । ప్రభృతస్యేతి ప్ర-భృతస్య । స్వధావ ఇతి స్వధా-వః ।
పీయతి । త్వః । అస్వతి । త్వః । గృణాతి । వన్దారుః । తే । తను-
వమ్ । వన్దే । అగ్నే । సః । బోధి । సూరిః । మఘవేతి మఘ-వా ।
వసుదావేతి వసు-దావా । వసుపతిరితి వసు-పతిః । యుయోధి । అస్మ-
త్ । ద్వేషాగ్ంసి ॥ ౧౩ ॥ ఆ తన్వోర్జా నః షోడశ చ ॥ ౩ ॥

అపేతి । ఇతః । వీతి । ఇతః । వీతి । చ । సర్పత । అతః । యే । అత్ర । స్థ ।

పురాణాః । యే । చ । నూతనాః । అదాత్ । ఇదమ్ । యమః । అవ-సానమిత్యవ-సానమ్ । పృథివ్యాః । అక్రన్న్ । ఇమమ్ । పితరః । లోకమ్ । అస్మై । అగ్నేః । భస్మ । అసి । అగ్నేః । పురీషమ్ । అసి । సంజ్ఞానమితి సం-జ్ఞానమ్ । అసి । కామధరణమితి కామ - ధరణమ్ । మయి । తే । కామధరణమితి కామ-ధరణమ్ । భూయాత్ । సమితి । యాః । వః । ప్రియాః । తనువః । సమితి । ప్రియా । హృదయాని । వః । ఆత్మా । వః । అస్తు ॥ ౧౮ ॥ సంప్రియ ఇతి సం-ప్రియః । సంప్రియా ఇతి సం-ప్రియాః । తనువః । మమ । అయమ్ । సః । అగ్నిః । యస్మిన్న్ । సోమమ్ । ఇన్ద్రః । సుతమ్ । దధే । జఠరే । వావశానః । సహస్రియమ్ । వాజమ్ । అత్యమ్ । న । సప్తిమ్ । ససవానితి స-సవాన్ । సన్న్ । స్తూయసే । జాతవేద ఇతి జాత - వేదః । అగ్నే । దివః । అర్ణమ్ । అచ్ఛ । జిగాసి । అచ్ఛ । దేవాన్ । ఊచిషే । ధిష్ణియాః । యే । యాః । పరస్తాత్ । రోచనే । సూర్యస్య । యాః । చ । అవస్తాత్ । ఉపతిష్ఠన్త ఇత్యుప - తిష్ఠన్తే । ఆపః । అగ్నే । యత్ । తే । దివి । వర్చః । పృథివ్యామ్ । యత్ । ఓషధీషు ॥ ౧౯ ॥ అప్స్విత్యప్-సు । వాయజత్ర । యేన । అన్తరిక్షమ్ । ఉరు । ఆతతన్థేత్యా - తతన్థ । త్వేషః । సః । భానుః । అర్ణవః । నృచక్షా ఇతి నృ-చక్షాః । పురీష్యాసః । అగ్నయః । ప్రావణేభిరితి ప్ర-వనేభిః । సజోషస ఇతి స-జోషసః । జుషన్తామ్ । హవ్యమ్ । ఆహుతమిత్యా-హుతమ్ । అనమీవాః । ఇషః । మహీః । ఇడామ్ । అగ్నే । పురు-

దగ్ంసమితి పురు - దగ్ంసమ్ । సనిమ్ । గోః । శశ్వత్తమమితి శశ్వత్-తమమ్ । హవమానాయ । సాధ । స్యాత్ । నః । సూనుః । తనయః । విజావేతి వి-జావా । అగ్నే । సా । తే । సుమతిరితి సు-మతిః । భూతు । అస్మే ఇతి । అయమ్ । తే । యోనిః । ఋత్వియః । యతః । జాతః । అరోచథాః । తమ్ । జానన్న్ ॥ ౧౬ ॥ అగ్నే । ఎతి । రోహ । అథ । నః । వర్ధయ । రయిమ్ । చిత్ । అసి । తయా । దేవతయా । అఙ్గిరస్వత్ । ధ్రువా । సీద । పరిచిదితి పరి-చిత్ । అసి । తయా । దేవతయా । అఙ్గిరస్వత్ । ధ్రువా । సీద । లోకమ్ । పృణ । ఛి-ద్రమ్ । పృణ । అథో ఇతి । సీద । శివా । త్వమ్ । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర - అగ్నీ । త్వా । బృహస్పతిః । అస్మిన్న్ । యోనా । అసీషదన్న్ । తాః । అస్య । సూదదోహస ఇతి సూద - దోహసః । సోమమ్ । శ్రీణన్తి । పృశ్నయః । జన్మన్న్ । దేవానామ్ । విశః । త్రిషు । ఎతి । రోచనే । దివః ॥ ౧౭ ॥ అస్త్వాప్యమధీషు జానన్నష్టౌ చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౪ ॥

సమితి । ఇతమ్ । సమితి । కల్పేథామ్ । సమ్ప్రియావితి సం-ప్రియౌ । రోచిష్ణూ ఇతి । సుమనస్యమానావితి సు-మనస్యమానౌ । ఇషమ్ । ఊర్జమ్ । అభీతి । సంవసానావితి సం-వసానౌ । సమితి । వామ్ । మనాగ్ంసి । సమితి । వ్రతా । సమితి । ఉ । చిత్తాని । ఎతి । అకరమ్ । అగ్నే । పురీష్య । అధిపా ఇత్యధి-పాః । భవ । త్వమ్ । నః । ఇషమ్ । ఊర్జమ్ । యజమానాయ । ధేహి । పురీష్యః । త్వమ్ । అగ్నే । రయిమానితి ర-యి-మాన్ । పుష్టిమానితి పుష్టి-మాన్ । అసి । శివాః । కృత్వా । దిశః ।

సర్వాః । స్వామ్।యోనిమ్ । ఇహ।ఏతి । అస్మద్రః । భవతమ్ । నః ।స- మనస్తావితి స-మనసౌ । సమోకస్తావితి సం- ఓకసౌ ॥ ౧౭ ॥ అగ్నే- పసా । మా । యజ్ఞమ్ । హింస్సిష్టమ్ । మా।యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ - పతిమ్ । జాతవేదసావితి జాత-వేదసౌ । శివౌ।భవతమ్ । అద్య।నః । మాతా । ఇవ।పుత్రమ్ । పృథివీ । పురీష్యమ్ । అగ్నిమ్।స్వే।యో- నౌ । అభాః । ఉఖా।తామ్ । విశ్వైః । దేవైః । ఋతుభిరిత్యృతు - భిః । సంవిదాన ఇతి సం-విదానః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । విశ్వ - కర్మేతి విశ్వ-కర్మా । వీతి।ముఞ్చతు । యత్ ।అస్య । పారే। రజసః । శుక్రమ్ । జ్యోతిః । అజాయత । తత్ ।నః ।పర్షత్ । అతీతి।ద్విషః । అగ్నే । వైశ్వానర । స్వాహా । నమః । స్వితి । తే । నిరృత ఇతి నిః-ఋతే । విశ్వరూప ఇతి విశ్వ-రూపే ॥ ౧౮ ॥ అయస్మయమ్ । వీతి । చృత । బన్ధమ్ । ఏతమ్ । యమేన।త్వమ్ । యమ్యా । సంవి- దానేతి సం-విదానా। ఉత్తమమిత్యుత్- తమమ్ । నాకమ్ । అధీతి । రోహయ । ఇమమ్ । యత్। తే । దేవి । నిరృతిరితి నిః-ఋతిః । ఆబబన్ధేత్యా-బబన్ధ । దామ।గ్రీవాసు । అవిచర్త్యమిత్య వి-చర్త్య- మ్ । ఇదమ్।తే । తత్ ।వీతి । స్యామి।ఆయుషః । న।మధ్యాత్ । అథ। జీవః । పితుమ్।అద్ధి । ప్రముక్త ఇతి ప్ర-ముక్తః । యస్యాః।తే । అ - స్యాః । క్రూరే।ఆసన్ । జుహోమి । ఏషామ్।బన్ధానామ్ । అవస- ర్జనామేత్యవ- సర్జనాయ । భూమిః।ఇతి । త్వా।జనాః । విదుః।నిర్ - ఋతిరితి నిః-ఋతిః ॥ ౨౦ ॥ ఇతి।త్వా । అహమ్।పరీతి । వేద।విశ్వ -

తః । అసున్వన్తమ్ । అయజమానమ్ । ఇచ్ఛ । స్తేనస్య । ఇత్యామ్ ।
తస్కరస్య । అన్వితి । ఏషి । అన్యమ్ । అస్మత్ । ఇచ్ఛ । సా । తే । ఇత్యా ।
నమః । దేవి । నిర్ఋత ఇతి నిః-ఋతే । తుభ్యమ్ । అస్తు । దేవీమ్ ।
అహమ్ । నిర్ఋతిమితి నిః-ఋతిమ్ । వదమానః । పితా । ఇవ । పు-
త్రమ్ । దసయే । వచోభిరితి వచః-భిః । విశ్వస్య । యా । జాయమానస్య ।
వేద । శిరఃశిర ఇతి శిరః-శిరః । ప్రతీతి । సూరీ । వీతి । చష్టే । నివేశన ఇతి
ని-వేశనః । సఙ్గమన ఇతి సం-గమనః । వసూనామ్ । విశ్వా । రూపా ।
అభీతి । చష్టే ॥ ౨౧ ॥ శచీభిరితి శచి-భిః । దేవః । ఇవ । సవితా । సత్యధ-
ర్మేతి సత్య-ధర్మా । ఇన్ద్రః । న । తస్థౌ । సమర ఇతి సం-అరే । పథీనామ్ ।
సమితి । వరత్రాః । దధాతన । నిరితి । ఆహావానిత్యా-హావాన్ ।
కృణోతన । సిఞ్చామహై । అవతమ్ । ఉద్రిణమ్ । వయమ్ । విశ్వా । అ-
హా । అదస్తమ్ । అక్షితమ్ । నిష్కృతాహావమితి నిష్కృత-ఆహా-
వమ్ । అవతమ్ । సువరత్రమితి సు-వరత్రమ్ । సుషేచనమితి సు-సే-
చనమ్ । ఉద్రిణమ్ । సిఞ్చే । అక్షితమ్ । సీరా । యుఞ్జన్తి । కవయః । యు-
గా । వీతి । తన్వతే । పృథక్ । ధీరాః । దేవేషు । సుమ్నయా । యునక్త ।
సీరా । వీతి । యుగా । తనోత । కృతే । యోనౌ । వపత । ఇహ ॥ ౨౨ ॥
బీజమ్ । గిరా । చ । శ్రుష్టిః । సభరా ఇతి స-భరాః । అసత్ । నః । నే-
దీయః । ఇత్ । సృణ్యా । పక్వమ్ । ఏతి । ఆయత్ । లాఙ్గలమ్ । పవీరవ-
మ్ । సుశేవమితి సు-శేవమ్ । సుమతిత్సర్వితి సుమతి-త్సరు । ఉదితి ।
ఇత్ । కృషతి । గామ్ । అవిమ్ । ప్రఫర్వ్యమితి ప్ర-ఫర్వ్యమ్ । చ । పీవ-

రీమ్ । ప్రతిష్ఠావదితి ప్రతిష్ఠ-వత్ । రథవాహనమితి రథ-వాహనమ్ । శున-
నమ్।నః । ఫాలాః।వితి । తుదన్తు । భూమిమ్ । శునమ్ । కీనాశాః।అభి-
భీతి।యన్తు । వాహాన్ । శునమ్ । పర్జన్యః । మధునా । పయోభిరితి
పయః-భిః । శునాసీరా । శునమ్।అస్మాసు । ధత్తమ్ । కామమ్।కా-
మదుఘ ఇతి కామ-దుఘే । ధుక్ష్వ।మిత్రాయ । వరుణాయ । చ ।
ఇన్ద్రాయ । అగ్నయే।పూష్ణే । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । ప్రజా-
భ్య ఇతి ప్ర-జాభ్యః । ఘృతేన । సీతా।మధునా । సమక్తేతి సం-అ-
క్తా । విశ్వైః।దేవైః । అనుమతేత్యను-మతా । మరుద్భిరితి మ-
రుత్-భిః । ఊర్జస్వతీ । పయసా।పిన్వమానా । అస్మాన్ । సీతే।పయ-
సా । అభ్యావవృత్స్వేత్యభి-ఆవవృత్స్వ ॥ ౨౩ ॥ సమోకసా విశ్వ-
రూపె విరుర్ణిర్ బుతిరభి చష్ట ఇహ మిత్రాయ ద్వావిగ్ంశతిశ్చ ॥౫॥

యాః । జాతాః।ఓషధయః । దేవేభ్యః । త్రియుగమితి త్రి-
యుగమ్ । పురా । మన్దామి । బభ్రూణామ్ । అహమ్। శతమ్ । ధా-
మాని । సప్త।చ । శతమ్।వః । అమ్బ।ధామాని । సహస్రమ్ । ఉత ।
వః । రుహః।అధా । శతక్రత్వ ఇతి శత-క్రత్వః। యూయమ్ । ఇ-
మమ్।మే । అగదమ్ । కృత । పుష్పవతీరితి పుష్ప-వతీః । ప్రసూ-
వతీరితి ప్ర-సూవతీః । ఫలినీః । అఫలాః । ఉత।అశ్వాః । ఇవ । స-
జిత్వరీరితి స-జిత్వరీః। వీరుధః । పారయిష్ణవః । ఓషధీః। ఇతి । మా-
తరః । తత్ ।వః । దేవీః । ఉపేతి।బ్రువే । రపాగ్ంసి। విఘ్నతీరితి వి-
ఘ్నతీః । ఇతః । రపః ॥ ౨౪ ॥ చాతయమానాః । అశ్వత్థే । వః।

నిషదనమితి ని-సదనమ్ । పర్ణే । వః । వసతిః । కృతా । గోభాజ ఇ-
తి గో-భాజః । ఇత్ । కిల । అసథ । యత్ । సనవథ । పూరుషమ్ । య-
త్ । అహమ్ । వాజయన్న్ । ఇమాః । ఓషధీః । హస్తే । ఆదధ ఇ-
త్యా-దధే । ఆత్మా । యక్ష్మస్య । నశ్యతి । పురా । జీవగృభ ఇతి-
జీవ-గృభః । యథా । యత్ । ఓషధయః । సంగచ్ఛన్త ఇతి సం-గ-
చ్ఛన్తే । రాజానః । సమితావితి సం- ఇతౌ । ఇవ । విప్రః । సః । ఉ-
చ్యతే । భిషక్ । రక్షోహేతి రక్షః-హా । అమీవచాతన ఇత్య-
మీవ-చాతనః । నిష్కృతిరితి నిః-కృతిః । నామ । వః । మాతా ।
అథ । యూయమ్ । స్థసఙ్కృతీరితి సం-కృతీః । సరాః । పతత్రిణీః ॥
౨౫ ॥ స్థన । యత్ । ఆమయతి । నిరితి । కృత । అన్యా । వః ।
అన్యామ్ । అవతు । అన్యా । అన్యస్యాః । ఉపేతి । అవత । తాః ।
సర్వాః । ఓషధయః । సంవిదానా ఇతి సం-విదానాః । ఇదమ్ । మే ।
ప్రేతి । అవత । వచః । ఉదితి । శుష్మాః । ఓషధీనామ్ । గావః ।
గోష్ఠాదితి గో-స్థాత్ । ఇవ । ఈరతే । ధనమ్ । సనిష్యన్తీనామ్ । ఆత్మానమ్ । తవ ।
పూరుష । అతీతి । విశ్వాః । పరిష్ఠా ఇతి పరి-స్థాః । స్తేనః । ఇవ ।
వ్రజమ్ । అక్రముః । ఓషధయః । ప్రేతి । అచుచ్యవుః । యత్ ।
కిమ్ । చ । తనువామ్ । రపః । యాః ॥ ౨౬ ॥ తే । ఆతస్థురిత్యా-
తస్థుః । ఆత్మానమ్ । యాః । ఆవివిశురిత్యా-వివిశుః । పరుఃపరురితి
పరుః-పరుః । తాః । తే । యక్ష్మమ్ । వీతి । బాధన్తామ్ । ఉగ్రః ।
మధ్యమశీరితి మధ్యమ-శీః । ఇవ । సాకమ్ । యక్ష్మ । ప్రేతి । పత ।

శ్యేనేన । కికిదీవినా । సాకమ్ । వాతస్య । ధ్రాజ్యా । సాకమ్ । నశ్య ।
నిహాకయేతి ని-హాకయా । అశ్వావతీమిత్యశ్వ-వతీమ్ । సోమవతీ-
మితి సోమ-వతీమ్ । ఊర్జయన్తీమ్ । ఉదోజసమిత్యుత్-ఓజసమ్ । ఆ ।
విత్సి । సర్వాః । ఓషధీః । అస్మై । అరిష్టతాతయ ఇత్యరిష్ట-తాతయే ।
యాః । ఫలినీః । యాః । అఫలాః । అపుష్పాః । యాః । చ । పుష్పిణీః ।
బృహస్పతిప్రసూతా ఇతి బృహస్పతి-ప్రసూతాః । తాః । నః । ముఞ్చన్తు ।
అగ్ంహసః । యాః ॥ ౩౭ ॥ ఓషధయః । సోమరాజ్ఞీరితి సోమ-రా-
జ్ఞీః । ప్రవిష్టా ఇతి ప్ర-విష్టాః । పృథివీమ్ । అను । తాసామ్ । త్వమ్ ।
అసి । ఉత్తమేత్యుత్-తమా । ప్రేతి । నః । జీవాతవే । సువ । అవ-
పతన్తీరిత్యవ-పతన్తీః । అవదన్న్ । దివః । ఓషధయః । పరి । యమ్ ।
జీవమ్ । అశ్నవామహై । న । సః । రిష్యాతి । పూరుషః । యాః । చ ।
ఇదమ్ । ఉపశృణ్వన్తీత్యుప - శృణ్వన్తి । యాః । చ । దూరమ్ ।
పరాగతా ఇతి పరా-గతాః । ఇహ । సఙ్గత్యేతి సం - గత్య । తాః ।
సర్వాః । అస్మై । సమితి । దత్త । భేషజమ్ । మా । వః । రిషత్ ।
ఖనితా । యస్మై । చ । అహమ్ । ఖనామి । వః । ద్విపదితి ద్వి-పత్ ।
చతుష్పదితి చతుః-పత్ । అస్మాకమ్ । సర్వమ్ । అస్తు । అనాతురమి-
త్యనా - తురమ్ । ఓషధయః । సమితి । వదన్తే । సోమేన । సహ ।
రాజ్ఞా । యస్మై । కరోతి । బ్రాహ్మణః । తమ్ । రాజన్న్ । పారయా-
మసి ॥ ౩౮ ॥ రపః పతత్రిణీర్యా అగ్ంహసో యాః ఖనామి వై
అష్టాదశ చ ॥ ౬ ॥

మా । నః । హింసీత్ । జనితా । యః । పృథివ్యాః । యః ।
వా । దివమ్ । సత్యధర్మేతి సత్య-ధర్మా । జజాన । యః । చ । అపః ।
చన్ద్రాః । బృహతీః । జజాన । కస్మై । దేవాయ । హవిషా । విధేమ ।
అభ్యావర్తస్వేత్యభి-ఆవర్తస్వ । పృథివి । యజ్ఞేన । పయసా । సహ ।
వపామ్ । తే । అగ్నిః । ఇషితః । అవేతి । సర్పతు । అగ్నే । యత్ ।
తే । శుక్రమ్ ।యత్ । చన్ద్రమ్ । యత్ । పూతమ్ । యత్ । యజ్ఞి-
యమ్ । తత్ । దేవేభ్యః । భరామసి । ఇషమ్ । ఊర్జమ్ । అహమ్ ।
ఇతః । ఏతి ॥ ౨౯ ॥ దదే । ఋతస్య । ధామ్నః । అమృతస్య । యో-
నేః । ఏతి । నః । గోషు । విశతు । ఏతి । ఓషధీషు । జహామి । సేదిమ్ ।
అనిరామ్ । అమీవామ్ । అగ్నే । తవ । శ్రవః । వయః । మహి ।
భ్రాజన్తి । అర్చయః । విభావసో ఇతి విభా - వసో । బృహద్భానో
ఇతి బృహత్-భానో । శవసా । వాజమ్ । ఉక్థ్యమ్ । దధాసి । దా-
శుషే । కవే । ఇరజ్యన్ । అగ్నే । ప్రథయస్వ । జన్తుభిరితి జన్తు -
భిః । అస్మే ఇతి । రాయః । అమర్త్య । సః । దర్శతస్య । వపుషః ।
వీతి । రాజసి । పృణక్షి । సానసిమ్ । రయిమ్ । ఊర్జః । నపాత్ ।
జాతవేద ఇతి జాత-వేదః । సుశస్తిభిరితి సుశస్తి-భిః । మన్దస్వ ॥ 30 ॥
ధీతిభిరితి ధీతి-భిః । హితః । త్వే ఇతి । ఇషః । సమితి । దధుః । భూరిరే-
తస ఇతి భూరి - రేతసః । చిత్రోతయ ఇతి చిత్ర-ఊతయః । వామ-
జాతా ఇతి వామ-జాతాః । పావకవర్చా ఇతి పావక-వర్చాః । శుక్ర-
వర్చా ఇతి శుక్ర-వర్చాః । అనూనవర్చా ఇత్యనూన-వర్చాః । ఉదితి ।

ఇయర్షి । భానునా । పుత్రః । పితరా । విచరన్నితి వి - చరన్ ।
ఉపేతి।అవసి।క్షభే ఇతి । పృణక్షి।రోదసీ ఇతి । ఋతావానమిత్యృత-
వానమ్ । మహిషమ్ । విశ్వచర్షణిమితి విశ్వ-చర్షణిమ్ । అగ్నిమ్ ।
సుమ్నాయ । దధిరే । పురః । జనాః । శ్రుత్కర్ణమితి శ్రుత్ -కర్ణమ్ ।
సప్రథస్తమమితి సప్రథః-తమమ్ । త్వా । గిరా । దైవ్యమ్ । మా -
నుషా । యుగా । నిష్కర్తారమితి నిః-కర్తారమ్ । అధ్వరస్య । ప్రచే-
తసమితి ప్ర - చేతసమ్ । క్షయన్తమ్ । రాధసే । మహే । రాతిమ్ ।
భృగూణామ్ । ఉశిజమ్ । కవిక్రతుమితి కవి-క్రతుమ్। పృణక్షి । సాన-
సిమ్ ॥ ౩౧ ॥ రయిమ్ । చితః । స్థ । పరిచిత ఇతి పరి-చితః । ఊర్ధ్వ-
చిత ఇత్యూర్ధ్వ-చితః । శ్రయధ్వమ్ । తయా । దేవతయా । అఙ్గిర-
స్వత్ । ధ్రువాః । సీదత । ఏతి । ప్యాయస్వ । సమితి । ఏతు । తే ।
విశ్వతః । సోమ । వృష్ణియమ్ । భవ । వాజస్య । సఙ్గథ ఇతి సమ్-గథే।
సమితి । తే । పయాగ్ంసి । సమితి । ఉ । యన్తు । వాజాః । సమితి ।
వృష్ణియాని । అభిమాతిషాహ ఇత్యభిమాతి-సాహః । ఆప్యాయమాన
ఇత్యా-ప్యాయమానః । అమృతాయ । సోమ । దివి । శ్రవాగ్ంసి ।
ఉత్తమానీత్యుత్ - తమాని । ధిష్వ ॥ ౩౨ ॥

ఆమన్దస్వసానసిమే క్రాన్నచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౭ ॥

అభీతి।అస్థాత్ । విశ్వాః । పృతనాః । అరాతీః । తత్ ।అగ్నిః ।
ఆహ । తత్ ।ఉ । సోమః।ఆహ । బృహస్పతిః । సవితా । తత్ ।మే ।
ఆహ।పూషా । మా।అధాత్ । సుకృతస్యేతి సు-కృతస్య । లోకే ।

యత్ । అక్రన్దః । ప్రథమమ్ । జాయమానః । ఉద్యన్నిత్యుత్-యన్న్ ।
సముద్రాత్ । ఉత । వా । పురీషాత్ । శ్యేనస్య । పక్షా । హరిణస్య ।
బాహూ ఇతి । ఉపస్తుత మిత్యుప-స్తుతమ్ । జని । తత్ । తే । అ-
ర్వన్న్ । అపామ్ । పృష్ఠమ్ । అప్సు । యోనిః । అగ్నేః । సముద్రమ్ ।
అభితః । పిన్వమానమ్ । వర్ధమానమ్ । మహః ॥ 33 ॥ ఏతి । చ । పుష్క-
రమ్ । దివః । మాత్రయా । వరిణా । ప్రథస్వ । బ్రహ్మ । జజ్ఞానమ్ ।
ప్రథమమ్ । పురస్తాత్ । వి । సీమతః । సురుచ ఇతి సు-రుచః । వేనః ।
ఆవః । సః । బుధ్నియాః । ఉపమా ఇత్యుప-మాః । అస్య । విష్ఠా ఇతి
వి-స్థాః । సతః । చ । యోనిమ్ । అసతః । చ । వివః । హిరణ్యగర్భ ఇతి
హిరణ్య-గర్భః । సమితి । అవర్తత । అగ్రే । భూతస్య । జాతః । పతిః । ఏకః ।
ఆసీత్ । సః । దాధార । పృథివీమ్ । ద్యామ్ । ఉత । ఇమామ్ । కస్మై ।
దేవాయ । హవిషా । విధేమ । ద్రప్సః । చస్కన్ద । పృథివీమ్ । అ-
న్వితి ॥ 34 ॥ ద్యామ్ । ఇమమ్ । చ । యోనిమ్ । అన్వితి । యః । చ ।
పూర్వః । యమ్ । తృతీయోనిమ్ । అన్వితి । సంచరన్తమితి సం-చర-
న్తమ్ । ద్రప్సమ్ । జుహోమి । అన్వితి । సప్త । హోత్రాః । నమః ।
అస్తు । సర్పేభ్యః । యే । కే । చ । పృథివీమ్ । అను । యే । అన్తరిక్షే । యే ।
దివి । తేభ్యః । సర్పేభ్యః । నమః । యే । అదః । రోచనే । దివః । యే । వా ।
సూర్యస్య । రశ్మిషు । యేషామ్ । అప్స్విత్యప్-సు । సదః । కృతమ్ ।
తేభ్యః । సర్పేభ్యః । నమః । యాః । ఇషవః । యాతుధానా నామితి
యాతు-ధానానామ్ । యే । వా । వనస్పతీన్ । అను । యే । వా । అవటే-

షు । శేర॑తే । తేభ్యః॑ । స॒ర్పేభ్యః॑ । నమః॑ ॥ ౩౫ ॥

మ॒హే॒మా॒నుయా॒తు॒ధానా॒ న్నామె॑కాదశ చ ॥ ౮ ॥

ధ్రు॒వా । అ॒సి॒ । ధ॒రుణా॑ । అస్తృ॑తా । వి॒శ్వక॑ర్మ॒ణేతి॑ వి॒శ్వ-క॒ర్మ॒ణా॒ । సుకృ॑తేతి॒ సు-కృ॒తా॒ । మా । త్వా॒ । స॒ము॒ద్రః । ఉదితి॑ । వ॒ధీ॒త్ । మా । సు॒ప॒ర్ణ ఇతి॑ సు-ప॒ర్ణః । అవ్య॑థమానా । పృ॒థి॒వీమ్ । దృ॒ꣳహ॒ । ప్ర॒జాప॑తి॒రితి॑ ప్ర॒జా-ప॒తిః । త్వా॒ । సా॒ద॒య॒తు॒ । పృ॒థి॒వ్యాః । పృ॒ష్ఠే । వ్యచ॑స్వతీమ్ । ప్రథ॑స్వతీమ్ । ప్రథః॑ । అ॒సి॒ । పృ॒థి॒వీ । అ॒సి॒ । భూః । అ॒సి॒ । భూమిః॑ । అ॒సి॒ । అది॑తిః । అ॒సి॒ । వి॒శ్వధా॑యా॒ ఇతి॑ వి॒శ్వ-ధా॒యాః॒ । విశ్వ॑స్య । భువ॑నస్య । ధ॒ర్త్రీ । పృ॒థి॒వీమ్ । య॒చ్ఛ॒ । పృ॒థి॒వీమ్ । దృ॒ꣳహ॒ । పృ॒థి॒వీమ్ । మా । హి॒ꣳసీః॒ । విశ్వ॑స్మై । ప్రా॒ణాయేతి॑ ప్ర-అ॒నాయ॑ । అ॒పా॒నాయే॒త్య॑ప-అ॒నాయ॑ । వ్యా॒నాయేతి॑ వి-అ॒నాయ॑ । ఉ॒దా॒నాయే॒త్యు॑త్-అ॒నాయ॑ । ప్ర॒తి॒ష్ఠాయా॒ ఇతి॑ ప్రతి-స్థా॒యై॒ ॥ ౩౬ ॥

చ॒రిత్రా॑య । అ॒గ్నిః । త్వా॒ । అ॒భి । పా॒తు॒ । మ॒హ్యా । స్వ॒స్త్యా । ఛ॒ర్దిషా॑ । శన్త॑మే॒నేతి॑ శం-త॒మే॒న॒ । తయా॑ । దే॒వత॑యా । అ॒ఙ్గి॒ర॒స్వత్ । ధ్రు॒వా । సీ॒ద॒ । కాణ్డా॑త్కాణ్డా॒దితి॑ కాణ్డా॑త్-కా॒ణ్డా॒త్ । ప్ర॒రోహ॑న్తీతి॒ ప్ర-రో॒హ॑న్తీ । పరు॑షః పరుష॒ ఇతి॒ పరు॑షః-ప॒రు॒షః॒ । పరి॑ । ఏ॒వ । నః॒ । దూ॒ర్వే॒ । ప్రేతి॑ । త॒ను॒ । స॒హస్రే॑ణ । శ॒తేన॑ । చ॒ । యా । శ॒తేన॑ । ప్ర॒త॒నోషీతి॑ ప్ర-త॒నోషి॑ । స॒హస్రే॑ణ । వి॒రోహ॑సీతి॑ వి-రోహ॑సి । తస్యాః॑ । తే॒ । దే॒వి॒ । ఇ॒ష్ట॒కే॒ । వి॒ధేమ॑ । హ॒విషా॑ । వ॒యమ్ । అషా॑ఢా । అ॒సి॒ । సహ॑మానా । సహ॑స్వ । అరా॑తీః । సహ॑స్వ । అ॒రా॒తీ॒య॒తః । సహ॑స్వ । పృత॑నాః । స-

హాస్వ । పృతన్యతః । సహస్రవీర్యేతి సహస్ర-వీర్యా ॥ ౩౮ ॥ అసి ।
సా । మా । జిన్వ । మధు । వాతాః । ఋతాయత ఇత్యృత - యతే ।
మధు । క్షరన్తి । సిన్ధవః । మాధ్వీః । నః । సన్తు । ఓషధీః । మధు ।
నక్తమ్ । ఉత । ఉషసి । మధుమదితి మధు - మత్ । పార్థివమ్ ।
రజః । మధు । ద్యౌః । అస్తు । నః । పితా । మధుమానితి మధు-మాన్ ।
నః । వనస్పతిః । మధుమానితి మధు - మాన్ । అస్తు । సూర్యః ।
మాధ్వీః । గావః । భవన్తు । నః । మహీ । ద్యౌః । పృథివీ । చ । నః । ఇమ -
మ్ । యజ్ఞమ్ । మిమిక్షతామ్ । పిపృతామ్ । నః । భరీమభిరితి భరీమ-
భిః । తత్ । విష్ణోః । పరమమ్ ॥ ౩౯ ॥ పదమ్ । సదా । పశ్యన్తి । సూర-
యః । దివి । ఇవ । చక్షుః । ఆతతమిత్యా-తతమ్ । ధ్రువా । అసి ।
పృథివి । సహస్వ । పృతన్యతః । స్యూతా । దేవేభిః । అమృతేన ।
ఏతి । అగ్రాః । యాః । తే । అగ్నే । సూర్యే । రుచః । ఉద్యత ఇత్యు-
త్-యతః । దివమ్ । ఆతన్వన్తీత్యా-తన్వన్తి । రశ్మిభిరితి రశ్మి-భిః ।
తాభిః । సర్వాభిః । రుచే । జనాయ । నః । కృధి । యాః । వః ।
దేవాః । సూర్యే । రుచః । గోషు । అశ్వేషు । యాః । రుచః । ఇన్ద్రాగ్నీ-
గ్నీ ఇతీన్ద్రా-అగ్నీ । తాభిః । సర్వాభిః । రుచమ్ । నః । ధత్త । బృహ-
స్పతే । విరాడితి వి-రాట్ ॥ ౪౦ ॥ జ్యోతిః । అధారయత్ । సంరా-
డితి సం-రాట్ । జ్యోతిః । అధారయత్ । స్వరాడితి స్వ-రాట్ । జ్యో-
తిః । అధారయత్ । అగ్నే । యుక్ష్వ । హి । యే । తవ । అశ్వాసః ।
దేవ । సాధవః । అరమ్ । వహన్తి । ఆశవః । యుక్ష్వ । హి । దేవ-

హూతేమానితి దేవ-హూతమాన్ । అశ్వాన్ । అగ్నే । రథీః । ఇవ । నీతి । హోతా । పూర్వ్యః । సదః । దరిప్సుః । చస్కన్ద । పృథివీమ్ । అన్వితి । ద్యామ్ । ఇమమ్ । చ । యోనిమ్ । అన్వితి । యః । చ । పూర్వ్యః । తృతీయమ్ । యోనిమ్ । అన్వితి । సంచర న్తమితి సం-చర-న్తమ్ । గ్రిప్సుమ్ । జుహ్వాస్తి । అన్వితిస ప్త ॥ ౪౦ ॥ హోత్రాః । అభూత్ । ఇదమ్ । విశ్వస్య । భువనస్య । వాజినమ్ । అగ్నేః।వైశ్వా-నరస్య । చ । అగ్నిః । జ్యోతిషా । జ్యోతిష్మాన్ । రుక్మః । వర్చసా । వర్చస్వాన్ । ఋచే । త్వా । రుచే । త్వా । సమితి । ఇత్ । స్రవన్తి । సరితః । న । ధేనాః । అన్తః । హృదా । మనసా । పూయమానాః । ఘృతస్య । ధారాః । అభీతి । చాకశీమి। హిరణ్యయః।వేతసః । మధ్యే। ఆసామ్ । తస్మిన్న్। సుపర్ణ ఇతి సు-పర్ణః। మధుకృదితి మధు – కృత్ । కులాయీ । భజన్న్ । ఆస్తే । మధు । దేవతాభ్యః । తస్య । ఆసతే । హరయః । సప్త । తీరే ।స్వధామితి స్వ-ధామ్ । దుహానాః । అమృ-తస్య । ధారామ్ ॥ ౪౧ ॥ ప్రతిష్ఠాయై సహస్రవీర్యా పరమం విరా-ట్సప్త తీరే చత్వారి చ ॥ ౯ ॥

ఆదిత్యమ్ । గర్భమ్ । పయసా । సమఞ్జన్నితి సం – అఞ్జన్న్ । సహస్రస్య । ప్రతిమామితి ప్రతి-మామ్ । విశ్వరూపమితి విశ్వ -రూపమ్ । పరీతి । వృఙ్ధి।హరసా । మా।అభీతి।మృక్షః । శతాయుషమితి శత-ఆయుషమ్ । కృణుహి । చీయమానః । ఇమమ్ । మా । హింసీః । ద్విపాదమితి ద్వి-పాదమ్ । పశూనామ్ । సహస్రాక్షేతి

సహస్ర-అక్షః । మేధే । ఏతి । చీయమానః । మయుమ్ । ఆరణ్యమ్ ।
అన్వితి । తే । దిశామి । తేన । చిన్వానః । తనువః । నీతి । సీద ।
వాతస్య । ధ్రాజిమ్ । వరుణస్య । నాభిమ్ । అశ్వమ్ । జజ్ఞానమ్ । సరిరస్య । మధ్యే ।
శిశుమ్ । నదీనామ్ । హరిమ్ । అద్రిబుధ్న మిత్యద్రి - బుధ్నమ్ । అగ్నే ।
మా । హిగ్ంసీః ॥ ౪౨ ॥ పరమే । వ్యోమన్నితి వి-ఓమన్న్ । ఇమమ్ ।
మా । హిగ్ంసీః । ఏకశఫమిత్యేక-శఫమ్ । పశూనామ్ । కనిక్రదమ్ ।
వాజినమ్ । వాజినేషు । గౌరమ్ । ఆరణ్యమ్ । అన్వితి । తే । దిశామి । తేన ।
చిన్వానః । తనువః । నీతి । సీద । అజస్రమ్ । ఇన్దుమ్ । అరుషమ్ । భురణ్యుమ్ । అగ్నిమ్ । ఈడే । పూర్వచిత్తావితి పూర్వ-చిత్తౌ । నమో-
భిరితి నమః-భిః । సః । పర్వభిరితి పర్వ-భిః । ఋతుశ ఇత్యృతు-శః । కల్ప-
మానః । గామ్ । మా । హిగ్ంసీః । అదితిమ్ । విరాజమితి వి-రాజమ్ ।
ఇమమ్ । సముద్రమ్ । శతధారమితి శత-ధారమ్ । ఉత్సమ్ । వ్యచ్యమా-
నమితి వి-అచ్యమానమ్ । భువనస్య । మధ్యే । ఘృతమ్ । దుహానామ్ ।
అదితిమ్ । జనాయ । అగ్నే । మా ॥ ౪౩ ॥ హిగ్ంసీః । పరమే । వ్యోమ-
న్నితి వి-ఓమన్న్ । గవయమ్ । ఆరణ్యమ్ । అన్వితి । తే । దిశామి । తేన ।
చిన్వానః । తనువః । నీతి । సీద । వరూత్రిమ్ । త్వష్టుః । వరుణస్య । నాభిమ్ ।
అవిమ్ । జజ్ఞానామ్ । రజసః । పరస్మాత్ । మహీమ్ । సాహస్రీమ్ । అసురస్య ।
మాయామ్ । అగ్నే । మా । హిగ్ంసీః । పరమే । వ్యోమన్నితి వి-ఓమ-
న్న్ । ఇమామ్ । ఊర్ణాయుమ్ । వరుణస్య । మాయామ్ । త్వచమ్ । పశూ-
నామ్ । ద్విపదామితి ద్వి-పదామ్ । చతుష్పదామితి చతుః-పదామ్ ।

త్వష్టుః । ప్రజానామితి ప్ర-జానామ్ । ప్రథమమ్ । జనిత్రమ్ । అగ్నే ।
మా । హిꣳసీః । పరమే । వ్యోమన్నితి వి-ఓమన్న్ । ఉష్ట్రమ్ । ఆర -
ణ్యమ్ । అన్వితి ॥ ౪౪ ॥ తేన । చిన్వానః । తనువః । నీతి ।
సీద । యః । అగ్నిః । అగ్నేః । తపసః । అధీతి । జాతః । శోచాత్ । పృథివ్యాః ।
ఉత । వా । దివః । పరి । యేన । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । విశ్వకర్మేతి విశ్వ -
కర్మా । వ్యానడితి వి-ఆనట్ । తమ్ । అగ్నే । హేడః । పరీతి । తే । వృణ-
క్తు । అజా । హి । అగ్నేః । అజనిష్ట । గర్భాత్ । సా । వై । అపశ్యత్ । జని -
తారమ్ । అగ్రే । తయా । రోహమ్ । ఆయన్న్ । ఉపేతి । మేధ్యాసః ।
తయా । దేవాః । దేవతామ్ । అగ్రే । ఆయన్న్ । శరభమ్ । ఆరణ్యమ్ ।
అన్వితి । తేన । చిన్వానః । తనువః । నీతి । సీద ॥ ౪౫ ॥
అగ్నే మా హిꣳసీరగ్నే మోష్ట్రమారణ్యమను శరభం నవ చ ॥౧౦॥

ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర-అగ్నీ । రోచనా । దివః । పరీతి । వాజేషు ।
భూషథః । తత్ । వామ్ । చేతి । ప్రేతి । వీర్యమ్ । శ్నథత్ । వృత్రమ్ । ఉత ।
సనోతి । వాజమ్ । ఇన్ద్రా । యః । అగ్నీ ఇతి । సహురీ ఇతి స-హురీ ।
సపర్యాత్ । ఇరజ్యన్తా । వసవ్యస్య । భూరేః । సహస్తమేతి సహః -
తమా । సహసా । వాజయన్తేతి వాజ-యన్తా । ప్రేతి । చర్షణిభ్య
ఇతి చర్షణి-భ్యః । పృతనా । హవేషు । ప్రేతి । పృథివ్యాః । రిరి -
చాథే ఇతి । దివః । చ । ప్రేతి । సిన్ధుభ్య ఇతి సిన్ధు-భ్యః । ప్రేతి । గిరిభ్య
ఇతి గిరి-భ్యః । మహిత్వేతి మహి-త్వా । ప్రేతి । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర -
అగ్నీ । విశ్వా । భువనా । అతీతి । అన్యా । మరుతః । యస్య । హి ॥

౪౯ ॥ ఋషే । స్థాథా । దివః । విమహస ఇతి వి-మహసః । సః । సుగోపాతమ ఇతి సుగోప-తమః । జనః । యజ్ఞైః । వా । యజ్ఞవాహస ఇతి యజ్ఞ-వాహసః । విప్రస్య । వామతీనామ్ । మరుతః । శృణుత । హవమ్ । శ్రియసే । కమ్ । భానుభిరితి భాను-భిః । సమితి । మిమిక్షిరే । తే । రశ్మిభిరితి రశ్మి-భిః । తే । ఋక్వభిరిత్యృక్వ-భిః । సుఖాదయ ఇతి సు-ఖాదయః । తే । వాశీమన్త ఇతి వాశీ-మన్తః । ఇష్మిణః । అభీరవః । విద్రే । ప్రియస్య । మారుతస్య । ధామ్నః । అవ । ఇతి । తే । హేడః । ఉదితి । ఉత్తమమిత్యుత్-తమమ్ । కయా । నః । చిత్రః । ఏతి । భువత్ । ఊతీ । సదావృధ ఇతి సదా-వృధః । సఖా । కయా । శచిష్ఠయా । వృతా ॥౫౦॥ కః । అద్య । యుఙ్క్తే । ధురి । గాః । ఋతస్య । శమీవతః । భామినః । దుర్హృణాయూనితి దుః-హృణాయూన్ । ఆసన్నిషూనిత్యాసన్-ఇషూన్ । హృత్స్వస ఇతి హృత్సు-అసః । మయోభూనితి మయః-భూన్ । యః । ఏషామ్ । భృత్యామ్ । ఋణధత్ । సః । జీవాత్ । అగ్నే । నయ । ఏతి । దేవానామ్ । శమ్ । నః । భవన్తు । వాజేవాజ ఇతి వాజే-వాజే । అప్స్వత్యప్-సు । అగ్నే । సధిః । తవ । సః । ఓషధీః । అన్వితి । రుధ్యసే । గర్భే । సన్ । జాయసే । పునః । వృషా । సోమ । ద్యుమానితి ద్యు-మాన్ । అసి । వృషా । దేవ । వృషవ్రత ఇతి వృష-వ్రతః । వృషా । ధర్మాణి । దధిషే । ఇమమ్ । మే । వరుణ । తత్ । త్వా । యామి । త్వమ్ । నః । అగ్నే । సః । త్వమ్ । ఊధీ । అగ్నే ॥ ౫౧ ॥

హే వృతా మ ఏకాదశ చ ॥ ౧౧ ॥

విష్ణోః క్రమోఽసి దివస్పృథివ్యోః ప్రతే ఉపేత సమితం యా జాతా మా నో హిగ్ంసీద్దభ్యస్థాద్ధ్రువాఽస్యాదిత్యం గర్భమిన్ద్రాగ్నీ రోచనై కాదశ ॥ ౧౧ ॥

విష్ణోరస్మిన్ హవ్యేతి త్వాఽహం ధీతిభిర్ హోత్రా అష్టా-చత్వారిగ్ంశత్ ॥ ౪౮ ॥

హరిః ఓమ్ తత్సత్ ॥

చతుర్థకాణ్డే ద్వితీయప్రశ్న-

స్సమాప్తః.

—*(తృతీయప్రశ్నప్రారమ్భః)*—

హరిః ఓమ్॥ అపామ్।త్వా।ఏమన్న్। సాదయామి । అపామ్। త్వా।ఓద్మన్న్। సాదయామి । అపామ్ । త్వా । భస్మన్న్। సాదయామి। అపామ్ । త్వా। జ్యోతిషి । సాదయామి । అపామ్ । త్వా । అయనే । సాదయామి । అర్ణవే । సదనే । సీద । సముద్రే । సదనే । సీద । సలిలే । సదనే । సీద । అపామ్ । క్షయే । సీద । అపామ్ । సధిషి । సీద । అపామ్ । త్వా । సదనే । సాదయామి । అపామ్ । త్వా । సధస్థ ఇతి సధ-స్థే । సాదయామి । అపామ్ । త్వా । పురీషే । సాదయామి । అపామ్ । త్వా । యోనౌ । సాదయామి । అపామ్ । త్వా । పాథసి ।

సాదయామి । గాయత్రీ । ఛన్దః । త్రిష్టుప్ । ఛన్దః । జగతీ । ఛన్దః ।
అనుష్టుబిత్యను-స్తుప్ । ఛన్దః । పఙ్క్తిః । ఛన్దః ॥ ౧ ॥

యోనౌ పఞ్చదశ చ ॥ ౧ ॥

అయమ్ । పురః । భువః । తస్య । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । భౌవాయనః । వసన్తః । ప్రాణాయనః । గాయత్రీ । వాసన్తీ । గాయత్రియై । గాయత్రమ్ । గాయత్రాత్ । ఉపాగ్ంశురిత్యుప-అగ్ంశుః । ఉపాగ్ంశోరిత్యుప - అగ్ంశోః । త్రివృదితి త్రి - వృత్ । త్రివృత ఇతి త్రి - వృతః । రథన్తరమితి రథం - తరమ్ । రథన్తరాదితి రథం-తరాత్ । వసిష్ఠః । ఋషిః । ప్రజాపతి గృహీతయేతి ప్రజాపతి-గృహీతయా । త్వయా । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ । గృహ్ణామి । ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-జాభ్యః । అయమ్ । దక్షిణా । విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా । తస్య । మనః । వైశ్వకర్మణమితి వైశ్వ-కర్మణమ్ । గ్రీష్మః । మానసః । త్రిష్టుక్ । గ్రైష్మీ । త్రిష్టుభః । ఐడమ్ । ఐడాత్ । అన్తర్యామ ఇత్యన్తః-యామః । అన్తర్యామాదిత్యన్తః-యామాత్ । పఞ్చదశ ఇతి పఞ్చ-దశః । పఞ్చదశాదితి పఞ్చ-దశాత్ । బృహత్ । బృహతః । భరద్వాజః । ఋషిః । ప్రజాపతి గృహీతయేతి ప్రజాపతి-గృహీతయా । త్వయా । మనః ॥ ౨ ॥ గృహ్ణామి । ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-జాభ్యః । అయమ్ । పశ్చాత్ । విశ్వవ్యచా ఇతి విశ్వ-వ్యచాః । తస్య । చక్షుః । వైశ్వవ్యచసమితి వైశ్వ-వ్యచసమ్ । వర్షాణి । చాక్షుషాణి । జగతీ । వార్షీ । జగత్యాః । ఋక్షమమ్ । ఋక్షమాత్ । శుక్రః । శుక్రాత్ । సప్తదశ

ఇతి సప్త-దశః । సప్తదశాదితి సప్త-దశాత్ । వైరూపమ్ । వైరూ-
పాత్ । విశ్వామిత్ర ఇతి విశ్వ-మిత్రః । ఋషిః । ప్రజాపతి గృహీ-
తయేతి ప్రజాపతి-గృహీతయా । త్వయా । చక్షుః । గృహ్ణామి ।
ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-జాభ్యః । ఇదమ్ । ఉత్తరాదిత్యుత్-తరాత్ । సువః ।
తస్య । శ్రోత్రమ్ । సౌవమ్ । శరత్ । శ్రౌత్రీ । అనుష్టుబిత్యను-స్తుప్ ।
శారదీ । అనుష్టుభ ఇత్యను-స్తుభః । స్వారమ్ । స్వారాత్ । మన్థీ ।
మన్థినః । ఏకవిగ్ంశ ఇత్యేక-విగ్ంశః । ఏకవిగ్ంశాదిత్యేక - విగ్ం-
శాత్ । వైరాజమ్ । వైరాజాత్ । జమదగ్నిః । ఋషిః । ప్రజాపతి గృహీత-
యేతి ప్రజాపతి-గృహీతయా ॥ ౩ ॥ త్వయా । శ్రోత్రమ్ । గృహ్ణామి ।
ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-జాభ్యః । ఇయమ్ । ఉపరి । మతిః । తస్యై । వాక్ ।
మాతీ । హైమన్తః । వాచ్యాయనః । పఙ్క్తిః । హైమన్తీ । పఙ్క్త్యై । నిధ-
నవదితి నిధన-వత్ । నిధనవత ఇతి నిధన-వతః । ఆగ్రయణః । ఆగ్రయణాత్ ।
త్రిణవత్రయస్త్రిగ్ంశావితి త్రిణవ- త్రయస్త్రిగ్ంశౌ । త్రిణవత్ర-
యస్త్రిగ్ంశాభ్యామితి త్రిణవ-త్రయస్త్రిగ్ంశాభ్యామ్ । శాక్వ-
రరైవతే ఇతి శాక్వర-రైవతే । శాక్వరరైవతాభ్యామితి శాక్వర-
రైవతాభ్యామ్ । విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా । ఋషిః । ప్రజాపతి గృహీ-
తయేతి ప్రజాపతి-గృహీతయా । త్వయా । వాచమ్ । గృహ్ణామి । ప్ర-
జాభ్య ఇతి ప్ర-జాభ్యః ॥ ౪ ॥

త్వయా మనో జమదగ్నిర్ ఋషిః ప్రజాపతిగృహీతయా
త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౨ ॥

ప్రాచీ। దిశామ్ । వసన్తః। ఋతూనామ్ । అగ్నిః । దేవతా ।
బ్రహ్మ। ద్రవిణమ్ । త్రివృదితి త్రి-వృత్ । స్తోమః। సః । ఉ । పఞ్చదశ-
వర్తనిరితి పఞ్చదశ-వర్తనిః । త్ర్యవిరితి త్రి-అవిః । వయః। కృతమ్ ।
అయానామ్। పురోవాత ఇతి పురః-వాతః। వాతః। సానగః। ఋషిః। దక్షి-
ణా । దిశామ్। గ్రీష్మః । ఋతూనామ్ । ఇన్ద్రః। దేవతా । క్షత్రమ్। ద్ర-
విణమ్ । పఞ్చదశ ఇతి పఞ్చ-దశః । స్తోమః। సః । ఉ। సప్తదశ వర్త-
నిరితి సప్తదశ-వర్తనిః । దిత్యవాడితి దిత్య-వాట్ । వయః। త్రేతా।
అయానామ్ । దక్షిణాద్వాత ఇతి దక్షిణాత్ - వాతః । వాతః। సనా-
తన ఇతి సనా-తనః । ఋషిః। ప్రతీచీ । దిశామ్। వర్షాః । ఋతూనా-
మ్ । విశ్వే। దేవాః । దేవతా। విట్ ॥ ౫ ॥ ద్రవిణమ్। సప్తదశ ఇతి
సప్త-దశః । స్తోమః। సః। ఉ । ఏకవిగ్ంశ వర్తనిరిత్యేక విగ్ంశ-వర్తనిః।
త్రివత్స ఇతి త్రి-వత్సః । వయః। ద్వాపరః । అయానామ్ । పశ్చా -
ద్వాత ఇతి పశ్చాత్ -వాతః । వాతః। అహభూనః । ఋషిః। ఉదీచీ ।
దిశామ్ । శరత్ । ఋతూనామ్ । మిత్రావరుణా వితి మిత్రా-వ -
రుణా। దేవతా । పుష్టమ్ । ద్రవిణమ్ । ఏకవిగ్ంశ ఇత్యేక-విగ్ంశః ।
స్తోమః । సః। ఉ। త్రిణవవర్తనిరితి త్రిణవ-వర్తనిః। తుర్యవాడితి తుర్య-
వాట్ । వయః। ఆస్కన్ద ఇత్యా-స్కన్దః । అయానామ్। ఉత్తరాద్వాత
ఇత్యుత్తరాత్ -వాతః । వాతః। ప్రత్నః । ఋషిః । ఊర్ధ్వా । దిశామ్।
హేమన్తశిశిరావితి హేమన్త-శిశిరా । ఋతూనామ్ । బృహస్పతిః ।
దేవతా । వర్చః । ద్రవిణమ్। త్రిణవ ఇతి త్రి-నవః। స్తోమః । సః । ఉ ।

త్రియస్త్రిగ్ంశవ_ర్తనిరితి త్రయస్త్రిగ్ంశ-వ_ర్తనిః। ప్రష్ఠవాదితి ప్రష్ఠ-వాత్। వయః। అభిభూరిత్యభి-భూః। అయానామ్। విష్వగ్వాత ఇతి విష్వక్-వాతః। వాతః। సుపర్ణ ఇతి సు-పర్ణః। ఋషిః। పితరః। పితా-మహాః। పరే। అవరే। తే। నః। పాన్తు। తే। నః। అవన్తు। అస్మిన్న్। బ్రహ్మన్న్। అస్మిన్న్। క్షత్రే। అస్యామ్। ఆశిషీత్యా-శిషి। అస్యామ్। పురో-ధాయామితి పురః-ధాయామ్। అస్మిన్న్। కర్మన్న్। అస్యామ్। దేవ-హూత్యామితి దేవ-హూత్యామ్ ॥ ౬ ॥

విట్ప్రష్ఠవాద్వయోఽష్టౌ విగ్ంశతిశ్చ ॥ ౩ ॥

ధ్రువక్షితిరితి ధ్రువ-క్షితిః। ధ్రువయోనిరితి ధ్రువ-యోనిః। ధ్రువా। అసి। ధ్రువామ్। యోనిమ్। ఆ। ఇతి। సీద। సాధ్యా। ఉఖ్యస్య। కేతుమ్। ప్రథమమ్। పురస్తాత్। అశ్వినా। అధ్వర్యూ ఇతి। సా-దయతామ్। ఇహ। త్వా। స్వే। దక్షే। దక్షపితేతి దక్ష-పితా। ఇహ। సీద। దేవత్రేతి దేవ-త్రా। పృథివీ। బృహతీ। రరాణా। స్వాసస్థేతి సు-ఆసస్థా। తనువా। సమ్। ఇతి। విశస్వ। పితా। ఇవ। ఏధి। సూనవే। ఆ। ఇతి। సుశేవేతి సు-శేవా। అశ్వినా। అధ్వర్యూ ఇతి। సాదయతామ్। ఇహ। త్వా। కులాయినీ। వసుమతీతి వసు-మతీ। వయోధా ఇతి వయః-ధాః। రయిమ్। నః। వర్ధ। బహులమ్। సువీరమితి సు-వీరమ్॥ ౨ ॥

అప। ఇతి। అమతిమ్। దుర్మతిమితి దుః-మతిమ్। బాధమానా। రా-యః। పోషే। యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ-పతిమ్। ఆభజన్తీత్యా-భజన్తీ। సువః। ధేహి। యజమానాయ। పోషమ్। అశ్వినా। అధ్వర్యూ

ఇతి । సాదయతామ్। ఇహ। త్వా।అగ్నేః । పురీషమ్ ।అసి । దేవ -
యానీతి దేవ-యానీ । తామ్। త్వా।విశ్వే । అభీతి । గృణన్తు ।
దేవాః । స్తోమపృష్ఠేతి స్తోమ-పృష్ఠా । ఘృతవతీతి ఘృత-వతీ ।
ఇహ । సీద । ప్రజావదితి ప్రజా-వత్ । అస్మే ఇతి । ద్రవిణా । ఏతి ।
యజస్వ । అశ్వినా । అధ్వర్యూ ఇతి । సాదయతామ్ । ఇహ ।
త్వా । దివః । మూర్ధా । అసి । పృథివ్యాః । నాభిః । విష్టమ్భనీతి వి-
స్తమ్భనీ । దిశామ్ । అధిపత్నీత్యధి-పత్నీ । భువనానామ్ ॥౬॥ ఊర్మిః ।
ద్రప్సః । అపామ్ । అసి । విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా। తే। ఋషిః। అశ్వినా।
అధ్వర్యూ ఇతి। సాదయతామ్। ఇహ।త్వా।సజూరితి స-జూః। ఋతు-
భిరిత్యృతు - భిః । సజూరితి స-జూః । విధాభిరితి వి-ధాభిః । సజూరితి
స-జూః । వసుభిరితి వసు-భిః । సజూరితి స - జూః । రుద్రైః । సజూరితి
స-జూః । ఆదిత్యైః । సజూరితి స-జూః । విశ్వైః । దేవైః । సజూరితి
స-జూః । దేవైః । సజూరితి స-జూః । దేవైః।వయోనాధైరితి వయః-
నాధైః । అగ్నయే । త్వా।వైశ్వానరాయ । అశ్వినా।అధ్వర్యూ ఇతి।
సాదయతామ్ । ఇహ। త్వా । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ । మే । పాహి ।
అపానమిత్యప-అనమ్। మే।పాహి । వ్యానమితి వి-అనమ్ । మే।పాహి ।
చక్షుః । మే।ఉర్వ్యా । వీతి।భాహి । శ్రోత్రమ్।మే । శ్లోకయ । అపః ।
పిన్వ । ఓషధీః । జిన్వ।ద్విపాదితి ద్వి-పాత్ । పాహి । చతుష్పాదితి
చతుః-పాత్ । అవ।దివః । వృష్టిమ్ । ఏతి । ఈరయ ॥ ౭ ॥

సుపీరం భువనానామూర్వ్యా సప్తదశ చ ॥ ౮ ॥

త్ర్యవిరితి త్రి-అవిః । వయః । త్రిష్టుప్ । ఛన్దః । దిత్యవాడితి దిత్య-వాట్ ।వయః । విరాడితి వి-రాట్ । ఛన్దః । పఞ్చావిరితి పఞ్చ-అవిః । వయః।గాయత్రీ । ఛన్దః।త్రివత్స ఇతి త్రి-వత్సః।వయః । ఉష్ణిహా । ఛన్దః । తుర్యవాడితి తుర్య-వాట్ । వయః। అనుష్టుబిత్యను-స్తుప్ । ఛన్దః । పష్ఠవాడితి పష్ఠ-వాట్ । వయః । బృహతీ । ఛన్దః । ఉక్షా । వయః । సతోబృహతీతి సతః-బృహతీ। ఛన్దః।ఋషభః । వయః। కకుత్ । ఛన్దః । ధేనుః । వయః। జగతీ । ఛన్దః । అనడ్వాన్ । వయః । పఙ్క్తిః । ఛన్దః । బస్తః।వయః । వివలమితి వి-వలమ్ । ఛన్దః । వృష్ణిః । వయః । విశాలమితి వి-శాలమ్ । ఛన్దః । పురుషః । వయః । తన్ద్రమ్ । ఛన్దః । వ్యాఘ్రః । వయః । అనాధృష్ట మిత్యనా-ధృష్టమ్ । ఛన్దః।సిగ్ంహః । వయః । ఛదిః । ఛన్దః । విష్టమ్భ ఇతి వి- స్తమ్భః । వయః। అధిపతిరిత్య-ధి-పతిః । ఛన్దః । క్షత్రమ్।వయః । మయన్దమ్ । ఛన్దః।విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా । వయః।పరమేష్ఠీ । ఛన్దః।మూర్ధా। వయః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః। ఛన్దః ॥ ౧౦ ॥ పురుషో వయష్షడ్విగ్ంశతిశ్చ ॥ ౫ ॥

ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్రా - అగ్నీ । అవ్యథమానామ్ । ఇష్టకామ్ । దృగ్ంహతమ్ । యువమ్ । పృష్ఠేన । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । అన్తరిక్షమ్ । చ।ఏతి । బాధతామ్ । విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా। త్వా।సాదయతు । అన్తరిక్షస్య । పృష్ఠే । వ్యచస్వతీమ్ । ప్రథస్వతీమ్। భాస్వతీమ్ । సూరిమతీమితి సూరి-మతీమ్ । ఏతి।యా।ద్యామ్।భాసి।ఏతి । పృథివీమ్ । ఏతి।ఉరు । అన్తరిక్షమ్ । అన్తరిక్షమ్ । యచ్ఛ । అన్తరి-

క్షమ్ । దృగ్ంహ । అన్తరిక్షమ్ । మా । హిగ్ంసీః । విశ్వస్మై । ప్రాణా-
యేతి ప్ర-అనాయ । అపానాయేత్యప-అనాయ । వ్యానాయేతి వి-
అనాయ । ఉదానాయేత్యుత్ - అనాయ । ప్రతిష్ఠాయా ఇతి ప్రతి -
స్థాయై । చరిత్రాయ । వాయుః । త్వా । అభీతి । పాతు । మహ్యా । స్వస్త్యా ।
ఛర్దిషా ॥ ౧౧ ॥ శన్తమేనేతి శం-తమేన । తయా । దేవతయా । అఙ్గి-
రస్వత్ । ధ్రువా । సీద । రాజ్ఞీ । అసి । ప్రాచీ । దిక్ । విరాడితి వి-రాట్ ।
అసి । దక్షిణా । దిక్ । సంరాడితి సం-రాట్ । అసి । ప్రతీచీ । దిక్ । స్వ-
రాడితి స్వ-రాట్ । అసి । ఉదీచీ । దిక్ । అధిపత్నీత్యధి-పత్నీ । అసి । బృహతీ ।
దిక్ । ఆయుః । మే । పాహి । ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్ । మే । పాహి । అపా-
నమిత్యప-అనమ్ । మే । పాహి । వ్యానమితి వి-అనమ్ । మే । పాహి । చక్షుః ।
మే । పాహి । శ్రోత్రమ్ । మే । పాహి । మనః । మే । జిన్వ । వాచమ్ । మే ।
పిన్వ । ఆత్మానమ్ । మే । పాహి । జ్యోతిః । మే । యచ్ఛ ॥ ౧౨ ॥

ఛర్దిషా పిన్వ షట్చ ॥ ౬ ॥

మా । ఛన్దః । ప్రమేతి ప్ర-మా । ఛన్దః । ప్రతిమేతి ప్రతి-మా ।
ఛన్దః । అస్రీవిః । ఛన్దః । పఙ్క్తిః । ఛన్దః । ఉష్ణిహా । ఛన్దః । బృహతీ । ఛన్దః ।
అనుష్టుబిత్యను-స్తుప్ । ఛన్దః । విరాడితి వి-రాట్ । ఛన్దః । గాయత్రీ ।
ఛన్దః । త్రిష్టుప్ । ఛన్దః । జగతీ । ఛన్దః । పృథివీ । ఛన్దః । అన్తరిక్షమ్ । ఛన్దః ।
ద్యౌః । ఛన్దః । సమాః । ఛన్దః । నక్షత్రాణి । ఛన్దః । మనః । ఛన్దః । వాక్ ।
ఛన్దః । కృషిః । ఛన్దః । హిరణ్యమ్ । ఛన్దః । గౌః । ఛన్దః । అజా । ఛన్దః । అశ్వః ।
ఛన్దః । అగ్నిః । దేవతా ॥ ౧౩ ॥ వాతః । దేవతా । సూర్యః । దేవతా ।

చన్ద్రమాః । దేవతా।వసవః । దేవతా।రుద్రాః । దేవతా।ఆదిత్యాః । దేవతా।విశ్వే । దేవాః।దేవతా । మరుతః।దేవతా । బృహస్పతిః । దే- వతా । ఇన్ద్రః।దేవతా । వరుణః।దేవతా । మూర్ధా । అసి । రాట్ । ధ్రువా।అసి । ధరుణా।యన్త్రీ । అసి।యమిత్రీ । ఇషే।త్వా । ఊర్జే । త్వా।కృష్యై । త్వా।క్షేమాయ । త్వా।యన్త్రీ । రాట్।ధ్రువా । అసి।ధరణీ । ధర్త్రీ।అసి । ధరిత్రీ।ఆయుషే । త్వా।వర్చసే । త్వా।ఓజసే। త్వా।బలాయ।త్వా ॥ ౧౪ ॥ దేవతా౽౽యుషే త్వా షట్చ ॥ ౭ ॥

ఆశుః । త్రివృదితి త్రి-వృత్ । భాన్తః।పఞ్చదశ ఇతి పఞ్చ - దశః । వ్యోమేతి వి-ఓమ । సప్తదశ ఇతి సప్త-దశః । ప్రతూర్తి - రితి ప్ర-తూర్తిః । అష్టాదశ ఇత్యష్టా-దశః । తపః।నవదశ ఇతి నవ - దశః । అభివర్త ఇత్యభి-వర్తః । సవిగ్ంశ ఇతి స-విగ్ంశః । ధరుణః । ఏకవిగ్ంశ ఇత్యేక-విగ్ంశః । వర్చః।ద్వావిగ్ంశః। సమ్భరణ ఇతి సం - భరణః । త్రయోవిగ్ంశ ఇతి త్రయః-విగ్ంశః। యోనిః । చతుర్వి - గ్ంశ ఇతి చతుః-విగ్ంశః । గర్భాః।పఞ్చవిగ్ంశ ఇతి పఞ్చ-విగ్ంశః। ఓజః।త్రిణవ ఇతి త్రి-నవః । క్రతుః । ఏకత్రిగ్ంశ ఇత్యేక-త్రిగ్ంశః । ప్రతిష్ఠేతి ప్రతి-స్థా । త్రయస్త్రిగ్ంశ ఇతి త్రయః-త్రిగ్ంశః । బ్రి - ధ్నస్య । విష్టపమ్ । చతుస్త్రిగ్ంశ ఇతి చతుః-త్రిగ్ంశః।నాకః।షట్త్రి- గ్ంశ ఇతి షట్-త్రిగ్ంశః । వివర్త ఇతి వి-వర్తః । అష్టాచత్వారిగ్ం- శ ఇత్యష్టా-చత్వారిగ్ంశః । ధర్త్రః । చతుష్టోమ ఇతి చతుః-స్తోమః ॥ ౧౫ ॥ ఆశుస్సప్తత్రిగ్ంశత్ ॥ ౮ ॥

అగ్నేః । భాగః।అసి। దీక్షాయాః । ఆధిపత్య మిత్యాధి-పత్య-మ్ । బ్రహ్మ।స్పృతమ్ । త్రివృదితి త్రి-వృత్ ।స్తోమః । ఇన్ద్రస్య।భాగః । అసి।విష్ణోః । ఆధిపత్య మిత్యాధి-పత్యమ్ । క్షత్రమ్।స్పృతమ్ । పఞ్చదశ ఇతి పఞ్చ-దశః । స్తోమః । నృచక్షా ఇతి నృ-చక్షాః । సామ్ । భాగః । అసి । ధాతుః । ఆధిపత్య మిత్యాధి-పత్యమ్ । జనిత్రమ్ । స్పృతమ్ । సప్తదశ ఇతి సప్త-దశః । స్తోమః।మిత్రస్య । భాగః।అసి। వరుణస్య । ఆధిపత్య మిత్యాధి-పత్యమ్ । దివః।వృష్టిః । వాతాః । స్పృతాః । ఏకవిగ్ంశ ఇత్యేక-విగ్ంశః । స్తోమః।అదిత్యై । భాగః । అసి। పూష్ణః । ఆధిపత్య మిత్యాధి-పత్యమ్ । ఓజః।స్పృతమ్ । త్రిణవ ఇతి త్రి-నవః । స్తోమః।వసూనామ్ । భాగః।అసి ॥ ౧౬ ॥ రుద్రాణామ్ । ఆధిపత్య మిత్యాధి-పత్యమ్ । చతుష్పాదితి చతుః-పాత్ । స్పృతమ్ । చతుర్విగ్ంశ ఇతి చతుః-విగ్ంశః । స్తోమః।ఆదిత్యానామ్ । భాగః।అసి । మరుతామ్ । ఆధిపత్య మిత్యాధి-పత్యమ్। గర్భాః । స్పృతాః । పఞ్చవిగ్ంశ ఇతి పఞ్చ-విగ్ంశః। స్తోమః।దేవస్య । సవితుః । భాగః । అసి । బృహస్పతేః । ఆధిపత్య మిత్యాధి-పత్యమ్ । సమీచీః।దిశః । స్పృతాః । చతుష్టోమ ఇతి చతుః-స్తోమః। స్తోమః।యావానామ్ । భాగః । అసి । అయావానామ్ । ఆధిపత్య మిత్యాధి-పత్యమ్ । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । స్పృతాః । చతుశ్చత్వారిగ్ంశ ఇతి చతుః-చత్వారిగ్ంశః । స్తోమః । ఋభూణామ్ । భాగః।అసి। విశ్వేషామ్ । దేవానామ్ । ఆధిపత్య మిత్యాధి-పత్యమ్ । భూతమ్ ।

నిశా న్తమితి ని-శా న్తమ్ । స్పృతమ్ । త్రియ స్త్రిగ్ంశ ఇతి త్రయః-త్రిగ్ంశః । స్తోమః ॥ ౧౭ ॥

వసూనాం భాగోసి షట్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౯ ॥

ఏకయా । అస్తువత । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః। అధీయ న్త । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । అధిపతిరిత్యధి-పతిః । ఆసీత్ । తిసృభిరితి తిసృ-భిః । అస్తువత । బ్రహ్మ । అసృజ్యత । బ్రహ్మణః । పతిః । అధిపతిరిత్యధి-పతిః । ఆసీత్ । పఞ్చభిరితి పఞ్చ-భిః। అస్తువత । భూతాని । అసృజ్యన్త । భూతానామ్ । పతిః । అధిపతి రిత్యధి-పతిః। ఆసీత్ । సప్తభిరితి సప్త-భిః । అస్తువత । సప్తర్షయ ఇతి సప్త - ఋషయః । అసృజ్యన్త । ధాతా । అధిపతి రిత్యధి-పతిః । ఆసీత్ । నవభిరితి నవ-భిః। అస్తువత । పితరః । అసృజ్యన్త । అదితిః । అధిపత్నీత్యధి-పత్నీ । ఆసీత్ । ఏకాదశభిరిత్యేకాదశ-భిః। అస్తువత । ఋతవః । అసృజ్యన్త । ఆర్తవః । అధిపతి రిత్యధి-పతిః । ఆసీత్ । త్రయోదశభిరితి త్రయోదశ - భిః । అస్తువత । మాసాః । అసృజ్యన్త । సంవత్సర ఇతి సం-వత్సరః । అధిపతి రిత్యధి-పతిః ॥౧౮॥ ఆసీత్ । పఞ్చదశభిరితి పఞ్చదశ-భిః। అస్తువత । క్షత్రమ్ । అసృజ్యత । ఇన్ద్రః । అధిపతి రిత్యధి-పతిః। ఆసీత్ । సప్తదశభిరితి సప్తదశ-భిః। అస్తువత । పశవః। అసృజ్యన్త । బృహస్పతిః । అధిపతి రిత్యధి-పతిః । ఆసీత్। నవదశభిరితి నవదశ-భిః। అస్తువత । శూద్రార్యావితి శూద్ర-అర్యా । అసృజ్యేతామ్। అహోరాత్రే ఇత్యహః-రాత్రే । అధిపత్నీ ఇత్యధి-పత్నీ । ఆస్తామ్। ఏకవి -

గ్ంశత్యేత్యేక-విగ్ంశత్యా । అస్తువత । ఏకశఫా ఇత్యేక-శఫాః । పశ-
వః । అసృజ్యన్త । వరుణః । అధిపతి రిత్యధి-పతిః । ఆసీత్ । త్రయో-
విగ్ంశత్యేతి త్రయః - విగ్ంశత్యా । అస్తువత । క్షుద్రాః । పశవః ।
అసృజ్యన్త । పూషా । అధిపతిరిత్యధి-పతిః । ఆసీత్ । పఞ్చవి -
గ్ంశత్యేతి పఞ్చ-విగ్ంశత్యా । అస్తువత । ఆరణ్యాః । పశవః । అసృ-
జ్యన్త । వాయుః । అధిపతి రిత్యధి-పతిః । ఆసీత్ । సప్తవిగ్ంశత్యే-
తి సప్త-విగ్ంశత్యా । అస్తువత । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ ।
వీతి ॥ ౧౯ ॥ ఐతామ్ । వసవః । రుద్రాః । ఆదిత్యాః । అను । వీతి ।
ఆయన్న్ । తేషామ్ । ఆధిపత్య మిత్యాధి-పత్యమ్ । ఆసీత్ । నవవి -
గ్ంశత్యేతి నవ-విగ్ంశత్యా । అస్తువత । వనస్పతయః । అసృజ్యన్త ।
సోమః । అధిపతి రిత్యధి-పతిః । ఆసీత్ । ఏకత్రిగ్ంశతేత్యేక-త్రిగ్ంశ-
తా । అస్తువత । ప్రజా ఇతి ప్ర-జాః । అసృజ్యన్త । యావానామ్ ।
చ । అయావానామ్ । చ । ఆధిపత్య మిత్యాధి-పత్యమ్ । ఆసీత్ । త్రయ-
స్త్రిగ్ంశతేతి త్రయః-త్రిగ్ంశతా । అస్తువత । భూతాని । అశామ్య-
న్న్ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । పరమేష్ఠీ । అధిపతిరిత్యధి-పతిః ।
ఆసీత్ ॥ ౨౦ ॥ సంవత్సరోఽధిపతిర్వై పఞ్చత్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౦ ॥

ఇయమ్ । ఏవ । సా । యా । ప్రథమా । వ్యౌచ్ఛదితి వి-ఔచ్ఛత్ ।
అన్తః । అస్యామ్ । చరతి । ప్రవిష్టేతి ప్ర-విష్టా । వధూః । జజాన ।
నవగదితి నవ-గత్ । జనిత్రీ । త్రయః । ఏనామ్ । మహిమా -
నః । సచన్తే । ఛన్దస్వతీ ఇతి । ఉషసా । పేపిశానే ఇతి ।

సమానమ్ । యోనిమ్ । అన్వితి । సంచరన్తీ ఇతి సమ్-చరన్తీ । సూ -
ర్యపత్నీ ఇతి సూర్య-పత్నీ । వీతి । చరతః । ప్రజానతీ ఇతి ప్ర-జానతీ ।
కేతుమ్ । కృణ్వానే ఇతి । అజరే ఇతి । భూరిరేతసేతి భూరి-రేతసా ।
ఋతస్య । పన్థామ్ । అన్వితి । తిస్రః । ఏతి । అగుః । త్రయః । ఘర్మాసః । అ -
న్వితి । జ్యోతిషా । ఏతి । అగుః । ప్రజామితి ప్ర-జామ్ । ఏకా । రక్షతి ।
ఊర్జమ్ । ఏకా ॥ ౨౧ ॥ వ్రతమ్ । ఏకా । రక్షతి । దేవయూనామితి దేవ -
యూనామ్ । చతుష్టోమ ఇతి చతుః-స్తోమః । అభవత్ । యా । తురీ -
యా । యజ్ఞస్య । పక్షౌ । ఋషయః । భవన్తీ । గాయత్రీమ్ । త్రిష్టుభమ్ ।
జగతీమ్ । అనుష్టుభమిత్యను-స్తుభమ్ । బృహత్ । అర్కమ్ । యు -
ఞ్జానాః । సువః । ఏతి । అభరన్ । ఇదమ్ । పఞ్చభిరితి పఞ్చ-భిః । ధాతా ।
వీతి । దధౌ । ఇదమ్ । యత్ । తాసామ్ । స్వసుః । అజనయత్ । పఞ్చ-
పఞ్చేతి పఞ్చ-పఞ్చ । తాసామ్ । ఉ । యన్తి । ప్రయవేణేతి ప్ర-య-
వేన । పఞ్చ । నానా । రూపాణి । క్రతవః । వసానాః । త్రింశత్ ।
స్వసారః । ఉపేతి । యన్తి । నిష్కృతమితి నిః-కృతమ్ । సమానమ్ ।
కేతుమ్ । ప్రతిముఞ్చమానా ఇతి ప్రతి-ముఞ్చమానాః ॥ ౨౨ ॥
ఋతూన్ । తన్వతే । కవయః । ప్రజానతీరితి ప్ర-జానతీః । మధ్యే-
ఛన్దస ఇతి మధ్యే-ఛన్దసః । పరీతి । యన్తి । భాస్వతీః । జ్యోతిష్మతీ ।
ప్రతీతి । ముఞ్చతే । నభః । రాత్రీ । దేవీ । సూర్యస్య । వ్రతాని । వీతి ।
పశ్యన్తి । పశవః । జాయమానాః । నానారూపా ఇతి నానా-రూ -
పాః । మాతుః । అస్యాః । ఉపస్థ ఇత్యుప-స్థే । ఏకాష్టకేత్యేక-అష్టకా ।

తపసా । తప్యమానా । జజాన । గర్భమ్ । మహిమానమ్ । ఇన్ద్రమ్ ।
తేన । దస్యూన్ । వీతి । అసహన్త । దేవాః । హన్తా । అసురా -
ణామ్ । అభవత్ । శచీభిరితి శచి-భిః । అనానుజామిత్యనాను-జామ్ ।
అనుజామిత్యను-జామ్ । మామ్ । అకర్త । సత్యమ్ । వదన్తి । అన్వితి ।
ఇచ్ఛ । ఏతత్ । భూయాసమ్ ॥ ౨౩ ॥ అస్య । సుమతావితి సు-మతౌ ।
యథా । యూయమ్ । అన్యాః । వః । అన్యామ్ । అతీతి । మా । ప్రేతి ।
యుక్త । అభూత్ । మమ । సుమతావితి సు-మతౌ । విశ్వవేదా ఇతి
విశ్వ-వేదాః । ఆప్త । ప్రతిష్ఠామితి ప్రతి-స్థామ్ । అవిదత్ । హి । గాధ-
మ్ । భూయాసమ్ । అస్య । సుమతావితి సు-మతౌ । యథా । యూయ-
మ్ । అన్యాః । వః । అన్యామ్ । అతీతి । మా । ప్రేతి । యుక్త । పఞ్చ ।
వ్యుష్టీరితి వి-ఉష్టీః । అన్వితి । పఞ్చ । దోహా । గామ్ । పఞ్చనామ్నీ-
మితి పఞ్చ-నామ్నీమ్ । ఋతవః । అన్వితి । పఞ్చ । పఞ్చ । దిశః ।
పఞ్చదశేనేతి పఞ్చ-దశేన । క్లృప్తాః । సమానమూర్ధ్నీరితి సమాన -
మూర్ధ్నీః । అభీతి । లోకమ్ । ఏకమ్ ॥ ౨౪ ॥ ఋతస్య । గర్భః । ప్రథ-
మా । వ్యూషుషీతి వి-ఊషుషీ । అపామ్ । ఏకా । మహిమానమ్ ।
బిభర్తి । సూర్యస్య । ఏకా । చరతి । నిష్కృతేష్వితి నిః-కృతేషు ।
ఘర్మస్య । ఏకా । సవితా । ఏకామ్ । నీతి । యచ్ఛతి । యా । ప్రథమా ।
వ్యౌచ్ఛదితి వి-ఔచ్ఛత్ । సా । ధేనుః । అభవత్ । యమే । సా । నః ।
పయస్వతీ । ధుక్ష్వ । ఉత్తరాముత్తరామిత్యుత్తరాం - ఉత్తరామ్ ।
సమామ్ । శుక్రఋషభేతి శుక్ర-ఋషభా । నమసా । జ్యోతిషా । ఏతి ।

అగ్రాత్ । విశ్వరూపేతి విశ్వ-రూపా । శబలీః । అగ్నికేతు రిత్యగ్ని-
కేతుః । సమానమ్ । అర్థమ్ । స్వపస్యమానేతి సు-అపస్యమానా ।
బిభ్రతీ । జరామ్ । అజరే । ఉషః । ఏతి । అగాః । ఋతూనామ్ । పత్నీ ।
ప్రథమా । ఇయమ్ । ఏతి । అగాత్ । అహ్నామ్ । నేత్రీ । జనిత్రీ । ప్రజా-
నామితి ప్ర-జానామ్ । ఏకా । సతీ । బహుధేతి బహు-ధా । ఉషః ।
వీతి । ఉచ్ఛసి । అజీర్ణా । త్వమ్ । జరయసి । సర్వమ్ । అన్యత్ ॥ ౨౫ ॥

ఊర్జమేకా ప్రతి ముఞ్చమానా భూయాసమేకం పత్న్యై-
కాన్నవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧౧ ॥

అగ్నే । జాతాన్ । ప్రేతి । నుద । నః । సపత్నాన్ । ప్రతీతి । అ-
జాతాన్ । జాతవేద ఇతి జాత-వేదః । నుదస్వ । అస్మే ఇతి । దీది-
హి । సుమనా ఇతి సు-మనాః । అహేడన్న్ । తవ । స్యామ్ । శర్మన్న్ ।
త్రివరూథ ఇతి త్రి-వరూథః । ఉద్భిదిత్యుత్-భిత్ । సహసా । జాతా-
న్ । ప్రేతి । నుద । నః । సపత్నాన్ । ప్రతీతి । అజాతాన్ । జాతవేద
ఇతి జాత-వేదః । నుదస్వ । అధీతి । నః । బ్రూహి । సుమనస్యమాన
ఇతి సు-మనస్యమానః । వయమ్ । స్యామ । ప్రేతి । నుద । నః । సపత్నా-
న్ । చతుశ్చత్వారిగ్ంశ ఇతి చతుః-చత్వారిగ్ంశః । స్తోమః । వర్చః ।
ద్రవిణమ్ । షోడశః । స్తోమః । ఓజః । ద్రవిణమ్ । పృథివ్యాః ।
పురీషమ్ । అసి ॥ ౨౬ ॥ అప్సః । నామ । ఏవః । ఛన్దః । వరివః । ఛన్దః ।
శమ్భూరితి శం-భూః । ఛన్దః । పరిభూరితి పరి-భూః । ఛన్దః । ఆచ్ఛ-
త్ । ఛన్దః । మనః । ఛన్దః । వ్యచః । ఛన్దః । సిన్ధుః । ఛన్దః । సము-

ద్రమ్ । ఛన్దః । సలిలమ్ । ఛన్దః । సంయదితి సం-యత్ । ఛన్దః ।
వియదితి వి-యత్ । ఛన్దః । బృహత్ । ఛన్దః । రథన్తరమితి రథం-
తరమ్ । ఛన్దః । నికాయ ఇతి ని-కాయః । ఛన్దః । వివధ ఇతి వి-వధః ।
ఛన్దః । గిరః । ఛన్దః । భ్రజః । ఛన్దః । సష్టుబితి స-స్తుప్ । ఛన్దః । అను-
ష్టుబిత్యను-స్తుప్ । ఛన్దః । కకుత్ । ఛన్దః । త్రికకుదితి త్రి-కకుత్ ।
ఛన్దః । కావ్యమ్ । ఛన్దః । అఙ్కుపమ్ । ఛన్దః ॥ ౨౭ ॥ పదపఙ్క్తిరి-
తి పద-పఙ్క్తిః । ఛన్దః । అక్షరపఙ్క్తిరిత్యక్షర-పఙ్క్తిః । ఛన్దః । విష్టా-
రపఙ్క్తిరితి విష్టార-పఙ్క్తిః । ఛన్దః । క్షురః । భృజ్వాన్ । ఛన్దః । ప్ర-
చ్ఛత్ । ఛన్దః । పక్షః । ఛన్దః । ఏవః । ఛన్దః । వరివః । ఛన్దః । వయః । ఛన్దః ।
వయస్కృదితి వయః-కృత్ । ఛన్దః । విశాలమితి వి-శాలమ్ । ఛన్దః ।
విష్పర్ధా ఇతి వి-స్పర్ధాః । ఛన్దః । ఛదిః । ఛన్దః । దూరోహణమితి దుః-
రోహణమ్ । ఛన్దః । తన్ద్రీమ్ । ఛన్దః । అఙ్కాఙ్కమ్ । ఛన్దః ॥ ౨౮ ॥

అస్త్ర్యఙ్కుపం ఛన్దస్త్రియస్త్రింశచ్చ ॥ ౧౨ ॥

అగ్నిః । వృత్రాణి । జఙ్ఘనత్ । ద్రవిణస్యుః । విపన్యయేతి
వి-పన్యయా । సమిద్ధ ఇతి సం-ఇద్ధః । శుక్రః । ఆహుత ఇత్యా-హు-
తః । త్వమ్ । సోమ । అసి । సత్పతిరితి సత్-పతిః । త్వమ్ । రాజా । ఉత ।
వృత్రహేతి వృత్ర-హా । త్వమ్ । భద్రః । అసి । క్రతుః । భద్రాః । తే ।
అగ్నే । స్వనీకేతి సు-అనీక । సందృగితి సం-దృక్ । ఘోరస్య ।
సతః । విషుణస్య । చారుః । న । యత్ । తే । శోచిః । తమసా । వరన్త ।
నధ్వస్మానః । తనువి । రేపః । ఆ । ధుః । భద్రమ్ । తే । అగ్నే । సహస-

స్మిన్న్ । అనీకమ్ । ఉత్సాకే । ఎతి । ప్రోచత్తే । సూర్యస్య ॥ ౨౯ ॥ రుశ-
త్ । దృశే । దదృశే । నక్తయా । చిత్ । అరూక్షితమ్ । దృశే ।
ఎతి । రూపే । అన్నమ్ । సః । తేనా । అనీకేన । సువిదత్రో ఇతి సు-వి-
దత్రః । అస్మే ఇతి । యష్టా । దేవాన్ । ఆయజిష్ఠ ఇత్యా-యజిష్ఠః ।
స్వస్తి । అదబ్ధః । గోపా ఇతి గో-పాః । ఉత । నః । పరస్పా ఇతి పరః-
పాః । అగ్నే । ద్యుమదితి ద్యు-మత్ । ఉత । రేవత్ । దిదీహి । స్వస్తి ।
నః । దివః । అగ్నే । పృథివ్యాః । విశ్వాయురితి విశ్వ - ఆయుః ।
ధేహి । యజథాయ । దేవ । యత్ । సీమహి । దివిజ్ఞాతేతి దివి-
జ్ఞాత । ప్రశస్తమితి ప్ర-శస్తమ్ । తత్ । అస్మాసు । [illegible] । ధేహి ।
చిత్రమ్ । యథా । హోతః । మనుషః ॥ ౩౦ ॥ దేవత్రాతేతి దేవ-
త్రాతా । యజ్ఞేభిః । సూనో ఇతి । సహసః । యజాసి । ఏవ । నః । అ-
ద్య । సమనా । సమానాన్ । ఉశన్న్ । అగ్నే । ఉశతః । యక్షి ।
దేవాన్ । అగ్నిమ్ । ఈడే । పురోహితమితి పురః-హితమ్ । యజ్ఞస్య ।
దేవమ్ । ఋత్విజమ్ । హోతారమ్ । రత్నధాతమమితి రత్న-ధాత-
మమ్ । వృషా । సోమ । ద్యుమానితి ద్యు-మాన్ । అసి । వృషా । దేవ ।
వృషవ్రత ఇతి వృష-వ్రతః । వృషా । ధర్మాణి । దధిషే । సాన్తప-
నా ఇతి సాం-తపనాః । ఇదమ్ । హవిః । మరుతః । తత్ । జుజుష్టన ।
యుష్మాక । ఊతీ । రిశాదస ఇతి రిశ-అదసః । యః । నః । మర్తః । వసవః ।
దుర్హృణాయురితి దుః-హృణాయుః । తిరః । సత్యాని । మరుతః ॥
౩౧ ॥ జిఘాగ్ంసాత్ । ద్రుహః । పాశమ్ । ప్రతీతి । సః । ముచీష్ట ।

తపిష్ఠేన । తపసా । వ్రాతంవ్రాతమ్ । సంవత్సరీణా ఇతి సం-వత్సరీణాః ।
మరుతః । స్వర్కా ఇతి సు-అర్కాః । ఉరుక్షయా ఇత్యురు-క్షయాః ।
సగణా ఇతి స-గణాః । మానుషేషు । తే । అస్మత్ । పాశాన్ । ప్రేతి ।
ముఞ్చన్తు । అగ్ంహసః । సాన్తపనా ఇతి సాం-తపనాః । మదిరాః ।
మాదయిష్ణవః । పిపీహి । దేవాన్ । ఉశతః । యవిష్ఠ । విద్వాన్ ।
ఋతూన్ । ఋతుపత ఇత్యృతు-పతే । యజ । ఇహ । యే । దైవ్యాః ।
ఋత్విజః । తేభిః । అగ్నే । త్వమ్ । హోతౄణామ్ । అసి । ఆయజిష్ఠ
ఇత్యా-యజిష్ఠః । అగ్నే । యత్ । అద్య । విశః । అధ్వరస్య । హోతః ।
పావక ॥ ౩౨ ॥ శోచే । వేః । త్వమ్ । హి । యజ్వా । ఋతా ।
యజాసి । మహినా । వీతి । యత్ । భూః । హవ్యా । వహ । యవిష్ఠ ।
యా । తే । అద్య । అగ్నినా । రయిమ్ । అశ్నవత్ । పోషమ్ । ఏవ ।
దివేదివ ఇతి దివే-దివే । యశసమ్ । వీరవత్తమమితి వీరవత్-తమమ్ ।
గయస్ఫాన ఇతి గయ-స్ఫానః । అమీవహేత్యమీవ-హా । వసువిది-
తి వసు-విత్ । పుష్టివర్ధన ఇతి పుష్టి-వర్ధనః । సుమిత్ర ఇతి సు-మిత్రః ।
సోమ । నః । భవ । గృహమేధాస ఇతి గృహ-మేధాసః । ఏతి । గత । మ-
రుతః । మా । అపేతి । భూతన । ప్రముఞ్చన్త ఇతి ప్ర-ముఞ్చన్తః ।
నః । అగ్ంహసః । పూర్వీభిః । హి । దదాశిమ । శరద్భిరితి శరత్-
భిః । మరుతః । వయమ్ । మహోభిరితి మహః-భిః ॥ ౩౩ ॥ చర్ష-
ణీనామ్ । ప్రేతి । బుధ్నియా । ఈరతే । వః । మహాగ్ంసి । ప్రేతి ।
నామాని । ప్రయజ్యవ ఇతి ప్ర-యజ్యవః । తిరధ్వమ్ । సహస్రి-

యమ్ । దమ్యమ్ । భాగమ్ । ఏతమ్ । గృహమేధీయమితి గృహ-మేధీయమ్ । మరుతః । జుషధ్వమ్ । ఉపేతి । యమ్ । ఏతి । యువతిః । సుదక్షమితి సు-దక్షమ్ । దోషా । వస్తోః । హవిష్మతీ । ఘృతాచీ । ఉపేతి । స్వా । ఏనమ్ । అరమతిః । వసూయురితి వసు-యుః । ఇమో ఇతి । అగ్నే । శీతతమానీతి శీత-తమాని । హవ్యా । అజస్రః । వక్షి । దేవతాతిమితి దేవ-తాతిమ్ । అచ్ఛ । ప్రతీతి । నః । క్షమ్ । సురభీణి । నియన్తు । క్రీడమ్ । నః । శర్ధః । మారుతమ్ । అనర్వాణమ్ । రథశుభమితి రథ-శుభమ్ ॥ ౩౪ ॥ కణ్వాః । అభి । ప్రేతి । గాయత్ర । అత్యాసః । న । యే । మరుతః । స్వభానవః । యక్షదృశ ఇతి యక్ష-దృశః । న । శుభయన్త । మర్యాః । తే । హర్మ్యేష్ఠా ఇతి హర్మ్యే-స్థాః । శిశవః । న । శుభ్రాః । వత్సాసః । న । ప్రక్రీడిన ఇతి ప్ర-క్రీడినః । పయోధా ఇతి పయః-ధాః । ప్రేతి । ఏషామ్ । అజ్మేషు । విధురా । ఇవ । రేజతే । భూమిః । యామేషు । యత్ । హ । యుఞ్జతే । శుభే । తే । క్రీడయః । ధునయః । భ్రాజదృష్టయ ఇతి భ్రాజత్-ఋష్టయః । స్వయమ్ । మహిత్వమితి మహి-త్వమ్ । పనయన్త । ధూతయః । ఉపహ్వరేష్విత్యుప-హ్వరేషు । యత్ । అచిధ్వమ్ । యయిమ్ । వయః । ఇవ । మరుతః । కేన ॥ ౩౫ ॥ చిత్ । పథా । శ్చోతన్తి । కోశాః । ఉపేతి । వః । రథేషు । ఏతి । ఘృతమ్ । ఉక్షత । మధువర్ణమితి మధు-వర్ణమ్ । అర్చతే । అగ్నిమగ్న ఇత్యగ్నిం-అగ్న । హవీమభిరితి హవీమ-భిః । సదా । హవన్త । విశ్పతిమ్ । హవ్యవాహమితి హవ్య-వా-

హమ్।ప్రుస్ప్రియమితి పురు-స్ప్రియమ్ । తమ్।హి।శశ్వ న్తః।ఈడ తే।స్రుచా । దైవమ్ । ఘృతశ్చుతేతి ఘృత-శ్చుతా । అగ్నిమ్ । హవ్యాయ । వోఢవే । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర-అగ్నీ । రోచనా । దివః।శ్నథత్।వృత్రమ్ । ఇన్ద్రమ్ । వః । విశ్వతః । పరీతి । ఇన్ద్రమ్ । నరః । విశ్వకర్మన్నితి విశ్వ-కర్మన్।హవిషా । వావృధానః । విశ్వకర్మన్నితి విశ్వ-కర్మన్। హవిషా । వర్ధనేన ॥ ౩౬ ॥

సూర్యస్య మనుషో మరుతః పావక మహాభీ రథైశుభం కేన షట్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౩ ॥

అపాం త్వేమన్నయం పురః ప్రాచీ ధ్రువక్షితి స్త్ర్యవిరిన్ద్రాగ్నీ మాఛన్ద ఆశు స్త్రివృదగ్నే గ్భాగో ఒస్యేకమేయమేవ సాయా ఒగ్నే జాతాన్నగ్నిర వ్రాత్రాణి త్రయోదశ ॥ ౧౩ ॥

అపాం త్వేన్ద్రాగ్నీ ఇయమేవ దైవతాత్తా ష ట్త్రిగ్ంశత్ ॥౩౬॥

హరిః ఓమ్॥ శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు ॥

—*(చతుర్థకాణ్డే చతుర్థప్రశ్నః.)*—

హరిః ఓమ్॥ రశ్మిః।అసి । క్షయాయ।త్వా । క్షయమ్।జిన్వ । ప్రేతిరితి ప్ర-ఇతిః । అసి।ధర్మాయ । త్వా।ధర్మమ్ । జిన్వ।అన్వితిరిత్యను-ఇతిః । అసి।దివే । త్వా।దివమ్। జిన్వ।సన్ధిరితి సం-ధిః।అసి। అన్తరిక్షాయ । త్వా।అన్తరిక్షమ్ । జిన్వ।ప్రతిధిరితి ప్రతి-ధిః । అసి।

పృథివ్యై । త్వా । పృథివీమ్ । జిన్వ । విష్టమ్భ ఇతి వి-స్తమ్భః । అసి ।
వృష్ట్యై । త్వా । వృష్టిమ్ । జిన్వ । ప్రవేతి ప్ర-వా । అసి । అహ్నే ।
త్వా । అహః । జిన్వ । అనువేత్యను-వా । అసి । రాత్రియై । త్వా । రాత్రి-
మ్ । జిన్వ । ఉశిక్ । అసి ॥ ౧ ॥ వసుభ్య ఇతి వసు-భ్యః । త్వా । వ-
సూన్ । జిన్వ । ప్రకేత ఇతి ప్ర-కేతః । అసి । రుద్రేభ్యః । త్వా । రు-
ద్రాన్ । జిన్వ । సుదీతిరితి సు-దీతిః । అసి । ఆదిత్యేభ్యః । త్వా । ఆది-
త్యాన్ । జిన్వ । ఓజః । అసి । పితృభ్య ఇతి పితృ-భ్యః । త్వా । పితౄన్ ।
జిన్వ । తన్తుః । అసి । ప్రజాభ్య ఇతి ప్ర-జాభ్యః । త్వా । ప్రజా ఇతి ప్ర-
జాః । జిన్వ । పృతనాషాట్ । అసి । పశుభ్య ఇతి పశు-భ్యః । త్వా ।
పశూన్ । జిన్వ । రేవత్ । అసి । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । త్వా ।
ఓషధీః । జిన్వ । అభిజిదిత్యభి-జిత్ । అసి । యుక్తగ్రావేతి యుక్త-
గ్రావా । ఇన్ద్రాయ । త్వా । ఇన్ద్రమ్ । జిన్వ । అధిపతిరిత్యధి-పతిః ।
అసి । ప్రాణాయేతి ప్ర-అనాయ ॥ ౨ ॥ త్వా । ప్రాణమితి ప్ర-అ-
నమ్ । జిన్వ । యన్తా । అసి । అపానాయేత్యప-అనాయ । త్వా । అ-
పానమిత్యప-అనమ్ । జిన్వ । సగ్ంసర్ప ఇతి సం-సర్పః । అసి । చక్షు-
షే । త్వా । చక్షుః । జిన్వ । వయోధా ఇతి వయః-ధాః । అసి । శ్రోత్రా-
య । త్వా । శ్రోత్రమ్ । జిన్వ । త్రివృదితి త్రి-వృత్ । అసి । ప్రవృదితి
ప్ర-వృత్ । అసి । సంవృదితి సం-వృత్ । అసి । వివృదితి వి-వృత్ ।
అసి । సగ్ంరోహ ఇతి సం-రోహః । అసి । నీరోహ ఇతి నిః-రో-
హః । అసి । ప్రరోహ ఇతి ప్ర-రోహః । అసి । అనురోహ

ఇత్యను - స్తోమాః । అసి । వసుకః । అసి । వేషశ్రీరితి వేష - శ్రీః ।
అసి । వస్యష్టిః । అసి ॥౩॥ ఉశిగసిప్రాణాయ త్రిచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౧॥

రాజ్ఞీ । అసి । ప్రాచీ । దిక్ । వసవః । తే । దేవాః । అధిపతయ
ఇత్యధి - పతయః । అగ్నిః । హేతీనామ్ । ప్రతిధర్తేతి ప్రతి-ధర్తా ।
త్రివృదితి త్రి-వృత్ । త్వా । స్తోమః । పృథివ్యామ్ । శ్రయతు । ఆజ్యమ్ ।
ఉక్థమ్ । అవ్యథయత్ । స్తభ్నాతు । రథన్తరమితి రథం-తరమ్ । సామ ।
ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । విరాడితి వి-రాట్ । అసి । దక్షిణా ।
దిక్ । రుద్రాః । తే । దేవాః । అధిపతయ ఇత్యధి-పతయః । ఇన్ద్రః ।
హేతీనామ్ । ప్రతిధర్తేతి ప్రతి-ధర్తా । పఞ్చదశ ఇతి పఞ్చ-దశః ।
త్వా । స్తోమః । పృథివ్యామ్ । శ్రయతు । ప్రఉగమ్ । ఉక్థమ్ । అవ్య-
థయత్ । స్తభ్నాతు । బృహత్ । సామ । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-
స్థిత్యై । సమ్రాడితి సం-రాట్ । అసి । ప్రతీచీ । దిక్ ॥ ౪ ॥ ఆది-
త్యాః । తే । దేవాః । అధిపతయ ఇత్యధి-పతయః । సోమః । హేతీ-
నామ్ । ప్రతిధర్తేతి ప్రతి-ధర్తా । సప్తదశ ఇతి సప్త-దశః । త్వా ।
స్తోమః । పృథివ్యామ్ । శ్రయతు । మరుత్వతీయమ్ । ఉక్థమ్ । అవ్య-
థయత్ । స్తభ్నాతు । వైరూపమ్ । సామ । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-
స్థిత్యై । స్వరాడితి స్వ-రాట్ । అసి । ఉదీచీ । దిక్ । విశ్వే । తే ।
దేవాః । అధిపతయ ఇత్యధి-పతయః । వరుణః । హేతీనామ్ । ప్రతి-
ధర్తేతి ప్రతి-ధర్తా । ఏకవిగ్ంశ ఇత్యేక - విగ్ంశః । త్వా । స్తోమః ।
పృథివ్యామ్ । శ్రయతు । నిష్కేవల్యమ్ । ఉక్థమ్ । అవ్యథయత్ ।

స్తభ్నాతు । వైరాజమ్ । సామ । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి-స్థిత్యై । అధి-
పత్నీత్యధి-పత్నీ । అసి । బృహతీ । దిక్ । మరుతః । తే । దేవాః । అధి-
పతయ ఇత్యధి-పతయః ॥ ౫ ॥ బృహస్పతిః । హేతీనామ్ । ప్రతిధ-
ర్తేతి ప్రతి-ధర్తా । త్రిణవత్రయస్త్రిగ్ంశావితి త్రిణవ-త్రయస్త్రిగ్ం-
శౌ । త్వా । స్తోమౌ । పృథివ్యామ్ । శ్రయతామ్ । వైశ్వదేవాగ్ని-
మారుతే ఇతి వైశ్వదేవ-అగ్నిమారుతే । ఉక్థే ఇతి । అవ్యథయన్తీ
ఇతి । స్తభ్నీతామ్ । శాక్వరరైవతే ఇతి శాక్వర-రైవతే । సామనీ
ఇతి । ప్రతిష్ఠిత్యా ఇతి ప్రతి - స్థిత్యై । అన్తరిక్షాయ । ఋషయః ।
త్వా । ప్రథమజా ఇతి ప్రథమ-జాః । దేవేషు । దివః । మాత్రయా ।
వరిణా । ప్రథన్తు । విధర్తేతి వి-ధర్తా । చ । అయమ్ । అధిపతిరిత్యధి-
పతిః । చ । తే । త్వా । సర్వే । సంవిదానా ఇతి సం-విదానాః । నాకస్య ।
పృష్ఠే । సువర్గ ఇతి సువః-గే । లోకే । యజమానమ్ । చ । సాదయన్తు ॥ ౬ ॥

ప్రతీచీ దిక్షు రుతస్తే దేవా అధిపతయశ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౨ ॥

అయమ్ । పురః । హరికేశ ఇతి హరి - కేశః । సూర్యరశ్మిరితి
సూర్య-రశ్మిః । తస్య । రథగృత్స ఇతి రథ-గృత్సః । చ । రథౌజా ఇతి
రథ-ఓజాః । చ । సేనానిగ్రామణ్యావితి సేనాని-గ్రామణ్యౌ । పుఞ్జిక-
స్థలేతి పుఞ్జిక-స్థలా । చ । కృతస్థలేతి కృత-స్థలా । చ । అప్సరసౌ ।
యాతుధానా ఇతి యాతు-ధానాః । హేతిః । రక్షాగ్ంసి । ప్రహేతి-
రితి ప్ర-హేతిః । అయమ్ । దక్షిణా । విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా । తస్య ।
రథస్వన ఇతి రథ-స్వనః । చ । రథేచిత్ర ఇతి రథే-చిత్రః । చ । సేనా-

నిగ్రామణ్యావితి సేనాని - గ్రామణ్యౌ । మేనకా । చ । సహజన్యేతి సహ-జన్యా।చ । అప్సరసౌ।దంక్ష్ణవః । పశవః । హేతిః।పౌరుషేయః । వధః । ప్రహేతిరితి ప్ర - హేతిః । అయమ్ । పశ్చాత్ । విశ్వవ్యచా ఇతి విశ్వ-వ్యచాః । తస్య । రథప్రోత ఇతి రథ-ప్రోతః । చ। అసమ-రథ ఇత్య సమ-రథః । చ।సేనానిగ్రామణ్యావితి సేనాని-గ్రామణ్యౌ। ప్రమ్లోచన్తీతి ప్ర-మ్లోచన్తీ । చ ॥ ౭ ॥ అనుమ్లోచన్తీ త్యను-మ్లోచన్తీ । చ । అప్సరసౌ । సర్పాః । హేతిః । వ్యాఘ్రః । ప్రహేతిరితి ప్ర-హేతిః । అయమ్ । ఉత్తరాది త్యుత్-తరాత్ । సంయద్వసురితి సంయత్-వసుః । తస్య । సేనజిదితి సేన-జిత్ । చ।సుషేణ ఇతి సు-సేనః । చ । సేనానిగ్రామణ్యావితి సేనాని - గ్రామణ్యౌ । విశ్వాచీ । చ।ఘృతాచీ।చ।అప్సరసౌ।ఆపః। హేతిః।వాతః। ప్రహేతిరితి ప్ర-హేతిః। అయమ్ । ఉపరి । అర్వాగ్వసు రిత్య ర్వాక్-వసుః । తస్య।తార్క్ష్యః । చ । అరిష్టనేమిరిత్య రిష్ట-నేమిః । చ । సేనానిగ్రామణ్యావితి సేనాని-గ్రామణ్యౌ । ఉర్వశీ । చ। పూర్వచిత్తిరితి పూర్వ-చిత్తిః।చ । అప్సరసౌ । విద్యుదితి వి-ద్యుత్ । హేతిః । అవస్ఫూర్జన్నిత్యవ-స్ఫూర్జన్। ప్రహేతిరితి ప్ర-హేతిః । తేభ్యః । నమః । తే।నః । మృడయన్తు। తే। యమ్ ॥ ౮ ॥ ద్విష్మః । యః।చ । నః । ద్వేష్టి। తమ్ । వః । జమ్భే । దధామి । ఆయోః । త్వా । సదనే । సాదయామి । అవతః । ఛాయా-యామ్ । నమః । సముద్రాయ। నమః।సముద్రస్య । చక్షసే।పరమేష్ఠీ। త్వా । సాదయతు । దివః।పృష్ఠే।వ్యచస్వతీమ్।ప్రథస్వతీమ్।విభూమతీ-

మితి వి-భూమతీమ్ । ప్రభూమతీమితి ప్ర-భూమతీమ్ । పరిభూమతీ-
మితి పరి-భూమతీమ్ । దివమ్ । యచ్ఛ । దివమ్ । దృగ్ంహ । దివమ్ ।
మా । హిగ్ంసీః । విశ్వస్మై । ప్రాణాయేతి ప్ర-అనాయ । అపానాయే-
త్యప-అనాయ । వ్యానాయేతి వి-అనాయ । ఉదానాయేత్యుత్-
అనాయ । ప్రతిష్ఠాయా ఇతి ప్రతి-స్థాయై । చరిత్రాయ । సూర్యః ।
త్వా । అభీతి । పాతు । మహ్యా । స్వస్త్యా । ఛర్దిషా । శన్తమేనేతి శం-
తమేన । తయా । దేవతయా । అఙ్గిరస్వత్ । ధ్రువా । సీద । ప్రోథత్ ।
అశ్వః । న । యవసే । అవిష్యన్ । యదా । మహః । సంవరణాదితి సం-
వరణాత్ । వ్యస్థాదితి వి-అస్థాత్ । ఆత్ । అస్య । వాతః । అన్వితి । వాతి ।
శోచిః । అధ । స్మ । తే । వ్రజనమ్ । కృష్ణమ్ । అస్తి ॥ ౯ ॥

ప్రమ్లోచన్తీ చ యగ్ం స్వస్త్యైఽష్టావిగ్ంశతిశ్చ ॥ 3 ॥

అగ్నిః । మూర్ధా । దివః । కకుత్ । పతిః । పృథివ్యాః । అయమ్ ।
అపామ్ । రేతాగ్ంసి । జిన్వతి । త్వామ్ । అగ్నే । పుష్కరాత్ ।
అధీతి । అథర్వా । నిరితి । అమన్థత । మూర్ధ్నః । విశ్వస్య । వాఘతః ।
అయమ్ । అగ్నిః । సహస్రిణః । వాజస్య । శతినః । పతిః । మూర్ధా । కవిః ।
రయీణామ్ । భువః । యజ్ఞస్య । రజసః । చ । నేతా । యత్ర । నియుద్భి-
రితి నియుత్-భిః । సచసే । శివాభిః । దివి । మూర్ధానమ్ । దధిషే । సువ-
ర్షామితి సువః-సామ్ । జిహ్వామ్ । అగ్నే । చకృషే । హవ్యవాహ-
మితి హవ్య-వాహమ్ । అబోధి । అగ్నిః । సమిధేతి సం-ఇధా । జనా-
నామ్ ॥ ౧౦ ॥ ప్రతీతి । ధేనుమ్ । ఇవ । ఆయతీమిత్యా-యతీమ్ । ఉషా-

సమ్ । యహ్వాః । ఇనాఽఇవ । వయామ్ । ఉజ్జిహానా ఇత్యుత్-జి - హానాః । ప్రేతి । భానవః । సిస్రతే । నాకమ్ । అచ్ఛ । అవోచామ । కవయే । మేధ్యాయ । వచః । వన్దారు । వృషభాయ । వృష్ణే । గవిష్ఠిరః । నమసా । స్తోమమ్ । అగ్నౌ । దివి । ఇవ । రుక్మమ్ । ఉర్వ్యఞ్చమ్ । అ - శ్రేత్ । జనస్య । గోపా ఇతి గో-పాః । అజనిష్ట । జాగృవిః । అగ్నిః । సుదక్ష ఇతి సు-దక్షః । సువితాయ । నవ్యసే । ఘృతప్రతీక ఇతి ఘృత-ప్రతీకః । బృహతా । దివిస్పృశేతి దివి-స్పృశా । ద్యుమదితి ద్యు-మత్ । వీతి । భాతి । భరతేభ్యః । శుచిః । త్వామ్ । అగ్నే । అఙ్గి - రసః ॥ ౧౧ ॥ గుహా । హితమ్ । అన్వితి । అవిన్దన్ । శిశ్రియాణమ్ । వనేవన ఇతి వనే-వనే । సః । జాయసే । మథ్యమానః । సహః । మహత్ । త్వామ్ । ఆహుః । సహసః । పుత్రమ్ । అఙ్గిరః । యజ్ఞస్య । కేతుమ్ । ప్రథమమ్ । పురోహితమితి పురః-హితమ్ । అగ్నిమ్ । నరః । త్రిషధస్థ ఇతి త్రి-సధస్థే । సమితి । ఇన్ధతే । ఇన్ద్రేణ । దేవైః । సరథ - మితి స-రథమ్ । సః । బర్హిషి । సీదత్ । నీతి । హోతా । యజ - థాయ । సుక్రతురితి సు-క్రతుః । త్వామ్ । చిత్రశ్రవస్తమేతి చిత్ర- శ్రవః-తమ । హవన్తే । విక్షు । జన్తవః । శోచిష్కేశమితి శోచిః-కే - శమ్ । పురుప్రియేతి పురు-ప్రియ । అగ్నే । హవ్యాయ । వోఢవే । సఖాయః । సమితి । నః । సమ్యఞ్చమ్ । ఇషమ్ ॥ ౧౨ ॥ స్తోమమ్ । చ । అగ్నయే । వర్షిష్ఠాయ । క్షితీనామ్ । ఊర్జః । నప్త్రే । సహస్వతే । సగ్ంసమితి సం-సమ్ । ఇత్ । యువసే । వృషన్ । అగ్నే । విశ్వాని ।

అర్యః । ఆ।ఇడః।పదే । సమితి । ఇధ్యసే । నః।వసూని । ఏతి।భర।
ఏనా । వః।అగ్నిమ్ । నమసా । ఊర్జః।నపాతమ్ । ఏతి।హువే । ప్రి -
యమ్ । చేతిష్ఠమ్ । అరతిమ్ । స్వధ్వరమితి సు-అధ్వరమ్ । విశ్వ-
స్య।దూతమ్ । అమృతమ్ । సః।యోజతే । అరుషః । విశ్వభోజసేతి
విశ్వ-భోజసా । సః।దుద్రవత్ । స్వాహుత ఇతి సు-ఆహుతః । సు -
బ్రహ్మేతి సు-బ్రహ్మా । యజ్ఞః।సుశమీతి సు-శమీ ॥ ౧౩ ॥ వసూ -
నామ్ । దేవమ్।రాధః । జనానామ్ । ఉదితి।అస్య । శోచిః।అస్థాత్ ।
ఆజుహ్వాన స్యేత్యా-జుహ్వానస్య । మీఢుషః । ఉదితి । ధూమాసః ।
అరుషాసః । దివిస్పృశ ఇతి దివి-స్పృశః । సమితి।అగ్నిమ్ । ఇన్ధతే ।
నరః । అగ్నే।వాజస్య । గోమత ఇతి గో-మతః । ఈశానః । సహసః।
యహో ఇతి । అస్మే ఇతి । ధేహి । జాతవేద ఇతి జాత-వేదః ।
మహి।శ్రవః । సః।ఇధానః । వసుః।కవిః । అగ్నిః । ఈడేన్యః।గిరా ।
రేవత్ । అస్మభ్య మిత్యస్మ-భ్యమ్ । పుర్వణీ కేతి పురు-అనీక ।
దీదిహి । క్షపః।రాజన్న్ । ఉత।త్మనా । అగ్నే।వస్తోః। ఉత।ఉషసః।సః।
తిగ్మజమ్భేతి తిగ్మ-జమ్భ ॥ ౧౪ ॥ రక్షసః । దహ।ప్రతి । ఏతి । తే ।
అగ్నే । ఇధీమహి । ద్యుమన్తమితి ద్యు-మన్తమ్ । దేవ।అజరమ్ ।
యత్।హ । స్యా। తే।పనీయసీ । సమిదితి సం-ఇత్ । దీదయతి।ద్యవి ।
ఇషమ్।స్తోతృభ్య ఇతి స్తోతృ-భ్యః । ఏతి।భర । ఏతి। తే।అగ్నే। ఋచా।
హవిః । శుక్రస్య।జ్యోతిషః।పతే। సుశ్చన్ద్రేతి సు-చన్ద్ర।దస్మ।విశ్పతే ।
హవ్యవాడితి హవ్య-వాట్।తుభ్యమ్ । హూయతే । ఇషమ్ । స్తోతృ-

భ్య ఇతి స్తోతృ - భ్యః । ఏతి । భర । ఉభే ఇతి । సుశ్చన్ద్రేతి సు -
చన్ద్ర । సర్పిషః । దర్వీ ఇతి । శ్రీణీషే । ఆసని । ఉతో ఇతి । నః ।
ఉదితి । పుపూర్యాః ॥ ౧౫ ॥ ఉక్థేషు । శవసః । పతే । ఇషమ్ ।
స్తోతృభ్య ఇతి స్తోతృ - భ్యః । ఏతి । భర । అగ్నే । తమ్ । అద్య ।
అశ్వమ్ । న । స్తోమైః । క్రతుమ్ । న । భద్రమ్ । హృదిస్పృశమితి
హృది - స్పృశమ్ । ఋధ్యామ । తే । ఓహైః । అధ । హి । అగ్నే ।
క్రతోః । భద్రస్య । దక్షస్య । సాధోః । రథీః । ఋతస్య । బృహతః ।
బభూథ । ఆభిః । తే । అద్య । గీర్భిః । గృణన్తః । అగ్నే । దాశేమ ।
ప్రేతి । తే । దివః । న । స్తనయన్తి । శుష్మాః । ఏభిః । నః । అర్కైః ।
భవ । నః । అర్వాఙ్ ॥ ౧౬ ॥ సువః । న । జ్యోతిః । అగ్నే ।
విశ్వేభిః । సుమనా ఇతి సు-మనాః । అనీకైః । అగ్నిమ్ । హోతా-
రమ్ । మన్యే । దాస్వన్తమ్ । వసోః । సూనుమ్ । సహసః । జాత-
వేదసమితి జాత - వేదసమ్ । విప్రమ్ । న । జాతవేదసమితి జాత -
వేదసమ్ । యః । ఊర్ధ్వయా । స్వధ్వర ఇతి సు - అధ్వరః । దేవః ।
దేవాచ్యా । కృపా । ఘృతస్య । విభ్రాష్టిమితి వి-భ్రాష్టిమ్ । అన్వితి ।
శుక్రశోచిష ఇతి శుక్ర - శోచిషః । ఆజుహ్వానస్యేత్యా-జుహ్వానస్య ।
సర్పిషః । అగ్నే । త్వమ్ । నః । అన్తమః । ఉత । త్రాతా । శివః ।
భవ । వరూథ్యః । తమ్ । త్వా । శోచిష్ఠ । దీదివః । సుమ్నాయ ।
నూనమ్ । ఈమహే । సఖిభ్య ఇతి సఖి - భ్యః । వసుః । అగ్నిః ।
వసుశ్రవా ఇతి వసు - శ్రవాః । అచ్ఛ । నక్షి । ద్యుమత్తమ ఇతి

ద్యుమత్ - తమః । రయిమ్ । స్థాః ॥ ౧౭ ॥

జనానాం మఙ్గిరస్త ఇమగ్ం సుశమీ తిగ్మజమ్భ పుపూర్యా అ-
ర్వాజ్యసుశరిత్రాః పఞ్చ చ ॥ ౪ ॥

ఇన్ద్రాగ్నిభ్యామితీన్ద్రాగ్ని - భ్యామ్ । త్వా । సయుజేతి స - యుజా । యుజా । యునజ్మి । ఆఘారాభ్యా మిత్యా-ఘారాభ్యామ్ । తేజసా । వర్చసా । ఉక్థేభిః । స్తోమేభిః । ఛన్దోభిరితి ఛన్దః - భిః । రయ్యై । పోషాయ । సజాతానామితి స - జాతానామ్ । మధ్యమ-స్థేయాయేతి మధ్యమ - స్థేయాయ । మయా । త్వా । సయుజేతి స - యుజా । యుజా । యునజ్మి । అమ్బా । దులా । నితత్నిరితి ని - తత్నిః । అభ్రయన్తీ । మేఘయన్తీ । వర్షయన్తీ । చుపుణీకా । నామ । అసి । ప్రజాపతినేతి ప్రజా - పతినా । త్వా । విశ్వాభిః । ధీభిః । ఉపేతి । దధామి । పృథివీ । ఉదపురమిత్యుద - పురమ్ । అన్నేన । విష్టా । మనుష్యాః । తే । గోప్తారః । అగ్నిః । వియత్త ఇతి వి - యత్తః । అస్యామ్ । తామ్ । అహమ్ । ప్రేతి । పద్యే । సా ॥ ౧౮ ॥ మే । శర్మ । చ । వర్మ । చ । అస్తు । అధిద్యౌరిత్యధి-ద్యౌః । అన్తరిక్షమ్ । బ్రహ్మణా । విష్టా । మరుతః । తే । గోప్తారః । వాయుః । వియత్త ఇతి వి - యత్తః । అస్యామ్ । తామ్ । అహమ్ । ప్రేతి । పద్యే । సా । మే । శర్మ । చ । వర్మ । చ । అస్తు । ద్యౌః । అపరాజితేత్యపరా - జితా । అమృతేన । విష్టా । ఆదిత్యాః । తే । గోప్తారః । సూర్యః । వియత్త ఇతి వి - యత్తః । అస్యామ్ । తామ్ ।

అహమ్ । ప్రేతి । ప్రద్యై । సా । స్మే । శర్మ । చ । వర్మ । చ ।
అస్తు ॥ ౧౯ ॥ సాఽష్టా చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౫ ॥

బృహస్పతిః । త్వా । సాదయతు । పృథివ్యాః । పృష్ఠే ।
జ్యోతిష్మతీమ్ । విశ్వస్మై । ప్రాణాయేతి ప్ర - అనాయ । అపానా -
యేత్యప - అనాయ । విశ్వమ్ । జ్యోతిః । యచ్ఛ । అగ్నిః । తే ।
అధిపతి రిత్యధి - పతిః । విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా । త్వా । సాదయతు ।
అన్తరిక్షస్య । పృష్ఠే । జ్యోతిష్మతీమ్ । విశ్వస్మై । ప్రాణాయేతి ప్ర -
అనాయ । అపానాయేత్యప - అనాయ । విశ్వమ్ । జ్యోతిః । యచ్ఛ ।
వాయుః । తే । అధిపతి రిత్యధి-పతిః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । త్వా ।
సాదయతు । దివః । పృష్ఠే । జ్యోతిష్మతీమ్ । విశ్వస్మై । ప్రాణాయేతి
ప్ర-అనాయ । అపానాయేత్యప-అనాయ । విశ్వమ్ । జ్యోతిః । య -
చ్ఛ । పరమేష్ఠీ । తే । అధిపతి రిత్యధి-పతిః । పురోవాతసనిరితి పురో -
వాత-సనిః । అసి । అభ్రసనిరిత్యభ్ర-సనిః । అసి । విద్యుత్సనిరితి విద్యు-
త్ -సనిః ॥ ౨౦ ॥ అసి । స్తనయిత్నుసనిరితి స్తనయిత్ను-సనిః । అసి ।
వృష్టిసనిరితి వృష్టి-సనిః । అసి । అగ్నేః । యానీ । అసి । దేవానామ్ ।
అగ్నెయానీ త్యగ్నె-యానీ । అసి । వాయోః । యానీ । అసి । దేవానామ్ ।
వాయోయానీతి వాయో-యానీ । అసి । అన్తరిక్షస్య । యానీ । అసి ।
దేవానామ్ । అన్తరిక్షయానీ త్యన్తరిక్ష-యానీ । అసి । అన్తరిక్షమ్ ।
అసి । అన్తరిక్షాయ । త్వా । సలిలాయ । త్వా । సర్ణీకాయ । త్వా ।
సతీకాయేతి స-తీకాయ । త్వా । కేతాయ । త్వా । ప్రచేతస ఇతి ప్ర -

చేతసే। త్వా। వివస్వతే। త్వా। దివః। త్వా। జ్యోతిషే। ఆదిత్యే-భ్యః। త్వా। ఋచే। త్వా। రుచే। త్వా। ద్యుతే। త్వా। భాసే। త్వా। జ్యోతిషే। త్వా। యశోదామితి యశః-దామ్। త్వా। యశసి। తేజోదామితి తేజః-దామ్। త్వా। తేజసి। పయోదామితి పయః-దామ్। త్వా। పయసి। వర్చోదామితి వర్చః-దామ్। త్వా। వర్చసి। ద్రవిణో-దామితి ద్రవిణః-దామ్। త్వా। ద్రవిణే। సాదయామి। తేన। ఋషిణా। తేన। బ్రహ్మణా। తయా। దేవతయా। అఙ్గిరస్వత్। ధ్రువా। సీద ‖ ౨౧ ‖

విద్యుత్ససిర్ద్యుతే తైవకాన్న త్రిగ్ంశచ్చ ‖ ౬ ‖

భూయస్కృదితి భూయః-కృత్। అసి। వరివస్కృదితి వరివః-కృత్। అసి। ప్రాచీ। అసి। ఊర్ధ్వా। అసి। అన్తరిక్ష సదిత్యన్త రిక్ష-సత్। అసి। అన్తరిక్షే। సీద। అప్సుషదిత్యప్సు-సత్। అసి। శ్యేనస-దితి శ్యేన-సత్। అసి। గృధ్రసదితి గృధ్ర-సత్। అసి। సుపర్ణ సదితి సుపర్ణ-సత్। అసి। నాకసదితి నాక-సత్। అసి। పృథివ్యాః। త్వా। ద్రవిణే। సాదయామి। అన్తరిక్షస్య। త్వా। ద్రవిణే। సాదయామి। దివః। త్వా। ద్రవిణే। సాదయామి। దిశామ్। త్వా। ద్రవిణే। సాద-యామి। ద్రవిణోదామితి ద్రవిణః-దామ్। త్వా। ద్రవిణే। సాద-యామి। ప్రాణమితి ప్ర-అనమ్। మే। పాహి। అపాన మిత్యప-అనమ్। మే। పాహి। వ్యానమితి వి-అనమ్। మే ‖ ౨౨ ‖ పాహి। ఆయుః। మే। పాహి। విశ్వాయురితి విశ్వ-ఆయుః। మే। పాహి। సర్వాయురితి సర్వ-ఆయుః। మే। పాహి। అగ్నే। యత్। తే। పరమ్। హృత్। నామ।

తౌ।ఏతి । ఇహి।సమితి । రథావహై । పాఞ్చజన్యేష్వితి పాఞ్చ-జన్యే-
షు । అపీతి।ఏధి । అగ్నే।యావాః । అయావాః । ఏవాః । ఊమాః ।
సబ్దః।సగరః । సుమేక ఇతి సు-మేకః ॥ ౨౩ ॥

వ్యానం మె ద్వాత్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౭ ॥

అగ్నినా । విశ్వాషాట్ । సూర్యేణ।స్వరాడితి స్వ-రాట్ ।
క్రత్వా । శచీపతిః । ఋషభేణ । త్వష్టా।యజ్ఞేన । మఘవానితి మఘ-
వాన్ । దక్షిణయా । సువర్గ ఇతి సువః-గః । మన్యునా । వృత్రి-
హేతి వృత్ర-హా। సౌహార్ద్యేన । తనూధా ఇతి తనూ-ధాః । అన్నేన ।
గయః।పృథివ్యా । అసనోత్ । ఋగ్భిరిత్యృక్-భిః । అన్నాద ఇత్య-
న్న-అదః। వషట్కారేణేతి వషట్-కారేణ। ఋద్ధః । సామ్నా।తనూపా
ఇతి తనూ-పాః । విరాజేతి వి-రాజా । జ్యోతిష్మాన్ । బ్రహ్మణా ।
సోమపా ఇతి సోమ - పాః । గోభిః । యజ్ఞమ్ । దాధార । క్షత్రేణ ।
మనుష్యాః । అశ్వేన । చ।రథేన । చ।వజ్రీ । ఋతుభిరి త్యృతు-భిః ।
ప్రభురితి ప్ర-భుః । సంవత్సరేణేతి సం-వత్సరేణ । పరిభూరితి పరి-
భూః।తపసా । అనాధృష్ట ఇత్యనా-ధృష్టః । సూర్యః । సన్న్।తనూభిః॥
౨౮ ॥ అగ్నినై కాన్న పఞ్చాశత్ ॥ ౮ ॥

ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । మనసా।అన్ధః । అచ్ఛేత ఇత్యచ్ఛ-
ఇతః । ధాతా । దీక్షాయామ్ । సవితా । భృత్యామ్ । పూషా।సో-
మక్రయణ్యామితి సోమ-క్రయణ్యామ్ । వరుణః । ఉపనద్ధ ఇత్యుప -
నద్ధః । అసురః । క్రీయమాణః । మిత్రః । క్రీతః । శిపివిష్ట ఇతి శిపి-

విష్టః । ఆసాదిత ఇత్యా-సాదితః । నరన్ధిషః । ప్రోహ్యమాణ ఇతి ప్ర-ఉహ్యమానః । అధిపతిరిత్యధి-పతిః । ఆగత ఇత్యా-గతః । ప్రజాపతిరితి ప్రజా - పతిః । ప్రణీయమాన ఇతి ప్ర-నీయమానః । అగ్నిః । ఆగ్నీధ్రి ఇత్యాగ్ని-ఇధ్రి । బృహస్పతిః।ఆగ్నీధ్రాదిత్యాగ్ని-ఇధ్రాత్ । ప్రణీయమాన ఇతి ప్ర-నీయమానః । ఇన్ద్రః । హవిర్ధాన ఇతి హవిః-ధానే । అదితిః । ఆసాదిత ఇత్యా-సాదితః । విష్ణుః । ఉపావహ్రియమాణ ఇత్యుప-అవహ్రియమాణః । అథర్వా । ఉపోత్త ఇత్యుప-ఉత్తః । యమః । అభిషుత ఇత్యభి-సుతః । అపూతపా ఇత్యపూత-పాః । ఆధూయమాన ఇత్యా-ధూయమానః । వాయుః।పూయమానః । మిత్రః । క్షీరశ్రీరితి క్షీర-శ్రీః । మన్థీ । సక్తుశ్రీరితి సక్తు-శ్రీః । వైశ్వదేవ ఇతి వైశ్వ-దేవః । ఉన్నీత ఇత్యుత్-నీతః ।రుద్రః । ఆహుత ఇత్యా-హుతః । వాయుః ।ఆవృత్త ఇత్యా-వృత్తః । నృచక్షా ఇతి నృ-చక్షాః । ప్రతిఖ్యాత ఇతి ప్రతి-ఖ్యాతః ।భక్షః।ఆగత ఇత్యా-గతః । పితౄణామ్ । నారాశఁసః । అసుః।ఆత్తః।సిన్ధుః । అవభృథమిత్యవ-భృథమ్ । అవప్రియన్నిత్యవ-ప్రియన్ । సముద్రః । అవగత ఇత్యవ-గతః । సలిలః । ప్రప్లుత ఇతి ప్ర-ప్లుతః । సువః। ఉదృచమిత్యుత్-ఋచమ్ । గతః ॥ ౨౧ ॥ రుద్రవేకవిఁశతిశ్చ ॥

కృత్తికాః । నక్షత్రమ్ । అగ్నిః । దేవతా । అగ్నేః । రుచః । స్థ । ప్రజాపతేరితి ప్రజా-పతేః । ధాతుః । సోమస్య। ఋచే । త్వా । రుచే । త్వా । ద్యుతే।త్వా । భాసే।త్వా।జ్యోతిషే । త్వా । గోహి -

ణీ । నక్షత్రమ్ । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । దేవతా । మృగశీర్షమ్-
మితి మృగ-శీర్షమ్ । నక్షత్రమ్ । సోమః । దేవతా । ఆర్ద్రా నక్ష-
త్రమ్ । రుద్రః । దేవతా । పునర్వసూ ఇతి పునః-వసూ । నక్షత్రమ్ ।
అదితిః । దేవతా । తిష్యః । నక్షత్రమ్ । బృహస్పతిః । దేవతా । ఆశ్రేషా
ఇత్యా-శ్రేషాః । నక్షత్రమ్ । సర్పాః । దేవతా । మఘాః । నక్షత్రమ్ ।
పితరః । దేవతా । ఫల్గునీ ఇతి । నక్షత్రమ్ ॥ ౨౬ ॥ అర్యమా । దేవతా ।
ఫల్గునీ ఇతి । నక్షత్రమ్ । భగః । దేవతా । హస్తః । నక్షత్రమ్ । సవితా ।
దేవతా । చిత్రా । నక్షత్రమ్ । ఇన్ద్రః । దేవతా । స్వాతీ । నక్షత్రమ్ । వా-
యుః । దేవతా । విశాఖే ఇతి వి-శాఖే । నక్షత్రమ్ । ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర-
అగ్నీ । దేవతా । అనూరాధా ఇత్యను-రాధాః । నక్షత్రమ్ । మిత్రః ।
దేవతా । రోహిణీ । నక్షత్రమ్ । ఇన్ద్రః । దేవతా । విచృతావితి వి-
చృతౌ । నక్షత్రమ్ । పితరః । దేవతా । అషాఢాః । నక్షత్రమ్ । ఆపః ।
దేవతా । అషాఢాః । నక్షత్రమ్ । విశ్వే । దేవాః । దేవతా । శ్రోణా । నక్ష-
త్రమ్ । విష్ణుః । దేవతా । శ్రవిష్ఠాః । నక్షత్రమ్ । వసవః ॥ ౨౭ ॥ దేవతా । శత-
భిషగితి శత-భిషక్ । నక్షత్రమ్ । ఇన్ద్రః । దేవతా । ప్రోష్ఠపదా ఇతి
ప్రోష్ఠ-పదాః । నక్షత్రమ్ । అజః । ఏకపాదిత్యేక-పాత్ । దేవతా । ప్రోష్ఠ-
పదా ఇతి ప్రోష్ఠ-పదాః । నక్షత్రమ్ । అహిః । బుధ్నియః । దేవతా ।
రేవతీ । నక్షత్రమ్ । పూషా । దేవతా । అశ్వయుజావిత్యశ్వ-యుజౌ ।
నక్షత్రమ్ । అశ్వినౌ । దేవతా । అపభరణీరిత్యప-భరణీః । నక్ష-
త్రమ్ । యమః । దేవతా । పూర్ణా । పశ్చాత్ । యత్ । తే । దేవాః । అద-

థుః ॥ ౨౮ ॥ ఫల్గునీ నక్షత్రం వసవ స్త్రయ స్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౦ ॥

మధుః। చ। మాధవః। చ। వాసన్తికౌ। ఋతూ ఇతి। శుక్రః। చ। శుచిః। చ। గ్రైష్మౌ। ఋతూ ఇతి। నభః। చ। నభస్యః। చ। వార్-షికౌ। ఋతూ ఇతి। ఇషః। చ। ఊర్జః। చ। శారదౌ। ఋతూ ఇతి। సహః। చ। సహస్యః। చ। హైమన్తికౌ। ఋతూ ఇతి। తపః। చ। తప-స్యః। చ। శైశిరౌ। ఋతూ ఇతి। అగ్నేః। అన్తఃశ్లేషః ఇత్యన్తః-శ్లేషః। అసి। కల్పేతామ్। ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ। కల్పన్తామ్। ఆపః। ఓషధీః। కల్పన్తామ్। అగ్నయః। పృథక్। మమ। జ్యైష్ఠ్యా-య। సవ్రతా ఇతి స-వ్రతాః ॥ ౨౯ ॥ యే। అగ్నయః। సమనస ఇతి స-మనసః। అన్తరా। ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా - పృథివీ। శైశిరౌ। ఋతూ ఇతి। అభీతి। కల్పమానాః। ఇన్ద్రమ్। ఇవ। దేవాః। అభి। సమితి। విశన్తు। సంయదితి సం-యత్। చ। ప్రచేతా ఇతి ప్ర-చే-తాః। చ। అగ్నేః। సోమస్య। సూర్యస్య। ఉగ్రా। చ। భీమా। చ। పితృణామ్। యమస్య। ఇన్ద్రస్య। ధ్రువా। చ। పృథివీ। చ। దేవస్య। సవితుః। మరుతామ్। వరుణస్య। ధర్త్రీ। చ। ధరిత్రీ। చ। మిత్రా వ-రుణయోరితి మిత్రా-వరుణయోః। మిత్రస్య। ధాతుః। ప్రాచీ। చ। ప్రతీచీ। చ। వసూనామ్। రుద్రాణామ్ ॥ ౩౦ ॥ ఆదిత్యానామ్। తే। తే। అధిపతయ ఇత్యధి-పతయః। తేభ్యః। నమః। తే। నః। మృడయన్తు। తే। యమ్। ద్విష్మః। యః। చ। నః। ద్వేష్టి। తమ్। వః। జమ్భే। దధామి। సహస్రస్య। ప్రమేతి ప్ర-మా। అసి। సహస్రస్య। ప్రతిమేతి ప్రతి-మా।

అసిసహస్రస్య । విమేతి వి-మా । అసిసహస్రస్య । ఉన్మేత్యుత్-మా।
అసి । సాహస్రః।అసి। సహస్రాయ । త్వా।ఇమాః । మే।అగ్నే । ఇష్ట -
కాః। ధేనవః । సన్తు।ఏకా । చ।శతమ్ । చ।సహస్రమ్ । చ।అయుతమ్।చ॥
౩౧ ॥ నియుతమితి ని-యుతమ్ । చ।ప్రయుతమితి ప్ర-యుతమ్ । చ ।
అర్బుదమ్।చ। న్యర్బుదమితి ని-అర్బుదమ్।చ।సముద్రః । చ।మధ్యమ్ ।
చ।అన్తః । చ।పరార్ధ ఇతి పర-అర్ధః । చ।ఇమాః । మే।అగ్నే । ఇష్ట -
కాః । ధేనవః । సన్తు । షష్టిః । సహస్రమ్ । అయుతమ్ । అక్షీయ -
మాణాః । ఋతస్థా ఇత్యృత-స్థాః । స్థ।ఋతావృధ ఇత్యృత-వృధః ।
ఘృతశ్చుత ఇతి ఘృత - శ్చుతః । మధుశ్చుత ఇతి మధు - శ్చుతః ।
ఊర్జస్వతీః । స్వధావినీరితి స్వధా-వినీః। తాః । మే।అగ్నే । ఇష్టకాః।
ధేనవః । సన్తు । విరాజ ఇతి వి-రాజః। నామ।కామదుఘా ఇతి కామ-
దుఘాః । అముత్ర। అముష్మిన్న్। లోకే ॥ ౩౨ ॥

సవ్రతా రుద్రాణామయుతం చ పఞ్చచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౧౧॥

సమిదితి సం-ఇత్। దిశామ్।ఆశయా । నః।సువర్విదితి సువః -
విత్ । మధోః।అతః । మాధవః। పాతు।అస్మాన్ । అగ్నిః । దేవః।దు -
ష్టరీతుః । అదాభ్యః । ఇదమ్।క్షత్రమ్ । రక్షతు । పాతు। అస్మాన్ ।
రథన్తరమితి రథం-తరమ్ । సామభిరితి సామ-భిః । పాతు।అస్మాన్ ।
గాయత్రీ । ఛన్దసామ్ । విశ్వరూపేతి విశ్వ-రూపా । త్రివృదితి త్రి -
వృత్ ।నః।విష్ఠయేతి వి-స్థయా । స్తోమః । అహ్నామ్ । సముద్రః।వాతః।
ఇదమ్ । ఓజః । పిపర్తు । ఉగ్రా।దిశామ్। అభిభూతిరిత్యభి - భూతిః ।

వయోధా ఇతి వయః-ధాః । శుచిః । శుక్రః । అహాని । ఓజసీనా । ఇన్ద్రి ।
అధిపతిరిత్యధి-పతిః । పిపృతాత్ । అతః । నః । మహి ॥ ౩౩ ॥ క్షత్రమ్ ।
విశ్వతః । ధారయ । ఇదమ్ । బృహత్ । సామ । క్షత్రభృదితి క్ష-
త్ర-భృత్ । వృద్ధవృష్ణియమితి వృద్ధ-వృష్ణియమ్ । త్రిష్టుభా । ఓజః ।
శుభితమ్ । ఉగ్రవీర మిత్యుగ్ర-వీరమ్ । ఇన్ద్రి । స్తోమేన । పఞ్చదశే-
నేతి పఞ్చ-దశేన । మధ్యమ్ । ఇదమ్ । వాతేన । సగరేణ । రక్ష । ప్రాచీ ।
దిశామ్ । సహయశా ఇతి సహ-యశాః । యశస్వతీ । విశ్వే । దేవాః ।
ప్రావృషా । అహ్నామ్ । సువర్వతీతి సువః-వతీ । ఇదమ్ । క్షత్రమ్ । దు-
ష్టరమ్ । అస్తు । ఓజః । అనాధృష్టమిత్యనా-ధృష్టమ్ । సహస్రియ-
మ్ । సహస్వత్ । వైరూపే । సామన్న్ । ఇహ । తత్ । శకేమ । జగ-
త్యా । ఏనమ్ । విక్షు । ఏతి । వేశయామః । విశ్వే । దేవాః । సప్తదశే-
నేతి సప్త-దశేన ॥ ౩౪ ॥ వర్చః । ఇదమ్ । క్షత్రమ్ । సలిలవాతమి-
తి సలిల-వాతమ్ । ఉగ్రమ్ । ధర్త్రీ । దిశామ్ । క్షత్రమ్ । ఇదమ్ ।
దాధార । ఉపస్థేత్యుప-స్థే । ఆశానామ్ । మిత్రవదితి మిత్ర-వత్ ।
అస్తు । ఓజః । మిత్రావరుణేతి మిత్రా-వరుణా । శరదా । అహ్నామ్ ।
చికిత్నూ ఇతి । అస్మై । రాష్ట్రాయ । మహి । శర్మ । యచ్ఛతమ్ । వై-
రాజే । సామన్న్ । అధీతి । మే । మనీషా । అనుష్టుభేత్యను-స్తుభా ।
సమ్భృతమితి సమ్-భృతమ్ । వీర్యమ్ । సహః । ఇదమ్ । క్షత్రమ్ । మి-
త్రవదితి మిత్ర-వత్ । ఆర్ద్రదాన్విత్యార్ద్ర-దాను । మిత్రావరుణేతి
మిత్రా-వరుణా । రక్షితమ్ । ఆధిపత్యైరిత్యాధి-పత్యైః । సంరాడితి

సం - రాట్ । దిశామ్ । సహస్రామ్నీతి సహ - స్రామ్నీ । సహస్వతీ ।
ఋతుః । హైమన్తః । విష్ఠయేతి వి-స్థయా । నః । పిపర్తు । అవస్యు-
వాతా ఇత్యవస్యు-వాతాః ॥ ౩౫ ॥ బృహతీః । ను । శక్వరీః । ఇమమ్ ।
యజ్ఞమ్ । అవన్తు । నః । ఘృతాచీః । సువర్వతీతి సువః-వతీ । సుదుఘేతి
సు-దుఘా । నః । పయస్వతీ । దిశామ్ । దేవీ । అవతు । నః । ఘృతాచీ ।
త్వమ్ । గోపా ఇతి గో-పాః । పురఏతేతి పురః-ఏతా । ఉత । పశ్చాత్ ।
బృహస్పతే । యామ్యామ్ । యుఙ్ధి । వాచమ్ । ఊర్ధ్వా । దిశామ్ ।
రన్తిః । ఆశా । ఓషధీనామ్ । సంవత్సరేణేతి సం-వత్సరేణ । సవితా । నః ।
అహ్నామ్ । రేవత్ । సామ । అతిచ్ఛన్దా ఇత్యతి-ఛన్దాః । ఉత । ఛన్దః । అజాత -
శత్రురిత్య జాత-శత్రుః । స్యోనా । నః । అస్తు । స్తోమత్రయస్త్రింశే
ఇతి స్తోమ - త్రయస్త్రింశే । భువనస్య । పత్నీ । వివస్వద్వాత ఇతి
వివస్వత్ -వాతే । అభీతి । నః ॥ ౩౬ ॥ గృణాహి । ఘృతవతీతి ఘృత-
వతీ । సవితః । ఆధిపత్యైరిత్యాధి-పత్యైః । పయస్వతీ । రన్తిః
ఆశా । నః । అస్తు । ధ్రువా । దిశామ్ । విష్ణుపత్నీతి విష్ణు-పత్నీ । అ-
ఘోరా । అస్య । ఈశానా । సహసః । యా । మనోతా । బృహస్పతిః ।
మాతరిశ్వా । ఉత । వాయుః । సన్ధువానా ఇతి సం-ధువానాః । వా -
తాః । అభీతి । నః । గృణన్తు । విష్టమ్భ ఇతి వి-స్తమ్భః । దివః । ధరుణః ।
పృథివ్యాః । అస్య । ఈశానా । జగతః । విష్ణుపత్నీతి విష్ణు-పత్నీ ।
విశ్వవ్యచా ఇతి విశ్వ-వ్యచాః । ఇషయన్తీ । సుభూతిరితి సు-భూతిః ।
శివా । నః । అస్తు । అదితిః । ఉపస్థ ఇత్యుప-స్థే । వైశ్వానరః । నః ।

ఊత్యా । స్పృష్టః । దివి।అన్విత్ । నః।అద్య । అనుమతిరిత్యను-మతిః ।
అన్విత్ । ఇత్ । అనుమత ఇత్యను-మతే । త్వమ్।కయా । నః।చిత్రః ।
ఏతి।భువత్ । కః।అద్య। యుఙ్క్తే ॥ ౩౭ ॥

మహీ స ప్తర్షయో నా వస్యవాతా అభి నోను సశ్చతుర్దశ చ॥౧౨॥

ర శ్మిరసి రాజ్ఞస్య యం పురో హరి కేశోగ్ని ర్మూర్ధన్వాగ్ని -
భ్యాం బృహస్పతి ర్భాయ స్కం దస్యగ్నినా విశ్వావాసాడ్రిజాపతి -
ర్మనసా కృత్తికా మధుశ్చ సమిద్దిశాం ద్వాదశ ॥ ౧౨ ॥

ర శ్మిరసి ప్రతిధేను మసి స్తన యిత్నుసపి రసాద్దిత్యా నాగ్ం
స ప్తత్రిగ్ంశత్ ॥ ౩౭ ॥

హరిః ఓమ్ ॥తత్సత్.

చతుర్థకాణ్డే చతుర్థప్రశ్నస్సమాప్తః.

—*(పఞ్చమప్రశ్న ప్రారమ్భః)*—

హరిః ఓమ్॥ నమః। తే। రుద్ర। మన్యవే। ఉతో ఇతి। తే।
ఇషవే। నమః। నమః। తే। అస్తు। ధన్వనే। బాహుభ్యామితి బాహు-
భ్యామ్। ఉత। తే। నమః। యా। తే। ఇషుః। శివతమేతి శివ-తమా। శి-
వమ్। బభూవ। తే। ధనుః। శివా। శరవ్యా। యా। తవ। తయా। నః।
రుద్ర। మృడయ। యా। తే। రుద్ర। శివా। తనూః। అఘోరా। అపా-
పకాశినీత్యపాప-కాశినీ। తయా। నః। తనువా। శన్తమయేతి శం-
తమయా। గిరిశన్తేతి గిరి-శన్త। అభి। చాకశీహి। యామ్। ఇషుమ్।
గిరిశన్తేతి గిరి-శన్త। హస్తే॥ ౧॥ బిభర్షి। అస్తవే। శివామ్। గిరి-
త్రేతి గిరి-త్ర। తామ్। కురు। మా। హింసీః। పురుషమ్। జగత్।
శివేన। వచసా। త్వా। గిరిశ। అచ్ఛ। వదామసి। యథా। నః। సర్వమ్।
ఇత్। జగత్। అయక్ష్మమ్। సుమనా ఇతి సు-మనాః। అసత్। అధి।
అవోచత్। అధివక్తేత్యధి-వక్తా। ప్రథమః। దైవ్యః। భిషక్। అహీ-
న్। చ। సర్వాన్। జమ్భయన్న్। సర్వాః। చ। యాతుధాన్య ఇతి
యాతు-ధాన్యః। అసౌ। యః। తామ్రః। అరుణః। ఉత। బభ్రుః।
సుమఙ్గల ఇతి సు-మఙ్గలః। యే। చ। ఇమామ్। రుద్రాః। అభితః। దిక్షు॥
౨॥ శ్రితాః। సహస్రశ ఇతి సహస్ర-శః। అవ। ఏషామ్। హేడః।
ఈమహే। అసౌ। యః। అవసర్పతీత్యవ-సర్పతి। నీలగ్రీవ ఇతి
నీల-గ్రీవః। విలోహిత ఇతి వి-లోహితః। ఉత। ఏనమ్। గోపా ఇతి

గో-పాః । అదృశన్న్ । అదృశన్న్ । ఉదహార్య ఇత్యుద-హార్యః ।
ఉత । ఏనమ్ । విశ్వా । భూతాని । సః । దృష్టః । మృడయాతి । నః । నమః ।
అస్తు । నీలగ్రీవాయేతి నీల-గ్రీవాయ । సహస్రాక్షాయేతి సహస్ర-
అక్షాయ । మీఢుషే । అథో ఇతి । యే । అస్య । సత్వానః । అహమ్ ।
తేభ్యః । అకరమ్ । నమః । ప్రేతి । ముఞ్చ । ధన్వనః । త్వమ్ । ఉభయోః ।
ఆర్త్నియోః । జ్యామ్ । యాః । చ । తే । హస్తే । ఇషవః ॥ 3 ॥ పరేతి ।
తాః । భగవ ఇతి భగ-వః । వప । అవతత్యేత్యవ-తత్య । ధనుః । త్వమ్ ।
సహస్రాక్షేతి సహస్ర-అక్ష । శతేషుధ ఇతి శత-ఇషుధే । నిశీర్యేతి ని-
శీర్య । శల్యానామ్ । ముఖా । శివః । నః । సుమనా ఇతి సు-మనాః ।
భవ । విజ్యమితి వి-జ్యమ్ । ధనుః । కపర్దినః । విశల్య ఇతి వి-శల్యః ।
బాణవానితి బాణ-వాన్ । ఉత । అనేశన్న్ । అస్య । ఇషవః । ఆభుః ।
అస్య । నిషఙ్గథిః । యా । తే । హేతిః । మీఢుష్టమేతి మీఢుః-తమ ।
హస్తే । బభూవ । తే । ధనుః । తయా । అస్మాన్ । విశ్వతః । త్వమ్ । అయ-
క్ష్మయా । పరీతి । భుజ । నమః । తే । అస్తు । ఆయుధాయ । అనాతతా-
యేత్యనా-తతాయ । ధృష్ణవే । ఉభాభ్యామ్ । ఉత । తే । నమః । బా-
హుభ్యామితి బాహు-భ్యామ్ । తవ । ధన్వనే । పరీతి । తే । ధన్వనః ।
హేతిః । అస్మాన్ । వృణక్తు । విశ్వతః । అథో ఇతి । యః । ఇషుధిరితీషు-
ధిః । తవ । ఆరే । అస్మత్ । నీతి । ధేహి । తమ్ ॥ ౪ ॥

హస్తే దిక్ష్వేషవ ఉభాభ్యాం ద్వావిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౧ ॥

నమః । హిరణ్యబాహవ ఇతి హిరణ్య-బాహవే । సేనాన్యే
ఇతి సేనా-న్యే । దిశామ్ । చ । పతయే । నమః । నమః । వృక్షేభ్యః ।
హరికేశేభ్య ఇతి హరి-కేశేభ్యః । పశూనామ్ । పతయే । నమః ।
నమః । సస్పిఞ్జరాయ । త్విషీమత ఇతి త్విషి-మతే । పథీనామ్ । పతయే ।
నమః । నమః । బభ్లుశాయ । వివ్యాధిన ఇతి వి-వ్యాధినే । అన్నా-
నామ్ । పతయే । నమః । నమః । హరికేశాయేతి హరి-కేశాయ । ఉపవ-
తీతిన ఇత్యుప-వీతినే । పుష్టానామ్ । పతయే । నమః । నమః । భవస్య ।
హేత్యై । జగతామ్ । పతయే । నమః । నమః । రుద్రాయ । ఆతతా-
విన ఇత్యా-తతావినే । క్షేత్రాణామ్ । పతయే । నమః । నమః । సూతా-
య । అహన్త్యాయ । వనానామ్ । పతయే । నమః । నమః ॥ ౫ ॥ రో-
హితాయ । స్థపతయే । వృక్షాణామ్ । పతయే । నమః । నమః । మన్త్రి-
ణే । వాణిజాయ । కక్షాణామ్ । పతయే । నమః । నమః । భువన్త-
యే । వారివస్కృతాయేతి వారివః-కృతాయ । ఓషధీనామ్ । పతయే ।
నమః । నమః । ఉచ్చైర్ఘోషాయేత్యుచ్చైః-ఘోషాయ । ఆక్రన్దయ-
త ఇత్యా-క్రన్దయతే । పత్తీనామ్ । పతయే । నమః । నమః । కృత్స్నవ-
తీతాయేతి కృత్స్న-వీతాయ । ధావతే । సత్వనామ్ । పతయే । నమః ॥ ౬ ॥

వనానాం పతయే నమో నమ ఏకాన్నత్రింశచ్చ ॥ ౨ ॥

నమః । సహమానాయ । నివ్యాధిన ఇతి ని-వ్యాధినే । ఆవ్యా-
ధినీనామిత్యా-వ్యాధినీనామ్ । పతయే । నమః । నమః । కకుభాయ ।
నిషఙ్గిణ ఇతి ని-సఙ్గినే । స్తేనానామ్ । పతయే । నమః । నమః । నిషఙ్గి-

ణ్ణ ఇతి ని-సఙ్గినే । ఇషుధిమత ఇతీషుధి-మతే । తస్కరాణామ్ । పత-
యే । నమః । నమః । వఞ్చతే । పరివఞ్చత ఇతి పరి-వఞ్చతే । స్తా-
యూనామ్ । పతయే । నమః । నమః । నిచేరవ ఇతి ని - చేరవే ।
పరిచరాయేతి పరి-చరాయ । అరణ్యానామ్ । పతయే । నమః । నమః ।
సృకావిభ్య ఇతి సృకావి-భ్యః । జిఘాంసద్భ్య ఇతి జిఘాంసత్ -
భ్యః । ముష్ణతామ్ । పతయే । నమః । నమః । అసిమద్భ్య ఇత్య-
సిమత్ -భ్యః । నక్తమ్ । చరద్భ్య ఇతి చరత్ -భ్యః । ప్రకృన్తా-
నామితి ప్ర-కృన్తానామ్ । పతయే । నమః । నమః । ఉష్ణీషిణే । గిరిచ -
రాయేతి గిరి-చరాయ । కులుఞ్చానామ్ । పతయే । నమః । నమః ॥
౭ ॥ ఇషుమద్భ్య ఇతీషుమత్ -భ్యః । ధన్వావిభ్య ఇతి ధన్వావి -
భ్యః । చ । వః । నమః । నమః । ఆతన్వానేభ్య ఇత్యా-తన్వానేభ్యః ।
ప్రతిదధానేభ్య ఇతి ప్రతి-దధానేభ్యః । చ । వః । నమః । నమః ।
ఆయచ్ఛద్భ్య ఇత్యాయచ్ఛత్-భ్యః । విసృజద్భ్య ఇతి విసృజత్ -
భ్యః । చ । వః । నమః । నమః । అస్యద్భ్య ఇత్యస్యత్ -భ్యః । విధ్య-
ద్భ్య ఇతి విధ్యత్ -భ్యః । చ । వః । నమః । నమః । ఆసీనేభ్యః । శయా-
నేభ్యః । చ । వః । నమః । నమః । స్వపద్భ్య ఇతి స్వపత్ -భ్యః ।
జాగ్రద్భ్య ఇతి జాగ్రత్ -భ్యః । చ । వః । నమః । నమః । తిష్ఠద్భ్య
ఇతి తిష్ఠత్ -భ్యః । ధావద్భ్య ఇతి ధావత్ -భ్యః । చ । వః । నమః । నమః ।
సభాభ్యః । సభాపతిభ్య ఇతి సభాపతి-భ్యః । చ । వః । నమః । నమః ।
అశ్వేభ్యః । అశ్వపతిభ్య ఇత్యశ్వపతి-భ్యః । చ । వః । నమః ॥ ౮ ॥

కులుఞ్చానాం పతయే నమో నమోఽశ్వపతిభ్యస్త్రీణి చ ॥ ౩ ॥

నమః । ఆవ్యాధినీభ్య ఇత్యా - వ్యాధినీభ్యః । వివిధ్యన్తీభ్య ఇతి వి-విధ్యన్తీభ్యః । చ । వః । నమః । నమః । ఉగణాభ్యః । తృగ్ంహ-తీభ్యః । చ । వః । నమః । నమః । గృత్సేభ్యః । గృత్సపతిభ్య ఇతి గృ-త్సపతి-భ్యః । చ । వః । నమః । నమః । వ్రాతేభ్యః । వ్రాతపతిభ్య ఇతి వ్రాతపతి-భ్యః । చ । వః । నమః । నమః । గణేభ్యః । గణపతిభ్య ఇతి గణపతి-భ్యః । చ । వః । నమః । నమః । విరూపేభ్య ఇతి వి-రూపేభ్యః । విశ్వరూపేభ్య ఇతి విశ్వ-రూపేభ్యః । చ । వః । నమః । నమః । మహ-ద్భ్య ఇతి మహత్-భ్యః । క్షుల్లకేభ్యః । చ । వః । నమః । నమః । రథిభ్య ఇతి రథి-భ్యః । అరథేభ్యః । చ । వః । నమః । నమః । రథేభ్యః ॥ ౯ ॥

రథపతిభ్య ఇతి రథపతి-భ్యః । చ । వః । నమః । నమః । సేనాభ్యః । సేనానిభ్య ఇతి సేనాని-భ్యః । చ । వః । నమః । నమః । క్షత్తృభ్య ఇతి క్షత్తృ-భ్యః । సంగ్రహీతృభ్య ఇతి సం-గ్రహీతృ-భ్యః । చ । వః । నమః । నమః । తక్షభ్య ఇతి తక్ష-భ్యః । రథకారేభ్య ఇతి రథ-కారేభ్యః । చ । వః । నమః । నమః । కులాలేభ్యః । కర్మారేభ్యః । చ । వః । నమః । నమః । పుఞ్జిష్టేభ్యః । నిషాదేభ్యః । చ । వః । నమః । నమః । ఇషుకృద్భ్య ఇతీషు-కృత్-భ్యః । ధన్వకృద్భ్య ఇతి ధన్వకృత్-భ్యః । చ । వః । నమః । నమః । మృగయుభ్య ఇతి మృగయు-భ్యః । శ్వనిభ్య ఇతి శ్వని-భ్యః । చ । వః । నమః । నమః । శ్వభ్య ఇతి శ్వ-భ్యః । శ్వపతిభ్య ఇతి శ్వపతి-భ్యః । చ । వః । నమః ॥ ౧౦ ॥ రథేభ్యశ్శ్వపతిభ్యశ్చ ద్వే చ ॥ ౪ ॥

నమః । భవాయ । చ । రుద్రాయ । చ । నమః । శర్వాయ । చ ।
పశుపతయ ఇతి పశు-పతయే । చ । నమః । నీలగ్రీవాయేతి నీల-గ్రీవా-
య । చ । శితికణ్ఠాయేతి శితి-కణ్ఠాయ । చ । నమః । కపర్దినే । చ । వ్యుప్తకే-
శాయేతి వ్యుప్త-కేశాయ । చ । నమః । సహస్రాక్షాయేతి సహస్ర-
అక్షాయ । చ । శతధన్వన ఇతి శత-ధన్వనే । చ । నమః । గిరిశాయ । చ ।
శిపివిష్టాయేతి శిపి-విష్టాయ । చ । నమః । మీఢుష్టమాయేతి మీఢుః-
తమాయ । చ । ఇషుమత ఇతీషు-మతే । చ । నమః । హ్రస్వాయ । చ ।
వామనాయ । చ । నమః । బృహతే । చ । వర్షీయసే । చ । నమః ।
వృద్ధాయ । చ । సంవృధ్వన ఇతి సం-వృధ్వనే । చ ॥ ౧౧ ॥

నమః । అగ్రియాయ । చ । ప్రథమాయ । చ । నమః । ఆశవే ।
చ । అజిరాయ । చ । నమః । శీఘ్రియాయ । చ । శీభ్యాయ । చ । నమః ।
ఊర్మ్యాయ । చ । అవస్వన్యాయేత్యవ-స్వన్యాయ । చ । నమః । స్రోత-
స్యాయ । చ । ద్వీప్యాయ । చ ॥ ౧౨ ॥ సంవృధ్వనే చ పఞ్చవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౫ ॥

నమః । జ్యేష్ఠాయ । చ । కనిష్ఠాయ । చ । నమః । పూర్వజా-
యేతి పూర్వ-జాయ । చ । అపరజాయేత్యపర-జాయ । చ । నమః । మధ్య-
మాయ । చ । అపగల్భాయేత్యప-గల్భాయ । చ । నమః । జఘన్యాయ । చ ।
బుధ్నియాయ । చ । నమః । సోభ్యాయ । చ । ప్రతిసర్యాయేతి ప్రతి-
సర్యాయ । చ । నమః । యామ్యాయ । చ । క్షేమ్యాయ । చ । నమః ।
ఉర్వర్యాయ । చ । ఖల్యాయ । చ । నమః । శ్లోక్యాయ । చ । అవసా-
న్యాయేత్యవ-సాన్యాయ । చ । నమః । వన్యాయ । చ । కక్ష్యాయ । చ ।

నమః । శ్రవాయ । చ । ప్రతిశ్రవాయేతి ప్రతి-శ్రవాయ । చ ॥ ౧౩ ॥

నమః । ఆశుషేణాయేత్యాశు-సేనాయ । చ । ఆశురథాయే-త్యాశు-రథాయ । చ । నమః । శూరాయ । చ । అవభిన్దత ఇత్యవ-భిన్దతే । చ । నమః । వర్మిణే । చ । వరూథినే । చ । నమః । బిల్మినే । చ । కవచినే । చ । నమః । శ్రుతాయ । చ । శ్రుతసేనాయేతి శ్రుత-సేనాయ । చ ॥ ౧౪ ॥

ప్రతిశ్రవాయ చ పఞ్చవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౬ ॥

నమః । దున్దుభ్యాయ । చ । ఆహనన్యాయేత్యా-హనన్యాయ । చ । నమః । ధృష్ణవే । చ । ప్రమృశాయేతి ప్ర-మృశాయ । చ । నమః । దూతాయ । చ । ప్రహితాయేతి ప్ర-హితాయ । చ । నమః । నిషఙ్గిణ ఇతి ని-సఙ్గినే । చ । ఇషుధిమత ఇతీషుధి-మతే । చ । నమః । తీక్ష్ణే-షవ ఇతి తీక్ష్ణ-ఇషవే । చ । ఆయుధినే । చ । నమః । స్వాయుధాయేతి సు-ఆయుధాయ । చ । సుధన్వన ఇతి సు-ధన్వనే । చ । నమః । స్రుత్యాయ । చ । పథ్యాయ । చ । నమః । కాట్యాయ । చ । నీప్యాయ । చ । నమః । సూద్యాయ । చ । సరస్యాయ । చ । నమః । నాద్యాయ । చ । వైశన్తాయ । చ ॥ ౧౫ ॥ నమః । కూప్యాయ । చ । అవట్యాయ । చ । నమః । వర్ష్యాయ । చ । అవర్ష్యాయ । చ । నమః । మేఘ్యాయ । చ । విద్యుత్యాయేతి వి-ద్యుత్యాయ । చ । నమః । ఈధ్రియాయ । చ । ఆతప్యాయేత్యా-తప్యాయ । చ । నమః । వాత్యాయ । చ । రేష్మి-యాయ । చ । నమః । వాస్తవ్యాయ । చ । వాస్తుపాయేతి వాస్తు-పాయ । చ ॥ ౧౬ ॥ వైశన్తాయ చ త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౭ ॥

నమః । సోమాయ । చ । రుద్రాయ । చ । నమః । తామ్రాయ ।
చ । అరుణాయ । చ । నమః । శఙ్గాయ । చ । పశుపతయ ఇతి పశు-
పతయే । చ । నమః । ఉగ్రాయ । చ । భీమాయ । చ । నమః । అగ్రే-
వధాయేత్యగ్రే-వధాయ । చ । దూరేవధాయేతి దూరే-వధాయ । చ ।
నమః । హన్త్రే । చ । హనీయసే । చ । నమః । వృక్షేభ్యః । హరికేశేభ్య
ఇతి హరి-కేశేభ్యః । నమః । తారాయ । నమః । శమ్భవ ఇతి శం-
భవే । చ । మయోభవ ఇతి మయః-భవే । చ । నమః । శఙ్కరాయేతి
శం-కరాయ । చ । మయస్కరాయేతి మయః-కరాయ । చ । నమః ।
శివాయ । చ । శివతరాయేతి శివ-తరాయ । చ ॥ ౧౭ ॥

నమః । తీర్థ్యాయ । చ । కూల్యాయ । చ । నమః । పార్యాయ ।
చ । అవార్యాయ । చ । నమః । ప్రతరణాయేతి ప్ర-తరణాయ । చ ।
ఉత్తరణాయేత్యుత్-తరణాయ । చ । నమః । ఆతార్యాయేత్యా-తా-
ర్యాయ । చ । ఆలాద్యాయేత్యా-లాద్యాయ । చ । నమః । శష్ప్యాయ ।
చ । ఫేన్యాయ । చ । నమః । సికత్యాయ । చ । ప్రవాహ్యాయేతి ప్ర-
వాహ్యాయ । చ ॥ ౧౮ ॥ శివతరాయ చ త్రిరగ్ంశచ్చ ॥ ౮ ॥

నమః । ఇరిణ్యాయ । చ । ప్రపథ్యాయేతి ప్ర-పథ్యాయ । చ ।
నమః । కిగ్ంశిలాయ । చ । క్షయణాయ । చ । నమః । కపర్దినే । చ ।
పులస్తయే । చ । నమః । గోష్ఠ్యాయేతి గో-స్థ్యాయ । చ । గృహ్యాయ ।
చ । నమః । తల్ప్యాయ । చ । గేహ్యాయ । చ । నమః । కాట్యాయ । చ ।
గహ్వరేష్ఠాయేతి గహ్వరే-స్థాయ । చ । నమః । హ్రదయ్యాయ । చ ।

నివేష్ప్యాయేతి ని-వేష్ప్యాయ । చ । నమః । పాగ్ంసవ్యాయ । చ । రజ-
స్యాయ । చ । నమః । శుష్క్యాయ । చ । హరిత్యాయ । చ । నమః ।
లోప్యాయ । చ । ఉలప్యాయ । చ ॥ ౧౯ ॥

నమః । ఊర్వ్యాయ । చ । సూర్మ్యాయ । చ । నమః । పర్ణ్యా-
య । చ । పర్ణశద్యాయేతి పర్ణ-శద్యాయ । చ । నమః । అపగు-
రమాణాయేత్యప-గురమాణాయ । చ । అభిఘ్నత ఇత్యభి-ఘ్నతే ।
చ । నమః । ఆక్ఖిదత ఇత్యా-ఖిదతే । చ । ప్రక్ఖిదత ఇతి ప్ర-ఖిదతే । చ ।
నమః । వః । కిరికేభ్యః । దేవానామ్ । హృదయేభ్యః । నమః । విక్షీణ-
కేభ్య ఇతి వి-క్షీణకేభ్యః । నమః । విచిన్వత్కేభ్య ఇతి వి-చిన్వ-
త్కేభ్యః । నమః । ఆనిర్హతేభ్య ఇత్యానిః-హతేభ్యః । నమః ।
ఆమీవత్కేభ్య ఇత్యా-మీవత్కేభ్యః ॥ ౨౦ ॥

ఉలప్యాయ చ త్రయస్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౯ ॥

ద్రాపే । అన్ధసః । పతే । దరిద్రత్ । నీలలోహితేతి నీల-
లోహిత । ఏషామ్ । పురుషాణామ్ । ఏషామ్ । పశూనామ్ । మా ।
భేః । మా । అరః । మో ఇతి । ఏషామ్ । కిమ్ । చన । ఆమమత్ । యా ।
తే । రుద్ర । శివా । తనూః । శివా । విశ్వాహభేషజీతి విశ్వాహ-భేషజీ ।
శివా । రుద్రస్య । భేషజీ । తయా । నః । మృడ । జీవసే । ఇమామ్ ।
రుద్రాయ । తవసే । కపర్దినే । క్షయద్వీరాయేతి క్షయత్-వీరాయ ।
ప్ర । భరామహే । మతిమ్ । యథా । నః । శమ్ । అసత్ । ద్విపద ఇతి ద్వి-
పదే । చతుష్పద ఇతి చతుః-పదే । విశ్వమ్ । పుష్టమ్ । గ్రామే । అస్మిన్న్ ॥ ౨౧ ॥

అనాతురమిత్యనా-తురమ్ । మృడ । నః । రుద్ర । ఉత । నః ।
మయః । కృధి । క్షయద్వీరాయేతి క్షయత్-వీరాయ । నమసా । విధేమ ।
తే । యత్ । శమ్ । చ । యోః । చ । మనుః । ఆయజ ఇత్యా-యజే ।
పితా । తత్ । అశ్యామ । తవ । రుద్ర । ప్రణీతావితి ప్ర-నీతౌ । మా ।
నః । మహాన్తమ్ । ఉత । మా । నః । అర్భకమ్ । మా । నః । ఉక్షన్తమ్ ।
ఉత । మా । నః । ఉక్షితమ్ । మా । నః । వధీః । పితరమ్ । మా । ఉత ।
మాతరమ్ । ప్రియాః । మా । నః । తనువః ॥ ౨౨ ॥

రుద్ర । రీరిషః । మా । నః । తోకే । తనయే । మా । నః । ఆయు-
షి । మా । నః । గోషు । మా । నః । అశ్వేషు । రీరిషః । వీరాన్ । మా ।
నః । రుద్ర । భామితః । వధీః । హవిష్మన్తః । నమసా । విధేమ । తే ।
ఆరాత్ । తే । గోఘ్న ఇతి గో-ఘ్నే । ఉత । పూరుషఘ్న ఇతి పూరు-
ష-ఘ్నే । క్షయద్వీరాయేతి క్షయత్ - వీరాయ । సుమ్నమ్ । అస్మే
ఇతి । తే । అస్తు । రక్ష । చ । నః । అధీతి । చ । దేవ । బ్రూహి । అధ ।
చ । నః । శర్మ । యచ్ఛ । ద్విబర్హా ఇతి ద్వి-బర్హాః । స్తుహి ॥ ౨౩ ॥

శ్రుతమ్ । గర్తసదమితి గర్త-సదమ్ । యువానమ్ । మృగమ్ ।
న । భీమమ్ । ఉపహత్నుమ్ । ఉగ్రమ్ । మృడ । జరిత్రే । రుద్ర । స్తవా-
నః । అన్యమ్ । తే । అస్మత్ । నీతి । వపన్తు । సేనాః । పరీతి । నః । రుద్రస్య ।
హేతిః । వృణక్తు । పరీతి । త్వేషస్య । దుర్మతిరితి దుః-మతిః । అఘా-
యోరిత్యఘ-యోః । అవేతి । స్థిరా । మఘవద్భ్య ఇతి మఘవత్-భ్యః ।
తనుష్వ । మీఢ్వః । తోకాయ । తనయాయ । మృడయ । మీఢుష్ట-

మేతి మీఢుః - తమ । శివతమేతి శివ - తమ । శివః । నః । సుమనాః
ఇతి సు-మనాః । భవ । పరమే । వృక్షే । ఆయుధమ్ । నిధాయేతి ని-
ధాయ । కృత్తిమ్ । వసానః । ఏతి । చర । పినాకమ్ ॥ ౨౮ ॥

బిభ్రత్ । ఏతి । గహి । వికిరిదేతి వి-కిరిద । విలోహితేతి వి-
లోహిత । నమః । తే । అస్తు । భగవ ఇతి భగ-వః । యాః । తే । సహస్రమ్ ।
హేతయః । అన్యమ్ । అస్మత్ । నీతి । వపన్తు । తాః । సహస్రాణి ।
సహస్రధేతి సహస్ర-ధా । బాహువోః । తవ । హేతయః । తాసామ్ ।
ఈశానః । భగవ ఇతి భగ-వః । పరాచీనా । ముఖా । కృధి ॥ ౨౯ ॥

అస్మిగ్ం స్తనువస్తుహి పినాకమేకాన్న త్రిగ్ం శచ్చ ॥ ౧౦ ॥

సహస్రాణి । సహస్రశ ఇతి సహస్ర - శః । యే । రుద్రాః ।
అధీతి । భూమ్యామ్ । తేషామ్ । సహస్రయోజన ఇతి సహస్ర-యో-
జనే । అవేతి । ధన్వాని । తన్మసి । అస్మిన్న్ । మహతి । అర్ణవే ।
అన్తరిక్షే । భవాః । అధి । నీలగ్రీవా ఇతి నీల - గ్రీవాః । శితికణ్ఠా ఇతి
శితి-కణ్ఠాః । శర్వాః । అధః । క్షమాచరాః । నీలగ్రీవా ఇతి నీల -
గ్రీవాః । శితికణ్ఠా ఇతి శితి - కణ్ఠాః । దివమ్ । రుద్రాః । ఉపశ్రితా
ఇత్యుప-శ్రితాః । యే । వృక్షేషు । సస్పిఞ్జరాః । నీలగ్రీవా ఇతి నీల-
గ్రీవాః । విలోహితా ఇతి వి-లోహితాః । యే । భూతానామ్ । అధి-
పతయ ఇత్యధి-పతయః । విశిఖాస ఇతి వి-శిఖాసః । కపర్దినః । యే । అన్నే-
షు । వివిధ్యన్తీతి వి-విధ్యన్తి । పాత్రేషు । పిబతః । జనాన్ । యే । పథామ్ ।
పథిరక్షయ ఇతి పథి-రక్షయః । ఐలబృదాః । యవ్యుధః । యే । తీర్థాని ॥ ౩౦ ॥

ప్రచరన్తీతి ప్ర-చరన్తి । సృకావన్త ఇతి సృకా-వన్తః । నిషఙ్గిణ ఇతి ని-సఙ్గినః । యే । ఏతావన్తః । చ । భూయాగ్ంసః । చ । దిశః । రుద్రాః । వితస్థిర ఇతి వి-తస్థిరే । తేషామ్ । సహస్రయోజన ఇతి సహస్ర-యోజనే । అవ । ఇతి । ధన్వాని । తన్మసి । నమః । రుద్రేభ్యః । యే । పృథివ్యామ్ । యే । అన్తరిక్షే । యే । దివి । యేషామ్ । అన్నమ్ । వాతః । వర్షమ్ । ఇషవః । తేభ్యః । దశ । ప్రాచీః । దశ । దక్షిణా । దశ । ప్రతీచీః । దశ । ఉదీచీః । దశ । ఊర్ధ్వాః । తేభ్యః । నమః । తే । నః । మృడయన్తు । తే । యమ్ । ద్విష్మః । యః । చ । నః । ద్వేష్టి । తమ్ । వః । జమ్భే । దధామి ॥ ౨౭ ॥ తీర్థాని యక్ష్చ షట్చ ॥ ౧౧ ॥

నమస్తే నమో హిరణ్యబాహవే నమస్సహమానాయ నమ ఆవ్యాధినీభ్యో నమో భవాయ చ నమో జ్యేష్ఠాయ చ నమో దుం-దుభ్యాయ చ నమస్సోమాయ చ నమ ఇరిణ్యాయ చ ద్రాపే సహ-స్రాణ్యే కాదశ ॥ ౧౧ ॥

నమస్తే నమో భవాయ చ ద్రాపే సప్తవిగ్ం శతిః ॥ ౨౭ ॥

చతుర్థకాణ్డే పఞ్చమప్రశ్నస్సమాప్తః.

శ్రీసామ్బ సదా శివార్పణ మస్తు ॥

హరిః ఓమ్ తత్సత్ ॥

—*(చతుర్థకాణ్డే షష్ఠప్రశ్నప్రారమ్భః)*—

హరిః ఓమ్ ॥ అశ్మన్న్ । ఊర్జమ్ । పర్వతే । శిశ్రియాణామ् । వాతే । పర్జన్యే । వరుణస్య । శుష్మే । అద్భ్య ఇత్యత్-భ్యః । ఓషధీభ్య ఇత్యోషధి-భ్యః । వనస్పతిభ్య ఇతి వనస్పతి-భ్యః । అధీతి । సం-భృతామితి సం-భృతామ్ । తామ్ । నః । ఇషమ్ । ఊర్జమ్ । ధత్త । మరుతః । సగ్ంరరాణా ఇతి సం-రరాణాః । అశ్మన్న్ । తే । క్షుత్ । అముమ్ । తే । శుక్ । ఋచ్ఛతు । యమ్ । ద్విష్మః । సముద్రస్య । త్వా । అవాకయా । అగ్నే । పరీతి । వ్యయామసి । పావకః । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ । శివః । భవ । హిమస్య । త్వా । జరాయుణా । అగ్నే । పరీతి । వ్యయామసి । పావకః । అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్ । శివః । భవ । ఉప ॥ ౧ ॥

జ్మన్న్ । ఉపేతి । వేతసే । అవత్తరమిత్యవత్-తరమ్ । నదీషు । ఆ । అగ్నే । పిత్తమ్ । అపామ్ । అసి । మణ్డూకి । తాభిః । ఏతి । గహి । సా । ఇమమ్ । నః । యజ్ఞమ్ । పావకవర్ణమితి పావక-వర్ణమ్ । శివమ్ । కృధి । పావకే । ఏతి । చితయన్త్యా । కృపా । క్షామన్న్ । రురుచే । ఉషసః । న । భానునా । తూర్వన్న్ । న । యామన్న్ । ఏతశస్య । ను । రణే । ఏతి । యః । ఘృణే । న । తతృషాణః । అజరః । అగ్నే । పావక । రోచిషా । మన్ద్రయా । దేవ । జిహ్వయా । ఏతి । దేవాన్ ॥ ౨ ॥

వక్షి।యక్షి। చ।సః।నః। పావక।దీదివః।అగ్నే।దేవాన్। ఇహ। ఏతి। సహ। ఉపేతి। యజ్ఞమ్।హవిః। చ।నః। అపామ్। ఇదమ్। న్యయనమితి ని-అయనమ్। సముద్రస్య। నివేశనమితి ని-వేశనమ్। అన్యమ్। తే।అస్మత్। తపన్తు। హేతయః। పావకః। అస్మభ్యమి-త్యస్మ-భ్యమ్। శివః। భవ।నమః। తే।హరసే।శోచిషే। నమః।తే। అస్తు। అర్చిషే।అన్యమ్। తే।అస్మత్। తపన్తు।హేతయః। పావకః। అస్మభ్య మిత్యస్మ-భ్యమ్। శివః।భవ। నృషద ఇతి నృ-సదే।వట్ ॥౩॥

అప్సుషద ఇత్యప్సు-సదే। వట్। వనసద ఇతి వన-సదే। వట్। బర్హిషద ఇతి బర్హి-సదే।వట్। సువర్విద ఇతి సువః-విదే। వట్।యే।దేవాః। దేవానామ్। యజ్ఞియాః।యజ్ఞియానామ్। సంవత్స-రీణామితి సం-వత్సరీణమ్। ఉపేతి।భాగమ్। ఆసతే। అహుతాద ఇ-త్యహుత-అదః। హవిషః।యజ్ఞే। అస్మిన్న్।స్వయమ్। జుహుధ్వ-మ్।మధునః। ఘృతస్య। యే। దేవాః। దేవేషు। అధీతి। దేవత్వమితి దేవ-త్వమ్। ఆయన్న్।యే।బ్రహ్మణః। పురఏతార ఇతి పురః-ఏతారః। అస్య।యేభ్యః।న। ఋతే।పవతే। ధామ।కిమ్।చన।న।తే।దివః।న। పృథి-వ్యాః। అధీతి। స్నుషు।ప్రాణదా ఇతి ప్రాణ-దాః ॥ ౪ ॥

అపానదా ఇత్యపాన-దాః। వ్యానదా ఇతి వ్యాన-దాః। చ-క్షుర్దా ఇతి చక్షుః-దాః। వర్చోదా ఇతి వర్చః - దాః। వరివోదా ఇతి వరివః-దాః। అన్యమ్। తే।అస్మత్ ।తపన్తు। హేతయః। పావకః। అస్మభ్యమిత్యస్మ-భ్యమ్। శివః। భవ। అగ్నిః। తిగ్మేన। శోచిషా।

యగ్ంసత్ । విశ్వమ్।సీతి । అత్రిణమ్।అగ్నిః । సః।నగ్ంప్తత్రే । రయిమ్ ।
సః।ఏనా।అనీకేన । సువిదత్రి ఇతి సు-విదత్రః । అస్మే ఇతి । యష్టా ।
దేవాన్ । ఆయజిష్ఠ ఇత్యా-యజిష్ఠః । స్వస్తి । అదబ్ధః । గోపా ఇతి
గో-పాః । ఉత।నః । పరస్పా ఇతి పరః-పాః । అగ్నే।ద్యుమదితి ద్యు-
మత్ । ఉత।రేవత్ । దిదీహి ॥ ౫ ॥

ఉప దేవాన్ వట్పాహిన్ద్రాదాశ్చతు శ్చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧ ॥

యః । ఇమా।విశ్వా।భువనాని । జుహ్వత్ ।ఋషిః । హోతా ।
నిషసాదేతి ని-ససాద । పితా।నః।సః । ఆశిషేత్యా-శిషా । ద్రవిణమ్ ।
ఇచ్ఛమానః । పరమచ్ఛద ఇతి పరమ-ఛదః । వరే।ఏతి।వివేశ। విశ్వ-
కర్మేతి విశ్వ-కర్మా । మనసా । యత్ । విహాయా ఇతి వి-హాయాః ।
ధాతా । విధాతేతి వి-ధాతా । పరమా । ఉత । సందృగితి సం-దృక్ ।
తేషామ్ । ఇష్టాని । సమితి । ఇషా । మదన్తి।యత్ర।సప్తర్షీనితి సప్త-
ఋషీన్ । పరః।ఏకమ్ । ఆహుః।యః । నః।పితా । జనితా।యః । విధా-
తేతి వి-ధాతా । యః।నః । సతః।అభి । ఏతి।సత్।జజాన ॥ ౬ ॥

యః।దేవానామ్ । నామధా ఇతి నామ-ధాః । ఏకః।ఏవ।తమ్।
సంప్రశ్నమితి సం-ప్రశ్నమ్ । భువనా।యన్తి । అన్యా।తే । ఏతి।అర్య-
జన్త । ద్రవిణమ్ । సమితి । అస్మై । ఋషయః । పూర్వే । జరితారః ।
నభూనా । అసూర్తే।సూర్తే । రజసః । విమానే ఇతి వి-మానే ।
యే।భూతాని । సమకృణ్వన్నితి సం-అకృణ్వన్ । ఇమాని । న । తమ్ ।
విదాథ।యః । ఇదమ్। జజాన । అన్యత్ । యుష్మాకమ్।అన్తరమ్।భవాతి।

నీహారేణ । ప్రావృతాః । జల్ప్యా । చ । అసుతృప ఇత్యసు-తృపః । ఉక్థ-శాస ఇత్యుక్థ-శాసః । చరన్తి । పరః । దివా । పరః । ఏనా ॥ ౭ ॥

పృథివ్యా । పరః । దేవేభిః । అసురైః । గుహా । యత్ । కమ్ । స్విత్ । గర్భమ్ । ప్రథమమ్ । దధ్రే । ఆపః । యత్ర । దేవాః । సమగచ్ఛన్తేతి సమ్-అగచ్ఛన్త । విశ్వే । తమ్ । ఇత్ । గర్భమ్ । ప్రథమమ్ । దధ్రే । ఆపః । యత్ర । దేవాః । సమగచ్ఛన్తేతి సమ్-అగచ్ఛన్త । విశ్వే । అజస్య । నాభౌ । అధీతి । ఏకమ్ । అర్పితమ్ । యస్మిన్ । ఇదమ్ । విశ్వమ్ । భువనమ్ । అధీతి । శ్రితమ్ । విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా । హి । అజనిష్ట । దేవః । ఆత్ । ఇత్ । గన్ధర్వః । అభవత్ । ద్వితీయః । తృతీయః । పితా । జనితా । ఓషధీనామ్ ॥ ౮ ॥

అపామ్ । గర్భమ్ । వీతి । అదధాత్ । పురుత్రేతి పురు-త్రా । చక్షుషః । పితా । మనసా । హి । ధీరః । ఘృతమ్ । ఏనే ఇతి । అజనత్ । నన్నమానే ఇతి । యదా । ఇత్ । అన్తాః । అదదృంహన్త । పూర్వే । ఆత్ । ఇత్ । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । అప్రథేతామ్ । విశ్వతశ్చక్షురితి విశ్వతః-చక్షుః । ఉత । విశ్వతోముఖ ఇతి విశ్వతః-ముఖః । విశ్వతోహస్త ఇతి విశ్వతః-హస్తః । ఉత । విశ్వతస్పాదితి విశ్వతః-పాత్ । సమితి । బాహుభ్యామితి బాహు-భ్యామ్ । ధమతి । సమితి । పతత్రైః । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । జనయన్ । దేవః । ఏకః । కిమ్ । స్విత్ । ఆసీత్ । అధిష్ఠానమిత్యధి-స్థానమ్ । ఆరమ్భణ-

మిత్యా-రమ్భణమ్ । కతమత్ । స్విత్ । కిమ్ । ఆసీత్ । యదీ । భూమిమ్ ।
జనయన్న్ ॥ ౯ ॥

విశ్వకర్మేతి విశ్వ-కర్మా । వీతి । ద్యామ్ । ఔర్ణోత్ । మ-
హినా । విశ్వచక్షా ఇతి విశ్వ-చక్షాః । కిమ్ । స్విత్ । వనమ్ । కః । ఉ । సః ।
వృక్షః । ఆసీత్ । యతః । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । నిష్ట-
తక్షురితి నిః-తతక్షుః । మనీషిణః । మనసా । పృచ్ఛత । ఇత్ । ఉ । తత్ ।
యత్ । అధ్యతిష్ఠదిత్యధి-అతిష్ఠత్ । భువనాని । ధారయన్న్ । యా ।
తే । ధామాని । పరమాణి । యా । అవమా । యా । మధ్యమా । విశ్వ-
కర్మన్నితి విశ్వ-కర్మన్న్ । ఉత । ఇమా । శిక్ష । సఖిభ్య ఇతి సఖి-భ్యః ।
హవిషి । స్వధావ ఇతి స్వధా-వః । స్వయమ్ । యజస్వ । తనువమ్ ।
జుషాణః । వాచః । పతిమ్ । విశ్వకర్మాణమితి విశ్వ-కర్మాణమ్ ।
ఊతయే ॥ ౧౦ ॥

మనోయుజమితి మనః-యుజమ్ । వాజే । అద్య । హువేమ ।
సః । నః । నేదిష్ఠా । హవనాని । జోషత । విశ్వశమ్భూరితి విశ్వ-శమ్భూః ।
అవసే । సాధుకర్మేతి సాధు-కర్మా । విశ్వకర్మన్నితి విశ్వ-కర్మన్న్ ।
హవిషా । వావృధానః । స్వయమ్ । యజస్వ । తనువమ్ । జు-
షాణః । ముహ్యన్తు । అన్యే । అభితః । సపత్నాః । ఇహ । అస్మాక-
మ్ । మఘవేతి మఘ-వా । సూరిః । అస్తు । విశ్వకర్మన్నితి విశ్వ-క-
ర్మన్న్ । హవిషా । వర్ధనేన । త్రాతారమ్ । ఇన్ద్రమ్ । అకృ-
ణోః । అవధ్యమ్ । తస్మై । విశః । సమితి । అనమన్త । పూర్వీః ।

ఞాయమ్ । ఉగ్రః । విహవ్య ఇతి వి-హవ్యః । యథా । అసత్ । సము-
ద్రాయ । వయునాయ । సిన్ధూనామ్ । పతయే । నమః । నదీనామ్ ।
సర్వాసామ్ । పిత్రే । జుహుత । విశ్వకర్మణ ఇతి విశ్వ-కర్మణే । విశ్వా ।
అహా । అమర్త్యమ్ । హవిః ॥ ౧౧ ॥

జజ్ఞానై నౌషధీనాం భూమిం జనయన్నుత్తరస్మై నమో నవ చ ॥ ౨ ॥

ఉదితి । ఏనమ్ । ఉత్తరామిత్యుత్-తరామ్ । నయ । అగ్నే ।
ఘృతేన । ఆహుతేత్యా-హుత । రాయః । పోషేణ । సమితి । సృజ ।
ప్రజయేతి ప్ర-జయా । చ । ధనేన । చ । ఇన్ద్ర । ఇమమ్ । ప్రతరామితి
ప్ర-తరామ్ । కృధి । సజాతానామితి స-జాతానామ్ । అసత్ । వశీ ।
సమితి । ఏనమ్ । వర్చసా । సృజ । దేవేభ్యః । భాగధా ఇతి భాగ-ధాః ।
అసత్ । యస్య । కుర్మః । హవిః । గృహే । తమ్ । అగ్నే । వర్ధయ ।
త్వమ్ । తస్మై । దేవాః । అధీతి । బ్రువన్ । అయమ్ । చ । బ్రహ్మణః । పతిః ।
ఉదితి । ఉత్ । త్వా । విశ్వే । దేవాః ॥ ౧౨ ॥

అగ్నే । భరన్తు । చిత్తిభిరితి చిత్తి-భిః । సః । నః । భవ । శివతమ
ఇతి శివ-తమః । సుప్రతీక ఇతి సు-ప్రతీకః । విభావసురితి విభా-వసుః ।
పఞ్చ । దిశః । దైవీః । యజ్ఞమ్ । అవన్తు । దేవీః । అపేతి । అమతిమ్ । దుర్మతిమితి
దుః-మతిమ్ । బాధమానాః । రాయః । పోషే । యజ్ఞపతిమితి యజ్ఞ-
పతిమ్ । ఆభజన్తీరిత్యా-భజన్తీః । రాయః । పోషే । అధీతి । యజ్ఞః ।
అస్థాత్ । సమిద్ధ ఇతి సం-ఇద్ధే । అగ్నౌ । అధీతి । మామహానః । ఉక్థ-
పత్ర ఇత్యుక్థ-పత్రః । ఈడ్యః । గృభీతః । తప్తమ్ । ఘర్మమ్ । పరిగృ-

హ్యేతి పరి-గృహ్య । అయజన్త । ఊర్జా । యత్ । యజ్ఞమ్ । అశ-
మన్త । దేవాః । దైవ్యాయ । ధర్త్రే । జోష్ట్రే । దేవశ్రీరితి దేవ-
శ్రీః । శ్రీమనా ఇతి శ్రీ-మనాః । శతపయా ఇతి శత-పయాః ॥ ౧౩ ॥

పరిగృహ్యేతి పరి-గృహ్య । దేవాః । యజ్ఞమ్ । ఆయన్న్ ।
సూర్యరశ్మిరితి సూర్య-రశ్మిః । హరికేశ ఇతి హరి-కేశః । పురస్తాత్ ।
సవితా । జ్యోతిః । ఉదితి । అయాన్ । అజస్రమ్ । తస్య । పూషా ।
ప్రసవమితి ప్ర-సవమ్ । యాతి । దేవః । సంపశ్యన్నితి సం-పశ్యన్న్ ।
విశ్వా । భువనాని । గోపా ఇతి గో-పాః । దేవాః । దేవేభ్యః । అధ్వ-
ర్యన్తః । అస్థుః । వీతమ్ । శమిత్రే । శమితా । యజధ్యై । తురీయః ।
యజ్ఞః । యత్ర । హవ్యమ్ । ఏతి । తతః । పావకాః । ఆశిష ఇత్యా-శిషః ।
నః । జుషన్తామ్ । విమాన ఇతి వి-మానః । ఏషః । దివః । మధ్యే । ఆస్తే ।
ఆపప్రివానిత్యా-పప్రివాన్ । రోదసీ ఇతి । అన్తరిక్షమ్ । సః । విశ్వాచీః ।
అభీతి ॥ ౧౪ ॥

చష్టే । ఘృతాచీః । అన్తరా । పూర్వమ్ । అపరమ్ । చ । కేతుమ్ ।
ఉక్షా । సముద్రః । అరుణః । సుపర్ణ ఇతి సు-పర్ణః । పూర్వస్య ।
యోనిమ్ । పితుః । ఏతి । వివేశ । మధ్యే । దివః । నిహిత ఇతి ని-హితః ।
పృశ్నిః । అశ్మా । వీతి । చక్రమే । రజసః । పాతి । అన్తౌ । ఇన్ద్రమ్ । విశ్వాః ।
అవీవృధన్న్ । సముద్రవ్యచసమితి సముద్ర-వ్యచసమ్ । గిరః । రథీ-
తమమితి రథి-తమమ్ । రథీనామ్ । వాజానామ్ । సత్పతిమితి సత్-
పతిమ్ । పతిమ్ । సుమ్నహూరితి సుమ్న-హూః । యజ్ఞః । దేవాన్ ।

ఏతి।చాన్నక్షత్ । యక్షత్ ।అగ్నిః। దేవః। దేవాన్ ।ఏతి।చాన్నక్షత్ । వాజస్య।
మా।ప్రసవేనేతి ప్ర-సవేన । ఉద్గ్రాభేణేత్యుత్ - గ్రాభేణ। ఉదితి ।
అగ్రభీత్ । అథ।సపత్నాన్। ఇన్ద్రః।మే । నిగ్రాభేణేతి ని-గ్రాభేణ ।
అధరాన్ । అకః । ఉద్గ్రాభమిత్యుత్-గ్రాభమ్ । చ । నిగ్రాభమితి
ని-గ్రాభమ్ । చ । బ్రహ్మ।దేవాః । అవీవృధన్ । అథ।సపత్నాన్ ।
ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతీన్ద్ర-అగ్నీ।మే । విషూచీనాన్ । వీతి ।అస్యతామ్ ॥౧౫॥

విశ్వే దేవాశ్శ్రుతపయా అభి వాజస్య షడ్విగ్ంశతిశ్చ ॥౩॥

ఆశుః।శిశానః । వృషభః।న । యుధ్మః । ఘనాఘనః । క్షో-
భణః।చర్షణీనామ్ । సఙ్క్రన్దన ఇతి సం-క్రన్దనః । అనిమిష ఇత్యని-
మిషః । ఏకవీర ఇత్యేక-వీరః । శతమ్ । సేనాః। అజయత్ । సాకమ్।
ఇన్ద్రః । సఙ్క్రన్దనేనేతి సం - క్రన్దనేన । అనిమిషేణేత్యని-మిషేణ ।
జిష్ణునా । యుత్కారేణేతి యుత్ -కారేణ । దుశ్చ్యవనేనేతి దుః-
చ్యవనేన । ధృష్ణునా।తత్ । ఇన్ద్రేణ।జయత । తత్ । సహధ్వమ్ ।
యుధః । నరః।ఇషుహస్తేనేతీషు-హస్తేన । వృష్ణా।సః। ఇషుహస్తై -
రితీషు-హస్తైః । సః।నిషఙ్గిభిరితి నిషఙ్గి-భిః । వశీ । సగ్ంస్రష్టేతి సం -
స్రష్టా । సః।యుధః।ఇన్ద్రః । గణేన।సగ్ంసృష్టజిదితి సగ్ంసృష్ట-జిత్ ।
సోమపా ఇతి సోమ-పాః । బాహుశర్ధీతి బాహు-శర్ధీ । ఊర్ధ్వధన్వే-
త్యూర్ధ్వ - ధన్వా । ప్రతిహితాభిరితి ప్రతి - హితాభిః । అస్తా ।
బృహస్పతే । పరీతి । దీయ ॥ ౧౬ ॥

రథేన । రక్షోహేతి రక్షః - హా । అమిత్రాన్ । అపబాధ -

మాన ఇత్యుప-బాధమానః । ప్రభఞ్జన్నితి ప్ర-భఞ్జన్ । సేనాః । ప్రమృణ ఇతి ప్ర-మృణః । యుధా। జయన్ । అస్మాకమ్। ఏధి। అవితా। రథానామ్ । గోత్రభిదమితి గోత్ర-భిదమ్ । గోవిదమితి గో-విదమ్ । వజ్రబాహుమితి వజ్ర-బాహుమ్ । జయన్తమ్ । అజ్మ । ప్రమృణన్తమితి ప్ర-మృణన్తమ్ । ఓజసా । ఇమమ్ । సజాతా ఇతి స-జాతాః । అన్వితి । వీరయధ్వమ్ । ఇన్ద్రమ్ । సఖాయః । అను । సమితి । రభధ్వమ్ । బలవిజ్ఞాయ ఇతి బల-విజ్ఞాయః । స్థవిరః । ప్రవీర ఇతి ప్ర-వీరః । సహస్వాన్ । వాజీ। సహమానః । ఉగ్రః । అభివీర ఇత్యభి-వీరః । అభిసత్వేత్యభి-సత్వా । సహోజా ఇతి సహః-జాః । జైత్రమ్ । ఇన్ద్ర। రథమ్। ఆ। తిష్ఠ । గోవిదితి గో - విత్ । అభీతి। గోత్రాణి । సహసా। గాహమానః । అదాయః ॥ ౧౭ ॥

వీరః । శతమన్యురితి శత - మన్యుః । ఇన్ద్రః । దుశ్చ్యవన ఇతి దుః-చ్యవనః । పృతనాషాట్ । అయుధ్యః । అస్మాకమ్ । సేనాః । అవతు । ప్ర। ఇతి । యుత్స్వితి యుత్ -సు । ఇన్ద్రః। ఆసామ్ । నేతా । బృహస్పతిః । దక్షిణా। యజ్ఞః । పురః। ఏతు। సోమః । దేవసేనానామితి దేవ-సేనానామ్ । అభిభఞ్జతీనా మిత్యభి - భఞ్జతీనామ్ । జయన్తీనామ్ । మరుతః। యన్తు । అగ్రమ్। ఇన్ద్రస్య । వృష్ణః। వరుణస్య । రాజ్ఞః । ఆదిత్యానామ్ । మరుతామ్। శర్ధః । ఉగ్రమ్। మహామనసామితి మహా-మనసామ్ । భువనచ్యవానామితి భువన - చ్యవానామ్ । ఘోషః । దేవానామ్ । జయతామ్। ఉదితి। అస్థాత్ । అస్మాకమ్। ఇన్ద్రః । సమృతే-

ష్విత్రి సం-ఋతేషు । ధ్వజేషు । అస్మాకమ్ । యాః । ఇషవః । తాః । జయన్తు ॥ ౧౮ ॥

అస్మాకమ్ । వీరాః । ఉత్తరే ఇత్యుత్-తరే । భవన్తు । అస్మాన్ । ఊం । దేవాః । అవత । హవేషు । ఉదితి । హర్షయ । మఘవన్నితి మఘ-వన్న్ । ఆయుధాని । ఉదితి । సత్వనామ్ । మామకానామ్ । మహాగ్ంసి । ఉదితి । వృత్రహన్నితి వృత్ర-హన్న్ । వాజినామ్ । వాజినాని । ఉదితి । రథానామ్ । జయతామ్ । ఏతు । ఘోషః । ఉప । ప్రేతి । ఇత । జయత । నరః । స్థిరాః । వః । సన్తు । బాహవః । ఇన్ద్రః । వః । శర్మ । యచ్ఛతు । అనాధృష్యా ఇత్యనా-ధృష్యాః । యథా । అసథ । అవసృష్టేత్యవ-సృష్టా । పర । ఇతి । పత । శరవ్యే । బ్రహ్మసగ్ంశితేతి బ్రహ్మ-సగ్ంశితా । గచ్ఛ । అమిత్రాన్ । ప్రేతి ॥ ౧౯ ॥

విశ । మా । ఏషామ్ । కమ్ । చన । ఉదితి । శిషః । మర్మాణి । తే । వర్మభిరితి వర్మ-భిః । ఛాదయామి । సోమః । త్వా । రాజా । అమృతేన । అభీతి । వస్తామ్ । ఉరోః । వరీయః । వరివః । తే । అస్తు । జయన్తమ్ । త్వామ్ । అన్వితి । మదన్తు । దేవాః । యత్ర । బాణాః । సమ్పతన్తీతి సమ్-పతన్తి । కుమారాః । విశిఖా ఇతి వి-శిఖాః । ఇవ । ఇన్ద్రః । నః । తత్ర । వృత్రహేతి వృత్ర-హా । విశ్వాహేతి విశ్వ-హా । శర్మ । యచ్ఛతు ॥ ౨౦ ॥ దీర్ఘాయుధో జయన్త్వమిత్రానప్పి చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౪ ॥

ప్రాచీమ్ । అన్వితి । ప్రదిశమితి ప్ర-దిశమ్ । ప్రేతి । ఇహి । విద్వాన్ । అగ్నేః । అగ్నే । పురోఅగ్నిరితి పురః-అగ్నిః । భవ ।

ఇహ। విశ్వాః। ఆశాః। దీద్యానః। వీతి। భాహి। ఊర్జమ్। నః। ధేహి।
ద్విపద ఇతి ద్వి - పదే। చతుష్పద ఇతి చతుః- పదే। క్రమధ్వమ్।
అగ్నినా। నాకమ్। ఉఖ్యమ్। హస్తేషు। బిభ్రతః। దివః। పృష్ఠమ్।
సువః। గత్వా। మిశ్రాః। దేవేభిః। ఆధ్వమ్। పృథివ్యాః। అహమ్।
ఉదితి। అన్తరిక్షమ్। ఏతి। అరుహమ్। అన్తరిక్షాత్। దివమ్। ఏతి।
అరుహమ్। దివః। నాకస్య। పృష్ఠాత్। సువః। జ్యోతిః। అగామ్॥ ౨౧॥

అహమ్। సువః। యన్తః। న। అపేతి। ఈక్షన్తే। ఏతి। ద్యామ్।
రోహన్తి। రోదసీ ఇతి। యజ్ఞమ్। యే। విశ్వతోధారమితి విశ్వతః -
ధారమ్। సువిద్వాగ్ంస ఇతి సు- విద్వాగ్ంసః। వితేనిర ఇతి వి-తే-
నిరే। అగ్నే। ప్రేతి। ప్రథమః। దేవయతామితి దేవ-యతామ్।
చక్షుః। దేవానామ్। ఉత। మర్త్యానామ్। ఇయక్షమాణాః। భృగు-
భిరితి భృగు-భిః। సజోషా ఇతి స-జోషాః। సువః। యన్తు। యజ-
మానాః। స్వస్తి। నక్తోషాసా। సమనసేతి స - మనసా। విరూపే
ఇతి వి - రూపే। ధాపయేతే ఇతి। శిశుమ్। ఏకమ్। సమీచీ ఇతి।
ద్యావా। క్షామా। రుక్మః। అన్తః। వీతి। భాతి। దేవాః। అగ్నిమ్। ధార -
యన్న్। ద్రవిణోదా ఇతి ద్రవిణః - దాః। అగ్నే। సహస్రాక్షేతి
సహస్ర-అక్ష॥ ౨౨॥

శతమూర్ధన్నితి శత-మూర్ధన్న్। శతమ్। తే। ప్రాణా ఇతి
ప్ర-అనాః। సహస్రమ్। అపానా ఇత్యప-అనాః। త్వమ్। సాహస్రస్య।
రాయః। ఈశిషే। తస్మై। తే। విధేమ। వాజాయ। స్వాహా। సుపర్ణః

ఇతి సు-పర్ణః । అసి । గరుత్మాన్ । పృథివ్యామ్ । సీద । పృష్ఠే ।
పృథివ్యాః । సీద । భాసా । అన్తరిక్షమ్ । ఏతి । పృణ । జ్యోతిషా ।
దివమ్ । ఉదితి । సభానుః । తేజసా । దిశః । ఉదితి । దృగ్ంహ । ఆజుహ్వాన
ఇత్యా-జుహ్వానః । సుప్రతీక ఇతి సు-ప్రతీకః । పురస్తాత్ । అగ్నే ।
స్వామ్ । యోనిమ్ । ఏతి । సీద । సాధ్యా । అస్మిన్న్ । సధస్థ ఇతి సధ-స్థే ।
అధీతి । ఉత్తరస్మిన్నిత్యుత్-తరస్మిన్న్ । విశ్వే । దేవాః ॥ ౨౩ ॥

యజమానః । చ । సీదత । ప్రేద్ధ ఇతి ప్ర-ఇద్ధః । అగ్నే ।
దీదిహి । పురః । నః । అజస్రయా । సూర్మ్యా । యవిష్ఠ । త్వామ్ । శశ్వన్తః ।
ఉపేతి । యన్తి । వాజాః । విధేమ । తే । పరమే । జన్మన్న్ । అగ్నే ।
విధేమ । స్తోమైః । అవరే । సధస్థ ఇతి సధ-స్థే । యస్మాత్ । యోనేః ।
ఉదారిథేత్యుత్-ఆరిథ । యజే । తమ్ । ప్రేతి । త్వే ఇతి । హవీగ్ంషి ।
జుహురే । సమిద్ధ ఇతి సం-ఇద్ధే । తామ్ । సవితుః । వరేణ్యస్య । చిత్రా-
మ్ । ఏతి । అహమ్ । వృణే । సుమతిమితి సు-మతిమ్ । విశ్వజన్యామితి
విశ్వ-జన్యామ్ । యామ్ । అస్య । కణ్వాః । అదుహత్ । ప్రపీనామితి
ప్ర-పీనామ్ । సహస్రధారామితి సహస్ర-ధారామ్ ॥ ౨౪ ॥

పయసా । మహీమ్ । గామ్ । సప్త । తే । అగ్నే । సమిధ ఇతి సం-
ఇధః । సప్త । జిహ్వాః । సప్త । ఋషయః । సప్త । ధామ । ప్రియాణి । సప్త ।
హోత్రాః । సప్తధేతి సప్త-ధా । త్వా । యజన్తి । సప్త । యోనీః ।
ఏతి । పృణస్వ । ఘృతేన । ఈదృఙ్ । చ । అన్యాదృఙ్ । చ । ఏతాదృఙ్ ।
చ । ప్రతిదృఙ్ఙితి ప్రతి-దృఙ్ । చ । మితః । చ । సమ్మిత ఇతి సం-మితః ।

సభర్తా ఇతి స-భర్తాః । శుక్రజ్యోతిరితి శుక్ర-జ్యోతిః । చ । చిత్ర-
జ్యోతిరితి చిత్ర-జ్యోతిః । చ । సత్యజ్యోతిరితి సత్య-జ్యోతిః । చ ।
జ్యోతిష్మాన్ । చ । సత్యః । చ । ఋతపా ఇత్యృత-పాః । చ । అత్యగ్ంహా
ఇత్యతి-అగ్ంహాః ॥ ౨౫ ॥

ఋతజిదిత్యృత-జిత్ । చ । సత్యజిదితి సత్య-జిత్ । చ । సేన-
జిదితి సేన-జిత్ । చ । సుషేణ ఇతి సు-సేనః । చ । అన్త్యమిత్ర ఇత్య-
న్తి-అమిత్రః । చ । దూరేఅమిత్ర ఇతి దూరే-అమిత్రః । చ । గణః ।
ఋతః । చ । సత్యః । చ । ధ్రువః । చ । ధరుణః । చ । ధర్తా । చ । విధర్తేతి
వి-ధర్తా । చ । విధారయ ఇతి వి-ధారయః । ఈదృక్షాసః । ఏతాదృ-
క్షాసః । ఊ । స్వితి । నః । సదృక్షాసః । ప్రతిసదృక్షాస ఇతి ప్రతి-సదృ-
క్షాసః । ఏతన । మితాసః । చ । సమ్మితాస ఇతి సం-మితాసః । చ ।
నః । ఊతయే । సభరస ఇతి స-భరసః । మరుతః । యజ్ఞే । అస్మిన్న్ ।
ఇన్ద్రమ్ । దైవీః । విశః । మరుతః । అనువర్త్మాన ఇత్యను-వర్త్మానః ।
యథా । ఇన్ద్రమ్ । దైవీః । విశః । మరుతః । అనువర్త్మాన ఇత్యను-
వర్త్మానః । ఏవమ్ । ఇమమ్ । యజమానమ్ । దైవీః । చ । విశః । మానుషీః ।
చ । అనువర్త్మాన ఇత్యను-వర్త్మానః । భవన్తు ॥ ౨౬ ॥

అగ్నాగ్ం సహస్రాక్ష దేవా స్సహస్రధారా మత్యగ్ంహా అను-
వర్త్మానష్షోడశ చ ॥ ౫ ॥

జీమూతస్య । ఇవ । భవతి । ప్రతీకమ్ । యత్ । వర్మీ । యాతి ।
సమదామితి స-మదామ్ । ఉపస్థ ఇత్యుప-స్థే । అనావిద్ధయేత్యనా-

విక్షరయా । తనువా । జయ । త్వమ్ । సః । త్వా । వర్మణః । మహిమా । పిపర్తు । ధన్వనా । గాః । ధన్వనా । ఆజిమ్ । జయేమ । ధన్వనా । తీవ్రాః । సమద ఇతి స-మదః । జయేమ । ధనుః । శత్రోః । అపకామ మిత్యప-కామమ్ । కృణోతి । ధన్వనా । సర్వాః । ప్రదిశ ఇతి ప్ర - దిశః । జయేమ । వక్ష్యన్తి । ఇవ । ఇత్ । ఏతి । గనీగన్తి । కర్ణమ్ । ప్రియమ్ । సఖాయమ్ । పరిషస్వజానేతి పరి-సస్వజానా । యోషా । ఇవ । శిఙ్క్తే । వితతేతి వి-తతా । అధీతి । ధన్వన్ ॥ ౨౭ ॥

జ్యా । ఇయమ్ । సమనా । పారయన్తీ । తే ఇతి । ఆచరన్తీ ఇత్యా-చరన్తీ । సమనా । ఇవ । యోషా । మాతా । ఇవ । పుత్రమ్ । బిభృతామ్ । ఉపస్థ ఇత్యుప-స్థే । అపేతి । శత్రూన్ । విధ్యతామ్ । సంవిదానె ఇతి సం - విదానె । ఆర్త్నీ ఇతి । ఇమె ఇతి । విష్ఫురన్తీ ఇతి వి-స్ఫురన్తీ । అమిత్రాన్ । బహ్వీనామ్ । పితా । బహుః । అస్య । పుత్రః । చిశ్చా । కృణోతి । సమనా । అవగత్యేత్యవ-గత్య । ఇషుధిరితీషు-ధిః । సఙ్కాః । పృతనాః । చ । సర్వాః । పృష్ఠే । నినద్ధ ఇతి ని-నద్ధః । జయతి । ప్రసూత ఇతి ప్ర-సూతః । రథే । తిష్ఠన్ । నయతి । వాజినః । పురః । యత్రయత్రేతి యత్ర - యత్ర । కామయతే । సుషారథిరితి సు-సారథిః । అభీశూనామ్ । మహిమానమ్ ॥ ౨౮ ॥

పనాయత । మనః । పశ్చాత్ । అన్వితి । యచ్ఛన్తి । రశ్మయః । తీవ్రాన్ । ఘోషాన్ । కృణ్వతే । వృషపాణయ ఇతి వృష-పాణయః । అశ్వాః । రథేభిః । సహ । వాజయన్తః । అవక్రామన్త ఇత్యవ-

క్రామన్తః । ప్రపదైరితి ప్ర-పదైః । అమిత్రాన్ । క్షిణన్తి । శత్రూన్ ।
అనపవ్యయన్త ఇత్యనప-వ్యయన్తః । రథవాహనమితి రథ-వాహ-
నమ్ । హవిః । అస్య । నామ । యత్ర । ఆయుధమ్ । నిహితమితి ని-
హితమ్ । అస్య । వర్మ । తత్ర । రథమ్ । ఉపేతి । శగ్మమ్ । సదేమ । విశ్వా-
హేతి విశ్వా-అహా । వయమ్ । సుమనస్యమానా ఇతి సు-మనస్యమా-
నాః । స్వాదుషగ్ంసద ఇతి స్వాదు-సగ్ంసదః । పితరః । వయోధా ఇతి
వయః-ధాః । కృచ్ఛ్రేశ్రిత ఇతి కృచ్ఛ్రే-శ్రితః । శక్తీవన్త ఇతి శక్తి-
వన్తః । గభీరాః । చిత్రసేనా ఇతి చిత్ర-సేనాః । ఇషుబలా ఇతీషు-
బలాః । అమృధ్రాః । సతోవీరా ఇతి సతః-వీరాః । ఉరవః । వ్రాతసా-
హా ఇతి వ్రాత-సాహాః । బ్రాహ్మణాసః ॥ ౨౯ ॥

పితరః । సోమ్యాసః । శివే ఇతి । నః । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-
పృథివీ । అనేహసా । పూషా । నః । పాతు । దురితాదితి దుః-ఇతాత్ ।
ఋతావృధ ఇత్యృత-వృధః । రక్ష । మాకిః । నః । అఘశగ్ంస ఇత్యఘ-
శగ్ంసః । ఈశత । సుపర్ణమితి సు-పర్ణమ్ । వస్తే । మృగః । అస్యాః ।
దన్తః । గోభిః । సన్నద్ధేతి సం-నద్ధా । పతతి । ప్రసూతేతి ప్ర-సూతా ।
యత్ర । నరః । సమితి । చ । వీతి । చ । ద్రవన్తి । తత్ర । అస్మభ్యమిత్యస్మ-
భ్యమ్ । ఇషవః । శర్మ । యగ్ంసన్న్ । ఋజీతే । పరీతి । వృఙ్గ్ధి । నః ।
అశ్మా । భవతు । నః । తనూః । సోమః । అధీతి । బ్రవీతు । నః । అదితిః ॥ ౩౦ ॥

శర్మ । యచ్ఛతు । ఏతి । జఙ్ఘన్తి । సాను । ఏషామ్ । జఘ-
నాన్ । ఉపేతి । జిఘ్నతే । అశ్వాజనీత్యశ్వ-అజని । ప్రచేతస ఇతి ప్ర-

ప్రశస్తః । అశ్వాన్ । సమత్స్వితి సమత్-సు । చోదయ । అహిః । ఇవ ।
భోగైః । పరీతి । ఏతి । బాహుమ్ । జ్యాయాః । హేతిమ్ । పరిబాధమాన
ఇతి పరి-బాధమానః । హస్తఘ్న ఇతి హస్త-ఘ్నః । విశ్వా । వయు-
నాని । విద్వాన్ । పుమాన్ । పుమాగ్ంసమ్ । పరీతి । పాతు । విశ్వతః ।
వనస్పతే । వీడ్వఙ్గ ఇతి వీడు-అఙ్గః । హి । భూయాః । అస్మత్సఖేత్యస్మత్-
సఖా । ప్రతరణ ఇతి ప్ర-తరణః । సువీర ఇతి సు-వీరః । గోభిః ।
సన్నద్ధ ఇతి సం-నద్ధః । అసి । వీడయస్వ । ఆస్థాతేత్యా-స్థాతా । తే ।
జయతు । జేత్వాని । దివః । పృథివ్యాః । పరీతి ॥ ౩౧ ॥

ఓజః । ఉద్భృతమిత్యుత్-భృతమ్ । వనస్పతిభ్య ఇతి వన-
స్పతి-భ్యః । పరీతి । ఆభృతమిత్యా-భృతమ్ । సహః । అపామ్ । ఓజ్మా-
నమ్ । పరీతి । గోభిః । ఆవృతమిత్యా-వృతమ్ । ఇన్ద్రస్య । వజ్రమ్ ।
హవిషా । రథమ్ । యజ । ఇన్ద్రస్య । వజ్రః । మరుతామ్ । అనీకమ్ । మి-
త్రస్య । గర్భః । వరుణస్య । నాభిః । సః । ఇమామ్ । నః । హవ్యదాతిమితి
హవ్య-దాతిమ్ । జుషాణః । దేవ । రథ । ప్రతీతి । హవ్యా । గృభాయ ।
ఉపేతి । శ్వాసయ । పృథివీమ్ । ఉత । ద్యామ్ । పురుత్రేతి పురు-త్రా ।
తే । మనుతామ్ । విష్ఠితమితి వి-స్థితమ్ । జగత్ । సః । దున్దుభే । సజూరితి
స-జూః । ఇన్ద్రేణ । దేవైః । దూరాత్ ॥ ౩౨ ॥

దవీయః । అపేతి । సేధ । శత్రూన్ । ఏతి । క్రన్దయ । బలమ్ ।
ఓజః । నః । ఏతి । ధాః । నిరితి । స్తనిహి । దురితేతి దుః-ఇతా । బాధమానః ।
అపేతి । ప్రోథ । దున్దుభే । దుచ్ఛునాన్ । ఇతః । ఇన్ద్రస్య । ముష్టిః ।

అసి । నీడయస్వ । ఏతి । అమూః । అజ । ప్రత్యావర్తయేతి ప్రతి - ఆవ-
ర్తయ । ఇమాః । కేతుమదితి కేతు-మత్ । దున్దుభిః । వావదీతి । సమితి ।
అశ్వపర్ణా ఇత్యశ్వ-పర్ణాః । చరన్తి । నః । నరః । అస్మాకమ్ । ఇన్ద్ర ।
రథినః । జయన్తు ॥ 33 ॥

ధన్వన్నహిమానం బ్రాహ్మణాసో ఉదితిః పృథివ్యాః పరిదూ-
రాదేకచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౭ ॥

యత్ । అక్రన్దః । ప్రథమమ్ । జాయమానః । ఉద్యన్నిత్యుత్-
యన్ । సముద్రాత్ । ఉత । వా । పురీషాత్ । శ్యేనస్య । పక్షా । హరి-
ణస్య । బాహూ ఇతి । ఉపస్తుత్యమిత్యుప - స్తుత్యమ్ । మహి ।
జాతమ్ । తే । అర్వన్ । యమేన । దత్తమ్ । త్రితః । ఏనమ్ । ఆయునక్ ।
ఇన్ద్రః । ఏనమ్ । ప్రథమః । అధీతి । అతిష్ఠత్ । గన్ధర్వః । అస్య । రశ-
నామ్ । అగృభ్ణాత్ । సూరాత్ । అశ్వమ్ । వసవః । నిరితి । అతష్ట । అసి ।
యమః । అసి । ఆదిత్యః । అర్వన్ । అసి । త్రితః । గుహ్యేన । వ్రతేన ।
అసి । సోమేన । సమయా । విపృక్త ఇతి వి-పృక్తః ॥ 34 ॥

ఆహుః । తే । త్రీణి । దివి । బన్ధనాని । త్రీణి । తే । ఆహుః । దివి ।
బన్ధనాని । త్రీణి । అప్స్విత్యప్-సు । త్రీణి । అన్తః । సముద్రే । ఉత ।
ఇవ । మే । వరుణః । ఛన్త్సి । అర్వన్ । యత్ర । తే । ఆహుః । పరమమ్ ।
జనిత్రమ్ । ఇమా । తే । వాజిన్ । అవమార్జనానీత్యవ-మార్జ-
నాని । ఇమా । శఫానామ్ । సనితుః । నిధానేతి ని-ధానా । అత్ర । తే ।
భద్రాః । రశనాః । అపశ్యమ్ । ఋతస్య । యాః । అభిరక్షన్తీత్యభి-

రక్షన్తి । గోపా ఇతి గో-పాః । ఆత్మానమ్ । తే । మనసా । ఆరాత్ । అజానామ్ । అవః । దివా ॥ ౩౫ ॥

పతయన్తమ్ । పతఙ్గమ్ । శిరః । అపశ్యమ్ । పథిభిరితి పథి-భిః । సుగేభిరితి సు-గేభిః । అరేణుభిరిత్యరేణు-భిః । జేహమానమ్ । పతత్రి । అత్ర । తే । రూపమ్ । ఉత్తమమిత్యుత్-తమమ్ । అపశ్యమ్ । జిగీషమాణమ్ । ఇషః । ఆ । పదే । గోః । యదా । తే । మర్తః । అన్వితి । భోగమ్ । ఆనట్ । ఆత్ । ఇత్ । గ్రసిష్ఠః । ఓషధీః । అజీగః । అన్వితి । త్వా । రథః । అన్వితి । మర్యః । అర్వన్న్ । అన్వితి । గావః । అన్వితి । భగః । కనీనామ్ । అన్వితి । వ్రాతాసః । తవ । సఖ్యమ్ । ఈయుః । అన్వితి । దేవాః । మమిరే । వీర్యమ్ ॥ ౩౬ ॥

తే । హిరణ్యశృఙ్గ ఇతి హిరణ్య-శృఙ్గః । అయః । అస్య । పాదాః । మనోజవా ఇతి మనః-జవాః । అవరః । ఇన్ద్రః । ఆసీత్ । దేవాః । ఇత్ । అస్య । హవిరద్యమితి హవిః-అద్యమ్ । ఆయన్న్ । యః । అర్వన్తమ్ । ప్రథమః । అధ్యతిష్ఠదిత్యధి - అతిష్ఠత్ । ఈర్మాన్తాస ఇతీర్మ-అన్తాసః । సిలికమధ్యమాస ఇతి సిలిక-మధ్యమాసః । సమితి । శూరణాసః । దివ్యాసః । అత్యాః । హంసాః । ఇవ । శ్రేణిశ ఇతి శ్రేణి-శః । యతన్తే । యత్ । ఆక్షిషుః । దివ్యమ్ । అజ్మమ్ । అశ్వాః । తవ । శరీరమ్ । పతయిష్ణు । అర్వన్న్ । తవ । చిత్తమ్ । వాతః । ఇవ । ధ్రజీమాన్ । తవ । శృఙ్గాణి । విష్ఠితేతి వి-స్థితా । పురుత్రేతి పురు - త్రా । అరణ్యేషు । జర్భురాణా । చరన్తి । ఉప ॥ ౩౭ ॥

ప్రేతి । అగాత్ । శసనమ్ । వాజీ । అర్వా । దేవద్రీచేతి దేవ-
ద్రీచా । మనసా । దీధ్యానః । అజః । పురః । నీయతే । నాభిః । అస్య ।
అన్వితి । పశ్చాత్ । కవయః । యన్తి । రేభాః । ఉప । ప్రేతి । అగాత్ ।
పరమమ్ । యత్ । సధస్థమితి సధ-స్థమ్ । అర్వాన్ । అచ్ఛ । పితరమ్ ।
మాతరమ్ । చ । అద్య । దేవాన్ । జుష్టతమ ఇతి జుష్ట-తమః । హి ।
గమ్యాః । అథ । ఏతి । శాస్తే । దాశుషే । వార్యాణి ॥ ౩౮ ॥

విపృక్తో దివా నీయమానముపైకాన్న చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౭ ॥

మా । నః । మిత్రః । వరుణః । అర్యమా । ఆయుః । ఇన్ద్రః ।
ఋభుక్షా ఇత్యృభు-క్షాః । మరుతః । పరీతి । ఖ్యన్ । యత్ । వాజినః ।
దేవజాతస్యేతి దేవ-జాతస్య । సప్తేః । ప్రవక్ష్యామ ఇతి ప్ర-వక్ష్యా-
మః । విదథే । వీర్యాణి । యత్ । నిర్ణిజేతి నిః-నిజా । రేక్ణసా ।
ప్రావృతస్య । రాతిమ్ । గృభీతామ్ । ముఖతః । నయన్తి । సుప్రాఙితి సు-
ప్రాఙ్ । అజః । మేమ్యత్ । విశ్వరూప ఇతి విశ్వ-రూపః । ఇన్ద్రాపూష్ణో-
రితీన్ద్ర-పూష్ణోః । ప్రియమ్ । అపీతి । ఏతి । పాథః । ఏషః । ఛాగః । పురః ।
అశ్వేన । వాజినా । పూష్ణః । భాగః । నీయతే । విశ్వదేవ్య ఇతి విశ్వ-
దేవ్యః । అభిప్రియమిత్యభి-ప్రియమ్ । యత్ । పురోడాశమ్ । అర్వతా ।
త్వష్టా । ఇత్ ॥ ౩౯ ॥ ఏనమ్ । సౌశ్రవసాయ । జిన్వతి । యత్ । హవిష్యమ్ ।
ఋతుశ ఇత్యృతు-శః । దేవయానమితి దేవ-యానమ్ । త్రిః । మాను-
షాః । పరీతి । అశ్వమ్ । నయన్తి । అత్ర । పూష్ణః । ప్రథమః । భాగః । ఏతి । య-
జ్ఞమ్ । దేవేభ్యః । ప్రతివేదయన్నితి ప్రతి-వేదయన్ । అజః । హోతా ।

అధ్వర్యుః । ఆవయా ఇత్యా-వయాః । అగ్నిమిన్ధ ఇత్యగ్నిం-ఇన్ధః ।
గ్రావగ్రాభ ఇతి గ్రావ-గ్రాభః । ఉత । శꣳస్తా । సువిప్ర ఇతి సు-
విప్రః । తేన । యజ్ఞేన । స్వరఙ్కృతేనేతి సు-అరఙ్కృతేన । స్విష్టేనేతి
సు-ఇష్టేన । వక్షణాః । ఏతి । పృణధ్వమ్ । యూపవ్రస్కా ఇతి యూప-
వ్రస్కాః । ఉత । యే । యూపవాహా ఇతి యూప-వాహాః । చషాలమ్ ।
యే । అశ్వయూపాయేత్యశ్వ-యూపాయ । తక్షతి । యే । చ । అర్వ-
తే । పచనమ్ । సంభరన్తీతి సం-భరన్తి । ఉతో ఇతి ॥ ౪౦ ॥
తేషామ్ । అభిగూర్తిరిత్యభి-గూర్తిః । నః । ఇన్వతు । ఉప ।
ప్రేతి । అగాత్ । సుమదితి సు-మత్ । మే । అధాయి । మన్మ । దేవా-
నామ్ । ఆశాః । ఉపేతి । వీతపృష్ఠ ఇతి వీత-పృష్ఠః । అన్వితి । ఏనమ్ ।
విప్రాః । ఋషయః । మదన్తి । దేవానామ్ । పుష్టే । చకృమ । సుబన్ధు-
మితి సు-బన్ధుమ్ । యత్ । వాజినః । దామ । సందానమితి సం-దానమ్ ।
అర్వతః । యా । శీర్షణ్యా । రశనా । రజ్జుః । అస్య । యత్ । వా । ఘ ।
అస్య । ప్రభృతమితి ప్ర-భృతమ్ । ఆస్యే । తృణమ్ । సర్వా । తా । తే ।
అపీతి । దేవేషు । అస్తు । యత్ । అశ్వస్య । క్రవిషః ॥ ౪౧ ॥
మక్షికా । ఆశ । యత్ । వా । స్వరౌ । స్వధితావితి స్వ-ధితౌ ।
రిప్తమ్ । అస్తి । యత్ । హస్తయోః । శమితుః । యత్ । నఖేషు । సర్వా ।
తా । తే । అపీతి । దేవేషు । అస్తు । యత్ । ఊవధ్యమ్ । ఉదరస్య । అప-
వాతీత్యప-వాతి । యః । ఆమస్య । క్రవిషః । గన్ధః । అస్తి । సుకృతేతి
సు-కృతా । తత్ । శమితారః । కృణ్వన్తు । ఉత । మేధమ్ । శృతపాక-

మితి శృత-పాకమ్ । ప్రచన్తు । యత్ । తే । గాత్రాత్ । అగ్నినా । ప్రచ్య-
మానాత్ । అభీతి । శూలమ్ । నిహతస్యేతి ని-హతస్య । అవధావ-
తీత్యవ-ధావతి । మా । తత్ । భూమ్యామ్ । అతి । శిశ్రిషత్ । మా । తృణేషు ।
దేవేభ్యః । తత్ । ఉశద్భ్య ఇత్యుశత్-భ్యః । రాతమ్ । అస్తు ॥౪౨॥

ఇషుతోక్రివిష శ్రిషత్సప్త చ ॥ ౮ ॥

యే । వాజినమ్ । పరిపశ్యన్తీతి పరి-పశ్యన్తి । పక్వమ్ । యే ।
ఈమ్ । ఆహుః । సురభిః । నిః । ఇతి । హర । ఇతి । యే । చ । అర్వతః । మాగ్ంస-
భిక్షామితి మాగ్ంస-భిక్షామ్ । ఉపాసత ఇత్యుప-ఆసతే । ఉతో ఇతి ।
తేషామ్ । అభిగూర్తిరిత్యభి-గూర్తిః । నః । ఇన్వతు । యత్ ।
నీక్షణమ్ । మాగ్ంస్పచన్యాః । ఉఖాయాః । యా । పాత్రాణి । యూష్ణః ।
ఆసేచనానీత్యా-సేచనాని । ఊష్మణ్యా । అపిధానేత్యపి-ధానా ।
చరూణామ్ । అఙ్కాః । సూనాః । పరి । ఇతి । భూషన్తి । అశ్వమ్ । నిక్రమణ-
మితి ని-క్రమణమ్ । నిషదనమితి ని-సదనమ్ । వివర్తనమితి వి-వర్త-
నమ్ । యత్ । చ । పడ్బీశమ్ । అర్వతః । యత్ । చ । పపౌ । యత్ । చ । ఘా-
సిమ్ ॥౪౩॥ జఘాస । సర్వా । తా । తే । అపీతి । దేవేషు । అస్తు । మా । త్వా ।
అగ్నిః । ధ్వనయిత్ । ధూమగన్ధిరితి ధూమ-గన్ధిః । మా । ఉఖా ।
భ్రాజన్తీ । అభీతి । విక్త । జఘ్రిః । ఇష్టమ్ । వీతమ్ । అభిగూర్తమిత్య-
భి-గూర్తమ్ । వషట్కృతమితి వషట్-కృతమ్ । తమ్ । దేవాసః । ప్రతీతి ।
గృభ్ణన్తి । అశ్వమ్ । యత్ । అశ్వాయ । వాసః । ఉపస్తృణన్తి ...
స్తృణన్తి । అధీవాసమిత్యధి-వాసమ్ । యా । హిరణ్యా...

సందానమితి సం-దానమ్ । అర్వన్తమ్ । పడ్బీశమ్ । ప్రియా । దేవేషు ।
ఏతి । యామయన్తి । యత్ । తే । సాదే । మహసా । శూకృ-
తస్యేతి శూ-కృతస్య । పార్ష్ణియా । వా । కశయా ॥ ౪౪ ॥
వా । తుతోద । స్రుచా । ఇవ । తా । హవిషః । అధ్వరేషు ।
సర్వా । తా । తే । బ్రహ్మణా । సూదయామి । చతుస్త్రింశదితి చతుః-
త్రింశత్ । వాజినః । దేవబన్ధోరితి దేవ-బన్ధోః । వఙ్క్రీః । అశ్వస్య ।
స్వధితిరితి స్వ-ధితిః । సమితి । ఏతి । అచ్ఛిద్రా । గాత్రా । వయునా ।
కృణోత । పరుష్పరురితి పరుః-పరుః । అనుఘుష్యేత్యను-ఘుష్య ।
వీతి । శస్త । ఏకః । త్వష్టుః । అశ్వస్య । విశస్తేతి వి-శస్తా । ద్వా । యన్తారా ।
భవతః । తథా । ఋతుః । యా । తే । గాత్రాణామ్ । ఋతుథే-
త్యృతు-థా । కృణోమి । తాతేతి తా-తా । పిణ్డానామ్ ।
ప్రేతి । జుహోమి । అగ్నౌ । మా । త్వా । తపత్ ॥ ౪౫ ॥
ప్రియః । ఆత్మా । అపియన్తమిత్యపి-యన్తమ్ । మా । స్వధితిరితి
స్వ-ధితిః । తనువః । ఏతి । తిష్ఠిపత్ । తే । మా । తే । గృధ్నుః । అవిశస్తేత్యవి-
శస్తా । అతిహాయేత్యతి-హాయ । ఛిద్రా । గాత్రాణి । అసినా । మిథు ।
కః । న । వై । ఉ । ఏతత్ । మ్రియసే । న । రిష్యసి । దేవాన్ । ఇత్ । ఏషి ।
పథిభిరితి పథి-భిః । సుగేభిరితి సు-గేభిః । హరీ ఇతి । తే । యుఞ్జా ।
పృషతీ ఇతి । అభూతామ్ । ఉపేతి । అస్థాత్ । వాజీ । ధురి । రాసభస్య ।
సుగవ్యమితి సు-గవ్యమ్ । నః । వాజీ । స్వశ్వియమితి సు-అశ్వియమ్ ।
పుంసః । పుత్రాన్ । ఉత । విశ్వాపుషమితి విశ్వ-పుషమ్ । రయిమ్ ।

అనాగాస్త్వ మిత్య నాగాః-త్వమ్ । నః।అదితిః।కృణోతు । క్షత్రమ్ ।
నః।అశ్వః । వనతామ్ । హవిష్మాన్ ॥ ౪౬ ॥

ఘాసిం కశయా తపస్త్రియిం నవ చ ॥ ౯ ॥

అశ్మన్నయ ఇమో దేనమ్మాశుః ప్రాచీం జీమూతస్య యద -
క్రన్దో మా నో మిత్రో వె న్వాజినం నవ ॥౯॥

అశ్మన్నన్నాయుజం ప్రాచీమస్తు శర్మ యచ్ఛతు తేషామభిగూ-
ర్తి షట్చత్వారిగ్ంశత్ ॥ ౪౬ ॥

చతుర్థకాణ్డే షష్ఠప్రశ్నస్సమాప్తః.

హరిః ఓమ్ ॥

శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు.

—*(చతుర్థ—కాణ్డే సప్తమప్రశ్న ప్రారమ్భః.)*—

హరిః ఓమ్ ॥ అగ్నావిష్ణూ ఇత్యగ్నా-విష్ణూ । సజోషసేతి స-జోషసా । ఇమాః । వర్ధన్తు । వామ్ । గిరః । ద్యుమ్నైః । వాజేభిః । ఏతి । గతమ్ । వాజః । చ । మే । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవః । చ । మే । ప్రయతిరితి ప్ర-యతిః । చ । మే । ప్రసితిరితి ప్ర-సితిః । చ । మే । ధీతిః । చ । మే । క్రతుః । చ । మే । స్వరః । చ । మే । శ్లోకః । చ । మే । శ్రావః । చ । మే । శ్రుతిః । చ । మే । జ్యోతిః । చ । మే । సువః । చ । మే । ప్రాణ ఇతి ప్ర - అనః । చ । మే । అపాన ఇత్యప - అనః ॥ ౧ ॥

చ । మే । వ్యాన ఇతి వి-అనః । చ । మే । అసుః । చ । మే । చిత్తమ్ । చ । మే । ఆధీతమిత్యా-ధీతమ్ । చ । మే । వాక్ । చ । మే । మనః । చ । మే । చక్షుః । చ । మే । శ్రోత్రమ్ । చ । మే । దక్షః । చ । మే । బలమ్ । చ । మే । ఓజః । చ । మే । సహః । చ । మే । ఆయుః । చ । మే । జరా । చ । మే । ఆత్మా । చ । మే । తనూః । చ । మే । శర్మ । చ । మే । వర్మ । చ । మే । అఙ్గాని । చ । మే । అస్థాని । చ । మే । పరూꣳషి । చ । మే । శరీరాణి । చ । మే ॥ ౨ ॥

అపాన స్తనూశ్చమే ఽష్టాదశ చ ॥ ౧ ॥

జ్యైష్ఠ్యమ్ । చ । మే । ఆధిపత్య మిత్యాధి-పత్యమ్ । చ । మే । మన్యుః । చ । మే । భామః । చ । మే । అమః । చ । మే । అమ్భః । చ । మే । జేమా । చ । మే । మహిమా । చ । మే । వరిమా । చ । మే । ప్రథిమా । చ ।

మే। వర్ష్మా । చ।మే । ద్రాఘుయా।చ।మే। వృద్ధమ్। చ।మే । వృద్ధిః ।
చ।మే । సత్యమ్।చ।మే । శ్రద్ధేతి శ్రత్-ధా। చ।మే । జగత్ ।చ ॥ ౩ ॥
మే । ధనమ్ । చ।మే । వశః । చ । మే । త్విషిః । చ।మే।క్రీడా।చ ।
మే।మోదః । చ।మే । జాతమ్। చ।మే । జనిష్యమాణమ్ । చ।మే ।
సూక్తమితి సు-ఉక్తమ్ । చ।మే। సుకృతమితి సు-కృతమ్ । చ।మే ।
విత్తమ్।చ।మే । వేద్యమ్।చ । మే । భూతమ్।చ।మే । భవిష్యత్ ।చ ।
మే । సుగమితి సు-గమ్ । చ।మే । సుపథమితి సు-పథమ్ । చ।మే ।
ఋద్ధమ్। చ।మే । ఋద్ధిః।చ।మే । క్లృప్తమ్।చ।మే। క్లృప్తిః।చ।మే ।
మతిః।చ।మే । సుమతిరితి సు-మతిః । చ।మే ॥ ౪ ॥

జగచ్ఛర్ధి శ్చతుర్దశ చ ॥ ౨ ॥

శమ్।చ।మే । మయః।చ।మే । ప్రియమ్ । చ।మే। అనుకామః-
ఇత్యను-కామః । చ।మే।కామః । చ।మే। సౌమనసః। చ।మే।భద్రమ్ ।
చ।మే। శ్రేయః । చ।మే । వస్యః।చ।మే । యశః । చ।మే । భగః ।
చ । మే । ద్రవిణమ్ । చ । మే । యన్తా । చ । మే । ధర్తా । చ ।
మే । క్షేమః । చ । మే । ధృతిః । చ । మే । విశ్వమ్ । చ ॥ ౫ ॥
మే । మహః । చ । మే । సంవిదితి సం - విత్ । చ।మే । జ్ఞాత్రమ్ ।
చ।మే । సూః।చ।మే । ప్రసూరితి ప్ర-సూః । చ।మే । సీరమ్।చ।మే।
లయః । చ।మే। ఋతమ్।చ।మే । అమృతమ్ ।చ।మే । అయక్ష్మమ్ ।
చ।మే । అనామయత్ । చ।మే । జీవాతుః । చ।మే । దీర్ఘాయుత్వమితి
దీర్ఘాయు-త్వమ్ । చ।మే । అనమిత్రమ్ । చ।మే।అభయమ్ । చ।మే ।

సుగమితి సు-గమ్ । చ।మే । శయనమ్ । చ।మే।సూషేతి సు-ఉషా ।
చ।మే । సుదినమితి సు-దినమ్ । చ।మే ॥ ౬ ॥

విశ్వంచ శయనమ్మష్టౌ చ ॥ 3 ॥

ఊర్క్ । చ।మే । సూనృతా । చ।మే।పయః । చ।మే।రసః ।
చ।మే । ఘృతమ్ । చ।మే । మధు।చ।మే । సగ్ధిః।చ।మే । సపీతిరితి స-
పీతిః।చ।మే । కృషిః।చ।మే । వృష్టిః।చ।మే। జైత్రమ్।చ।మే । ఔద్భి-
ద్యమిత్యౌత్-భిద్యమ్ । చ।మే । రయిః । చ।మే। రాయః । చ।మే ।
పుష్టమ్ । చ । మే । పుష్టిః । చ । మే । విభ్వితి వి-భు । చ ॥ ౭ ॥
మే । ప్రభ్వితి ప్ర-భు । చ । మే । బహు।చ।మే । భూయః। చ।మే।
పూర్ణమ్ । చ।మే । పూర్ణతరమితి పూర్ణ-తరమ్ । చ। మే ।
అక్షితిః।చ।మే । కూయవాః। చ।మే । అన్నమ్ । చ।మే । అక్షుత్ ।చ।
మే । వ్రీహయః।చ।మే । యవాః।చ।మే । మాషాః।చ।మే । తిలాః ।
చ।మే । ముద్గాః। చ।మే । ఖల్వాః । చ।మే । గోధూమాః । చ।మే ।
మసురాః । చ।మే।ప్రియఙ్గవః । చ।మే।అణవః । చ।మే।శ్యామాకాః ।
చ।మే । నీవారాః।చ।మే॥ ౮ ॥ విభు చ మసురా శ్చతుర్దశ చ ॥ ౪ ॥

అశ్మా।చ।మే । మృత్తికా।చ।మే । గిరయః।చ।మే । పర్వతాః ।
చ।మే । సికతాః।చ।మే । వనస్పతయః । చ।మే । హిరణ్యమ్।చ।మే ।
అయః।చ।మే । సీసమ్।చ।మే । త్రపు । చ।మే । శ్యామమ్ । చ।మే ।
లోహమ్ । చ।మే । అగ్నిః।చ।మే । ఆపః చ।మే । వీరుధః।చ।మే ।
ఓషధయః।చ।మే । కృష్టపచ్యమితి కృష్ట - పచ్యమ్ । చ ॥ ౯ ॥

మే । అకృష్టపచ్య మిత్యకృష్ట - పచ్యమ్ । చ । మే । గ్రామ్యాః ।
చ । మే । పశవః । ఆరణ్యాః । చ । యజ్ఞేన । కల్పన్తామ్ । విత్తమ్ । చ । మే ।
విత్తిః । చ । మే । భూతమ్ । చ । మే । భూతిః । చ । మే । వసు । చ । మే । వసతిః ।
చ । మే । కర్మ । చ । మే । శక్తిః । చ । మే । అర్థః । చ । మే । ఏమః । చ । మే ।
ఇతిః । చ । మే । గతిః । చ । మే ॥ ౧౦ ॥

కృష్టపచ్యం చాష్టాచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౫ ॥

అగ్నిః । చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే । సోమః । చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే ।
సవితా । చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే । సరస్వతీ । చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే ।
పూషా । చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే । బృహస్పతిః । చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే ।
మిత్రః । చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే । వరుణః । చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే । త్వష్టా ।
చ ॥ ౧౧ ॥ మే । ఇన్ద్రః । చ । మే । ధాతా । చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే । విష్ణుః ।
చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే । అశ్వినా । చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే । మరుతః ।
చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే । విశ్వే । చ । మే । దేవాః । ఇన్ద్రః । చ । మే । పృథివీ ।
చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే । అన్తరిక్షమ్ । చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే । ద్యౌః ।
చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే । దిశః । చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే । మూర్ధా ।
చ । మే । ఇన్ద్రః । చ । మే । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । చ । మే । ఇన్ద్రః ।
చ । మే ॥ ౧౨ ॥ త్వష్టా చ ద్యౌశ్చ మ ఏకవిగ్ంశతిశ్చ ॥ ౬ ॥

అగ్ంశుః । చ । మే । రశ్మిః । చ । మే । అదాభ్యః । చ । మే । అధిపతి-
రిత్యధి-పతిః । చ । మే । ఉపాగ్ంశురిత్యు ప-అగ్ంశుః । చ । మే । అన్త-
ర్యామ ఇత్యన్తః - యామః । చ । మే । ఐన్ద్రవాయవ ఇత్యై న్ద్ర -

వాయవః । చ । మే । మైత్రావరుణ ఇతి మైత్రా-వరుణః । చ । మే ।
ఆశ్వినః । చ । మే । ప్రతిప్రస్థాన ఇతి ప్రతి-ప్రస్థానః । చ । మే । శుక్రః ।
చ । మే । మన్థీ । చ । మే । ఆగ్రయణః । చ । మే । వైశ్వదేవ
ఇతి వైశ్వ-దేవః । చ । మే । ధ్రువః । చ । మే । వైశ్వానరః ।
చ । మే । ఋతుగ్రహా ఇత్యృతు-గ్రహాః । చ ॥ ౧౩ ॥
మే । అతిగ్రాహ్యా ఇత్యతి-గ్రాహ్యాః । చ । మే । ఐన్ద్రాగ్న
ఇత్యైన్ద్ర-అగ్నః । చ । మే । వైశ్వదేవ ఇతి వైశ్వ-దేవః । చ । మే ।
మరుత్వతీయాః । చ । మే । మాహేన్ద్ర ఇతి మాహా-ఇన్ద్రః । చ । మే ।
ఆదిత్యః । చ । మే । సావిత్రః । చ । మే । సారస్వతః । చ । మే । పౌష్ణః । చ । మే ।
పాత్నీవత ఇతి పాత్నీ-వతః । చ । మే । హారియోజన ఇతి హారి-
యోజనః । చ । మే ॥ ౧౪ ॥ ఋతుగ్రహాశ్చ చతుస్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౭ ॥

ఇధ్మః । చ । మే । బర్హిః । చ । మే । వేదిః । చ । మే । ధిష్ణియాః ।
చ । మే । స్రుచః । చ । మే । చమసాః । చ । మే । గ్రావాణః । చ । మే । స్వరవః ।
చ । మే । ఉపరవా ఇత్యుప-రవాః । చ । మే । అధిషవణే ఇత్యధి-సవనే ।
చ । మే । ద్రోణకలశ ఇతి ద్రోణ-కలశః । చ । మే । వాయవ్యాని ।
చ । మే । పూతభృదితి పూత-భృత్ । చ । మే । ఆధవనీయ ఇత్యా-
ధవనీయః । చ । మే । ఆగ్నీధ్రమిత్యాగ్ని-ఇధ్రమ్ । చ । మే । హవిర్ధాన-
మితి హవిః-ధానమ్ । చ । మే । గృహాః । చ । మే । సదః । చ । మే । పురో-
డాశాః । చ । మే । పచతాః । చ । మే । అవభృథ ఇత్యవ-భృథః । చ । మే ।
స్వగాకార ఇతి స్వగా-కారః । చ । మే ॥ ౧౫ ॥ గృహాశ్చ షోడశ చ ॥ ౮ ॥

అగ్నిః।చ।మే। ఘర్మః।చ।మే। అర్కః।చ।మే। సూర్యః।
చ।మే। ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః। చ।మే। అశ్వమేధ ఇత్యశ్వ-మేధః।
చ।మే। పృథివీ।చ।మే। అదితిః।చ।మే। దితిః।చ।మే। ద్యౌః। చ।మే।
శక్వరీః। అఙ్గులయః। దిశః।చ।మే। యజ్ఞేన। కల్పన్తామ్। ఋక్।చ।
మే। సామ। చ।మే। స్తోమః।చ।మే। యజుః।చ।మే। దీక్షా।చ।మే।
తపః।చ।మే। ఋతుః।చ।మే। వ్రతమ్।చ।మే। అహోరాత్రయో-
రిత్యహః-రాత్రయోః। వృష్ట్యా। బృహద్రథన్తరే ఇతి బృహత్-
రథన్తరే। చ।మే।యజ్ఞేన। కల్పేతామ్ ॥౧౬॥ దీక్షాఽష్టాదశ చ ॥౯॥

గర్భాః। చ।మే। వత్సాః।చ।మే। త్ర్యవిరితి త్రి-అవిః। చ।
మే। త్ర్యవీతి త్రి-అవీ। చ।మే। దిత్యవాడితి దిత్య-వాట్। చ।మే।
దిత్యౌహీ।చ।మే। పఞ్చావిరితి పఞ్చ-అవిః।చ।మే। పఞ్చావీతి పఞ్చ-
అవీ।చ।మే। త్రివత్స ఇతి త్రి-వత్సః। చ।మే।త్రివత్సేతి త్రి-వత్సా।
చ।మే। తుర్యవాడితి తుర్య-వాట్। చ।మే।తుర్యౌహీ। చ।
మే।పష్ఠవాదితి పష్ఠ-వాత్। చ।మే।పష్ఠౌహీ। చ।మే। ఉక్షా।చ।మే।
వశా।చ।మే। ఋషభః।చ ॥ ౧౭ ॥ మే।వేహత్। చ।మే। అనడ్వాన్।
చ।మే। ధేనుః।చ।మే। ఆయుః।యజ్ఞేన। కల్పతామ్। ప్రాణ ఇతి ప్ర-
అనః। యజ్ఞేన। కల్పతామ్। అపాన ఇత్యప-అనః। యజ్ఞేన।కల్ప-
తామ్। వ్యాన ఇతి వి-అనః।యజ్ఞేన। కల్పతామ్।చక్షుః। యజ్ఞేన।
కల్పతామ్ ।శ్రోత్రమ్।యజ్ఞేన। కల్పతామ్।మనః। యజ్ఞేన। కల్ప-

త్రామ్ । వాక్ । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ । ఆత్మా । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ ।
యజ్ఞః । యజ్ఞేన । కల్పతామ్ ॥ ౧౮ ॥ ఋషభశ్చ చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౦ ॥

ఏకా । చ । మే । తిస్రః । చ । మే । పఞ్చ । చ । మే । సప్త । చ । మే ।
నవ । చ । మే । ఏకాదశ । చ । మే । త్రయోదశేతి త్రయః-దశ । చ । మే ।
పఞ్చదశేతి పఞ్చ-దశ । చ । మే । సప్తదశేతి సప్త-దశ । చ । మే । నవ-
దశేతి నవ-దశ । చ । మే । ఏకవిగ్ంశతి రిత్యేక - విగ్ంశతిః । చ । మే ।
త్రయోవిగ్ంశతి రితి త్రయః-విగ్ంశతిః । చ । మే । పఞ్చవిగ్ంశతిరితి
పఞ్చ-విగ్ంశతిః । చ । మే । సప్తవిగ్ంశతిరితి సప్త-విగ్ంశతిః । చ । మే ।
నవవిగ్ంశతిరితి నవ-విగ్ంశతిః । చ । మే । ఏకత్రిగ్ంశ దిత్యేక-త్రిగ్ం-
శత్ । చ । మే । త్రయస్త్రిగ్ంశదితి త్రయః-త్రిగ్ంశత్ । చ ॥ ౧౯ ॥
మే । చతస్రః । చ । మే । అష్టౌ । చ । మే । ద్వాదశ । చ । మే । షోడశ । చ । మే ।
విగ్ంశతిః । చ । మే । చతుర్విగ్ంశతిరితి చతుః - విగ్ంశతిః । చ । మే ।
అష్టావిగ్ంశతి రిత్యష్టా - విగ్ంశతిః । చ । మే । ద్వాత్రిగ్ంశత్ । చ । మే ।
షట్త్రిగ్ంశదితి షట్-త్రిగ్ంశత్ । చ । మే । చత్వారిగ్ంశత్ । చ । మే ।
చతుశ్చత్వారిగ్ంశదితి చతుః-చత్వారిగ్ంశత్ । చ । మే । అష్టాచత్వా-
రిగ్ంశదిత్యష్టా-చత్వారిగ్ంశత్ । చ । మే । వాజః । చ । ప్రసవ ఇతి ప్ర-
సవః । చ । అపిజ ఇత్యపి-జః । చ । క్రతుః । చ । సువః । చ । మూర్ధా । చ ।
వ్యశ్నియ ఇతి వి-అశ్నియః । చ । ఆన్త్యాయనః । చ । అన్త్యః । చ ।
భౌవనః । చ । భువనః । చ । అధిపతిరిత్యధి-పతిః । చ ॥ ౨౦ ॥

త్రయస్త్రిగ్ంశచ్చ వ్యశ్నియ ఏకాదశ చ ॥ ౧౧ ॥

వాజః । నః । సప్త । ప్రదిశ ఇతి ప్ర-దిశః । చతస్రః । వా । పరా-
వత ఇతి పరా-వతః । వాజః । నః । విశ్వైః । దేవైః । ధనసాతావితి ధన-
సాతౌ । ఇహ । అవతు । విశ్వే । అద్య । మరుతః । విశ్వే । ఊతీ । విశ్వే ।
భవన్తు । అగ్నయః । సమిద్ధా ఇతి సం-ఇద్ధాః । విశ్వే । నః । దేవాః ।
అవసా । ఎతి । గమన్తు । విశ్వమ్ । అస్తు । ద్రవిణమ్ । వాజః । అస్మే ఇతి ।
వాజస్య । ప్రసవమితి ప్ర-సవమ్ । దేవాః । రథైః । యాత । హిర-
ణ్యయైః । అగ్నిః । ఇన్ద్రః । బృహస్పతిః । మరుతః । సోమపీతయ ఇతి
సోమ-పీతయే । వాజే వాజ ఇతి వాజే-వాజే । అవత । వాజినః । నః ।
ధనేషు ॥ ౨౧ ॥ విప్రాః । అమృతాః । ఋతజ్ఞా ఇత్యృత-జ్ఞాః । అస్య ।
మధ్వః । పిబత । మాదయధ్వమ్ । తృప్తాః । యాత । పథిభిరితి పథి-భిః ।
దేవయానైరితి దేవ-యానైః । వాజః । పురస్తాత్ । ఉత । మధ్యతః ।
నః । వాజః । దేవాన్ । ఋతుభిరిత్యృతు-భిః । కల్పయాతి । వాజస్య ।
హి । ప్రసవ ఇతి ప్ర-సవః । నన్నమీతి । విశ్వాః । ఆశాః । వాజపతిరితి
వాజ-పతిః । భవేయమ్ । పయః । పృథివ్యామ్ । పయః । ఓషధీషు ।
పయః । దివి । అన్తరిక్షే । పయః । ధామ్ । పయస్వతీః । ప్రదిశ ఇతి ప్ర-
దిశః । సన్తు । మహ్యమ్ । సమితి । మా । సృజామి । పయసా । ఘృతేన ।
సమితి । మా । సృజామి । అపః ॥ ౨౨ ॥ ఓషధీభిరిత్యోషధి-భిః ।
సః । అహమ్ । వాజమ్ । సనేయమ్ । అగ్నే । నక్తోషాసా । సమనసేతి స-
మనసా । విరూపే ఇతి వి-రూపే । ధాపయేతే ఇతి । శిశుమ్ । ఏకమ్ ।
సమీచీ ఇతి । ద్యావా । క్షామ । రుక్మః । అన్తః । వీతి । భాతి । దేవాః ।

అగ్నిమ్ । ధారయన్న్ । ద్రవిణోదా ఇతి ద్రవిణః-దాః । సముద్రః ।
అసి । నభస్వాన్ । ఆర్ద్రదానురిత్యార్ద్ర-దానుః । శమ్భూరితి శం-
భూః । మయోభూరితి మయః-భూః । అభీతి । మా । వాహి । స్వాహా ।
మారుతః । అసి । మరుతామ్ । గణః । శమ్భూరితి శం-భూః । మయో-
భూరితి మయః-భూః । అభీతి । మా । వాహి । స్వాహా । అవస్యుః । అసి ।
దువస్వాన్ । శమ్భూరితి శం-భూః । మయోభూరితి మయః - భూః ।
అభీతి । మా । వాహి । స్వాహా ॥ ౬౩ ॥

ధనెష్వాపోదువస్వాఀశ్ఛమ్భూర్మయో భూరభిమా ద్వే చ॥౧౨॥

అగ్నిమ్ । యునజ్మి । శవసా । ఘృతేన । దివ్యమ్ । సుపర్ణమితి
సు-పర్ణమ్ । వయసా । బృహన్తమ్ । తేన । వయమ్ । పతేమ । బ్రధ్న-
స్య । విష్టపమ్ । సువః । రుహాణాః । అధీతి । నాకే । ఉత్తమ ఇత్యుత్ -
తమే । ఇమౌ । తే । పక్షౌ । అజరౌ । పతత్రిణః । యాభ్యామ్ । రక్షాగ్ంసి ।
అపహాగ్ంసీత్యప-హాగ్ంసి । అగ్నే । తాభ్యామ్ । పతేమ । సుకృతామితి
సు-కృతామ్ । ఉ । లోకమ్ । యత్ర । ఋషయః । ప్రథమజా ఇతి ప్ర-
థమ-జాః । యే । పురాణాః । చిత్ । అసి । సముద్రయోనిరితి సముద్ర -
యోనిః । ఇన్దుః । దక్షః । శ్యేనః । ఋతావేత్యృత-వా । హిరణ్యపక్ష
ఇతి హిరణ్య-పక్షః । శకునః । భురణ్యుః । మహాన్ । సధస్థ ఇతి సధ-
స్థే । ధ్రువః ॥ ౬౪ ॥ ఏతి । నిషత్త ఇతి ని-సత్తః । నమః । తే । అస్తు ।
మా । మా । హిగ్ంసీః । విశ్వస్య । మూర్ధన్న్ । అధీతి । తిష్ఠసి ।
శ్రితః । సముద్రే । తే । హృదయమ్ । అన్తః । ఆయుః । ద్యావాపృథివీ

ఇతి ద్యావా - పృథివీ । భువనేషు । అర్పితే ఇతి । ఉద్నః । దత్త ।
ఉదధిమిత్యుద - ధిమ్ । భిన్త । దివః । పర్జన్యాత్ । అన్తరిక్షాత్ ।
పృథివ్యాః।తతః । నః।వృష్ట్యా । అవత।దివః।మూర్ధా।అసి । పృథివ్యాః ।
నాభిః । ఊర్క్।అపామ్ । ఓషధీనామ్ । విశ్వాయురితి విశ్వ - ఆయుః ।
శర్మ । సప్రథా ఇతి స-ప్రథాః।నమః । పథా।యేన । ఋషయః।తపసా ।
సత్రమ్ ॥ ౨౫ ॥ ఆసత।ఇన్ధానాః । అగ్నిమ్।సువః । ఆభరన్త ఇత్యా-
భరన్తః । తస్మిన్న్।అహమ్ । నీతి।దధే।నాకే । అగ్నిమ్।ఏతమ్ । యమ్।
ఆహుః । మనవః। స్తీర్ణబర్హిషమితి స్తీర్ణ- బర్హిషమ్ । తమ్ ।
పత్నీభిః । అన్వితి।గచ్ఛేమ । దేవాః।పుత్రైః । భ్రాతృభిరితి భ్రాతృ-
భిః।ఉత।వా । హిరణ్యైః।నాకమ్ । గృహ్ణానాః । సుకృతస్యేతి సు -
కృతస్య । లోకే।తృతీయే । పృష్ఠే। అధీతి । రోచనే । దివః । ఏతి ।
వాచః।మధ్యమ్ । అరుహత్।భురణ్యుః । అయమ్। అగ్నిః । సత్పతిరితి
సత్ -పతిః । చేకితానః।పృష్ఠే। పృథివ్యాః । నిహిత ఇతి ని-హితః ।
దవిద్యుతత్ । అధస్పద మిత్యధః-పదమ్ । కృణుతే ॥ ౨౬ ॥ యే ।
పృతన్యవః । అయమ్। అగ్నిః । వీరతమ ఇతి వీర-తమః । వయోధా
ఇతి వయః - ధాః । సహస్రియః । దీప్యతామ్। అప్రయుచ్ఛన్నిత్య-
ప్రి-యుచ్ఛన్న్ । విభ్రాజమాన ఇతి వి - భ్రాజమానః । సరిరస్య ।
మధ్యే । ఉప।ప్రేతి । యాత।దివ్యాని । ధామ।సమ్ । ప్రేతి । చ్యవ-
ధ్వమ్ । అన్వితి।సమ్ । ప్రేతి । యాత । అగ్నే।పథః । దేవయానానితి
దేవ-యానాన్ । కృణుధ్వమ్ । అస్మిన్న్।సధస్థ ఇతి సధ-స్థే । అధీతి ।

ఉత్తరస్మిన్నిత్యుత్-తరస్మిన్న్ । విశ్వే । దేవాః । యజమానః । చ । సీదత ।
యేన । సహస్రమ్ । వహసి । యేన । అగ్నే । సర్వవేదసమితి సర్వ-వేదస-
సమ్ । తేన । ఇమమ్ । యజ్ఞమ్ । నః । వహ । దేవయాన ఇతి దేవ-యానః ।
యః ॥ ౨౭ ॥ ఉత్తమ ఇత్యుత్-తమః । ఉదితి । బుధ్యస్వ । అగ్నే ।
ప్రతీతి । జాగృహి । ఏనమ్ । ఇష్టాపూర్తే ఇతీష్టా-పూర్తే । సమితి । సృజే-
థామ్ । అయమ్ । చ । పునః । కృణ్వన్న్ । త్వా । పితరమ్ । యువానమ్ ।
అన్వాతాగ్ంసీదిత్యను-ఆతాగ్ంసీత్ । త్వయి । తన్తుమ్ । ఏతమ్ । అయమ్ ।
తే । యోనిః । ఋత్వియః । యతః । జాతః । అరోచథాః । తమ్ । జానన్న్ ।
అగ్నే । ఏతి । రోహ । అథ । నః । వర్ధయ । రయిమ్ ॥ ౨౮ ॥

ధ్రువస్స్వక్త్రం కృణుతే యస్య ప్తత్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౩ ॥

మమ । అగ్నే । వర్చః । విహవేష్వితి వి-హవేషు । అస్తు ।
వయమ్ । త్వా । ఇన్ధానాః । తనువమ్ । పుషేమ । మహ్యమ్ । నమన్తామ్ ।
ప్రదిశ ఇతి ప్ర-దిశః । చతస్రః । త్వయా । అధ్యక్షేణేత్యధి-అక్షేణ ।
పృతనాః । జయేమ । మమ । దేవాః । విహవ ఇతి వి-హవే । సన్తు । సర్వే ।
ఇన్ద్రావన్త ఇతీన్ద్ర-వన్తః । మరుతః । విష్ణుః । అగ్నిః । మమ । అన్తరిక్షమ్ ।
ఉరు । గోపమ్ । అస్తు । మహ్యమ్ । వాతః । పవతామ్ । కామే । అస్మిన్న్ ।
మయి । దేవాః । ద్రవిణమ్ । ఏతి । యజన్తామ్ । మయి । ఆశీరిత్యా-శీః ।
అస్తు । మయి । దేవహూతిరితి దేవ-హూతిః । దైవ్యాః । హోతారా ।
వనిషన్త ॥ ౨౯ ॥ పూర్వే । అరిష్టాః । స్యామ । తనువా । సువీరా ఇతి
సు-వీరాః । మహ్యమ్ । యజన్తు । మమ । యాని । హవ్యా । ఆకూతిరిత్యా-

కూతిః । సత్యా।మనసః । మే।అస్తు । ఏనః।మా।నీతి । గామ్।కతమత్।
చన । అహమ్।విశ్వే । దేవాసః।అధీతి । వోచత।మే । దేవీః।షడుర్వీ-
రితి షట్-ఉర్వీః । ఉరు।నః । కృణోత । విశ్వే।దేవాసః।ఇహ । వీర-
యధ్వమ్ । మా।హాస్మహి । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । మా।తనూభిః ।
మా।రధామ । ద్విషతే।సోమ । రాజన్న్।అగ్నిః । మన్యుమ్।ప్రతిను-
దన్నితి ప్రతి-నుదన్న్ । పురస్తాత్ ॥ ౩౦ ॥ అదబ్ధః । గోపా ఇతి గో-
పాః।పరీతి । పాహి।నః । త్వమ్ । ప్రత్యఞ్చః । యన్తు । నిగుత ఇతి ని-
గుతః।పునః । తే । అమా। ఏషామ్। చిత్తమ్ । ప్రబుధేతి ప్ర-బుధా ।
వీతి।నేశత్ । ధాతా । ధాతౄణామ్ । భువనస్య । యః।పతిః । దేవమ్ ।
సవితారమ్ । అభిమాతిషాహమిత్యభిమాతి - సాహమ్ । ఇమమ్ ।
యజ్ఞమ్ । అశ్వినా।ఉభా।బృహస్పతిః । దేవాః।పాన్తు । యజమానమ్ ।
న్యర్థాదితి ని- అర్థాత్ । ఉరువ్యచా ఇత్యురు - వ్యచాః । నః ।
మహిషః । శర్మ।యంసత్। అస్మిన్న్।హవే । పురుహూత ఇతి పురు-
హూతః । పురుక్షుః।సః।నః । ప్రజాయా ఇతి ప్ర-జాయై । హర్యశ్వేతి
హరి-అశ్వ । మృడయ । ఇన్ద్ర।మా ॥ ౩౧ ॥ నః।రీరిషః । మా।పరేతి ।
దాః।యే। నః।సపత్నాః । అపేతి।తే।భవన్తు। ఇన్ద్రాగ్నిభ్యా మితీన్ద్రాగ్ని-
భ్యామ్ । అవేతి।బాధామహే । తాన్ । వసవః।రుద్రాః । ఆదిత్యాః ।
ఉపరిస్పృశ మిత్యుపరి-స్పృశమ్ । మా।ఉగ్రమ్। చేత్తారమ్।అధిరాజ-
మిత్యధి-రాజమ్ । అక్రన్న్ । అర్వాఞ్చమ్ । ఇన్ద్రమ్।అముతః । హవా-
మహే । యః । గోజిదితి గో-జిత్ । ధనజిదితి ధన - జిత్ । అశ్వజిది-

త్యశ్వ-జిత్ । యః।ఇమమ్ । నః।యజ్ఞమ్।విహవ ఇతి వి-హవే।జుషస్వ।
అస్య । కుర్మః।హరివ ఇతి హరి-వః । మేదినమ్।త్వా ॥ ౩౭ ॥

వసిష్ఠ న్త పురస్తాన్నా త్రిచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౮ ॥

అగ్నేః । మన్వే । ప్రథమస్య । ప్రచేతస ఇతి ప్ర - చేతసః ।
యమ్।పాఞ్చజన్యమితి పాఞ్చ-జన్యమ్। బహవః । సమిన్ధత ఇతి సమ్-
ఇన్ధతే । విశ్వస్యామ్।విశి । ప్రవివిశివాగ్ంసమితి ప్ర-వివిశివాగ్ంసమ్।
ఈమహే।సః।నః । ముఞ్చతు । అగ్ంహసః।యస్య । ఇదమ్ । ప్రాణదితి
ప్ర-అనత్ । నిమిషదితి ని-మిషత్ । యత్।ఏజతి । యస్య । జాతమ్ ।
జనమానమ్ । చ।కేవలమ్।స్తౌమి । అగ్నిమ్।నాథితః । జోహవీమి । సః ।
నః।ముఞ్చతు । అగ్ంహసః।ఇన్ద్రస్య । మన్యే।ప్రథమస్య । ప్రచేతస
ఇతి ప్ర-చేతసః । వృత్రఘ్న ఇతి వృత్ర-ఘ్నః । స్తోమాః । ఉపేతి ।
మామ్ । ఉపాగురిత్యుప-ఆగుః । యః । దాశుషః । సుకృత ఇతి సు-
కృతః । హవమ్।ఉపేతి । గన్త ॥ ౩౩ ॥ సః।నః । ముఞ్చతు । అగ్ం-
హసః।యః । సఙ్గ్రామమితి సమ్-గ్రామమ్ । నయతి । సమితి । వశీ ।
యుధే । యః । పుష్టాని । సగ్ంసృజతీతి సమ్-సృజతి । త్రయాణి ।
స్తౌమి । ఇన్ద్రమ్।నాథితః । జోహవీమి।సః।నః । ముఞ్చతు।అగ్ంహసః ।
మన్వే।వామ్ । మిత్రావరుణేతి మిత్రా - వరుణా । తస్య । విత్తమ్ ।
సత్యౌజసేతి సత్య-ఓజసా । దృగ్ంహణా । యమ్ । నుదేథ ఇతి ।
యా।రాజానమ్ । సరథమితి స-రథమ్ । యాథః । ఉగ్రా । తా । నః ।
ముఞ్చతమ్ । ఆగసః । యః । వామ్। రథః । ఋజురశ్మిరిత్యృజు -

రశ్మిః । సత్యధర్మాణేతి సత్య-ధర్మాణా । మిథు । చరన్తమ్ । ఉపయాతీ-
త్యుప-యాతి । దూషయన్న్ । స్తౌమి ॥ 3౪ ॥ మిత్రావరుణేతి మిత్రా-
వరుణా । నాథితః । జోహవీమి । తౌ । నః । ముఞ్చతమ్ । ఆగసః । వాయోః ।
సవితుః । విదథాని । మన్మహే । యౌ । ఆత్మన్వదిత్యాత్మన్న్-వత్ ।
బిభృతః । యౌ । చ । రక్షతః । యౌ । విశ్వస్య । పరిభూ ఇతి పరి-భూ । బభూ-
వతుః । తౌ । నః । ముఞ్చతమ్ । ఆగసః । ఉపేతి । ప్రశ్రేష్ఠాః । నః । ఆశిష ఇత్యా-
శిషః । దేవయోః । ధర్మే । అస్థిరన్న్ । స్తౌమి । వాయుమ్ । సవితారమ్ ।
నాథితః । జోహవీమి । తౌ । నః । ముఞ్చతమ్ । ఆగసః । రథీతమావితి
రథి-తమా । రథీనామ్ । అహ్వే । ఊతయే । శుభమ్ । గమిష్ఠా । సుయమేభి-
రితి సు- యమేభిః । అశ్వైః । యయోః ॥ 3౫ ॥ వామ్ । దేవౌ ।
దేవేషు । అనిశిత మిత్యని-శితమ్ । ఓజః । తౌ । నః । ముఞ్చతమ్ । ఆగసః ।
యత్ । అయాతమ్ । వహతుమ్ । సూర్యాయాః । త్రిచక్రేణేతి త్రి-
చక్రేణ । సగ్ంసదమితి సం-సదమ్ । ఇచ్ఛమానౌ । స్తౌమి । దేవౌ ।
అశ్వినౌ । నాథితః । జోహవీమి । తౌ । నః । ముఞ్చతమ్ । ఆగసః । మరు-
తామ్ । మన్వే । అధీతి । నః । బ్రువన్తు । ప్రేతి । ఇమామ్ । వాచమ్ ।
విశ్వామ్ । అవన్తు । విశ్వే । ఆశూన్ । హువే । సుయమానితి సు-
యమాన్ । ఊతయే । తే । నః । ముఞ్చన్తు । ఏనసః । తిగ్మమ్ । ఆయుధమ్ ।
వీడితమ్ । సహస్వత్ । దివ్యమ్ । శర్ధః ॥ 3౬ ॥ పృతనాసు । జిష్ణు ।
స్తౌమి । దేవాన్ । మరుతః । నాథితః । జోహవీమి । తే । నః । ముఞ్చన్తు ।
ఏనసః । దేవానామ్ । మన్వే । అధీతి । నః । బ్రువన్తు । ప్రేతి । ఇమామ్ ।

వాచమ్।విశ్వామ్ । అవన్తు।విశ్వే । ఆశాః । హులుతై । సుయమానితి
సు- యమాన్ । ఊతయే । తే। నః । ముఞ్చన్తు । ఏనసః । యత్ ।
ఇదమ్।ఇదమ్ । అభిశోచతీత్యభి - శోచతి । పౌరుషేయేణ । దైవ్యేన ।
స్తౌమి । విశ్వాన్ । దేవాన్ । నాథితః।జోహవీమి। తే।నః। ముఞ్చన్తు
ఏనసః । అన్విత్ । నః।అద్య । అనుమతిరిత్యను-మతిః । అన్విత్ ॥౩౭॥
ఇత్ । అనుమత ఇత్యను-మతే । త్వమ్। వైశ్వానరః।నః । ఊత్యా ।
పృష్టః । దివి।యే ఇతి । అప్రథతామ్ । అమితేభిః । ఓజోభిరిత్యోజః-
భిః । యే ఇతి । ప్రతిష్ఠే ఇతి ప్రతి-స్థే।అభవతామ్ । వసూనామ్।స్తౌమి ।
ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । నాథితః । జోహవీమి। తే ఇతి।
నః । ముఞ్చతమ్ । అగ్ంహసః । ఉర్వీ ఇతి । రోదసీ ఇతి । వరివః ।
కృణోతమ్ । క్షేత్రస్య।పత్నీ ఇతి । అధి।నః । భూయాస్తమ్।స్తౌమి ।
ద్యావా పృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । నాథితః।జోహవీమి। తే ఇతి ।
నః । ముఞ్చతమ్ । అగ్ంహసః । యత్ । తే।వయమ్ । పురుషత్రేతి
పురుష-త్రా। యవిష్ఠ । అవిద్వాగ్ంసః । చకృమ । కత్।చన ॥ ౩౮ ॥
ఆగః । కృధి । స్వితి। అస్మాన్ । అదితేః । అనాగాః।వితి । ఏనాగ్ంసి।
శిశ్రథః।విష్వక్ । అగ్నే । యథా । హ।తత్।వసవః । గౌర్యమ్ ।
చిత్।పది।షితామ్ । అముఞ్చత । యజత్రాః। ఏవ। త్వమ్।అస్మత్ ।
ప్రేతి । ముఞ్చ । వితి।అగ్ంహః। ప్రేతి।అతారి।అగ్నే । ప్రతరామితి
ప్ర-తరామ్ । నః।ఆయుః ॥ ౩౯ ॥

గన్తా ద్రాపయన్త్వాన్మి యన్మోశ్శద్ధో౽నుమతి రను చన చతు-
స్త్రిగ్ంశచ్చ ॥ ౧౫ ॥

అగ్నేర్మన్వే యస్యేద మిన్ద్రస్య యస్సజ్ఞామగ్ం సనో
ముఞ్చత్వగ్ంహసః । మన్వే వాంతానో ముఞ్చత మాగసః । మో
హాం వాయోరుపరథీతస్థా యదయాతమశ్వినా తౌనో ముఞ్చత మా-
గసః । మరుతాం తిగ్మం మరుతో దైవానాం యదిదం విశ్వా నైనో
ముఞ్చన్త్వనసః । అనున ఉర్వీ ద్యావా పృథివీ తెనో ముఞ్చతమ-
గ్ం హస్తో యత్తే । చతురగ్ంహస్త షడాగసశ్చతురేనస్తో ద్విరగ్ం-
హసః ॥

అగ్నావిష్ణూ జ్యైష్ఠ్యగ్ంశ ఇష్టో చరాచశ్చా చాగ్నిశ్చాచగ్ంశు-
శ్చే చధర్మశ్చాచగ్నిశ్చ గర్భాశ్చే చకాచ వాజో మోగ్నింయునజ్మమా-
గ్నేఽగ్నేర్మన్వే పఞ్చదశ ॥ ౧౫ ॥

అగ్నావిష్ణూ అగ్నిశ్చ వాజో మో అదబ్ధో గోపా నవతిగ్ం-
శత్ ॥ ౩౯ ॥

హరిః ఓమ్ తత్సత్ ॥

శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు ॥

చతుర్థకాణ్డే సప్తమః ప్రశ్నః,

కాణ్డశ్చ సమాప్తః.

ఓమ్

అశుద్ధ శోధన పత్రికా.

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧	౬	హయ॒	హయ
,,	౧౧	శ॒గ్ంస్త॒ః	శ॒గ్॒ంస్త॒ః
౨	౩, ౫.	బ॒ర్హి॒ః	బ॒ర్॒హి॒ః
,,	౭	వృ॒చ॑ః	పృ॒చ॑ః
,,	౯	ఇ॒న్ద్రా॒గ్నిభ్యా॒ꣳ॒	ఇ॒న్ద్రా॒॒గ్నిభ్యా॒ꣳ॒
,,	౧౭	అస్మి॒	అ॒స్మి॒
౩	౬	న్నా॒ష్టా॑ ।	న్నా॒ష్టా॑
,,	౧౪	దృగ్ణ॑హా	దృగ్ంహా
,,	౧౬	హి॒గ్ంసి॒	హి॒గ్॒ంసి॒
,,	౧౯	అగ్నీ	అ॒గ్నీ
౪	౧౨	ప్రోక్షి॒॑	ప్రోక్షి॑
,,	౧౪	దేప	దేవ
,,	౧౫	రక్షి॒॑ః	రక్షి॑ః
౫	౧	శ॒మి॒ష్వ॑	శ॒మి॒ష్వ
,,	౨	స॒ఙ్ఘా॒త	స॒ఙ్ఘా॒త

పుట	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౫	౮	ధ్రూత్రా	ధూత్రా
,,	౧౮	ప్రా॒ణిః	ప్రా॒ణైః
౬	౨	ద॒గ్ధాః	ద॒గ్ధా॒ః
,,	౫	అన్త॒	అ॒న్త॒
,,	౯	రీ॑తి, అస్తి॒	రీ॑తి, అ॒స్తి॒
,,	౧౪	వై॒ధసః	వై॒ధసః
,,	౧౫	ఇ॒న్ద్రో, ము॒ఞ్చ	ఇ॒న్ద్రో॒, ము॒ఞ్చ
,,	౧౯	అద్భ్యో॑	అ॒ద్భ్యో
౭	౩	అస్తి॒, ర॑తి ।	అ॒స్తి॒, ర॑తి
,,	౯	విగ్॑శ	విగ్॑ంశ
,,	౧౩	హి॒గ్స్తి	హి॒గ్॒ంస్తి
,,	౧౪	వర్॑ష	వర్॑ష
,,	౧౭	అ॒రరుః	అ॒ర॑రుః
,,	౧౮	వ్రజ	వ్రి॒జ
,,	౨౦	తేన, అస్మా॒	తే॑న, అ॒స్మా
౮	౧	ద్వి॒ష్మ	ద్వి॒ష్మః
,,	౩	తుత్రై	తు।త్రై
,,	౫	ద్విష్మః	ద్వి॒ష్మః
,,	౭	ఛ॑న్దసా	ఛ॑న్దసా

పుట	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౮	౧౦	స్వధితి	స్వధితి
,,	౧౨	జీర	జీర
,,	౧౫	త్మనసా	త్మనస్రా
,,	౧౯	మ్రార్జి	మ్రాజ్ఞి
౯	౧	జిని, సాహీ	జినీ, స్రాహీ
,,	౭	మమ్ వీతి	మమ్।వీతి।
,,	౧౧	వర్చసా।వర్చసా	వర్చసా
,,	౨౦	పునాతు	పునాతు
౧౦	౨	యజుషే	యజుషె
,,	౧౦	బర్హిః	బర్హిః
,,	౧౬	పరిధి	పరిధి
,,	౧౫	యజ	యజ
౧౧	౧౪	త్రా పమ్	త్రాపమ్।
౧౨	౩	అధ	అథ
,,	౬	పత్నాఙ్, చీనాఙ్	పత్నాన్, చీనాన్
,,	౯	నిరితి	నిరితి
,,	౧౩	ఏషఃత్వాత్	।ఏషః।త్వాత్।
,,	౧౬	ఇతమ్।స్వర్గం	ఇతమ్।స్వర్గం
,,	౧౭	సర్గ్	సర్గం

పుట	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౨	౧౮	బర్హిా	బర్హిా
,,	౨౦	అపన్న ।	అపన్న
౧౩	౨	అద	అద్ర
,,	౫	ఇతి, స్తాహి	ఇతి, స్తాహి
,,	౬	స్తితుమ్	స్తితుమ్
,,	౯	తు స్త్రి	తుం త్ర
,,	౧౮	స్తుతమ్	స్తుత్తమ్
౧౪	౧౦	మ స్తమ్	మన స్తమ్
,,	౧౧	మిత్రి	మితి
,,	౧౨	పూా-తమ్	పూాతమ్
,,	౧౩	ఘతీసు-పథా	ఘతి సు-పథా
,,	౧౬	పంస్థా	పన్థా
,,	౧౭	అగ్న్మ	అగ్న్మ
,,	౧౭, ౧౮	ధు	ధు
,,	౧౯	నః । అథ్వ	నః । అథ్వ
౧౫	౪	పూాః,ధ్వీ	పూాః, ధ్వీ
,,	౭	ద్యః ।	ద్యః।
,,	౧౦	జుషెథా	జుషెథా
,,	౧౧	విగ్శ	విగ్ంశ

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౫	౧౫	దృగ్ ,ఘుష్టా, విగ్	దృగ్౧, ముష్టా, విగ్ం
౧౬	౫	హ్రిగ్ స్త్రీః	హ్రిగ్ంస్త్రీః
,,	౧౫	భిః ।	భిః।
౧౭	౧౨	స్థః ।	స్థః।
,,	౧౯	హ్రిగ్ ంస్త్రీః	హ్రిగ్ంస్త్రీః
౧౮	౧	హ్రిగ్ ంస్త్రీః	హ్రిగ్ంస్త్రీః
,,	౪	పన్న	వన్న
,,	౮	త్రిగ్ ంశ	త్రిగ్ంశ
,,	౧౭	ప్రత	వ్రత
౧౯	౬	గా-య	గాయ
,,	౧౮	త్రసూః	త్రనూః
౨౦	౭	ను-	ను-
,,	౧౮	మూర్థ	మూర్ధ
౨౧	౬	రెతాః	రెతాః
,,	౮	స్త్రివా, త్రిగ్ం	గ్రీవా, త్రిగ్ం
,,	౧౦	గన్థః	గన్ధః
,,	౧౨	క్రత్తు	క్రత్తు
,,	౧౩	సప	సవ
౨౨	౧౫	అన్త	అన్త

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౨౨	౧౬	ఎతి	ఎతి
,,	౨౦	సు।	సు।
౨౩	౩	ధూర్ ష్టా	ధూర్ ష్టా
,,	౭	అ స్తః	అ స్తః
,,	౧౩	స్గ్గం	స్గ్గం
,,	౧౪	పన్థా	పన్థా
౨౪	౧౦	వీర-	వీర-
,,	౧౨	వరు	వరు
,,	౧౮	ష్ణోమి, ధష్ట	ష్ణోమి, ధృష్ట
౨౫	౪	అగ్ం, త్యగ్ం	అగ్ం, త్యగ్ం
,,	౧౦	ది సై	ది వె
,,	౨౦	రిగ్ంశ	రిగ్ంశ
౨౬	౧౧	సిగ్ంహీః	సిగ్ంహీః
,,	౧౬	స్రాతు	ప్రాతు
,,	౧౭	రతః, సిగ్ం, సా	రతః, సిగ్ం, స్రా
,,	౧౮-౨౦	సిగ్ంహీః	సిగ్ంహీః
౨౭	౧	సిగ్ంహీః	సిగ్ంహీః
,,	౪-౫	ద్రుగ్ంహా	ద్రుగ్ంహా
,,	౭	సిగ్ం, శచ్ఛ	సిగ్, శచ్ఛ

పుట.	పజ్క్తిః.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౨౭	౧౦	ద్రైప	ద్రైవ
,,	౧౧	స్తుతిః	స్తుతిః
,,	౧౭	స్తాగ్ంస్తు	స్తాగ్ంస్తు
,,	౧౯	భ్రాత్	భ్రాన్త్
౨౮	౪	రిక్షా	రిషా
,,	౧౧	న్థః	స్థః
,,	౧౪	పృథ్వీం।	స్పృథ్వీమ్ ।
,,	౧౬	ద్యూమిస్తానః	ద్యూమిస్తానః
౨౯	౨	శగ్ంస్తః	శగ్ంస్తః
,,	౩	రక్షీ, తస్తు, త్రాన్	గ్రక్షీ, తస్తు, త్రాన్
,,	౬	విద్యా॥ అధీతి	విద్యా । అధీతి
,,	౮	మిమ్, త్రూ	మిమ్ ।, త్రూ
,,	౧౩	ఉక్థైః	ఉక్థైః
,,	౧౮	ధార్ర	ధార్ర
౩౦	౧౭	ప్రతీతీ	ప్రతీతి
౩౧	౧	భిః	భిః
,,	౧౦	స్వగ్ంశు	స్వగ్ంశు
,,	౧౧	మగ్ంశు	మగ్ంశు
,,	౧౨	యుజ్ఞతే	యుఞ్జతే

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౩౨	౯	అస్ౖయ	అస్య
,,	౧౪, ౧౮	ద్రుగ్ంష్ట్రా	ద్రుగ్ద్ంష్ట్రా
౩౩	౧	ద్రుగ్ంష్ట్రా	ద్రుగ్ద్ంష్ట్రా
,,	౮	ఆష్టా	అష్టా
౩౪	౪	స్తృక్తాస్మి	స్తృక్తాస్మి
,,	౧౩	హ న్తైస్థాని	హ న్తైద్రాని
,,	౧౬	నైదాః	నైద్రాః
౩౫	౫	హ్రీగ్ంస్త్రీః	హ్రీగ్గ్ంస్త్రీః
,,	౧౧	శతూర్ణ్	శత్రూర్ణ్
,,	౧౬	ఋుతస్య	ఋుతస్య
,,	౨౦	మనుష్యార్ణ్	మన్నుష్యార్ణ్
౩౬	౮	వ్రితినోః	వ్రితినోః
,,	౧౫	గ్ంస్త్రీః	గ్గ్ంస్త్రీః
,,	౧౬	సహ, వల్	స్సహ, వ్వల్
,,	౧౮	తైత్రి	తైతి
,,	౧౯-౨౦	యన్దశ	యం దశ
౩౭	౯	ద్రుగ్ంష్ట్రా	ద్రుగ్ద్ంష్ట్రా
,,	౧౧	విష్ణోః	విష్ణోః
,,	౧౨	స	స్స

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౩౭	౧౮-౧౯	ద్రుగ్ంహా	ద్రుగ్ంహా
౩౮	౭	త్వ-ష్టః	త్వష్టః
,,	౧౦	త్రైష్టుభ	త్రైష్టుభ
,,	౧౧	భవత	భవత
,,	౧౩	హిగ్ంస్తి	హిగ్ంస్తి
,,	౧౪	శివా	శివా
౩౯	౬	ప్రియ, ఎతి	ప్రియ, ఎతి।
,,	౮	తేన	తేన
,,	౨౦	శ్రోతం।	శ్రోత్రమ్।
౪౦	౧	ఆస్థి, స్థితం।	ఆస్థి, స్థితమ్।
,,	౫	త్రాయస్వ	త్రాయస్వ
,,	౬	హిగ్ంస్తీః	హిగ్ంస్తీః
,,	౧౦	ధాం।	ధామ్।
,,	౧౨	ఊర్ధ్వ	ఊర్ధ్వ
,,	౧౭-౧౯	త్	త్
౪౧	౪	ధ్రజై	ధ్రిజై
,,	౧౧	సముద్రిం।	సముద్రమ్।
౪౨	౩	ఆసి	అసి
,,	౪-౫	హవిష్మా	హవిష్మా

పుటె.	పఙ్క్తిః.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౪౨	౧౨	సూర్యాయ	సూర్యాయ
,,	౧౩	హేత్రాః	హోత్రాః
,,	౧౫	హిగ్ంస్తి	హిగ్ంస్తి
,,	౧౬	త్వామ్।	త్వామ్।
,,	౨౦	అప్తః, హావి	ఆపః, హావి -
౪౩	౭	అసురః	అసురః।
,,	౮	ప్రృక్షః	స్పృక్షః
,,	౧౪	హోతా	హోతా
,,	౧౭	దైవ	దైవ
,,	౧౯	ఆగ్రాత్ ।సురభిః	అగ్రాత్ । సురభిః ।
౪౪	౬	యస్మిన్న్-	యస్మిన్న్ ।
,,	౧౧	అజర	అజర
౪౫	౪	చర్షణౌ	చర్షణౌ
,,	౬	వైదాః	వైద్రాః
,,	౯	అగ్నే, త్వమ్	అగ్నే। త్వమ్ ।
,,	౧౫	స్తిక్త	సిక్త
,,	౧౬	మితి	మితి
౪౬	౧	ఏతి	ఏతి
,,	౬	వశా-అన్నాయ	వశా-అన్నాయ

పుట	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౪౬	౬	సోమప్రృష్ఠాయ	సోమ-ప్రృష్ఠాయ
౪౭	౫	దెవస్య	దైవస్య
౪౮	౪	కృధి	కృధి
,,	౧౭	ఇతి	ఇతి ।
,,	౧౮	ఊర్జ, హిగ్ం	ఊర్జ, హిగ్ం-
౪౯	౧	హిగ్ం, క, ఉదక	హిగ్ం, క్, ఉదక్
,,	౩	త్రైస్తోమ ।	త్రై । స్తోమ ।
,,	౫-౬	గ్ంశు	గ్ంశు
,,	౬	దైవః	దైవః
,,	౭	దైవా	దైవా
,,	౨౦	అసి	అసి
౫౦	౮	అన్ధః	అన్ధః
,,	౧౧	ఇతీన్ద్రి	ఇతీన్ద్రి -
,,	౧౭	అయమ్	అయమ్
౫౧	౧౬	భిః	భిః
,,	౨౦	బర్హి	బర్హి
౫౨	౨	జయంత	జయ స్త
,,	౬	మె, అధీతి	మె, అధీతి
,,	౭	ఇత్యపున	ఇత్యపున

పుట	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౫౨	౧౪	త్రిగంశ	త్రిగ్ంశ
,,	౨౦	ఇన్ద్రియె	ఇన్ద్రియె
౫౩	౧	త్రిగంశ	త్రిగ్ంశ
,,	౨౦	స్తగం	స్తగ్ం
౫౪	౧	అగంహా	అగ్ంహా
,,	౨	గంశత్	గ్ంశత్
,,	౬	భ్యామ్ ।	భ్యామ్ ।
,,	౭	చర్ష	చర్ష
,,	౧౦	ద్వైవేభ్య	ద్వైవేభ్యః
,,	౧౪	త్యకవా	త్యకవా
,,	౧౯	న్తగం	న్తగ్ం
౫౫	౫	మరుత్వాఞ్	మరుత్వాఞ్
,,	౧౧	త్రిగంశ	త్రిగ్ంశ
,,	౧౭	చర్ష	చర్ష
,,	౧౯	సహైబా, త్యన్మ, యఞ	సహైబా, త్యన్మ, యక్
౫౬	౧౩	అగంహైబాః	అగ్ంహైబాః
,,	౧౬	తృష్యాన్మ	తృష్యాన్మ
,,	౧౯	సవిత్రః	సవిత్రః
౫౭	౭	సువితా, అ	సువితా, అ -

పుట	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౫౭	౮	శగ్ంస్తః	శగ్ంస్తః
,,	౯	త్వా	త్వా
,,	౧౩	హిత్ర, హ్రిత్తః	హీత్ర, హ్రీత్తః
౫౮	౩	హ్రారి -	హ్రారి
,,	౫	స్తోమ	స్తోమ -
,,	౭	థానాః	థానాః
,,	౧౭	గృహి, గృహి	గృహీ, గృహీ
,,	౧౯	ఉత్తిష్ఠ	ఉ త్తిష్ఠ
,,	౨౦	దర్శ	దర్శ
౫౯	౧	దితి	దితి
,,	౨	గృహి, గృహి	గృహీ, గృహీ
,,	౬	తమః	తమః
,,	౧౦	సు	సు
౬౦	౧	త్రీగ్ం	త్రీగ్ం
,,	౪	మెతి	మెతి
,,	౧౧	పశు	పశు
,,	౧౭	వృత్రిహా	వృత్రిహా
,,	౨౦	ఇన్ద్రాయ	ఇన్ద్రాయ ।
౬౧	౬	గృహీత్తః	గృహీత్తః

పుట.	పఙ్త్కి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౬౧	౧౫	స్దై, సుష	స్థై, సుష
,,	౧౬	ప్రథాః	ప్రథాః
,,	౧౭	గృహి, గృహి	గృహీ, గృహీ
,,	౨౦	సుఘ	మఘ
౬౨	౧	గృహి	గృహీ
,,	౨	గృహి	గృహీ
,,	౪	న్థడ్వి	న్థడ్వి
,,	౭	శత్రూర్ణ	శతూర్ణ
,,	౧౧	గ్ంశత్	గ్ంశత్
,,	౧౩	దైవానామ్	దైవానామ్
,,	౧౪	మిత్రస్య	మిత్రస్య
,,	౧౯	ఉక్తి	ఉక్తి
౬౩	౧	తుథః	తుథః
,,	౧౧	దైవయ్యూ	దైవయూ
,,	౧౩	స్గ్గం	స్గ్గం
,,	౧౭	స్గ్ం	స్గ్ం
,,	౨౦	సమితి	సమితి
౬౪	౫	లిష్ట	లిష్ట
,,	౨౦	ధాః	ధాః

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౬౫	౬	కృత	కృత-
,,	౧౨	అఫిస్వ	అపిస్వ
,,	౧౩	విశస్త	విశస్త
,,	౧౫	భృధే	భృథే
,,	౧౬	నిచంఙ్కు	నిచఙ్కు
౬౬	౩	ప్రీతమితి సు	పీతమితి సు-
,,	౧౦	ధయ	ధయ్య
,,	౧౪	యస్మై	యస్మై
,,	౧౮	తన్న	త్రన్న
,,	౧౯	ఇత్యుక్తే।	ఇత్యుక్తే-
,,	౨౦	స్త్రీధనీధ	స్త్రీధనీథ
౬౭	౨	సబాధః	స-బాధః
,,	౬	ఆగమ	అగమ
,,	౧౬	శత్రుర్ణ	శతూర్ణే
,,	౧౯	వాట్	వాట్
౬౮	౨	మద్దైహ్యాగ్నే	మద్దై హ్యాగ్నే
,,	౭	దక్షభిర్హిర	దక్షభిర్ హిర
,,	,,	ణిగ్, స్వతి	ణిగం, స్వతి
,,	౯	యుచ్చి, మహ	యచ్చి, మహా

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౬౮	౧౦	రిగ్ శ	రిగ్ంశ
,,	౧౧	పఞ్చాశ	పఞ్చాశ
,,	౧౩	హారిః	హారిః
౬౯	౯	అయ్య	ఆయ్య
౭౦	,,	ద్రాతా	ధాతా
,,	౧౪	ప్రజా	ప్ర-జా -
,,	౧౭	అధో	అధో
౭౧	౩	ద్రర్భైః	ద్రర్భైః
,,	౧౧	ప్రా	పా-
,,	౧౬	జ్ఞ శ్రీః ।	జ్ఞ్వ-శ్రీః ।
,,	౧౯	భవని	భవన్తి
౭౨	౯	అపరా	అపరా
,,	౧౧	ప్రాగ్ం, అగ్ం	ప్రాగ్ం, అగ్ం
,,	౧౨	వసు	వసు
,,	౧౩	కృతమ్	కృతమ్
,,	౧౫	జగ	జగ
,,	౧౮	ప్రశవః	ప్రశవః
,,	౧౯	హ్వా	హ్వాత్రీ ॥
,,	౨౦	జుహోతి	జుహోతి

పుట.	పజ్త్కి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౭౩	౪	అధో	అధో
,,	౭	రథః	రథః
,,	౧౦	బుద్ధైశ్య	బుద్ధైశ్య
౭౪	౩	స్థై	స్థై
,,	౪	అన్నా	అన్నా
,,	౭	త్రిగ్ంశ	త్రిగ్ంశ
,,	౧౨	కల్ప	కల్ప
,,	౧౩	నః, పరోప్త	నః, పరోప్త-
౭౫	౧	సప్త	సప్త
,,	౭	ఇతి	ఇతి
,,	౯	అదితిః	అదితిః
,,	౧౦	యస్తు	యస్తు
,,	౧౬	రాజ్ఞియాః	రాజ్ఞియాః
౭౬	౪	రుద్ధైశ్య । అథో	రుద్ధైశ్య।అథో
,,	౭	ఇన్ధై	ఇన్ధై
,,	౧౦	ఛిద్రశ్యతే	ఛిద్రశ్యతే ।
,,	౧౧	బృహాస్పతి	బృహాస్పతి
,,	౧౪	తత్రైశ్య	తత్రైశ్య
,,	౧౫	సప్త	సప్త

పుట	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
'౭౭	౧	గహ్ణాతి	గృహ్ణాతి
,,	౭	పునః	పునః
,,	౧౪	ద్యత	ద్యుత
౭౮	౫	ఆరోచ	అరోచ
,,	౬	అథ	అథ
,,	౮	పదస్వ	పవస్వ
,,	౧౭	అగ్నే	అగ్నె
౭౯	౭	అగ్రథాః	అగ్రథాః
,,	౧౦	వద్యై	వద్ధ్యై
,,	౧౭	క్షయె	క్షయే
,,	౧౮	స్త	స్త
,,	౧౯	స్తగ్ంహి	స్తగ్ంహి
౮౦	౧	పోష	ప్రోష
,,	౧౧	వసు	వసు
,,	౧౬	యన్తా	యన్తా
,,	౧౯	బ్రిహ్మా	బ్రిహ్మా
౮౧	౧౨	త్రిగ్ంశ	త్రిగ్ంశ
,,	౧౭	అస్య	అస్య
౮౨	౩	అయమ్	అయమ్

పుట	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౮౨	౫	ఇన్ద్రాగ్నీ	ఇన్ద్రాగ్నీ
,,	౬	ఇతీన్ద్రి	ఇతీన్ద్రి-
,,	౧౫	పర	ప్రర -
,,	౧౭	అజరమ్	అజరమ్
౮౩	౭	తనువ	తనువ
,,	౧౬	శతేన్ద్రి	శతేన్ద్రి
,,	౧౯	త్రృగ్ం హ్రాన్తి	త్రృగ్ంహ్రాన్తి
౮౪	౫	త్వమ్	త్వమ్
,,	౭	నృగ్ం, శత	నృగ్ం, శత
,,	౧౩	సహాః । వః ।	సహాః । వః ।
,,	,,	ఊర్జః । స్థ । ఊర్జ	ఊర్జః । స్థ । ఊర్జ -
,,	౧౬	స్త ।	స్త ।
,,	౧౯	సగ్ంస్థా	సగ్ంస్థా
౮౫	౩	తిష్ఠతే	తిష్ఠతే
,,	౬	త్రీభిః	తీభిః
,,	౧౦	పదాభిః	పదాభిః
,,	౧౧	ప్రతి	ప్రతి
,,	౧౩	శిష	శిష
,,	౧౫	స్వరణ	స్వరణ

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౮౫	౧౬	మష్టి, మష్టి	మష్టీ, మ-ష్టీ
౮౬	౬	పుత్ర	పుత్ర
,,	౯	ఆప్త్య	అప్త్య
,,	౧౦	సీతి ।	సీతి
,,	౧౧	ష్మైతీ	ష్మతీ
,,	౧౩	వర్చ్ప్స	వర్చ్స
,,	౧౪	త్రిగ్	త్రిగ్ం -
౮౭	౧	ఎవ	ప్లవ
,,	౯	ఎవ	ప్లవ
,,	౧౨	విత, ఆసిత్	వి త్ర, ఆసీత్
,,	౧౪	అగ్నైయా	ఆగ్నైయా
౮౮	౧౨	శ్రైయార్ణ	శ్రైయార్ణ
,,	౧౫	పాపి	పాపీ
౯౦	౧౪	తమ్మః	తమ్మః
,,	౧౬	వీర్య	వీర్య
౯౧	౧౩	త్రయః - త్రిగ్ంశ	త్రయః-త్రిగ్ంశ
,,	౧౪	స్వ -	స్వ-
,,	౧౯	న్నాన	న్నాస
,,	౨౦	వ్రర	స్రర

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౯౨	౪	రేతసా	రేతసా
,,	౧౭	భిః	భిః
౯౩	౩	చైత్రః	చైత్రః
,,	౬	ఆదిత్య	ఆదిత్య
,,	౧౦	తత్తాన	తత్తాన
౯౪	౪	అన్నైహాస	అన్నైహాస -
౯౫	౩	హరిః ।	హరిః
,,	౯	సహస్వ	సహస్వ
,,	౧౧	మితి	మితి
,,	౧౪	భక్షి	భక్షి -
౯౬	౨	పఞ్చ, చన్ద్రోః	పఞ్చ, చన్ద్రోః
,,	౫, ౭	య	య
,,	౯	బ్రహ్మ	బ్రహ్మ -
,,	౧౩	స్త్రీగ్ం	స్త్రీగ్ం
,,	౧౭	ఉగః	ఉగ్రః
౯౭	౧౧	జిఘర్మి	జిఘర్మి ।
,,	౧౯	ప్రీణాస్తు	ప్రీణాస్తు
౯౮	౭	దైవ - యజ్యామె	దైవ యజ్యామె
,,	౧౦	ఇత్యన్న	ఇత్యన్న—

పుట	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౯౮	౧౧	భూమ్యాస్త	భూమ్యాస్త
,,	౧౮	ష్టాది, ష్టాత్. స్వవి	ష్టాది, ష్టాత్, స్వవి-.
,,	౧౯	శగ్, శగ్	శగ్ం, శగ్ం
౯౯	౪	రమతిః	రమతిః
,,	౭	మనసా	మనసా
,,	౮	య-జ్ఞః	యజ్ఞః
,,	౧౧	స్వచన్తా	స్వచన్తా
,,	౧౪	ష్టా।	ష్టా ।
౧౦౦	౭	ప్రశు	ప్రశు
,,	౧౫	ఇన్ద్రాగ్రి	ఇన్ద్రాగ్నీ
,,	౧	అహ	అహ
౧౦౧	౧౦	ఇన్ద్రః	ఇన్ద్రః
,,	౧౨	రక్షన్తాః	రక్షన్తాః
౧౦౨	౭	రిగ్శ	రిగ్ంశ
,,	౧౪	పూర్ణమ్	పూర్ణమ్ ।
౧౦౩	౪	శస్తి, శస్తి	శస్తి, శస్తి
,,	౬	ద్విష్మః	ద్విష్మః
,,	౧౨	త్రిగ్ంశ	త్రిగ్ంశ
,,	౧౩	ఆగ్న, దృశః	అగ్న, దృశః

పుట	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౦౩	౧౮	ఆభ్యః	ఆభ్యః
౧౦౪	౭	భూయాస	భూయాస
,,	౮	గ్ంషి	గ్ంషి
,,	౧౦	వీర్య	వీర్య
,,	౧౫	మిత్యా	మిత్యా -
,,	౧౮	అగె	అగ్నె
౧౦౫	౧౯-౨౦	మైధ్యః	మెధ్యః
౧౦౬	౧౫	ఉప	ఉప
౧౦౮	౪,౧౮	అధో	అధో
,,	౫	యజ్ఞా	యజ్ఞా
,,	౩	హోత్ర	హోత్ర
౧౦౯	,,	ప్రిజా	ప్రిజా
,,	౮	పౌర్ణ	పౌర్ణ-
,,	౯	అమా	అమా
,,	౧౦	తి-గా	తి-గా
,,	౧౨	పౌర్ణ-మా	పౌర్ణ - మా
,,	౧౫	ష్టోమనెత్యగ్ని-స్తోమె	ష్టోమెనెత్యగ్ని - స్తోమె
,,	౧౭	మాసీ	మాసీ
,,	౧౯	అమా	మా

పుటే.	పఙ్క్తిః.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౧౧	౩	ప్రతి	ప్రతి
,,	౪	తేన	తేన
,,	౫	ప్రజా, కాష్ఠా	ప్రజా, కాష్ఠా
,,	౬	నిర	నిర
,,	౭	కాష్ఠా	కాష్ఠా
౧౧౨	౪	ఆజ్య	ఆజ్య
,,	౧౦	రిగ్ంశ	రిగ్ంశ
,,	౧౪	యాస్త	యాస్త
,,	౧౫	ఏనాః	ఏనాః
,,	౧౬	భూయాస్త	భూయాస్త
,,	౧౭	ప్రత్యు	ప్రత్యు
౧౧౩	౪	బుద్ధైన	బుద్ధైన
,,	౫	వృద్ధై	వృద్ధై
,,	౭	గ్రి	గ్ని
,,	౮,౧౩	మితి	మితి
,,	౧౧,౧౯	యజ్ఞ	యజ్ఞ
,,	౧౨	సాద్ర, బ్రహ్మణా । ఏవ	సాద్ర, బ్రహ్మణా । ఏవ।
,,	౧౭	పూర్ణ	పూర్ణ
,,	౧౮	తుర్మా	తుర్మా

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౧౩	౧౨	వ్యాహృతీ	వ్యాహృతీ
౧౧౪	౨	అశీ	ఆశీ
,,	౧౬	భ్రిగ్ంశ్ర	భ్రిగ్ంశ్ర
,,	౧౯	ఇతి	ఇతి
౧౧౫	౪	భ్రిగ్ంశ్ర	భ్రిగ్ంశ్ర
,,	౬	స్గ్ంధా	స్గ్గ్ంథా
,,	౯	దై।	వై।
,,	౧౨	గ్గ్ంస్థా	గ్గ్ంస్థా
,,	౧౫	ఆవాస్రాణ్।	అవాస్రాక్।
,,	౨౦	శ్యన్న్।	స్యన్న్।
౧౧౬	౪	అవ్రర్ ష్రయస్న్।	అవ్రక్ ష్రయస్న్।
,,	౯	నః।	సః।
,,	౧౪	ఋతూణ్।	ఋతూణ్।
,,	౧౭	కల్పన్తై।	కల్పన్తై।
,,	౨౦	ధత్తే।	ధత్తే।
౧౧౭	౪	ఆత్మన్ణ్।	ఆత్మన్న్।
,,	౯	మిత్త్ర్యగ్నీ	మిత్ర్యగ్నీ
,,	౧౩-౧౬	యావీ	గ్రావీ
,,	౧౮	అహ్హమ్	అహమ్

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౧౭	౧	మితి ।	మితి
,,	౨	అత్మ	ఆత్మ
,,	౧౬	స్వ్యైరు, ద్రీర్ఘ	స్వారు, ధీర్ఘ
,,	౧౯,౨౦	థి	ధి
౧౧౯	౨	ణః	ణః
,,	౩	వగ్ంశ	వర్గ్ంశ
,,	౧౪	ఇన్ద్రియమ్। ధత్త	ఇన్ద్రియమ్ । ధత్త
,,	౧౦,౧౭	థా	ధా
,,	౧౫-౧౬	థ	ధ
౧౨౦	౨	నం-	సం -
,,	౪	వీతి, హన్తూ	వీతి, హన్తూ
,,	౧౪	వ్రజ	వజ్రి
,,	౧౫	మన్త్ర	మన్త్ర
,,	౧౬	అవర్థ	అవర్ధ
,,	౨౦	వర్తన్తై	వర్తన్తై
౧౨౨	౯	పర్ష్ఠ	వర్ష్ఠ
,,	౧౬	దోహాః। తేన ।	దోహాః । తేన ।
౧౨౩	౯	ఆసురాః।	అసురాః ।
౧౨౪	౪	య న్తై।	య న్తై ।

పుటే.	పఙ్క్తౌ.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౨౪	౧౮	అఘో	అఘో
,,	౧౯	ప్రశూర్ణ ।	ప్రశూర్ణ ।
౧౨౫	౧౦	ఛిన్న త్తి౨ ।	ఛిన్న త్తి ౩ ।
,,	౧౧	అహ్వాధాః ।	అహ్వాథాః ।
,,	౧౯	ప్రిభవ	ప్రిభవ
౧౨౬	౧,౮,౧౩	అహ్వాధాః ।	అహ్వాథాః ।
,,	౪	భవతి ।	భవతి ।
,,	౧౪	ప్రి-	ప్ర -
,,	౧౫	సంజ్జీవ స్త్రీ	స్జ్జీవ స్త్రీ
౧౨౭	౨	తిష్ఠాహ్వాధా	తిష్ఠాऽహ్వాథా
,,	౫	ఇజ్యా న్తై	ఇజ్యా న్తై
,,	౧౨	అన్వాహో	అన్వాహా
,,	౧౩	మిత్యన్వా-	మిత్యన్వా
,,	౧౭	ఆదిశత్	ఆదిశత్
౧౨౮	౪	పరి	పరి
,,	౬	ఆప్తైశ్చ ।	ఆప్తైశ్చ ।
,,	౧౧	భవతి ।	భవతి ।
,,	౧౪	ఆప్తిం, యతే, వృా త్తీ	ఆప్తిం, యతే, ప్రా త్తీ
,,	౧౭	ఊర్జస్వాః ।	ఊర్జస్వాః ।

పుట	పఙ్క్తిః.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౨౮	౧౯	మె।	మై ।
,,	౨౦	నా తి మాన	నావితి సమాన
౧౨౯	౧౧,౧౪	భూయాస్త	భూయాస్త
,,	౧౭	స్విష్ట	స్విష్ట
,,	౧౯	ప్రీతి, ఇతి	ప్రీత్రి, ఇతి ।
౧౩౦	౯	వ్రతీభ్యా	వ్రతీభ్యా
,,	౧౮	అథో	అథో
౧౩౧	౯	ఇతి	ఇతి ।
,,	౧౦	సోమస్య	సోమస్య
,,	౧౬	ఎవ, రూప	ఏవ, రూప
,,	౧౭	గృహా	గృహా
౧౩౨	౭	ర్వమ్ ।	సర్వమ్ ।
,,	౯	ఆహ ।	ఆహ ।
,,	౧౦	ఏతి । అన్య ।	ఎతి ।అన్య ।
,,	౧౪	యజ్ఞ	యజ్ఞ
,,	౨౦	అసు	అను
౧౩౩	౪	విభా	విభా -
,,	౧౯	అమృతమ్ । య-జ్ఞ	అమృతమ్ । యజ్ఞ
౧౩౪	౭	భి-రిత్తి	భి రిత్తి

పుట	పఙ్క్తిః.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౩౪	౮	జయంమ్ ।	జయ్యామ్ ।
,,	౧౦	భూత్వా ।	భూత్వా ।
,,	౧౫	ఇమ్మాణ్ ।	ఇమాణ్ ।
౧౩౫	౮	న్తే । బ్రహ్మా, వన్తి ।	న్తే । బ్రహ్మా, వన్తి ।
,,	౯	విష్ణు	విష్ణు
౧౩౬	౭	ఆహ	ఆహ
,,	౯-౧౧	,,	,,
,,	౧౪	ప్రావమ్మానీ	ప్రావమ్మానీ
,,	౧౬	అగ్ని	అగ్ని
,,	౧౭	గృహ	గృహ
,,	౧౮-౧౯	ఆహ	ఆహ
౧౩౭	౧౨	ప్రైన	ప్రైన
,,	౧౬	ఇతీ	ఇతి
౧౩౮	౮	రున్ధె	రున్ధె ।
,,	౧౪	నః, వాచ	నః, వాచ
,,	౧౫	ఇన్ద్రి	ఇన్ద్రి
,,	౧౬	వృత	వృత్ర
,,	౧౮	యస్యా	యస్యా
౧౩౯	౩	విగ్ంశతిః	విగ్ంశతిః ।

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౩౯	౬	ప్రతూ	ప్రతూ
,,	౭	తూర్తిః, తేన	తూర్త్తిః, తేన
,,	౯	న్త	న్త్త
,,	౯-౧౦	అజ్ఞా	అజ్ఞా
,,	౧౧	సఞ్చర	సఞ్చర
,,	౧౩	ప్రయః । పార	ప్రియః । ప్రార
,,	౧౪	న్యజ్ఞా	న్యజ్ఞా
,,	౧౫	ప్రసవ	ప్రస్రవ
,,	౧౭	ప్రి-	ప్ర -
,,	౨౦	ఆజని	అజని
౧౪౦	౧	నాజినీ	న్నాజినీ
,,	౮	పథి	పథి
,,	౧౨	థె	థె
,,	౧౩	భపన్తు	భవన్తు
,,	౧౫	గ్సి । సనే	గంసి । సనే
,,	౧౭	అ_కక్షు ఇత్య	అపికక్షు ఇత్య
,,	౧౮	అన్వితి	అన్వితి
౧౪౧	౧	గర్ధిన	గర్ధిన
,,	౨	పరీతి	పరీతి

పుట	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౪౧	౩	ణ్ణః ।	ణ్ణః ।
,,	౧౦	వాగ్ంసః	వాగ్ంసః
,,	౧౧	బృహ్రా	బృహ్రా
౧౪౨	౧	భ్రావ్రనః	భ్రావ్రనః
,,	౬	ద్రైత్ర్వాః	ద్రైవాః
,,	౯	అభ్రూమ్రు	అభ్రూమ్రు
,,	౧౧	నమితి	నమితి
,,	౧౫	జననమ్ । అసి	జననమ్ । అస్తి
౧౪౩	౮	భువ్రః	భువ్రః
,,	౧౯	యస్నెౌ	య న్తౌ-
౧౪౪	౧-౨	స్రింఙ్క్ష్రాచ్రమి	స్రిఙ్క్ష్రాచ్రమి
,,	౨	తార్గ్రం	తార్గ్రం
,,	౮	పఙ్క్ష్రాచ	పఙ్క్ష్రాచ
,,	౧౫	రణతి	గ్రైణత్రి
,,	౧౯	అక్ష్రు	అక్ష్రు
,,	౨౦	అజ్రయ్రున్న	అజ్రయ్రన్న
౧౪౫	౫	ప్రఙ్క్ష్రాచ	ప్రఙ్క్ష్రాచ
,,	౮	త్రగ్గ్ం	త్రగ్గ్ం
౧౪౬	౧౬	అన్విత	అన్విత

పుట	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౪౭	౪	ఆస్తు	ఆసు
,,	౧౨	ఇన్ద్రి	ఇన్ద్రి
౧౪౮	౫	ప్రజీ	ప్రజీ
,,	౭	అథ	అథ
,,	౧౦	మృడీకః	మృడీకః
,,	౧౧	విశ్వ	విశ్వ -
,,	౧౭	సన్తు	సన్తు
,,	౧౮	నః ।	న్తః ।
౧౪౯	౭	వ్రో	ప్రతో
౧౫౦	౧౮	గ్నమి	గ్నమి
౧౫౧	౧౫	ప్రిఘూ	ప్రిక్షూ
౧౫౨	౩	కన్య	కస్య
,,	౪	కృతః	కృతః
,,	౭	యద్విగ్	యద్విగ్ం
,,	౭	అనిక	అనీక
,,	౧౧	స్తా స్తప	స్తా స్తప
,,	౧౮	హ గ్రామి	హ ర్రామి
,,	౧౯	భ్యః ।	భ్యః ।
౧౫౩	౧	అగ్నేయమ్ । ఆష్టా	ఆగ్నేయమ్ । అష్టా ।

పుట.	పఙ్త్కి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౫౩	౨	స్తావి	స్తావి
,,	౧౧	స్వాత్తై	స్వాత్తై
,,	౧౪	చత్వామ్	చ। త్వామ్
౧౫౪	౪	ఫ్రా	ఫ్రా
,,	౫	ఆపీతి	అపీతి
,,	౭	వ్రారాశగ్ంసేన	నారాశగ్ంసేన
,,	౧౨	హిగ్ంస్తి	హిగ్ంస్తి
,,	౧౩	ఎనసః	ఎనసః
,,	౧౫	అనైన	అనైన
,,	౧౬	వపతి	వపతి
౧౫౫	౫	భైష, ప మి	భైష్ట, పజమి
,,	౯,౧౦	కరత్	కరత్
,,	౧౪	ఆవ	అవ
౧౫౬	౨	సీరమ్	సీరమ్
,,	౩	త్య-ష్టా	త్వష్టా-
,,	౪	ధుకమ్	ధుకమ్
,,	౫	ధేనుః	ధేనుః
,,	౧౨	ఆవస్తు	అవస్తు
,,	౧౭	రథః । దక్షిణా	రథః । దక్షిణా ।

పుట	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౫౭	౮	న్ద్రాది-	న్ద్రాది-
,,	౧౩	స్తోస్తూ	సోమాం
,,	౧౮	అశ్వాః । దక్షిణా	అశ్వాః । దక్షిణా
౧౫౮	౧౩	ధ్వస్త, అశ్విన	ధ్వస్త, ఆశ్విన
,,	౧౪	స్యజ్ఞ్రిష్టీ	స్యగ్రిష్టీ
,,	౧౫	స-ష్వా, ష్టాష్ట	స-ష్వా, ష్టాష్ణ
,,	౧౭	చ్చరు	చ్చరు
,,	౧౮	ఉద్వార	ఉద్వార
,,	౨౦	అగ్	అగ్నిం
౧౫౯	౪	వత్సాయై	నత్సాయై
,,	౫	యమథిత	యంమథిత
,,	౭	ప్రస్నా	ప్రస్నా
,,	౧౦	యజ్ఞ్మౌ, స్వాయ	యజ్ఞౌ, స్వాయ
౧౬౦	౧	నై న్వార	నై న్వార
,,	౧౫	నామ్	నామ్
,,	౧౩	ఋతస్య	ఋతస్య
,,	౧౮	ఎవై	ఎవైః
,,	౨౦	విష్ణోః	విష్ణోః
౧౬౧	౧౩	పృథా	ధ్రావ

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౬౩	౬	అయస్థ్సు	అయస్థ్సూ
,,	౨౦	నై ర్గా	వై ర్గా
౧౬౪	౪	సామ	సామ
,,	౮	తిష్ఠా	తిష్ఠా
,,	౨౦	అస్తు	అస్తు
౧౬౫	౧౩	అధరా్	అధరాక్
౧౬౭	౧౯	రాజా్	రాజాన్
౧౭౦	౧౨	వాహ	వాహ
౧౭౪	౮	యగ్ం	యగ్గం
,,	౧౨	కాణ్డే	కాణ్డ

ద్వితీయకాణ్డే—

౧౭౮	౭	స్తగ్ం	స్తగ్గం
,,	౧౪	నః	సః
౧౮౦	౮	దధాతి	దధతి
౧౮౨	౫	భవతి	భవతి
౧౯౦	౭	ఆప్తు	ఆప్తు
౧౯౪	౯	ఎవ	ఏవ
౧౯౬	,,	సీతి	సీతి

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౯౭	౧౯	ఎవ	ప్రైవ
౧౯౯	౨౦	బ్రహ్మణా	బ్రహ్మణా।
౨౦౪	,,	లలామ	ల్లలామ
౨౦౭	౩	ఆదిత్యాః	ఆదిత్యాః
,,	౨౦	వలస్య	వ్లలస్య
౨౧౦	౧౪	ఉప	ఉప
౨౧౨	౫	అపధెన	అపథెన
౨౧౪	౮	రుషా	గ్రుష్టా
౨౧౬	౭	అస్మి	అస్మి
౨౧౭	౫	పసై	వస్తై
౨౧౮	౧౧	నిరితిః	నిరితి।
౨౧౯	౧౦	యత్రై	యత్త్రై
౨౨౧	౪	వాస్మి	వాస్మి
౨౨౨	౧౨	బ్రిహ్మ	బ్రిహ్మ
౨౨౭	౧౮	ముఞ్చతి	ముఞ్చతి
౨౨౮	౧౨	వన	వ్నస
౨౩౧	౧, ౨	వన్తర్గం	వన్తర్గం
౨౩౨	౨	మన	మస్త
౨౩౩	౧౦	స్వైస	స్వైస

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౨౩౪	౧౧	తగ్ం	తగ్గం
౨౪౧	౧౩	వర్త్నా	వర్త్మా
౨౫౨	౧౭	కామ్య	కామ్యు
౨౫౩	౧	బ్రహ్మా	బ్రిహ్మా
౨౫౪	౧౯	రుద్ధై	స్పద్ధై
౨౫౮	౪	బ్రాహ	బ్రాహ్మ
౨౬౧	౩	అగ్ర	అగ్ర
,,	౧౬	తసై	తస్మై
౨౬౭	౧౭	గృహ	గృహ్ణ
౨౭౦	౧౯	వైషవ	వైష్ణవ
౨౭౧	౮	వ్యాచష	వ్యాచష్ట
౨౭౩	౧౪	సమృద్ద్యై	సమృద్ధ్యై
౨౭౪	౧౨	న్ద్రాత్ర	ద్రా-త్ర
౨౭౫	౨	ఇన్రః	ఇన్ద్రః
,,	౨౦	వనీ	వ్రనీ
౨౭౭	౫	గణప	గణ-ప
౨౮౦	౭	సుబ్ధ్నాణ	సుబ్ధాణ
౨౮౨	౧౭	ఇత్యాగం	ఇత్యాగం
౨౮౩	౧౮	ఇతీన్ద్రి	ఇతీన్ద్రి

పుట.	పఙ్క్తిః.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౨౮౪	౭	రా–ఇ	రా ఇ
౨౯౧	౨	భిన్ని	భిన్ధి
౩౩౯౨	౨౦	అర్థ	అర్ధ
౨౯౫	౯	త్రి । వత్ర్యా -	త్రి-వత్ర్యా ।
౨౯౬	౧౫	మృద్ధ	మృద్ధ
౩౦౦	౧౦	స్రక్త -	స్రి-గ్ద -
౩౦౧	౧౪	అసి	అస్సి
౩౦౨	౩	స్వరిః	స్వరిః
౩౦౭	౧౩	తస్సై	తస్సై
౩౦౮	౨౦	పెతి	పెత్రి
౩౧౦	౬	సగ్ం	స్గ్గం
౩౧౧	౪	ఎతత్	ఏతత్
,,	౬	తైజ	తైజ-
౩౧౨	౧౪	అస్మై	అస్మై
,,	౨౦	అధ్రుక్షన్స్న	అధ్రుక్షన్స్న।
౩౧౪	౧౬	దైవాః	దైవాః
౩౧౫	౭	మాస	మాస్త
,,	౧౭,౨౦	సగ్ం	స్గ్గం
౩౧౭	౧౩	రగ్ం	ర్గ్గం
౩౨౧	౫	అవె	అవెతి

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౩౨౪	౧౨	సప్తచ	సప్తచ
౩౨౬	,,	వేద	వేద
౩౨౯	౨	తావతీః	తావతీః
,,	౪	నృమెధ	నృమేధ
౩౩౦	౧౩	ఇ	ఇతి
౩౩౭	౧౪	వదతి	వదతి
,,	౧౭	ప్రజా	ప్రజా
౩౩౯	౨౦	రిగ్ంశ	రిగ్ంశ
౩౪౪	,,	మిథు	మిథు
౩౫౫	౪	వర్తే	వర్తే
౩౬౧	౧౯	హూత్ర	హూత్ర
౩౬౪	౨౦	అవ్రత్త	అవ్రత్త
౩౬౮	౨	ఆహుతీ	ఆహుతీ
౩౬౯	౯	అజ్వలత్	అజ్వలత్
౩౭౪	౧౩	క్షువిత్	క్షువిత్
౩౭౭	౧౨	వక్ష్య-	వక్ష్య -
,,	౨౦	దెవా	దైవా
౩౭౮	౬	ఇహా	ఇహా

పుట	పఙ్క్తిః.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
		తృతీయకాణ్డే—	
౭	౧౨	మైాక్షు	మైాక్తు
౧౨	౧౧	బృహాత్	బృహాత్ ।
,,	౧౮	అస్పృగె -	అస్పృర్ధె -
౧౩	౧౫	త ।	త్త।
౧౬	౧	అన్యాః	అన్యాః ।
,,	౧౯	బ్రిహ్మా	బ్రిహ్మ్మా
౧౭	౧౬,౧౯	గ్ం	గ్గ్ం
,,	౨౦	ద -	ద్ద-
౨౨	౭	అచ్యుత ।	అచ్యుతా ।
౨౩	౧౦	ఆగ్నిమ్	అగ్నిమ్
౨౬	౧౧	ఆగ్ని	అగ్ని
,,	౧౬	ప్రఘూ	ప్రిఘూ
౩౧	౬	అహమ్ః	అహమ్।
౩౨	౪	సుప్టీర	సుప్టీర
౩౫	౮	త్వా	త్వా
,,	౧౧	పృథివీ।	పృథివీ
౩౬	౧౫	అస్మై	అస్మై
౩౭	౪	చవదత	చానగత

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౩౮	౯	గ్రూర్త్వాయ	గ్రూర్త్వాయ
౪౩	౧౧	సంవత్సరా	సంవత్సరా
౪౬	౫	పాప	పాన
,,	౬	- నమ్	అనమ్
౪౮	౧౫	విదితో్య	విదితో్య
,,	౧౬	హాస్సిస్తమ్	హాంస్సిష్టమ్
౫౦	౯	వసపః	వసవః
,,	౧౯	అస్మిన్	అస్మిన్న
౫౨	౬	అస్మిన్న	అస్మిన్న
౫౩	౨౦	ప్తైవ	ప్తైవ ।
౫౬	౧౧	ధీభ	ధీభ్య
౫౯	౨, ౬	స్వర్గం	స్వర్గం
,,	౪	త్వం ।	త్వమ్ ।
౬౦	౧౮-౧౯	స్వర్గం	స్వర్గం
౬౧	౨౦	జత్తే ।	జత్తే ।
౬౨	౮	వరసావరయ ।	వర్తన । వర్తయ ।
,,	౨౦	ఇదమ్	ఇదమ్
౬౪	,,	సుహావేతి	సుహావేతి
౬౮	౩	ఉష్ణ, విష్ఠిత	ఉష్టీ, విష్టిత
౭౧	౧౫	సస్తు	సన్తు
౭౫	,,	ప్తైవ	ప్తైవ ।

పుట	పఙ్క్తిః.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౭౫	౧౮	భాత్రివ్యః	భ్రాతృవ్యః
„	౧౯	దశ చ	దశ చ
౭౭	౪	భువనస్య	భువనస్య
„	౧౧	గ్రాస్త్రి-భృత్ర	గ్రాస్త్రిభృత్ర
౮౦	౫	హారతి	హారతి
౮౧	౧౪	ఏ ।, క్షుహ్వా ।	ఏవ ।, క్షుహ్వా ।
౮౩	౧౦	క్షుహయాః	క్షుహయాః ।
„	౨౦	నమ్ ।	న్రమ్ ।
౮౪	„	గాత్రాణి	గాత్రాణి
౮౭	౧	నగ్ంస్య	నగ్గ్ంస్య
౮౯	౧౭	మన్రోరియచ్ఛి	మన్త్రోరి యచ్ఛి
౯౦	౨౦	ఆద్రితార్ష్య ।	ఆద్రిత్యాన్ ।
౯౩	౧	సరస్వత్యై	సరస్వత్యై
౯౪	౨౦	ఇతి ప్రి	ఇతి ప్ర
౯౭	౧౯	స్తూజ్ఞాస్తు	స్యూజ్యాస్తు
౯౮	౧౩	ఎవ	ఏవ
„	౧౯	అక్షీతి	అధీతి
౯౯	౨౦	నయతు	నగ్తుతు
౧౦౦	౧	ద్రావస్పృష్టేతి	ద్రావస్పృష్టేతి

పుట.	పఙ్క్తిః.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౦౦	౯	ఆషిష్ట	ఆశిష్ట
౧౦౪	౫	బ్రహ్మవర్చస	బ్రహ్మవర్చస
,,	౬	బ్రహ్మ	బ్రహ్మ
౧౦౫	౪	గృహ్యాన్తే	గృహ్యాన్తే
,,	౧౭	ప్రతిగ్ం	ప్రతిగ్ం
౧౦౬	౫	అధి। జాత, ఇతి జాత	అధి। జాత, ఇతి జాత
౧౦౭	౮	దూత	దూత

చతుర్థకాణ్డే.

౧౦౯	౬	ఏతి	ఏతి
౧౧౧	౯	వాజే	వాజే
,,	౧౦	తమె	తమే
,,	౨౦	అన్వితి	అన్వితి
౧౧౨	౭	త్రిష	త్రిష్ఠ
,,	౧౪	పృథివ్యా	పృథివ్యాః
౧౧౩	౨	ప్రథాః	ప్రథాః
౧౧౪	౧౨	హణామితి	హణామితి
౧౧౬	౩	ఆశుః	ఆశుః
౧౧౭	౧	అదితై	అదితై

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౧౮	౮, ౨౦	వి శ్వే	వి శ్వే
,,	౧౭	అది -	అది-
౧౨౦	౩	ఎతి । ఛృ -	ఎతి । ఛృం-
౧౨౧	౬	అచి	అచి
,,	౯	అని	అని
,,	౧౩	ధయ	ధయ
,,	౧౫	భిశ	భిశ
౧౨౭	౧	అగ	అగ
,,	౪	అసు -	అసు-
,,	౫	తెన ।	తెన ।
౧౨౩	౨	వెషు ।	వెషు ।
,,		ఎకః ।	ఎకః ।
,,	౨౦	తీతి	తీతి
౧౨౪	౧౪	మితి ప్ర	మితి ప్ర-
౧౨	౧	అసి ।	అసి ।
౧౨౬	౧౧	ష్టాభ్యా	ష్టాభ్యా
౧౨౫	౨	బ్రహ్మా	బ్రహ్మా
౧౨౮	౧౮	స్వత	స్వత
౧౩౩	౫, ౧౬	త్రి	త్రి

పుట.	పఙ్క్తిః.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౩౩	౧౫	దితి। జని	దితి। జని
,,	౧౭	మానాః।	మానాః।
౧౩౪	౨	రి చ	రి చ
,,	౩	ఇత్యన్న	ఇత్యన్న
,,	౪	తార	తార
౧౩౫	౨౦	అతః।	అతః।
౧౩౭	౧౨	ఎతి।	ఎతి।
,,	౨౦	పుష్టి	పుష్టి
౧౩౮	౮	అస్య।	అస్య।
౧౪౦	౧౫	అథా।	అథ।
౧౪౧	౧౭	ఆత్ర	ఆత్ర
౧౪౫	౧౩	స్వాతి	స్వాతి
,,	౧౪	యమ్। తృతీ	తృతీయమ్।
౧౪౭	౧	సహస్ర	సహస్రి
౧౪౮	౧౯	స్మా।	మా।
౧౫౦	౧	త్వష్టుః।	త్వష్టుః।
,,	౬	ఆనట్।	ఆనట్।
,,	౮	మెధ్యాయనః।	మెధ్యాయనః।
,,	౧౦	అన్విత।	అన్విత।

పుట.	పఙ్క్తిః.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౫౧	౮	స్తః।	న్తః।
,,	౧౦	గ్రాః।, శమీ	గాః।, శిమీ
,,	౧౭	వృషా।	వృషా
,,	౧౯	ష్ఠిః।	న్తః।
౧౫౩	౭	రిత్యుప	రిత్యుప
,,	౧౯	త్రాక్షుపా	త్రాతుపా
౧౫౪	౧౬	ఋషిః।	ఋషిః।
౧౫౫	౧౧	ర్తని, ర్తనిః।	ర్త్నని, ర్త్ననిః।
,,	౧౬	వర్తి	వర్త
౧౫౬	౧౪	విశ్ర	విశ్ర
,,	౧౭	బహ్వా	బహ్వా
౧౫౭	౧౩-౧౪	త్రాథై	త్రాధై
,,	౧౪	అశ్వినా	అశ్వినా
,,	౧౭	శ్రోత్వ	శ్రోత్ర
,,	౧౮	చతుష్పా	చతుస్త్పా
౧౫౮	౫	వాడి, వాట్	వాది, వాత్
౧౫౯	,,	ఉమైన	తమైన।
౧౬౦	౫	మాః। ద్రైవతా।	మాః। ద్రైవతా।
,,	౧౯	ఇత్యష్టా	ఇత్యష్టా

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౬౧	౯	ఆధి	ఆధి
౧౬౪	౧	స్త్రీ ఇతి సఁచర స్త్రీ।	స్త్రీ ఇతి సంచర స్త్రీ।
,,	౨	సూర్య	సూర్య
,,	౪	ఋతస్య	ఋతస్య
,,	౫	పక్షౌ	పక్షౌ
,,	౧౪	సమాన	సమాన
,,	౧౯	జాయ	జాయ
౧౬౫	౨౦	నమసా	నభసా
౧౬౬	౧౫	నామః	నామ
౧౬౯	౧	హూనత్ర	హూ నన్న
,,	౩	సగ	సగ
,,	౨౦	స్తహా	స్తహా
౧౭౦	౧౦	శుభ	శుభ
౧౭౧	౧౨	ష ట్త్రిగ్ంశత్	ష ట్త్రిగ్ంశత్
,,	౧౭	తిత్య	రిత్య
౧౭౨	౧౬	శ్రోత్రా-	శ్రోత్రా -
౧౭౩	౪	ఇత్యధి	ఇత్యధి
౧౭౪	౬	అగ్ని౨	ఆగ్ని౨
౧౭౫	౧౫	హైతిః	హైతిః

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౧౭౫	౨౦	భూమ	భూమ॑
౧౭౬	౧౦	శో॑చిః । అథ॑ ।	శో॒చిః । అథ॑ ।
౧౮౩	౧౫	త్తనూభిః	త్తనూ॑భిః
౧౮౫	౨	ఆర్ద్రాని	ఆర్ద్రా॑ని ।
,,	౧౭	ద్దైవతా	ద్దైవ॑తా
౧౮౭	౭	అక్షీ	అక్షీ॑
౧౯౦	౨	కయా	క॑యా
,,	౬	ట్టరిజా	ట్ప్వరిజా
౧౯౩	౪	త్విషీ॑	త్విషి॑
౧౯౫	,,	న॑మ ।	న॑మః ।
౧౯౮	౧౬	ఇరి॒ణ్యా॑య	ఇరి॒ణ్యా॑య
౧౯౯	౧౮	వీ॒గ్రా॒య	స్తి॑గ్రా॒య
౨౦౧	౨	మ॑నాః	మనాః
,,	౧౬	నీల -	నీ॑ల -
,,	౨౦	త్తీర్థాని	త్తీర్థా॑ని
౨౦౩	౧౧	ఉ॑ప	ఉపే॑తి
౨౦౪	౧౫	త్తై ।	తే ।
౨౦౫	౧	అత్రిణ	అత్రి॑ణ
,,	౧౬	త్తై ।	తే ।

పుట.	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౨౦౬	౧౫	ద్యావా	ద్యా॑వా
౨౧౦	౨	ప్రప్ల॒వె	ప్ర॒ప్ల॒వె
౨౧౧	,,	అను	అను॑
౨౧౨	౧౮	శచ్ఛ	శచ్ఛ॑
౨౧౫	౧౩	దై॒వీ॑ః ।	దై॒వీ॑ః ।
౨౧౬	౧౪	స॒స్సై॒	వ॒స్తై॒
౨౧౭	౨౦	సున్దు, ము॒ష్టి॒ః ।	సున్దు॒, ము॒ష్టిః ।
౨౨౧	౧౪	రతీ॑న్ద్ర	రతీ॑న్ద్రా
౨౨౨	౧౩	అర్వతః	అర్వ॑తః
,,	౧౬	సర్వా	సర్వా॑
౨౨౩	౧	గాత్రాత్	గాత్రా॑త్
౨౨౪	,,	దాన	దాన॑
,,	౧౦ ౧౧	ఢే, ఢా ।	ఢే, ఢా ।
౨౨౫	,,	మభి	మ॒భి
౨౨౬	౩	జోషసా	జోష॑సా
౨౨౮	౧౧	అన్న	అన్న॑
,,	౧౭	సికతాః	సిక॑తాః
,,	౧	అయః । చ॒ । మే ।	అయః । చ॒ । మే॒ ।

పుట	పఙ్క్తి.	అశుద్ధమ్.	శుద్ధమ్.
౨౨౮	౧	ఆపః	ఆపః ।
,,	౨౦	ఓషధయః	ఓషధయః
౨౩౧	౫	స్తోమ ।	స్తోమః ।
౨౩౩	౨౦	ద్యావా	ద్యావా
౨౩౪	౮	ద్వేచ	ద్వే చ
,,	౧౨	అజతా	అజకా
,,	౧౭	హిరణ్య	హిరణ్య
౨౩౬	౩	ఇనమ్	ఇమక్షు ।
౨౪౦	౧	అస్తను।	అస్తత్తు ।

స మా ప్త ము.

ప్రాయశః పదపరీక్షాహాః

పఞ్చాశతః.

కా.	ప్ర.	పం.		పు. సం.
౧౬	౬	౩౦	తావద్దుపాప్నోతి	౧౦౯
౧౭	౬	౩౩	ధ్రువోఽసిధ్రువోఽహగ్ం సజాతేషు భూయాస్తమిత్యాహ	౧౧౧
౧౮	౬	౩౪	ఏవైనం యునక్తి	౧౧౧
౧౯	౬	౩౫	కురుతే సంవత్సరే పర్యాగతే	౧౧౨
౨౦	౬	౪౪	అన్నాద్యమాత్మన్ధత్తే	౧౧౭
౨౧	౭	౪	క్రామయేత పశుమాత్రాన్యదితి	౧౨౩
౨౨	౭	౭	సగ్ంశ్రవా హ సౌవర్చనసః	౧౨౫
౨౩	౭	౯	ఉపాహ్వాథా ఇతి	౧౨౫
౨౪	౭	౧౦	ఇయం వై ప్రజాః	౧౨౬
౨౫	౭	౩౧	వి సృజతే శాన్త్యా అప్రదాహాయ	౧౩౭
౨౬	౭	౪౩	అగ్నిరేకాక్షరేణ వాచమ్	౧౪౪
౨౭	౭	౪౪	వరుణో దశాక్షరేణ	౧౪౪
౨౮	౮	౨	ఏకాదశకపాలగ్ం హిరణ్యమ్	౧౫౦
౨౯	౮	౬	ని హరామితే	౧౫౨
౩౦	౮	౧౪	ధాత్రే పురోడాశమ్	౧౫౭
౩౧	౮	౧౫	బార్హస్పత్యం చరుం నిర్వపతి	౧౫౭
౩౨	౮	౩౩	ఆగ్నేయమష్టాకపాలం నిర్వపతి హిరణ్యం దక్షిణా సారస్వతం చరుమ్	౧౬౮

3